

RAPORT ANUAL

PRIVIND ACTIVITATEA AUTORITĂȚII NAȚIONALE DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

2024

CUPRINS

INTRODUCERE

CUVÂNT ÎNAINTE. STATUTUL ȘI ROLUL ANRE, OBIECTIVE STRATEGICE.....3

I.	ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A PIEȚEI ANGRO ȘI A PIEȚEI CU AMĂNUNTUL DE ENERGIE	8
II.	TARIFE REGLEMENTATE ȘI MONITORIZAREA INVESTIȚIILOR.....	67
III.	LICENȚE, AUTORIZAȚII ȘI ATESTATE.....	144
IV.	SURSE REGENERABILE DE ENERGIE, COGENERARE ȘI HIDROGEN.....	173
V.	MONITORIZAREA PIEȚEI DE ENERGIE.....	244
VI.	ACTIVITATEA DE CONTROL, INVESTIGAȚII ȘI SOLUȚIONARE PETIȚII..	297
VII.	COOPERARE INTERNAȚIONALĂ	314
VIII.	COMUNICARE PUBLICĂ SI RELAȚIA CU MASS MEDIA	323
IX.	ASPECTE JURIDICE ȘI AUDIT.....	329
X.	EXECUȚIE BUGETARĂ, MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE, ȘI ACTIVITĂȚI SUPORT	333
	ANEXE	337
	- Ordine ANRE emise în anul 2024	338
	- Altele	348
	LISTĂ ABREVIERI	360

"Fiecare decizie luată în 2024 a avut în vedere nu doar prezentul, ci și nevoia de a construi o fundație solidă pentru viitor: un viitor energetic sustenabil, sigur, eficient și echitabil pentru toți consumatorii din România".

Anul 2024 a fost, fără îndoială, un an al recalibrării strategice în domeniul reglementării energetice, într-un context în care tranziția către un sistem energetic sustenabil nu mai este doar un obiectiv, ci o necesitate. Ca autoritate națională de reglementare, ANRE și-a asumat rolul de arhitect al stabilității și al echilibrului într-o piață tot mai complexă și mai interdependentă.

Raportul anual pe care îl aveți în față sintetizează o activitate intensă și multidimensională, cuprinzând nu doar reglementările-cheie privind piețele de energie electrică și gaze naturale, ci și măsuri inovatoare în domeniul tarifelor, al rețelelor inteligente, al digitalizării și al integrării surselor regenerabile. Am redefinit stimulentele pentru investiții în infrastructura de transport și distribuție, am promovat transparența și competitivitatea pe piața angro, iar pe segmentul de retail am consolidat protecția consumatorului, facilitând informarea, schimbarea furnizorului și accesul la oferte corecte.

Prin direcțiile strategice adoptate — inclusiv stabilirea noii rate reglementate de rentabilitate pentru perioada 2025–2029, implementarea unor metodologii tarifare stimulative și monitorizarea investițiilor prin mecanisme moderne — am oferit pieței un cadru predictibil, dar exigent, aliniat la standardele europene și adaptat provocărilor locale.

O dimensiune aparte a activității noastre a fost consolidarea capabilităților digitale și de analiză ale ANRE, cu scopul de a sprijini atât deciziile de reglementare bazate pe date, cât și dialogul cu publicul și cu actorii instituționali. În egală măsură, ne-am angajat într-o cooperare tot mai activă la nivel regional, contribuind la dezvoltarea unei piețe energetice interconectate și reziliente în Europa Centrală și de Sud-Est.

Raportul integrează contribuțiile tuturor direcțiilor ANRE și reflectă efortul unei instituții care își respectă mandatul cu responsabilitate, transparență și rigoare. Fiecare decizie luată în 2024 a avut în vedere nu doar prezentul, ci și nevoia de a construi o fundație solidă pentru viitor: un viitor energetic sustenabil, sigur, eficient și echitabil pentru toți consumatorii din România.

Mulțumesc întregii echipe ANRE pentru profesionalismul de care a dat dovadă și tuturor partenerilor instituționali și sectoriali pentru colaborare.

George-Sergiu NICULESCU
Președinte ANRE

”Rămâne ferm obiectivul ANRE privind elaborarea unui cadru de reglementare modern, transparent, bazat pe consultare reală, capabil să sprijine investițiile strategice și să consolideze securitatea energetică a României pe termen lung”.

Anul 2024 a reprezentat pentru Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei un reper de consolidare instituțională și adaptare strategică la provocările multiple ale pieței de energie, într-un context marcat de nevoia de investiții sustenabile, reglementări clare și protecția consumatorului. Într-o piață energetică în continuă transformare, ANRE a continuat să monitorizeze îndeaproape proiectele majore, sprijinind atât dezvoltarea capacităților de producție și transport, cât și modernizarea rețelelor de distribuție.

Pe parcursul anului, Autoritatea a derulat un număr de 411 acțiuni de control de tip inspecție și 130 de acțiuni de tip verificare, vizând respectarea reglementărilor și remedierea rapidă a neconformităților identificate, cu impact direct asupra disciplinei operatorilor și a protejării consumatorilor. În ceea ce privește activitatea de investigații, în anul 2024 au fost finalizate 20 de investigații din oficiu, ca răspuns la o plângere sau la solicitarea ACER. În paralel, activitatea de monitorizare a investițiilor a urmărit implementarea planurilor asumate de operatorii de transport și distribuție, pentru ca lucrările planificate să fie realizate integral și la standardele de calitate impuse.

Pe componenta tarifară, Autoritatea a continuat procesul de actualizare a metodologiilor de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor pentru energie electrică și gaze naturale, cu accent pe asigurarea unui echilibru între investițiile necesare modernizării infrastructurii și suportabilitatea pentru consumatorul final. În 2024, gradul de conformare a furnizorilor la standardele de calitate a fost în creștere, iar instrumentele de transparență, precum comparatoarele de oferte, au dublat numărul de utilizatori, reflectând interesul crescut al publicului pentru alegerea informată a ofertelor de furnizare.

În ceea ce privește licențele și autorizațiile, Autoritatea a continuat procesul de simplificare administrativă, concomitent cu o clarificare a procedurilor de racordare a noilor capacități de producere, inclusiv pentru sectorul eolian offshore, aspect ce demonstrează deschiderea instituției către noile surse de energie și facilitarea tranziției energetice. Autoritatea a asigurat un cadru coerent și rapid pentru emiterea, modificarea sau retragerea licențelor.

Nu în ultimul rând, dialogul constant cu investitorii, operatorii și consumatorii rămâne un principiu de lucru, pentru ca reglementarea să fie nu doar corectă, ci și ușor aplicabilă, într-o piață care se dezvoltă rapid. Obiectivul privind elaborarea unui cadru de reglementare modern, transparent, bazat pe consultare reală, capabil să sprijine investițiile strategice și să consolideze securitatea energetică a României pe termen lung, rămâne ferm, fiindcă energia de mâine se construiește cu reguli corecte emise astăzi.

Mircea MAN
Vicepreședinte ANRE

”Prin reglementările emise, ANRE a avut în vedere facilitarea accesului la rețea pentru capacitățile noi de producție, în special prin eliminarea obstacolelor care împiedică accesul noilor participanți la piața de energie electrică și gaze naturale”.

În vederea asigurării promovării eficienței energetice și a integrării surselor regenerabile de energie, ANRE a continuat să susțină dezvoltarea unui sistem energetic național sigur, fiabil și eficient, orientat către consumator. Prin reglementările emise, s-a avut în vedere facilitarea accesului la rețea pentru capacitățile noi de producție, în special prin eliminarea obstacolelor care împiedică accesul noilor participanți la piața de energie electrică și gaze naturale.

Pentru racordarea capacităților de producere de energie electrică din surse regenerabile la rețelele de interes public, au fost implementate în legislația secundară dispozițiile din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, care stabilesc ca în cazul în care operatorii de rețea nu dispun de capacități suficiente pentru racordarea tuturor capacităților de producere a energiei electrice pentru care a fost solicitată racordarea, aceștia pot aplica metode bazate pe piață de alocare a capacității existente a rețelelor. De asemenea, a fost aprobat un nou regulament pentru racordarea centralelor electrice eoliene offshore la rețeaua de transport al energiei electrice.

În cursul anului 2024, reglementările aferente piețelor angro de energie electrică și gaze naturale au vizat asigurarea continuității și siguranței în alimentarea clienților finali, asigurarea consumului propriu și suportabilității prețului de către aceștia.

Având în vedere faptul că, începând cu anul 2023, țările membre UE au obligația de a constitui un stoc de gaze naturale reprezentând 90% din capacitatea depozitelor existente, a fost emis ordinul ANRE privind determinarea nivelului stocului minim de gaze naturale obligatoriu de a fi constituit în perioada 1 aprilie 2024-31 octombrie 2024. Astfel că, la data de 1 noiembrie 2024, depozitele din România erau pline în procent de 102,61%.

Anul 2024 a reprezentat un pas important în consolidarea unei piețe de energie electrică și gaze naturale mai transparente și mai orientate spre consumator. Comparatoarele de oferte-tip pentru energia electrică și pentru gazele naturale au fost accesate de un număr dublu de consumatori (+104%), aceste instrumente având un rol esențial în creșterea transparenței pieței de energie și în informarea corectă a clienților finali.

În anul 2024, ANRE a participat activ la procesul decizional european, urmărind consolidarea responsabilității democratice și implementarea strategiei uniunii energetice care să garanteze o energie accesibilă, sigură, competitivă și durabilă, în condițiile unui mediu internațional marcat de evenimente imprevizibile.

Gabriel ANDRONACHE
Vicepreședinte ANRE

STATUTUL ȘI ROLUL ANRE, OBIECTIVE STRATEGICE

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei – ANRE este autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii, independentă decizional, organizatoric și funcțional, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

Activitatea de reglementare a Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei se realizează în baza Legii energiei electrice și gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare și a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, aceste legi transpunând în legislația națională prevederile reglementărilor europene privind piața internă de energie.

ANRE își exercită atribuțiile cu respectarea principiilor transparenței, obiectivității, proporționalității, imparțialității, neutralității în relația cu operatorii economici și nediscriminării. În îndeplinirea atribuțiilor și competențelor sale, ANRE contribuie la realizarea următoarelor obiective generale:

- promovarea unei piețe interne europene de energie electrică și gaze naturale sigură, competitivă și durabilă din punct de vedere al mediului și al unei deschideri efective a acestora în beneficiul tuturor clienților și furnizorilor din Uniunea Europeană, precum și garantarea condițiilor adecvate pentru funcționarea eficientă și sigură a rețelelor de energie electrică și gaze, având în vedere obiectivele pe termen lung;
- dezvoltarea piețelor regionale competitive și funcționale, integrate în piața internă europeană de energie electrică;
- eliminarea restricțiilor privind comerțul transfrontalier cu energie electrică și gaze naturale, pentru a satisface cererea și a îmbunătăți integrarea pieței naționale în piața internă europeană de energie electrică și gaze naturale;
- dezvoltarea unui sistem energetic național sigur, fiabil și eficient, orientat către consumator, care să permită promovarea eficienței energetice și integrarea surselor regenerabile de energie, precum și a producției distribuite atât în rețeaua de transport, cât și în rețeaua de distribuție;
- facilitarea accesului la rețea pentru capacitățile noi de producție, în special prin eliminarea obstacolelor care împiedică accesul noilor participanți la piața de energie electrică și gaze naturale sau utilizarea surselor regenerabile de energie;
- asigurarea acordării de stimulente operatorilor de rețea electrică/sisteme de gaze naturale și celorlalți utilizatori de rețele electrice/sisteme de gaze naturale, pentru a crește eficiența funcționării sistemelor de transport și distribuție a energiei și pentru a accelera integrarea în piață;
- protecția consumatorului, prin asigurarea unei piețe concurențiale eficiente, prin sprijinirea clienților vulnerabili, prin impunerea unor standarde de calitate a serviciilor publice din sectorul energiei electrice, termice și gazelor naturale, prin facilitarea

accesului clienților finali la datele proprii de consum necesare în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică sau gaze naturale, precum și prin informarea cât mai corectă și completă a consumatorilor;

- garantarea respectării de către operatorii economici din sectorul energiei electrice și termice și gazelor naturale a obligațiilor ce le revin în ceea ce privește transparența.

ANRE dezvoltă sistemul de reglementări pentru a răspunde atât exigențelor impuse de liberalizarea piețelor de energie, realizarea pieței interne, cât și cerințelor privind asigurarea unui cadru de reglementare predictibil și a unui climat investițional stabil, pentru asigurarea continuității în aprovizionarea cu energie, în condiții de siguranță și la prețuri accesibile.

Principalele atribuții ale ANRE, conferite prin legislația primară, sunt:

- emiterea de reglementări tehnice și comerciale, asigurarea accesului și racordarea la rețelele de energie electrică și gaze naturale;
- emiterea și aprobarea de metodologii de stabilire a prețurilor și tarifelor, aprobarea de prețuri și tarife;
- asigurarea monitorizării funcționării piețelor de energie electrică și gaze naturale;
- promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie și cogenerare de înaltă eficiență;
- crearea cadrului legal pentru elaborarea și aplicarea politicii naționale în domeniul eficienței energetice în vederea atingerii obiectivului național de creștere a eficienței energetice;
- emiterea, modificarea sau retragerea de autorizații și licențe.

ANRE colaborează cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune, inclusiv prin acorduri de cooperare, cu ACER, CEER și Comisia Europeană, pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței regionale, a regulilor privind schimburile transfrontaliere de energie electrică și gaze naturale, a celor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune, fără a aduce atingere atribuțiilor și competențelor acestora.

Raportul anual de activitate pentru anul 2024 este realizat de ANRE în vederea îndeplinirii obligațiilor de raportare cuprinse în prevederile art. 1 alin. (4) din OUG nr. 33/2007, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare.

COMITETUL DE REGLEMENTARE

Pentru aprobarea reglementărilor în sectorul energiei electrice, termice și al gazelor naturale s-a constituit Comitetul de reglementare format din 7 membri (președintele ANRE, 2 vicepreședinți și 4 membri), care acționează în mod independent de orice interes al participanților la piața de energie electrică sau cea de gaze naturale. Componenta Comitetului de Reglementare este disponibilă la: <https://anre.ro/Despre/Comitetul-de-Reglementare/>.

În anul **2024**, Comitetul de reglementare s-a reunit în 55 de ședințe, iar în cadrul acestora au fost aprobate 961 decizii (din 2802 total ANRE), 31 avize (din 33 total ANRE) și 97 ordine (din 102 total ANRE).

Capitolul I

ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A PIEȚEI ANGRO ȘI A PIEȚEI CU AMĂNUNTUL DE ENERGIE

I.1. ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A PIEȚEI ANGRO DE ENERGIE

Reglementările privind piața angro de energie electrică au vizat actualizarea cadrului pentru participarea celui de-al doilea operator de piață și introducerea pe zona de ofertare România, a licitațiilor intrazilnice. Au fost actualizate regulile de alocare explicită a capacității de interconexiune pe granițele România-Moldova și România-Serbia. În piața de echilibrare, a fost introdus conceptul de cerere elastică și a fost redefinită perioada de probe a centralelor electrice.

În domeniul gazelor naturale a fost elaborată metodologia privind determinarea nivelului stocului minim de gaze naturale și au fost aprobate propunerile de proiect de capacitate incrementală între sistemele de transport al

gazelor naturale prin punctele de interconectare dintre sistemele de transport din România, Ucraina, Bulgaria și Ungaria.

În domeniul încălzirii centralizate, au fost elaborate metodologii de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor aferente activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice din cadrul serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, și pentru repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum.

1. Activitatea de reglementare a pieței angro de energie electrică

În cursul anului 2024 reglementările aferente pieței angro de energie electrică au vizat, în principal, implementarea diferitelor prevederi ale legislației primare, atât de la nivel european cât și la cel național, în paralel cu participarea la implementarea noului model de piață european. Reglementările privind piața angro de energie electrică au vizat, în principal, actualizarea cadrului pentru participarea la piața cuplată de energie electrică și a celui de-al doilea operator de piață, Bursa Română de Mărfuri și, de asemenea, introducerea pe zona de ofertare România, a licitațiilor intrazilnice. De asemenea, au fost actualizate regulile de alocare explicită a capacității de interconexiune pe granițele România-Moldova și România-Serbia.

În ceea ce privește piața de echilibrare, a fost introdus conceptul de **cerere elastică**, permițând operatorului de transport și de sistem din România să achiziționeze și o cantitate de energie, pentru energia activată automat sau manual, la un preț pe care îl va stabili acesta, dar care nu poate să fie mai mic decât prețul marginal, dacă acesta este pozitiv și mai mare decât prețul marginal, dacă acesta este negativ.

Totodată **a fost redefinită perioada de probe a centralelor electrice** care se racordează la SEN, prin raportare la programul de probe stabilit împreună cu operatorul de rețea. Totodată, a fost micșorată durata maximă a perioadei de probe în funcție de categoria în care sunt clasificate centralele electrice și a fost schimbat modul de remunerare a energiei injectate în rețea cu prețul PZU înregistrat în intervalul de decontare în care a fost produsă dar nu mai mult de 400 de lei/MWh. În plus, a fost introdusă o obligație pentru operatorii de rețea de a transmite furnizorilor informații în timp util privind valorile măsurate aferente consumului acestora pentru a facilita luarea de măsuri proactive în vederea echilibrării portofoliilor acestora, cu aplicare de la 1 ianuarie 2025.

Cu privire la reglementările privind racordarea capacităților de producere de energie electrică din surse regenerabile la rețelele de interes public au fost implementate în legislația secundară dispozițiile art. 25 alin. (2)² din *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, care stabilesc ca în cazul în care operatorii de rețea nu dispun de capacități suficiente pentru racordarea tuturor capacităților de producere a energiei electrice pentru care a fost solicitată racordarea, aceștia pot aplica metode bazate pe piață de alocare a capacității existente a rețelelor, conform reglementărilor aprobate de ANRE.

De asemenea, pentru punerea în aplicare a dispozițiilor art. 26 - 30 și ale art. 46 din *Legea nr. 121/2024 privind energia eoliană offshore* care stabilesc regulile cu privire la racordarea centralelor electrice eoliene offshore la rețeaua de transport al energiei electrice, precum și obligația ANRE de a modifica în mod corespunzător reglementările necesare până la data de 31 decembrie 2024, a fost aprobat un nou regulament pentru racordarea centralelor respective la rețeaua electrică de transport.

Reglementările elaborate/aprobate sunt detaliate în cadrul **Anexei 1** la prezentul Raport.

Pe parcursul anului 2024, Comisia pentru soluționarea disputelor privind accesul la rețelele din domeniul energiei electrice (Comisia) constituită la nivelul ANRE a primit un număr de 11 cereri pentru soluționarea de dispute apărute între operatorii de rețea și persoane fizice și juridice, vizând anumite etape din procesul de racordare la rețelele electrice a anumitor locuri de producere sau locuri de consum. În nouă dintre cazuri Comisia a înaintat președintelui ANRE, spre aprobare, proiecte de decizii privind soluționarea disputelor. În două dintre cazuri, părțile au comunicat faptul că s-au înțeles amiabil. Totodată, din cazurile adresate Comisiei spre soluționare s-au evidențiat anumite aspecte care au fost sau vor fi valorificate în activitatea de reglementare, în sensul completării sau clarificării prevederilor actelor normative aplicabile.

În derularea activității curente, ANRE a analizat corespondența primită de la operatorii economici din domeniul energiei electrice și de la operatorii care administrează piețele centralizate de energie electrică, referitoare la interpretarea reglementărilor în vigoare, a formulat puncte de vedere la solicitările operatorilor economici din domeniul energiei electrice și ale operatorilor care administrează piețele centralizate de energie electrică, a participat la analiza proiectelor de acte normative inițiate de alte instituții cu impact asupra sectorului energiei electrice, a furnizat date, informații și a participat la întocmirea chestionarelor transmise de ACER către autoritățile de reglementare în vederea elaborării anumitor rapoarte.

2. Activitatea de reglementare a pieței angro de gaze naturale

În cursul anului 2024, reglementările aferente pieței angro de gaze naturale au vizat în principal implementarea diferitelor prevederi ale legislației primare, atât de la nivel european cât și la cel național și au urmărit asigurarea continuității și siguranței în alimentarea clienților finali/asigurarea consumului propriu și suportabilității prețului de către aceștia.

În conformitate cu prevederile art. 6a alin. (1) lit. b) din *Regulamentul (UE) 2017/1938* al Parlamentului European, după cum a fost modificat prin *Regulamentul (UE) 2022/1032* al Parlamentului European și al Consiliului din 29 iunie 2022 de modificare a Regulamentelor (UE) 2017/1938 și (CE) nr. 715/2009 în ceea ce privește **înmagazinarea gazelor**, începând cu anul 2023, țările membre UE au obligația de a constitui în depozitele de înmagazinare un stoc de gaze naturale reprezentând 90% din capacitatea depozitelor de înmagazinare existente.

Pentru a duce la îndeplinire aceste prevederi, a fost emis *Ordinul ANRE nr. 1/31.01.2024* pentru aprobarea *Metodologiei privind determinarea nivelului stocului minim de gaze naturale obligatoriu de a fi constituit în depozitele de înmagazinare subterană în perioada 1 aprilie 2024-31 octombrie 2024*.

În vederea stabilirii nivelului minim al stocului de gaze naturale pe care fiecare titular al licenței de furnizare a gazelor naturale care are în portofoliu clienți finali, respectiv fiecare PET client direct, are obligația de a-l constitui în depozitele de înmagazinare subterană până la data de 31 octombrie 2024, a fost aprobată *Decizia ANRE nr. 360/28.02.2024*.

Deși obligația de stoc a fost de 90% din capacitatea de înmagazinare a sistemului de înmagazinare subterană a gazelor naturale la nivel național, la data de 1 noiembrie 2024, depozitele erau pline în procent de 102,61%.

Conform art. 3a alin. (1) din *Regulamentul (CE) nr. 715/2009*, a fost aprobată *Decizia ANRE nr. 154/31.01.2024* privind certificarea operatorului de înmagazinare S.N.G.N. ROMGAZ S.A. Filiala de înmagazinare gaze naturale DEPOGAZ Ploiești S.R.L, respectiv *Decizia ANRE nr. 155/31.01.2024* privind certificarea operatorului de înmagazinare DEPOMUREȘ S.A.

Având în vedere prevederile art. 26 din *Regulamentul (UE) 2017/459*, în vederea **determinării oportunității inițierii unui proiect de capacitate incrementală** a fost necesară realizarea unei evaluări a cererii de pe piața de capacitate incrementală. Fiecare dintre operatorii de transport LLC „Gas Transmission System Operator of Ukraine”, Bulgartransgaz EAD și FGSZ Zrt., împreună cu Transgaz SA au elaborat și transmis către autoritățile naționale de reglementare *Rapoartele privind evaluarea cererii de capacitate incrementală*, din care a rezultat faptul că **este necesară inițierea proiectelor de capacitate incrementală** pentru punctele de interconectare dintre cele 3 sisteme de transport. În conformitate cu propunerea de proiect de capacitate incrementală, operatorii sistemelor de transport din România, Ucraina, Bulgaria și Ungaria, și-au propus dezvoltarea capacităților de interconectare existente la punctele de interconectare.

În acest context, autoritățile de reglementare au aprobat prin decizie, propunerile de proiect de capacitate incrementală între sistemele de transport al gazelor naturale la punctele de interconectare dintre cele 3 sisteme de transport. Astfel, ANRE a aprobat *Decizia nr. 797/22.04.2024* privind aprobarea propunerii de proiect de capacitate incrementală între sistemele de transport al gazelor naturale ale României și Ucrainei, în punctul de interconectare comun Isaccea 1/Orlovka 1, *Decizia nr. 798/22.04.2024* privind aprobarea propunerii de proiect de capacitate incrementală între sistemele de transport al gazelor naturale ale României și Bulgariei, în punctul de interconectare comun Negru Vodă 1/Kardam, precum și *Decizia nr. 853/10.05.2024* privind aprobarea propunerii de proiect de capacitate incrementală între sistemele de transport al gazelor naturale ale României și Ungariei, în punctul de interconectare comun Csanádpalota.

Pentru ca SNTGN TRANSGAZ SA să poată pune la dispoziția pieței, până la data de 30.06.2024, modelul de contract pentru capacitate incrementală, a fost aprobat *Ordinul ANRE nr. 11/22.05.2024* pentru modificarea și completarea *Ordinului președintelui ANRE nr. 130/2020* privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din țările învecinate României.

3. Activitatea de reglementare a pieței de energie termică

În baza prevederilor *Legii serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, republicată, cu completările ulterioare*, ANRE are calitatea de autoritate de reglementare în sensul acestui act normativ. Astfel, ANRE elaborează, stabilește și urmărește aplicarea ansamblului de reglementări obligatorii la nivel național necesar funcționării serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor.

3.1. Avizarea prețurilor/tarifelor locale pentru producerea/transportul/distribuția/furnizarea energiei termice, respectiv avizarea documentațiilor privind pierderile tehnologice utilizate la calculul prețurilor și tarifelor de energie termică

Avizarea prețurilor/tarifelor locale

În data de 24.09.2024 a fost aprobat *Ordinul președintelui ANRE nr. 71/2024* pentru aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor aferente activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice din cadrul serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, cu excepția producerii energiei termice în centrale de cogenerare, care se va aplica de la data de 1 august 2025. Începând cu data de 1 august 2025, prevederile din *Metodologia ANRSC* aprobată prin *Ordinul președintelui ANRSC nr. 66/2007*, își încetează aplicabilitatea.

ANRE a emis un număr de 9 avize pentru stabilirea, ajustarea și/sau modificarea prețurilor și tarifelor locale aferente serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.

Avizarea documentațiilor privind pierderile tehnologice

Procedura de avizare a documentației privind pierderile tehnologice utilizate la calculul prețurilor și tarifelor energiei termice, întocmită pe baza bilanțului energetic în sistemele de alimentare centralizată cu energie termică, a fost aprobată prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 113/2022*. Astfel, în temeiul prevederilor legale aplicabile, în perioada ianuarie – decembrie 2024, ANRE a emis 12 avize pentru documentații privind pierderile tehnologice utilizate la calculul prețurilor și tarifelor energiei termice.

3.2. Emiterea avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul programului termoficare

În temeiul *OUG nr. 53/2019*, ANRE a emis un număr de 8 avize tehnice. Valoarea totală a investițiilor aferentă proiectelor avizate de ANRE în anul 2024 este de 35.502.178,75 lei, iar economia de energie primară, respectiv reducerea emisiilor de CO₂ estimate a se obține prin implementarea acestor proiecte sunt de 2.400,14 tep/an, respectiv 15.981,99 techCO₂/an.

3.3. Monitorizarea serviciilor publice de alimentare cu energie termică în sistem centralizat

Conform *Legii nr. 325/2006, republicată, cu completările ulterioare*, ANRE raportează anual Guvernului, până la data de 30 iunie a.c. pentru anul precedent și publică pe site Raportul privind starea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat.

Prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 11/2021*, a fost aprobată *Metodologia de monitorizare a serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat și a sistemelor de încălzire și/sau răcire urbană*, cu modificările ulterioare (denumită în continuare Metodologia de monitorizare). Reglementarea stabilește parametrii utilizați în monitorizarea serviciului public de alimentare cu energie termică (SPAET) și a sistemelor de încălzire și/sau răcire urbană, precum și obligațiile ce revin operatorilor economici din sectorul energiei termice în ceea ce privește raportarea datelor de monitorizare, prezentând, de asemenea, principal, analizele și rapoartele realizate de ANRE în baza datelor de monitorizare primite din partea operatorilor economici.

Prin activitatea de monitorizare a SPAET pe anul 2023, ANRE a analizat evoluția SPAET la nivel local, regional și național, a evaluat rezultatele obținute de operatorii SPAET și a modului de îndeplinire a obligațiilor/atribuțiilor specifice, a dezvoltat baza de date specifice SPAET și a realizat rapoartele referitoare la starea SPAET.

Din datele raportate de operatorii SPAET a fost întocmit **Raportul¹ privind starea serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat pentru anul 2023** care cuprinde principalele caracteristici ale SPAET, situația generală a SPAET, situația investițiilor realizate în infrastructura SPAET și date tehnico-economice realizate de operatorii SPAET.

La sfârșitul anului 2024 au fost activi 47 de operatori SPAET, care operează un număr de 48 de SACET-uri din 49 de localități, aflate în 29 de județe și Municipiul București.

Evoluția numărului de operatori SPAET:

Perioada	Nr. operatori SPAET	Nr. SACET-uri	Localități	Județe și Municipiul București
2021	47	49	50	28
2022	49	50	51	29
2023	48	49	50	29
2024	47	48	49	29

Numărul operatorilor a scăzut în anul 2024 prin încetarea activității societății U.A.T. BĂILE OLĂNEȘTI.

În 10 din cele 51 de localități, în anul 2023, au avut loc **debransări semnificative** ale locuințelor de la SPAET în următoarele localități: București, Mangalia, Constanța, Timișoara, Craiova, Tulcea, Arad, Drobeta Turnu Severin.

În același timp, s-au înregistrat **rebransări** ale locuințelor la sistemul centralizat, în general de valori mici, o creștere semnificativă înregistrându-se în Municipiul Oradea, zona păstrând tendința ascendentă din anul precedent (1030 de rebransări).

Capacitatea termică totală instalată în centrale aparținând SPAET:

Perioada	Capacitatea termică totală (MW)	Capacitatea termică de producere în cogenerare (MW)	Capacitatea termică de producere separată (MW)
2021	7.501,03	4.147,43	3.353,59
2022	6.117,10	2.833,20	3.283,90

¹ <https://anre.ro/participanti-la-piata-de-energie/persoane-juridice/energie-termica/>

2023	6.296,75	3.197,32	3.099,43
2024	5.781,49	2.607,62	3.173,87

Numărul de consumatori alimentați din SACET

Perioada	Număr operatori economici alimentați din SACET	Număr instituții publice alimentate din SACET	Număr de locuințe (apartamente și/sau case) alimentate din SACET
2021	10.902	2.437	1.082.212
2022	9.069	2.096	1.045.634
2023	9.013	2.056	1.029.737
2024	8.739	2.032	1.018.923

Numărul de locuințe debrășate, respectiv rebrășate în anul 2024: în 10 din cele 49 de localități, au avut loc debrășări semnificative ale locuințelor de la SACET în următoarele localități: București, Timișoara, Drobeta Turnu Severin, Craiova, Cluj.

3.4.Reglementări specifice domeniului încălzirii centralizate, conform prevederilor legale aplicabile

În domeniul reglementărilor specifice domeniului încălzirii centralizate, în anul 2024 au fost elaborate și aprobate:

- 1. Ordinul președintelui ANRE nr. 71/24.09.2024** pentru aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor aferente activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice din cadrul serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, cu excepția producerii energiei termice în centrale de cogenerare.
- 2. Ordinul președintelui ANRE nr. 70/2024** pentru aprobarea Regulamentului de emitere a avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul Programului Termoficare;
- 3. Ordinul președintelui ANRE nr. 69/2024** privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat;
- 4. Ordinul președintelui ANRE nr. 7/2024** pentru aprobarea Regulamentului privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum.

I.2. ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE A PIEȚEI CU AMĂNUNTUL DE ENERGIE

- Anul 2024 a reprezentat un pas important în consolidarea unei piețe de energie electrică și gaze naturale mai transparente și mai orientate spre consumator. Instrumente precum Comparatoarele de oferte-tip – pentru energia electrică și pentru gazele naturale, destinate clienților finali din România, au fost accesate de un număr dublu de consumatori (+104%), aceste instrumente jucând un rol esențial în creșterea transparenței pieței de energie și în informarea corectă a consumatorilor.
- În anul 2024, furnizorii de energie electrică și gaze naturale și-au respectat în mare parte obligațiile privind calitatea serviciilor prevăzute prin standardul de performanță, cu o rată de conformare în creștere față de 2023. Se remarcă și o creștere a numărului de clienți finali care cunosc și solicită aplicarea compensațiilor pentru neîndeplinirea standardului.
- S-a urmărit și respectarea obligațiilor furnizorilor privind informarea clienților finali. ANRE a implementat un sistem unitar de raportare, care oferă un cadru standardizat pentru evaluarea și asigurarea calității informațiilor furnizate clienților din portofoliile proprii.
- ANRE a aplicat un mecanism lunar de rotație pentru preluarea automată a clienților în FUI, fiecare FUI având alocată o lună calendaristică, în funcție de cota de piață. În 2024, numărul locurilor de consum deservite în regim FUI a fost în scădere față de anul 2023.
- În anul 2024, ANRE a continuat aplicarea Regulamentului de etichetare a energiei electrice, prin centralizarea datelor raportate de producători privind structura pe surse primare a energiei electrice produse în România și determinarea valorilor medii naționale ale emisiilor de CO₂ și ale deșeurilor radioactive.

1. Piața cu amănuntul de Energie Electrică

Piața de energie electrică din România funcționează în conformitate cu reglementările europene privind piața internă de energie, prin care se stabilesc cerințe legate de producerea energiei din surse regenerabile, politica de mediu, integrarea piețelor de echilibrare, precum și interconectarea sistemelor energetice, respectiv **Directiva 944/2019 a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificarea Directivei 2012/27/UE și Regulamentul 943/2019 al Parlamentului European și al Consiliului privind piața internă de energie electrică**. Conform legislației europene, **participanții la piață sunt liberi să stabilească prețul energiei electrice.**

În temeiul *Legii nr. 123/2012, cu completările ulterioare*, începând cu data de 1 ianuarie 2021, tarifele reglementate aplicate clienților casnici au fost eliminate. Din structura prețurilor au rămas reglementate de către ANRE doar tarifele pentru servicii de rețea, respectiv tariful pentru serviciul de transport, tariful pentru serviciul de sistem și tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice.

Având în vedere situația determinată de creșterea prețului pe piețele de energie electrică și gaze naturale la nivel internațional începând cu sfârșitul anului 2021, precum și efectele provocate de aceste creșteri pentru populația României, Guvernul României a adoptat scheme de compensare și de sprijin pentru plata facturilor de energie electrică și gaze, astfel încât prețurile

la energia electrică și gazele naturale plătite de către clienții finali să nu agraveze nivelul de sărăcie energetică.

Astfel, în anul 2024, furnizorii au aplicat prețuri plafonate pentru energia electrică facturată clienților casnici și non-casnici, în conformitate cu prevederile OUG 27/2022².

BUG 27/2022 a fost modificată prin Legea 206/07.07.2023 astfel încât, începând cu data de 14.07.2023, prețul final facturat de către fiecare furnizor de energie electrică **a fost valoarea minimă dintre prețul plafonat, prețul contractual și prețul final calculat ca sumă dintre componentele de achiziție, furnizare, tarife reglementate, taxe și contribuții legale**. De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 1 alin. (11) din *BUG 27/2022*, prețul aplicabil pentru perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2025 **din ofertele-tip pentru clienții finali din piața de energie electrică**, elaborate și publicate de către furnizori, **nu poate depăși valoarea prețului final plafonat**.

2. Piața cu amănuntul de Gaze Naturale

Începând cu data de 1 iulie 2020, piața de gaze naturale s-a liberalizat complet, iar prețurile de furnizare a gazelor naturale nu mai sunt stabilite de către ANRE. Astfel, în conformitate cu dispozițiile *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu completările ulterioare*, pe piața concurențială de gaze naturale tranzacțiile comerciale se fac angro sau cu amănuntul, iar prețurile se formează pe baza cererii și a ofertei, ca rezultat al mecanismelor concurențiale.

Situația determinată de creșterea prețului pe piețele de energie electrică și gaze naturale la nivel internațional, precum și efectele provocate de aceste creșteri, confruntarea operatorilor economici cu probleme generate de restricțiile impuse, de întreruperea activităților, de scăderea cifrei de afaceri, au necesitat instituirea de către Guvern a unor măsuri cu caracter temporar în scopul sprijinirii populației și atenuării impactului financiar asupra acestora în raport cu costurile suplimentare pentru plata energiei electrice și a gazelor naturale în sezonul rece 2021-2022 și în perioada 1 aprilie 2022 – 31 martie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 1 alin. (2) din *BUG 27/2022*, **pentru consumul realizat în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2025, prețul final facturat de către furnizorii de gaze naturale a fost plafonat**. De asemenea, prețul aplicabil pentru perioada 1 ianuarie 2023-31 martie 2025 **din ofertele-tip pentru clienții finali din piața de gaze naturale**, elaborate și publicate de către furnizori, **nu a depășit valoarea prețului final plafonat**.

Totodată, toți furnizorii de gaze naturale au obligația să asigure clienților finali nivelul minim de calitate a activității de furnizare stabilit prin standardul de performanță aprobat de ANRE, pentru nerespectarea acestuia având obligația de a plăti compensații/ penalități /dobânzi penalizatoare clientului final afectat, în cuantumul și în condițiile prevăzute în acest standard.

De asemenea, furnizorul de gaze naturale are obligația să stabilească un sistem de comunicare cu clienții săi finali, care să asigure preluarea, înregistrarea, analizarea, stabilirea măsurilor și soluționarea plângerilor acestora referitoare la activitatea de furnizare a gazelor naturale, cu

² Ordonanța de urgență nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022 - 31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare

respectarea drepturilor și obligațiilor fiecărei părți, în conformitate cu procedura-cadru aprobată prin *Ordinul ANRE nr. 16/2015*.

3. Reglementări în domeniul pieței cu amănuntul elaborate în cursul anului 2024

În îndeplinirea obiectivelor din Programul multianual de reglementări al ANRE 2024–2025, au fost elaborate următoarele :

Poziția din Progr.	Denumirea reglementării	Termenul de postare a doc. de discuție	Termenul de prezentare Com. de reglementare	Observații
51	Proiect de ordin pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 90/2015 privind aprobarea contractelor-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice	Trim IV 2024	Trim I 2025	Realizat (Ordin nr. 94/2024)
55	Revizuirea Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023	Trim I 2024	Trim I 2024	Realizat. (Ordin nr. 6/2024)
56	Revizuirea Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale la clienții finali aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 29/2016	Trim I 2024	Trim I 2024	Realizat. (Ordin nr. 6/2024)

De asemenea, în anul 2024, au fost elaborate și supuse procesului de consultare publică, prin postarea pe pagina de internet a ANRE, ca documente de discuție, *Proiectul de ordin pentru aprobarea Regulamentului privind accesul și utilizarea sistemelor de distribuție a gazelor naturale* și *Proiectul de ordin pentru modificarea Procedurii privind stabilirea consumului de energie electrică în sistem paușal, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE 190/2020*.

4. Platforma online de schimbare a furnizorului în domeniul energiei electrice și a gazelor (POSF)

ANRE a implementat în cadrul proiectului „Dezvoltarea capacității instituționale a Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pentru simplificarea procesului de schimbare a furnizorului de energie electrică și de gaze naturale” – SMIS 129990/705, **Platforma online de schimbare a furnizorului de energie electrică și de gaze naturale la nivel național (POSF)**, devenind astfel operator al acesteia.

Adoptarea de către ANRE a acestor măsuri de simplificare a procedurilor administrative pentru toți consumatorii implicați în procesul de schimbare a furnizorului de energie electrică și de gaze naturale, concomitent cu implementarea soluției informatice intuitive și inovative POSF, conduce la derularea procesului tehnic de schimbare a furnizorului în 24 de ore, îndeplinind astfel cerințele europene. Prin acest proiect ANRE a realizat optimizarea proceselor operaționale din piața de energie, în scopul diminuării birocrăției și consolidării concurenței prin reducerea duratei de schimbare a furnizorului în beneficiul consumatorului final.

Obligațiile de realizare și implementare a **POSF** rezidă în prevederile art. 7⁶ și ale art. 102¹ alin. (10) din **Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare**. În vederea transpunerii prevederilor în legislația secundară, ANRE a aprobat, prin Ordinul nr. 3/2022 cu modificările ulterioare, Regulamentul privind organizarea

și funcționarea platformei online de schimbare a furnizorului de energie electrică și gaze naturale și pentru contractarea furnizării de energie electrică și gaze naturale (*Regulament POSF*).

Proiectul POCA, finalizat la data de **23 decembrie 2022**, a fost cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020, cu o valoare totală a proiectului de **19.223.269,45 lei** din care:

- **98% cheltuieli nerambursabile: 18.838.804,07 lei**
- **2% cheltuieli contribuție proprie ANRE: 384.465,38 lei**

Utilizatorii POSF sunt persoanele fizice sau juridice – clienți finali de energie electrică și/sau de gaze naturale, precum și operatorii economici implicați în procedura de schimbare de către clientul final a furnizorului de energie electrică și/sau de gaze naturale și de contractare a furnizării de energie electrică și/sau de gaze naturale, înregistrați în POSF.

Stadiul integrării cu POSF a operatorilor economici din domeniul energiei electrice și a gazelor naturale

Operatorii de rețea și furnizorii de energie electrică și de gaze naturale au încărcat și actualizează permanent metadatele pentru **locurile de consum** și pentru **contractele de furnizare și de rețea**, conform obligațiilor instituite prin *Regulamentul POSF*.

În ceea ce privește nivelul datelor, la data de 19.06.2025, în POSF se identifică următoarele:

- **Total contracte de furnizare: 15.109.404**
 - o Contracte de furnizare energie electrică 10.432.893
 - o Contracte de furnizare gaze naturale 4.676.511
- **Total locuri de consum: 16.106.278**
 - o Locuri de consum energie electrică 10.910.368
 - o Locuri de consum gaze naturale 5.195.910

Sunt înregistrați în POSF: 141 furnizori de energie electrică, 91 furnizori de gaze naturale, 69 operatori de rețea de energie electrică și 37 de operatori de rețea de gaze naturale. În POSF sunt aprox. 50.000 de clienți finali care și-au făcut cont de utilizator POSF.

ANRE urmărește permanent și verifică împreună cu furnizorii și operatorii de rețea modul de funcționare a POSF și fluxurile inițiate de acești în vederea stabilizării procesului de schimbare a furnizorului atât de energie electrică, cât și de gaze naturale prin POSF.

Ca urmare a publicării Legii 357/2022 furnizorii de energie electrică și gaze naturale au obligația să-și modifice și să încarce ofertele-tip în comparatoarele de oferte de energie electrică și de gaze naturale integrate în cadrul POSF precum și a documentelor smart necesare contractării din POSF.

Pentru a se familiariza cu funcționalitățile platformei, consumatorii au la dispoziție, începând cu data de 15.03.2023, asistentul virtual, denumit Eva, care poate răspunde întrebărilor utilizatorilor privind detalii legate de procesul de schimbare a furnizorului, de contractare, de POSF, precum și de informații legate de reglementări specifice. De asemenea, sunt disponibile tutoriale, în care se prezintă în detaliu modul cum se accesează și se utilizează POSF.

Clienții finali pot accesa în comparatorul de oferte din cadrul POSF informațiile și documentele necesare încheierii contractelor de furnizare a energiei electrice/gaze naturale.

Comparatorul de oferte de energie electrică/gaze naturale poate fi accesat pentru informare, fără a fi necesară crearea unui cont de utilizator al POSF. În această situație, încheierea unui

contract ales de CF se realizează după înregistrarea acestuia în POSF sau prin intermediul furnizorului a cărui ofertă a fost aleasă.

Furnizorii de energie electrică/gaze naturale cu activitate pe piața cu amănuntul au obligația să încarce în POSF, în comparatorul ofertelor-tip de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale, ofertele-tip valabile la data respectivă, publicate și pe paginile proprii de internet, precum și să actualizeze ofertele-tip ori de câte ori acestea se modifică, conform prevederilor reglementărilor în vigoare.

POSF este accesibilă clienților finali în vederea realizării unui cont, asocierii locurilor de consum, identificării contractelor de furnizare de energie electrică și de gaze naturale pe care le au încheiate și pentru schimbarea furnizorului prin intermediul acestuia.

Încheierea contractului de furnizare de energie electrică/gaze naturale de către clientul final (CF) se poate face:

a) prin intermediul POSF, prin parcurgerea următoarelor etape:

(i) alegerea de către CF a unei oferte dintre ofertele-tip din cadrul comparatorului de oferte al POSF;

(ii) încărcarea de către CF în POSF a documentelor, datelor și informațiilor necesare încheierii contractului, inclusiv a indexului contorului autocitit de CF și semnarea contractului de către CF; furnizarea indexului autocitit condiționează încheierea contractului, cu excepția cazului unui loc de consum nou, care nu are instalat un contor;

(iii) verificarea și validarea în POSF de către furnizor a documentelor, datelor și informațiilor furnizate de CF și semnarea contractului de furnizare; termenul pentru semnarea contractului sau notificarea CF prin intermediul POSF pentru completarea/corectarea datelor/documentelor încărcate de CF este de 24 de ore de la data primirii acestora; în cazul transmiterii de date/informații/documente incomplete sau eronate, furnizorul notifică CF în vederea corectării/completării acestora;

b) în afara POSF, prin intermediul furnizorului, cu încărcarea ulterioară de către acesta în POSF a datelor despre CF și despre contractul încheiat cu acesta, inclusiv a indexului contorului autocitit de CF, în termen de cel mult două zile lucrătoare de la data încheierii contractului; CF consimte în acest caz ca furnizorul să efectueze pentru el înregistrarea datelor și documentelor necesare în POSF. Inițierea și derularea procedurii de schimbare a furnizorului pot avea loc în orice zi lucrătoare. Dacă unul dintre termene se împlinesc într-o zi nelucrătoare, acesta se prelungește în prima zi lucrătoare.

Schimbarea efectivă a furnizorului de energie electrică/gaze naturale prin intermediul POSF, respectiv furnizarea de energie electrică/gaze naturale în baza noului contract încheiat cu furnizorul nou și încetarea contractului cu furnizorul actual se produc în prima zi după expirarea **unui interval de 24 de ore de la inițierea procedurii**, interval necesar pentru finalizarea demersurilor tehnice și administrative necesare trecerii de la un furnizor la altul. CF poate alege, la inițierea procedurii, ca aplicarea contractului cu furnizorul nou să se producă la o dată ulterioară.

Semnarea documentelor în cadrul POSF se face exclusiv prin mijloace electronice, certificate, care sunt furnizate și înregistrate în POSF de utilizatorii POSF.

Operatorii economici din sectorul energiei electrice și gazelor naturale au obligația de a respecta toate prevederile legale privind sectorul în care activează precum și activitatea specifică pe care o desfășoară.

De menționat că, încă de la operaționalizarea POSF în 2022, în conformitate cu atribuțiile/competențele pe care le are, ANRE verifică permanent operatorii economici - participanți la piața de energie electrică și de gaze naturale, în vederea stabilirii gradului de îndeplinire a obligațiilor stabilite în sarcina acestuia și luarea de măsuri în cazul neîndeplinirii. Linkul unde se poate accesa platforma online de schimbare a furnizorului de energie electrică și gaze naturale este următorul: <https://posf.ro/>

5. Comparatoare de oferte-tip de furnizare

ANRE a dezvoltat și îmbunătățit două instrumente de comparare a ofertelor-tip de furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale din România destinate clienților finali, sub forma unor aplicații web interactive, una pentru energie electrică și una pentru gaze naturale.

Totodată, prin *Ordinul nr. 106/2014* și *Ordinul nr. 189/2018*, a fost instituită obligația de a introduce în baza de date a *Comparatoarelor*, ofertele-tip publicate pe paginile proprii de internet și informații referitoare la acestea pentru toți furnizorii energie electrică / gaze naturale care desfășoară activitatea de furnizare la clienții finali și care elaborează și publică prin mijloace proprii oferte-tip.

Comparatorul oferte-tip de furnizare a energiei electrice³ și Comparatorul oferte-tip de furnizare a gazelor naturale⁴ sunt instrumente independente și necomerciale, al căror scop este să permită compararea prețurilor de furnizare și a condițiilor oferite de furnizorii de energie electrică/gaze naturale, înainte de a alege un anumit furnizor sau o anumită ofertă-tip.

Aplicațiile *Comparator* sunt administrate de ANRE și sunt dezvoltate și actualizate în mod continuu, în timp fiind introduse noi funcționalități precum posibilitatea încărcării de către furnizori a unor informații privind modul de încheiere a contractelor și documentele necesare pentru încheierea contractelor sau posibilitatea de duplicare de către furnizori a ofertelor introduse, în vederea ușurării procesului de introducere a acestora în cazul în care nu sunt diferențe majore.

Totodată, prin transpunerea prevederilor *Directivei (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului, din 5 iunie 2019, privind normele comune pentru piața internă de energie electrică*, referitoare la obligația statelor membre de a se asigura că cel puțin clienții casnici și microîntreprinderile cu un consum anual preconizat mai mic de 100 000 kWh au acces gratuit la cel puțin un instrument de comparare a ofertelor furnizorilor, inclusiv a ofertelor de contracte de furnizare a energiei electrice cu prețuri dinamice, în *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, s-a creat cadrul legal aplicabil la nivel național cu privire la **contractele cu preț dinamic**, fiind prevăzute inclusiv obligații pentru furnizorii de energie electrică referitoare la asigurarea unei informări adecvate clienților finali, în ceea ce privește particularitățile acestui tip de contracte.

Pe parcursul anului 2024, ANRE a urmărit respectarea prevederilor *Ordinului nr. 189/2018* și *Ordinului nr. 106/2014* prin analiza ofertelor-tip introduse de furnizori în *Comparatoare*. În urma acestui proces de analiză au fost adresate solicitări furnizorilor care au încărcat oferte-tip, în vederea modificării sau corectării unor valori/informații, după caz, în acele situații în care s-a constatat că ofertele-tip nu se aflau în concordanță cu prevederile reglementărilor în vigoare.

³ <https://posf.ro/comparator?comparatorType=electric>

⁴ <https://posf.ro/comparator?comparatorType=gas>

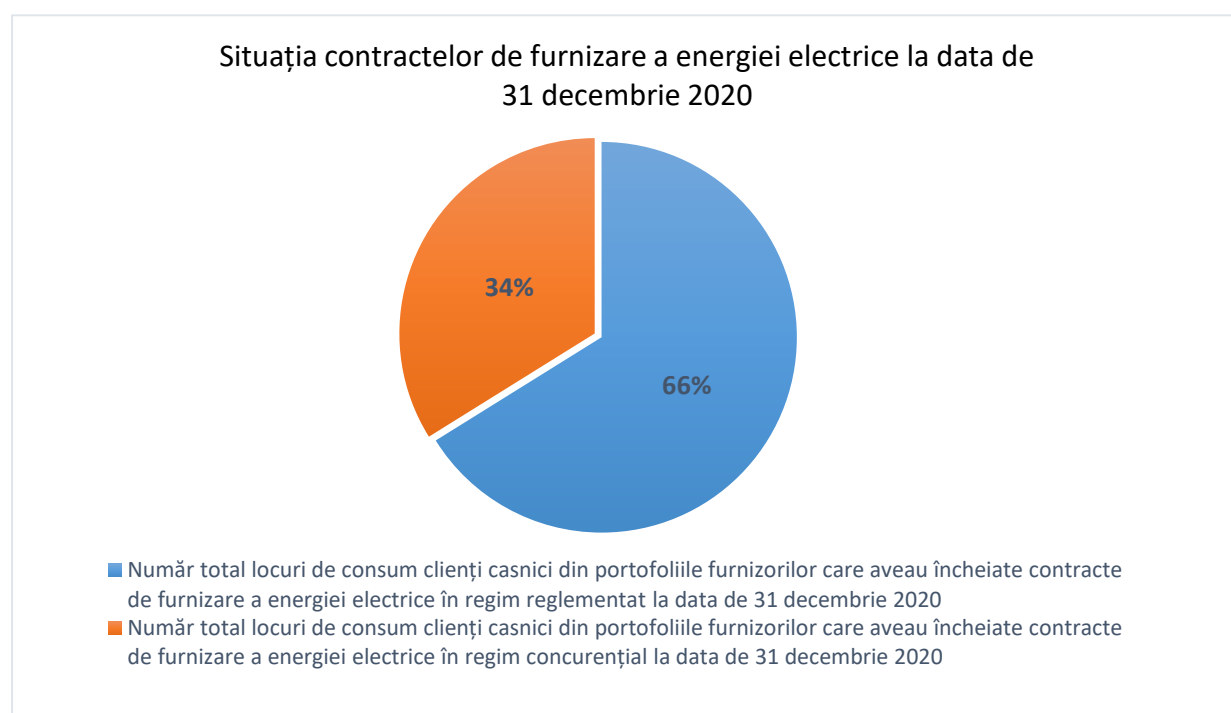
În anul 2024, *Comparatoarele* puse la dispoziția clienților pe pagina de internet a ANRE, respectiv pe pagina Platformei Online de Schimbare a Furnizorului (POSF.ro) au avut un număr de **506.478 de vizualizări**, fiind accesate de un număr de **169.805 de utilizatori activi**, iar **timpul mediu** petrecut pe paginile *Comparatoarele* pentru consultarea ofertelor-tip a fost de **aproximativ 2 minute și 15 secunde**.

Astfel, în anul 2024 comparativ cu anul 2023, se constată o dublare a numărului de vizualizări de la 248.535 la 506.478. Considerăm că dublarea numărului de accesări față de anul precedent s-a datorat creșterii interesului clienților finali de a-și schimba furnizorul și de a alege prin comparație oferta cea mai potrivită.

6. Liberalizarea piețelor de energie

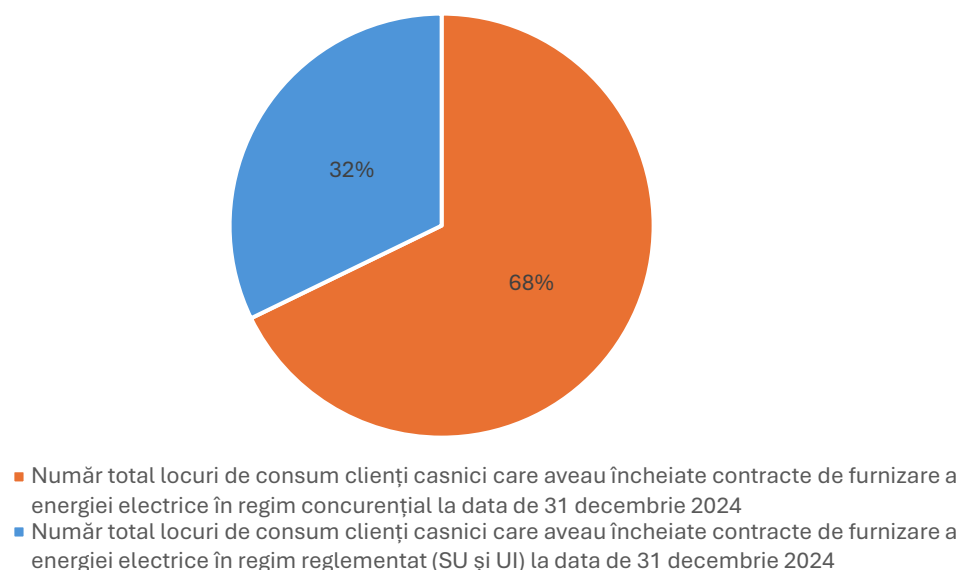
6.1. Energie Electrică

Până la data liberalizării pieței de energie electrică, respectiv 31 decembrie 2020, din numărul total de **8.924.187 locuri de consum aparținând clienților casnici**, **34%** dintre acestea aveau încheiate contracte aferente furnizării energiei electrice în **regim concurențial**, conform următorului grafic:

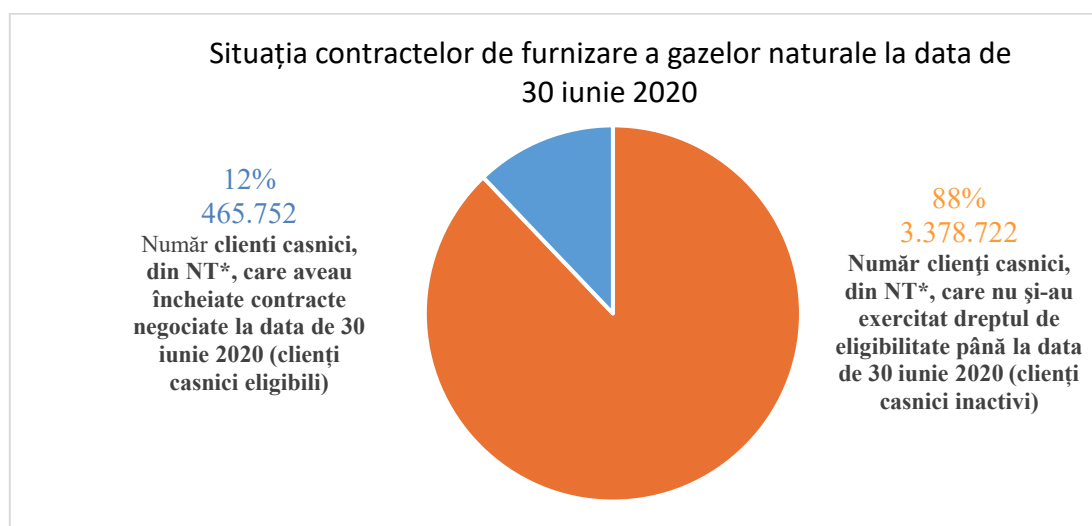
Până la data de 31 decembrie 2024, în urma liberalizării pieței de energie electrică, pe baza datelor raportate de către furnizorii de energie electrică a rezultat faptul că **din numărul total al locurilor de consum aparținând clienților casnici de 9.511.356, 68% au semnat contracte aferente furnizării energiei electrice în regim concurențial**, 32% având încheiate contracte în regim de serviciu universal sau în regim de ultimă instanță, situație reflectată în graficul de mai jos:

Situația contractelor de furnizare a energiei electrice la data de 31 decembrie 2024

6.2. Gaze Naturale

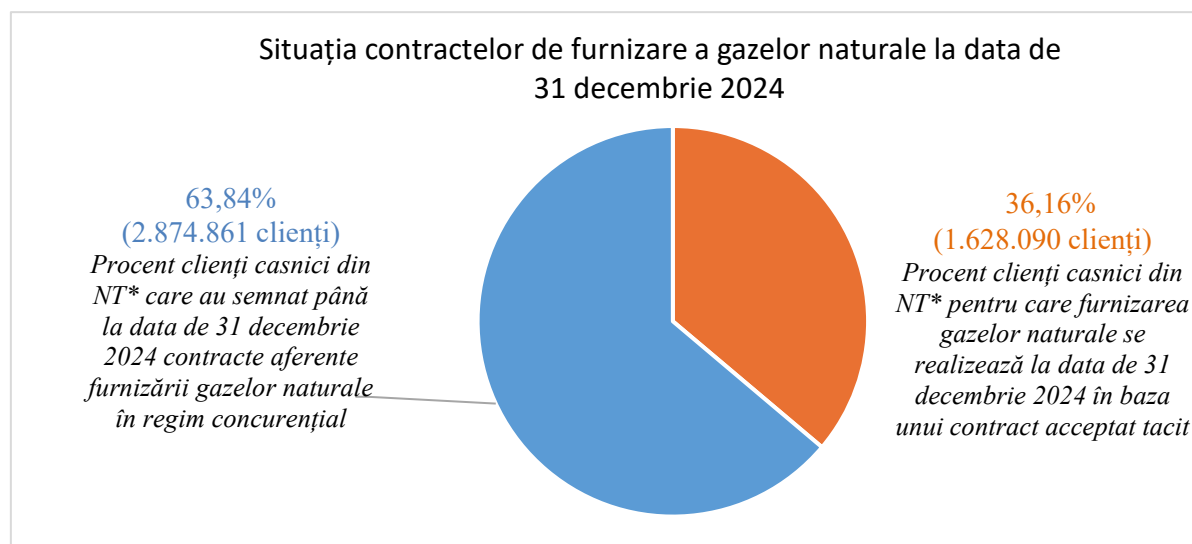
Până la data liberalizării, respectiv la data de 30 iunie 2020, din numărul total de 3.844.474 clienți casnici ($NT_{iunie2020}$), **12% aveau încheiate contracte** aferente furnizării gazelor naturale **în regim concurențial**, conform următorului grafic:

** NT - număr total de clienți casnici estimat la data de 30 iunie 2020*

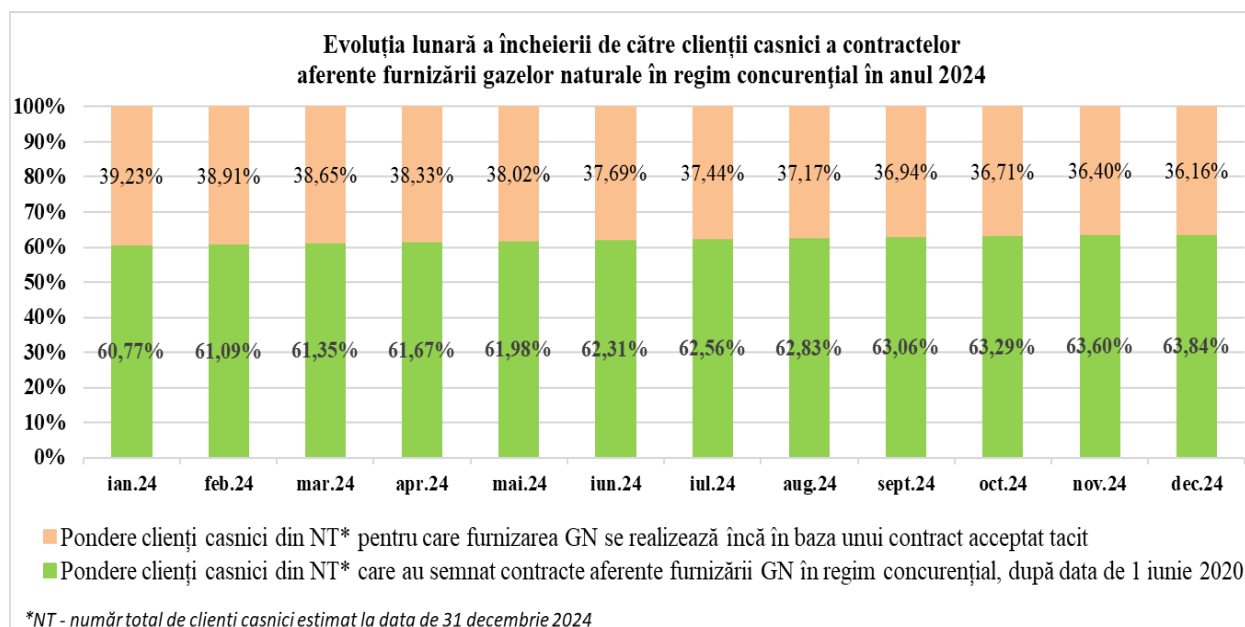
În vederea continuării activității de monitorizare a numărului de clienți casnici care au beneficiat de prețuri reglementate până la data de 30 iunie 2020 și care ulterior au încheiat contracte de furnizare a gazelor naturale pe piața concurențială, ANRE a urmărit stadiul încheierii de către clienții casnici a contractelor aferente furnizării gazelor naturale în regim concurențial și după data de 30 iunie 2021, când se încheia perioada de tranziție.

Până la data de 31 decembrie 2024, pe baza datelor raportate de către furnizorii care, până la data liberalizării, au avut în portofoliul propriu clienți casnici pentru care furnizarea gazelor naturale se realiza în regim reglementat, **din numărul total al clienților casnici (NT*) aproximativ 63,84% au semnat contracte aferente furnizării gazelor naturale în regim concurențial**, situație reflectată în graficul de mai jos:

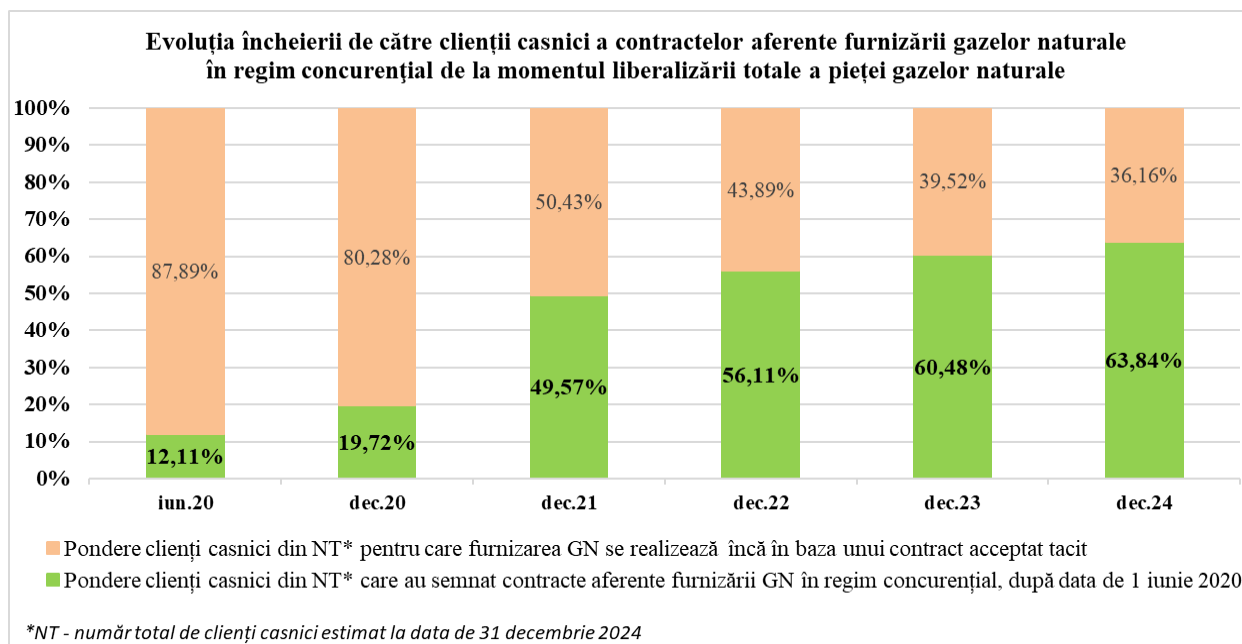

*NT - număr total de clienți casnici estimat la data de 31 decembrie 2024

Totodată, evoluția lunară a încheierii de către clienții casnici a contractelor aferente furnizării gazelor naturale în regim concurențial în anul 2024, este următoarea:

Evoluția anuală a încheierii de către clienții casnici a contractelor aferente furnizării gazelor naturale în regim concurențial începând cu data liberalizării pieței și până la sfârșitul anului 2024 este prezentată în următorul grafic:

7. Furnizarea energiei electrice în regim de serviciu universal

Începând cu data de 1 ianuarie 2022, în conformitate cu prevederile *Legii nr. 123/2012, cu completările ulterioare*, serviciul universal este garantat numai clienților casnici și este asigurat de către furnizorii de energie electrică care au încheiat contracte în piața concurențială cu clienți casnici. Furnizorii de energie electrică care au încheiat contracte în piața concurențială cu clienți casnici au obligația de a transmite oferta de serviciu universal clientului casnic care solicită această ofertă.

Prețul energiei electrice din oferta de serviciu universal este compus din componenta de achiziție a energiei electrice, ce include componenta de injecție în rețea a tarifului de transport Tg și componenta de furnizare, și este valabil pentru o perioadă de minimum 3 luni.

Prețul aplicat clienților beneficiari de serviciu universal se stabilește de către fiecare furnizor, pe criterii concurențiale, având în vedere că acesta trebuie să fie rezonabil, competitiv, ușor comparabil, transparent și nediscriminatoriu.

Furnizarea energiei electrice în regim de serviciu universal se face pe bază de contract-cadru, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 13/2023*. Prin același ordin au fost aprobate “Condițiile generale de furnizare a energiei electrice în regim de serviciu universal”, care completează clauzele contractului-cadru și modelul de factură aplicabil pentru toți clienții casnici, indiferent de regimul de furnizare.

Contractul – cadru de furnizare a energiei în regim de serviciu universal respectă prevederile legislației în vigoare și cuprinde elementele prevăzute în *Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali*, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023*, cu modificările și completările ulterioare, (denumit în continuare *Regulament de furnizare energie electrică*).

Din contractul-cadru fac parte integrantă Convenția de consum stabilită de părți, Condițiile generale pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice, Condițiile generale de

furnizare a energiei electrice în regim de serviciu universal, Oferta pentru serviciul universal și Nota de informare privind prelucrarea datelor cu caracter personal.

Contractul încheiat între un furnizor de energie electrică și un client casnic în regim de serviciu universal se poate completa cu clauze specifice, conform înțelegerii părților, cu condiția ca acestea să nu fie contrare prevederilor din contractul-cadru și din actele normative aplicabile.

Condițiile generale de furnizare a energiei electrice în regim de serviciu universal constituie anexă și sunt publicate de către furnizori pe pagina proprie de internet sau se pun la dispoziția clienților casnici în format tipărit, la cererea acestora.

Modelul de factură pentru clienții casnici, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 13/2023*, conține informațiile prevăzute în anexa I din Directiva (UE) 2019/944 a Parlamentului European și a Consiliului privind normele comune pentru piața internă de energie electrică și de modificare a Directivei 2012/27/UE și în Regulamentul de furnizare energie electrică.

ANRE a avut în vedere simplificarea facturii de energie electrică emisă pentru clienții casnici, ca elementele din factură să permită clientului casnic o mai bună înțelegere a modului de determinare a valorii facturii, iar informațiile suplimentare incluse în anexa de la factură să ajute clientul casnic în optimizarea propriului consum de energie electrică.

8. Furnizarea în regim de ultimă instanță

8.1. Furnizarea energiei electrice în regim de ultimă instanță

Pentru situațiile în care un client final ajunge în situația de a nu avea asigurată furnizarea energiei electrice din nicio altă sursă, un furnizor de ultimă instanță dintre cei desemnați de ANRE are obligația de a-l prelua și de a-i furniza temporar energie electrică la un preț de furnizare de ultimă instanță și în baza unui contract-cadru de furnizare a energiei electrice în regim de ultimă instanță, clientul având posibilitatea oricând să-și schimbe furnizorul, respectiv să aleagă un alt furnizor de pe piața concurențială.

Furnizarea energiei electrice în regim de ultimă instanță se desfășoară în conformitate cu prevederile *Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a energiei electrice* (denumit în continuare *Regulament FUI EE*), aprobat prin *Ordinul nr. 91/2022*.

Întrucât, prin Decizia președintelui ANRE nr. 1879/19.10.2022, societatea CEZ Vânzare S.A. (redenumită Premier Energy Furnizare S.A. în luna mai 2024) a fost desemnată în calitate de FUI pentru o perioadă de 24 de luni, începând cu data de 01.11.2022, în cursul anului 2024 a fost necesară derularea unei proceduri de desemnare a unui nou FUI începând cu data de 01.11.2024.

În urma publicării de către ANRE, pe pagina proprie de internet, a anunțului privind demararea procedurii, societatea Premier Energy Furnizare a solicitat desemnarea în calitate de FUI, și prin urmare a fost emisă Decizia președintelui ANRE nr. 2216/22.10.2024, prin care societatea a fost desemnată în calitate de FUI pe perioadă nedeterminată, începând cu data de 01.11.2024.

Astfel, în anul 2024, FUI desemnați de energie electrică au fost:

Nr. crt.	Denumire FUI	Decizia ANRE de desemnare în calitate de FUI	Contact
1	Premier Energy Furnizare S.A.	2216 din 22.10.2024	https://www.premierenergy.info/furnizare-de-ultima-instanta-de-energie-electrica/
2	PPC Energie S.A.	2120 din 18.11.2020 modificată prin Decizia 2836/13.12.2023	https://www.ppcenergy.ro/legislatie/furnizor-de-ultima-instanta/?ppc-energie
3	PPC Energie Muntenia S.A.	2121 din 18.11.2020 modificată prin Decizia 2836/13.12.2023	https://www.ppcenergy.ro/legislatie/furnizor-de-ultima-instanta-muntenia/?ppc-muntenia
4	E.ON Energie Romania S.A.	2122 din 18.11.2020	www.eon.ro
5	Electrica Furnizare S.A.	2123 din 18.11.2020	https://www.electrifurnizare.ro/asistenta/furnizor-de-ultima-instanta/

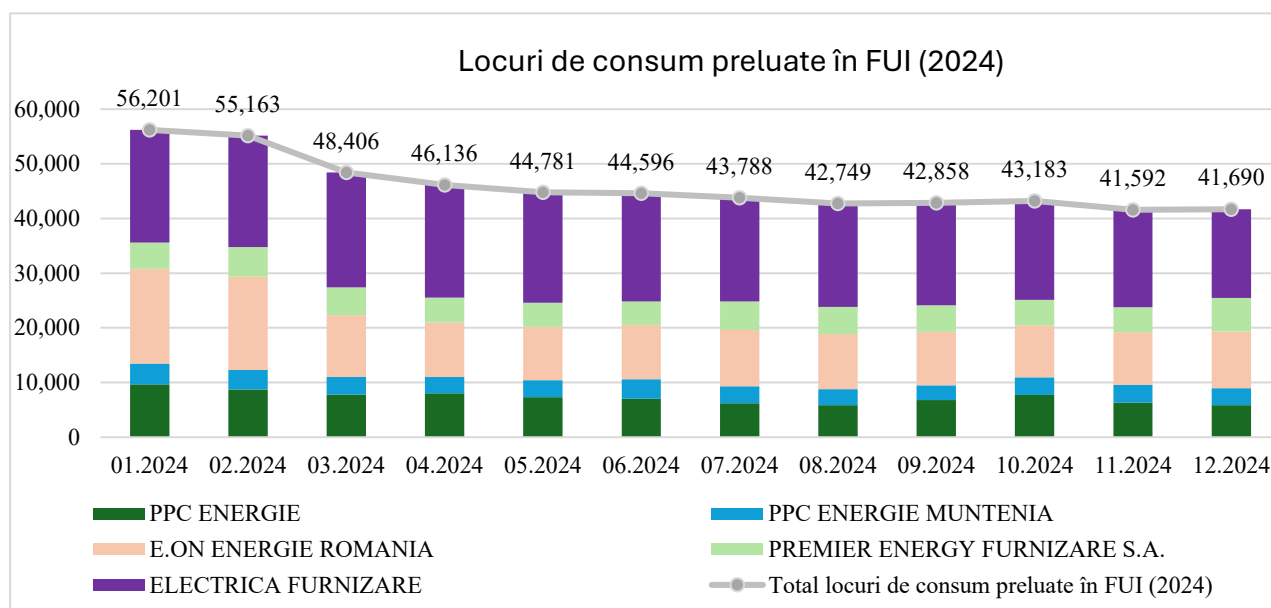
Pentru perioada aplicării schemei de sprijin instituită prin *OUG 27/2022*, prin *Regulamentul FUI EE* a fost instituit un mecanism de preluare prin rotație a clienților de către FUI, în ordinea descrescătoare a cotei de piață aferente ultimei luni pentru care există date publicate pe pagina de internet a ANRE.

În consecință, fiecărui FUI îi este alocată câte o lună calendaristică, când are obligația să preia, automat, locurile de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea energiei electrice din nicio sursă.

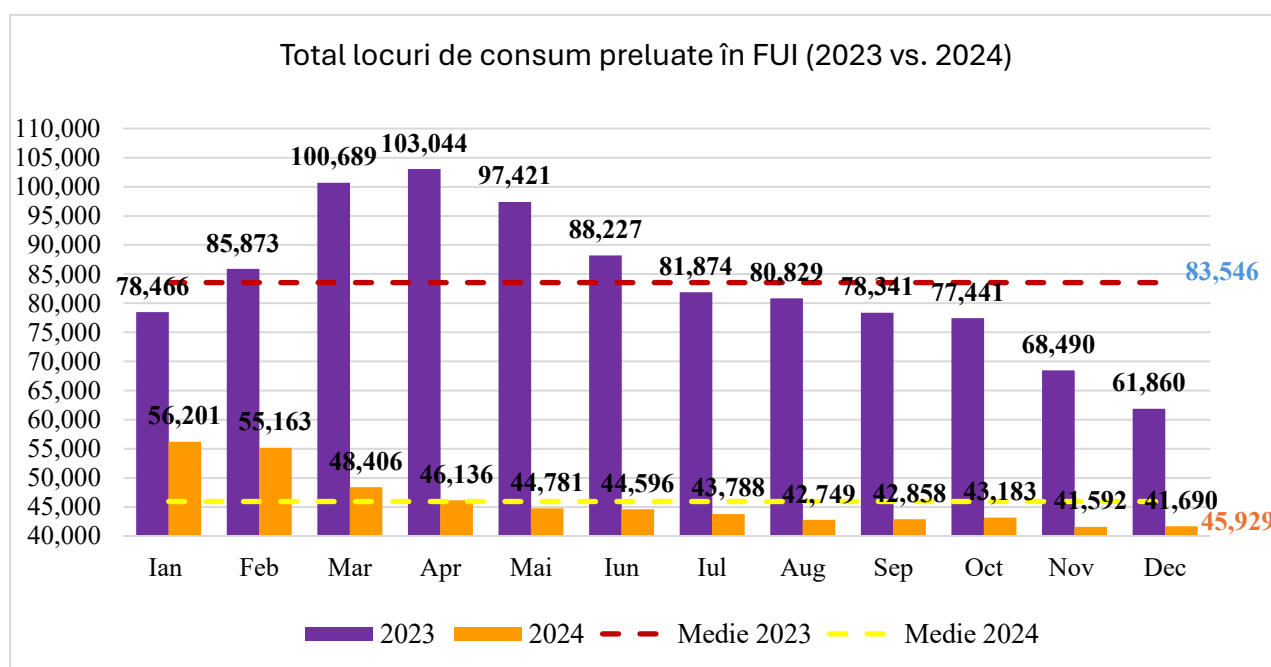
Astfel, în anul 2024, nominalizarea lunară a FUI a fost următoarea:

Nr. crt.	DENUMIRE FUI	Luna calendaristică alocată
1.	E.ON Energie România S.A.	Ianuarie 2024
2.	Premier Energy Furnizare S.A.	Februarie 2024
3.	Electrica Furnizare S.A.	Martie 2024
4.	PPC Energie S.A.	Aprilie 2024
5.	PPC Energie Muntenia S.A.	Mai 2024
6.	E.ON Energie România S.A.	Iunie 2024
7.	Premier Energy Furnizare S.A.	Iulie 2024
8.	Electrica Furnizare S.A.	August 2024
9.	PPC Energie S.A.	Septembrie 2024
10.	PPC Energie Muntenia S.A.	Octombrie 2024
11.	E.ON Energie România S.A.	Noiembrie 2024
12.	Premier Energy Furnizare S.A.	Decembrie 2024

Comparativ cu luna ianuarie 2024, când furnizarea energiei electrice în regim de ultimă instanță era asigurată pentru un număr de 56.201 locuri de consum, în luna decembrie 2024 numărul acestora a fost de 41.690, evoluția lunară, pe fiecare FUI, fiind prezentată în graficul de mai jos:

În anul 2024, furnizarea în regim de ultimă instanță a fost asigurată pentru un număr mediu de **45.929 locuri de consum**, comparativ cu anul 2023, când aceasta a fost asigurată pentru un număr mediu de **83.546 locuri de consum**, evoluția lunară a acestora fiind prezentată în graficul următor:

Pe perioada de aplicare a *OUG 27/2022*, prețurile pentru furnizare energiei electrice în regim de ultimă instanță au fost plafonate, FUI facturând consumul de energie electrică al clienților preluați în conformitate cu prevederile acesteia.

8.2. Furnizarea gazelor naturale în regim de ultimă instanță

În contextul liberalizării pieței de gaze naturale, pentru situațiile în care un client final ajunge în situația de a nu avea asigurată furnizarea gazelor naturale de către furnizorul actual al acestuia, un furnizor de ultimă instanță desemnat de ANRE are obligația de a-l prelua și de a-i furniza temporar gaze naturale la un preț de furnizare de ultimă instanță și în baza unui contract-cadru de furnizare a gazelor naturale în regim de ultimă instanță, clientul având posibilitatea oricând să-și schimbe furnizorul, respectiv să aleagă un alt furnizor de pe piața concurențială.

Furnizarea gazelor naturale în regim de ultimă instanță este în continuare o activitate aferentă pieței reglementate, aceasta desfășurându-se în condițiile reglementate de ANRE prin *Ordinul nr. 173/2020* privind aprobarea *Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale*, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulament FUI GN*.

Regulamentul FUI GN stabilește procedura de desemnare de către ANRE a furnizorilor de ultimă instanță (FUI), condițiile de desfășurare și de încetare a activității de furnizare de ultimă instanță, principiile de stabilire a prețurilor aplicate de către furnizorii de ultimă instanță clienților preluați, precum și procedura de preluare a locurilor de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea gazelor naturale din nicio altă sursă.

Conform prevederilor art. 4 alin. (1) din *Regulamentul FUI GN*, „Pentru a asigura furnizarea în regim de UI la locurile de consum ale clienților finali care nu au asigurată furnizarea din nicio altă sursă, ANRE desemnează un număr de cel puțin 7 FUI, a căror cotă cumulată de piață, calculată pentru piața concurențială prin ponderarea egală a numărului de locuri de consum ale clienților finali și a cantității de gaze naturale vândute acestora în ultimele 12 luni pentru care există date publicate pe pagina de internet a ANRE, să fie de minimum 70%. La determinarea cotei cumulate de piață se iau în considerare cotele de pe piața concurențială ale furnizorilor desemnați FUI la momentul efectuării analizei, cu excepția celor pentru care s-a emis decizia prin care se constată încetarea aplicabilității deciziei de desemnare în calitate de FUI.”

Întrucât în anul 2024 condițiile de mai sus au fost îndeplinite pe toată durata anului, nu a fost necesar ca ANRE să desemneze alți FUI față de cei deja desemnați.

Astfel, în anul 2024, lista furnizorilor de ultimă instanță a avut următoarea componență:

Nr. crt.	Denumire FUI	Decizia ANRE de desemnare	Contact
1.	ELECTRICA FURNIZARE S.A.	1990/29.10.2020	www.electrifurnizare.ro/asistenta/knowledge-base/furnizor-de-ultima-instanta/
2.	PPC ENERGIE S.A	2160/29.11.2022 modificată prin Decizia 2835/13.12.2023	https://www.ppcenergy.ro/legislatie/furnizor-de-ultima-instanta/gaze-naturale/?ppc-energie
3.	ENGIE ROMANIA S.A.	2236/14.12.2021	www.engie.ro/furnizor-ultima-instanta/
4.	E.ON ENERGIE ROMÂNIA S.A.	2237/14.12.2021	www.eon.ro

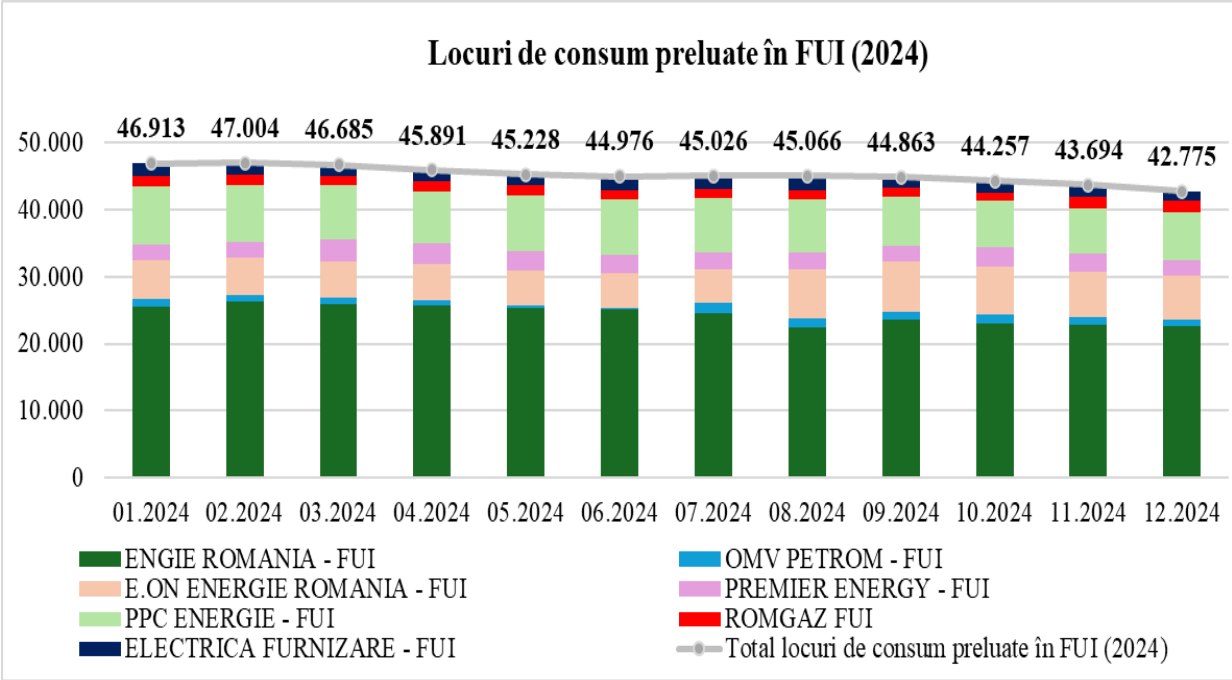
5.	OMV PETROM S.A.	2238/14.12.2021	https://www.omvpetrom.com/ro/activitatile-noastre/downstream-gas/furnizor-de-ultima-instanta-gaze-naturale
6.	PREMIER ENERGY S.R.L.	1617/14.09.2022	https://www.premierenergy.ro/furnizor-ultima-instanta
7.	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	1616/14.09.2022	https://www.romgaz.ro/furnizor-de-ultima-instanta-gaze-naturale

Pentru perioada aplicării schemei de sprijin instituite prin *OUG 27/2022*, prin *Regulamentul FUI GN* a fost instituit un mecanism de preluare prin rotație a clienților de către FUI, în ordinea crescătoare a cotei de piață aferente ultimei luni pentru care există date publicate pe pagina de internet a ANRE. În consecință, fiecărui FUI îi este alocată câte o lună calendaristică, în ordinea clasamentului publicat de către ANRE, pe parcursul căreia are obligația să preia, automat sau la cerere, locurile de consum ale clienților care ajung în situația de a nu avea asigurată furnizarea gazelor naturale din nicio sursă.

Astfel, pe parcursul anului 2024, nominalizarea lunară a FUI a fost următoarea:

Nr. Crt.	DENUMIRE FUI	Luna calendaristică alocată
1.	E.ON ENERGIE ROMÂNIA S.A.	Ianuarie 2024
2.	ENGIE ROMANIA S.A.	Februarie 2024
3.	PREMIER ENERGY S.R.L.	Martie 2024
4.	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	Aprilie 2024
5.	PPC ENERGIE S.A.	Mai 2024
6.	ELECTRICA FURNIZARE S.A.	Iunie 2024
7.	OMV PETROM S.A.	Iulie 2024
8.	E.ON ENERGIE ROMÂNIA S.A.	August 2024
9.	ENGIE ROMANIA S.A.	Septembrie 2024
10.	PREMIER ENERGY S.R.L.	Octombrie 2024
11.	S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	Noiembrie 2024
12.	PPC ENERGIE S.A.	Decembrie 2024

Comparativ cu luna **ianuarie 2024**, când furnizarea în regim de ultimă instanță era asigurată pentru **46.931 locuri de consum**, în luna **decembrie 2024** aceasta era asigurată pentru **42.775 locuri de consum**, evoluția lunară a acestora pe fiecare furnizor fiind prezentată în graficul următor:

Pe parcursul anului 2024, furnizarea în regim de ultimă instanță a fost asigurată pentru un număr mediu de **45.198 locuri de consum**, comparativ cu anul 2023, când aceasta a fost asigurată pentru un număr mediu de **50.751 locuri de consum**, evoluția lunară a acestora fiind prezentată în graficul următor:

Prin *Ordinul nr. 16/2023 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind furnizarea de ultimă instanță a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 173/2020* a fost creat un mecanism prin care, pe perioada aplicării schemei de sprijin aprobate prin *OUG 27/2022*, pentru perioade consecutive de 12 luni începând cu perioada 1 aprilie 2023 - 31 martie 2024, în luna martie, ANRE numește FUI pentru locurile de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh ale fiecărui PET, pentru situația în care nu au asigurată furnizarea de gaze naturale pentru acoperirea necesarului de consum, integral sau parțial.

Astfel, pentru primul trimestru al anului 2024, lista PET cu locuri de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh, repartizați de ANRE la FUI, a fost următoarea:

Lista PET alocați pentru perioada de alocare 1 aprilie 2023 - 31 marie 2024		
Denumire FUI	Denumire PET	Nr. locuri consum preluate
ENGIE ROMANIA S.A.	AOT Energy S.R..L	1
	C.E.T. Grivita S.R..L	1
	Compania Locala de Termoficare Colterm S.A.	2
	Compania Municipală Termoenergetica București S.A.	2
	Electrocentrale București S.A. – C.T.E. Grozavesti	1
	Servicii Comunale S.A. Radauti	1
	Termo Calor Confort S.A. - Pitesti	2
	Termo Ploiesti S.R.L. – C.E.T. Brazi	1
	Thermoenergy Group S.A. C.E.T. Bacau	2

	Vest Energo SA Bucuresti – C.E.T. Militari	1
	SC Contour Global Solutions S.R.L. Ploiesti	1
E.ON ENERGIE ROMANIA S.A	Bepco S.R.L. - Braşov	2
	Electrocentrale Bucureşti S.A. – C.T.E. Progresu	1
	Termoficare Oradea S.A.	1
S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	Electrocentrale Bucureşti S.A. – C.T.E. Bucuresti Vest	1
	Enet S.A.- Focsani	1
	Modern Calor S.A. - Botosani	1
	U.A.T. Municipiul Iaşi - C.E.T. Iaşi I	1
OMV PETROM S.A.	Electrocentrale Bucureşti S.A. – C.T.E. Bucureşti Sud	1
PREMIER ENERGY S.R.L.	Centrala Electrică de Termoficare Hidrocarburi (CET Hidrocarburi) S.A. – Arad	1
	Electrocentrale Craiova SA - C.E.T. Craiova II	1
	Energoterm S.A. – Tulcea	1
PPC ENERGIE	C.E.T. Govora S.A.	1
	Uzina Termoelectrica Production Giurgiu S.A.	1
ELECTRICA FURNIZARE S.A.	Rulmenţi S.A. Bârlad	1

Pentru trimestrele II, III şi IV ale anului 2024, lista PET cu locuri de consum cu un consum anual mai mare de 28.000 MWh, repartizaţi de ANRE la FUI, a fost următoarea:

Lista PET alocaţi pentru perioada de alocare 1 aprilie 2024 - 31 marie 2025		
Denumire FUI	Denumire PET	Nr. locuri consum preluate
ENGIE ROMANIA S.A.	AOT Energy S.R..L	1
	Compania Municipală Termoeenergetica Bucureşti S.A.	2
	Electrocentrale Bucureşti S.A. – C.T.E. Grozavesti	2
	Rulmenţi S.A. Bârlad	1
	Servicii Comunale S.A. Radauti	1
E.ON ENERGIE	Termoficare Oradea S.A	1
S.N.G.N. ROMGAZ S.A.	Electrocentrale Bucureşti S.A. – C.T.E. Bucuresti Vest	1
	Centrala Electrică de Termoficare Hidrocarburi (CET Hidrocarburi) S.A. – Arad	1
OMV PETROM S.A.	Electrocentrale Bucureşti S.A. – C.T.E. Bucureşti Sud	1
	Energoterm S.A. – Tulcea	1
	Enet S.A.- Focsani	1
	Modern Calor S.A. - Botosani	1
PREMIER	Electrocentrale Craiova SA - C.E.T. Craiova II	1
PPC ENERGIE	Termo Calor Confort S.A. - Pitesti	1
ELECTRICA	Uzina Termoelectrica Production Giurgiu S.A.	1

Pe perioada de aplicare a *OUG 27/2022*, prețurile pentru furnizare gazelor naturale în regim de ultimă instanță au fost plafonate, FUI facturând consumul de gaze naturale al clienților preluați în conformitate cu prevederile acesteia.

9. Standardul de performanță pentru activitatea de furnizare

Pentru cuantificarea calității activității de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale la clienții finali, prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 83/2021* a fost aprobat *Standardul de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale (Standard de performanță)*, care reglementează cerințele minime de calitate pentru activitatea de furnizare a energiei electrice/gazelor naturale și modalitatea de urmărire și evaluare a performanței activității furnizorilor de energie electrică/gaze naturale.

În tabelul următor sunt prezentate condițiile care trebuie îndeplinite, precum și compensațiile pe care furnizorii de energie electrică/gaze naturale au obligația să le plătească automat solicitanților clienților finali conform prevederilor *Standardului de performanță*:

Indicator de calitate - IC	Nivelul garantat	Compensația acordată în caz de nerealizare a nivelului garantat
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	15 zile lucrătoare pentru activitatea de furnizare a energiei electrice 5 zile lucrătoare pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	5 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/ completare a unui contract de furnizare	5 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factură emisă	5 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusă nejustificat de către furnizor	5 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusă de către furnizor	4 ore în timpul programului de lucru	12 lei/oră de întârziere

IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	3 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	3 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	5 zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, al cărei obiect nu se regăsește printre indicatorii de calitate prevăzuți expres în cadrul standardului	20 de zile lucrătoare	100 lei, la care se adaugă 50 lei pentru fiecare zi de întârziere, începând cu a doua zi de întârziere
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center)	8 minute, în timpul programului de lucru (a intrat în vigoare la data de 1 iulie 2023)	0,20 lei/minut (<i>intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2024</i>)

9.1.Indicatori de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice

În ceea ce privește realizarea indicatorilor de calitate și a gradului de îndeplinire a indicatorilor specifici de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice la clienții finali, desfășurată pe parcursul anului 2024 de furnizorii de energie electrică, conform informațiilor transmise de aceștia, au rezultat următoarele:

- au fost înregistrate **un număr total de 6.540.786 de solicitări ale clienților finali**, iar pentru nerespectarea indicatorilor de calitate **furnizorii de energie electrică au plătit compensații unui număr de 147.230 clienți finali, în valoare de 1.362.649 lei**, repartizarea acestora pe fiecare indicator și pe categorii de clienți fiind prezentată în tabelul de mai jos:

2024	Numărul solicitărilor primite (inclusiv solicitările clasate)		Numărul solicitărilor pentru care a fost respectat nivelul garantat al IC		Numărul compensațiilor plătite pentru nerespectarea nivelului garantat al IC		Valoarea compensațiilor plătite pt. nerespectarea nivelului garantat al IC (lei)	
	Casnici	Non casnici	Casnici	Non casnici	Casnici	Non casnici	Casnici	Non casnici
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	467.288	92.771	467.086	92.701	0	1	0	1.600

IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	582.484	60.445	582.462	60.462	1	0	5.900	0
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/completare a unui contract de furnizare	213.924	74.050	213.920	74.003	0	0	0	0
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factură emisă	661.498	60.274	661.393	60.168	123	91	246.250	20.80 0
IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusă nejustificat de către furnizor	1.181	213	1.176	213	5	0	1.400	0
IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusă de către furnizor	120.708	32.795	117.142	32.585	9	3	1.292	830
IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	140.752	16.481	140.360	16.440	393	68	206.650	23.36 3
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	115.316	13.710	115.220	13.665	96	45	24.550	15.45 0
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	27.540	2.347	27.529	2.338	10	9	5.600	6.950

IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, al cărei obiect nu se regăsește printre indicatorii de calitate prevăzuți expres în cadrul standardului	1.574.458	172.213	1.551.132	172.083	210	106	542.650	75.950
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center) - (compensiunile pentru nerespectarea nivelului garantat al indicatorului se acordă începând cu 1 ian. 2024)	1.951.140	159.198	1.583.976	131.813	134.665	11.395	170.186	13.228
TOTAL AN 2024	5.856.289	684.497	5.461.396	656.471	135.512	11.718	1.204.478	158.171
	6.540.786		6.117.867		147.230		1.362.649	

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*

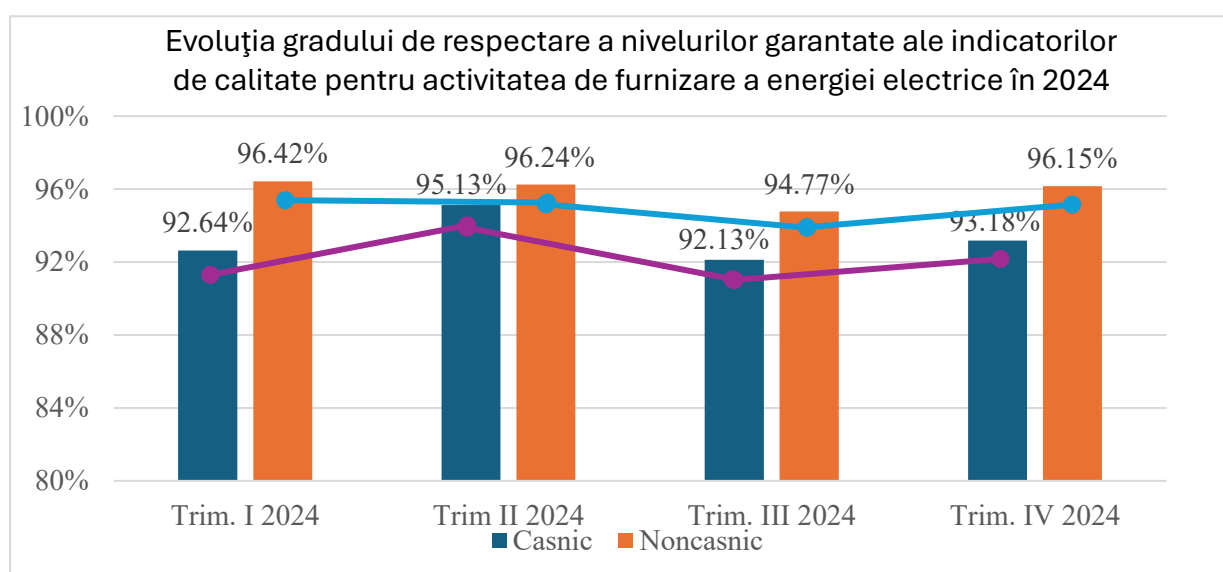
• gradul de respectare de către furnizorii de energie electrică a indicatorilor de calitate (IC), care se realizează prin determinarea indicatorilor specifici de performanță (ISP), este prezentat în tabelul următor:

2024	Gradul de îndeplinire a indicatorului specific de performanță al IC (%)	
Indicatorul specific de performanță - ISP	Casnici	Noncasnici
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	99,96%	99,92%
IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	100,00%	100,03%
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/completare a unui contract de furnizare	100,00%	99,94%
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factură emisă	99,98%	99,82%
IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusă nejustificat de către furnizor	99,58%	100,00%

IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusă de către furnizor	97,05%	99,36%
IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	99,72%	99,75%
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	99,92%	99,67%
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	99,96%	99,62%
IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, al cărei obiect nu se regăsește printre indicatorii de calitate prevăzuți expres în cadrul standardului	98,52%	99,92%
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center) - (<i>compensițiile pentru nerespectarea nivelului garantat al indicatorului se acordă începând cu 1 ianuarie 2024</i>)	81,18%	82,80%
TOTAL 2024	93,26%	95,91%
	93,53%	

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*.

Indicatorii de performanță pentru activitatea de furnizare a energiei electrice reprezintă expresia cantitativă și calitativă a activității unui furnizor de energie electrică în raport cu clienții finali pe care îi deservește, cu care se află în proces de contractare sau cu care relaționează pentru oferirea de informații, oferte-tip sau pentru gestionarea reclamațiilor, precum și a modului de intermediere a relației cu operatorul de rețea, iar **evoluția gradului de respectare a nivelurilor garantate ale indicatorilor de calitate pentru fiecare trimestru al anului 2024, pe categorii de clienți, este prezentată în figura următoare:**

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*.

Pe baza informațiilor transmise ANRE de către furnizorii de energie electrică, față de nivelul garantat al fiecărui indicator de calitate, timpul mediu de răspuns la solicitările adresate de către un client final în anul 2024, este prezentat în tabelul următor:

Anul 2024	Nivelul garantat al IC	Timpul mediu de răspuns la o solicitare			U.M.
Indicatorul de calitate (IC)		Total	Casnic	Non casnic	
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	5 zile lucrătoare	3,6	3,4	3,7	zile
IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	5 zile lucrătoare	2,4	1,8	2,7	zile
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/completare a unui contract de furnizare	5 zile lucrătoare	2,3	2,1	2,5	zile
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factură emisă	5 zile lucrătoare	2,3	2,5	2,1	zile
IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusă nejustificat de către furnizor	5 zile lucrătoare	3,2	3,3	3,1	zile
IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusă de către furnizor	4 ore în timpul programului de lucru	2,9	3,1	2,8	ore
IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	3 zile lucrătoare	1,5	1,5	1,5	zile
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	3 zile lucrătoare	1,5	1,5	1,5	zile
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	5 zile lucrătoare	2,5	2,3	2,5	zile
IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, alta decât cele prevăzute expres în cadrul prezentului <i>Standard</i>	20 de zile lucrătoare	5,1	6,2	4,5	zile
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center) - (compensiunile pentru nerespectarea nivelului garantat al indicatorului se acordă începând cu 1 ianuarie 2024)	8 minute, în timpul programului de lucru	3,4	3,3	3,5	minute

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*.

9.2. Indicatori de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale

În ceea ce privește realizarea indicatorilor de calitate și a gradului de îndeplinire a indicatorilor specifici de performanță, conform informațiilor transmise de către furnizorii de gaze naturale, **la nivelul anului 2024**, s-au constatat următoarele:

- au fost înregistrate **un număr total de 2.234.031 solicitări ale clienților finali**, iar pentru nerespectarea indicatorilor de calitate **furnizorii de gaze naturale au plătit compensații unui număr de 90.345 clienți finali, în valoare totală de 108.841 lei**, repartizarea acestora pe fiecare indicator și pe categorii de clienți fiind prezentată în tabelul de mai jos:

Anul 2024	Număr solicitărilor primite (inclusiv solicitările clasate)		Numărul solicitărilor pentru care a fost respectat nivelul garantat al IC		Numărul compensațiilor plătite pentru nerespectarea nivelului garantat al IC		Valoarea compensațiilor plătite pentru nerespectarea nivelului garantat al IC (lei)	
	Casnici	Non casnici	Casnici	Non casnici	Casnici	Non casnici	Casnici	Non casnici
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	92.353	50.754	83.342	47.833	0	2	0	500
IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	226.149	40.727	226.139	40.019	10	0	6.450	0
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/completare a unui contract de furnizare	10.591	4.491	10.489	4.474	0	0	0	0
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factură emisă	53.402	11.407	52.607	11.307	8	2	8.350	200
IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/ limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusă nejustificat de către furnizor	316	84	313	84	1	0	2.300	0

IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusă de către furnizor	74.192	11.167	74.209	11.170	1	0	84	0
IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	20.650	2.761	20.643	2.759	3	1	3.850	1.150
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	19.224	2.470	19.221	2.470	4	0	1.450	0
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	5.628	1.196	5.628	1.196	0	0	0	0
IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, al cărei obiect nu se regăsește printre indicatorii de calitate prevăzuți expres în cadrul standardului	235.227	35.147	234.783	35.143	3	4	2.000	1.500
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center) - (compensațiile pentru nerespectarea nivelului garantat al indicatorului se acordă începând cu 1 ianuarie 2024)	1.269.503	66.592	1.047.920	55.271	86.363	3.943	77.369	3.638
Total an 2024	2.007.235	226.796	1.775.294	211.726	86.393	3.952	101.853	6.988
	2.234.031		1.987.020		90.345		108.841	

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*

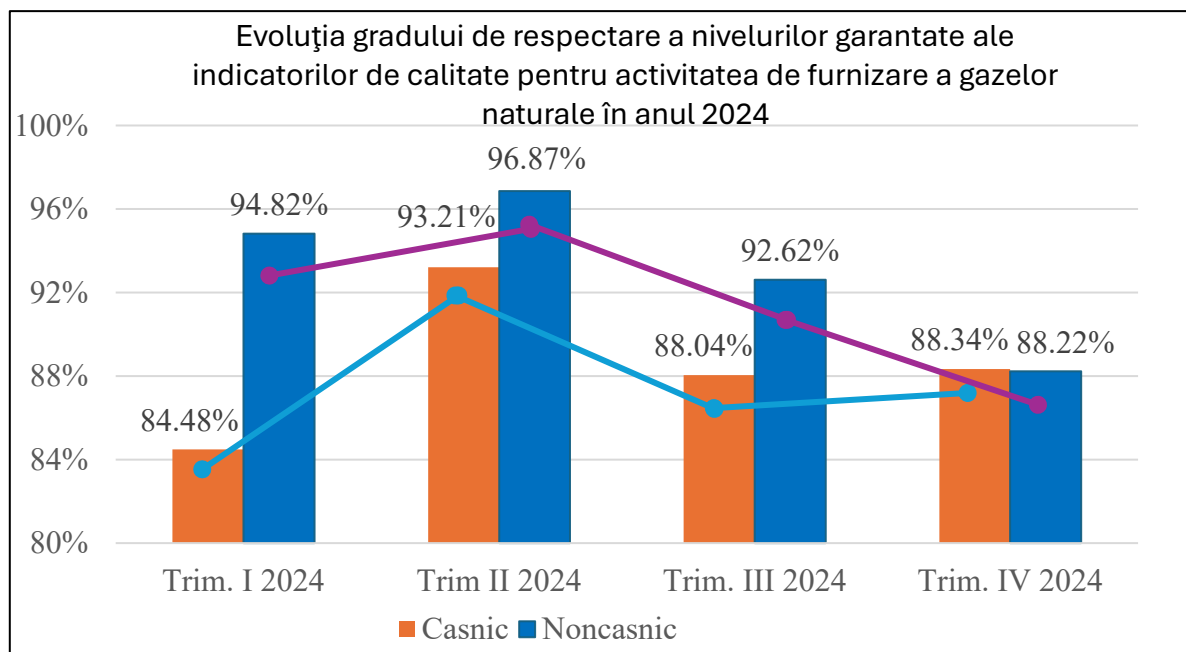
- gradul de respectare de către furnizorii de gaze naturale a indicatorilor de calitate (IC), care se realizează prin determinarea indicatorilor specifici de performanță (ISP), este prezentat în tabelul următor:

Anul 2024	Gradul de îndeplinire a indicatorului specific de performanță al IC (%)	
Indicatorul specific de performanță (ISP)	Clienți casnici	Clienți noncasi
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	90,24%	94,24%
IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	100,00%	98,26%
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/completare a unui contract de furnizare	99,04%	99,62%
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factură emisă	98,51%	99,12%
IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusă nejustificat de către furnizor	99,05%	100,00%
IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusă de către furnizor	100,02%	100,03%
IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	99,97%	99,93%
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	99,98%	100,00%
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	100,00%	100,00%
IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, al cărei obiect nu se regăsește printre indicatorii de calitate prevăzuți expres în cadrul standardului	99,81%	99,99%
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center) - <i>(compensiunile pentru nerespectarea nivelului garantat al indicatorului se acordă începând cu 1 ianuarie 2024)</i>	82,55%	83,00%
TOTAL	88,44%	93,36%
	88,94%	

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*

Indicatorii de performanță pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale reprezintă expresia cantitativă și calitativă a activității unui furnizor de gaze naturale în raport cu clienții finali pe

care îi deservește, cu care se află în proces de contractare sau cu care relaționează pentru oferirea de informații, oferte-tip sau pentru gestionarea reclamațiilor, precum și a modului de intermediere a relației cu operatorul de sistem, iar evoluția gradului de respectare a nivelurilor garantate ale indicatorilor de calitate pentru fiecare trimestru al anului 2024, pe categorii de clienți, este prezentată în figura următoare:

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*.

Pe baza informațiilor transmise ANRE de către furnizorii de gaze naturale, față de nivelul garantat al fiecărui indicator de calitate, timpul mediu de răspuns la solicitările adresate de către un client final în anul 2024, este prezentat în tabelul următor:

Anul 2024	Nivelul garantat al IC	Timpul mediu de răspuns la o solicitare			U.M.
Indicatorul de calitate (IC)		Total	Casnic	Non casnic	
IC1 - timpul de răspuns la o solicitare de transmitere a unei oferte de furnizare	5 zile lucrătoare	1,8	1,5	1,9	zile
IC2 - timpul de răspuns la o solicitare de încheiere a unui contract de furnizare	5 zile lucrătoare	1,8	1,7	1,8	zile
IC3 - timpul de răspuns la o solicitare de modificare/completare a unui contract de furnizare	5 zile lucrătoare	1,9	1,8	2,0	zile
IC4 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la o factura emisă	5 zile lucrătoare	1,7	1,8	1,7	zile

IC5 - timpul de răspuns la o sesizare referitoare la întreruperea/limitarea furnizării la locul de consum, după caz, dispusa nejustificat de către furnizor	5 zile lucrătoare	2,9	3,5	2,4	zile
IC6 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări de reluare a furnizării la locul de consum, a cărei întrerupere/limitare a fost dispusa de către furnizor	4 ore în timpul programului de lucru	3,3	3,8	2,9	ore
IC7 - timpul de transmitere către OR a unei solicitări primite al cărei obiect este legat de domeniul de activitate al OR	3 zile lucrătoare	1,4	1,3	1,5	zile
IC8 - timpul de transmitere către solicitant a răspunsului primit de la OR	3 zile lucrătoare	1,3	1,4	1,3	zile
IC9 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la procesul de schimbare a furnizorului	5 zile lucrătoare	2,0	2,0	1,9	zile
IC10 - timpul de răspuns la o solicitare referitoare la activitatea de furnizare, alta decât cele prevăzute expres în cadrul prezentului Standard	20 de zile lucrătoare	3,0	3,0	3,0	zile
IC11 - timpul de preluare a unui apel telefonic efectuat prin serviciul de telefonie (call center) - <i>(compensiunile pentru nerespectarea nivelului garantat al indicatorului se acordă începând cu 1 ianuarie 2024)</i>	8 minute, în timpul programului de lucru	2,1	2,7	1,5	min.

Sursa: Raportările operatorilor economici în baza *Ordinului ANRE nr.83/2021*.

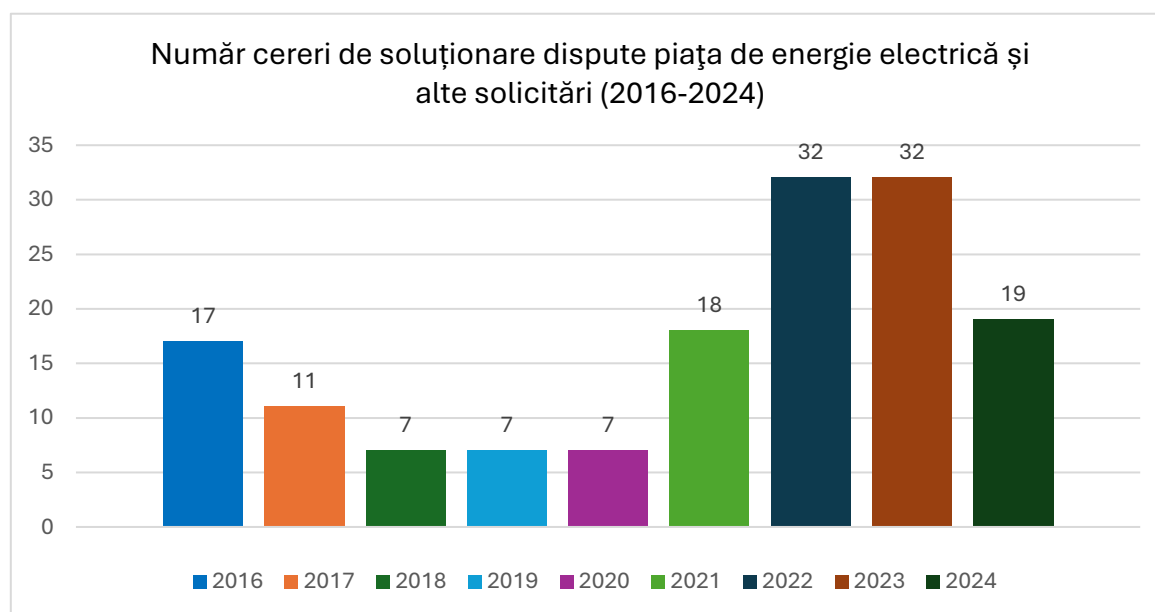
10. Activitatea comisiilor pentru soluționarea disputelor

10.1 Energie Electrică

Comisia pentru soluționarea disputelor pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de energie electrică își desfășoară activitatea în baza prevederilor *Regulamentului privind organizarea și funcționarea comisiei pentru soluționarea disputelor pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de energie electrică și gaze naturale*, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2013*, cu modificările și completările ulterioare.

Pe parcursul anului 2024 au fost primite **11 cereri de soluționare a disputelor apărute pe piața de energie electrică și 8 diverse alte solicitări**. În urma analizării dosarelor și a parcurgerii etapelor pentru soluționarea disputelor, **Comisia a emis un număr de 7 hotărâri**,

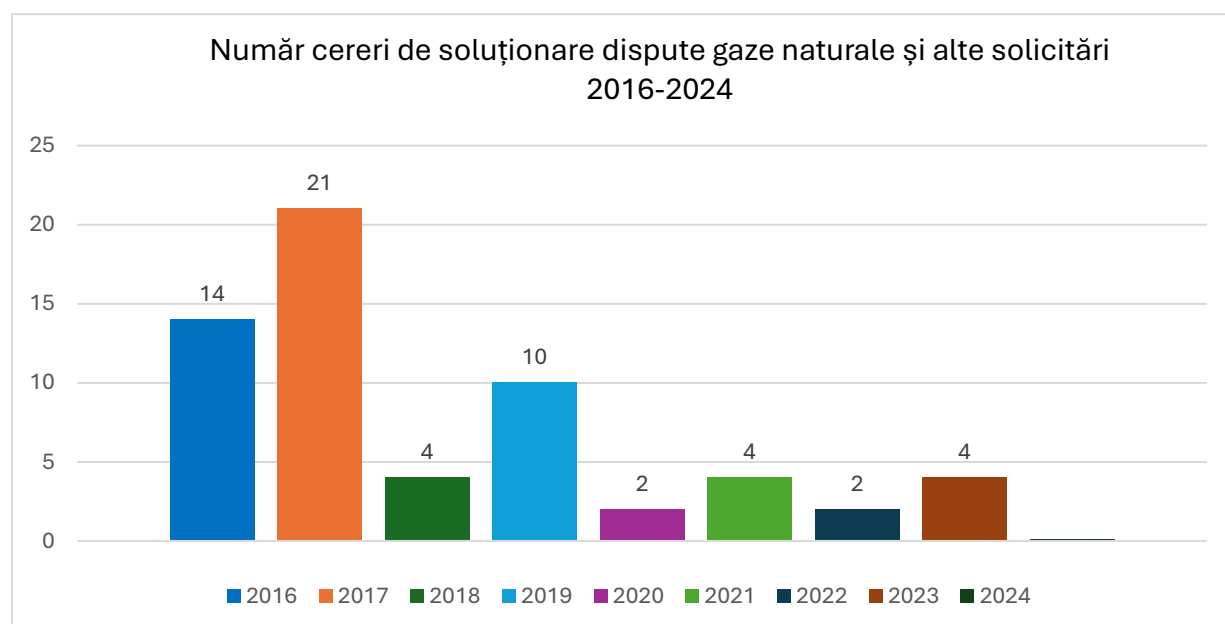
iar 4 dispute au fost încheiate prin înțelegerea părților, în urma desfășurării audierilor, înainte de emiterea hotărârilor. Prezentăm mai jos evoluția în timp a activității Comisiei:

10.2 Gaze Naturale

Comisia pentru soluționarea disputelor pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de gaze naturale își desfășoară activitatea în baza prevederilor *Regulamentului privind organizarea și funcționarea comisiei pentru soluționarea disputelor pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de energie electrică și gaze naturale*, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2013*, cu completările ulterioare.

Pe parcursul anului 2024 nu au fost primite cereri de soluționare a disputelor pe piața de gaze naturale. Prezentăm mai jos evoluția în timp a activității Comisiei:

11. Activitatea de informare a clienților finali realizată de furnizori

Una dintre activitățile desfășurate de ANRE, în materie de protecție a drepturilor clienților finali, constă în **monitorizarea respectării obligației instituite furnizorilor, cu privire la activitatea de informare** pe care aceștia o desfășoară în raport cu clienții finali din portofoliile proprii, scopul fiind acela de a asigura o informare corectă, amplă și completă a clienților finali.

În acest sens, ANRE a stabilit un **sistem unitar de raportare** pentru furnizorii de energie electrică/gaze naturale, care să asigure un cadru riguros și propice îndeplinirii obligațiilor acestora de informare a clienților finali din portofoliile proprii. Activitatea de informare a clienților se realizează de furnizor, în principal, prin următoarele modalități:

- a) publicarea pe pagina proprie de internet;
- b) afișarea la punctele unice de contact, inclusiv la punctele de informare generală;
- c) publicarea în mass-media;
- d) transmiterea de materiale informative către clienți;
- e) răspunsuri în scris, pe format hârtie sau e-mail, ori telefonic la întrebările clienților.

11.1 Energie electrică

Activitatea de informare a clienților finali de energie electrică desfășurată în cursul anului 2024 de către titularii de licență pentru activitatea de furnizare a energiei electrice este reglementată prin prevederile secțiunii a 12- a din *Regulamentul de furnizare a energiei electrice la clienții finali*, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023*, cu modificările și completările ulterioare (*Regulament*).

Operatorii economici, titulari ai unei licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice, care au prezentat raportarea aferentă anului 2024 privind activitatea de informare a clienților finali, conform prevederilor din *Regulament* sunt prezentați în *tabelul nr. 1*, iar situația întocmirii și prezentării către ANRE a rapoartelor privind activitatea de informare a clienților finali pentru anul 2024 este prezentată grafic în *figura nr. 1*.

Nr. crt.	Lista operatorilor economici, titulari ai unei licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice care au prezentat raportarea pentru anul 2024 privind activitatea de informare a clienților finali, conform prevederilor din <i>Regulament</i>
1.	A6 IMPEX
2.	ALIVE CAPITAL
3.	ALRO
4.	ANCHOR GRUP
5.	AOT ENERGY
6.	AUCHAN RENEWABLE ENERGY
7.	AXPO ENERGY ROMANIA
8.	BEST ENERGY
9.	C.E.T. GOVORA
10.	COOPERATIVA DE ENERGIE FURNIZARE

11.	COTROCENI PARK
12.	CREST ENERGY
13.	DACIA ENERGY SOLUTIONS
14.	DIGI ROMANIA
15.	E.ON ENERGIE ROMANIA
16.	EAST WIND FARM
17.	EFT FURNIZARE
18.	EGGER ROMANIA
19.	ELCATA MHC
20.	ELECTRIC PLANNERS
21.	ELECTRICA FURNIZARE
22.	ELECTRICOM
23.	ELECTRIFICARE C.F.R.
24.	ELECTROCARBON
25.	ELECTROMAGNETICA
26.	ELNET ENERGY
27.	ELSID
28.	ENERGY CORE DEVELOPMENT
29.	ENERGY DISTRIBUTION SERVICES
30.	ENERGY TECH ENTERA SRL
31.	ENGIE ROMANIA
32.	ENTREX SERVICES
33.	EOL ENERGY
34.	EYE MALL
35.	FONDUL DE DEZVOLTARE S.C.E. CU RASPUNDERE LIMITATA
36.	GES FURNIZARE
37.	GETICA 95 COM
38.	GREEN VISION SEVEN
39.	GRENERG
40.	HERMES ENERGY INTERNATIONAL
41.	ICCO ENERG
42.	ICPE ELECTROCOND TECHNOLOGIES
43.	INDUSTRIAL ENERGY
44.	INGKA INVESTMENTS RENEWABLE ENERGY ROMANIA

45.	LIBERTY GALATI
46.	LUXTEN LIGHTING COMPANY
47.	MAR-TIN SOLAR ENERGY
48.	MAZARINE ENERGY ROMANIA
49.	MET ROMANIA ENERGY
50.	MODERN CALOR
51.	MONSSON TRADING
52.	MVM FUTURE ENERGY TECHNOLOGY
53.	NEXT ENERGY PARTNERS
54.	NOVA POWER & GAS
55.	OMV PETROM
56.	PETROTEL-LUKOIL
57.	PHOTOVOLTAIC GREEN PROJECT
58.	PLENERG
59.	PPC ENERGIE
60.	PREMIER ENERGY TRADING
61.	PREMIER ENERGY FURNIZARE
62.	QMB ENERG
63.	RENOVATIO TRADING
64.	RES ENERGY SOLUTIONS
65.	RESTART ENERGY ONE
66.	RULMENTI
67.	SKYBASE ENERGY
68.	SOCIETATEA COMPLEXUL ENERGETIC OLTENIA
69.	SPEEH HIDROELECTRICA
70.	SOCIETATEA NATIONALA "NUCLEARELECTRICA"
71.	SOCIETATEA NATIONALA DE GAZE NATURALE " ROMGAZ "
72.	SOLPRIM
73.	TERMO PLOIESTI
74.	TINMAR ENERGY
75.	TINMAR GREEN ENERGY
76.	TRANSENERGO COM
77.	TRANSENERGO MICROHIDRO
78.	UZINSIDER GENERAL CONTRACTOR

79.	VEOLIA ENERGIE ROMANIA
80.	VEOLIA ROMANIA SOLUTII INTEGRATE
81.	VERBUND WIND POWER ROMANIA
82.	VIMETCO MANAGEMENT ROMANIA
83.	WERK ENERGY

Tabelul nr. 1 - Lista operatorilor economici, titulari ai unei licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice care au prezentat raportarea pentru anul 2024 privind activitatea de informare a clienților finali, conform prevederilor din Regulament

Așa cum rezultă din *figura nr. 1*, îndeplinirea obligației de a transmite către ANRE rapoartele privind activitatea de informare a clienților finali în anul 2024, conform prevederilor din *Regulament* a fost realizată de către toți operatorii economici cu licență de furnizare a energiei electrice.

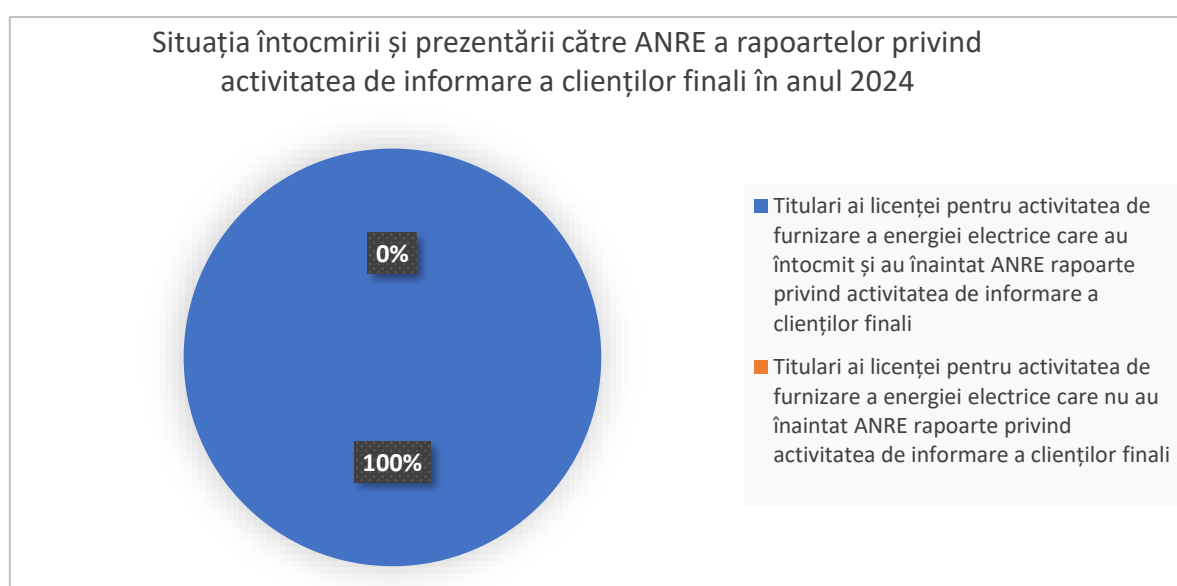

Figura nr. 1 - Situația întocmirii și prezentării către ANRE a rapoartelor privind activitatea de informare a clienților finali pentru anul 2024

Evaluarea respectării prevederilor Regulamentului. Rezultatele procesului de prelucrare a datelor din raportările privind activitatea de informare a clienților finali în anul 2024 ale operatorilor economici monitorizați, titulari ai unei licențe de furnizare a energiei electrice, sunt următoarele:

a) informarea clienților finali prin intermediul mass-media scrisă națională și/sau locală: a fost evaluat gradul de îndeplinire a obligației aplicabilă operatorilor economici cu licență pentru activitatea de furnizare a energiei electrice monitorizați de a informa clienții finali, de două ori într-un an calendaristic, prin intermediul mass-media scrisă națională și/sau locală, asupra unuia sau a mai multora dintre subiectele prevăzute la art. 31 alin. (1) lit. m) - t) din *Regulament*.

Astfel, la nivelul anului 2024, conform datelor prelucrate de ANRE din raportările prezentate de către operatorii economici monitorizați, informarea clienților finali prin intermediul mass-media scrisă națională și/sau locală a fost realizată de către toți titularii de licență pentru activitatea de furnizare a energiei electrice care au avut această obligație prevăzută în *Regulament* (*figura nr. 2*).

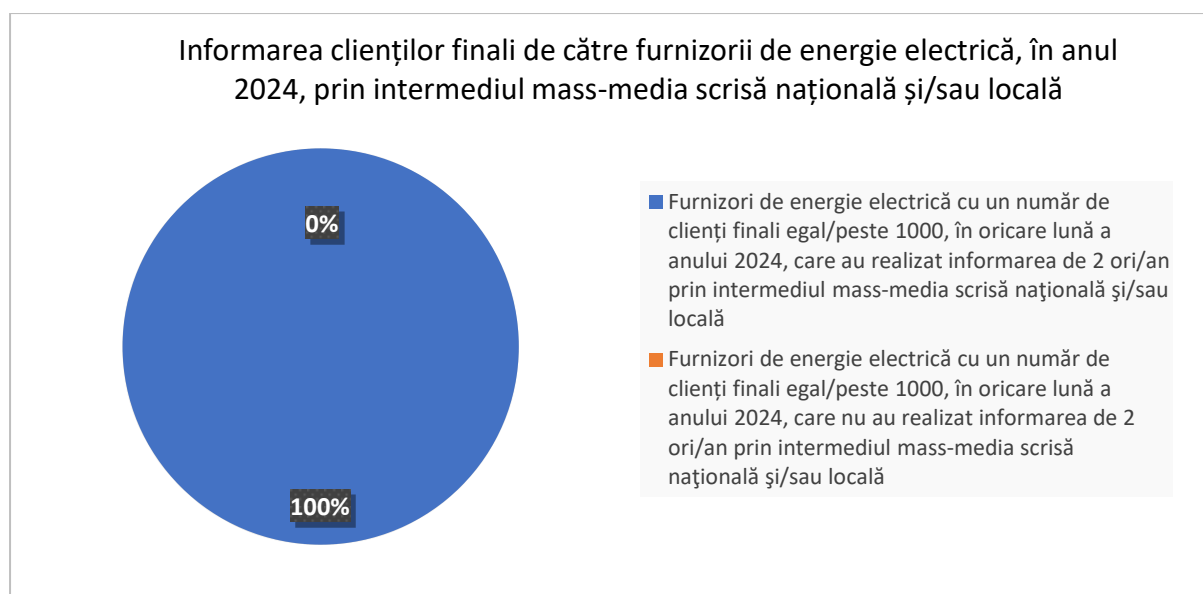

Figura nr. 2 - Informarea clienților finali de către titularii de licență pentru activitatea de furnizare a energiei electrice, în anul 2024, prin intermediul mass-media scrisă națională și/sau locală

De precizat este faptul că, în conformitate cu prevederile art. 33 alin. (2) din *Regulament*, furnizorii pentru care *numărul clienților finali este mai mic de 1000 pentru oricare lună a anului calendaristic pentru care se face raportarea sunt exceptați de la obligația de a realiza informarea clienților finali prin intermediul mass-media scrisă națională și/sau locală de 2 ori/an.*

b) informarea clienților finali de către furnizorii de energie electrică prin intermediul materialelor informative: din evaluarea gradului de îndeplinire a obligației aplicabilă furnizorilor de energie electrică de a elabora și transmite clienților finali proprii, de două ori într-un an calendaristic, materiale informative referitoare la cele mai relevante subiecte de interes pentru aceștia, a rezultat faptul că, în anul 2024, toți operatorii economici monitorizați au informat clienții finali prin intermediul acestor materiale informative (*figura nr. 3*).

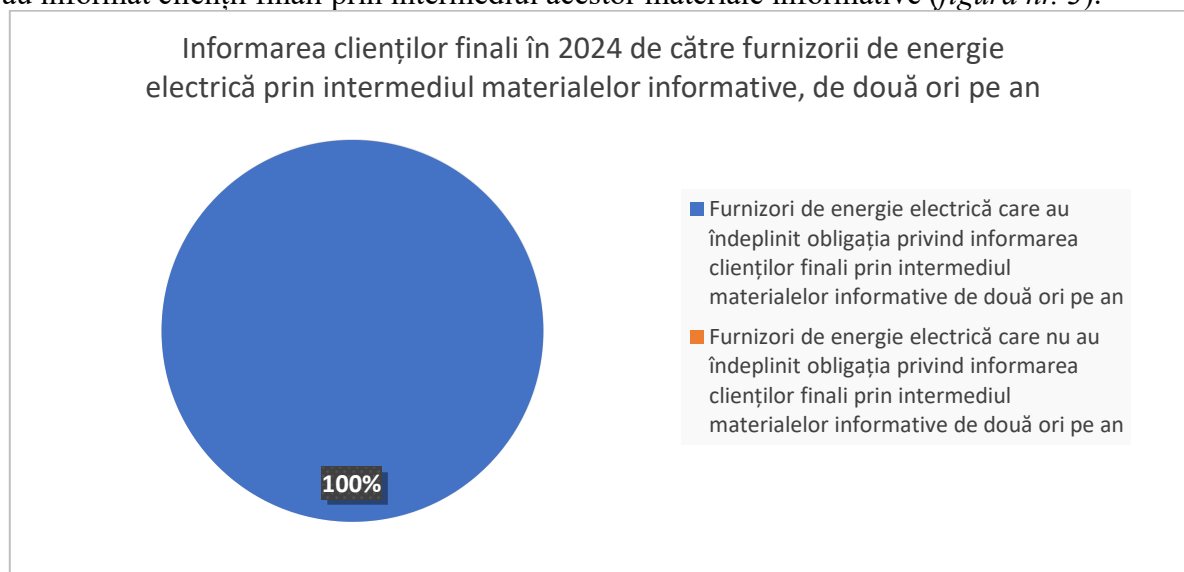

Figura nr. 3 - Informarea clienților finali de către titularii de licență pentru activitatea de furnizare a energiei electrice prin intermediul materialelor informative de două ori pe an, în anul 2024

Comparativ cu anul 2023 când informarea clienților finali prin intermediul materialelor informative distribuite de două ori într-un an calendaristic a fost realizată în proporție de 91% de către titularii de licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice monitorizați, în anul 2024 acest procent a ajuns la 100%, toți furnizorii monitorizați reușind să respecte această obligație prevăzută în *Regulament*.

c) informarea clienților finali prin înființarea, menținerea și actualizarea periodică a unei pagini proprii de internet: conform raportărilor operatorilor economici monitorizați de ANRE în anul 2024 rezultă faptul 82% dintre operatori au pe paginile proprii de internet toate informațiile prevăzute la art. 31 alin. (1) din *Regulament*, iar paginile de internet a 18% dintre furnizori fie au conținut parțial aceste informații, fie au avut la un moment dat în anul 2024 pagina de internet indisponibilă sau în construcție, notificând ANRE asupra faptului că remediarea problemelor se va realiza în cel mai scurt timp (*figura nr. 4*).

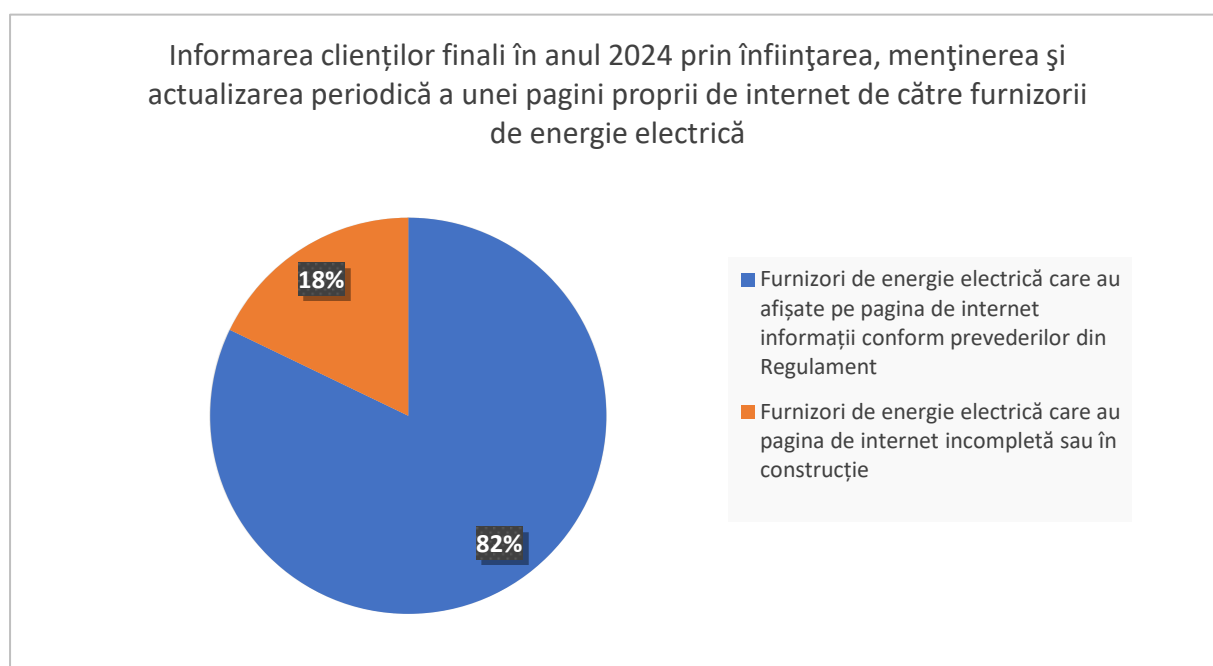

Figura nr. 4 – Informarea clienților finali prin înființarea, menținerea și actualizarea periodică a unei pagini proprii de internet de către titularii de licență pentru activitatea de furnizare a energiei electrice, în anul 2024

Totodată, conform raportărilor analizate, operatorii economici au utilizat și **alte modalități de informare a clienților finali** după cum urmează:

- prin intermediul corespondenței desfășurată pe e-mail;
- prin consiliere oferită la numărul de call-center special dedicat clienților finali;
- prin distribuirea de materiale informative la punctele de relații cu clienții/compartimentele de informare.

d) Din monitorizarea realizată de către ANRE a informațiilor privind domeniile asupra cărora titularii de licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice și-au informat clienții finali în anul 2024 a rezultat faptul că temele cel mai frecvent diseminate s-au referit la:

- prețurile și tipurile de tarife aplicate (12%);
- drepturile și obligațiile clienților finali (11%);

- principalele clauze ale contractului de furnizare (10%);
- procedura, etapele și documentele necesare procesului de schimbare a furnizorului (10%);
- principalele acte normative care reglementează domeniul energiei electrice și al gazelor naturale relevante pentru clienții finali (9%);
- modalitatea de măsurare, facturare, conținutul facturii și mijloace de plată (9%);
- principalele condiții generale de contractare (9%).

Situația completă referitoare la domeniile asupra cărora titularii de licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice și-au informat clienților finali în anul 2024 este prezentată alăturat, în *figura nr. 5*.

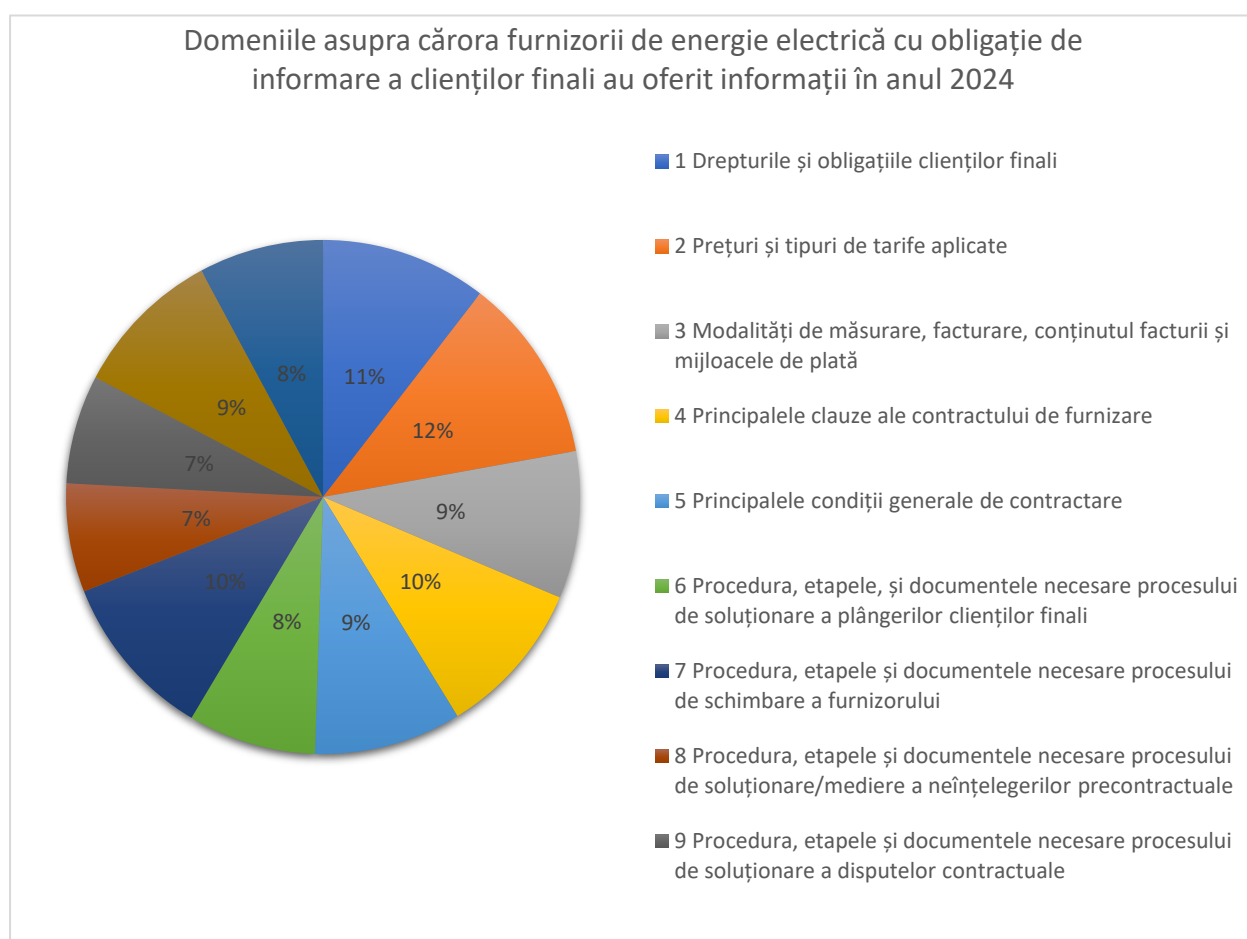

Figura nr. 5 - Domeniile asupra cărora titularii de licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice cu obligație de informare a clienților finali au oferit informații în anul 2024

e) Referitor la monitorizarea subiectelor cel mai des întâlnite care fac obiectul solicitărilor de informații prin intermediul apelurilor telefonice, respectiv a evaluării modului de soluționare a acestora, la nivelul anului 2024 au predominat:

- solicitările de informații privind *emiterea facturii și cele despre factură*;
- solicitările de informații privind *întreruperi în alimentarea cu energie electrică*;
- solicitările de *oferte de furnizare a energiei electrice*;
- solicitările de informații privind *schimbarea furnizorului*;
- solicitările de informații privind *soldul*.

Lista completă a subiectelor pentru care clienții finali au solicitat informații furnizorilor în anul 2024, prin intermediul apelurilor telefonice este redată alăturat în *tabelul nr. 2*, iar reprezentarea grafică a celor mai întâlnite cinci subiecte în apelurile telefonice ale clienților finali primite la numărul dedicat clienților finali în anul 2024 este prezentată în *figura nr. 6*.

Nr. crt.	Subiect	Sinteza modului de rezolvare
1	Informații privind schimbarea furnizorului	Discuții telefonice, discuții la sediu și/sau prin e-mail. Informarea clientului final cu privire la reglementările în vigoare privind procedura de schimbare a furnizorului, cu mențiunea expresă că procesul de schimbare a furnizorului nu presupune plata niciunei taxe
2	Informații privind portalul ANRE privind schimbarea furnizorului "POSF"	Correspondență e-mail sau convorbiri telefonice, instruire în vederea folosirii corecte a Comparatorului de oferte-tip de furnizare a energiei electrice din platforma POSF
3	Informații privind procedura, etapele și documentele necesare procesului pentru încheierea contractului de furnizare a energiei electrice	Informarea clientului cu privire la documentele necesare pentru încheierea contractului de furnizare energie electrică și procesarea acestora în vederea încheierii contractului de furnizare
4	Informații privind emiterea facturii și despre factură	Înregistrare, analiză și comunicare răspuns către client. Au fost oferite telefonic informații privind perioada de facturare, valoarea facturii, termenul de scadență/data emiteri preaviz/data deconectării după caz, perioada de grație, compensațiile acordate conform OUG 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, tipul de factură (citire/autocitire/estimare), utilizare canale self service, indexul facturat, etc.
5	Informații privind modificarea prețurilor finale plafonate conform schemei de compensare / informații cu privire la prevederile OUG nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare	Răspunsuri telefonice/e-mail. S-au explicat principalele prevederi referitoare la plafonarea prețurilor la energie electrică conform legislației naționale. Informații oferite clienților cu privire la încadrarea în categoriile de clienți menționate în OUG 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, pentru aplicarea plafonării.
6	Informații cu privire la prețul energiei active	Înregistrare solicitare, analiză, comunicare răspuns către client

7	Solicitare oferte furnizare energie electrica	Întocmire și transmitere ofertă clientului
8	Informații privind transmiterea indexului autocitit	Discuții telefonice, discuții la sediu și/sau prin e-mail. A fost identificat locul de consum, a fost preluat indexul autocitit și a fost informat clientul cu privire la toate modalitățile prin care poate să transmită indexul autocitit (robot TelVerde- apel gratuit, aplicație web interactivă, e-Chat).
9	Informații privind modalitatea de calcul și elemente componente ale prețului final al energiei electrice	Răspunsuri telefonice/e-mail. Au fost aduse clarificări referitoare la aspectele solicitate și s-a procedat la remediarea problemelor semnalate, după caz
10	Informații privind modalitatea de achitare a facturilor scadente	Discuții telefonice cu clienții finali pentru stabilirea modalității de achitare a facturilor; înregistrare, analiza, comunicare răspuns către client
11	Informații privind condițiile și prețul pentru furnizarea energiei electrice	Discuții telefonice, discuții la sediu și/sau prin e-mail. Informarea clientului cu privire la condițiile generale și specifice de contractare, inclusiv durata contractului, valabilitatea prețului bază de furnizare a energiei electrice și a taxelor și tarifelor reglementate, drepturile și obligațiile contractuale, modalitatea de încetare a contractului, etapele și termenele procesului de denunțare unilaterală a contractului de către clientul final
12	Condiții de reînnoire a contractului	Discuții telefonice cu clienții finali/Informare scrisă/verbală către clienți; discuții la sediu și/sau prin e-mail; negocieri directe, telefon/fax/e-mail/poștă, deplasări la clienți, perfectare acte adiționale contracte de furnizare energie electrică
13	Solicitare modificare condiții contract furnizare	Modificare/adăugare adresă de corespondență/adresa de e-mail a clientului final, în baza de date a furnizorului; renegociere și semnare contract de furnizare/act adițional. Negocieri directe, telefon/fax/e-mail/poștă, perfectare acte adiționale contracte de furnizare energie electrică
14	Informații cu privire la modificările tarifelor obligatorii pentru serviciile de transport, sistem, cogenerare, prețul certificatelor verzi sau la valoarea accizei aplicabile la clienții finali de energie electrică	Informarea clienților cu privire la aprobarea tarifelor obligatorii prin ordinele ANRE; transmiterea pe e-mail a actului normativ în vigoare la acel moment care reglementează cota de certificate verzi aplicabilă; explicații suplimentare privind factura - detalierea fiecărui tarif

15	Informații sold	Înregistrare, analiză, comunicare răspuns către client. Au fost asigurate informații prin consultarea bazei de date clienți: identificare și analiză cerință client/stabilirea soluției și formularea răspunsului.
16	Informații cu privire la calitatea de prosumator	S-au transmis telefonic toate informațiile solicitate și s-a făcut referire la prevederile din legislația în vigoare
17	Confirmarea cantității facturate	S-a verificat procesul verbal cu cantitățile transmise de către OD/clienții au fost informați cu privire la facturarea corectă a cantităților
18	Costurile aferente schimbării furnizorului	S-a adus la cunoștință clientului faptul că nu există o taxă percepută în ceea ce privește schimbarea de furnizor
19	Informații referitoare la cantitatea și calitatea energiei electrice furnizate	Transmitere PV primite de la OD; indexul de pe anexa facturii este citit iar clientul este rugat să comunice furnizorului indexul înregistrat pe contor pentru a putea fi comparați cei doi indecși

Tabelul nr. 2 - Lista completă privind subiectele pentru care clienții finali au solicitat informații furnizorilor, prin intermediul apelurilor telefonice, în anul 2024

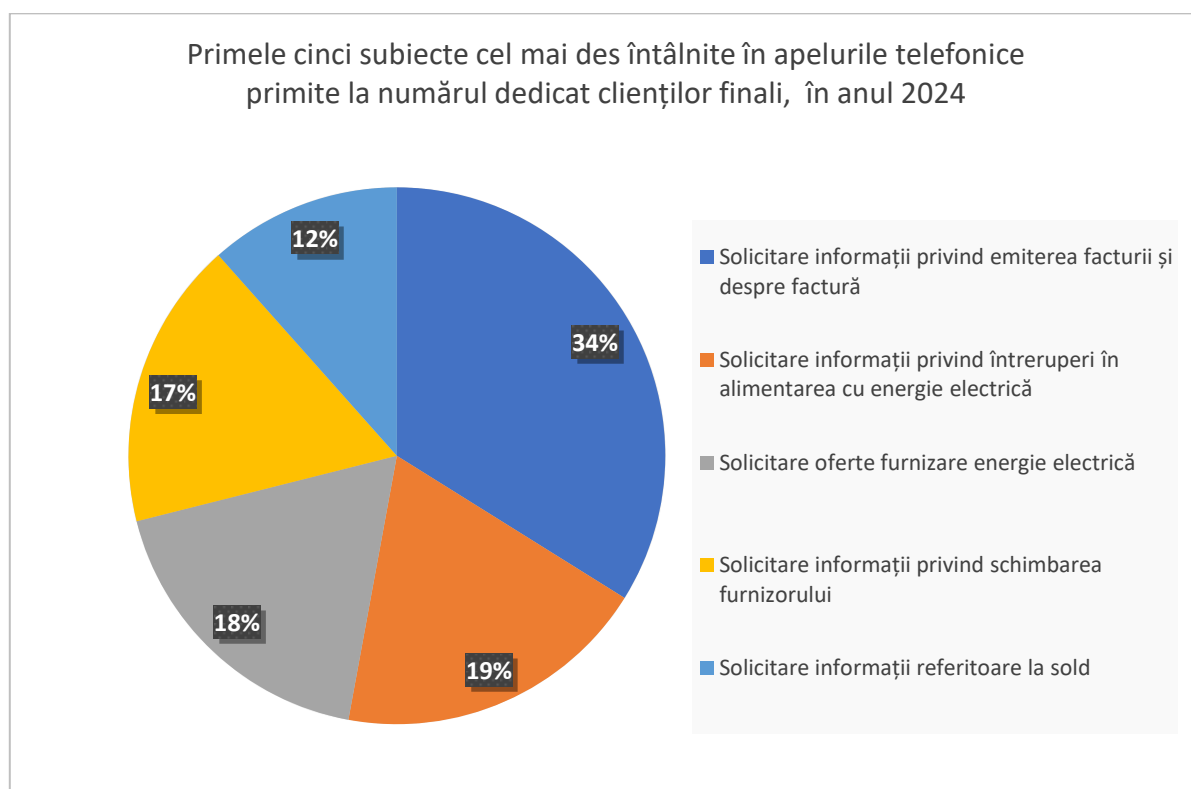

Figura nr. 6 - Primele cinci subiecte cel mai des întâlnite în apelurile telefonice primite la numărul dedicat clienților finali, în anul 2024

f) În ceea ce privește situația referitoare la principalele canale de comunicare utilizate de către titularii de licență de furnizare a energiei electrice, în procesul de soluționare a

solicitărilor de informații primite din partea clienților finali la nivelul anului 2024, aceasta este prezentată în *figura nr. 7*. Conform acesteia, 53 % dintre solicitările clienților finali au fost primite prin intermediul paginilor de internet ale furnizorilor, 25% prin intermediul compartimentului de informare al furnizorilor, iar 22% telefonic.

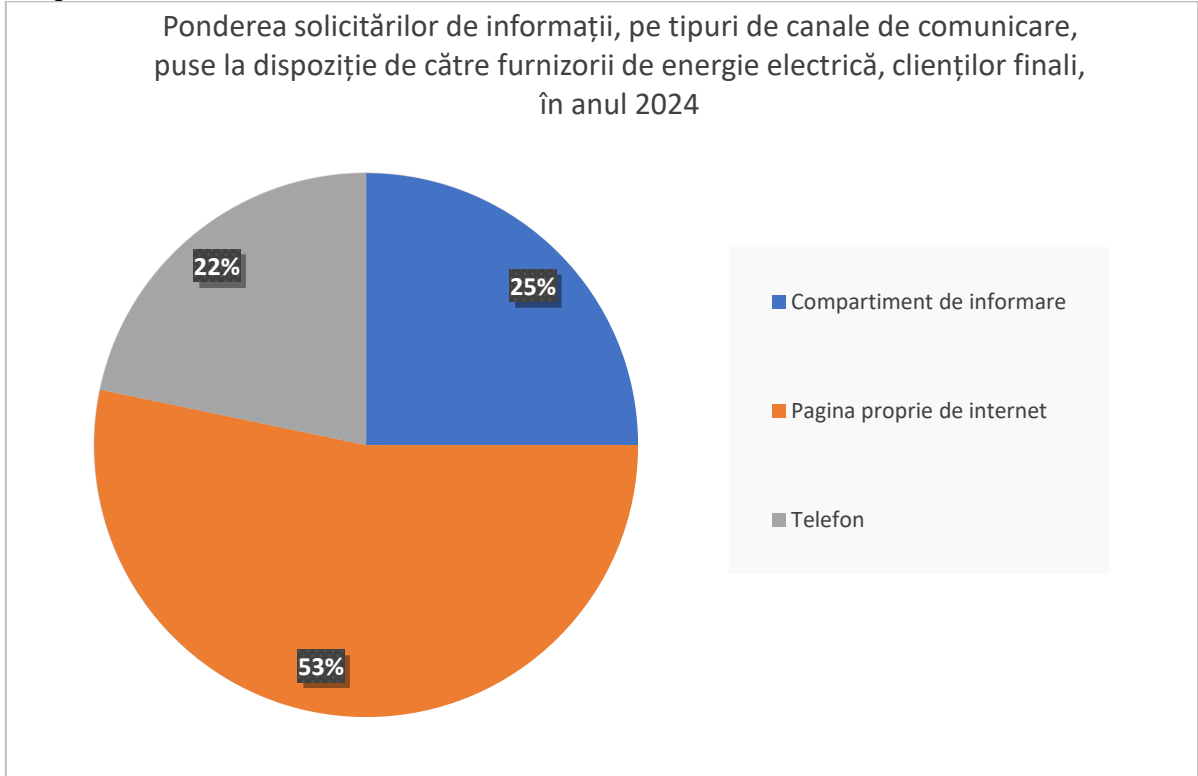

Figura nr. 7 - Principalele canale de comunicare utilizate de titularii de licență de furnizare a energiei electrice privind soluționarea solicitărilor de informații ale clienților finali, în anul 2024

Se remarcă o creștere semnificativă a solicitărilor de informații soluționate de către furnizori prin intermediul paginii de internet, de la 23% în 2023, la 53% în anul 2024.

11.2 Gaze naturale

Cele mai relevante aspecte conexe activității de informare a clienților finali de gaze naturale desfășurată în cursul anului 2024 de către furnizorii de gaze naturale, în conformitate cu prevederile secțiunii a 3-a a capitolului VIII din *Regulamentul privind furnizarea gazelor naturale la clienții finali (Regulament)*, aprobat prin *Ordinul nr. 29/2016*, cu modificările și completările ulterioare, sunt următoarele:

Furnizorii de gaze naturale monitorizați în vederea evaluării respectării prevederilor din *Regulament*, în 2024, au fost în număr de 52, lista acestora fiind prezentată în *Tabelul nr. 1*.

Nr. crt.	Lista furnizorilor de gaze naturale care au prezentat raportarea pentru anul 2024 privind activitatea de informare a clienților finali din portofoliile proprii, conform prevederilor din <i>Regulament</i>
1.	ALPHA METAL
2.	ALPHA PROJECT TECHNOLOGY

3.	ANTOPREST ACTIV
4.	AXPO ENERGY ROMANIA
5.	BTDCONSTRUCT & AMBIENT
6.	CORDUN GAZ
7.	CPL CONCORDIA FILIALA CLUJ ROMANIA
8.	CREST ENERGY
9.	DACIA ENERGY SOLUTIONS
10.	DESIGN PROIECT
11.	DISTRIGAZ VEST
12.	E.ON ENERGIE ROMANIA
13.	ELECTRIC PLANNERS
14.	ELECTRICA FURNIZARE
15.	ENERGY CORE DEVELOPMENT
16.	ENERGY DISTRIBUTION SERVICES
17.	ENERGY GAS PROVIDER
18.	ENGIE ROMANIA
19.	ENTREX SERVICES
20.	EURO SEVEN INDUSTRY
21.	EYE MALL
22.	GAZ EST
23.	GAZ NORD EST
24.	GAZ VEST TRADING
25.	GAZMIR IASI
26.	GETICA 95 COM
27.	INSTANT CONSTRUCT COMPANY
28.	LOCAL GAZ
29.	LORD ENERGY
30.	M.D.A. ENERGY
31.	M.M. DATA
32.	MEGACONSTRUCT
33.	MET ROMANIA ENERGY
34.	MIHOC OIL
35.	MONSSON TRADING
36.	MVM FUTURE ENERGY TECHNOLOGY

37.	NEXT ENERGY DISTRIBUTION
38.	NEXT ENERGY PARTNERS
39.	NOVA POWER & GAS
40.	OMV PETROM
41.	PPC ENERGIE
42.	PPC ENERGIE MUNTENIA
43.	PREMIER ENERGY FURNIZARE
44.	PREMIER ENERGY S.A.
45.	PREMIER ENERGY TRADING
46.	PRISMA SERV COMPANY
47.	RENOVATIO TRADING
48.	ROMGAZ
49.	SOLPRIM
50.	SUSTAINABLE ENERGY SUPPLY NORTH
51.	TINMAR ENERGY
52.	TRANSENERGO COM
53.	VIMETCO MANAGEMENT ROMANIA

Tabelul nr. 1 - Lista furnizorilor de gaze naturale monitorizați în vederea evaluării respectării prevederilor din Regulament

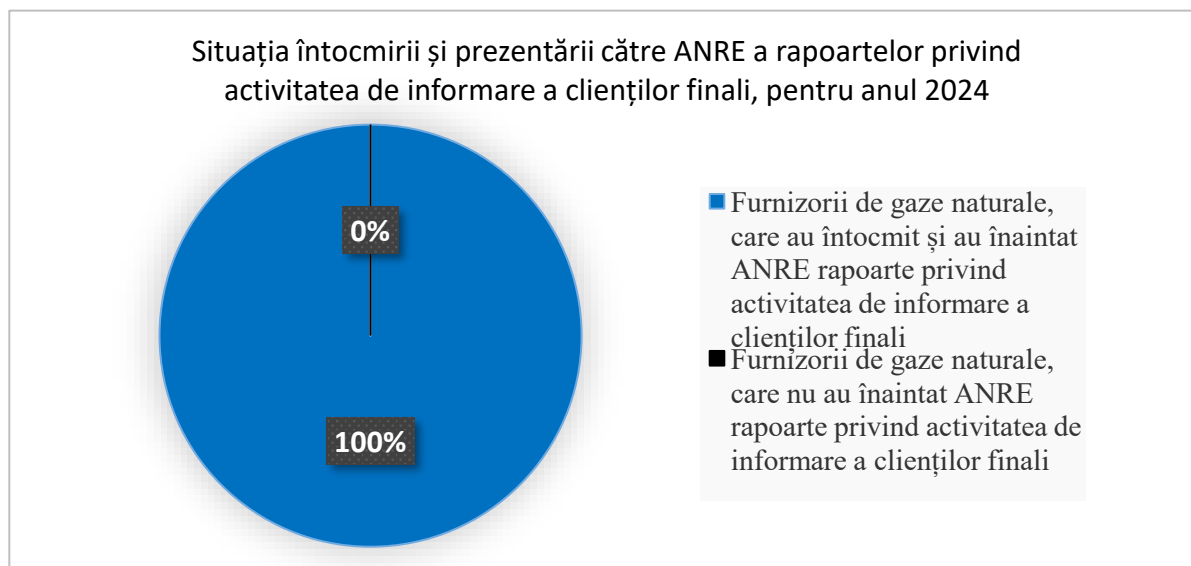

Figura nr. 1 - Situația întocmirii și prezentării către ANRE a rapoartelor privind activitatea de informare a clienților finali pentru anul 2024

Prin urmare, așa cum rezultă din *figura nr. 1*, îndeplinirea obligației de a transmite către ANRE rapoartele privind activitatea de informare a clienților finali în anul 2024, conform prevederilor din *Regulament*, a fost realizată de către toți furnizorii de gaze naturale monitorizați.

Evaluarea respectării prevederilor *Regulamentului*. Rezultatele procesului de prelucrare a datelor din raportările privind activitatea de informare a clienților finali în anul 2024 de către furnizorii de gaze naturale monitorizați sunt următoarele:

a) În scopul monitorizării procesului de informare a clienților finali prin mass-media scrisă națională și/sau locală, a fost evaluat gradul de îndeplinire a obligației aplicabilă furnizorilor de gaze naturale de a informa clienții finali, de două ori într-un an calendaristic, prin mass-media scrisă națională și/sau locală, asupra unuia sau mai multor domenii prevăzute la art. 65 alin. (1) lit. k)-p) din *Regulament*.

Astfel, la nivelul anului 2024, conform datelor prelucrate de ANRE din raportările prezentate de către furnizorii de gaze naturale monitorizați, dintr-un număr de 53 de furnizori, 22 dintre aceștia au avut obligația de informare a clienților finali prin mass-media scrisă națională și/sau locală, conform prevederilor *Regulamentului*, din care 77% au realizat această informare (*Figura nr. 2*)

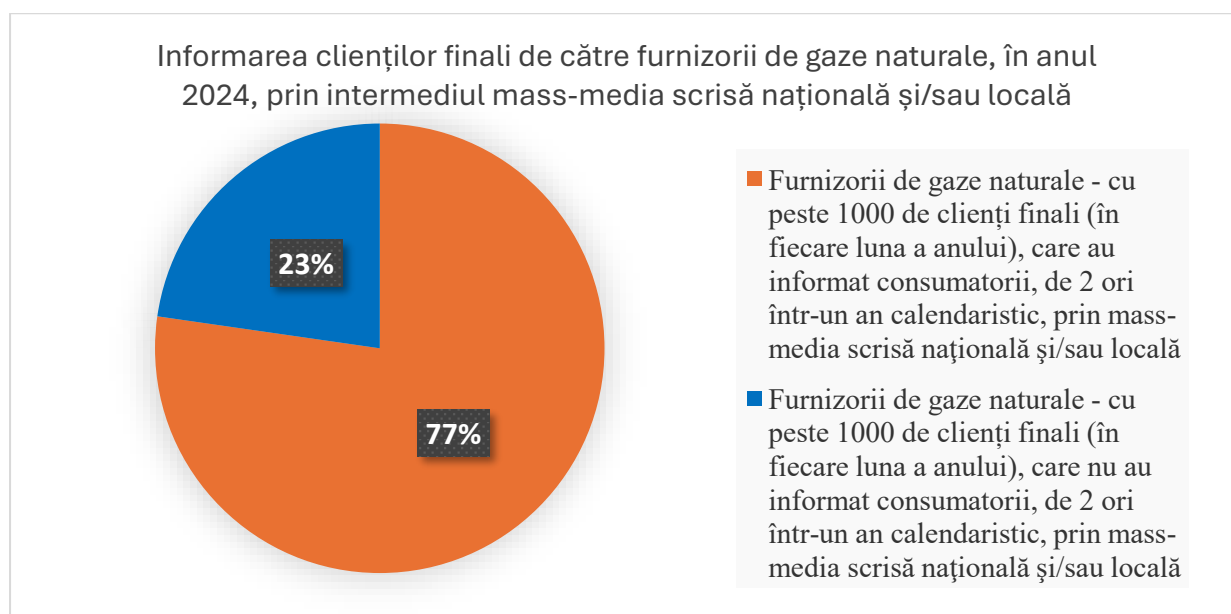

Figura nr. 2 - Informarea clienților finali de către furnizorii de gaze naturale care au avut această obligație, în anul 2024, prin mass-media scrisă națională și/sau locală

De precizat este faptul că, în conformitate cu prevederile *Regulamentului*, furnizorii pentru care numărul clienților finali este mai mic de 1.000 pentru oricare lună a anului calendaristic pentru care se face raportarea, nu au obligația de a realiza informarea clienților finali prin mass-media scrisă națională și/sau locală.

În anul 2024, comparativ cu anul 2023, se remarcă o ușoară creștere a procentului aferent furnizorilor de gaze naturale (cu peste 1.000 de clienți finali în fiecare lună a anului calendaristic), care au informat clienții finali, de 2 ori într-un an calendaristic, prin mass-media scrisă națională și/sau locală, de la 74% în 2023, la 77% în anul 2024.

b) Informarea clienților finali de către furnizorii de gaze naturale prin intermediul materialelor informative, din evaluarea gradului de îndeplinire a obligației aplicabilă furnizorilor de gaze naturale de a elabora și transmite clienților finali proprii, de două ori într-un an calendaristic, materiale informative referitoare la unul sau mai multe dintre domeniile prevăzute la art. 65 alin. (1) lit. k)-p) din *Regulament*, a rezultat faptul că 92% dintre furnizorii

monitorizați au informat clienții finali din portofoliile proprii prin intermediul acestor materiale informative (Figura nr. 3).

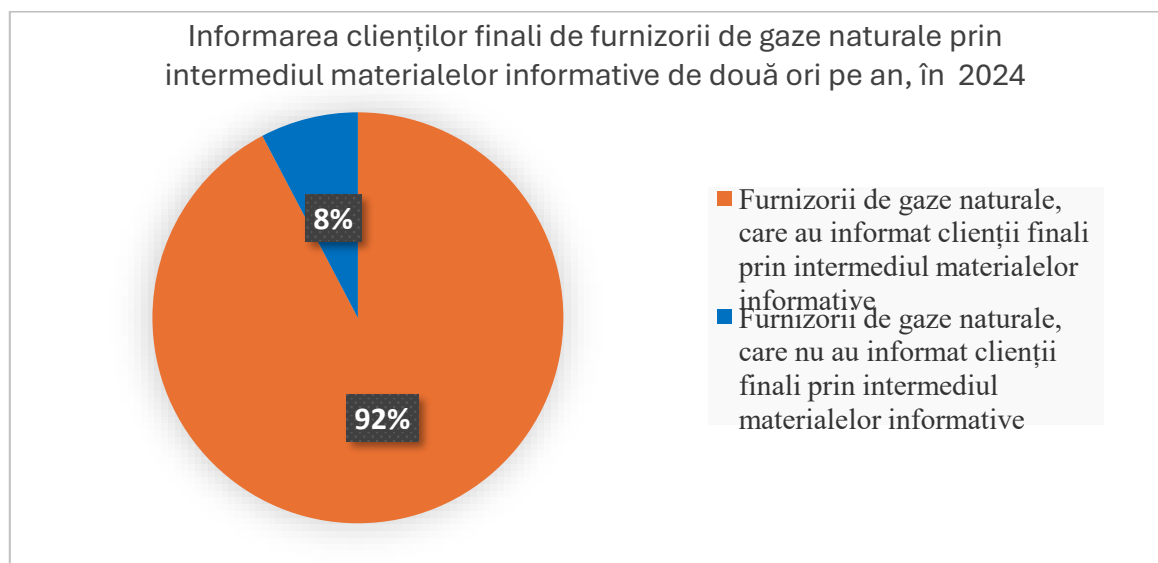

Figura nr. 3 - Informarea clienților finali de către furnizorii de gaze naturale prin intermediul materialelor informative de două ori pe an, în anul 2024

c) **Informarea clienților finali prin înființarea, menținerea și actualizarea periodică a unei pagini proprii de internet** de către titularii de licență pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale, conform raportărilor operatorilor economici monitorizați de ANRE în anul 2024 rezultă faptul 94% dintre operatori au pe paginile proprii de internet toate informațiile prevăzute la art. 65 alin. (1) din *Regulament*, iar paginile de internet a 6% dintre furnizori fie au conținut parțial aceste informații, fie au avut la un moment dat în anul 2024 pagina de internet indisponibilă sau în construcție, notificând Autoritatea asupra faptului că remedierea problemelor se va realiza în cel mai scurt timp (figura nr. 4).

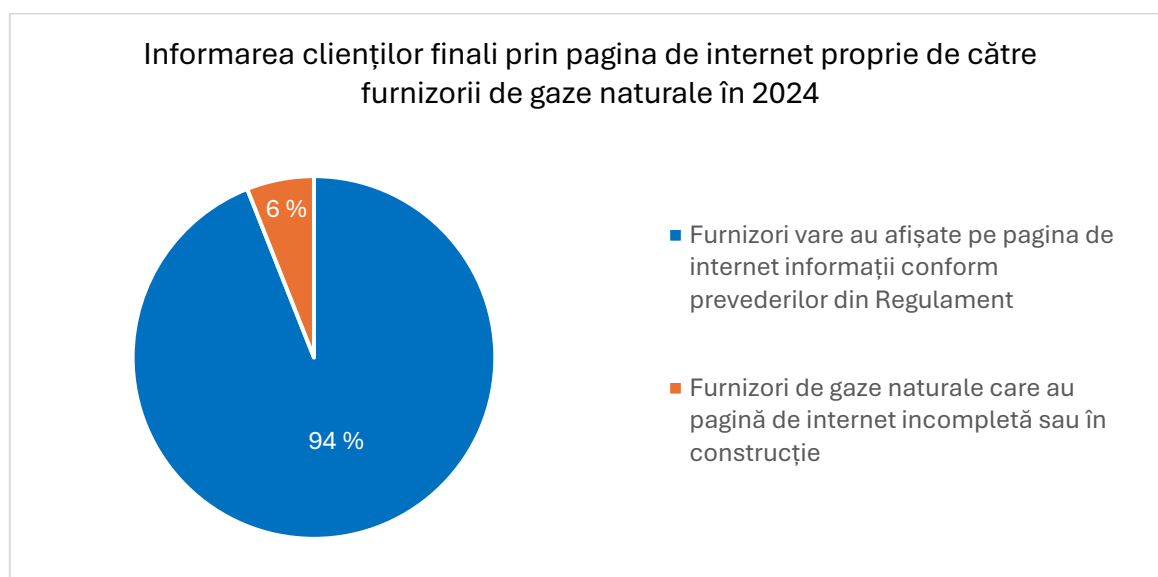

Figura nr. 4 – Informarea clienților finali prin înființarea și menținerea unei pagini proprii de internet de către furnizorii de gaze naturale, în anul 2024

Totodată, conform raportărilor analizate, furnizorii de gaze naturale au recurs și la alte modalități de informare a clienților finali, după cum urmează:

- prin intermediul corespondenței desfășurată pe e-mail,
- prin asigurarea de consiliere cu ajutorul liniilor de call-center,
- prin distribuirea de materiale informative la punctele de relații cu clienții/compartimentele de informare.

d) Din monitorizarea domeniilor asupra cărora furnizorii de gaze naturale au obligația de a-și informa clienții finali, a rezultat faptul că, în anul 2024, temele diseminate de către furnizori s-au referit la:

- drepturile și obligațiile clienților finali prevăzute de legislația în vigoare, inclusiv obligația acestora de a asigura și efectua pe cheltuiala proprie, la intervalele corespunzătoare de timp, verificarea și revizia instalațiilor de utilizare a gazelor naturale, cu orice firmă autorizată de ANRE – 21,11%;
- modalitatea de acordare a penalităților/compensațiilor – 0,02%.
- actele normative care reglementează activitatea de furnizare a gazelor naturale, respectiv relația directă între furnizor și clientul final – 17,97%;
- procedura, etapele și documentele necesare procesului de schimbare a furnizorului, precum și dreptul clientului final de a schimba furnizorul, în mod gratuit, cu respectarea condițiilor/clauzelor contractuale și ale regulamentului POSF – 14,48%;
- modalitatea de transmitere, înregistrare, investigare și soluționare a plângerilor, în conformitate cu procedura internă a furnizorului – 17,28%;
- modalitățile de soluționare a neînțelegerilor precontractuale și a disputelor apărute pe parcursul derulării contractului de furnizare a gazelor naturale – 28,9%.

Situația referitoare la domeniile asupra cărora furnizorii de gaze naturale, cu obligație de informare a clienților finali, au oferit informații în anul 2024, este prezentată în *Figura nr. 5*.

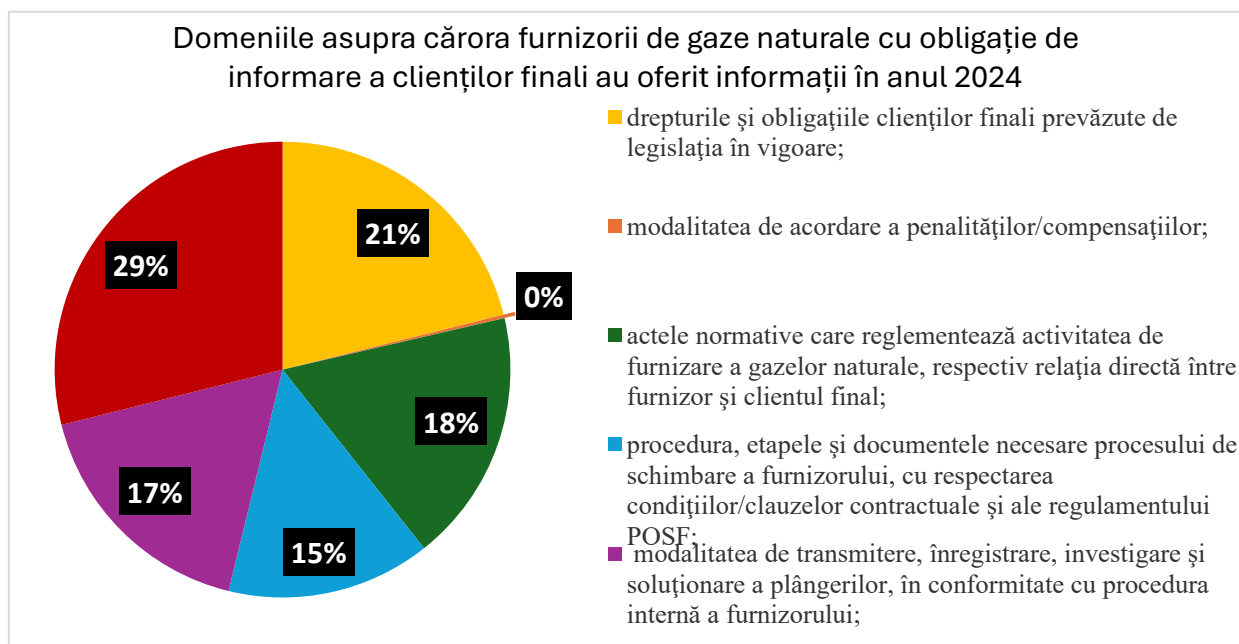

Figura nr. 5 – Ponderea domeniilor asupra cărora furnizorii de gaze naturale au obligația de a-și informa clienții finali

e) **Din monitorizarea celor mai întâlnite subiecte în apelurile telefonice, respectiv a evaluării modului de soluționare a acestora**, în anul 2024, a reieșit că subiectele cele mai frecvent întâlnite în apelurile telefonice ale clienților finali fac referire la informații privind:

- facturarea, conținutul facturii, mijloacele și termenele de plată, solduri – 36%;
- tarifele aplicate/ofertele pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale și informații cu privire la campaniile operatorului economic – 20%;
- condițiile generale de contractare, inclusiv durata contractului, condițiile de renunțare la servicii, denunțarea unilaterală a contractului - 14%;
- transmitere index autocitit – 12%;
- procedura, etapele și documentele necesare procesului de schimbare a furnizorului de gaze naturale – 11%;
- verificarea tehnică/revizia obligatorie (o dată la 2 ani) a instalației de utilizare a gazelor naturale – 7%.

Lista completă, în ordinea frecvenței subiectelor, este prezentată în *Tabelul nr. 2*.

Nr.	Subiect	Sinteza modului de rezolvare
1	Informații privind facturarea, conținutul facturii, mijloacele și termenele de plată, solduri.	Verificarea situației financiare/facturilor restante și transmiterea răspunsului către clientul final; Discuții telefonice privind modalitățile de achitare a facturilor; Oferirea informațiilor privind perioada de facturare, valoarea facturii, termenul scadent, perioada de grație, termenul de deconectare, tipul de factură (citire/autocitire/estimare), utilizarea canalelor self-service; Oferirea informațiilor privind soldul, transmiterea de fise de cont la solicitare; Oferirea informațiilor referitoare la modul de facturare în unități de energie, precum și a modului de determinare a puterii calorifice superioare.
2	Informații privind tarifele aplicate/ofertele pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale; informații cu privire la campaniile operatorului economic.	Informare telefonică a solicitantului cu privire la tarifele practicate; Transmiterea ofertelor prin e-mail/fax; Întocmirea și transmiterea ofertelor; Explicarea în detaliu a conținutului produselor din campaniile operatorului.
3	Informații cu privire la condițiile generale de contractare, inclusiv durata contractului, condițiile de renunțare la servicii, denunțarea unilaterală a contractului.	Informarea clientului cu privire la condițiile generale și specifice de contractare, inclusiv durata contractului, valabilitatea prețului de furnizare a gazelor naturale, taxele, tarifulor reglementate, drepturile și obligațiile contractuale, modalitatea de încetare a contractului, etapele și termenele procesului de denunțare unilaterală a contractului, condițiile de modificare a consumului prezumat și altele.
4	Informații referitoare la procedura, etapele și documentele necesare procesului de schimbare a furnizorului de gaze naturale.	Comunicarea documentelor și etapele necesare schimbării furnizorului precum și faptul că este o procedură gratuită; Explicații cu trimitere la legislația în vigoare, documente necesare, succesiunea pașilor.

5	Transmitere index autocitit	Înregistrarea indexului comunicat de către client.
6	Informații privind verificarea tehnică/revizia obligatorie (o dată la 2 ani) a instalației de utilizare a gazelor naturale.	Comunicare transmisă clientului privind lista operatorilor agreați ANRE pentru verificare/revizie; Informații privind data expirării ultimei verificări/revizii tehnice periodice; În ce constă verificarea/revizia tehnică a instalației de utilizare, informații referitoare la verificarea centralelor termice.
7	Informații OUG 27/2022	Se oferă informații privind plafonările acordate conform OUG 27/2022.
8	Modalitatea de calcul și elementele componente ale prețului final la gaze naturale	Se oferă telefonic informații; Explicarea conținutului facturii și a temeiului legal; Afișe la sediul societății/notificări/publicare în mass-media.
9	Înteruperi accidentale sau programate	Înregistrarea sesizării privind funcționarea defectuoasă a grupurilor de măsurare către operatorul de distribuție concesionar și informarea clientului privind răspunsul primit.
10	Informații referitoare la racordarea unui loc nou de consum, avizul tehnic de racordare, proiectare instalație	Explicații cu trimitere la reglementările în vigoare, comunicarea valabilității avizului tehnic de racordare, precum și modalitatea de selecție a unei firme autorizate și contractarea serviciilor de proiectare și execuție.
11	Informații referitoare la calculul consumului de gaze naturale și modalitatea de determinare a cantităților consumate în perioada contractuală.	Solicitare explicații ODS și transmiterea răspunsurilor către consumatorul final.
12	Modificarea cantității contractate; actualizarea programului de consum; măsurarea cantităților de gaze	Se modifică convenția de consum, conform solicitării clientului; Explicații cu trimitere la legislația în vigoare/ regulament de măsurare/ contract de furnizare.
13	Scăpări (pierderi) de gaze naturale semnalate de client în postul de reglare măsură ca urmare a creșterii temperaturii (refularea supapei de siguranță), slăbirii înșurubărilor (îmbinărilor)	Înregistrarea reclamației la dispecerat (registru reclamații). Întocmirea OS, deplasarea echipei de intervenții la fața locului pentru remedierea defectului. Completarea OS-ului cu toate operațiunile efectuate (detectarea și localizarea neetanșeității, refacerea înșurubărilor, verificarea refacerii înșurubării prin spumare, semnare OS de client); lăsare personal de intervenție, reinițializare sistem detecție; Deplasare personal de intervenție, armare/înlocuire regulator, verificare înfiletări, punere în funcțiune.
14	Informații OUG 118/2021	Se oferă telefonic informații privind compensațiile acordate conform OUG 118/2021.
15	Solicitări servicii de rețea (verificare contor)	Se asigură informații prin consultarea bazei de date clienți; Înregistrarea indexului comunicat de către client; Înregistrarea solicitării/reclamației; Stabilirea soluției și formularea răspunsului; Întocmirea OS, deplasarea

		echipei de intervenții pentru remedierea defectului; Completarea OS-ului cu toate operațiunile efectuate.
16	Scăpări gaze naturale și blocări de reglatoare în perioada rece	Înregistrarea reclamației la dispecerat (registru reclamații). Întocmirea OS, deplasarea echipei de intervenții la fața locului pentru remedierea defectului. Completarea OS-ului cu toate operațiunile efectuate (detectarea și localizarea neetanșeității, refacerea înșurubărilor, verificarea refacerii înșurubării prin spumare, semnare OS de client); lăsare personal de intervenție, reinițializare sistem detecție; Deplasare personal de intervenție, armare/înlocuire regulator, verificare înfiletări, punere în funcțiune.
17	Informații referitoare la transmiterea corespondenței/primirea facturii lunare pe e-mail în format electronic	Se asigură informații prin consultarea bazei de date clienți: identificare și analiză cerință client/stabilirea soluției și formularea răspunsului/înregistrarea solicitării.
18	Informații privind schimbarea titularului contractului de furnizare gaze naturale	Se comunică faptul că schimbarea titularului contractului de furnizare gaze naturale se face gratuit, precum și documentele necesare schimbării de titular contract.
19	Modificarea tarifelor reglementate	Negociere și modificare contract
20	Informații acces portal clienți	Comunicat clienților care este modalitatea de accesare a contului de client din portal
21	Rezervare capacitate în SNT pe termen scurt	Suplimentare lunară și zilnică a capacității rezervată, conform necesarului de consum
22	Informații referitoare la liberalizarea pieței de gaze naturale.	Campanii de informare realizate trimestrial pentru clienții care nu au încheiat un contract de gaze naturale în piața liberă până la data de 1 iunie 2021.
23	Deconectări/reconectări pentru neplată	Se oferă telefonic informații privind termenele și condițiile de deconectare respectiv de reluare a furnizării gazelor naturale în caz de deconectare pentru neplată;
24	Principalele acte normative care reglementează domeniul energiei electrice și al gazelor naturale, relevante pentru clienții finali	Au fost transmise informații privind baza legală pentru modificările de taxe și tarife reglementate. Au fost transmise notificări privind schimbarea modului de facturare a certificatelor verzi.
25	Procedura preluare FUI	Au fost transmise informații cu privire la regulamentul FUI

Tabelul nr. 2 - Cele mai întâlnite subiecte apărute în apelurile telefonice ale clienților finali primite la numărul dedicat clienților finali și modalitățile de soluționare, în ordinea frecvenței subiectelor.

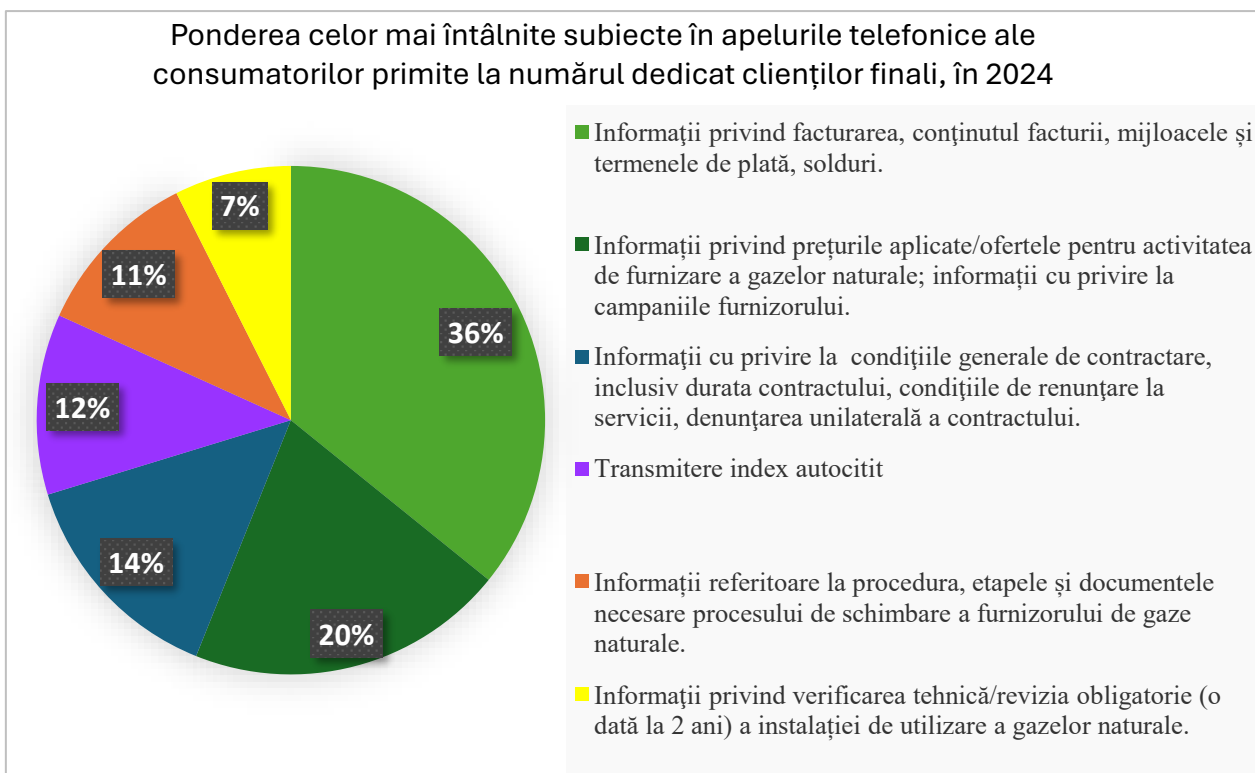

Figura nr. 6 - Ponderele celor mai întâlnite subiecte în apelurile telefonice primite la numărul dedicat clienților finali

f) Principalele canale de comunicare utilizate de către furnizorii de gaze naturale, în procesul de soluționare a solicitărilor de informații primite din partea clienților finali: 71,78% dintre solicitările clienților finali au fost primite prin intermediul paginii de internet a furnizorului, 26,62% telefonic, 1,48% prin compartimentul de informare al furnizorilor, 0,06% prin e-mail, 0,05% prin poștă și 0,01% prin fax. Situația este prezentată în Figura nr. 7.

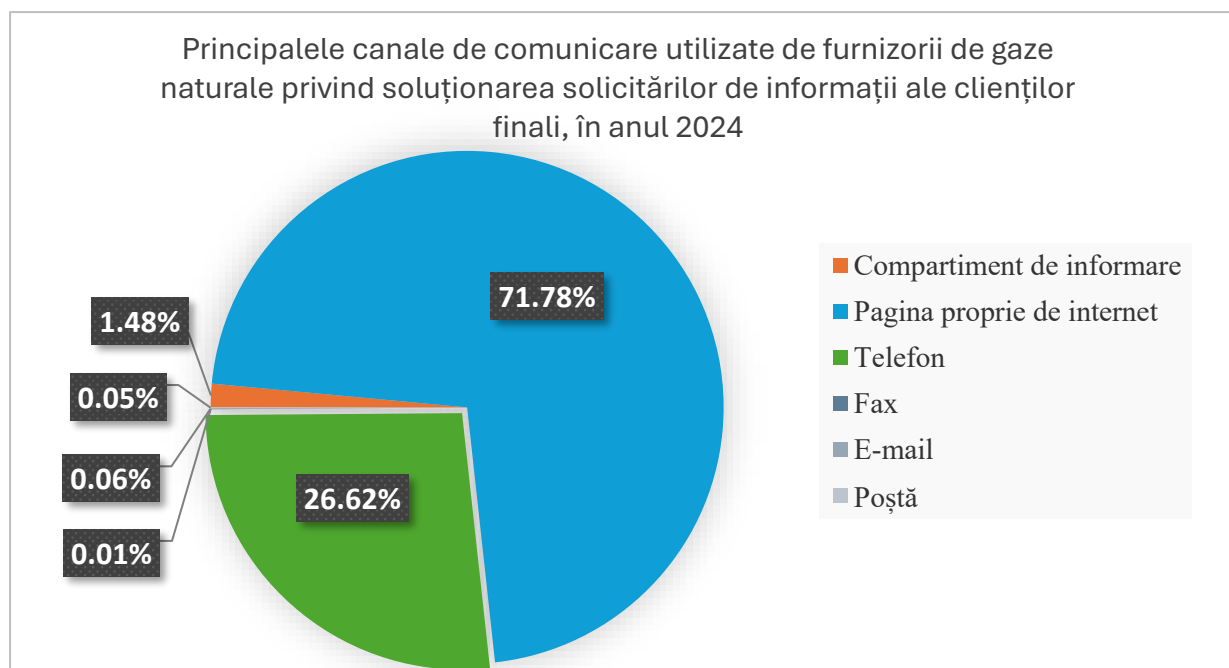

Figura nr. 7 - Principalele canale de comunicare utilizate de furnizorii de gaze naturale privind soluționarea solicitărilor de informații ale clienților finali, în anul 2024

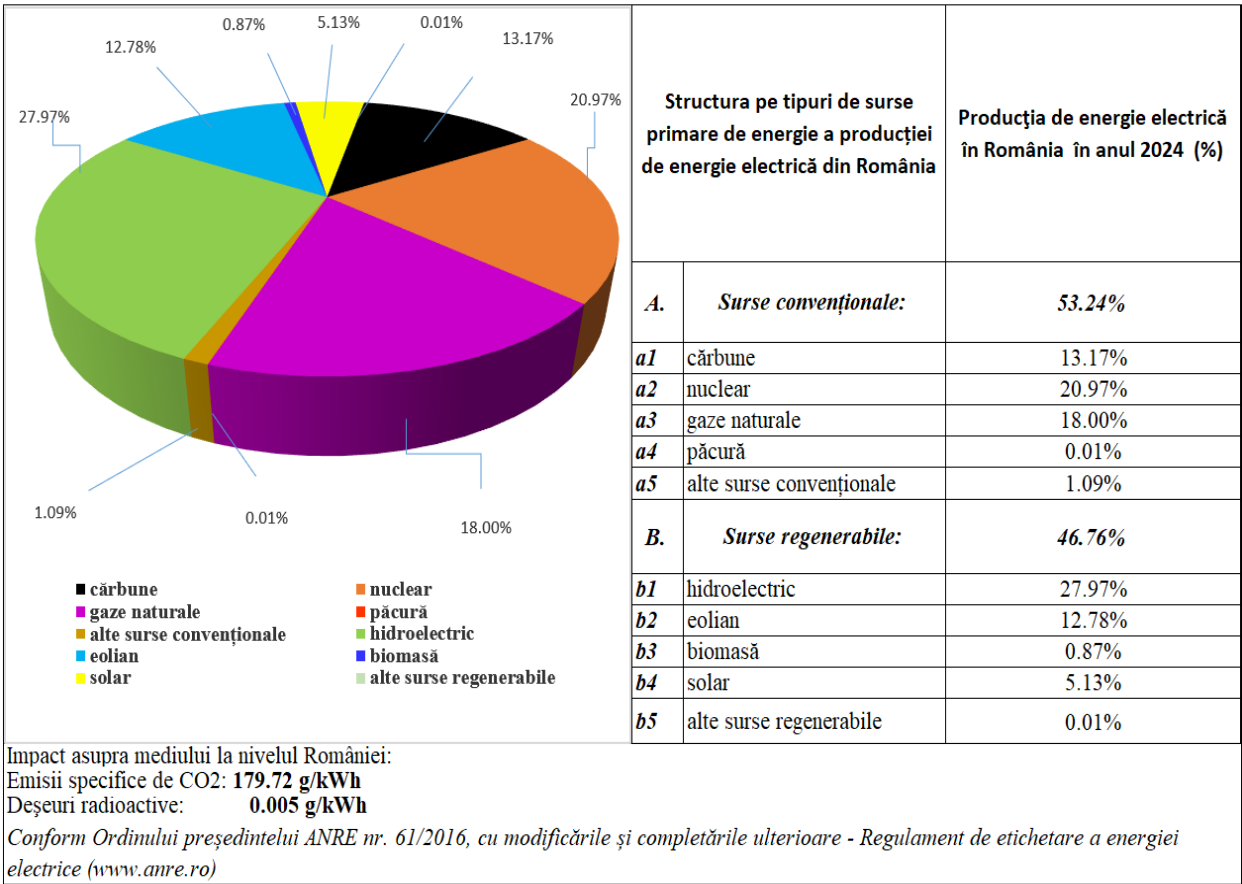
Se remarcă și o creștere a solicitărilor de informațiilor oferite de furnizori prin canalul de comunicare „*Pagina proprie de internet*”, de la 61,6% în anul 2023, la 71,78% în anul 2024.

11. Structura pe tipuri de surse primare de energie a producției de energie electrică din România și valorile indicatorilor de mediu asociați energiei electrice produse la nivel național, pentru fiecare tip de sursă primară

În conformitate cu prevederile *Regulamentului de etichetare a energiei electrice*, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2016*, cu modificările și completările ulterioare, pe baza declarațiilor producătorilor de energie electrică referitoare la cantitatea totală de energie electrică produsă s-a calculat structura pe tipuri de surse primare de energie a producției de energie electrică din România, prezentată în tabelul de mai jos.

În anul 2024, valorile specifice medii la nivel național ale emisiilor de CO₂ și ale deșeurilor radioactive rezultate din producerea energiei electrice au fost de 179,72 g/kWh, respectiv de 0,005 g/kWh. Prin raportarea la aceste valori, furnizorii de energie electrică vor specifica în etichetele pe care le vor elabora dacă energia electrică pe care au furnizat-o clienților finali în anul 2024 a avut impact asupra mediului înconjurător *sub/peste* media națională.

Pornind de la datele obținute în procesul de elaborare a etichetei naționale, în graficul următor este prezentată structura energiei electrice produse în unități de producere dispecerizabile și nedispecerizabile, raportată de 665 de producători de energie electrică, calculată pe tipuri de resurse convenționale și neconvenționale.

Valorile specifice medii ale emisiilor de CO₂ pe tipuri de surse primare de energie, prezentate în tabelul următor, sunt determinate ca medie ponderată a emisiei specifice realizate și a energiei electrice produse de fiecare producător pe fiecare tip de sursă primară:

Nr. crt.	Sursă primară de energie	Emisii specifice CO ₂ [g/kWh]
1.	Cărbune	812,40
2.	Gaze naturale	375,86
3.	Păcură	836,63
4.	Alte surse convenționale	460,56
5.	Surse regenerabile	0
	<i>Media sectorială</i>	<i>179,72</i>

Furnizorii elaborează eticheta energiei electrice pentru energia electrică furnizată clienților finali, corespunzător structurii proprii de achiziție a energiei electrice. Eticheta energiei electrice este transmisă de către furnizori clienților finali, anual, până cel mai târziu la data de 31 iulie.

Informațiile obligatorii conținute în eticheta de energie electrică a unui furnizor sunt:

- a) contribuția fiecărei surse primare de energie la portofoliul de surse primare de energie al furnizorului, corespunzătoare perioadei de referință;
- b) indicatorii de mediu aferenți energiei electrice furnizate;
- c) compararea valorilor prevăzute la lit. a) și b) cu mediile la nivel național ale mărimilor respective.

Informațiile se publică în toate facturile de energie electrică emise, în următoarele tabele:

	Cărbune	Nuclear	Gaze naturale	Păcură	Alte surse convenționale	Hidro	Eolian	Biomasă	Solar	Alte surse regenerabile
Contribuția sursei primare de energie (%)										

Impactul asupra mediului	Emisii specifice de CO ₂ (g/kWh)	Deșeuri radioactive (g/kWh)
Furnizor		
La nivel național		

De asemenea, conform prevederilor art. 24 alin. (8) din Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin *Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023*, cu modificările și completările ulterioare, furnizorii de energie electrică sunt obligați să transmită clienților finali prin intermediul facturii/anexei la factură comparația cu un client mediu de energie normalizat sau etalonat, din aceeași categorie de consum, în cazul în care facturile au la bază consumul real sau o citire de la distanță de către operatorul de distribuție a energiei electrice.

Astfel, pentru stabilirea consumului mediu anual/lunar al unui client normalizat sau etalonat, pe tranșele de consum sunt utilizate datele raportate la ANRE de către toți furnizorii de energie electrică conform Metodologiei de monitorizare, respectiv consumul final de energie electrică pe tip de client final, tranșe consum anual și numărul mediu de clienți finali pe tip de client final, tranșe de consum anual, aferente anului anterior anului în care se publică.

Valorile rezultate pentru consumul mediu al tranșei de consum au fost publicate pe site-ul ANRE; pentru anul 2024 consumul mediu client normalizat/an/lună/tranșă calculat conform informațiilor transmise de furnizori la ANRE este prezentat în tabelul de mai jos:

Clienți finali	Tranșe consum	Consum mediu/client/normalizat/an	Consum mediu/client/normalizat/luna
Casnici		<i>kWh/client/an</i>	<i>kWh/client/luna</i>
	DA	557,52	46,46
	DB	1.773,42	147,78
	DC	3.307,30	275,61
	DD	5.274,42	439,54
	DE	16.159,85	1.346,65
Clienți finali	Tranșe consum	Consum mediu/client/normalizat/an	Consum mediu/client/normalizat/luna
Noncasnici		<i>MWh/client/an</i>	<i>MWh/client/luna</i>
	IA	8,50	0,71
	IB	110,05	9,17
	IC	531,96	44,33
	ID	3.141,87	261,82
	IE	27.300,27	2.275,02
	IF	84.751,64	7.062,64
	IG	267.395,93	22.282,99

Capitolul II

TARIFE REGLEMENTATE ȘI MONITORIZAREA INVESTIȚIILOR

III. TARIFE DE REȚEA ȘI MONITORIZAREA INVESTIȚIILOR

În anul 2024 a fost stabilită rata reglementată a rentabilității capitalului investit (RRR), aplicată la stabilirea tarifelor pentru serviciile de transport și distribuție ale energiei electrice și gazelor naturale, pentru a cincea perioadă de reglementare. Totodată, ANRE a procedat la elaborarea unor noi metodologii de stabilire a tarifelor de rețea, aplicabile începând cu perioada a cincea de reglementare, care să asigure atât armonizarea metodologiilor pentru toate activitățile reglementate din sectoarele energiei electrice și gazelor naturale, cât introducerea unor noi prevederi. A fost

completat cadrul de reglementare privind monitorizarea lucrărilor de investiții și a lucrărilor de mentenanță pentru exploatarea rețelelor electrice în condiții de siguranță, fiabilitate și eficiență, precum și a stării tehnice a rețelelor electrice de interes public. Au fost stabilite tarifele reglementate în domeniul energiei electrice și gazelor naturale conform prevederilor legale. Au fost realizate scenarii privind evoluția consumului de energie electrică în SEN. S-a continuat monitorizarea indicatorilor de performanță a serviciului de transport, de sistem și de distribuție a energiei electrice și gazelor naturale.

III.1. SECTORUL ENERGIEI ELECTRICE

Cadrul de reglementare și tarifele de rețea în domeniul energiei electrice

1.1. Evoluția cadrului de reglementare privind metodologiile de stabilire a tarifelor reglementate în domeniul energiei electrice în cursul anului 2024

1.1.1. *Ordinul președintelui ANRE nr. 50/10.07.2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a prețului maximal pentru achiziționarea de către operatorul de transport și de sistem a serviciului de sistem pentru reglajul tensiunii în rețeaua electrică de transport.*

În conformitate cu prevederile art. 36 alin. (16) din *Lege*, stabilirea modului de calcul al prețului maximal pentru achiziționarea de către operatorul de transport și de sistem a serviciului de sistem pentru reglajul tensiunii în rețeaua electrică de transport se face de către ANRE în conformitate cu reglementările în vigoare. Prezenta Metodologie este elaborată în aplicarea prevederilor actelor normative menționate anterior.

OTS achiziționează serviciul de sistem pentru reglajul tensiunii în RET, în condițiile *Legii*, prin proceduri transparente, nediscriminatorii și bazate pe piață. Procedurile de achiziție au în vedere un preț maximal stabilit în condiții de eficiență economică în conformitate cu reglementările ANRE.

Metodologia stabilește modul de calcul de către OTS al prețului maximal pentru achiziționarea serviciului de sistem pentru reglajul tensiunii în RET.

1.1.2. *Ordinul președintelui ANRE nr. 55/06.08.2024 privind stabilirea ratei reglementate a rentabilității capitalului investit, aplicată la stabilirea tarifelor pentru serviciile de transport și distribuție ale energiei electrice și gazelor naturale, pentru a cincea perioadă de reglementare*

În conformitate cu prevederile art. 75 alin. (1) lit. a), art. 79 alin. (5) lit. c) și art. 178 alin. (1) lit. b) din *Legea nr. 123/2012 privind energia electrică și gazele naturale*, cu modificările și completările ulterioare, a fost aprobată rata reglementată a rentabilității capitalului investit

(RRR), utilizată pentru stabilirea tarifelor reglementate aferente serviciilor de transport și distribuție a energiei electrice și gazelor naturale. Pentru cea de-a cincea perioadă de reglementare, această rată a fost stabilită la valoarea de **6,94%**, exprimată în termeni reali, înainte de impozitare. Perioada a cincea de reglementare acoperă următoarele intervale, în funcție de tipul de activitate:

- activitatea de transport al energiei electrice: 1 ianuarie 2025 – 31 decembrie 2029,
- activitatea de distribuție a energiei electrice: 1 ianuarie 2025 – 31 decembrie 2029,
- activitatea de transport al gazelor naturale: 1 octombrie 2025 – 30 septembrie 2030,
- activitatea de distribuție a gazelor naturale: 1 ianuarie 2025 – 31 decembrie 2029.

La stabilirea RRR pentru a cincea perioadă de reglementare s-a avut în vedere atingerea unui echilibru optim între menținerea interesului realizării investițiilor necesare asigurării calității serviciilor de transport și distribuție de energie electrică și gaze naturale și asigurarea unui nivel rezonabil al profiturilor operatorilor de transport și distribuție. De asemenea, s-a avut în vedere și sprijinirea dezvoltării, în cel mai rentabil mod, a unor sisteme sigure, fiabile, eficiente și nediscriminatorii care sunt orientate către consumator, în conformitate cu obiectivele generale în domeniul energiei electrice, respectiv în domeniul gazelor naturale.

ANRE a procedat la stabilirea valorii ratei reglementate de rentabilitate a capitalului investit pe baza datelor prezentate în studiul contractat prin licitație pe SEAP – *“Stabilirea elementelor de calcul al costului mediu ponderat al capitalului pentru a cincea perioadă de reglementare, pentru activitățile de transport și distribuție gaze naturale și energie electrică”*, elaborat de consultantul Pricewaterhouse Coopers Management Consultants SRL (PwC), cât și pe baza informațiilor de specialitate incluse în rapoartele anuale emise de Consiliul Autorităților Europene de Reglementare în Domeniul Energiei (CEER).

1.1.3. Ordinul președintelui ANRE nr. 67/17.09.2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și Ordinul președintelui ANRE nr. 68/17.09.2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice

ANRE promovează un cadru de reglementare în concordanță cu obiectivele naționale și europene privind tranziția energetică precum și cu realitățile mediului economic cu care se confruntă operatorii de rețea și utilizatorii și conțin elemente stimulative pe termen scurt și pe termen lung, în conformitate cu prevederile Legii energiei și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Metodologiile pentru stabilirea tarifelor reglementate de transport și distribuție a energiei electrice aplicabile în perioada a V-a de reglementare (2025-2029), aprobate prin ordinele președintelui ANRE nr. 67/2024 și nr. 68/2024 prevăd recunoașterea în tariful reglementat a rentabilității capitalului investit, calculată ca produs între rata reglementată de rentabilitate (RRR) și valoarea bazei reglementate a activelor (BAR). În plus, metodologiile conțin prevederi care încurajează investițiile în rețelele electrice, inclusiv investițiile anticipative, având în vedere faptul că investițiile în rețelele electrice de transport și distribuție din România sunt esențiale pentru continuarea procesului de modernizare a infrastructurii, pentru integrarea energiei regenerabile, reducerea pierderilor, creșterea securității energetice, pentru a sprijini

tranziția către un sistem energetic sustenabil, adaptat cerințelor europene și noilor tehnologii, precum și pentru asigurarea unui serviciu mai performant și eficient pentru consumatori.

Astfel, metodologiile prevăd acordarea de stimulente prin creșterea valorii RRR cu 1 punct procentual pentru volumul investițional în rețelele electrice care depășește un prag egal cu costul cu amortizarea recunoscut în venitul reglementat recuperat de operatori prin tarifele de distribuție și de transport.

Totodată, în cadrul metodologiilor s-a prevăzut introducerea unui mecanism cu rolul de a încuraja modernizarea și digitalizarea rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice. Astfel, acest mecanism stimulativ de recompensă/penalizare constă în majorarea/diminuarea RRR cu 0,5 puncte procentuale corelat cu nivelul de performanță realizat de operatori cu privire la dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei produse din surse regenerabile. Evaluarea nivelului de performanță se va realiza anual în raport cu valorile setului de indicatori ce urmează a fi aprobat de ANRE. Indicatorii auți în vedere reflectă calitatea serviciului de distribuție/transport, gradul de integrare a producției de energie electrică din surse regenerabile, a instalațiilor de stocare și a serviciilor de flexibilitate, precum și nivelul de digitalizare a rețelelor electrice. Punerea în aplicare a tehnologiei rețelelor inteligente și a instrumentelor avansate de gestionare a rețelelor nu numai că va spori fiabilitatea, dar va sprijini integrarea producției de energie regenerabilă cu perturbări minime.

De asemenea, ținând cont de avantajele atragerii unui volum cât mai însemnat de fonduri nerambursabile pentru realizarea investițiilor în rețelele electrice, au fost incluse în metodologii prevederi cu caracter stimulatив pentru operatorii de distribuție și de transport a energiei electrice, respectiv majorarea RRR cu 0,5 puncte procentuale pentru mijloacele fixe aferente investițiilor în rețelele electrice de distribuție realizate din fonduri proprii în cadrul unor proiecte cofinanțate din fonduri europene nerambursabile, puse în funcțiune în perioada a V-a de reglementare, precum și prevederi cu privire la recunoașterea cheltuielilor de operare legate de accesarea de fonduri nerambursabile, aplicabile începând cu perioada a V-a de reglementare.

Metodologiile includ măsuri pentru sprijinirea activității de cercetare aferentă domeniului de activitate și pentru a facilita inovarea în domenii precum serviciile de cybersecurity, de flexibilitate și interconectare.

Metodologiile prevăd recuperarea costurilor pentru achiziția energiei electrice pentru acoperirea CPT printr-o componentă tarifară distinctă și eliminarea costurilor CPT din venitul liniarizat căruia i se aplică reguli specifice de limitare a tarifelor, având în vedere dependența acestor costuri de evoluția prețurilor de pe piața de energie.

1.2. Aprobarea tarifelor reglementate aferente rețelelor electrice de interes public în cursul anului 2024

Tarifele reglementate de rețea, pe care ANRE le aprobă în domeniul energiei electrice conform prevederilor legale, se percep de operatorii de rețea în baza contractelor reglementate pentru racordarea la rețea, respectiv pentru utilizarea rețelei și anume pentru prestarea serviciului de transport, pentru achiziția serviciilor de sistem și pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice.

1.2.1 Tarifele pentru serviciul de transport și pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție concesionari

În anul 2024 au fost aprobate tarifele aplicabile de la 1 ianuarie 2025, astfel:

Tarifele pentru serviciul de transport al energiei electrice

Ordinul președintelui ANRE nr. 99/20.12.2024 privind aprobarea tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice și a prețului energiei electrice reactive pentru Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” S.A., valabile de la 1 ianuarie 2025, precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare.

În anul 2024 ANRE a analizat solicitările fundamentate ale operatorului de transport și sistem al energiei electrice (OTS) și a aprobat, prin Ordinul ANRE nr. 99/20.12.2024, următoarele tarife aplicabile de la 1 ianuarie 2025:

Specificație:	U.M.	Nivel aprobat
Tarif de introducere a energiei electrice în rețea de transport a energiei, respectiv, după caz, în rețelele de distribuție (T _G)	lei/MWh	3,29
Tarif de extragere a energiei electrice din rețele (T _L)	lei/MWh	33,03

Tariful de introducere a energiei electrice în rețeaua de transport, respectiv după caz, în rețelele de distribuție a energiei electrice (TG) aplicabil de la 1 ianuarie 2025 prezintă o reducere în termeni reali de 17% față de tariful aprobat la 1 ianuarie 2024, care se datorează în principal următorilor factori:

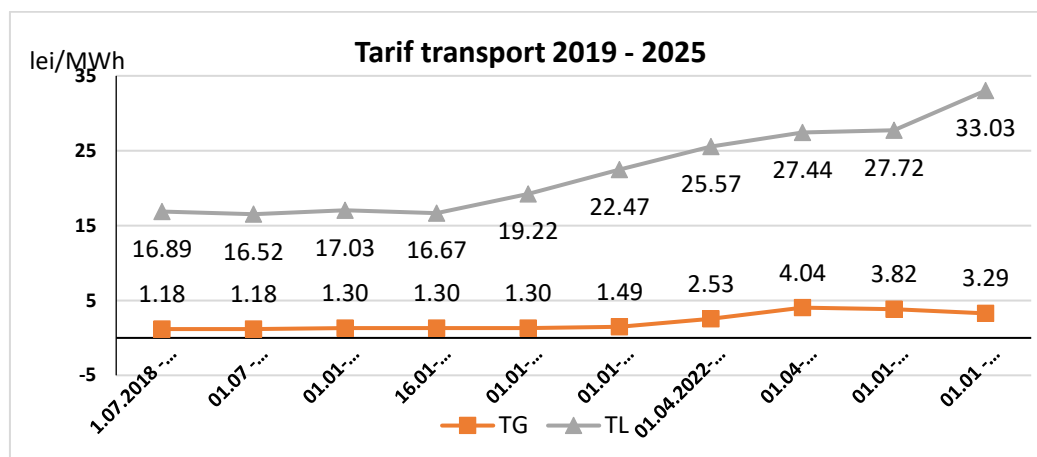
- modificarea coeficientului de alocare între producători și clienții finali a valorii costului pentru acoperirea consumului propriu tehnologic prognozat și a corecției acestuia, de la valoarea de 35% pentru anul 2024 la valoarea de 25% pentru anul 2025. Precizăm că, potrivit prevederilor art. 100 alin. (5) din *Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport ale energiei electrice, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 68/2024*, acest coeficient se determină anual de TEL și este corespunzătoare producției de energie electrică exportată stabilită pe baza regimurilor de funcționare a SEN;
- corecțiile corespunzătoare venitului reglementat CPT care se alocă la rândul lor celor două categorii de utilizatori în funcție de coeficientul de alocare antemenționat și care pentru anul 2023 sunt negative.

Tariful de extragere a energiei electrice din rețele TL aplicabil de la 1 ianuarie 2025 prezintă o creștere în termeni reali de 14,8% față de tariful aprobat la 1 ianuarie 2024, determinată în principal de următorii factori:

- creșterea prețului de achiziție a energiei electrice pentru acoperirea consumului propriu tehnologic prognozat pentru anul 2025 față de prețul inclus în tarifele aprobate la 1 ianuarie 2024 (cca. 30%);
- creșterea cantității de energie electrică pentru acoperirea consumului propriu tehnologic (cca 4%);
- creșterea costurilor de capital aferente activelor constituite conform *OUG nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, cu modificările și completările ulterioare și Normelor metodologice privind recunoașterea în tarife a costurilor suplimentare cu achiziția de energie*

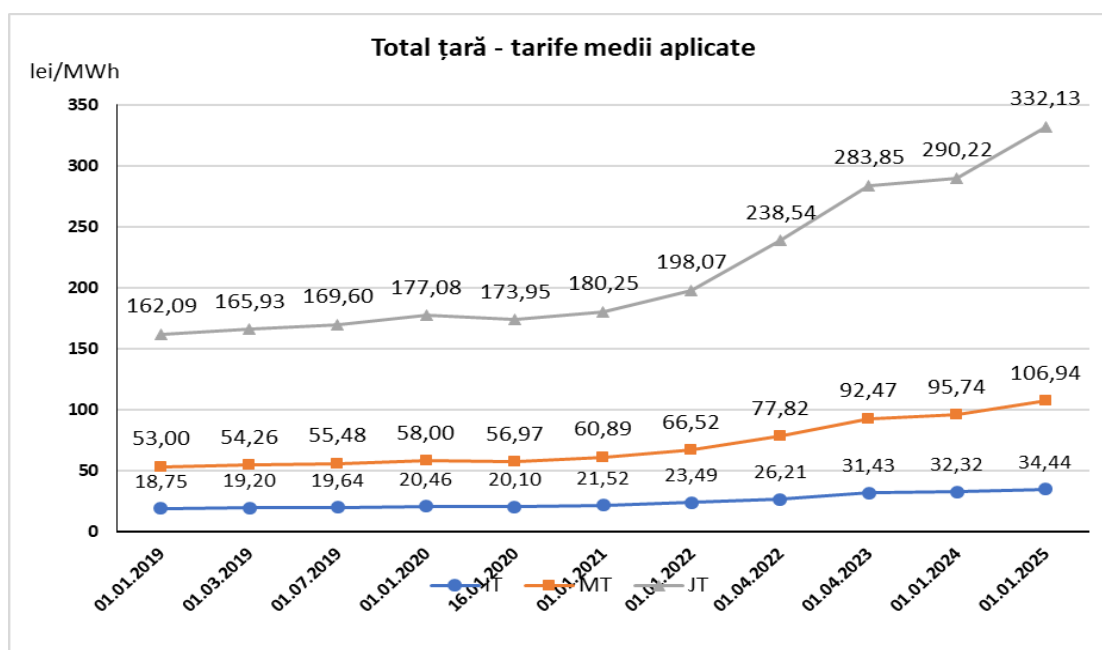
electrică pentru acoperirea consumului propriu tehnologic față de costurile incluse în tarifele reglementate, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 129/2022, cu modificările și completările ulterioare, datorată constituirii de noi active în anul 2024 și creșterii RRR utilizat pentru anul 2025 față de RRR utilizat pentru anul 2024.

Evoluția tarifelor de introducere a energiei electrice în rețele și a tarifelor de extragere a energiei electrice din rețele **aplicate** în perioada 2019 – 2025, exprimată în termeni nominali ai fiecărui an, se prezintă în figura următoare:

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție concesionari

În figura următoare se prezintă evoluția tarifelor medii de distribuție a energiei electrice **aplicate** în perioada 2019 – 2025 clienților finali, în funcție de nivelurile de tensiune la care locurile de consum ale acestora sunt racordate la rețelele electrice de distribuție, exprimate în termeni nominali:

În anul 2024 ANRE a analizat solicitările fundamentate ale operatorilor de distribuție concesionari și a aprobat **Ordinele președintelui ANRE nr. 95 - 98 din 20.12.2024 privind**

aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, a prețului pentru energia electrică reactivă și, după caz, a tarifelor de introducere a energiei electrice în rețelele de distribuție a energiei electrice, valabile de la 1 ianuarie 2025, precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare pentru operatorii de distribuție concesionari.

Astfel, tarifele medii pe țară, pe niveluri de tensiune, calculate ca medie ponderată a tarifelor aprobate pentru operatorii de distribuție a energiei electrice concesionari **aplicate** de la 01 ianuarie 2025, cu cantitățile distribuite de energie electrică sunt următoarele:

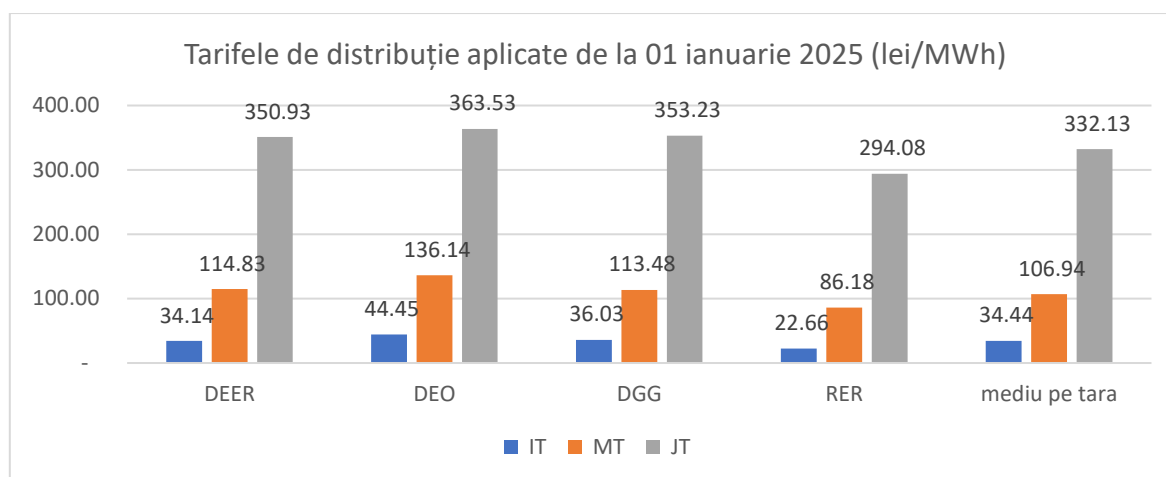
- tariful mediu pentru înaltă tensiune – 34,44 lei/MWh,
- tariful mediu pentru medie tensiune – 106,94 lei/MWh,
- tariful mediu pentru joasă tensiune – 332,13 lei/MWh.

Față de valorile tarifelor medii aplicate de la 01 ianuarie 2024, tarifele medii au înregistrat o creștere de 7 % la înaltă tensiune, 12 % la medie tensiune și 14 % la joasă tensiune, care se aplică inclusiv pentru clienții casnici.

Dintre factorii care au influențat nivelul tarifelor în sensul creșterii acestora, menționăm:

- prețul energiei electrice pe piața de energie, care a cunoscut creșteri semnificative începând cu semestrul al II-lea al anului 2021;
- creșterea inflației, cu efect în creșterea nivelului costurilor recunoscute în tarife;
- nivelul investițiilor realizate de operatori;
- modificările legislative survenite, care stabilesc noi obligații în sarcina operatorilor, cum ar fi reducerea intervalului pentru citirea grupurilor de măsură de la șase luni la trei luni;
- prevederile legislative care vizează includerea în tarifele operatorilor de rețea a anumitor costuri nonenergetice, cum ar fi: contravaloarea lucrărilor de proiectare și execuție privind racordarea clienților casnici, persoanelor fizice autorizate, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și instituțiilor publice, ori contravaloarea cotei ineficiente a investițiilor aferente lucrărilor de extindere a rețelelor electrice de distribuție realizate prin cofinanțare, care sunt situate în intravilanul localităților. Începând cu anul 2025, operatorii vor înregistra o nouă categorie de costuri importante care vor fi incluse în tarife și anume impozitul pe construcții speciale.

Comparația tarifelor de distribuție aprobate de ANRE cu aplicabilitate de la 01.01.2025, pentru cei patru operatori de distribuție a energiei electrice concesionari, se prezintă în figura următoare:

Tariful pentru achiziția serviciilor de sistem

Tariful pentru achiziția serviciilor de sistem se determină pe baza Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de sistem, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 116/2022.

Potrivit metodologiei antemenționate, la data de 1 mai, respectiv la data de 1 august a anului 2024, OTS a solicitat revizuirea tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem pentru corectarea deviațiilor semnificative de la prognoza care a stat la baza tarifului în vigoare.

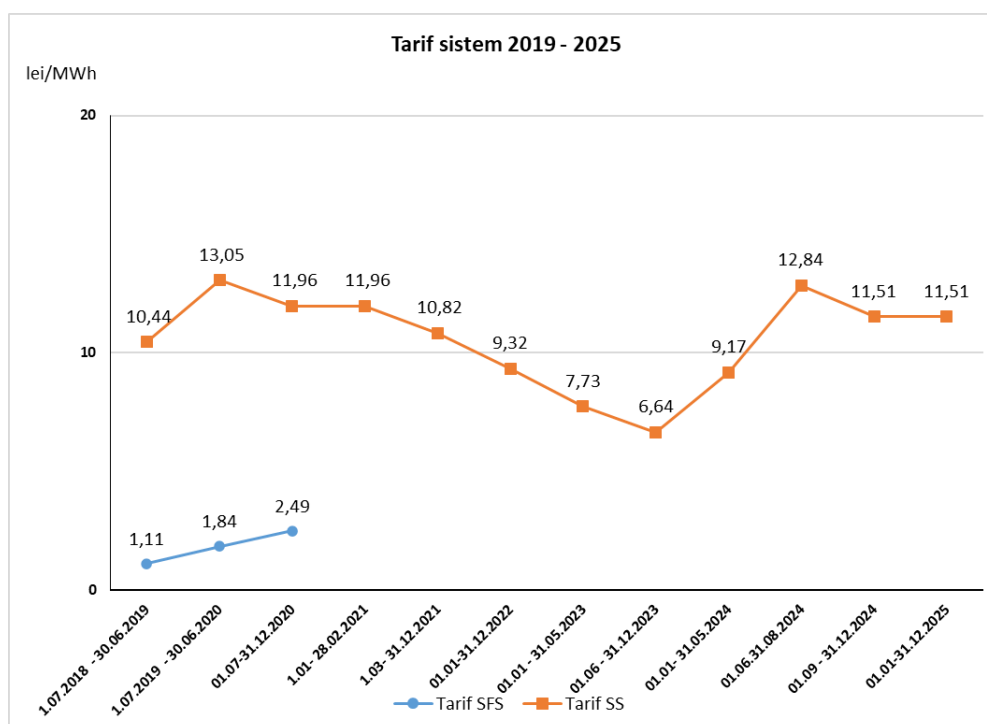
Astfel în cursul anului 2024, în urma analizei ANRE, a rezultat îndeplinirea condiției de revizuire a tarifului, fiind astfel aprobate tarife aplicabile de la 1 iunie 2024 și 1 septembrie 2024, prin următoarele ordine ANRE:

- 1) Ordinul președintelui ANRE nr. 15/29.05.2024 privind aprobarea tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem pentru operatorul de transport și sistem Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” - S.A.;
- 2) Ordinul președintelui ANRE nr. 57/28.08.2024 privind aprobarea tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem pentru operatorul de transport și sistem Compania Națională de Transport al Energiei Electrice “Transelectrica” - S.A.

Precizăm că evoluția tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem este influențată în principal de prețurile de achiziție a acestor servicii, care în anul 2024 au prezentat o evoluție neașteptată pentru anumite tipuri de rezerve (rezerva pentru restabilirea frecvenței cu activare automată și rezerva pentru restabilirea frecvenței cu activare manuală pe sensul de descreștere), ceea ce a condus la cele două revizuiuri ale tarifului.

Totodată, potrivit metodologiei antemenționate, la data de 1 octombrie 2024, OTS a transmis propunerea pentru aprobarea tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem aplicabil de la 1 ianuarie 2025. În urma analizei efectuate de ANRE a costurilor și veniturilor prognozate pentru anul 2025, a rezultat că nivelul tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem pentru anul 2025 se menține la nivelul aprobat prin Ordinul ANRE nr. 57/2024.

În figura următoare se prezintă evoluția tarifului pentru serviciul de sistem în perioada 2019-2025, exprimată în termenii nominali ai fiecărui an.

1.2.2. Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție, alții decât operatorii concesionari

Tarifele pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatorii de distribuție alții decât operatorii concesionari sunt aprobate de ANRE la solicitarea operatorilor de distribuție care dețin, operează, întrețin și dezvoltă rețele de distribuție în cadrul parcurilor și platformelor industriale sau al unor zone delimitate patrimonial și care au racordați utilizatori – beneficiari ai serviciului de distribuție.

Tarifele sunt determinate pe baza *Metodologiei de stabilire a tarifului pentru serviciul de distribuție a energiei electrice de operatori, alții decât operatorii de distribuție concesionari, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 102/2016*, cu modificările și completările ulterioare.

În cursul anului 2024, au fost aprobate cinci decizii privind aprobarea tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice prestat de operatori de distribuție, alții decât operatorii concesionari și șapte decizii de încetare a aplicabilității deciziilor privind aprobarea unor astfel de tarife.

Având în vedere prevederile Ordinului președintelui ANRE nr. 86/30.06.2021 privind modificarea și completarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice de operatori, alții decât operatorii de distribuție concesionari, aprobată prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 102/2016, acțiunea de emitere de către ANRE a unor decizii de încetare a efectelor juridice ale deciziilor de aprobare a tarifelor de distribuție mai vechi de 5 ani, cu anunțarea prealabilă a operatorilor de distribuție, s-a finalizat.

2. Monitorizarea investițiilor în rețelele electrice (extinderi de rețea, planuri de investiții, rețele inteligente, corelarea între planurile pe 10 ani, PCI-uri și planurile naționale)

2.1. Evoluția cadrului de reglementare privind monitorizarea stării tehnice a rețelelor electrice de interes public în cursul anului 2024

Cadrul de reglementare în baza căruia ANRE și-a îndeplinit în anul 2024 atribuțiile legale de monitorizare a lucrărilor de investiții și a lucrărilor de mentenanță pentru exploatarea rețelelor electrice în condiții de siguranță, fiabilitate și eficiență, precum și a stării tehnice a rețelelor electrice de interes public, a fost completat prin aprobarea următoarelor reglementări:

2.1.1. Ordinul ANRE nr. 3/21.02.2024 pentru aprobarea Procedurii privind aprobarea investițiilor operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție concesionari, ce constau în instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie amplasate în stațiile electrice de transformare proprii

Procedura a fost realizată în condițiile în care operatorii de rețea (OTS/OD) nu au dreptul să desfășoare activități de producere a energiei electrice în conformitate cu prevederile art. 38 alin. (1) și (2) și art. 48 alin. (1) și (2) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

Ca urmare a primirii din partea Comisiei Europene a unei scrisori de clarificări referitoare la interpretarea prevederilor Directivei (UE) 2019/944 privind deținerea și utilizarea de către operatorii de rețea a instalațiilor de producere și stocare a energiei electrice, strict pentru asigurarea serviciilor proprii, a rezultat că nu se exclude în totalitate posibilitatea operatorului de a produce energie electrică strict pentru consumul propriu. Operatorul de rețea poate desfășura activitatea de producere a energiei electrice, dar numai pentru alimentarea consumurilor administrative și/sau a serviciilor proprii din stația electrică de transformare la care sunt conectate capacitățile de producere, fără evacuarea surplusului în rețeaua electrică de interes public.

Procedura cuprinde condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o investiție ce constă în instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie, amplasate într-o stație electrică de transformare proprie, pentru a obține aprobarea ANRE necesară includerii în planul de investiții al operatorului de rețea.

2.1.2. Decizia nr. 2624/10.12.2024 pentru aprobarea modalității de acoperire a cheltuielilor prognozate pentru anul 2025 din veniturile obținute din alocarea capacității de interconexiune transfrontalieră

În baza obligațiilor prevăzute în cadrul art. 19, alin. (5) din Regulamentul (UE) 943/2019, C.N.T.E.E. Transelectrica stabilește în avans modul în care vor fi utilizate veniturile obținute din alocarea capacității de interconexiune transfrontalieră și transmite autorității de reglementare propunerea utilizării acestor venituri pentru anul următor.

Propunerea OTS privind acoperirea cheltuielilor prognozate pentru anul 2025 pentru obiectivele prioritare prevăzute în cadrul art. 19, alin. (2) la Regulamentul (UE) 943/2019, din veniturile obținute din alocarea capacității interzonale, detaliată în conformitate cu prevederile art. 4 ale Metodologiei privind utilizarea veniturilor din congestii, aprobată prin Decizia ACER nr. 38/2020, a făcut obiectul analizei, modificărilor și deciziei de aprobare la nivelul ANRE privind încadrarea categoriilor de costuri prevăzute la art. 3 din metodologia antemenționată.

2.1.3. Decizia președintelui ANRE nr. 2715/17.12.2024 de aprobare a Planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pe perioada 2024-2033

Planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport pentru perioada 2024-2033 (denumit, în continuare PDRET 2024-2033) a fost elaborat de C.N.T.E.E. Transelectrica S.A. în baza prevederilor art. 35 din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare (denumită, în continuare *Lege*), potrivit cărora operatorul de transport și de sistem are obligația de a elabora, cel puțin o dată la doi ani, planul de dezvoltare a rețelei electrice de transport pe 10 ani, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de energie electrică și a surselor de producere a energiei electrice, inclusiv a importului și a exportului de energie electrică, precum și a prevederilor art. 6 lit. a), art. 9 și art. 10 din Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022, cu modificările și completările ulterioare, ediția în vigoare la data elaborării.

S-a verificat conformitatea conținutului PDRET 2024-2033, a condițiilor și principiilor de elaborare a acestuia, sursa și structura datelor utilizate și criteriile aplicate în elaborarea planului, în conformitate cu prevederile art. 9 și 10 din Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 98/2022 și cu principiile stabilite de către ENTSO-E în vederea elaborării planului la nivel comunitar de dezvoltare a rețelei TYNDP – Ten Year Network Development Plan – realizat în baza prevederilor art. 30 alin. (1) lit. (b) și ale art. 48 alin. (1) din Regulamentul (UE) 943/2019 privind piața internă de energie electrică.

Aprobarea prin decizie a președintelui ANRE a Planului de dezvoltare a RET pentru perioada 2024-2033 a confirmat că la elaborarea acestuia s-au respectat principiile statuate prin Lege privind dezvoltarea sistemului energetic național (SEN), a atribuit acestui document caracterul obligatoriu prevăzut în Lege și a pus la dispoziția participanților la piața de energie electrică informațiile privind strategia de dezvoltare a SEN în condiții de preservare a siguranței în funcționare a acestuia.

S-a aprobat eșalonarea lucrărilor de investiții identificate ca fiind necesare pentru îndeplinirea obiectivelor urmărite și estimarea valorii necesarului de fonduri pentru finanțarea lucrărilor de investiții planificate și s-au prevăzut activități pe care C.N.T.E.E. Transelectrica trebuie să le realizeze până la următoarea ediție a planului de dezvoltare sub forma unor obligații incluse în anexa la decizie.

2.2. Monitorizarea investițiilor în rețelele electrice

Monitorizarea investițiilor în rețelele electrice se prezintă în *Raportul privind realizarea indicatorilor de performanță pentru serviciile de transport, de sistem și de distribuție a energiei electrice și starea tehnică a rețelelor electrice de transport și de distribuție - 2024 ce se publică pe site-ul ANRE la adresa: <https://www.anre.ro/despre/rapoarte>, secțiunea *Rapoarte – Indicatori de performanță pentru serviciile de transport, furnizare și distribuție* (denumit în continuare Raport privind indicatorii de performanță și starea tehnică a rețelelor).*

2.2.1. Monitorizarea proiectelor de investiții în capacități de interconexiune transfrontalieră

Conform raportărilor periodice ale OTS, stadiul actual al proiectelor de interes comun susținute de operatorul de transport și de sistem, cuprinse în Planul de dezvoltare a RET, care fac parte din coridorul prioritar "Interconexiuni nord-sud privind energia electrică din Europa Centrală

și din Europa de Sud-Est ("NSI East Electricity") este următorul:

Cod PCI	Cod TYNDP	Cod PDRET	Descriere	Programat PIF	Etape restante
2.5.1	259.1205	F11.1	Construirea unei noi LEA 400 kV s.c. de interconexiune între Oradea (RO) și Jozsa (HU), cu o lungime de 120 km (30 km pe teritoriul României și 90 km pe teritoriul Ungariei).	2030	Neinițiat
2.5.2	259.1833	F11.3	Mărirea capacității de transport a LEA existentă de 220 kV de la Urechești la Târgu Jiu (RO), având o lungime de 22 km.	2028	Ptr. lucrarea „Reconductorarea axului 220 kV Urechești - Tg Jiu Nord - Paroșeni - Baru Mare - Hășdat”, licitația proiectării a fost reluată. În curs de desfășurare etapa de analiză tehnică.
2.5.3	259.1834	F11.3	Mărirea capacității de transport a LEA existentă de 220 kV de la Târgu Jiu la Paroșeni (RO), având o lungime de 38 km.		
2.5.4	259.1835	F11.3	Mărirea capacității de transport a LEA existentă de 220 kV de la Paroșeni la Baru Mare (RO), având o lungime de 20 km.		
2.5.5	259.1836	F11.3	Mărirea capacității de transport a LEA existentă de 220 kV de la Hășdat la Baru Mare (RO), având o lungime de 44 km.		
12.2	-	A41	Proiectul CARMEN implică dezvoltarea primului Smart Grid PCI din România cu impact transfrontalier,	2028	Procedura de achiziție publică pentru execuție lucrări a început în luna octombrie 2024, contractul estimând a fi semnat în anul 2025. Au fost întocmite documentațiile în vederea obținerii autorizațiilor de construire pentru stațiile Gutinaș, Roșiori și Suceava, urmează emiterea acestora.

De asemenea, la acest moment se află în derulare proiecte de investiții cu statut de proiecte de interes comun pe listele anterioare de PCI, respectiv proiectele:

- **PCI 3.8: Proiectul TYNDP 138 (Black Sea Corridor)**, format din:
 - 3.8.4: LEA 400 kV Cernavodă - Stâlp;

- 3.9.5: LEA 400 kV Gutinaș – Smârdan.

- **PCI 3.22: Proiectul TYNDP 144 „Mid Continental East Corridor”**, format din:

- 3.22.1: LEA 400 kV de interconexiune Reșița (România) – Pancevo (Serbia);
- 3.22.2: LEA 400 kV Porțile de Fier – Reșița și extinderea stației 220/110 kV Reșița prin construcția stației noi de 400 kV;
- 3.22.3: Trecere la 400 kV a LEA 220 kV d.c. Reșița – Timișoara – Săcălaz, inclusiv construcția stației 400kV Timișoara;
- 3.22.4: Trecerea la tensiunea de 400 kV a LEA 220 kV Arad – Timișoara/Săcălaz, inclusiv construirea stației de 400 kV Săcălaz și extinderea stației Arad.

Conform raportărilor periodice ale OTS, stadiul actual al acestor proiecte este următorul:

Cod PCI	Cod TYNDP	Cod PDRET	Descriere	Progr amat PIF	Etape restante
3.8.4	138.273	F.5-F.8	LEA 400 kV Cernavodă – Stâlp cu intrare-iesire în stația Gura Ialomiței	2027	PIF LEA Cernavodă – Stâlp realizat în iunie 2023. Termenul estimat pentru exploatare comercială se consideră termenul estimat pentru PIF “Stația 400kV Stâlp (stație nouă), modernizare celule 110kV și MT”
3.8.5	138.275	F.4	LEA 400 kV Gutinaș - Smârdan	2026	În derulare contract de execuție lucrări. Documentația pentru emitere HG de scoatere definitivă și ocupare temporară suprafețe din fond forestier a fost revizuită conform observațiilor MMAP. Între 27.04.2023 și 08.11.2024 au fost depuse la MMAP 5 revizii ale documentației pentru obținerea HG de scoatere din fond forestier. În data de 20.11.2024 s-a postat pe site-ul MMAP în dezbatere publică proiectul de HG scoatere din fond forestier și ocupare temporară a suprafețelor forestiere necesare realizării LEA 400kV d.c. Gutinaș-Smârdan. Lucrările sunt întârziate din cauza faptului că nu au fost puse la dispoziția executantului terenurile aferente amplasamentului LEA 400kV d.c. Gutinaș-Smârdan ce traversează zone forestiere, cât și terenurile necesare realizării lucrărilor de coexistență. S-a emis HG nr. 174/27.02.2025 scoatere din fond forestier și ocupare temporară a suprafețelor forestiere necesară realizării LEA 400kV d.c. Gutinaș -Smârdan.
3.22.1	144.238	-	LEA 400 kV Reșița (Romania)–	2018	Lucrările de execuție s-au finalizat în data de 30.03.2018. Exploatarea

			Pancevo (Serbia)		comercială a început după finalizarea stației 400kV Reșița, în februarie 2025.
3.22.2	144.269	F.1.1+ F.1.2	LEA 400 kV Porțile de Fier – Anina – Reșița	2024	PIF realizat în martie 2024
3.22.3	144.270	F.2.1+ F.2.2	Trecerea la tensiunea de 400 kV a LEA 220 kV Reșița – Timișoara/Săcălaz, inclusiv construirea stației de 400 kV Timișoara	2028	Pentru stațiile 400kV și 110kV Timișoara a fost semnat contractul pentru execuția lucrărilor pentru execuția lucrărilor C112/29.01.2019. Contractul de execuție C112/2019 a fost denunțat de administratorul Judiciar al societății Romelectro prin adresa 21070/5.05.2022. A fost aprobată de către Directoratul OTS restartarea proiectului prin nota 28863/17.06.2022. În decembrie 2022 a fost avizat în CTES Caietul de Sarcini revizuit în vederea reluării achiziției de lucrări. A fost semnat Contractul de proiectare și execuție C918/8.10.2024 cu Electromontaj S.A. și s-a emis ordinul de începere pentru activitatea de proiectare.
3.22.4	144.270	F.3.1+ F.3.2+ F.3.3	Trecerea la tensiunea de 400 kV a LEA 220 kV Arad – Timișoara/Săcălaz , inclusiv construirea stației de 400 kV Săcălaz și extinderea stației Arad	2030	1. Axul Banat – et. III – LEA 400kV Timișoara/Săcălaz – Arad - Este încheiat Contractul de proiectare C29/8.03.2018 în derulare la Serviciul Investiții Timișoara; - În data de 25.10.2024 a fost publicat anunț în SEAP, data limita de depunere a ofertelor este 28.01.2025; - PIF estimat: 2027 2. Axul Banat, et. III - Retehnologizare stația 110kV Arad și stația 400kV Arad - A fost finalizat contractul de proiectare C1/5.01.2023, încheiat în vederea întocmirii SF 110kV, SF integrator 110kV+400kV și CS; - În pregătire documentație de achiziție; - PIF estimat: 2029. 3. Axul Banat, Et. III – Retehnologizare stația 400kV Săcălaz

					- A fost încheiat contractul C26/28.03.2024 în scopul întocmirii SF integrator și CS execuție. - În data de 18.04.2024 a fost dat Ordinul de începere pentru activitatea de proiectare. - PIF estimat: 2030.
--	--	--	--	--	--

2.2.2. Monitorizarea realizării planului de dezvoltare a rețelei electrice de transport pe 10 ani

Planul de dezvoltare a RET se actualizează la fiecare doi ani, astfel încât la data elaborării actualului raport, este în vigoare Planul de dezvoltare a RET pentru perioada 2024-2033, care a fost aprobat prin Decizia ANRE nr. 2715/17.12.2024, document publicat pe pagina de internet a CNTEE Transelectrica SA la adresa: <https://www.transelectrica.ro/ro/web/tel/planul-de-dezvoltare-ret-2024-2033>.

Categoriile de lucrări cuprinse în Planul de dezvoltare a RET pentru perioada 2024-2033 și stadiul acestora la sfârșitul anului 2024 sunt prezentate în tabelul următor:

Categorie de investiții	Stadiu lucrărilor de investiții din PDRET 2024-2033			
	Total lucrări	Finalizat	În derulare	Neinițiat
A - Retehnologizarea RET existente	47	4	34	9
B – Alte investiții la nivel de succursale	3	-	3	-
C - Siguranța alimentării consumului	9	1	3	5
D - Integrarea producției din centrale noi - Dobrogea și Moldova	25	3	14	8
E - Integrarea producției din centrale noi - Alte zone	5	-	5	-
F - Creșterea capacității de interconexiune	19	3	13	3
G - Înlocuire componente suport ale platformei Pieței de Echilibrare	2	-	1	1
H - Dezvoltare software dedicat, necesar determinării cantităților de rezerve utilizând metoda probabilistică	1	-	1	-
I - Sistem de contorizare și management date de măsurare a energiei electrice pe piața angro	1	1	-	-
J - Sistemul de monitorizare a calității energiei electrice	1	-	1	-
K - Management sisteme informatice și telecomunicații	2	-	2	-
TOTAL	115	12	77	26

O raportare care cuprinde stadiul fiecărui proiect se regăsește în cadrul Anexei nr. 1 la *Raportul privind indicatorii de performanță și starea tehnică a rețelelor*.

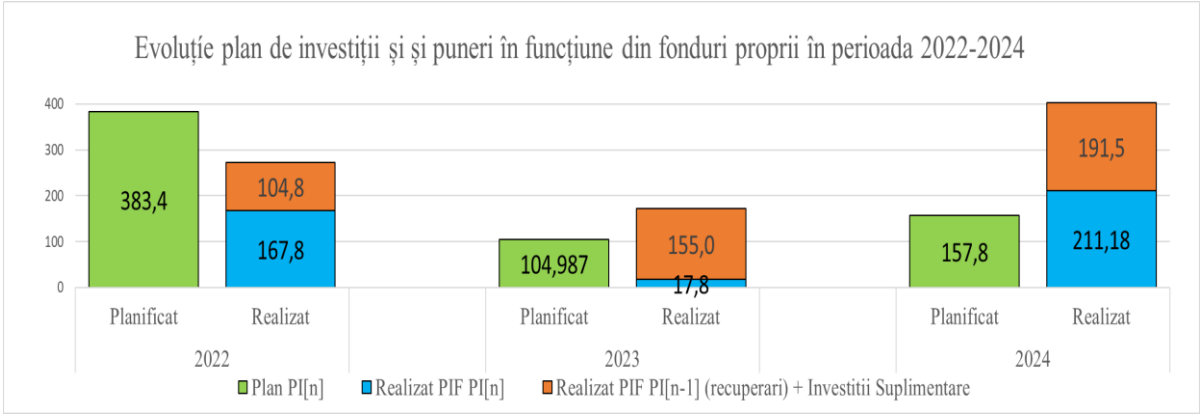
2.2.3. Monitorizarea realizării planului de investiții al OTS pentru anul 2024

	TOTAL	Fonduri proprii	Contribuții financiare		
			Fonduri nerambursabile	Venituri din congestii	Tarif racordare
Proгноzat [lei] ¹⁾	690.565.159	157.845.169	203.271.023	329.448.967	-
Realizat [lei] ²⁾	654.850.041	402.647.576	15.260.429	169.380.429	67.561.687
PI2024	235.741.607	211.184.664	15.260.429	9.296.514	-
Recuperări PI2023	351.005.873	190.922.039	-	160.083.834	-
Investiții Suplimentare	68.102.561	540.874	-	-	67.561.687

Notă:

1) Valori programate în cadrul planului de investiții al perioadei a IV-a de reglementare 2020-2024 la care s-a aplicat un coeficient cumulat de actualizare cu inflația de 1,4403 (1,0206 x 1,0819 x 1,1637 x 1,0661 x 1,0514).
2) Valorile totale realizate reprezintă investițiile totale puse în funcțiune în cursul anului 2024 și conțin lucrări recuperate din PI2023 în valoare de 351.005.873 lei și investiții suplimentare în valoare de 68.102.561 lei (540.874 lei din fonduri proprii, respectiv 67.561.687 lei din tarif de racordare).

Evoluția valorilor programate și nivelul punerilor în funcțiune pentru investiții finanțate din fonduri proprii în perioada 2022-2024 este următoarea:

Lucrările de investiții realizate și valorile acestora la finalul anului 2024 se prezintă centralizat în tabelul următor:

Descriere lucrare	Valoare [mil. lei]
Investiții PI2023	
A. <i>Retehnologizarea RET existente:</i> Celula mobilă 400 kV stația Reșița, Retehnologizarea stației electrice 400/110kV Pelicanu, Înlocuire AT1 – 200MVA statia Turnu Măgurele, Modernizare stația electrică 220/110/20kV Arefu	Fonduri proprii: 211,184 Mil. Lei
B. <i>Extindere RET:</i>	Venituri alocare: 9,296 Mil. Lei

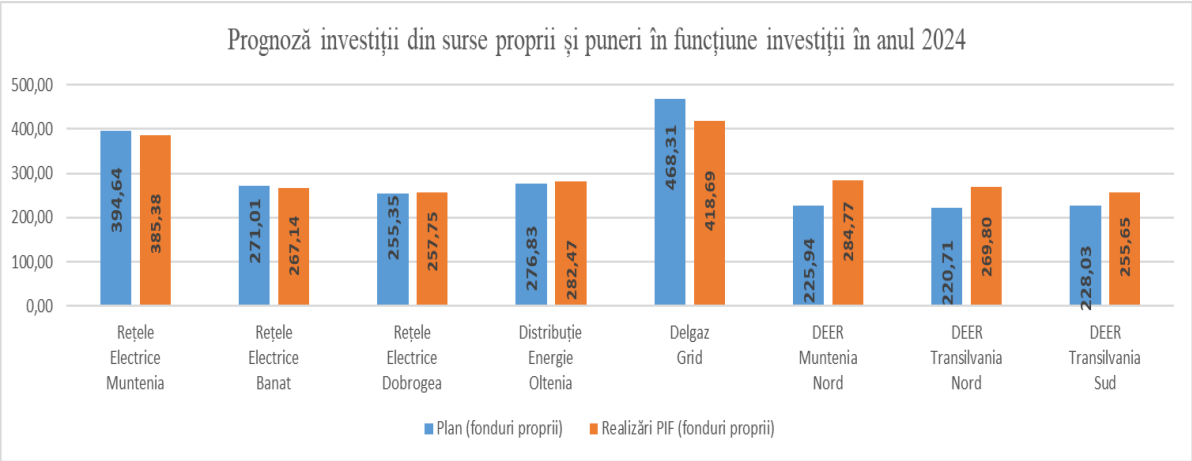
Modernizare în vederea diminuării efectelor galopării pe LEA 400 kV Bucuresti Sud – Gura Ialomiței, Mărirea capacității de transport tronson LEA 400 kV Bucuresti Sud - Pelicanu (8 km), Reabilitare rețea transport date pentru teleconducere, Realizare comunicație fibră optică între stația Pitești Sud și Centrul de telecomandă și supraveghere instalații al S.T. Pitești	Fonduri Europene: 15,26 Mil. lei
<i>C. Siguranța alimentării consumului:</i> Modernizare LEA 220 kV Ișalnița - Craiova Nord circ. 2 prin înlocuirea conductorului de protecție existent cu unul nou tip OPGW, Achiziția și montajul a 21 sisteme de monitorizare integrate pentru unitățile de transformare din stațiile CNTEE Transelectrica SA	
<i>D*. Creșterea capacității de interconexiune</i> Extinderea stației 400 kV Gura Ialomiței cu două celule: LEA 400 kV Cernavodă 3 și LEA 400 kV Stâlp	
<i>E*. Integrarea producției din SRE și centrale noi</i> Mărirea capacității de transport a LEA 220 kV Stejaru-Gheorgheni-Fântânele Racordarea LEA 400 kV Stupina-Varna și LEA 400 kV Rahman - Dobrudja în stația 400 kV Medgidia Sud. Etapa II - LEA 400 kV d.c.	
<i>H. Sistem de contorizare și management date măsurare a energiei electrice pe piața angro</i>	
<i>I. Dotări</i>	
Recuperări din PI2023 Retehnologizare stația Baru Mare, Modernizare stația Arefu, Retehnologizarea stației Pelicanu, Retehnologizare stația Filești, Montare AT2 400 MVA, 400/231/22 kV precum și a celulelor aferente în stația Iernut și modernizarea sistemului de comandă control al stației Iernut, Achiziția și montajul a 21 sisteme de monitorizare integrate pentru unitățile de transformare din stațiile CNTEE Transelectrica SA, Trecerea la tensiunea de 400 kV a axului Porțile de Fier - Anina - Reșița - Timișoara - Săcălaz - Arad, etapa I : LEA Porțile de Fier - Anina - Reșița, Montarea unui conductor de protecție cu fibră optică înglobată pe LEA 400 kV Roșiori - Mukacevo	Fonduri proprii: 190,984 Mil. Lei Venituri alocare: 160,083 Mil. Lei
Investiții suplimentare în afara planului	Fonduri proprii: 0,54 Mil. Lei Tarif racordare: 67,6 Mil. Lei

Conform prevederilor *Procedurii privind fundamentarea și aprobarea planurilor de dezvoltare și de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 98/2022*, OTS are posibilitatea să recupereze în primul semestru al anului 2025 investițiile prognozate a se realiza în anul 2024 și nerealizate/nefinalizate în cursul anului 2024.

2.2.4. Monitorizarea realizării planurilor de investiții ale OD pentru anul 2024

Stabilirea necesarului de lucrări de investiții și de mentenanță în rețelele electrice de distribuție la un nivel astfel dimensionat încât să se asigure siguranța, fiabilitatea și eficiența acestora este responsabilitatea exclusivă și obligația legală a operatorilor de distribuție. Aceștia stabilesc programe de investiții și de mentenanță fundamentate pe analize și evaluări efectuate în cadrul activității de management al activelor.

Valoarea investițiilor realizate din surse proprii de operatorii de distribuție concesionari și puse în funcțiune în anul 2024, se prezintă în figura următoare:

Tipul lucrărilor realizate în rețelele electrice de distribuție în anul 2024 se prezintă în tabelul următor:

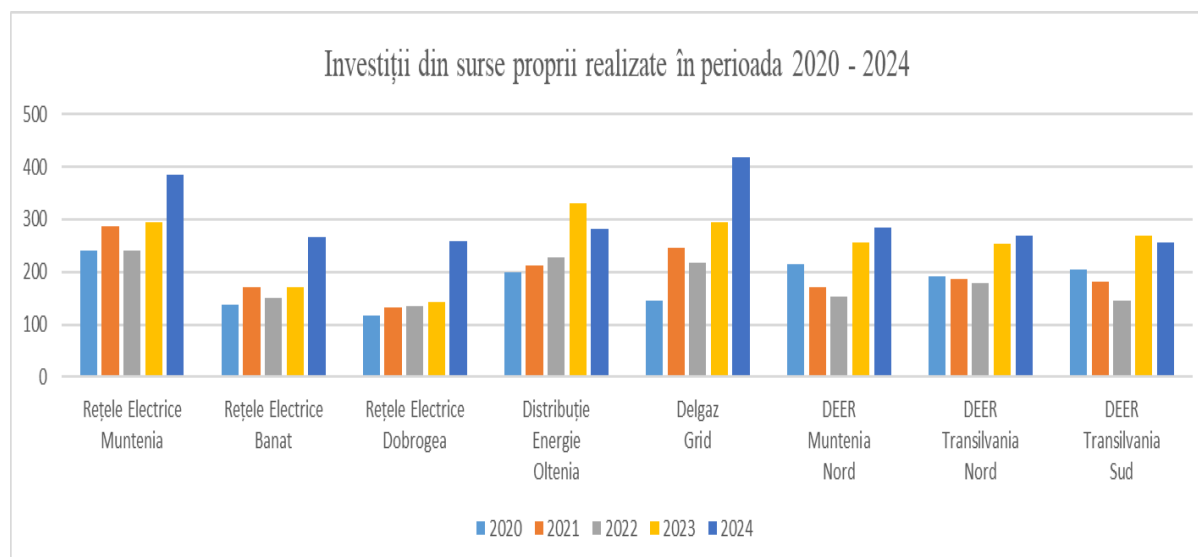
Tip	Denumire categorie	Valoare totală realizată [lei]	din care surse proprii:
	TOTAL, din care:	3.030.816.427	2.421.646.230
A	ESENTIALE	383.236.216	338.778.922
A1	Retehnologizarea și modernizarea liniilor/stațiilor și posturilor de transformare existente care sunt supraîncărcate, considerate locuri de muncă cu condiții deosebite din punct de vedere al securității muncii, care au parametri tehnici necorespunzători	347.920.501	303.463.208
A2	Înlocuirea echipamentelor existente uzate fizic și moral pentru care nu există piese de schimb și pentru care nu mai pot fi executate lucrări de mentenanță corespunzătoare, înlocuirea echipamentelor pentru a se respecta condițiile de mediu	35.315.714	35.315.714
A3	Instalații pentru compensarea factorului de putere	0	0
B	NECESARE	2.163.623.771	1.611.529.303
B1	Înlocuirea echipamentelor existente amortizate, ai căror parametri tehnici nu mai corespund cu normativele în vigoare și care nu mai asigură respectarea parametrilor de performanță și calitate	39.684.283	39.684.283

	prevăzuți în legislație		
B2	Înlocuirea de echipamente, lucrări de retehnologizare și modernizare pentru reducerea CPT, înlocuirea grupurilor de măsurare	285.023.458	285.023.458
B3	Îmbunătățirea calității serviciului de distribuție	481.370.331	481.370.331
B4	Realizarea de capacități noi, extinderea rețelei existente pentru alimentarea noilor utilizatori	220.805.455	204.970.037
B5	Implementarea sistemelor de măsurare inteligentă	262.400.630	195.448.465
B6	Noi racordări, inclusiv cele impuse de legislația primară, întărirea rețelei pentru noile racordări, precum și partea neacoperită de tariful de racordare	874.339.614	405.032.729
C	JUSTIFICABILE	483.956.439	471.338.004
C1	Achiziția de echipamente pentru asigurarea securității muncii și achiziția de echipamente de lucru	189.859.399	189.859.399
C2	Îmbunătățire condiții de muncă	39.070.976	39.070.976
C3	Preluări capacități energetice de distribuție a energiei electrice de la terți	8.436.699	8.436.699
C4	Înlocuirea grupurilor de măsurare și înlocuiri ale unor părți componente ale mijloacelor fixe	160.568.564	150.404.018
C5	Înlocuiri în urma incidentelor	69.779.241	69.779.241
C6	Panouri fotovoltaice pt. consum propriu - Stații	10.158.206	10.158.206
C7	Modernizare Clădiri Tehnice (Stații/Posturi transformare)	6.083.357	3.629.467

Notă: Categoriile de lucrări A-C sunt definite în conformitate cu prevederile *Procedurii privind fundamentarea și aprobarea planurilor de dezvoltare și de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice*, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 98/2022.

Se constată că din valoarea totală a lucrărilor de investiții realizate în anul 2024, lucrările de investiții realizate din surse proprii reprezintă cca. 80 %.

Evoluția volumului investițional realizat din surse proprii ale operatorilor de distribuție a energiei electrice concesionari în perioada 2020 – 2024, se prezintă astfel:

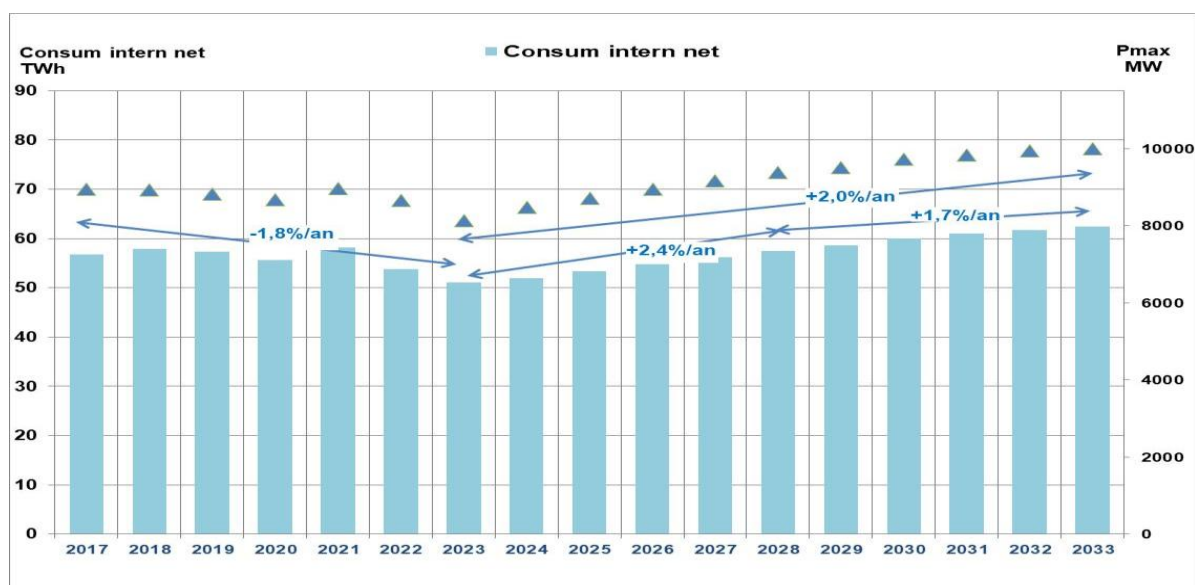
2.3. Aspecte privind funcționarea tehnică: managementul congestiilor de rețea, standarde de performanță, securitatea rețelei, racordarea la rețea, cooperarea tehnică a OTS cu terții, realizarea investițiilor în capacități de producere în raport cu siguranța în funcționare

ANRE monitorizează prognoza balanței dintre resursele și consumul de energie electrică pentru următorii 5 ani și estimarea evoluției siguranței alimentării cu energie electrică pentru o perioadă cuprinsă între 5 și 15 ani, implicit planificarea punerii în funcțiune de noi capacități de producere în baza informațiilor și analizelor prezentate de OTS în cadrul planului de dezvoltare a RET și a planului de investiții în RET pe perioada 2024-2033, din care prezentăm câteva extrase:

Scenarii privind evoluția consumului de energie electrică în SEN

În scenariul de referință construit în concordanță cu proiecții și cu evoluțiile recente ale indicatorilor din sfera economiei s-a considerat o evoluție a PIB cu o dinamică medie anuală de $\approx 3,4\%$ pe termen mediu, în perioada 2023-2028, urmată de o creștere medie anuală a economiei de $2,4\%$ în perioada 2028-2033. Acestei tendințe de majorare a PIB, corelată cu elementele cheie ale politicii energetice europene, angajate spre îmbunătățirea eficienței energetice, îi corespunde, pe latura cererii de energie electrică, o evoluție cu dinamici medii anuale de creștere de $\approx 2\%$ pe întregul interval 2023-2033 (respectiv $2,4\%$ în perioada 2023-2028 și $1,7\%$, în perioada 2028-2033).

Evoluția consumului intern net de energie electrică în perioada 2017-2033 - scenariul de bază

În etapa de conturare a consumului anual de energie electrică și al profilului orar al acestuia conform scenariului de referință au fost considerate de asemenea, ipoteze referitoare la valorile variabilelor ce reflectă perspectivele viitoare ale pieței, neincluse în analiza econometrică, cum ar fi penetrarea vehiculelor electrice în sectorul transporturilor sau a tehnologiilor bazate pe pompe de căldură în sectorul de încălzire și răcire, influența condițiilor meteorologice, etc.

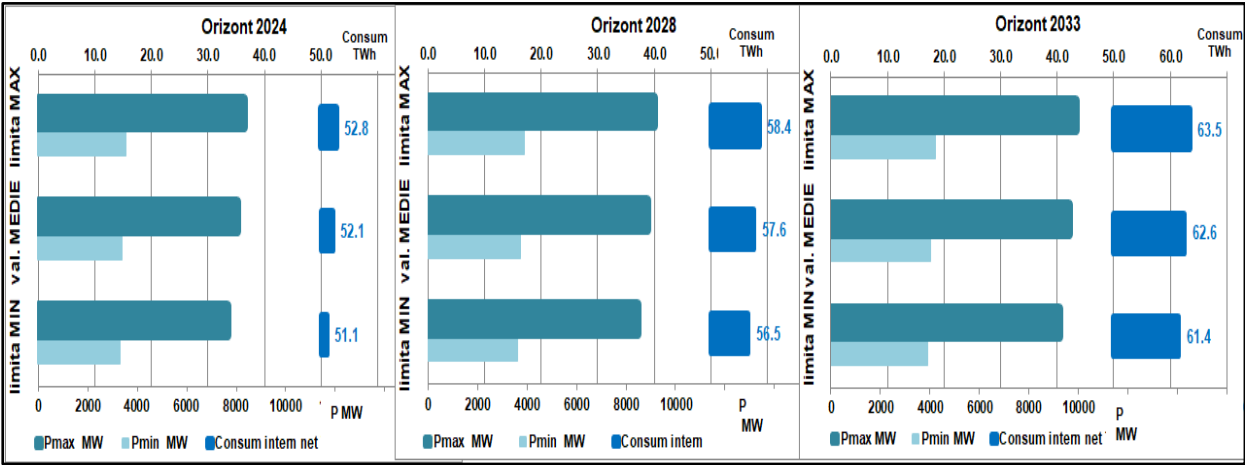
Pentru captarea influenței variabilelor climatice asupra cererii de energie electrică definită de scenariul de referință a fost utilizată noua *Bază de date* PECD 4.1 disponibilă în cadrul ENTSO-E (*Pan European Climate Database*), ce include pentru fiecare țară serii de date orare corelate referitoare la *temperatura aerului, precipitații, viteza medie a vântului și intensitatea radiației solare*, pentru 36 de ani-tip, ce reprezintă 36 de scenarii anuale cu caracteristici diferite din punct de vedere meteorologic.

Programul DFT *Demand Forecast Toolbox*, dezvoltat în cadrul ENTSO-E pentru studiile de piață, realizează, pentru fiecare an (*scenariu*) climatic diferit, corelația dintre valoarea normalizată a consumului intern de energie electrică și temperatura exterioară, ținând cont de datele istorice și de ipotezele de evoluție macroeconomică și ale celorlalte variabile specifice scenariului analizat.

Astfel, pentru fiecare an țintă au fost elaborate cu programul DFT câte 36 de curbe de sarcină anuale corespunzătoare valorilor orare ale temperaturii exterioare specifice scenariilor meteorologice reprezentate în PECD, cu ajutorul cărora se pot trasa limitele de variație ale cererii de energie electrică în funcție de variabilele climatice.

O analiză a celor 36 de curbe de sarcină obținute cu DFT pentru fiecare orizont de prognoză evidențiază corelația dintre valorile orare ale cererii interne de energie electrică și seriile orare de variație a temperaturii medii pe țară (valori ponderate în funcție de densitatea populației în zonele de consum, conform metodelor statistice meteorologice).

Limitele de variație ale consumului intern net cu temperatura - valori minime, maxime orare și total anual -

Din prelucrarea seriilor de date orare au rezultat palierile de sarcină caracteristice corespunzătoare Scenariului de Referință, modelat pentru caracteristici climatice cu probabilitate rezonabilă de apariție, ce se încadrează astfel în banda de variație orară descrisă de cei 36 de ani climatici, din care au fost extrase valorile excepționale (*outliers*) ale consumului, corespunzând unor evenimente meteorologice extreme cu probabilitate de apariție mai mică de 5%.

În Tabelul de mai jos sunt evidențiate palierile de sarcină caracteristice considerate ca reprezentând *regimurile extreme* de funcționare în cursul fiecărui an țintă analizat, din punct de vedere al consumului și al circulațiilor normale în rețea, pentru care s-au modelat și analizat în detaliu regimurile de funcționare.

Palier caracteristice ale consumului intern net - Scenariul de Referință – RMB:

	2024				2028				2033			
	VSI	VDI	VDV	GNV	VSI	VDI	VDV	GNV	VSI	VDI	VDV	GNV
Consum intern net de energie electrica	8860	8550	8390	4180	9500	9170	9040	4540	10000	9800	9300	4900

Conform ipotezelor considerate în scenariul de referință, capacitatea CEF pe acoperiș va atinge 4000 MW în 2033, contribuind la acoperirea unui (*auto*)consum anual de energie electrică de peste 5 TWh (Figura 5.2.6), valoare estimată pe baza factorului de încărcare mediu rezultat din PECD.

Astfel, ținând cont că influența CEF instalate pe acoperișurile clădirilor este resimțită la palierile de zi, în special vara, când radiația solară este maximă, producția de energie electrică a acestora (*autoconsum*), distribuită cvasiuniform în SEN, a fost exclusă din valoarea de consum ce trebuie acoperită de centralele convenționale, la modelarea regimurilor pentru palierile VDI și VDV.

Scenarii privind evoluția portofoliului de producere

În ceea ce privește evoluția capacității de producere disponibile în SEN în perioada 2024-2033, în Scenariul de Referință au fost transpuse principalele tendințe generate de politica UE în materie de energie și climă, reflectate și în obiectivele PNIESC, de promovare a eficienței energetice, dezvoltare a surselor regenerabile de energie și de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră.

Această evoluție presupune intrarea în exploatare de noi capacități de producere din surse regenerabile, în special eolian, fotovoltaic, dar și hidro și biomasă într-o măsură mai mică, în limitele descrise în Tabelul de mai jos.

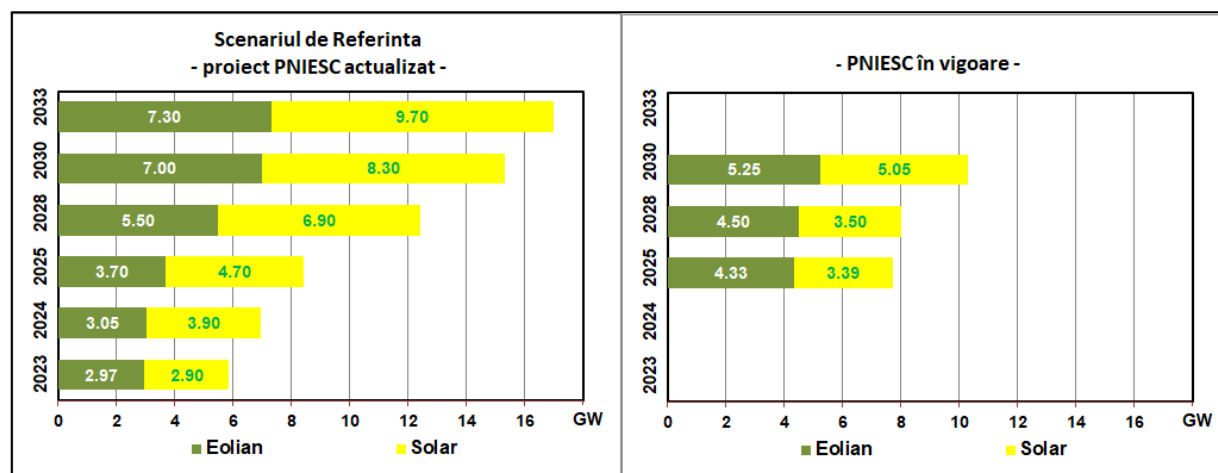
Evoluția capacității din surse regenerabile, exclusiv hidro, Scenariul de Referință [MW]

Tip SRE	2023	2024	2025	2028	2030	2033
eolian	2966	3050	3700	5500	7000	7300
solar	2900	3900	4700	6900	8300	9700
biomasă	126	126	126	130	137	150

Notă: *estimări pe baza proiectului PNIESC actualizat

În Figura de mai jos este evidențiată traiectoria descrisă de capacitățile de producere din surse regenerabile cu caracter intermitent prevăzute a fi instalate în scenariul de referință al Planului RET, construit pe baza informațiilor din PNIESC actualizat, comparativ cu versiunea în vigoare, în vederea atingerii noii ținte pentru 2030.

Evoluția capacităților de producere SRE solar + eolian - Scenariul de Referință (pe baza PNIESC actualizat) vs. PNIESC în vigoare

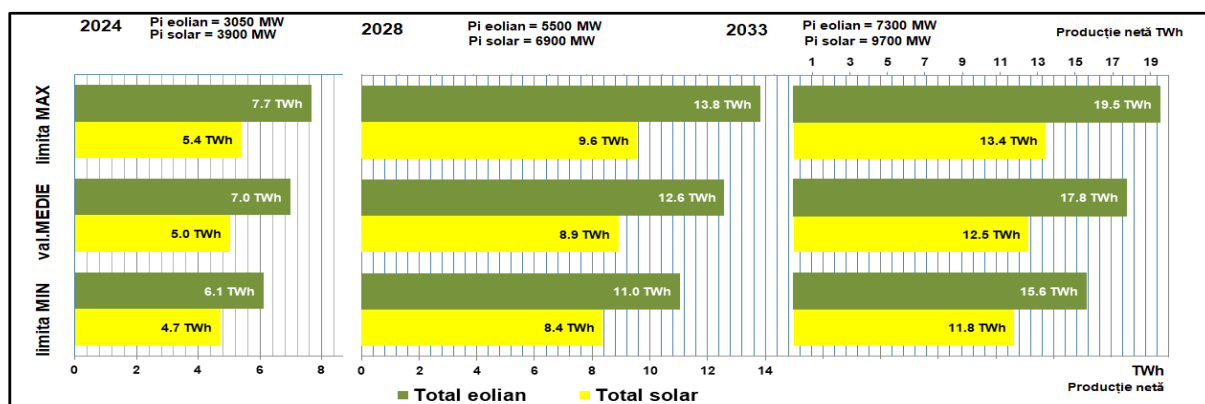

Astfel, conform noilor ținte prevăzute în proiectul de actualizare PNIESC, se prevede o majorare cu ≈ 5 GW a capacității totale solară + eoliană pentru anul 2030, față de valorile asumate în versiunea actuală.

Pe baza factorilor de încărcare orară determinați în PECD pentru cei 36 de ani climatici, au fost determinate valorile medii și limitele de variație ale producției de energie electrică din

surse eoliene și solare, pentru fiecare an țintă analizat, conform reprezentării din figura de mai jos:

Energia disponibilă din surse eoliene și solare, în funcție de caracteristicile climatice

Conform informațiilor comunicate de Hidroelectrica, în scenariul de referință s-a prevăzut finalizarea până în anul 2033 a unor centrale hidroelectrice mici aflate în diferite stadii de execuție, totalizând 455 MW. Capacitatea totală de producere de energie electrică din surse hidroelectrice va atinge astfel 6768 MW, din care 3396 MW pe firul apei și 3372 MW cu lac de acumulare.

Astfel, în perioada 2024-2033, sursele regenerabile vor înregistra o creștere totală de capacitate de $\approx 11,6$ GW (din care peste 11,1 GW eolian + solar), capacitatea totală SRE instalată în SEN în 2033 urmând să depășească 23,7 GW (inclusiv hidro).

În privința centralelor convenționale, datele colectate de la principalii producători de energie electrică și termică în cogenerare au pus la dispoziția Transelectrica intențiile acestora de retragere definitivă din exploatare sau de retehnologizare a unor grupuri existente, ca urmare a depășirii duratei de viață normate și/sau a neconformării la cerințele de mediu ale Uniunii Europene (*Directiva 2010/75/UE*), asociate, în unele cazuri, cu înlocuirea acestora cu grupuri noi, mai performante, în principal pe gaze.

La nivelul anului 2024, 72% din grupurile din SEN cu puterea instalată mai mare de 20 MW, totalizând aproape 2,3 GW putere netă, au o vechime mai mare de 30 ani. Dintre acestea, la unele s-au realizat lucrări de retehnologizare și/sau modernizare, fiind echipate cu instalații pentru reducerea emisiilor care le permit încadrarea în normele impuse de UE, altele, totalizând peste 2,0 GW, vor fi scoase din funcțiune până la sfârșitul anului 2025, urmate până în 2033 de alte grupuri pe gaze (0,3 GW).

În total, pe măsura depășirii duratei de viață și de către alte grupuri, în Scenariul de Referință analizat, producătorii intenționează să retragă definitiv din exploatare capacități termo ce însumează peste 2,8 GW în perioada 2024–2033, din care 2,3 GW pe cărbune (lignit și huilă) și 0,5 GW pe hidrocarburi. Această reducere de capacitate va fi compensată prin instalarea de grupuri noi pe gaze naturale, totalizând peste 4,5 GW net, ce includ proiectele cu ciclu combinat CCGT de la Ișalnița și Turceni, prevăzute pentru PIF în 2026, potrivit Planului de restructurare - decarbonare al CE Oltenia, dar și de la Craiova, Iernut (Romgaz), Deva, București (ELCEN) ș.a.

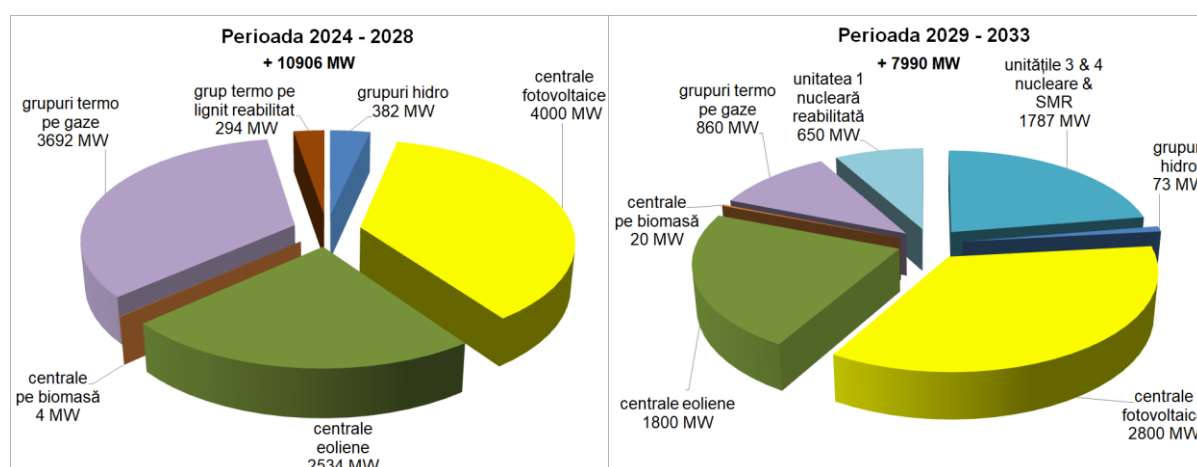
Alături de gaze naturale, energia nucleară rămâne o soluție de dezvoltare strategică, ce va juca un rol important în asigurarea, atât a tranziției spre decarbonizare, cât și a securității energetice, prin punerea în funcțiune a centralei cu reactoare modulare mici (SMR) la începutul anului 2030 și a noilor unități 3 și 4 de la CNE Cernavodă, la sfârșitul anului 2030 și respectiv 2031, conform estimărilor SN Nuclearelectrica SA.

O discontinuitate în producția nucleară va avea loc în perioada 2027-2029, când este programată oprirea în re tehnologizare a unității 1, pentru prelungirea duratei de viață cu 30 ani.

În acest context, tranziția energetică a României către tehnologii cu emisii scăzute de carbon și energie din surse regenerabile presupune un efort investițional considerabil în perioada 2024-2033, corespunzător instalării unor capacități noi în SEN de ≈ 18 GW, conform Scenariului de Referință modelat.

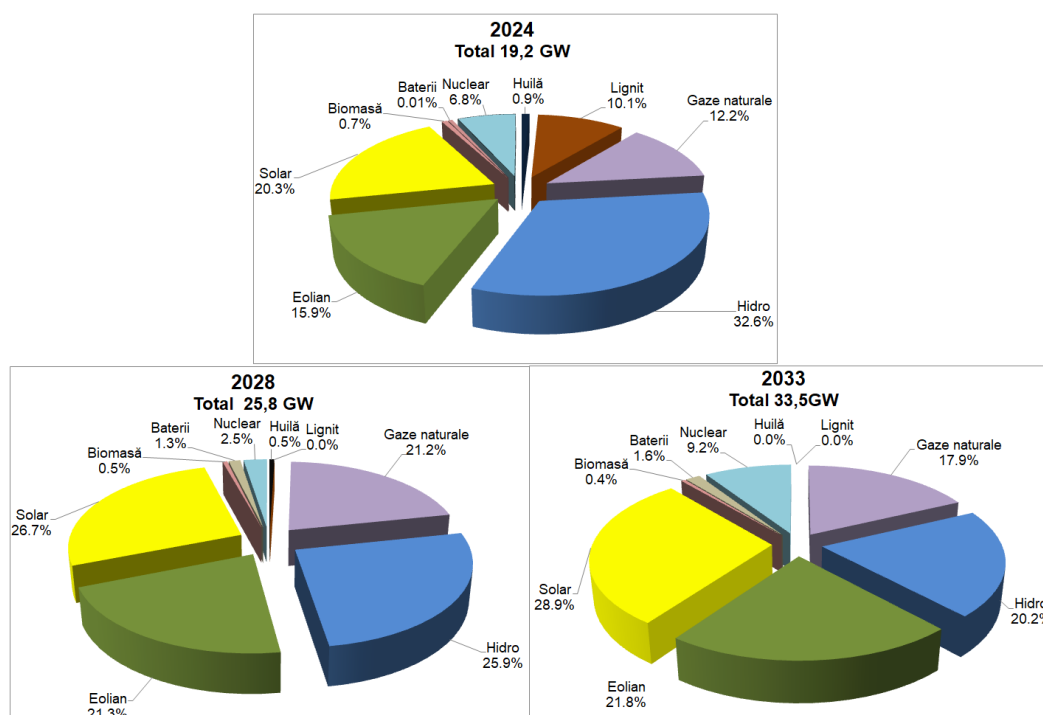
În figura de mai jos sunt prezentate etapizat proiectele de reabilitare și grupurile noi ce vor fi puse în funcțiune în Scenariul de Referință, în perioadele relevante, agregate pe categorii de centrale în funcție de combustibilul principal.

Proiecte de reabilitare și grupuri noi

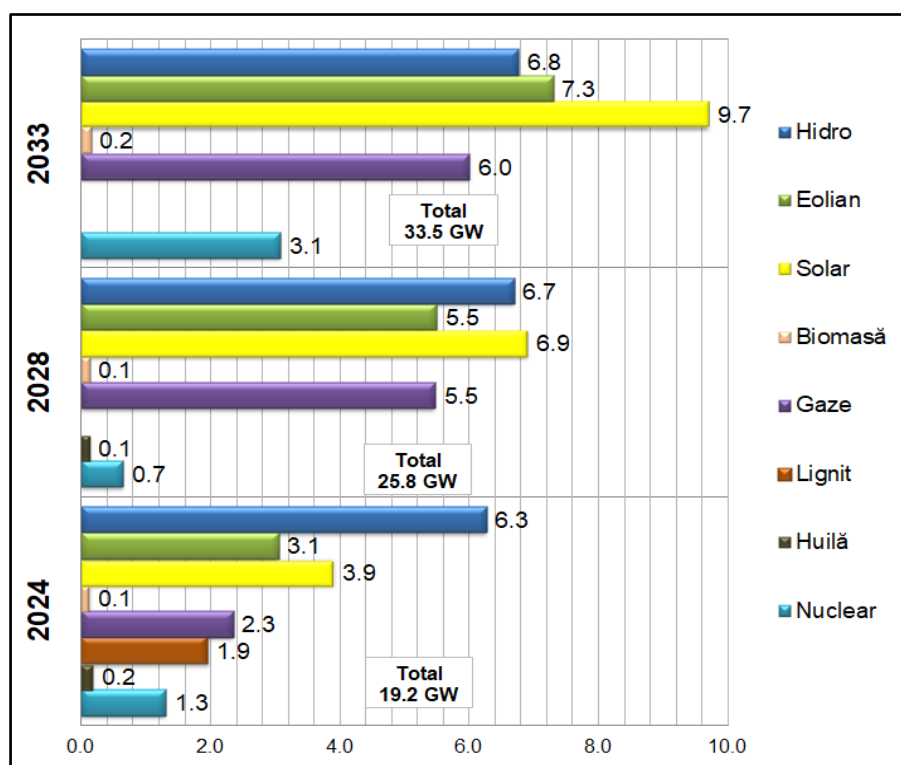
În conformitate cu acest program de dezvoltare, evoluția capacității totale de producere nete disponibile în SEN la nivelul anilor țintă 2024, 2028 și 2033, reprezentată în Figura de mai jos ilustrează reducerea participării cărbunului (totale, a lignitului) în mixul de producere la nivelul anului 2026 și înlocuirii acestuia în viitor cu gaze naturale, surse regenerabile și energie nucleară, în linie cu angajamentele UE în privința reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră.

Structura capacității de producere nete disponibile în SEN - Scenariul de Referință

În Figura de mai jos este prezentată evolutiv capacitatea de producere disponibilă în SEN în Scenariul de Referință pentru anii țintă analizați, 2024, 2028 și 2033.

Evoluția capacității disponibile în SEN - Scenariul de Referință

3. Monitorizarea stării tehnice și a nivelului de mentenanță a rețelelor de transport și distribuție a energiei electrice

Monitorizarea stării tehnice a rețelelor electrice se prezintă în *Raportul privind realizarea indicatorilor de performanță pentru serviciile de transport, de sistem și de distribuție a energiei electrice și starea tehnică a rețelelor electrice de transport și de distribuție - 2024*, raport publicat pe site-ul ANRE la adresa <https://www.anre.ro/despre/rapoarte>, secțiunea Rapoarte – Indicatori de performanță pentru serviciile de transport, furnizare și distribuție.

Starea tehnică a rețelelor electrice este monitorizată de ANRE prin urmărirea anuală a duratei de funcționare a instalațiilor, în raport cu volumul de lucrări de investiții și mentenanță realizate de operatorii de rețea, precum și prin indicatorii de performanță ai serviciului.

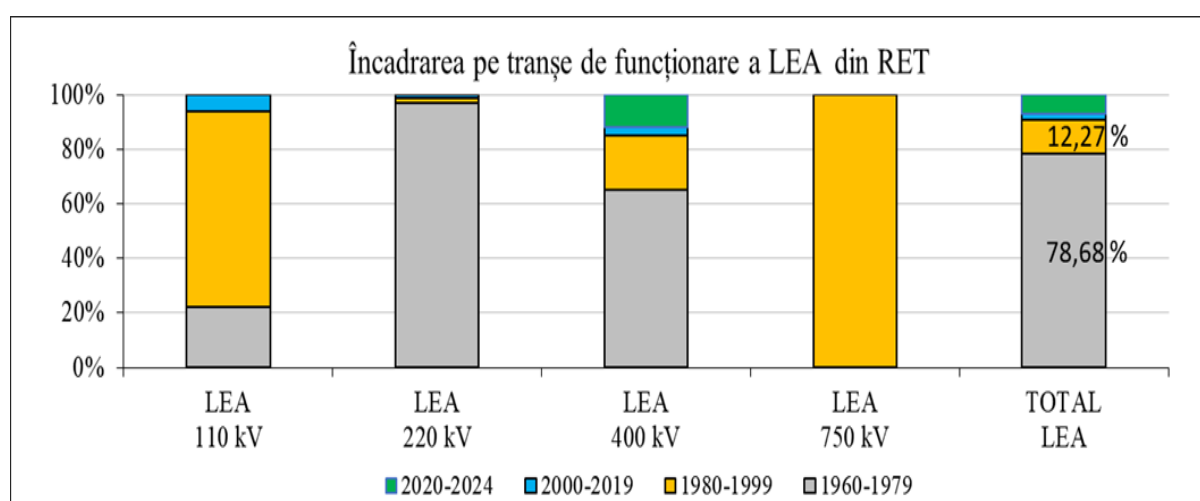
3.1. Volumul și durata de funcționare a rețelei electrice de transport

Sistemul de transport al energiei electrice cuprinde: linii electrice cu tensiunea nominală de 750 kV, 400 kV, 220 kV, 110 kV și stații electrice având tensiunea superioară de 400 kV și 220 kV, conform tabelului:

Stații electrice [buc] ¹⁾		Linii electrice [km]				
400kV	220kV	LEA			LES	
		750 kV	400 kV	220 kV	110 kV	220 kV
41	40	3,108 ¹⁾	5.269.311	3.929,344 ¹⁾	40,418	0,3
		din care linii de interconexiune: 413,225				

Notă: 1. Exclusiv instalații de racordare ale terților, exploatate de OTS, LEA 220kV - 0,584km + 1 stație 220kV + 1 stație de 110kV de interconexiune (porțiunea de bară 110kV aferentă celei 110kV Gotești și elemente adiacente);
2. LEA 750 kV Isaccea – Stupina și Stupina – Varna funcționează la tensiunea nominală de 400 kV.

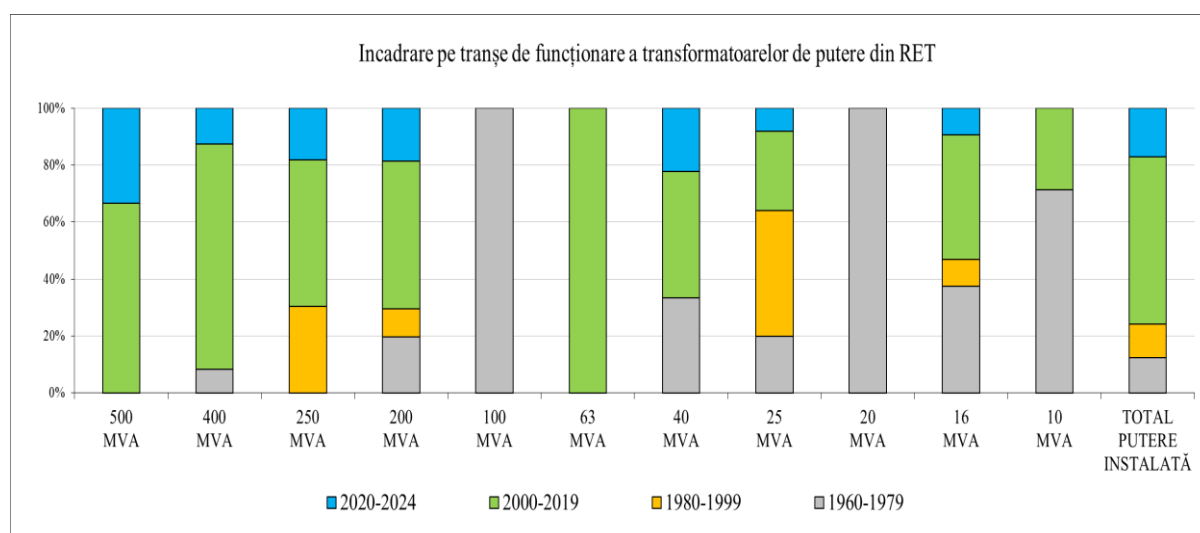
Distribuția LEA pe niveluri de tensiune și perioade de punere în funcțiune este următoarea:

Din lungimea totală a LEA, cca. 78,68 % au anul punerii în funcțiune în perioada 1960 - 1979, iar 12,27 % între anii 1980 și 1999.

Numărul și puterea instalată a transformatoarelor/autotransformatoarelor din stațiile electrice sunt prezentate în tabelul următor:

	Perioada PIF	Puterea aparentă a trafo [MVA]											TOTAL	
		500	400	250	200	100	63	40	25	20	16	10	[MVA / %]	
Nr. Trafo [buc]	1960-1979		2		16	1		3	5	1	12	5	4.607	12,3 %
	1980-1999			10	8				11		3		4.423	11,8 %
	2000-2019	2	19	17	42		2	4	7		14	2	21.955	58,8 %
	2020-2024	1	3	6	15			2	2		3		6.378	17,1 %

Se constată că din puterea totală instalată în transformatoare/autotransformatoare, cca. 75,83 % a fost pusă în funcțiune după anul 2000. Pentru echipamente cu durată de funcționare îndelungată se impune realizarea unor programe de mentenanță și realizarea de lucrări de re tehnologizare și modernizare.

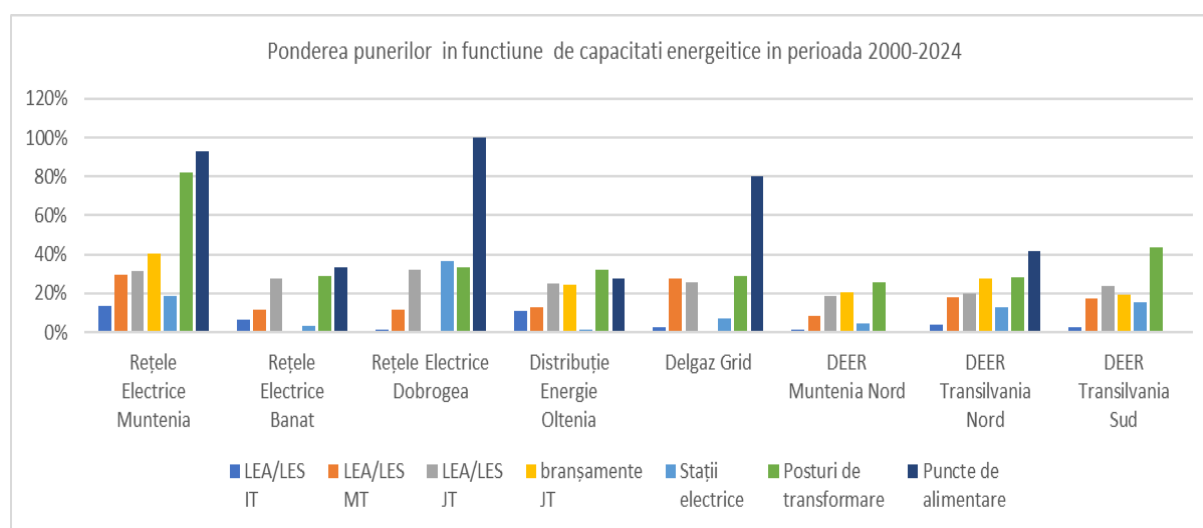
3.2. Volumul și durata de funcționare a rețelelor de distribuție a energiei electrice

La nivelul întregii țări se constată următoarea încadrare pe tranșe de durate de funcționare a instalațiilor din gestiunea operatorilor de distribuție:

PIF	LEA+ LES IT [km traseu]	LEA+ LES MT [km traseu]	LEA+ LES JT [km traseu]	Branșamente JT [km traseu]	Stații electrice 110kV [buc]	Stații electrice sub 110kV [buc]	Posturi de Transfor- mare [buc]	Puncte de alimen- tare [buc]
înainte de 1960	1656	9600	7461	7831	36	12	1982	21

PIF	LEA+ LES IT [km traseu]	LEA+ LES MT [km traseu]	LEA+ LES JT [km traseu]	Branșamente JT [km traseu]	Stații electrice 110kV [buc]	Stații electrice sub 110kV [buc]	Posturi de Transfor- mare [buc]	Puncte de alimen- tare [buc]
1960- 1979	14567	68408	86384	69537	540	190	30737	290
1980- 1999	4879	22511	51185	49689	180	60	15538	177
2000- 2019	926	13951	36425	40479	102	13	21903	702
2020- 2024	285	6233	7253	8237	27	1	6983	322
TOTAL	22313	120704	188707	175771	885	276	77143	1512

Ponderea capacităților energetice puse în funcțiune în perioada 2000-2024 din total, pe categorii de instalații și operatori este prezentată în figura următoare:

Mare parte a instalațiilor aferente rețelelor electrice de distribuție aflate în prezent în funcțiune are durată de funcționare îndelungată, preponderent mai mare de 35 de ani.

Cu toate acestea, ulterior anului 2005, ca o consecință a aplicării metodologiilor stimulative de stabilire a tarifelor prin care capitalul investit de operatorii de distribuție este remunerat cu rata reglementată a rentabilității pe întreaga durată de viață a noilor active, operatorii de distribuție concesionari au desfășurat ample programe de investiții prin care au fost re tehnologizate și modernizate mare parte din instalațiile existente.

Din raportările transmise de operatorii de distribuție concesionari la finalul anului 2023 rezultă că valoarea netă contabilă a activelor care fac parte din Baza Activelor Reglementate (BAR) este de 20,2 miliarde lei la data de 31.12.2023, rezultată în urma reevaluării activelor efectuată de operatorii de distribuție concesionari în anul 2023. Din această valoare totală, un procent de 79% reprezintă active cu dată de punere în funcțiune ulterioară anului 2005.

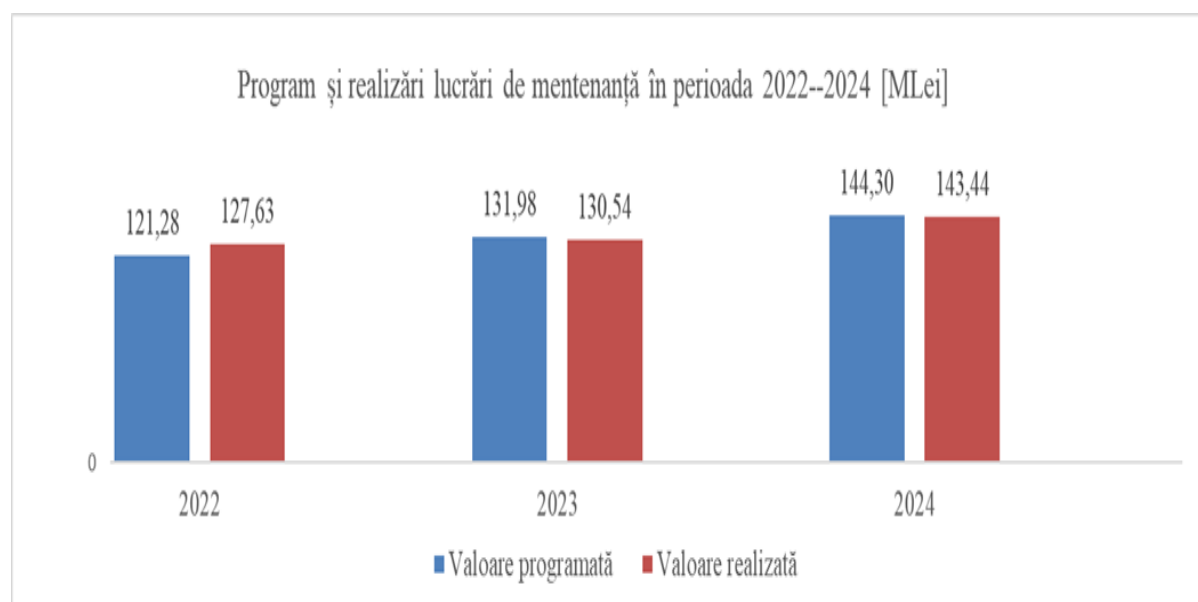
De asemenea, în cazul operatorului de transport și sistem, considerând ponderea valorii activelor din BAR în funcție de data punerii în funcțiune a mijloacelor fixe care îl compun, un procent de 84% reprezintă active cu dată de punere în funcțiune ulterioară anului 2005.

Având în vedere obligația legală a operatorilor de rețea de a asigura siguranța, fiabilitatea și eficiența rețelelor electrice pe care le dețin, aceștia au programat și realizat lucrări în instalații, fundamentate pe baza analizelor și evaluărilor efectuate în cadrul activității proprii de management al activelor.

Motivat de faptul că lucrările de modernizare și re tehnologizare au vizat echipamente componente din stații și posturi de transformare ori din linii electrice, deși majoritatea capacităților energetice au data PIF anterioară anului 2005, echipamentele componente au beneficiat de lucrări succesive de investiții prin care li s-au îmbunătățit parametrii tehnici.

3.3. Realizarea planurilor anuale de mentenanță ale OTS

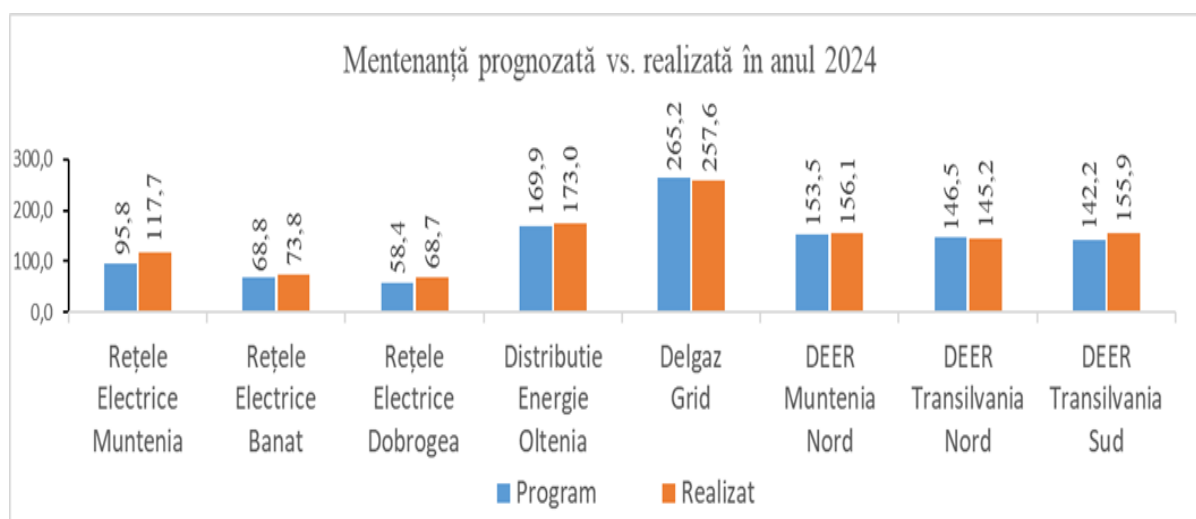
Evoluția valorilor programate și realizate în perioada 2021-2024 este următoarea:

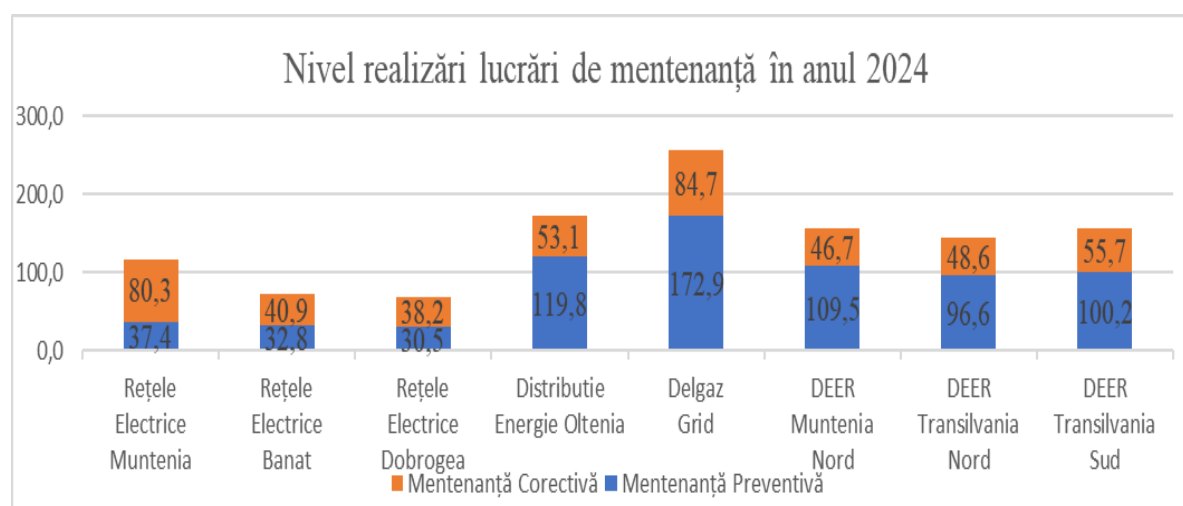
Programul de mentenanță în rețea a fost realizat valoric în proporție de 99,4 % din valoarea programată, din care lucrările cu caracter preventiv, reprezentând 52,67% din plan, au fost realizate în proporție de 95,82%. În anul 2024 a fost îndeplinită condiția prevăzută la art. 36, alin. (5) al *Procedurii privind fundamentarea și aprobarea planurilor de dezvoltare și de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice* (Ordinul ANRE nr. 98/2022), privitoare la realizarea de lucrări de mentenanță în valoare de cel puțin 90 % din valoarea totală a planului anual.

3.4. Realizarea planurilor anuale de mentenanță ale OD

Conform raportărilor OD, valorile prognozate și realizate ale mentenanței rețelei în anul 2024 se prezintă în figura următoare:

Din datele raportate, se constată că la o parte din operatori valorile realizate ale mentenanței corective sunt semnificative.

Deoarece mentenanța corectivă se realizează ca urmare a incidentelor în rețea cu impact negativ asupra calității serviciului prestat, este necesar ca OD să ia măsuri pentru îmbunătățirea activității de management al activelor în vederea identificării și realizării lucrărilor necesare de re tehnologizare și modernizare a rețelelor, precum și a celor de mentenanță preventivă.

Referitor la programele de mentenanță ale ODC, în anul 2024 a fost îndeplinită condiția prevăzută la art. 36, alin. (5) al *Procedurii privind fundamentarea și aprobarea planurilor de dezvoltare și de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice* (Ordinul ANRE nr. 98/2022), privitoare la realizarea de lucrări de mentenanță în valoare de cel puțin 90 % din valoarea totală a planului anual.

4. Monitorizarea indicatorilor de performanță a serviciului de transport, de sistem și de distribuție a energiei electrice, a duratei de reconectare după reparațiile planificate și după întreruperile neplanificate

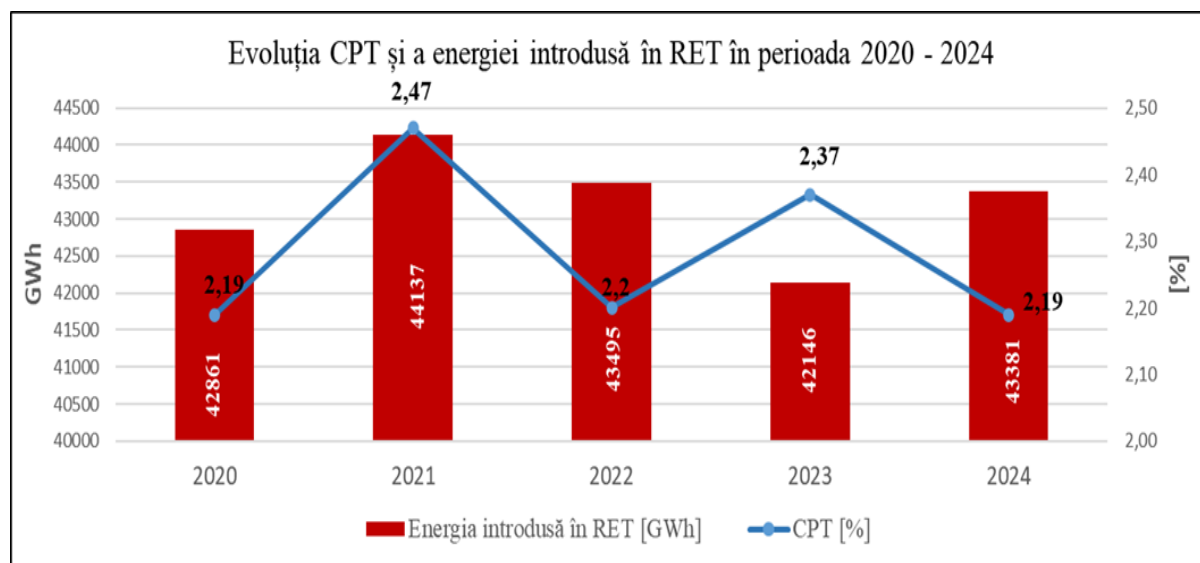
Monitorizarea indicatorilor de performanță se prezintă în *Raportul privind realizarea indicatorilor de performanță pentru serviciile de transport, de sistem și de distribuție a*

energiei electrice și starea tehnică a rețelelor electrice de transport și de distribuție - 2024, publicat pe site-ul ANRE⁵.

4.1. Indicatorii de performanță generali și de continuitate ai serviciului de transport al energiei electrice

Consumul propriu tehnologic în RET se determină ca fiind diferența dintre energia electrică introdusă în RET și energia electrică extrasă din RET, raportată la energia electrică introdusă în RET.

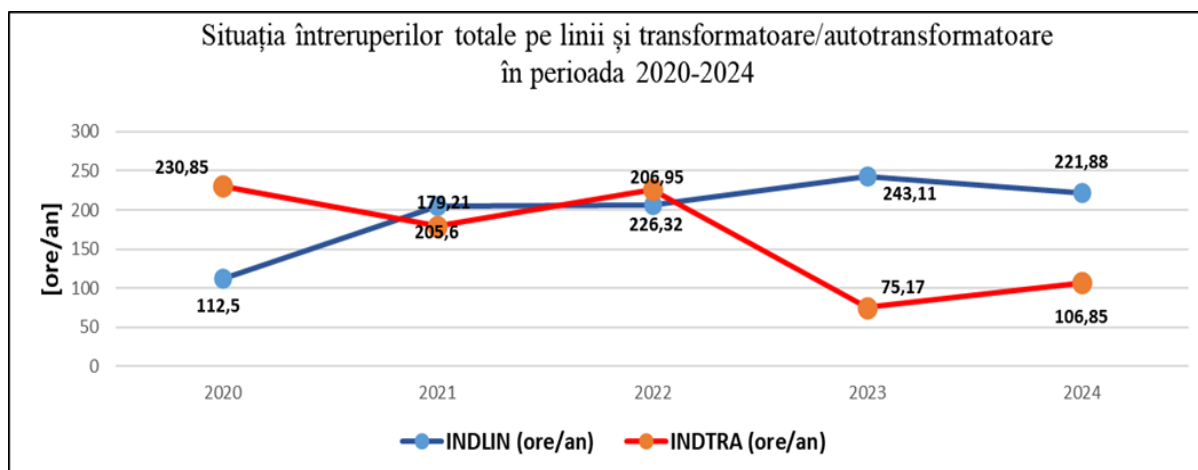
În figura următoare este prezentată o situație comparativă a CPT în perioada 2020-2024.

CPT-ul înregistrat în RET în anul 2024 a fost de 949,065 GWh, cu 5 % mai mic față de cel din anul 2023. Raportat la energia intrată în conturul RET s-a înregistrat un procent de 2,19 %, în scădere față de valoarea de 2,37 % corespunzătoare anului precedent. Deși energia intrată în conturul RET a crescut, pierderile în valoare absolută au scăzut ca urmare a fluxurilor fizice mai avantajoase pe liniile de interconexiune, care au determinat transportul energiei pe distanțe mai scurte, cu pierderi mai mici, precum și ca urmare a condițiilor meteorologice mai favorabile, caracterizate de cantități totale de precipitații mai mici, care au determinat scăderea pierderilor corona.

Indisponibilitatea medie în timp a instalațiilor INDLIN și INDTRA care se determină în funcție de evenimentele planificate sau neplanificate (accidentale) și se raportează la lungimea exprimată în km pentru LEA din RET sau la puterea aparentă exprimată în MVA pentru transformatoarele și autotransformatoarele din stațiile RET, este prezentată în figura de mai jos pentru perioada 2020-2024.

⁵ <https://www.anre.ro/despre/rapoarte>, secțiunea Rapoarte – Indicatori de performanță pentru serviciile de transport, furnizare și distribuție

În anul 2024 s-a înregistrat o indisponibilitate totală medie în timp a LEA – INDLIN în valoare de 221,88 ore / interval, cu 9% mai mică decât cea înregistrată în aceeași perioadă din 2023 (243,11 ore / interval).

Evoluția pe categorii a indisponibilității medii în timp a instalațiilor LEA în anul 2024 față de anul 2023 este de scădere cu 3,6 ore / interval a indisponibilității determinate de evenimente neprogramate și de scădere cu 18 ore / interval a indisponibilității determinate de evenimente programate. Raportat la durata indisponibilității accidentale se observă că numărul de incidente pe LEA a fost mai mic în anul 2024 față de anul 2023, durata de indisponibilitate a acestora în anul 2024 a fost mai mică decât în anul precedent, pe fondul diminuării numărului de incidente la LEA în trimestrul 3 și 4 al anului 2024 pe de o parte, respectiv micșorarea duratelor de indisponibilitate pe de altă parte. Scăderea indisponibilității programate a LEA a rezultat pe fondul realizării unor lucrări de mentenanță fără retragerea din exploatare a LEA (de ex. toaletare vegetație) sau cu durate de retragere din exploatare mai mici.

În anul 2024 s-a înregistrat o indisponibilitate totală medie în timp a transformatoarelor-INDTRA în valoare de 106,86 ore / interval, cu 30 % mai mare față de cea înregistrată în aceeași perioadă a anului trecut (75,17 ore / interval). Evoluția pe categorii a indisponibilității medii în timp a transformatoarelor în anul 2024 față de anul 2023 este de creștere cu 13,7 ore / interval a indisponibilității determinate de evenimente neprogramate și de creștere cu 18 ore / interval a indisponibilității determinate de evenimente programate. Creșterea indisponibilității determinate de evenimente neplanificate are drept cauză impactul sporit pe care declanșarea / defectarea unor unități de transformare de putere sau accesoriilor acestora (de ex. treceri izolate) l-a avut asupra perioadei de indisponibilizare a acestor unități. Creșterea indisponibilității determinate de evenimente programate a rezultat pe fondul realizării mai multor lucrări de mentenanță cu retrageri programate din exploatare (de ex. RT) necesare la unitățile de transformare.

Energia nelivrată utilizatorilor/neprodusă în centrale ENS și Timpul Mediu de Întrerupere – AIT reprezintă indicatori de calitate privind continuitatea serviciului. În tabelul următor sunt sintetizate valorile ENS și AIT în perioada 2020-2024.

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
	- întreruperi planificate	0	0	0	0	0

Indicator		2020	2021	2022	2023	2024
ENS (MWh)	- întreruperi neplanificate determinate de condiții meteorologice deosebite	0	0	0	0	0
	- întreruperi neplanificate determinate de alți operatori, utilizatori, producători	0	0	0,121/0	0	0
	- întreruperi neplanificate cauzate de OTS	287,98/ 0	109,76 / 90,5	54,04/ 1160,35	37,13 / 10154,26	83,79/ 39,06
AIT (min/ an)	- întreruperi planificate	0	0	0	0	0
	- întreruperi neplanificate determinate de condiții meteorologice deosebite	0	0	0	0	0
	- întreruperi neplanificate determinate de alți operatori, utilizatori, producători	0	0	0,0012/ 0	0	0
	- întreruperi neplanificate cauzate de OTS	2,8374/ 0	1,01/ 0,835	0,52/ 11,16	0,34 / 93,28	0,76/ 0,35

În anul 2024 indicatorii de performanță privind continuitatea serviciului de transport al energiei electrice au la bază incidente înregistrate în instalațiile de 110 kV și MT din gestiunea CNTEE Transelectrica SA.

Cantitate de energie nelivrată consumatorilor (ENS) în anul 2024 este de 83,79 MWh, mai mare cu 125 % față de cantitatea de energie nelivrată consumatorilor înregistrată în aceeași perioadă a anului 2023, 37,13 MWh. Valoarea totală AIT-ENS a fost de 0,76 min/an, mai mare decât valoarea AIT-ENS înregistrată în aceeași perioadă a anului 2023, care a fost de 0,34 min/an.

Energia neprodusă în centrale din cauze interne OTS (ENC) a înregistrat o scădere importantă față de anul 2023 ajungând la valoarea de 39,06 MWh în anul 2024 față de 10.154,26 MWh în anul 2023. Valoarea totală AIT-ENC a fost de 0,35 min/an, mai mică decât valoarea AIT-ENC înregistrată în aceeași perioadă a anului 2023, care a fost de 93,28 min/an.

În cazul energiei electrice nelivate consumatorilor, cel mai important incident este cel înregistrat în data de 16.05.2024, în stația Stupărei – celula 110kV Răureni, respectiv 43,5 % din energia totală nelivrată.

Referitor la energia electrică nelivrată din centrale, aceasta a fost cauzată de incidente în stația electrică Târgoviște – cel. 110kV Sotanga, LEA 400kV Bradu-Brașov, stația Teleajen – cel. 110kV Columbia și stația Medgidia Sud – celula 110kV FCM2 circ. 1.

4.2. Indicatorii de performanță generali ai serviciului de sistem

Indicatorii de performanță generali pentru serviciul de sistem prestat de operatorul de transport și de sistem se referă la ajutorul de avarie și la abaterea soldului SEN cu corecția de frecvență.

În anul 2024 s-a acordat ajutor de avarie ca urmare a solicitărilor NPC Ukrenergo (68.178 MWh în baza contractelor C578/08.03.2022, C445/26.04.2023), JSC „Elektromreza Srbije” Belgrade (400 MWh în baza contractului C221/13.11.2017).

Abaterea soldului SEN cu corecția de frecvență ACE este prezentată în tabelul următor:

Abaterea soldului SEN cu corecția de frecvență ACE [MWh/h]			
An	2022	2023	2024
ACE valoare medie	1,11	1,24	0,30
ACE valoare maximă	382	174	197
ACE valoare minimă	-214	-245	-222
Deviația standard	9,57	10,26	9,97

Valorile abaterii soldului cu corecția de frecvență se încadrează în evoluțiile anilor precedenți, dar și în cerințele impuse de regulamentele europene în vigoare, în conformitate cu metodologia aprobată la nivel ENTSO-E „*Methodology for creation of load-frequency control annual report*”,

Astfel, performanța reglajului puterii de schimb cu abaterea de frecvență a fost foarte bună și după standardele noi, impuse de regulamentele europene.

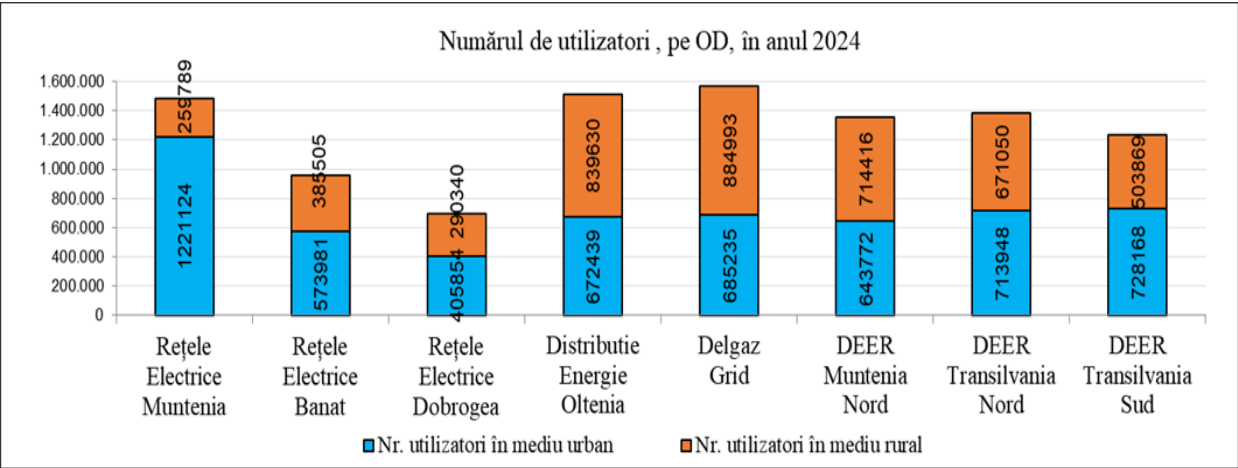
Congestiile și restricțiile de rețea care au cauzat aceste congestii în anul 2024 sunt prezentate în tabelul următor:

	Congestii determinate de restricții de rețea apărute		
	în schema cu N elemente în funcțiune în RET și în rețeaua de 110 kV a RED	ca urmare a retragerii din exploatare a elementelor RET	ca urmare a retragerii din exploatare a elementelor RED
Cantitatea de energie electrică utilizată pentru managementul congestiilor de rețea [MWh]	0	1.388,765*	0
Costul congestiilor [lei]	0	107.222,2*	0

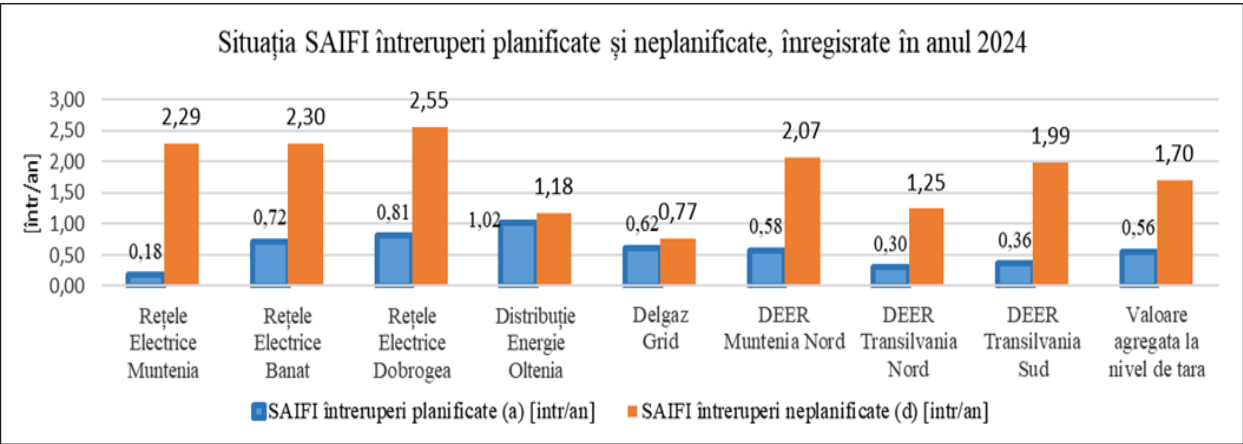
*) *Retrageri din exploatare accidentale*

4.3. Indicatorii de continuitate a serviciului de distribuție a energiei electrice

În figura de mai jos se prezintă situația numărului de utilizatori pe toate nivelurile de tensiune din mediul urban și din mediul rural, în fiecare zonă de concesiune și pe total pe țară, față de care s-a realizat raportarea indicatorilor de continuitate anuali aferenți anului 2024.

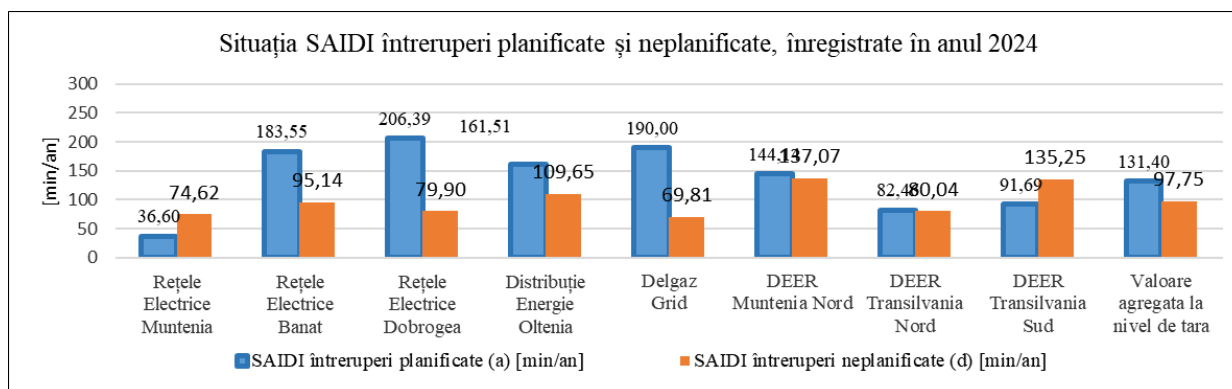
Indicatorii de continuitate în alimentare a utilizatorilor SAIFI și SAIDI au înregistrat următoarele valori pentru 2024:

Conform analizei realizate, în perioada 2020 – 2024 se observă o ușoară îmbunătățire a valorilor SAIFI pentru întreruperi neplanificate, astfel:

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024
SAIFI întreruperi planificate (a) [intr/an]	0,58	0,60	0,52	0,52	0,56
SAIFI întreruperi neplanificate (d) [intr/an]	2,57	2,31	1,93	1,74	1,70

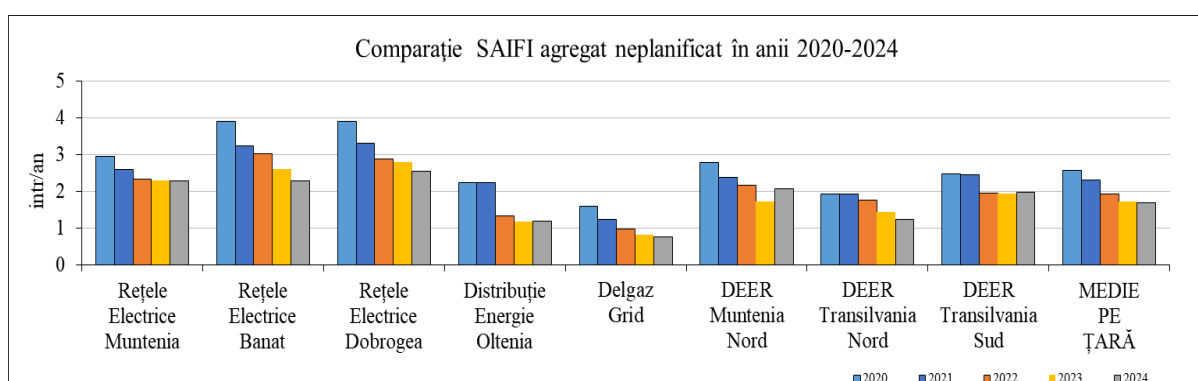
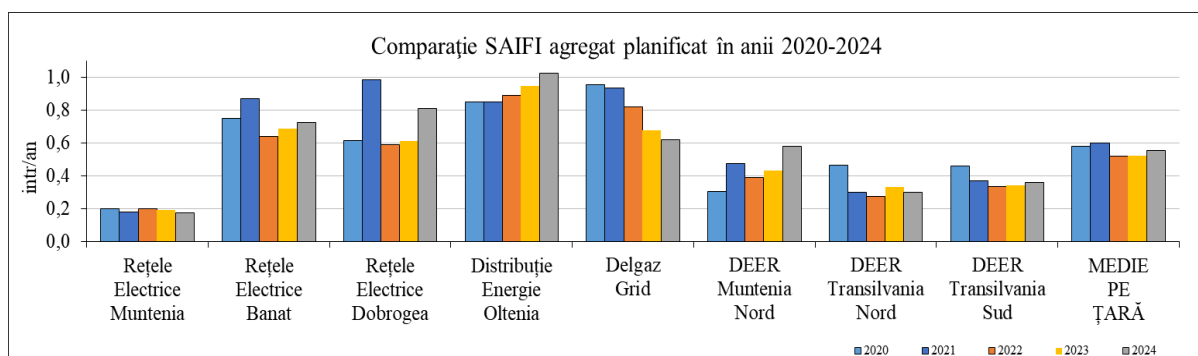
Rezultatele înregistrate în anul 2024 în privința indicelui frecvență medie a întreruperilor în rețea (SAIFI) relevă valori mici ale indicelui planificat (atât în mediul urban, cât și în mediul rural) și valori mult mai mari ale indicelui neplanificat, corespunzător unui volum mare de opriri accidentale ale alimentării cu energie electrică.

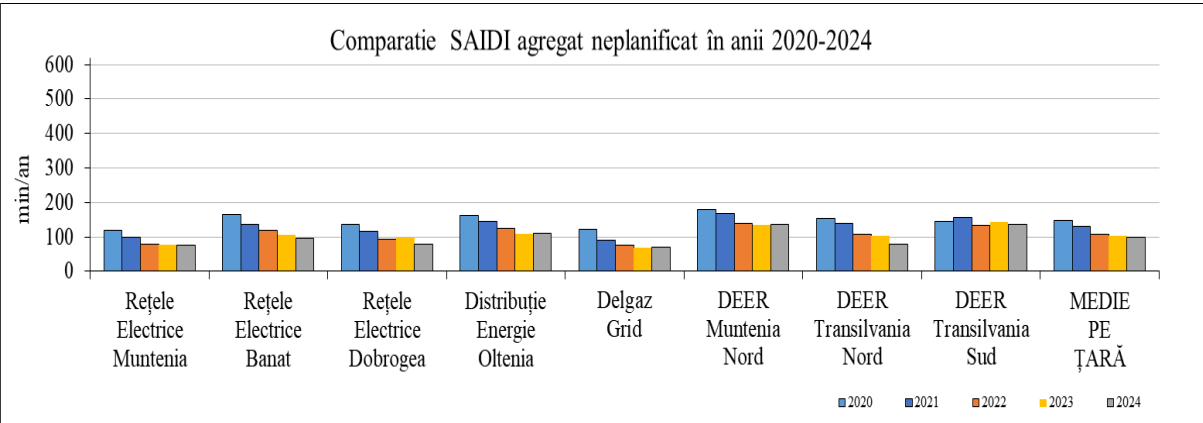
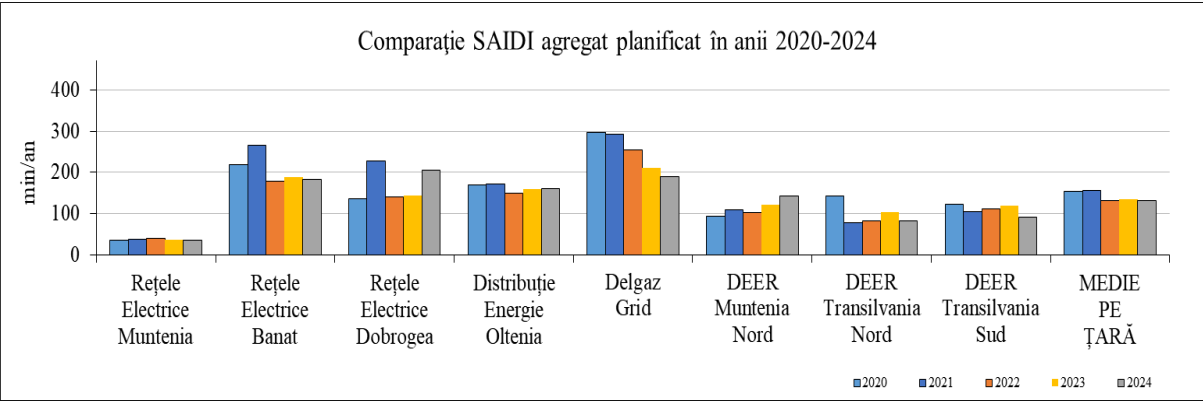

Conform analizei realizate, în perioada 2020 – 2024 se observă o ușoară îmbunătățire a valorilor SAIDI pentru întreruperi planificate și neplanificate.

Indicator	2020	2021	2022	2023	2024
SAIDI intreruperi planificate (a) [min/an]	153,93	155,59	132,21	134,51	131,4
SAIDI intreruperi neplanificate (d) [min/an]	146,78	130,43	108,25	103,92	97,75

Evoluția indicatorilor de continuitate a serviciului de distribuție a energiei electrice în cele 8 zone de distribuție, pe ultimii 5 ani, este următoarea:

4.4. Monitorizarea duratei de realizare și a costului racordărilor la rețeaua de distribuție a energiei electrice

Durata medie a procesului de racordare, care reprezintă timpul dintre data depunerii cererii de racordare cu documentația de justificare completă până la data punerii sub tensiune a instalației de utilizare, are următoarea repartizare pe OD:

OD		Rețele Electrice Muntenia	Rețele Electrice Banat	Rețele Electrice Dobrogea	Distribuție Energie Oltenia	Delgaz Grid	DEER Muntenia Nord	DEER Transilvania Nord	DEER Transilvania Sud	MEDIE PE ȚARĂ
Durata medie a procesului de racordare [zile]	JT	137	131	167	124	142	180	134	191	151
	MT	498	433	452	308	427	320	294	417	393

Durata medie a procesului de racordare la JT a avut o valoare de 151 zile la nivelul întregii țări (față de 148 zile în anul 2023), situându-se între 124 zile la Distribuție Energie Oltenia și 191 zile la DEER Transilvania Sud.

Durata medie a procesului de racordare la MT a avut o valoare de 393 zile la nivelul întregii țări (față de 293 zile în anul 2023 și 247 zile în anul 2022), cu o valoare minimă de 294 zile la DEER Transilvania Nord și o valoare maximă de 498 zile la Rețele Electrice Muntenia.

Costul mediu de racordare are următoarea repartizare pe OD:

OD		Rețele Electrice Muntenia	Rețele Electrice Banat	Rețele Electrice Dobrogea	Distribuție Energie Oltenia	Delgaz Grid	DEER Muntenia Nord	DEER Transilvania Nord	DEER Transilvania Sud	MEDIE PE ȚARĂ
Costul mediu de Racordare [lei] ¹⁾	JT	2.595	2.765	3.238	3.108	3.694	7.687	8.267	9.823	5.147
	MT	141.972	105.162	121.910	199.718	173.746	379.027	370.431	400.601	236.571

1) Cost mediu de racordare pe utilizator racordat, achitat operatorului de distribuție (tarif pentru emitere ATR + cost studiu de soluție + tarif de racordare);

Costul mediu de racordare la JT a fost de 5.147 lei la nivelul întregii țări (față de 4.638 lei în anul 2023) cu o valoare minimă de 2.595 lei la E-Distribuție Banat și o valoare maximă de 9.823 lei la DEER Transilvania Sud.

Costul mediu de racordare la MT a fost de 236.571 lei la nivelul întregii țări (200.809 lei în anul 2023) cu o valoare minimă de 105.162 lei la Rețele Electrice Banat și o valoare maximă de 400.601 lei la DEER Transilvania Sud.

În condițiile în care se constată diferențe importante între valorile raportate de operatorii de distribuție concesionari, ANRE urmează să realizeze o acțiune de tip verificare privitoare la durata medie și costul mediu al procesului de racordare.

În anul 2024, în conformitate cu prevederile art. 51, alin. 3⁵ din Legea energiei electrice și gazelor naturale nr. 123/2012, categoriile de consumatori precizate expres de Lege, care se racordează la rețeaua de joasă tensiune, au beneficiat de rambursarea contravalorii lucrărilor de proiectare și execuție a bransamentului, până la o valoare medie a unui bransament aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 23/2022.

4.5. Sisteme de măsurare inteligentă a energiei electrice

4.5.1 Monitorizarea procesului de implementare a SMI

Din punct de vedere al volumului implementărilor, gradul de îndeplinire a obligațiilor de implementare aferente anului 2024 conform calendarului de implementare a SMI perioada 2019-2028 (CISMI) aprobat este de **110%** la nivel de țară, cu diferențe importante între OD.

În privința realizării numărului total cumulat de utilizatori integrați în SMI în perioada 2019 – 2024, față de obligația de implementare prevăzută de calendar la nivelul anului 2024, gradul de realizare la 31.12.2024 este de **90%**.

Prin implementarea SMI conform calendarului aprobat, în general s-au obținut beneficii la indicatorii de performanță monitorizați. Diferențele cuantumului acestor beneficii între OD sunt cauzate, în parte, de problemele tehnice specifice cu care s-au confruntat unii OD în cursul anului 2024, precum și de gradul redus de implementare realizat în unele zone de concesiune.

În privința îndeplinirii obligației de informare a utilizatorilor cu privire la implementarea SMI conform prevederilor din reglementările în vigoare, în anul 2024, din partea tuturor OD s-au înregistrat progrese în actualizarea și îmbunătățirea calității paginilor proprii de internet în secțiunile care privesc informarea utilizatorilor cu privire la desfășurarea procesului de implementare a SMI.

În tabelele de mai jos se prezintă situația gradului de implementare a SMI pe fiecare zonă de concesiune a serviciului de distribuție a energiei electrice, gradul total de implementare a SMI la nivelul țării și gradul de realizare a calendarului de implementare a SMI la nivelul anului 2024.

Operatorul de distribuție	Numărul de utilizatori propus a fi integrați în SMI în cursul anului 2024 conform calendarului aprobat prin Decizia 778/2019	Numărul de utilizatori integrați în SMI în cursul anului 2024	Grad de realizare a sarcinii de implementare anuale în raport cu planificarea din calendarul aprobat
Rețele Electrice Muntenia	81.134	131.162	162%
Rețele Electrice Banat	48.967	77.398	158%
Rețele Electrice Dobrogea	41.384	68.117	165%
Distribuție Energie Oltenia	98.767	86.705	88%
Delgaz Grid	47.500	13.178	28%
DEER zona Muntenia Nord	53.260	62.579	117%
DEER zona Transilvania Nord	52.680	43.237	82%
DEER zona Transilvania Sud	62.667	54.211	87%
Total țară	486.359	536.587	110%

Notă: Delgaz Grid a instalat în anul 2023 un număr total de 105.055 contoare SMI dar, până la sfârșitul perioadei de raportare, un număr de 93.057 de contoare au rămas neintegrate în SMI din cauza problemelor de comunicație.

Operatorul de distribuție	Numărul total de utilizatori care ar fi trebuit integrați în SMI la sfârșitul anului 2024 conform calendarului aprobat prin Decizia 778/2019	Numărul total de utilizatori integrați în SMI până la 31.12.2024	Gradul total de implementare la sfârșitul anului 2024 conform planificării din calendarul aprobat prin Decizia 778/2019	Gradul total de implementare realizat la 31.12.2024	Grad de realizare a sarcinii de implementare la 31.12.2024 în raport cu planificarea din calendarul aprobat
Rețele Electrice Muntenia	710.224	803.217	47%	53%	113%
Rețele Electrice Banat	442.781	482.236	46%	50%	109%
Rețele Electrice Dobrogea	389.992	424.427	55%	60%	109%
Distributie Energie Oltenia	434.781	406.695	28%	27%	94%
Delgaz Grid	504.667	321.357	31%	20%	64%
DEER zona Muntenia Nord	245.363	172.510	18%	13%	70%
DEER zona Transilvania Nord	228.404	150.740	17%	11%	66%
DEER zona Transilvania Sud	261.672	131.273	22%	11%	50%
Total țară	3.217.884	2.892.455	31%	28%	90%

Rezultatele detaliate ale implementării SMI până la 31.12.2024 sunt prezentate în Raportul anual privind stadiul implementării sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la 31.12.2024 conform Calendarului de implementare a sistemelor de măsurare inteligentă a energiei electrice la nivel național pentru perioada 2019-2028, aprobat prin Decizia președintelui ANRE nr. 778/08.05.2019, cu modificările și completările ulterioare, publicat pe pagina de internet ANRE la adresa <https://anre.ro/despre/rapoarte/> în secțiunea Sisteme de măsurare inteligentă.

5. Eficiența energetică a rețelelor de distribuție

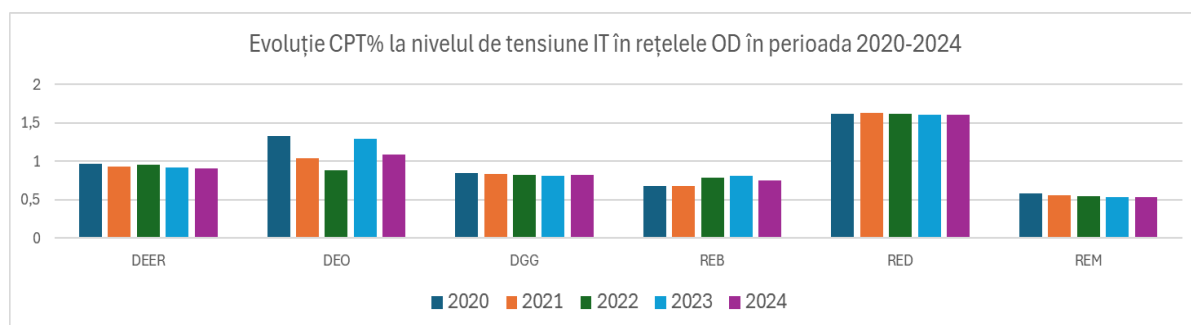
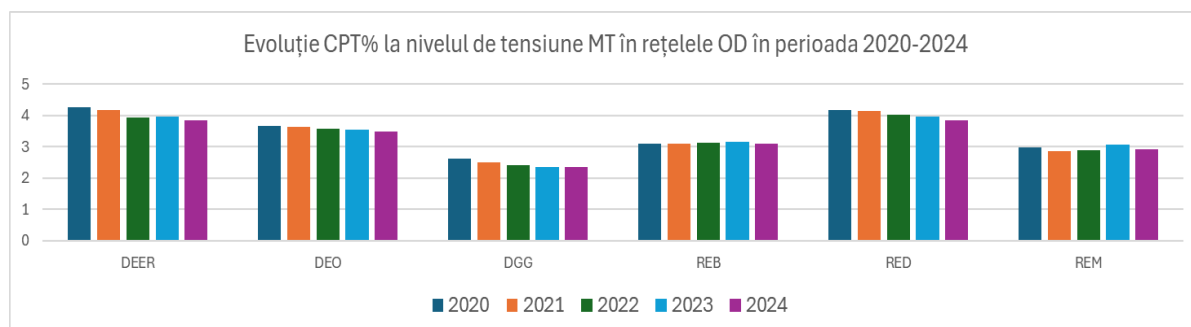
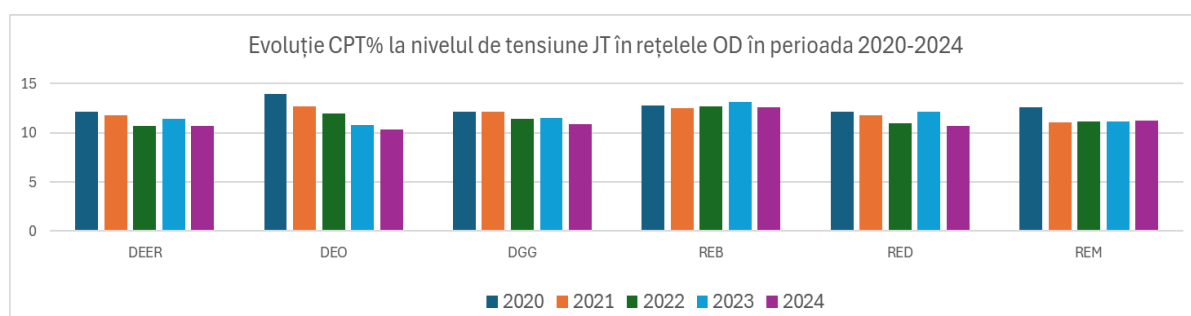
Rețelele de distribuție sunt supuse obligațiilor impuse operatorilor de rețea de creștere a eficienței energetice, obligații incluse în *Planul Național Integrat în domeniul Energiei Și Schimbărilor Climatice 2021-2030 al României*, în conformitate cu prevederile *Directivei de Eficiență Energetică 2012/27/EU a Parlamentului European și a Consiliului din 25 octombrie 2012 privind Eficiența Energetică*, de modificare a Directivelor 2009/125/CE și 2010/30/UE

și de abrogare a Directivelor 2004/8/CE și 2006/32/CE și în *Legea nr. 121/2014 privind Eficiența Energetică*, cu modificările și completările ulterioare.

În cadrul Legii nr. 121/2014 sunt stabilite cerințe specifice privind eficiența energetică pentru operatorii de transport și de distribuție a energiei electrice. De asemenea, metodologiile de stabilire a tarifelor de rețea elaborate de ANRE includ măsuri prin care operatorii de transport și de distribuție a energiei electrice sunt stimulați să îmbunătățească eficiența energetică a rețelelor prin planificarea adecvată a dezvoltării rețelelor proprii, precum și prin activități operaționale.

În acest sens, unul din indicatorii de eficiență monitorizați de ANRE este valoarea procentuală a consumului propriu tehnologic, definită ca diferența dintre cantitatea de energie electrică activă intrată în conturul de bilanț și cantitatea de energie electrică activă ieșită din același contur de bilanț, raportată la cantitatea de energie electrică activă intrată. Pentru acest indicator metodologiile de tarife impun ținte de eficientizare, față de care se evaluează performanțele operatorilor de rețea.

Conform monitorizării realizate de ANRE, rezultatele obținute de operatorii de distribuție în perioada 2020-2024, calculate prin metoda bilanțului de energie, sunt următoarele:

Din analiza rezultatelor, care indică absența unui trend clar descendent, rezultă că este necesară continuarea și intensificarea acțiunilor de reducere a pierderilor tehnice din rețele prin

promovarea unor programe de investiții cu lucrări de rețehnologizare și modernizare a rețelelor electrice, orientate către creșterea performanțelor tehnice a acestora, precum și prin acțiuni de diminuare a pierderilor comerciale reprezentate de consumuri frauduloase de energie electrică, măsurători, citiri sau estimări eronate.

6. Prioritățile activității de reglementare privind stabilirea tarifelor reglementate în domeniul energiei electrice, precum și monitorizarea investițiilor în perioada 2025-2026

În conformitate cu Programul multianual de reglementări al ANRE pentru perioada 2024-2025, publicat pe pagina de web a ANRE, sunt în derulare următoarele priorități în activitatea de reglementare:

1) Proiect de ordin privind aprobarea normelor metodologice privind exceptarea de la plata tarifelor reglementate aplicate de operatorii de rețea din domeniul energiei electrice pentru energia electrică stocată, extrasă din rețea

Proiectul de ordin este propus în vederea transunerii în legislația secundară a modificărilor legislative introduse prin OUG nr. 134/2024, care se referă la exceptarea de la plata contribuției privind certificatele verzi, a contribuției de cogenerare și a tarifelor reglementate de rețea sau componente ale acestora, conform reglementărilor ANRE, pentru energia electrică stocată, ca o consecință a faptului că această energie electrică nu reprezintă consum final de energie electrică.

Modificarea cadrului de reglementare este necesară pentru evitarea situațiilor de dublă taxare a energiei stocate, deoarece aceste taxe se aplică atât la momentul stocării, cât și la momentul reintroducerii energiei în Sistemul Energetic Național. Dubla taxare reprezintă un obstacol în dezvoltarea capacităților de stocare a energiei electrice, în condițiile în care flexibilitatea sistemului energetic depinde esențial de aceste capacități.

În acest sens în metodologiile de stabilire a tarifelor este prevăzută o măsură în sarcina operatorilor de rețea, privind efectuarea în anul 2025 a unor analize privind costurile și beneficiile generate de instalațiile de stocare asupra rețelelor și transmiterea la ANRE de propuneri privind modul de tarificare a acestor instalații pentru energia electrică extrasă din rețele în vederea stocării și ulterior injectată în rețele.

2) Revizuirea Procedurii privind fundamentarea și aprobarea planurilor de dezvoltare și de investiții ale operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 98/2022, cu modificările și completările ulterioare;

Se propune completarea Procedurii existente cu precizări suplimentare privind conținutul planului de dezvoltare al RED pe 10 ani, obligația OD de consultare a consiliilor județene și autorităților publice locale și centrale privitor la fundamentarea acestui plan într-o etapă inițială a fundamentării planului, încadrarea investițiilor pe categoriile de dotări definite pe baza criteriului utilizării efective a acestora la lucrările în RED/RET, obligația operatorilor de rețea de a transmite analize cost-beneficiu pentru investițiile incluse în plan, precizări privind neinclusiunea în BAR a dobânzilor, comisioanelor bancare și a diferențelor de curs valutar aferente creditelor pentru finanțarea imobilizărilor corporale și necorporale puse în funcțiune, raportarea stadiului proiectelor europene cu finanțare din fonduri nerambursabile. Anexa 10 cuprinde date și informații privind stadiul lucrărilor de investiții finanțate din fonduri europene

nerambursabile, cum ar fi: contractul de finanțare, contractul de execuție, ponderea fondurilor europene rambursate etc.

3) Metodologia pentru stabilirea indicatorilor de performanță în legătură cu dezvoltarea unei rețele electrice care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei electrice produse din surse regenerabile

Metodologiile de stabilire a tarifelor pentru serviciile de transport și distribuție a energiei electrice prevăd: „Valoarea RRR aprobată... se majorează sau se diminuează cu 0,5 puncte procentuale, în funcție de nivelul de performanță realizat de OD/OTS cu privire la dezvoltarea unei rețele inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea energiei produse din surse regenerabile, în raport cu valorile setului de indicatori aprobat de ANRE”.

În metodologie se propune setul de indicatori prin care să se monitorizeze progresul realizat de OD și OTS în dezvoltarea de rețele electrice inteligente care să promoveze eficiența energetică și integrarea producției de energie electrică din surse regenerabile, a unităților de stocare energie și a serviciilor de flexibilitate și să evalueze anual performanța globală realizată de operatorii de rețea.

4) Proiect de Ordin privind aprobarea calendarului de implementare și a normelor metodologice privind stabilirea tarifelor de tip binom pentru serviciul de distribuție prestat de operatorii de distribuție a energiei electrice concesionari

Se constată că tariful serviciului de distribuție în forma actuală (tarife de tip monom, bazate pe consumul de energie electrică) nu mai reflectă realitățile dinamice în ceea ce privește utilizatorii acestei rețele, întrucât costurile de operare și dezvoltare a acestora sunt suportate în prezent numai de consumatori.

ANRE are în vedere implementarea modelului de tarifyare de tip binom pentru energia electrică, elaborat în concordanță cu modelele utilizate în alte state europene, prin care se propune o împărțire echitabilă a costurilor între utilizatori – consumatori, producători și prosumatori. Aceste modele reprezintă variații ale asocierii de două/trei componente tarifyare: componenta de putere, componenta de energie și un tarif forfetar.

Prin aplicarea în viitor a componentelor de putere și de energie se urmărește:

- obținerea de tarifye care reflectă o dimensionare mai adecvată a contravalorii serviciului de distribuție prestat utilizatorilor comparativ cu sistemul de tarifyare de tip monom;
- stimularea utilizării raționale a rețelei de distribuție, respectiv reducerea cazurilor de solicitări de racordare la rețea pentru puteri semnificativ mai mari decât cele efectiv utilizate ulterior racordării.

Impactul implementării tarifelor de tip binom asupra utilizatorilor este variabil și corelat cu variația puterii locului de consum, precum și cu consumul de energie electrică corespunzător, iar beneficiile pot fi semnificative – mai ales în ceea ce privește stabilitatea costurilor, transparența tarifelor și menținerea calității serviciilor.

5) Proiect de Decizie privind aprobarea machetelor de monitorizare a cheltuielilor și veniturilor operatorilor de distribuție a energiei electrice concesionari / operatorului de transport și sistem și a ghidului de completare a acestora

Propunerea de revizuire a machetelor de monitorizare a activității operatorilor de rețea ai energiei electrice și a ghidurilor privind completarea acestora, aprobate prin Decizia ANRE nr. 1047/2020 și Decizia ANRE nr. 1007/2021, este determinată de necesitatea adaptării raportărilor operatorilor de rețea la noile modificări ale reglementărilor ANRE, respectiv Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 67/2024 și Metodologia de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 68/2024.

În procesul de revizuire a machetelor de monitorizare se urmăresc următoarele obiective: asigurarea unui set de informații necesare, suficiente și concludente pentru o monitorizare eficientă, creșterea gradului de transparență în procesul de verificare a datelor utilizate pentru stabilirea tarifelor de rețea, asigurarea unui mod de raportare unitară a informațiilor privind cheltuielile și veniturile operatorilor de rețea.

II.2. SECTORUL GAZELOR NATURALE

1. Evoluția tarifelor de rețea

1.1 Evoluția cadrului de reglementare privind metodologiile de stabilire a tarifelor reglementate în domeniul gazelor naturale în cursul anului 2024

În conformitate cu prevederile *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare și a *Legii petrolului nr. 238/2004*, sistemele de prețuri și tarife pe piața reglementată a gazelor naturale se stabilesc de către ANRE.

Activitățile reglementate aferente sistemelor de gaze naturale pentru care ANRE a emis acte normative și/sau a stabilit tarife reglementate în anul 2024 sunt următoarele:

- transportul gazelor naturale,
- distribuția gazelor naturale.

Pentru cele două activități reglementate, în anul 2024, tarifele s-au stabilit conform prevederilor:

- Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE 41/2019, cu modificările și completările ulterioare, și
- Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale aprobată prin Ordinul ANRE nr. 217/2018, cu modificările și completările ulterioare.

Având în vedere încheierea la 31 decembrie 2024 pentru activitatea de distribuție, respectiv la 30 septembrie 2025, pentru activitatea de transport gaze naturale, a anului de tranziție către cea de-a cincea perioadă de reglementare, ANRE a procedat la elaborarea unor noi metodologii de tarifyare, aplicabile începând cu perioada a cincea de reglementare, care să asigure și atât armonizarea metodologiilor de stabilire a tarifelor reglementate pentru toate activitățile reglementate din sectoarele energiei electrice și gazelor naturale, cât introducerea unor noi prevederi în scopul:

- determinării operatorilor de distribuție să realizeze investiții în sistem numai în condiții de eficiență prin introducerea unei relații de corelație între nivelul remunerării sistemului cu volumele distribuite;

- instituirii unui nou mecanism de redistribuire a câștigului de eficiență;
- implementării unei noi modalități de actualizare a bazei de active reglementate și de corelare a nivelului acestora cu valoarea netă contabilă;
- modificării tratamentului anumitor categorii de costuri.

În ceea ce privește cadrul de reglementare a activității de transport al gazelor naturale, ANRE a supus consultării publice proiectul de Ordin privind aprobarea *Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale*, care ar urma să se aplice în perioada a cincea de reglementare, respectiv 1 octombrie 2025 – 30 septembrie 2030.

În ceea ce privește cadrul de reglementare a activității de distribuție a gazelor naturale, ANRE a aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 89/2023, *Metodologia de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale* aplicabilă în perioada a cincea de reglementare, respectiv 1 octombrie 2025 – 30 septembrie 2030.

1.2. Activitatea de transport a gazelor naturale

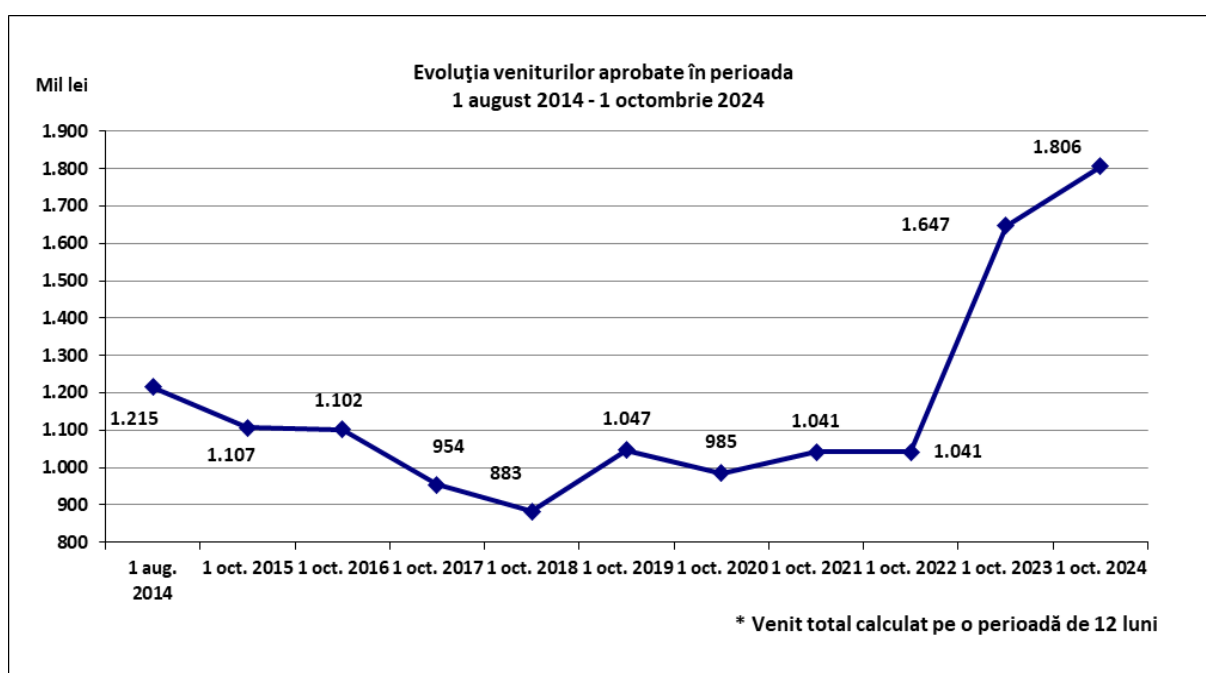
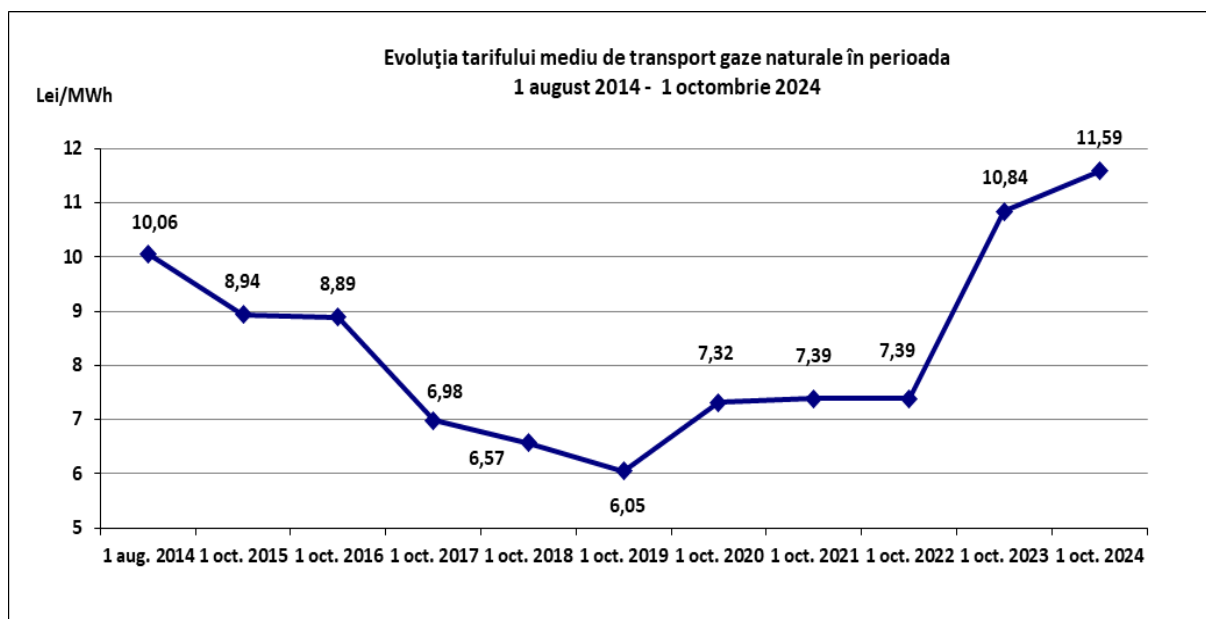
1.2.1. Tarifele pentru serviciile de transport al gazelor naturale prin Sistemul Național de Transport al gazelor naturale (SNT)

Până la aprobarea noii metodologii, aceste tarife s-au stabilit conform prevederilor Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de transport al gazelor naturale, aprobate prin Ordinul ANRE 41/2019, cu modificările și completările ulterioare, și cuprind un set de tarife de tipul "intrare/ieșire" stabilite pentru grupul punctelor de intrare, respectiv pentru grupul punctelor de ieșire în/din SNT în care se rezervă capacitatea, precum și un tarif volumetric pentru utilizarea SNT determinat ca un tarif de tip timbru poștal.

Prin acest sistem de tarife se asigură realizarea venitului permis de ANRE operatorului de transport și de sistem, în vederea acoperirii costurilor justificate ca fiind necesare desfășurării activității de transport al gazelor naturale într-un an al perioadei de reglementare.

Tarifele de rezervare de capacitate aferente serviciilor de transport ferme și întreruptibile, pe termen lung și termen scurt, pentru grupul punctelor de intrare/ieșire (gr), precum și tariful volumetric pentru utilizarea Sistemului Național de Transport (cu excepția conductelor de transport Isaccea – Negru Vodă, pentru care se aplică tarife distincte) practicate în perioada 1 octombrie 2024 – 30 septembrie 2025 de către SNTGN Transgaz S.A., sunt cele aprobate prin Ordinul ANRE nr. 16/2024.

În tabelele următoare este prezentată evoluția anuală a tarifului mediu de transport și a venitului reglementat pentru serviciul de transport al gazelor naturale aprobate în perioada 1 august 2014 - 1 octombrie 2024.

1.2.2. Tarife pentru serviciul de transport al gazelor naturale prin conductele de transport al gazelor naturale Isaccea 2, 3 - Negru Vodă 2, 3

ANRE a aprobat prin Ordinul ANRE nr. 16/2024 prorogarea termenului prevăzut în Ordinul președintelui ANRE nr. 149/2020 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conductele de transport gaze naturale Isaccea 2, 3 - Negru Vodă 2, 3 și de stabilire a unor măsuri privind aplicabilitatea acestuia.

Acest ordin a fost emis în condițiile în care:

- în decembrie 2020, prin acordul părților a fost convenită, începând cu 1 ianuarie 2021, încetarea aplicării prevederilor contractului istoric încheiat între SNTGN Transgaz SA și

Gazprom Export LLC (GPE), pentru transportul gazelor naturale prin conducta de tranzit T3 pe teritoriul României către terțe țări, contract care era valabil până la data de 31.12.2023,

- începând din anul 2020 nu s-a înregistrat flux fizic de gaze naturale prin cele două conducte de tranzit T2 și T3,
- la momentul aprobării ordinului, nu au existat acorduri de interconectare/tehnice încheiate cu OST adiacenți și nici o perspectivă reală în ceea ce privește încheierea acestora sau privind transportul de gaze naturale prin conductele Isaccea 2 - Negru Vodă 2 și Isaccea 3 – Negru Vodă 3.

1.2.3. Tarife de racordare la sistemul de transport al gazelor naturale

În anul 2024, pentru racordarea la SNT au fost aplicate tarifele calculate și aprobate pe baza Metodologiei de calcul al tarifelor aferente procesului de racordare la sistemele de transport și distribuție din sectorul gazelor naturale și de determinare a valorii medii a unui racord, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 9/2022.

1.2. Activitatea de înmagazinare

Având în vedere prevederile art. 179 alin. (2) litera g) din Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, activitatea de înmagazinare subterană a gazelor naturale nu mai face parte din piața reglementată, în sensul că operatorii de înmagazinare a gazelor naturale au dreptul să stabilească prețuri concurențiale pentru această activitate.

1.3. Activitatea de distribuție a gazelor naturale

Sistemul tarifar pentru **activitatea de distribuție** a gazelor naturale cuprinde tarife diferențiate pe categorii de clienți, pentru fiecare dintre operatorii licențiați de distribuție, stabilite în baza **Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale**, aprobate prin **Ordinul ANRE nr. 217/2018**, cu modificările și completările ulterioare.

În anul 2024, categoriile de clienți pentru care s-au stabilit diferențiat tarifele de distribuție, tariful de tranzit și tariful de distribuție de proximitate au fost următoarele:

1. Clienți diferențiați în funcție de consumul anual de gaze naturale:

Categorie de clienți	Consum anual de gaze naturale (MWh)	
	Minim	Maxim
C.1		≤ 280
C.2	> 280	≤ 2.800
C.3	> 2.800	≤ 28.000
C.4	> 28.000	≤ 280.000
C.5	> 280.000	

2. Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de proximitate – C.6;

3. Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de tranzit – C.7.

1.4.1. Evoluția tarifelor de distribuție a gazelor naturale

În conformitate cu prevederile Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 217/2018, ANRE aprobă tarifele reglementate de distribuție cu valabilitate începând cu data de 1 iulie a fiecărui an.

În aplicarea prevederilor actului normativ menționat, ANRE a procedat calcularea veniturilor reglementate ale operatorilor și a aprobat un număr de 27 de ordine de stabilire a tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție, respectiv ordinele nr. 24 - 47, 56 și 81/2024.

Pentru cei doi operatori mari de distribuție a gazelor naturale, Societatea DISTRIGAZ SUD REȚELE S.R.L. și Societatea DELGAZ GRID S.A., au intrat în vigoare, începând cu data de 1 iulie 2024, tarifele de distribuție aprobate prin:

- Ordinul ANRE nr. 26/2024 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale realizat de Societatea DISTRIGAZ SUD REȚELE S.R.L., după cum urmează:

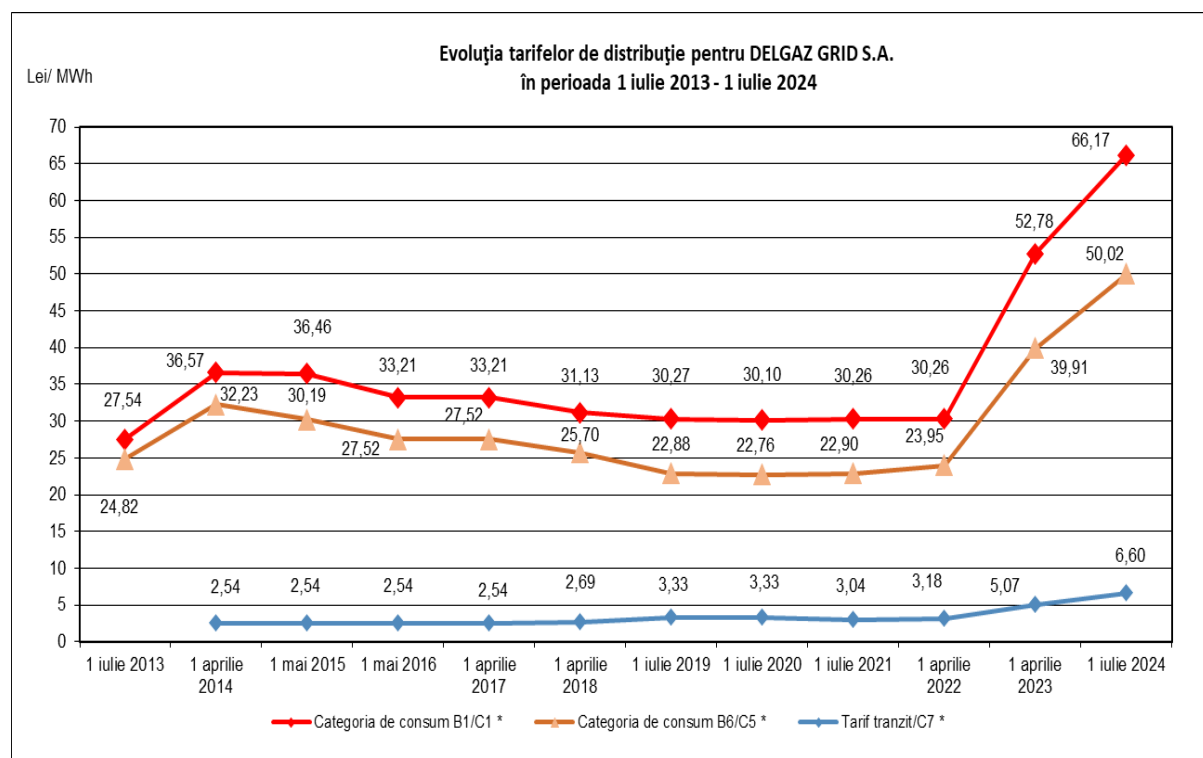
Categoria de clienți	Consum minim anual MWh	Consum maxim anual MWh	Tarife de distribuție lei/ MWh
C.1.		≤ 280	60,92
C.2.	> 280	≤ 2.800	57,43
C.3.	> 2.800	≤ 28.000	54,77
C.4.	> 28.000	≤ 280.000	42,44
C.5.	> 280.000		12,00
C 6.	Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de proximitate		7,00
C.7.	Tarif de distribuție de tranzit		5,05

- Ordinul ANRE nr. 47/2024 privind stabilirea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale realizat de Societatea DELGAZ GRID S.A., după cum urmează:

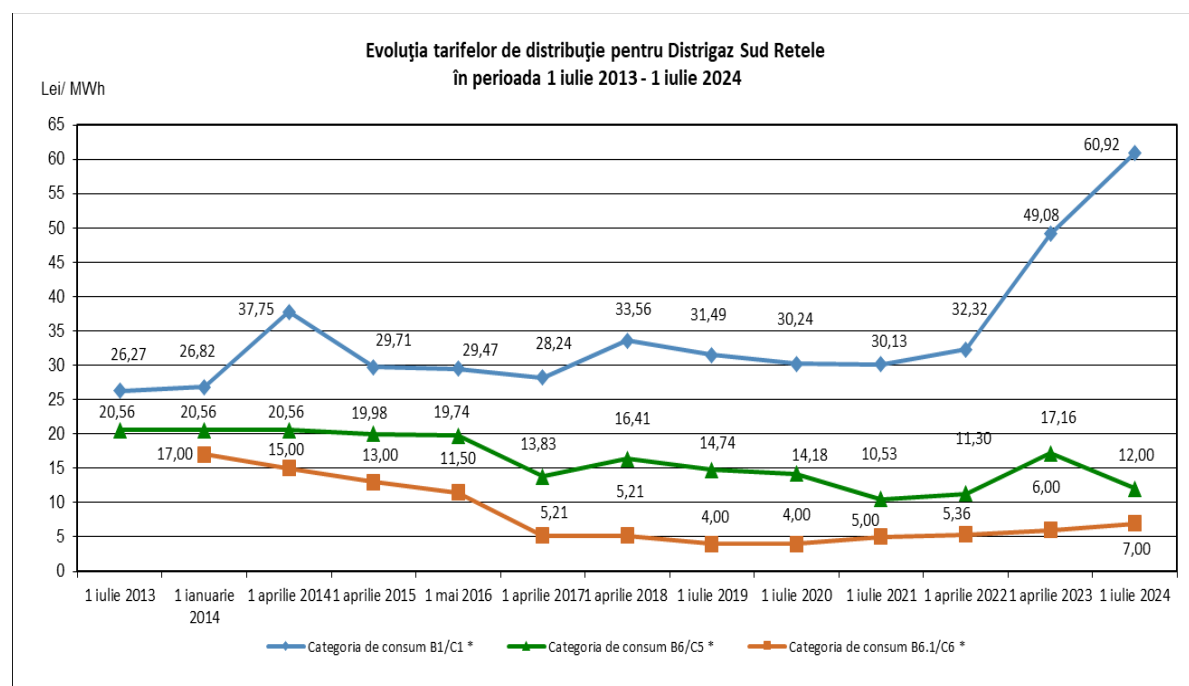
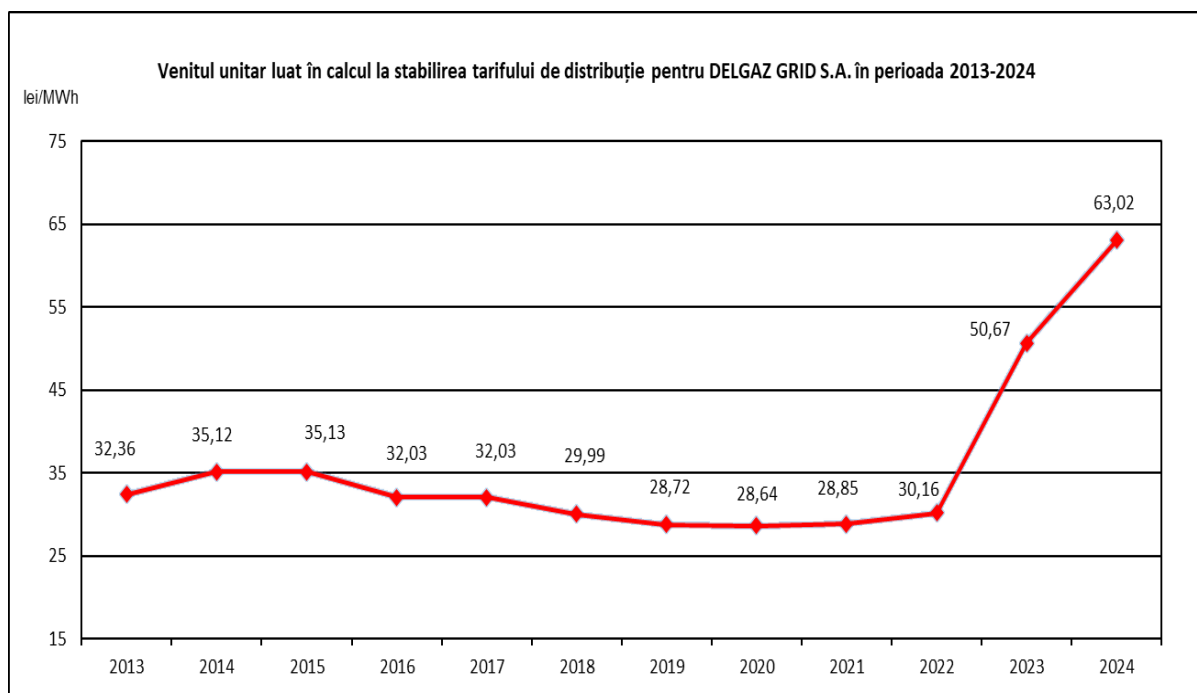
Categoria de clienți	Consum minim anual MWh	Consum maxim anual MWh	Tarife de distribuție lei/ MWh
C.1.		≤ 280	66,17
C.2.	> 280	≤ 2.800	62,50
C.3.	> 2.800	≤ 28.000	57,30
C.4.	> 28.000	≤ 280.000	52,98

C.5.	> 280.000	50,02
C.7.	Clienți care beneficiază de tarif de distribuție de tranzit	6,60

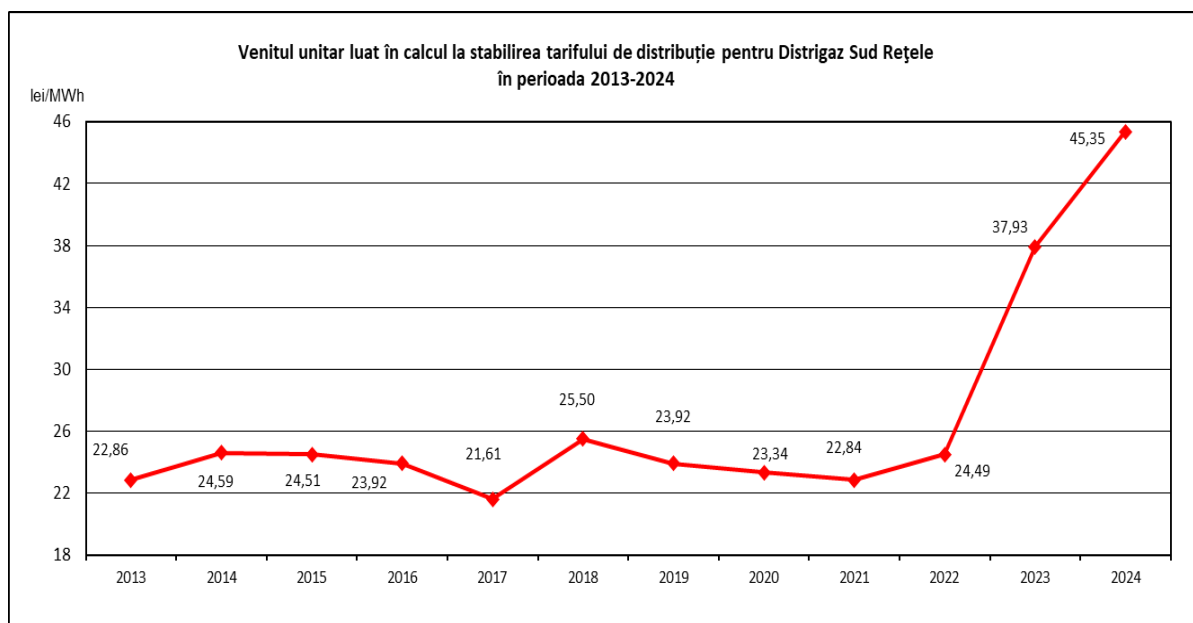
Graficele de mai jos prezintă evoluția anuală a tarifelor de distribuție a gazelor naturale și a veniturilor reglementate pentru cei doi operatori licențiați care distribuie gaze naturale pentru mai mult de 100.000 de clienți, în perioada 1 iulie 2013 până în prezent.

* Începând cu 1 iulie 2019 au fost modificate categoriile de clienți pentru care se aprobă tarife de distribuție, astfel încât acestea să se apropie de tranșele de consum prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale

* Începând cu 1 iulie 2019 au fost modificate categoriile de clienți pentru care se aprobă tarife de distribuție, astfel încât acestea să se apropie de tranșele de consum prevăzute în Regulamentul (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale

La data de 1 iulie 2024 tarifele de distribuție au înregistrat o creștere semnificativă cauzată în principal de:

- creșterea majoră a costurilor serviciului de distribuție gaze naturale cu inflația prognozată a anului 2024 de 4,60%;
- creșterea costurilor de capital în urma realizării în anul 2023 a unui volum investițional record, atât în racordări de noi consumatori, cât și în extinderi de sisteme de distribuție în zonele concesionate;
- reducerii cantității de gaze naturale distribuite în anul 2023 cu cca. 8%.

1.4.2. Tarifele de racordare la sistemele de distribuție

În anul 2024, pentru racordarea la distribuție din sectorul gazelor naturale au fost aplicate tarifele calculate și aprobate pe baza Metodologiei de calcul al tarifelor aferente procesului de racordare la sistemele de transport și distribuție din sectorul gazelor naturale și de determinare a valorii medii a unui racord, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 9/2022.

2. Monitorizarea investițiilor în rețelele de gaze naturale (extinderi de rețea, planuri de investiții, corelarea între planurile pe 10 ani, PCI-uri și planuri naționale)

2.1. Cadrul de reglementare în cursul anului 2024

Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prevede obligația operatorului de transport și de sistem, a distribuitorilor de gaze naturale, a operatorilor de înmagazinare, precum și a operatorilor terminalelor de gaze naturale lichefiate (GNL) și de hidrogen de a elabora și transmite ANRE planurile de investiții prin care dezvoltă sistemele de transport, distribuție și înmagazinare, precum și terminalele de GNL și hidrogen în condiții de siguranță, eficiență economică și de protecție a mediului.

Analiza investițiilor planificate și realizate de sisteme de gaze naturale, se realizează în cadrul ANRE în conformitate cu prevederile *Procedurii privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL/hidrogen*, aprobate prin **Ordinul ANRE nr. 38/2019**, cu modificările și completările ulterioare și ale metodologiilor de stabilire a tarifelor reglementate în domeniul gazelor naturale aplicabile fiecărei activități reglementate.

Conform prevederilor *Procedurii* și metodologiilor, costurile aferente activităților reglementate, inclusiv cele de capital se recuperează prin tarifele reglementate, numai în măsura în care acestea au fost efectuate într-o manieră prudentă, respectiv se demonstrează faptul că sunt necesare, oportune, eficiente și reflectă condițiile de preț ale pieței.

2.2. Monitorizarea realizării planului de dezvoltare a sistemului național de transport al gazelor naturale

Operatorul de transport și de sistem (OTS) elaborează planul de dezvoltare și de investiții pe zece ani, în baza strategiei naționale și a planului european de dezvoltare elaborat de ENTSO, în concordanță cu stadiul actual și evoluția viitoare a consumului de gaze naturale și a surselor, inclusiv importurile și exporturile de gaze naturale, cu respectarea principiilor enunțate în *Directiva 2009/73/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 13 iulie 2009 privind normele comune pentru piața internă în sectorul gazelor naturale și de abrogare a Directivei 2003/55/CE*, cu includerea investițiilor aferente proiectelor de interes comun. Acestea au impact transfrontalier asupra capacității de interconectare a sistemului și beneficiază de anumite facilități, inclusiv de finanțări nerambursabile, acordate la nivel național și european.

Având în vedere evaluarea la nivel național referitoare la adecvarea capacităților sistemului de transport, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (4) din *Regulamentul (CE) nr. 715/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 13 iulie 2009 privind condițiile de acces la rețelele pentru transportul gazelor naturale și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1775/2005*, în anul 2024 OTS a prezentat *Planul de dezvoltare a sistemului național de transport al gazelor naturale pentru perioada 2024-2033 (PDSNT 2024-2033)*.

După analizarea acestuia și ținând seama de propunerile primite în urma dezbaterii publice avute, ANRE a aprobat prin **Decizia nr. 2717/17.12.2024** forma finală a planului.

Una dintre obligațiile operatorului SNT prevăzute în Anexa la Decizia 1956/2023, prin care se aproba PDSNT 2022-2013 – revizuit 2023, era aceea de a analiza posibilitatea de includere în planul de dezvoltare a sistemului național de transport pe 10 ani a proiectelor pentru transportul hidrogenului pur sau în amestec cu gazele naturale, în corelare cu legislația națională și europeană privind gazele naturale și hidrogenul.

Astfel, în contextul Țintelor de consum și decarbonizare propuse prin: PNIESC (2021), Directiva (UE) 2018/2021 privind promovarea energiei din surse regenerabile (în prezent în revizuire), Fit-for-55, REPowerEU (2022), luând în considerare faptul că rolul hidrogenului nu va fi doar de materie primă ci și de purtător de energie (energy carrier) și combustibil, viitorul lanț valoric va încorpora următoarele segmente:

- Producția de hidrogen regenerabil, considerat prioritar și, într-o mai mică măsură, hidrogenul cu amprentă redusă de carbon obținut prin electroliza apei și, într-o etapă viitoare, prin piroliza gazului metan, ulterior anului 2030;
- Stocarea de hidrogen, în formă gazoasă, lichidă, ca purtător de hidrogen lichid-organic (LOHC), sau amoniac;
- Transportul și distribuția hidrogenului în formă gazoasă.

Ținând cont și de proiectele dedicate transportului de hidrogen, valoarea totală estimată a lucrărilor de investiții pentru dezvoltarea SNT cuprinse în PDSNT 2024-2033 este de cca. 9621,3 milioane euro, defalcate după cum urmează:

- 4152,6 milioane euro reprezintă proiecte majore, din care:
 - o 499,4 milioane euro - proiecte majore FID;
 - o 236,8 milioane euro - proiecte majore A non FID;
 - o 3416,4 milioane euro – proiecte majore LA non FID;
- 527 milioane euro – proiecte de dezvoltare SNT intern, din care 269,5 milioane euro pentru extinderea SNT în vederea racordării, în aplicarea prevederilor art. 125 din Lege.
- 4941,7 milioane euro - proiecte majore LA non FID dedicate transportului de hidrogen.

2.3. Stadiul proiectelor majore de transport al gazelor naturale cuprinse în *PDSNT 2024-2033*

Stadiul la data de 31.12.2024 al proiectelor majore de transport al gazelor naturale cuprinse în PDSNT 2024-2033, transmis de OTS în cadrul *Raportului privind stadiul realizării proiectelor din planul de investiții și de dezvoltare pe 10 ani* aprobat de ANRE, conform obligației sale prevăzute la art. 40 alin. (2) din *Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL*, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 38/2019, cu modificările și completările ulterioare, se prezintă în tabelul următor:

Denumirea proiectului	Lucrări incluse	Stadiu
Dezvoltarea pe teritoriul României a SNT pe Coridorul Bulgaria - România - Ungaria – Austria BRUA - Faza II (proiect A non FID)	Construirea a 50 km conductă pe traseul Recaș - Horia și amplificarea capacității celor 3 stații de comprimare de la Podișor, Bibești și Jupa și a stației SMG Horia în scopul asigurării capacității de transport de 4,38 mld. Smc/an spre Ungaria.	Proiectul Tehnic și DTAC au fost finalizate. Decizia finală de finanțare va fi luată în funcție de rezultatele procesului de capacitate incrementală conform prevederilor codului CAM NC. Construcția și punerea în funcțiune vor avea loc în perioada 2025-2027.
Dezvoltarea Coridorului de Transport pentru preluarea gazelor naturale de la țărmul Mării Negre (Tuzla-Podișor). (proiect FID)	Construirea a 308,3 km de conductă pe direcția Tuzla – Podișor, care va face legătura între sursele de gaze naturale disponibile de la țărmul Mării Negre și coridorul BRUA. Se va interconecta cu conducta de transport internațional T1.	Au fost finalizate studiul de fezabilitate, proiectul tehnic, DTAC, acordul de mediu și autorizația de construire. Construcția este într-un stadiu avansat de execuție (circa 85%), iar punerea în funcțiune va avea loc în anul 205.
Amplificarea coridorului de transport bidirecțional Bulgaria - Romania - Ungaria - Austria (BRUA faza III) (proiect LA non FID)	Reabilitarea/inlocuirea unor conducte existente ce aparțin SNT; construirea unor conducte noi instalate în paralel cu conductele existente pe culoarul Onești-Coroi-Hațeg-Nădlag; dezvoltarea a 4 sau 5 stații noi de comprimare cu o putere totală instalată de aprox. 66-82,5MW, în vederea creșterii capacității de transport gaze naturale spre Ungaria la 5,32 mld. mc/an.	În prezent a fost finalizat studiul de prefezabilitate. În vederea optimizării și eficientizării procesului de implementare și de atragere a unor finanțări nerambursabile, culoarul a fost împărțit în două proiecte. 1. Asigurarea curgerii reversibile pe interconectarea România–Ungaria 2. Dezvoltarea SNT Onești și Băcia: Termenul estimat de finalizare este 2028-2029, sub rezerva evoluției cererii de capacitate.
Interconectarea România–Serbia (proiect A non FID)	Construirea unei conducte noi de interconectare pe direcția Recaș–Mokrin în lungime de aprox. 97 km din care aprox. 85 km pe teritoriul României și 12 km pe	Au fost finalizate studiul de fezabilitate, proiectul tehnic și caietul de sarcini. Proiectul tehnic este în curs de actualizare, fiind

	teritoriul Serbiei. Conducta se va cupla la BRUA faza I. Construirea unei stații de măsurare gaze naturale amplasată pe teritoriul României.	declarat de importanță națională pentru accesarea de fonduri nerambursabile. DTAC și autorizația de construire sunt estimate pentru 2025. Construcția se va desfășura între 2026-2028, iar punerea în funcțiune va avea loc în anul 2028.
Dezvoltarea/Modernizarea Infrastructurii de transport gaze naturale în zona de Nord-Vest a României (proiect LA non FID)	Etapa 1: Construirea conductei de transport și a instalațiilor aferente, pe direcția Horia–Borș. Etapa 2: Construirea conductei de transport și a instalațiilor aferente, pe direcția Borș–Abrămuț; Construirea unei stații de comprimare la Medieșu Aurit; Construirea conductei de transport și a instalațiilor aferente, pe direcția Huedin–Aleșd. Etapa 3: Construirea conductei de transport și a instalațiilor aferente, pe direcția Abrămuț – Medieșu Aurit; Construirea conductei de transport și a instalațiilor aferente, pe direcția Sărmășel–Medieșu Aurit.	Proiectul se află într-o fază incipientă. Pentru fiecare din cele trei etape au fost finalizate studiile de prefizabilitate. Termenele de finalizare estimate sunt: - anul 2026 pentru Etapa 1 - anul 2027 pentru Etapa 2 - anul 2028 pentru Etapa 3
Creșterea capacității de transport gaze naturale a interconectării România-Bulgaria pe direcția Giurgiu-Ruse (proiect LA non FID)	Construirea unei noi conducte de transport și a instalațiilor aferente; Construirea unei noi subtraversări la Dunăre și amplificarea SMG Giurgiu. Se are în vedere creșterea capacității de la 1,5 la 5 mld mc/an.	A fost finalizat studiul de prefizabilitate. Proiectarea este estimată pentru anul 2025, construcția în perioada 2026-2027, iar punerea în funcțiune pentru anul 2027.
Eastring-România (proiect LA non FID)	Construirea unui gazoduct de interconectare cu flux bidirecțional cu o capacitate anuală între 20 mld. mc/an (faza 1) și 40 mld. mc/an (faza 2), care să conecteze Slovacia cu granița externă a UE prin Bulgaria, Ungaria și România, în scopul accesării rezervelor de gaze din regiunea Caspică și Orientul Mijlociu.	A fost finalizat studiul de fezabilitate conform căruia implementarea proiectului se va realiza în două faze, după cum urmează: Faza 1 – Capacitate maximă de 20 mld mc/an, cu termen de finalizare 2030; Faza 2 – Capacitate maximă de 40 mld mc/an, termen propus pt. 2033.
Sistem de monitorizare, control și achiziție de date pentru stațiile de protecție catodică aferente SNT	Implementarea sistemului centralizat de achiziție, comandă și monitorizare pentru stațiile de protecție catodică, având ca beneficii asigurarea durabilității și siguranței în exploatare.	Studiul de fezabilitate a fost finalizat, dar se află în curs de revizuire (anul 2025). Proiectul este estimat pentru 2025-2026, construcția se va realiza în anii 2026-2027, iar punerea în funcțiune va avea loc în anul 2027.
Dezvoltarea sistemului SCADA pentru SNTGN	Modernizarea arhitecturii hardware și software a sistemului SCADA prin migrarea spre o arhitectură descentralizată, având controlul distribuit pe unități administrativ-organizatorice. Etapa 1 – Modernizarea infrastructurii hardware și software; Etapa 2 – Echiparea SRM-urilor noi; Etapa 3 – Interconectarea cu alte sisteme SCADA ale Transgaz.	Studiul de fezabilitate, proiectul și caietul de sarcini au fost finalizate. În acest moment, Etapa 1 este în derulare și este estimată a se finaliza în anul 2025. Pentru celelalte două etape, termenul estimat de finalizare este anul 2026.

Modernizare SMG Isaccea 2 și SMG Negru Vodă 2 în vederea realizării curgerii bidirecționale pe conducta T2 (proiect A non FID)	Modernizarea stațiilor de măsurare gaze Isaccea 2 și Negru Vodă 2 în vederea asigurării curgerii bidirecționale la granițele cu Ucraina și Bulgaria pe conducta de tranzit T2. Etapa 1 – Crearea posibilității de curgere bidirecțională a gazelor pe T2; Etapa 2 – Înlocuirea sistemelor de măsură la SMG Isaccea 2 și Negru Vodă 2.	Etapa 1 a fost finalizată. Etapa 2 se află într-o fază incipientă și va fi dezvoltată în funcție de rezultatele evaluării cererii de piață pentru capacitate incrementală pentru punctele de interconectare situate pe conducta T2. Termenul estimat de finalizare – 2028.
Modernizare SMG Isaccea 3 și Negru Vodă 3 în vederea realizării curgerii bidirecționale pe conducta T3 (proiect LA non FID)	Modernizarea stațiilor de măsurare gaze Isaccea 3 și Negru Vodă 3 în vederea asigurării curgerii bidirecționale la granița cu Ucraina și Bulgaria pe conducta de tranzit T3. Etapa 1 – Crearea posibilității de curgere bidirecțională a gazelor pe T3; Etapa 2 – Înlocuirea sistemelor de măsură la SMG Isaccea 3 și Negru Vodă 3.	Etapa 1 a fost finalizată. Etapa 2 se află într-o fază incipientă și va fi dezvoltată în funcție de rezultatele evaluării cererii de piață pentru capacitate incrementală pentru punctele de interconectare situate pe conducta T3. Termenul estimat de finalizare – 2028.
Interconectarea SNT la Terminalul GNL amplasat la malul Mării Negre (proiect LA non FID)	Realizarea interconectării SNT la un terminal GNL de la țărmul Mării Negre prin construirea unei conducte de transport, în lungime de cca 25 km, de la țărmul Mării Negre până la conductele T1 și T2.	Proiectul se află într-o fază incipientă. Astfel, decizia de finanțare este estimată pentru anul 2026, construcția se va realiza în perioada 2027-2028, iar punerea în funcțiune va avea loc în anul 2028.
Terminal GNL amplasat la malul Mării Negre (proiect LA non FID)	Realizarea unui terminal GNL la țărmul Mării Negre, cu scopul de a diversifica sursele de aprovizionare cu gaze naturale. Vor putea fi astfel preluate cantitățile de LNG din zona Mării Caspice și a Orientului Mijlociu.	Proiectul se află într-o fază incipientă și va fi implementat în funcție de rezultatele evaluării cererii de piață pentru rezervarea de capacitate. Termenul estimat de finalizare – 2028.

2.4. Stadiul proiectelor majore de înmagazinare a gazelor naturale cuprinse în PDSNT 2024-2033

Stadiul proiectelor majore de înmagazinare a gazelor naturale cuprinse în PDSNT 2024-2033, conform Raportului privind stadiul realizării proiectelor din planul de investiții și de dezvoltare pe 10 ani transmis de OTS, se prezintă în tabelul următor:

Denumirea proiectului	Lucrări incluse	Stadiu
Modernizarea sistemului de înmagazinare în depozitul Bilciurești	Creșterea capacității de livrare zilnică din depozitul Bilciurești la 20 mil. mc/zi și creșterea capacității de înmagazinare cu 108 mil. mc/ciclu. Lucrarea implică modernizarea instalațiilor tehnologice Bilciurești și forarea a 4 noi sonde (Etapa 1), respectiv realizarea unui colector Butimanu-Bilciurești, modernizarea sistemului de răcire (M3 Butimanu), a 39 sonde de injecție/extracție și realizarea a 11 km de conductă Bilciurești – Butimanu (în Etapa 2).	Lucrarea se desfășoară în două etape. Prima dintre ele a fost finalizată în semestrul II 2024. Pentru cea de-a doua fază, în luna decembrie 2024 au fost semnate acordurile contractuale aferente. Construcția se va desfășura în perioada 2025-2027, iar punerea în funcțiune este programată pentru anul 2027.
Creșterea capacității de stocare subterană la depozitul Ghercești	Completarea infrastructurii sistemului de înmagazinare pentru asigurarea operării la capacitatea de 600 mil. mc/ciclu. Lucrarea constă în construirea unor noi stații de	Studiul de fezabilitate și proiectul tehnic sunt finalizate. În acest moment Depogaz identifică sursele de finanțare prin atragerea de

	comprimare, măsurare, uscare, modernizarea a 20 de sonde de injecție – extracție, interconectarea cu SNT și introducerea de motoare “hydrogen ready”.	împrumuturi și fonduri externe. Construcția este estimată pentru perioada 2026-2028, iar punerea în funcțiune va avea loc în anul 2028.
Depozit nou de stocare subterană a gazelor naturale în Fălticeni (Moldova)	Creșterea capacității de înmagazinare pentru asigurarea securității aprovizionării cu gaze naturale prin transformarea în depozit subteran a unui sau a mai multor câmpuri depletate: Pocoleni, Comănești, Todirești sau Davideni, construire stații de comprimare, măsurare, uscare, sonde de injecție-extracție și interconectarea cu SNT.	Studiul de fezabilitate este în curs de alaborare, fiind estimat pentru 2025. Proiectul este condiționat de obținerea acordurilor din parte Romgaz și ANRM pt. Transformarea unui zăcământ depletat în depozit de înmagazinare. Proiectul tehnic, DTAC și AC sunt estimate pentru anii 2026-2028, documentația de licitație este estimată pentru anul 2028, construcția se va realiza în 2029-2032, iar punerea în funcțiune va avea loc în anul 2032.
Creșterea capacității de stocare subterană la depozitul Sărmășel (Transilvania)	Dezvoltarea depozitului Sărmășel, creșterea capacității de înmagazinare de la 900 la 1500 mil mc/ciclu, a capacității de injecție și de extracție, prin extinderea instalațiilor existente cu următoarele obiective: • forarea a 38 sonde noi; • 48,7 km conducte aducțiune; • 8 grupuri tehnologice; • 19,2 km conducte colectoare; • 3 unități de comprimare; • 2 instalații de uscare gaze; • Instalație de separare și măsură (ISM); • Sistem de producere a energiei din surse regenerabile; • Racord la SNT.	Studiul de fezabilitate și proiectul tehnic s-au finalizat, s-a luat decizia de finanțare. S-au finalizat lucrările de modernizare pentru 12 sonde. Sunt în curs de execuție 6 noi sonde, a căror finalizare va avea loc în anul 2025. Celelalte etape se vor desfășura începând cu anul 2024, punerea în funcțiune fiind programată în anul 2026 pentru faza II și 2030 pentru faza III.
Modernizarea infrastructurii de înmagazinare gaze naturale - Bălăceanca	Creșterea capacității de livrare zilnică din depozitul Bălăceanca până la 1,6 mil. mc/zi. Lucrarea implică realizarea următoarelor obiective: • forarea a 3 noi sonde; • sistematizare colectoare; • extindere și modernizare stație comprimare; • extindere și modernizare stație uscare; • modernizare panou măsură; • modernizare sonde existente; • digitalizarea procesului de înmagazinare.	Studiul de fezabilitate a fost finalizat. Realizarea lucrărilor este estimată a se desfășura în perioada 2026-2032, iar punerea în funcțiune este programată pentru anul 2032.
Unitatea de stocare – Depomureș	Retehnologizarea și dezvoltarea depozitului de înmagazinare subterană Târgu-Mureș prin creșterea capacității zilnice de injecție/extracție (etapa I) și a capacității de înmagazinare la 400 mil. mc în etapa I și la 600 mil. mc în etapa II, prin realizarea obiectivelor: - stație centrală de gaze, - colector nou de înmagazinare, - creșterea presiunii de operare, - sonde noi.	Studiul de fezabilitate și cel FEED au fost finalizate. De asemenea, etapa I este în curs de execuție, construcția și punerea în funcțiune fiind estimate pentru anul 2026. A fost obținută o finanțare nerambursabilă prin mecanismul CEF Energy de 12,77 mil. euro.

2.5. Monitorizarea realizării planurilor anuale de investiții ale operatorului de transport și de sistem

2.5.1. Recuperarea lucrărilor restante din planul de investiții pentru anul 2023

În ceea ce privește îndeplinirea planului de investiții pentru anul 2023, OTS a recuperat în primele 6 luni ale anului 2024 investiții restante aferente acestuia în valoare de 13.028.736 lei, astfel încât valoarea totală a investițiilor realizate dintre cele incluse în planul de investiții pentru anul 2023 a fost de 115.026.681 lei, din care 101.000.005 lei din surse proprii și 14.026.676 lei din surse nerambursabile. Investițiile directe în sistem finanțate din surse proprii au avut o valoare totală de 88.512.341 lei reprezentând 87,6% din totalul finanțat din surse proprii (în condițiile în care cadrul de reglementare permite o limită minimă de 85%), iar cele în dotări au avut o valoare totală de 12.487.6634 lei.

Prin raportarea valorii finanțate din surse proprii a investițiilor directe în sistem realizate conform planului de investiții asumat pentru anul 2023, de 88.512.341 lei la valoarea de plan asumată a acestora, de 195.441.989 lei, rezultă un grad de realizare a planului de investiții pentru anul 2023, stabilit în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (2) din *Procedură* de 45%, sub gradul minim obligatoriu, de 95%.

Investițiile cele mai importante aferente planului de investiții asumat pentru anul 2023, care au fost recuperate în cursul anului 2024, au fost:

- ❖ Racord gaze naturale și SRMP Gușoieni (Vâlcea);
- ❖ Racord gaze naturale și SRMP Dorobanț (Iași);
- ❖ Mărire capacitate SRM Letcani (Iași).

2.5.2. Realizarea planului de investiții pentru anul 2024

În tabelul centralizator următor sunt prezentate valorile totale, în lei, ale lucrărilor realizate de operatorul de transport și de sistem, comparativ cu valoarea planului de investiții asumat de OTS, pentru anul 2024.

Cod lucrare	Tipul lucrării	PLAN - Valoare [lei]	REALIZAT - Valoare [lei]	Grad de realizare [%]
	Valoare totală, din care:	225.674.747	207.315.796	91,8%
	Cofinanțări	13.457.049	0	0%
	Finanțare din fonduri proprii, din care:	212.217.698	207.315.796	97,7%
	Sistem	189.991.110	181.081.866	95,3%
	Dotări	22.226.588	26.233.929	118%
A	Extindere/Dezvoltare	162,490,652	123,239,331	76%
A1	Extindere/dezvoltare în zona concesionată	0	0	
A2	Extindere/dezvoltare pentru noi concesii	0	0	
A3	Creșterea capacității sistemului	162,490,652	123,239,331	76%
A4	Extindere obiective importanță strategică	0	0	
B	Reamplasare de obiective	0	0	
C	Modernizare	40,957,507	57,842,535	141%

C1	Retechnologizarea și modernizarea conductelor, bransamentelor, stațiilor de reglare și măsură	36,365,080	47,790,373	131%
C2	Înlocuiri periodice de contoare expirate metrologic	651,435	6,091,935	935%
C3	Instalații protecție catodică	614,997	884,743	144%
C4	Instalații odorizare	2,771,060	2,515,937	90,8%
C5	Echipamente SCADA	554,935	559,547	101%
D	Înlocuirea obiectivelor în urma unor incidente și avarii	0	0	
E	Preluare de obiective de la terți	0	0	
F	Achiziție de dotări	22,226,588	26,233,929	118%
F1	Utilaje auto	4,923,711	2,791,171	56,7%
F2	Tehnică de calcul	4,353,295	5,495,049	126%
F3	Programe informatice	6,214,312	13,672,082	220%
F4	Echipamente de lucru	5,229,101	2,130,624	41%
F5	Îmbunătățire condiții de muncă	1,506,169	2,145,004	142%
G	Schimbarea soluției de alimentare	0	0	
H	Noi racorduri din tarif de racordare	0	0	
H1	Execuție racorduri/bransamente	0	0	
H2	Contoare la utilizatori noi	0	0	
I	Sisteme de securitate și supraveghere	0	0	

Astfel, SNTGN Transgaz S.A. a realizat în anul 2024 investiții în valoare totală de 207.315.796 lei din planul asumat pentru acest an, întreaga valoare reprezentând finanțare din surse proprii.

Din valoarea totală a investițiilor realizate cu finanțare din surse proprii anterior menționată, 181.081.866 lei reprezintă valoarea totală a imobilizărilor corporale și necorporale aferente sistemului, respectiv peste 87% din total.

Dintre cele mai însemnate obiective puse în funcțiune în anul 2024 pot fi enumerate următoarele proiecte:

- ❖ Conducta de transport gaze naturale Plătărești - Bălăceanca;
- ❖ Conducta de transport gaze naturale Dn 600 Mihai Bravu – Siliștea, subtraversare Dunăre;
- ❖ Lucrări de acces/racordare la SNT;
- ❖ Retechnologizarea conductelor, bransamentelor, stațiilor de reglare și măsură;
- ❖ Achiziția de dotări, respectiv utilaje auto, tehnică de calcul, programe informatice, echipamente de lucru și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă, sisteme de securitate și supraveghere.

Gradul de realizare a planului anual de investiții pentru 2024, stabilit conform prevederilor art. 34 alin. (2) din *Procedura* aprobată cu Ordinul ANRE nr. 38/2019, respectiv prin raportarea valorii realizate a imobilizărilor corporale și necorporale directe în sistem de 181.081.866 de lei la valoarea planificată a acestora de 189.991.110 de lei, este de 95,3%.

Conform *Procedurii*, gradul de realizare a planului de investiții aferent anului 2024 se va reanaliza după primele 6 luni ale anului 2025, perioadă în care operatorul are dreptul să recupereze investițiile nerealizate în anul precedent. Operatorul a transmis asumarea recuperării unei valori totale în obiective aparținând sistemului în valoare de 99.073.580 de lei. Dintre cele mai importante investiții planificate inițial în anul 2024, care urmează a fi recuperate în anul 2025, se menționează: conducta de transport gaze naturale SRM Timișoara I – SRM Timișoara III, conducta de transport Târgu Neamț - Băltățești, 19 lucrări de racordare și acces la SNT, retehnologizarea și modernizarea conductelor, bransamentelor și a stațiilor de reglare-măsurare etc.

2.5.3. Planul de investiții pentru anul 2025

Pentru anul 2025, SNTGN Transgaz S.A. a prognozat investiții în valoare totală finanțată din surse proprii de 2.415.151.755 lei, din care investiții în sistem de 2.342.630.406 lei reprezentând 97% din total și investiții în dotări de 72.521.349 lei.

Structura planului de investiții cuprinde circa 92% din valoare lucrări pentru creșterea capacității SNT, 5% lucrări de modernizare, respectiv retehnologizarea și modernizarea conductelor, racordurilor, stațiilor de reglare și măsurare și 3% achiziții de dotări, respectiv utilaje auto, tehnică de calcul, programe informatice, echipamente de lucru și pentru îmbunătățirea condițiilor de muncă, sisteme de securitate și supraveghere. Dintre cele mai importante investiții planificate cu scopul creșterii capacității SNT se menționează:

- Dezvoltarea pe teritoriul României a coridorului sudic de transport pentru preluarea gazelor naturale de la Țărmul Mării Negre (Țărmul Mării Negre - Podișor);
- Conducta de transport gaze naturale pentru alimentare cu gaze naturale CET Mintia (inclusiv alimentare cu energie electrică, protecție catodică și fibră optică);
- Conducta de transport Deta – Moravița;
- Conducta de transport Bentu și Siliștea București – Cotu Ciorii;
- 12 lucrări de racordare și SRMP.

2.6. Monitorizarea realizării planurilor anuale de investiții ale operatorilor de înmagazinare a gazelor naturale

Valoarea totală a investițiilor planificate în anul 2024 de către DEPOGAZ a fost de 71.582.561 lei. Din această valoare, imobilizările corporale și necorporale aferente sistemului de înmagazinare au reprezentat circa 72%, respectiv 64.253.212 lei, restul reprezentând achiziții de dotări. Investițiile realizate au avut o valoare totală de 66.830.271 lei, fiind finanțate integral din surse proprii.

Prin raportarea valorii realizate a imobilizărilor corporale și necorporale în sistem, în valoare de 42.216.383, la valoarea planificată a acestora, de 64.253.212 lei, a rezultat un grad de îndeplinire a planului de investiții în anul 2024, stabilit în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (2) din Procedura aprobată cu Ordinul ANRE nr. 38/2019, de 65,7%.

Cele mai importante lucrări realizate au constat în:

- Modernizarea și retehnologizarea Depozitului Butimanu;
- Modernizarea și retehnologizarea Depozitului Bilciurești;

Pentru anul 2025, DEPOGAZ a prognozat investiții în valoare totală de 68.713.000 lei, din care

61.000.000 lei reprezintă imobilizări corporale și necorporale destinate sistemului - în principal sonde, instalații și infrastructura aferentă modernizării depozitului de înmagazinare subterană Sărmășel (circa 75% din total).

Operatorul sistemului de înmagazinare DEPOMUREȘ a planificat pentru anul 2024 investiții în valoare totală de 701.832 lei, din care 117.500 investiții în sistem și 584.332 investiții în dotări. În ceea ce privește investițiile realizate, acestea au fost de 700.348 lei, formate din 117.500 lei investiții în sistem și 582.848 lei investiții în dotări.

Pentru anul 2025, DEPOMUREȘ a prognozat investiții în valoare de 325.000 lei, întreaga sumă fiind alocată dotărilor.

2.7. Monitorizarea realizării planurilor anuale de investiții pentru sistemele de distribuție a gazelor naturale

2.7.1. Recuperarea lucrărilor restante din planul de investiții pentru anul 2023

În ceea ce privește realizarea planurilor de investiții aferente anului 2023, care puteau fi recuperate/realizate până la data de 30 iunie 2024 conform cadrului de reglementare, operatorii de distribuție a gazelor naturale au raportat că, în cursul anului 2024 au fost recuperate investiții ale planului pentru anul 2023 în valoare totală de 67.975.390 lei, din care finanțare din surse proprii în valoare de 54.695.981. Astfel, valoarea totală a investițiilor realizate în anul 2023 incluzând atât valoarea realizată în cursul anului 2023, de 950.101.746 lei, cât și valoarea recuperată a investițiilor întârziate, de 54.695.981 lei a fost de 1.004.797.727 lei, finanțată din surse proprii. Structura acestora a fost de 89,6% capacități ale sistemului de distribuție și 10,4% dotări. Prin raportarea valorii investițiilor realizate în obiective aparținând sistemului, de 900.386.267 lei la valoarea planificată a acestora, de 888.877.374 lei, se constată îndeplinirea obligației de realizare a valorii planului asumat pentru anul 2023 în proporție de 101,3%, stabilită în conformitate cu prevederile cadrului de reglementare, respectiv ale art. 34 alin. (2) din Procedura aprobată cu Ordinul ANRE nr. 38/2019.

În tabelul următor se prezintă gradul de realizare a planurilor de investiții **pentru anul 2023**, finanțate din fondurile proprii ale operatorilor:

Operatorul	Investiții planificate pt. anul 2023	Investiții realizate în anul 2023	Investiții recuperate în anul 2024	Investiții TOTALE aferente anului 2024	Gradul de realizare a investițiilor în total	Gradul de realizare a investițiilor în sistem, conform art. 34 Procedura
	(mil. lei)	(mil. lei)	(mil. lei)	(mil. lei)	(%)	(%)
Delgaz Grid	408,3	365,4	17,2	382,6	93,7%	96,7%
Distrigaz Sud Rețele	451,4	423,4	32,2	455,6	101%	101,2%
Alții (25 OSD)	145,6	161,3	5,3	166,6	103%	112,2%
TOTAL	1.005,3	950,1	78,5	934,9	101%	101,3%

2.7.2. Realizarea planului de investiții pentru anul 2024

Valoarea totală a investițiilor planificate de operatorii de distribuție a gazelor naturale pentru anul 2024 a fost de 1.199.297.477 de lei, în creștere cu peste 8% față de planul anului anterior, de 1.108.992.782 lei.

Din valoarea totală planificată, investițiile cu finanțare din surse proprii au fost de 946.773.093 lei, în scădere cu circa 6% față de valoarea aferentă anului 2023, de 1.005.329.043 lei. Structura acestor investiții este de 88,6% lucrări în capacități ale sistemului și de 11,4% în dotări.

Investițiile realizate, respectiv valoarea mijloacelor fixe rezultate în urma investițiilor realizate de către operatorii sistemelor de distribuție la nivel național în anul 2024, este de 1.170.879.911 lei din care finanțate din surse proprii 970.569.287 lei, înregistrându-se o creștere cu aproximativ 20,4 milioane lei, respectiv o majorare de cca. 2,1% față de valoarea investițiilor realizate în anul 2023 din surse proprii, care a fost de 950.101.746 lei.

Din valoarea realizată din surse proprii menționată, 877.364.322 lei, respectiv 90,4% din total, sunt investiții directe în sistemele de distribuție și 93.204.965 lei, reprezentând 9,6% din total, investiții în dotări.

Prin raportarea valorii investițiilor realizate în obiective aparținând sistemului, de 877.364.322 lei, la valoarea planificată a acestora, de 837.518.667 lei, se constată îndeplinirea obligației de realizare a valorii planului asumat în proporție de peste 104%, stabilită în conformitate cu prevederile cadrului de reglementare, respectiv ale art. 34 alin. (2) din Procedura aprobată cu Ordinul ANRE nr. 38/2019.

În ceea ce privește investițiile pe care le-au realizat în cursul anului 2024 cei doi operatori care distribuie gaze naturale pentru mai mult de 100.000 de utilizatori, respectiv S.C. Delgaz Grid S.A. și S.C. Distrigaz Sud Rețele SRL, valoarea totală realizată însumează 837.244.227 lei, din care finanțare din surse proprii de 777.245.284 lei. Din această valoare, investițiile directe în obiective ale sistemului sunt de 695.985.863 lei. Raportând această valoare la cea asumată prin plan, de 747.277.593 lei, rezultă un grad de realizare la 31 decembrie 2024 a investițiilor directe în sistem din planul asumat, stabilit în conformitate cu prevederile art. 34 alin. (2) din Procedura aprobată cu Ordinul ANRE nr. 38/2019, de 93%. Procentul urmează să crească după adăugarea investițiilor recuperate în primele 6 luni ale anului 2025, conform prevederilor *Procedurii*.

Valoarea totală a investițiilor realizate de către cei doi mari operatori reprezintă un procent de 71,5% din valoarea totală a investițiilor realizate în sistemele de distribuție a gazelor naturale la nivel național.

Din punctul de vedere al structurii valorii investițiilor realizate în anul 2024 de către cei doi mari distribuitori, 89,5% din total reprezintă valoarea mijloacelor corporale și necorporale care aparțin sistemului, valoare care respectă prevederile art. 22, alin. (2) al *Procedurii* aprobate prin Ordinul ANRE cu nr. 38/2019, conform cărora pentru OD care distribuie gaze naturale pentru mai mult de 100.000 de clienți, valoarea investițiilor care au ca rezultat imobilizări corporale și necorporale aparținând sistemului trebuie să reprezinte cel puțin 85% din valoarea totală a planului anual de investiții.

În conformitate cu prevederile art 34, alin (2) din *Procedura* mai sus amintită, operatorul are obligația de a realiza anual din surse proprii investiții care au ca rezultat imobilizări corporale

și necorporale aparținând sistemului în valoare de cel puțin 95% din valoarea totală a acestora cuprinsă în planul anual de investiții aprobat de ANRE pentru anul respectiv. În acest sens, în urma analizei ANRE, a reieșit faptul că, dintre cei 26 de operatori, un număr de 18 operatori au îndeplinit deja condiția procentuală impusă, ceilalți având obligația de a recupera investițiile nerealizate în conformitate cu dispozițiile art. 34 alin (4) ale aceleași *Proceduri*, respectiv în primele 6 luni ale anului 2025.

Situația care reflectă gradul de realizare a investițiilor asumate de către operatori în **planurile aferente anului 2024**, este sintetizată în tabelul următor.

Operatorul	Investiții TOTALE planificate	Investiții TOTALE realizate	Grad total de realizări	Investiții în SISTEM planificate	Investiții în SISTEM realizate	Grad de realizare a investițiilor în sistem
	(mil. lei)	(mil. lei)	(%)	(mil. lei)	(mil. lei)	(%)
Delgaz Grid	434,1	377,6	87%	318,2	312,5	98%
Distrigaz Sud Rețele	542,9	459,6	84,6%	429,1	383,4	89%
Alții (24 OSD)	222,3	333,6	150%	90,2	181,4	201%
TOTAL	1199,3	1170,8	97,6%	837,5	877,3	104,7%

La evaluarea **gradului de îndeplinire a planurilor de investiții pentru anul 2024**, valorile totale ale investițiilor realizate de către operatori în cursul anului 2024, prezentate mai sus, nu includ lucrările recuperate, respectiv cele care au fost incluse în planul de investiții al anului 2023, dar care au avut punerea în funcțiune în primele 6 luni ale anului 2024, în termenul legal de recuperare.

2.7.3. Planul de investiții pentru anul 2025

Pentru anul 2025, operatorii sistemelor de distribuție au planificat să efectueze investiții în valoare totală de 1.161.012.185 lei, valoarea din surse proprii fiind de 964.128.706 lei, iar valoarea finanțată din fonduri nerambursabile de 196.883.479 lei. Dintre acestea, 844.863.634 lei reprezintă valoarea investițiilor directe în sistem, respectiv 87,6% din total.

Cei mai mari doi operatori, Distrigaz Sud Rețele și Delgaz Grid, au programat pentru anul 2025 investiții însumate în valoare de 911.193.052 lei, din care 850.435.622 lei reprezintă finanțare din surse proprii. Investițiile directe în sistem planificate de acești operatori au o valoare totală finanțată din surse proprii de 741.516.896 lei, adică 87,2% din total. Investițiile pe care cei doi mari operatori și le-au planificat pentru anul 2025 reprezintă peste 78% din valoarea totală programată pentru același an de către toți operatorii sistemelor de distribuție a gazelor naturale din România.

3. Starea tehnică și mentenanța sistemelor de transport și de distribuție a gazelor naturale

3.1. Evoluția cadrului de reglementare privind monitorizarea stării tehnice a sistemelor de gaze naturale de interes public în cursul anului 2024

În anul 2024 nu au fost aduse modificări la cadrul de reglementare aplicabil analizării investițiilor în rețelele de gaze naturale.

Astfel, monitorizarea stării tehnice a sistemelor de gaze naturale de interes public în cursul anului 2024 s-a realizat în baza următoarelor reglementări:

- *Procedura privind fundamentarea și criteriile de aprobare a planurilor de investiții ale operatorilor de transport și de sistem, de distribuție și de înmagazinare a gazelor naturale, precum și ai terminalelor GNL/hidrogen, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 38/2019, cu modificările și completările ulterioare,*
- *Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 140/2021,*
- *Standardul de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 131/2022.*

3.2.Starea tehnică a sistemelor de transport al gazelor naturale

Activitatea de transport al gazelor naturale este desfășurată de S.N.T.G.N. Transgaz S.A. în calitate de operator unic de transport și de sistem al gazelor naturale, în baza licenței de operare a sistemului național de transport al gazelor naturale nr. 1933/20.12.2013, aprobată de ANRE, cu valabilitate până la data de 08.07.2032.

Transportul gazelor naturale este asigurat prin conducte magistrale și racorduri de alimentare, în **lungime totală de 13.992 km**, având diametre cuprinse între 25 mm și 1200 mm, precum și prin instalațiile, echipamentele și dotările aferente acestora, la presiuni cuprinse între 6 bar și 63 bar, prin care se asigură preluarea gazelor naturale extrase din perimetrele de producție, din depozitele de înmagazinare subterană și a celor provenite din import și transportul acestora în vederea livrării către clienții finali din piața internă și externă de gaze naturale.

Principalele componente ale Sistemului Național de Transport (SNT) al gazelor naturale sunt prezentate în tabelul următor:

Principalele componente ale SNT al gazelor naturale la 31.12.2024	
❖	13.992 km de conducte magistrale și racorduri de alimentare gaze naturale, din care 481 km sunt aferenți magistralei BRUA;
❖	1.178 stații de măsurare gaze / 1.284 direcții de măsurare;
❖	10 puncte fizice de interconectare cu sistemele de transport adiacente
❖	8 stații de măsurare gaze pentru import/export;
❖	60 de stații de comandă vane/noduri tehnologice (SCV, NT);
❖	6 puncte fizice de intrare/ieșire conectate la depozitele de înmagazinare;
❖	8 stații de comprimare gaze (SCG);
❖	1.079 de stații de protecție catodică (SPC);

❖ 1.093 de stații de odorizare gaze (SOG).

Situația duratei de funcționare a componentelor SNT, aflate în utilizare la data de **31.12.2024**, este prezentată în tabelul următor:

Durata de funcționare	Conducte de transport și racorduri de alimentare (km.)	Număr direcții de măsurare aferente stațiilor de reglare măsurare (SRM)	Număr stații de odorizare gaze (SOG)	Număr stații de reglare măsurare a gazelor din import/export (SMG)	Număr stații de protecție catodică (SPC)	Număr stații de comandă vane (SCV-NT)	Număr stații de comprimare gaze (SCG)
≥ 40 ani	7.930,97	159	15	1	6	11	0
între 30 și 40 ani	1.140,03	68	25	2	7	-	0
între 20 și 30 ani	1.653,82	466	263	3	157	4	0
între 10 și 20 ani	2.054,86	476	426	-	826	13	0
între 5 și 10 ani	251,79	38	215	1	33	24	1
≤ 5 ani	960,87	77	149	1	50	8	7
TOTAL	13.992,33	1.284	1.093	8	1.079	60	8

Modificările survenite față de anul precedent sunt evidențiate în următorul tabel centralizator:

Nr. crt.	Denumire obiectiv/ componenta SNT	U.M.	Total la data de 31.12.2023	Realizări în anul 2024	Total la data de 31.12.2024	Variația față de anul 2023 (%)
1	Conducte magistrale de transport și racorduri de alimentare, exceptând tranzitul T2 și T3	km	13.963	+29	13.992	+0,21%
2	Număr total de stații de măsurare gaze/direcții de măsurare	buc	1.162/1.268	+16/+16	1.178/1.284	1,3%/1,2%
3	Stații de comandă vane / noduri tehnologice (SCV-NT)	buc	60	0	60	0

4	Stații de măsurare gaze – import/export	buc	6	+2	8	+33,3%
5	Puncte de interconectare cu depozitele de înmagazinare	buc	6	0	6	0
6	Stații de comprimare gaze (SCG)	buc	8	0	8	0
7	Stații de protecție catodică (SPC)	buc	1.081	-2	1.079	-0,18%
8	Stații de odorizare gaze (SOG)	buc	1.071	+22	1.093	+2,05%

În cursul anului 2024, sistemul național de transport a înregistrat următoarele modificări:

- ❖ lungimea totală a conductelor și racordurilor (incluzând magistrala BRUA) a înregistrat o creștere de circa 0,21%, respectiv circa 29 km;
- ❖ stațiile de reglare-măsurare și direcțiile de măsurare au crescut cu 16 – ceea ce reprezintă o creștere de cca. 1,3% respectiv 1,2 % față de anul precedent;
- ❖ au fost scoase din funcțiune 2 stații de protecție catodică, ceea ce reprezintă o creștere de cca. 0,18% față de anul precedent;
- ❖ au fost puse în funcțiune 22 de noi stații de odorizare gaze, numărul total al acestora ajungând astfel la 1.093 – ceea ce reprezintă o creștere de circa 2% față de anul precedent;

3.3.Starea tehnică a sistemelor de distribuție a gazelor naturale

Cei 26 de operatori de distribuție a gazelor naturale, titulari ai licențelor acordate de ANRE, au deținut la data de 31.12.2024 conducte de distribuție a gazelor naturale și racorduri aferente acestora în **lungime totală de 63.130 km**. Dintre acestea, o pondere de 71,21% o reprezintă rețelele din polietilenă, acestea fiind cele care au cunoscut o dezvoltare accentuată în ultimii 25 de ani.

În tabelul următor se prezintă situația duratei de funcționare a conductelor și a racordurilor sistemelor de distribuție a gazelor naturale, din polietilenă și oțel, la sfârșitul anului 2024.

Vechime rețea	Lungime obiective OL	Lungime obiective PE	Total lungime obiective	
(ani)	(km)	(km)	(km)	(%)
≥40	2.011	0	2.011	3,18
[30;40)	4.574	0	4.574	7,25
[20;30)	10.121	7.349	17.470	27,67
[10;20)	1.198	18.230	19.428	30,78

<10	273	19.374	19.647	31,12
Total	18.177	44.953	63.130	100

Astfel, din totalul de 63.130 km, o pondere de peste 31% o reprezintă rețele cu o vechime mai mică de 10 ani, iar circa 31% dintre acestea au o vechime cuprinsă între 10 și 20 de ani. Pe de altă parte, peste 27% reprezintă conducte și racorduri cu vechimea cuprinsă între 20 și 30 de ani, în timp ce doar puțin peste 10% au o vechime mai mare de 30 de ani.

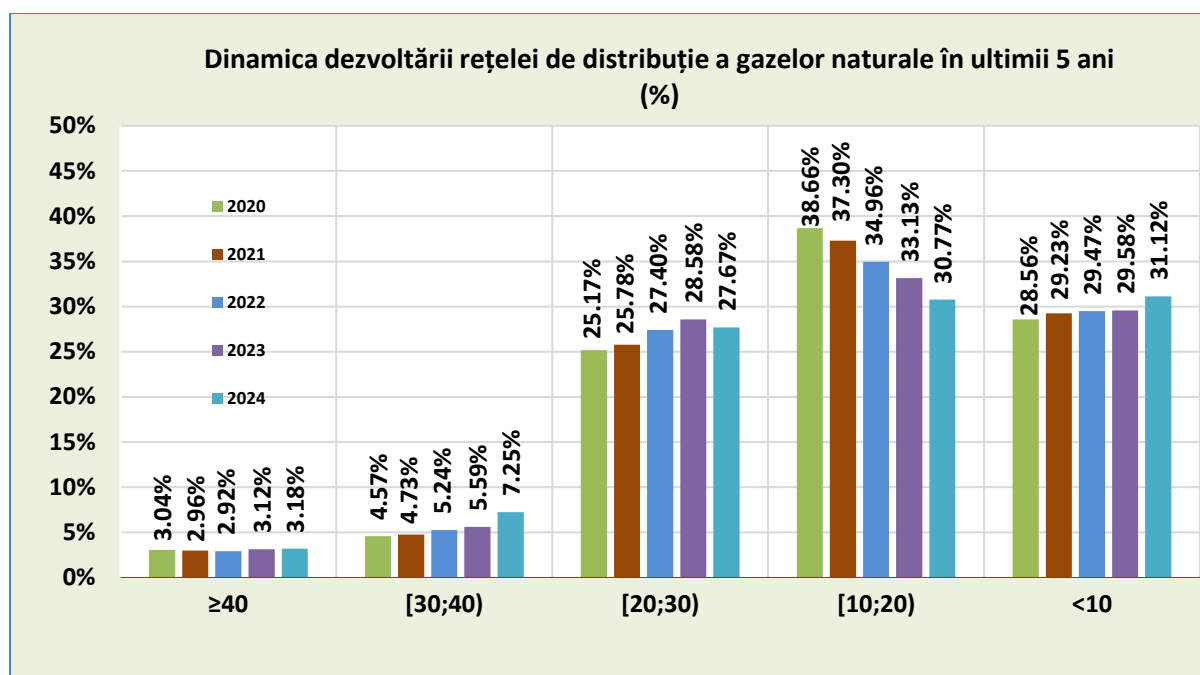
Prin comparație cu anul gazier precedent, se remarcă extinderea rețelei naționale de distribuție de gaze naturale cu 2.308 km, ceea ce reprezintă o majorare cu circa 3,8%.

Ponderea conductelor din polietilenă, respectiv din oțel este prezentată în tabelul următor:

Vechime rețea (ani)	Procent OL (%)	Procent PE (%)
≥40	3,18	0,00
[30;40)	7,25	0,00
[20;30)	16,03	11,64
[10;20)	1,90	28,88
<10	0,43	30,69
Pondere din total (%)	28,79	71,21

Tabelul următor și graficul de mai jos prezintă dinamica dezvoltării rețelei de distribuție a gazelor naturale în ultimii 5 ani, în funcție de vechimea acestora.

Vechime rețea (ani)	În anul 2020	În anul 2021	În anul 2022	În anul 2023	În anul 2024
≥40	3,04%	2,96%	2,92%	3,12%	3,18%
[30;40)	4,57%	4,73%	5,24%	5,59%	7,25%
[20;30)	25,17%	25,78%	27,40%	28,58%	27,67%
[10;20)	38,66%	37,30%	34,96%	33,13%	30,78%
<10	28,56%	29,23%	29,47%	29,58%	31,12%

3.4. Monitorizarea respectării perioadelor de timp necesare pentru racordări și reparații

3.4.1. Monitorizarea respectării perioadelor de timp necesare pentru racordări și reparații în sistemul de transport

Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale, prevede faptul că, pentru realizarea unei noi instalații de racordare la ST sau pentru modificarea/reamplasarea uneia existente, OTS are obligația să finalizeze lucrările și să pună în funcțiune instalația de racordare în termen de 180 de zile de la data obținerii autorizației de construire.

De asemenea, pentru realizarea unui obiectiv sau a unei conducte necesar/necesare racordării, OTS are obligația de a realiza și de a pune în funcțiune aceste obiective în termen de 180 de zile de la data semnării contractului de racordare.

Din evidențele transmise, la nivelul Transgaz, în anul gazier 2023-2024 nu a fost executată și pusă în funcțiune nicio instalație de racordare.

Cauzele principale care au determinat întârzieri ale acestor racordări la SNT au fost date de dificultățile întâmpinate de operator în derularea investițiilor, după cum urmează:

- obținerea cu întârziere a avizelor solicitate prin certificatele de urbanism, reflectată în decalarea termenelor pentru obținerea autorizațiilor de construire (avize OCPI, avize de mediu, avize arheologice etc.);
- derularea procedurii de achiziție publică, pentru care fie nu se depun oferte, fie implică multiple clarificări pe etape: tehnice, financiare, de eligibilitate, existând dese cazuri în care s-a reluat procedura de mai multe ori ca urmare a neîndeplinirii de către operatorii economici a cerințelor din caietul de sarcini. Intervalul minim de timp dintre două proceduri succesive de licitații este de 3-4 luni;

- schimbările legislative privind ajustarea prețurilor din contractele de execuție (OUG 15/2021 și OUG 47/2022).

Măsurile propuse de operator pentru reducerea acestor termene se referă la corelarea unor prevederi legislative care să permită derularea fără sincope a procesului investițional. În plus, deoarece operatorul nu are control asupra unor etape ale procesului de racordare, acesta propune reanalizarea indicatorului de performanță prevăzut de standard atât din punct de vedere al duratei, cât și din punct de vedere al datei față de care acesta să fie măsurat și monitorizat.

3.4.2. Monitorizarea respectării perioadelor de timp necesare pentru racordări și reparații în sistemele de distribuție

În anul gazier 2023-2024 operatorii de distribuție (OD) au înregistrat un număr total de 73.573 de cereri de racordare, a căror durată medie de soluționare a fost de 10,74 zile.

În acest context, pentru cele 33.821 racorduri pe care operatorii sistemelor de distribuție le-au executat și pus în funcțiune în perioada 01.10.2023-30.09.2024, a rezultat o durată medie de realizare a acestora de 191,9 zile, calculată de la data înregistrării cererii solicitantului dacă aceasta a fost însoțită de documentația completă sau de la data completării documentației.

Se observă o reducere a perioadei medii de racordare cu circa 25 de zile față de cea înregistrată în anul gazier anterior, care a fost de 217 de zile. Astfel, se remarcă faptul că au fost mai bine gestionate dificultățile pe care operatorii sistemelor de distribuție le-au întâmpinat pe parcursul anilor precedenți, în principal cu obținerea avizelor și autorizațiilor necesare desfășurării lucrărilor.

Față de cele 38.605 racorduri puse în funcțiune pe parcursul anului gazier precedent (2022-2023), volumul de lucrări în perioada monitorizată a înregistrat o scădere de circa 12,3%.

În ceea ce privește cele 3.859 extinderi/redimensionări ale obiectivelor/conductelor de gaze naturale puse în funcțiune de operatorii sistemelor de distribuție în perioada 01.10.2023-30.09.2024, durata de realizare a acestora a înregistrat o valoare medie de 404,54 zile, calculată de la data depunerii de către solicitant a cererii însoțite de documentația completă până la data punerii în funcțiune. Și în acest caz se remarcă faptul că s-a înregistrat o diminuare semnificativă a numărului de extinderilor de conducte realizate față de anul gazier precedent (când acestea au fost 6.889), respectiv cu circa 44%, dar și o creștere cu circa 16% a duratei medii de execuție a acestora față de durata medie de 348 de zile în perioada 01.10.2022-30.09.2023.

Se constată faptul că indicatorii de performanță nu s-au situat în totalitate în limitele impuse prin standard, ceea ce obligă operatorii la implementarea unor procedee și măsuri adecvate suplimentare care să conducă la optimizarea proceselor și să reducă timpii de așteptare.

3.5. Monitorizarea indicatorilor de performanță

3.5.1. Monitorizarea indicatorilor de performanță a serviciului de transport și de sistem al gazelor naturale

În conformitate cu prevederile art. 8 lit. g) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind modificarea și completarea Legii energiei electrice nr. 13/2007 și Legii gazelor nr. 351/2004, aprobată prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, în

îndeplinirea atribuțiilor și competențelor sale, ANRE are obligația de a asigura protecția consumatorului, inclusiv prin impunerea unor standarde de calitate a serviciilor publice din sectorul gazelor naturale.

În îndeplinirea acestui obiectiv a fost aprobat prin Ordinul ANRE nr. 140/2021 *Standardul de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale* (denumit în continuare *Standard*), care prevede obligația operatorului de transport și de sistem (OTS) de a monitoriza și de a raporta indicatorii prevăzuți în standard aferenți fiecărui an gazier până la data de 1 decembrie a anului gazier următor. Standardul prevede limite pentru fiecare indicator, a căror depășire conduce la plata de compensații solicitanților/consumatorilor afectați.

Indicatorii de performanță pentru serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale se referă la:

- înregistrarea și soluționarea solicitărilor/sesizărilor/reclamațiilor utilizatorilor privind serviciul de transport și de sistem al gazelor naturale;
- accesul la sistemul de transport al gazelor naturale;
- racordarea la sistemul de transport al gazelor naturale;
- refacerea terenurilor și/sau a bunurilor afectate de lucrări la infrastructura sistemului de transport al gazelor naturale;
- respectarea condițiilor de predare-preluare a gazelor naturale;
- limitarea/întreruperea prestării serviciului de transport și de sistem al gazelor naturale.

Operatorul de transport și de sistem este exonerat de obligația respectării indicatorilor de performanță impuși prin standard în situații de urgență și în caz de forță majoră, declarate în conformitate cu prevederile legale, precum și la apariția unor restricții tehnice parțiale sau totale ale unui sistem din amonte.

Sinteza indicatorilor specifici de performanță a serviciului de transport și de sistem al gazelor naturale înregistrați în anul gazier 01.10.2023 - 30.09.2024 și evoluția acestora prin comparație cu anul gazier precedent, este prezentată în tabelul următor:

Indicatorul specific de performanță	Valoarea de referință a indicatorului (%)	Anul gazier de analiză 2023-2024 (%)	Îndeplinirea condiției de performanță %	Anul gazier anterior 2022-2023 (%)	Evoluția indicatorului (±%)
IP ₀ ¹	90	99,16	da	99,75	-0,59
IP ₁ ¹	90	100	da	100	0
IP ₁ ²	95	---	-	---	---
IP ₁ ³	95	---	da	---	---
IP ₁ ⁴	95	99,79	da	100	-0,21
IP ₁ ⁵	95	100	da	100	0
IP ₁ ⁶	95	100	da	100	0
IP ₁ ⁷	90	100	da	100	0
IP ₁ ⁸	90	100	da	98,62	+1,40

IP ₁ ⁹	90	---	-	---	---
IP ₂ ¹	95	100	da	100	0
IP ₃ ¹	95	97,27	da	96,88	+0,40
IP ₃ ²	95	---	-	---	---
IP ₃ ³	95	---	-	---	---
IP ₃ ⁴	95	---	-	---	---
IP ₃ ⁵	95	---	-	---	---
IP ₃ ⁶	95	---	-	---	---
IP ₄ ¹	95	---	-	---	---
IP ₅ ¹	98	100	da	100	0
IP ₅ ²	98	100	da	100	0
IP ₆ ¹	98	100	da	100	0
IP ₆ ²	98	100	da	100	0
IP ₇ ¹	80	100	da	100	0
IP ₈ ¹	98	100	da	100	0
IP ₈ ²	98	---	-	100	---
IP ₉ ¹	90	---	-	---	---

NOTĂ: Rubricile marcate cu (---) sunt cele pentru care indicatorii nu au fost calculați deoarece nu au existat solicitări sau sesizări pe baza cărora să se poată determina indicatorul respectiv.

Concluzia care rezultă din datele prezentate este aceea că toți indicatorii de performanță a serviciului de transport și de sistem al gazelor naturale aferenți anului gazier 2023 - 2024 au valori peste cele de referință, gradul lor de încadrare în nivelurile minime impuse prin standard fiind de 100%.

Prin comparație cu anul gazier anterior (01.10.2022 - 30.09.2023), se evidențiază menținerea la un nivel apropiat de nivelul maxim al tuturor valorilor indicatorilor de performanță, ceea ce denotă asigurarea și păstrarea nivelului reglementat de calitate a serviciului de transport al gazelor naturale prestat de S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

3.5.2. Monitorizarea indicatorilor de performanță a serviciului de distribuție a gazelor naturale

Monitorizarea indicatorilor de performanță a serviciului de distribuție a gazelor naturale se realizează în anul gazier 2023-2024 pe baza *Standardului de performanță pentru serviciul de distribuție a gazelor naturale*, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 131/2022.

Indicatorii de performanță pentru serviciul de distribuție se referă la:

- înregistrarea și soluționarea sesizărilor/reclamațiilor/solicitărilor utilizatorilor privind serviciul de distribuție a gazelor naturale;
- accesul la SD și/sau contractarea serviciului de distribuție a gazelor naturale;
- respectarea serviciilor de predare-preluare a gazelor naturale;
- racordarea la sistemul de distribuție a gazelor naturale;

- refacerea terenurilor și/sau a bunurilor afectate de execuția unor lucrări la obiectivele sistemului de distribuție a gazelor naturale;
- întreruperea/limitarea/reluarea prestării serviciului de distribuție a gazelor naturale.

Standardul prevede limite pentru fiecare indicator, a căror depășire conduce la plata solicitanților/consumatorilor afectați de compensații constând în sume fixe și sume suplimentare, care depind de numărul de zile de întârziere.

Operatorii de distribuție a gazelor naturale (OD) sunt exonerati de obligația respectării indicatorilor de performanță impuși prin standard în situații de urgență și în caz de forță majoră, declarate în conformitate cu prevederile legale și la apariția unor restricții tehnice parțiale sau totale ale unui sistem din amonte.

Pentru a pune în evidență calitatea serviciului prestat de operatorii de distribuție în perioada analizată, față de anul gazier anterior, în tabelul următor este prezentată sinteza indicatorilor medii de performanță medii pe țară a serviciului de distribuție a gazelor naturale înregistrați în perioada 01.10.2023 - 30.09.2024.

Indicatorul specific de performanță	Valoarea de referință (%)	Valoarea înregistrată (%)	Îndeplinirea condiției de performanță	Anul gazier anterior (%)	Evoluția indicatorului (±%)
IP ₀ ¹	90	99,13	da	99,87	-0,74
IP ₁ ¹	90	99,83	da	99,96	-0,13
IP ₁ ²	95	100	da	99,65	+0,35
IP ₁ ³	95	100	da	100	0
IP ₁ ⁴	95	98,68	da	98,68	0
IP ₁ ⁵	95	99,68	da	99,48	+0,20
IP ₁ ⁶	95	100	da	100	0
IP ₁ ⁷	90	99,76	da	98,16	+1,63
IP ₂ ¹	95	96,62	da	97,65	-1,05
IP ₂ ²	95	99,76	da	99,76	0
IP ₃ ¹	95	98,85	da	97,33	+1,56
IP ₃ ²	95	98,88	da	98,92	-0,04
IP ₃ ³	95	95,52	da	95,24	+0,29
IP ₃ ⁴	95	99,43	da	99,39	+0,04
IP ₃ ⁵	95	98,05	da	98,62	-0,58
IP ₃ ⁶	95	99,96	da	99,87	+0,09
IP ₃ ⁷	95	89,08	nu	92,57	-3,77
IP ₃ ⁸	95	98,40	da	97,92	+0,49
IP ₃ ⁹	95	89,64	nu	97,58	-8,14

IP ₃ ¹⁰	95	80,81	nu	77,30	+4,54
IP ₃ ¹¹	95	98,66	da	98,63	+0,03
IP ₄ ¹	90	97,41	da	97,14	+0,28
IP ₅ ¹	95	99,99	da	100	-0,01
IP ₆ ¹	98	99,98	da	99,98	0
IP ₇ ¹	80	98,26	da	98,39	-0,12
IP ₈ ¹	98	98,58	da	98,59	-0,01
IP ₉ ¹	90	100	da	100	0

Analiza comparativă cu indicatorii echivalenți înregistrați în anul precedent relevă o menținere cvasi-constantă a valorilor indicatorilor de performanță, variațiile față de cele aferente anului gazier anterior (2022-2023) fiind nesemnificative. Din cei 27 de indicatori, 24 s-au încadrat în cerința prevăzută de standard, iar pentru ceilalți 3 nu s-a putut atinge pragul minim. Similar situației înregistrate în anul gazier precedent, cei 3 indicatori în cauză se referă la racordarea utilizatorilor la sistemul de distribuție a gazelor naturale (execuția de racorduri și de conducte), proces care s-a confruntat cu dificultăți constante în ultimii 10 ani.

În tabelul următor se prezintă situația întreruperilor planificate și neplanificate în prestarea serviciului de distribuție a gazelor naturale și indicatorii de performanță privind notificarea utilizatorilor afectați de aceste întreruperi.

Nr. Crt	OPERATOR	Intr. Planificate	Număr utilizatori afectați de întreruperi planificate	Gradul de înștiințare a utilizatorilor, cu cel puțin 2 zile înainte	Intr. Neplanificate	Număr de utilizatori afectați de întreruperi neplanificate	Gradul de înștiințare a utilizatorilor în cel mult 12 ore
1	DELGAZ GRID	3.221	238.275	99,99	504	63.272	100
2	DISTRIGAZ SUD REțele	6.464	487.879	100	626	102.757	100
3	Distribuitori pentru mai puțin de 100.000 de utilizatori	529	54.807	99,80	522	19.267	99,20
	TOTAL	10.214	780.961	99,98	1.652	185.296	99,99

Indicatorii SAIFI, SAIDI și AIT înregistrați în perioada 01.10.2023 - 30.09.2024

Odată cu intrarea în vigoare a Ordinului ANRE nr. 131/2022, pentru monitorizarea stării tehnice a rețelei de distribuție a gazelor naturale, au fost introduși în standard 3 noi indicatori:

- SAIFI (System Average Interruption Frequency Index) – frecvența medie de întrerupere a alimentării cu gaze naturale a unui consumator, respectiv numărul mediu de întreruperi planificate și neplanificate suportate de un utilizator al SD pe parcursul uni an;
- SAIDI (System Average Interruption Duration Index) – indicatorul duratei medii a întreruperilor planificate și neplanificate ale alimentării cu gaze naturale a unui consumator

pe parcursul unui an, respectiv timpul mediu de întrerupere a unui utilizator al SD, exprimat în ore;

- AIT (Average Interruption Time) – durata medie de întrerupere, respectiv perioada medie de timp în care au avut loc întreruperile planificate și neplanificate ale alimentării cu gaze naturale la nivel de OSD, pe parcursul unui an, exprimată în ore.

În tabelul următor sunt centralizate valorile medii ale indicatorilor de performanță mai sus menționați.

Nr. Crt.	OPERATORUL	SAIFI (nr. într./cons.)	SAIDI (ore într./cons.)	AIT (ore/intr.)
1	BTD CONSTRUCT	0	0	0
2	CORDUN GAZ	2	21	10,500
3	CPL CONCORDIA	0,300	1,290	3,480
4	DELGAZ GRID	0,150	1,030	4,110
5	DESIGN PROIECT	0	0	0
6	DISTRIGAZ SUD RETELE	0,340	2,310	4,390
7	DISTRIGAZ VEST	0,174	0,041	3,380
8	DORNACOR INVEST	0,0011	0,0011	1
9	EURO SEVEN INDUSTRY	0	0	0
10	GAZ EST	54,730	58,640	2,437
11	GAZ NORD EST	0,020	0,0164	0,773
12	GAZ VEST	0,2288	0,410	3,256
13	GAZMIR IASI	0,240	3,500	7,667
14	INSTANT CONSTRUCT	0	0	
15	MEGACONSTRUCT	0,027	1,720	3,108
16	MEHEDINTI GAZ	0	0	0
17	MIHOC OIL	0	0	0
18	M.M. DATA	0	0	0
19	NORD GAZ	0,046	0,450	9,762
20	NOVA POWER & GAS	0,004	0,101	15,600
21	OLIGOPOL	0	0	0
22	PREMIER ENERGY	0,270	2,960	6,190
23	PRISMA SERV	0,130	0,650	1,321
24	ROMGAZ DISTRIBUTIE	0	0	0
25	SALGAZ	0	0	0
26	TULCEA GAZ	0,0378	0,0586	1,239

3.6. Monitorizarea programelor anuale de mentenanță în sistemele de gaze naturale

3.6.1. Realizarea programului anual de mentenanță în sistemul național de transport al

gazelor naturale

Pentru ca operatorul de transport și de sistem al gazelor naturale SNTGN Transgaz S.A. (OTS) să poată îndeplini obligațiile sale legale privind întreținerea și reabilitarea sistemului pe care îl operează, în condiții de eficiență și de protecție a mediului, este obligat să efectueze operațiunile specifice de mentenanță anuală, conform unui plan anual asumat conform prevederilor *Procedurii* aprobate prin Ordinul ANRE nr. 38/2019. Activitatea de mentenanță se realizează în conformitate cu *Normele tehnice pentru proiectarea și execuția conductelor de transport gaze naturale*, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 118/2013, cu modificările și completările ulterioare.

În anul 2024 OTS a realizat lucrări de mentenanță conform datelor prezentate în tabelul următor. Gradul de îndeplinire a planului de mentenanță în anul 2024 este de cca. 70%, valoare inferioară pragului minim impus prin cadrul de reglementare.

Anul 2024		Planificat	Realizat	Grad de îndeplinire
		(lei)	(lei)	(%)
Total mentenanță, din care:		64.644.948	44.859.688	69,4%
Lucrări mentenanță	Preventivă	13.835.000	12.085.955	87,3%
	Corectivă	15.707.301	16.034.673	102%
	Servicii	35.102.647	16.739.060	47,7%

În general, operatorul de transport și de sistem al gazelor naturale invocă dificultăți în realizarea lucrărilor de mentenanță, printre care întârzierea obținerii dreptului de acces pe teren, scoatere temporară a terenului din fondul forestier național, descoperiri de sit-uri arheologice în perioada de execuție, întârzieri în aprovizionarea materialelor, derularea procedurilor de achiziție publică etc.

Pentru anul 2025, SNTGN Transgaz S.A. a prognozat lucrări de mentenanță în valoare totală de 82.538.416 lei, din care 38.246.769 lei reprezintă mentenanță preventivă și corectivă, precum și servicii de mentenanță executate cu terții în valoare totală de 44.291.647 lei.

3.6.2. Realizarea programelor anuale de mentenanță în sistemele de înmagazinare a gazelor naturale

În tabelul următor sunt prezentate valorile lucrărilor de mentenanță totală, preventivă și corectivă realizate în cursul anului 2024 de către cei doi operatori de înmagazinare subterană a gazelor naturale.

Operator	Mentenanță totală planificată	Mentenanță totală realizată	Grad de realizare	Mentenanță preventivă planificată	Mentenanță preventivă realizată	Grad de realizare	Mentenanță corectivă planificată	Mentenanță corectivă realizată	Grad de realizare
	(lei)	(lei)	(%)	(lei)	(lei)	(%)	(lei)	(lei)	(%)
DEPO-GAZ	17.865.751	23.304.058	130	10.430.924	12.869.009	123	7.434.827	10.435.049	140
DEPO-MUREȘ	3.594.199	2.983.542	83	776.860	783.904	101	2.817.339	2.199.638	78
TOTAL	21.459.950	26.287.600	122	11.207.784	13.652.913	121	10.252.166	12.634.687	123

Din datele prezentate se constată faptul că în sistemele de înmagazinare a fost îndeplinită condiția prevăzută în Procedura aprobată prin Ordinul ANRE nr. 38/2019, referitoare la gradul minim de 90% din valoarea planificată a lucrărilor de mentenanță pe care operatorii trebuie să le realizeze. Deși operatorul Depomureș a înregistrat o neîndeplinire, operatorul Depogaz o depășire substanțială a valorii de plan, ceea ce a condus la depășirea pragului menționat. Precizăm faptul că mentenanța corectivă implică avarii sau defecțiuni neprogramate, iar lipsa acestora reflectată în realizarea de lucrări de valoare mai mică decât cea de plan ar putea indica faptul că instalațiile tehnologice au funcționat în parametrii normali și nu au necesitat intervenții sau reparații la nivelul estimat ex-ante.

Pentru anul 2025, operatorii sistemelor de înmagazinare au planificat lucrări de mentenanță în valoare totală de 23.710.430 lei, din care mentenanță preventivă 12.176.463 lei și mentenanță corectivă 11.533.967 lei.

3.6.3. Realizarea programelor anuale de mentenanță în sistemele de distribuție a gazelor naturale

Operarea, întreținerea, repararea și reabilitarea sistemelor de gaze naturale se realizează cu respectarea *Normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale*, aprobate prin Ordinul ANRE nr. 89/2018, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile *Procedurii* aprobate prin Ordinul ANRE nr. 38/2019, cu modificările și completările ulterioare, OD are obligația de a realiza anual lucrări de mentenanță în valoare de cel puțin 90% din valoarea totală a planului anual asumat.

În tabelul următor sunt prezentate valorile lucrărilor de mentenanță totale, preventive și corective realizate în cursul anului 2024 de către cei doi mari operatori ai sistemului de distribuție a gazelor naturale Delgaz Grid și Distrigaz Sud Rețele, precum și în total de către ceilalți 24 de operatori.

Se constată că la nivelul întregii țări, în anul 2024 a fost îndeplinit și chiar depășit gradul minim de realizare prevăzut de cadrul de reglementare, respectiv obligația de realizare de lucrări de mentenanță în valoare de cel puțin 90% din cea planificată, asumată de operatori. Operatorii

care distribuie pentru mai mult de 100.000 de consumatori au depășit atât programele de mentenanță preventivă, cât și pe cele de mentenanță corectivă; același trend a fost urmat și de către operatorii mici de distribuție, care au depășit semnificativ lucrările de mentenanță pe care și le-au prognozat pentru anul 2024.

Operator	Mentenanță totală planificată	Mentenanță totală realizată	Grad de realizare	Mentenanță preventivă planificată	Mentenanță preventivă realizată	Grad de realizare	Mentenanță corectivă planificată	Mentenanță corectivă realizată	Grad de realizare
	(lei)	(lei)	(%)	(lei)	(lei)	(%)	(lei)	(lei)	(%)
Delgaz Grid	344.820.299	386.804.801	112	217.504.003	249.609.538	115	127.316.296	137.195.263	108
Distrigaz Sud Rețele	458.064.892	514.727.969	112	261.275.304	294.054.509	113	196.789.588	220.673.460	112
Alții (24 OSD)	39.414.163	43.880.101	111	27.458.953	31.502.872	115	11.955.210	12.377.229	103
TOTAL	842.299.354	945.412.871	112	506.238.260	575.166.919	114	336.061.094	370.245.952	110

Capitolul III

LICENȚE, AUTORIZAȚII ȘI ATESTATE

Activitatea de autorizare și licențiere

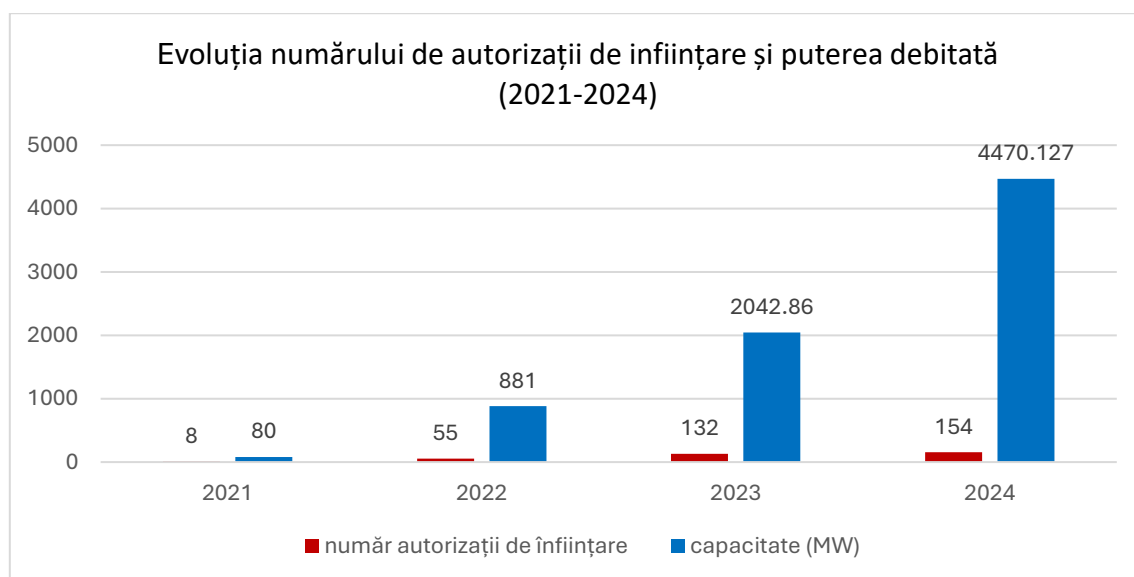
În cursul anului 2024 am înregistrat un interes crescut al investitorilor pentru construirea de capacități energetice noi, bazate pe surse regenerabile de energie sau pe surse convenționale utilizând tehnologii moderne, cu grad redus de poluare a mediului înconjurător. Astfel, în domeniul electricității, ANRE a acordat 154 autorizații de înființare pentru obiective energetice totalizând circa 4470,127 MW. În domeniul gazelor naturale, ANRE a emis 75 de autorizații de înființare, 23 licențe,

150 modificările de autorizații de înființare și licențe, 806 autorizații de proiectare, execuție și exploatare. În domeniul termiei, au fost acordate/modificate 13 licențe SPAET și au fost acordate 2 licențe SPAET provizorii. În anul 2024 au fost înregistrați în baza de date a ANRE un număr de 49 de operatori economici titulari de licența SPAET și 4 operatori economici titulari de licență pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice.

1. Activitatea de autorizare și licențiere în domeniul energiei electrice

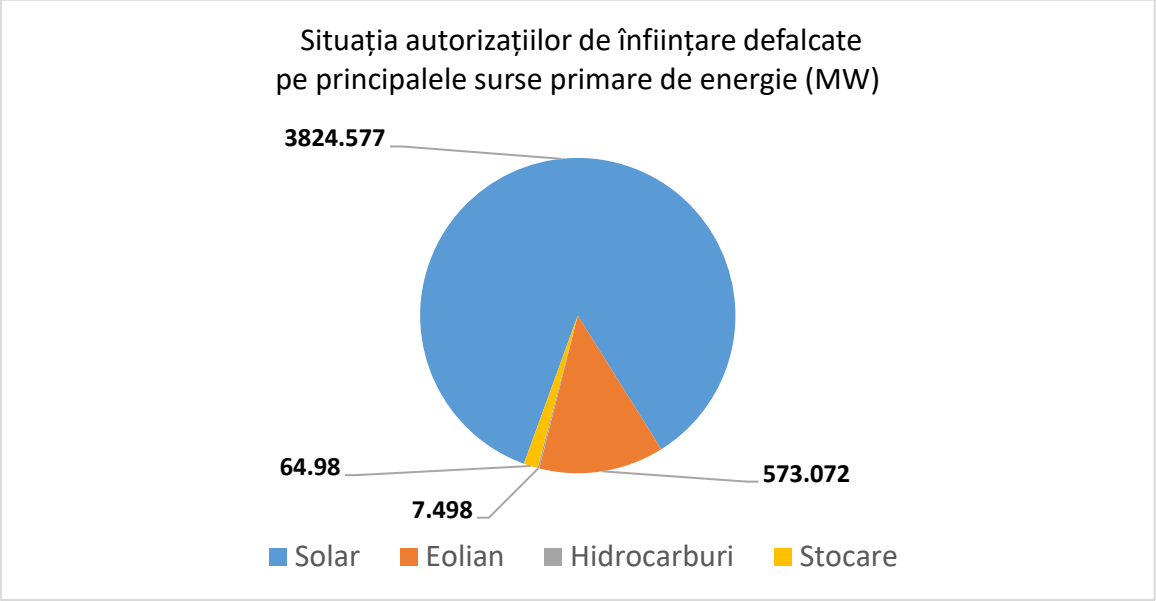
1.1. Autorizații de înființare acordate în anul 2024

În cursul anului 2024 am înregistrat un interes crescut al investitorilor pentru construirea de capacități energetice noi, bazate pe surse regenerabile de energie sau pe surse convenționale utilizând tehnologii moderne, cu grad redus de poluare a mediului înconjurător, care s-a materializat prin acordarea de către ANRE în cursul anului 2024 a 154 autorizații de înființare pentru obiective energetice totalizând circa 4470,127 MW. Comparativ, în anul 2023 s-au acordat 132 autorizații de înființare totalizând circa 2042,86 MW, în anul 2022 s-au acordat 55 autorizații de înființare, totalizând 881 MW iar în anul 2021 s-au acordat 8 autorizații de înființare, totalizând 80 MW.

Situația pe surse primare de energie se prezintă, după cum urmează:

- **Solar** - **137** autorizații de înființare, totalizând o putere electrică maximal debitată în rețeaua electrică de **3.761,645** MW;
- **Solar + stocare** - **2** autorizație de înființare, totalizând o putere electrică maximal debitată în rețeaua electrică de **62,932** MW;
- **Eolian** - **9** autorizații de înființare, totalizând o putere electrică maximal debitată în rețeaua electrică de **573,072** MW;
- **Hidrocarburi** - **3** autorizații de înființare, totalizând o putere electrică maximal debitată în rețeaua electrică de **7,498** MW;
- **Stocare** - **3** autorizații de înființare, totalizând o putere electrică maximal debitată în rețeaua electrică de **64,98** MW;

1.2. Numărul licențelor și confirmărilor acordate în anul 2024:

Tip licență	Număr
Licențe pentru exploatarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice din centrale electrice în cogenerare și/sau de stocare a energiei electrice adăugate acestora	44
Licențe provizorii pentru exploatarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice din centrale electrice în cogenerare și/sau de stocare a energiei electrice adăugate acestora	2
Licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice	39
Licențe pentru activitatea de distribuție a energiei electrice	5
Licențe pentru activitatea traderului de energie electrică	9
Licențe pentru activitatea de agregare	2
Confirmări de licențe din state membre UE pentru activitatea traderului de energie electrică	3
Confirmări ale încadrării sistemului de distribuție ca sistem închis	13
NUMĂR TOTAL	117

1.3 Numărul licențelor și autorizațiilor de înființare modificate în anul 2024, inclusiv prelungirea valabilității acestora

Din totalul solicitărilor de modificare a licențelor/autorizațiilor de înființare, au avut o pondere însemnată modificările generate de prelungirea duratei de valabilitate a acestora, precum și cele determinate de schimbări ale unor date de identificare ale societăților comerciale (denumire, adrese ale sediilor, formă juridică) sau determinate de actualizări ale caracteristicilor tehnice ale capacităților energetice înscrise în condițiile specifice asociate licențelor/autorizațiilor de înființare.

Tip licență/autorizație	Număr
Autorizații de înființare pentru realizarea capacităților de producere a energiei electrice	73
Licențe pentru exploatarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice din centrale electrice în cogenerare și/sau de stocare a energiei electrice adăugate acestora	80
Licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice	10
Licențe pentru activitatea traderului de energie electrică	3
Licențe pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice	7
NUMĂR TOTAL	173

1.4 Numărul licențelor retrase/suspendate în anul 2024

În cursul anului 2024 au fost retrase 32 licențe /confirmări în domeniul energiei electrice și au fost suspendate 4 licențe. Cele mai multe retrageri au avut drept cauză procesele de fuziune prin absorbție a societăților comerciale titulare de licență.

Nr. crt.	Tip licențe	Retrase	Suspendate
1.	Licențe pentru exploatarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice din centrale electrice în cogenerare și/sau de stocare a energiei electrice adăugate acestora	17	-
2.	Licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice	2	1
3.	Licențe pentru activitatea traderului de energie electrică	2	-
4.	Confirmări de licențe din state membre UE pentru activitatea traderului de energie electrică	2	3
5.	Licențe pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice	9	-
	NUMĂR TOTAL	32	4

1.5 Numărul autorizațiilor de înființare, licențelor și confirmărilor în vigoare la data de 31.12.2024

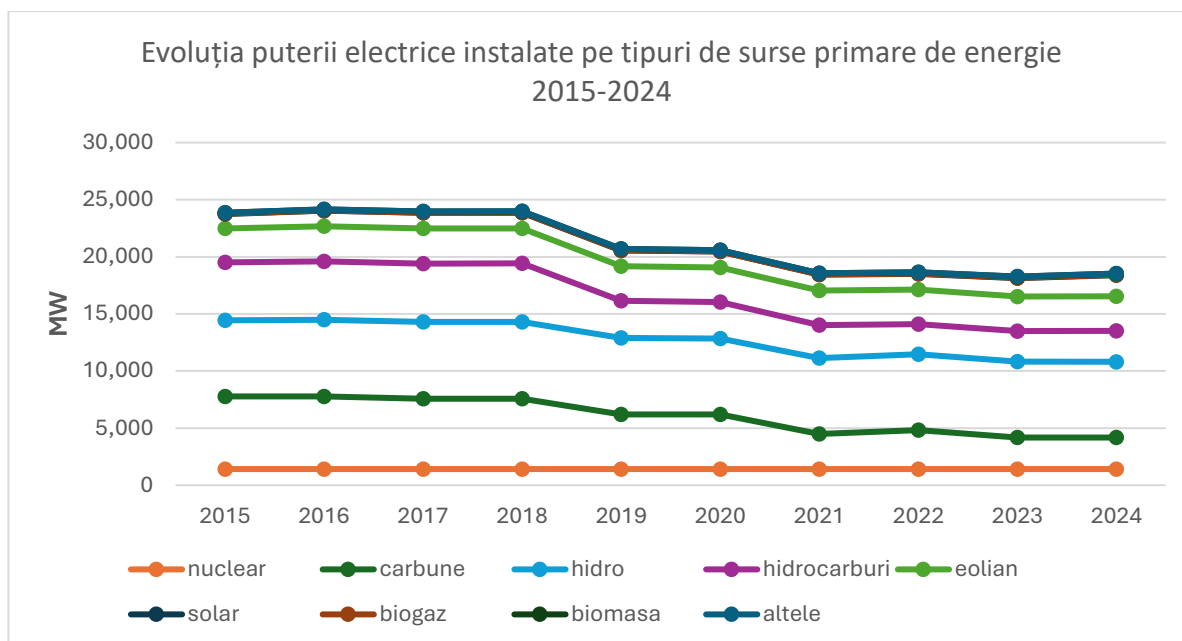
Nr. crt.	Tipul autorizației	Număr
1.	Autorizații de înființare pentru realizarea capacităților de producere a energiei electrice	192

2.	Licențe pentru exploatarea capacităților de producere a energiei electrice, inclusiv a capacităților de producere a energiei electrice din centrale electrice în cogenerare și/sau de stocare a energiei electrice adăugate acestora	474
3.	Licențe pentru activitatea de furnizare a energiei electrice	194
4.	Licențe pentru activitatea traderului de energie electrică	30
5.	Confirmări de licențe din state membre UE pentru activitatea de furnizare a energiei electrice	15
6.	Confirmări de licențe din state membre UE pentru activitatea traderului de energie electrică	17
7.	Confirmări ale încadrării sistemului de distribuție ca sistem închis (SDI)	29
8.	Licențe pentru activitatea operatorului pieței de energie electrică	2
9.	Licențe pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice, prestarea serviciilor de sistem și de administrare a pieței de echilibrare	1
10.	Licențe pentru prestarea serviciului de distribuție a energiei electrice	56
11.	Licențe pentru activitatea de agregare	5
12.	Licențe pentru activitatea de stocare	1
	NUMĂR TOTAL	1.016

1.6 Evoluția puterii electrice instalate în capacitățile de producere a energiei electrice

Tip energie primară:	Putere electrică instalată (MW)									
	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Nuclear	1413	1413	1413	1413	1413	1413	1413	1413	1413	1413
Cărbune	6360	6360	6165	6165	4787	4787	3082	3422	2762	2762
Hidroelectric	6678	6709	6710	6710	6704	6643	6643	6642	6639	6633
Hidrocarburi	5048	5117	5117	5129	3240	3206	2888	2629	2684	2714
Eolian	2973	3072	3073	3073	3024	3013	3015	3015	3027	3015
Solar	1284	1367	1373	1377	1392	1391	1393	1383	1607	1859
Biogaz	16	16	17	17	20	20	20	22	20	22
Biomasă	89	95	95	95	112	107	107	107	107	107
Altele (deșeuri, geotermală etc.)	4	4	4	4	5	10	10	10	10	10
TOTAL	23865	24153	23967	23983	20697	20590	18571	18643	18269	18535

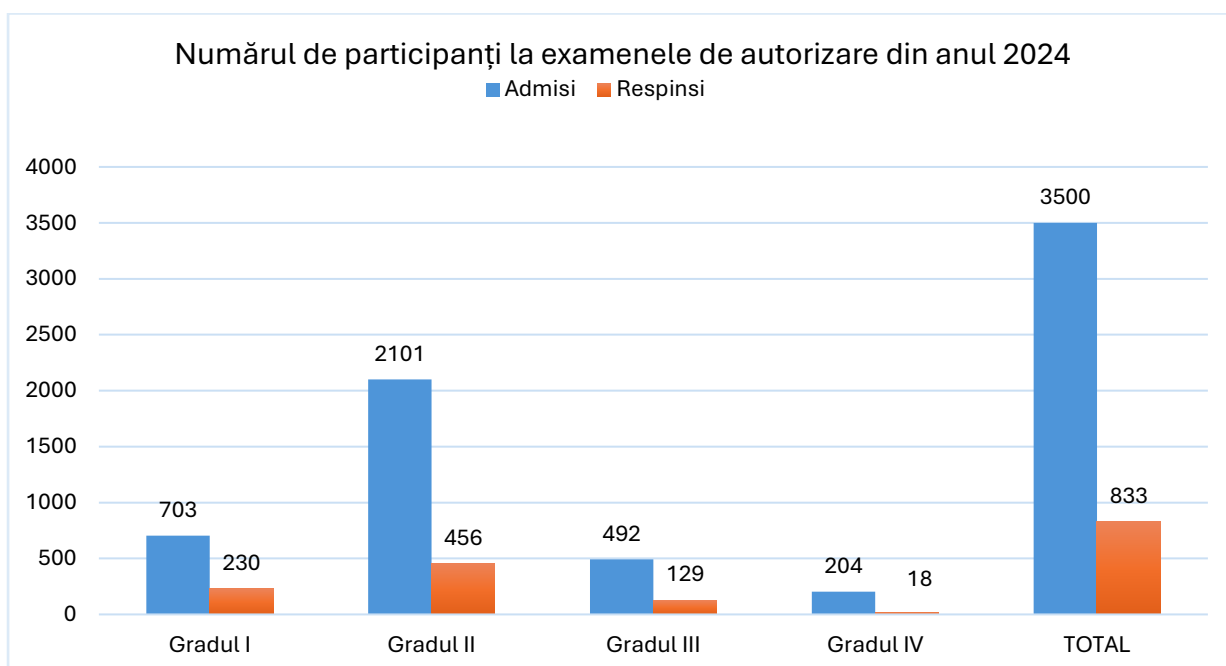
Notă: Prelucrările s-au efectuat pe baza caracteristicilor tehnice înscrise în Condițiile asociate licențelor pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice (incluzând energia electrică produsă în cogenerare), în vigoare la finele fiecărui an calendaristic. Analiza nu cuprinde producătorii de energie electrică ce produc exclusiv pentru consumul propriu sau care, conform Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012, cu modificările și completările ulterioare (Lege), nu sunt supuși regimului autorizării de către ANRE (producătorii care exploatează comercial capacități de producere a energiei electrice cu putere electrică instalată sub 1 MW, care pot desfășura activitatea fără licență acordată de ANRE, în baza Legii).

1.7. Autorizarea persoanelor fizice

ANRE a autorizat persoane fizice, ca electricieni, respectiv verificatori de proiecte și experți tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice tehnologice, în conformitate cu prevederile *Regulamentul pentru autorizarea electricienilor în domeniul instalațiilor electrice, respectiv a verificatorilor de proiecte și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice tehnologice*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 66/ 2023, cu modificările ulterioare.

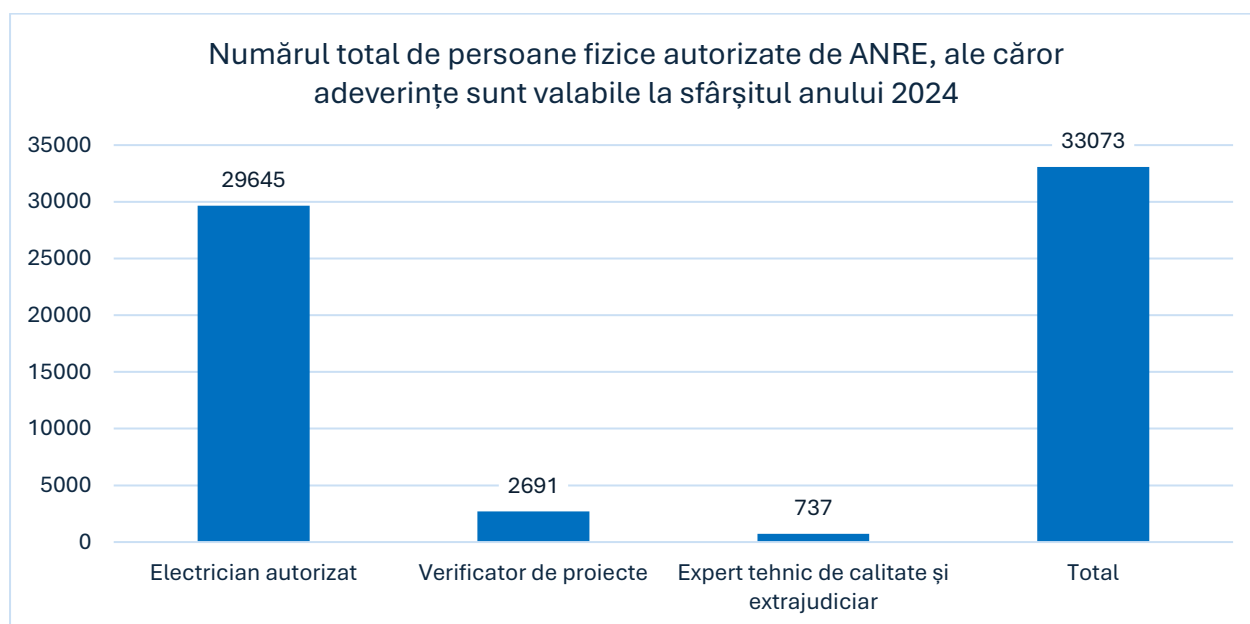
În cursul anului 2024 ANRE a organizat două sesiuni de autorizare, în primăvara și în toamna anului 2024. În cadrul acestor sesiuni au fost primite, analizate și soluționate 4901 de cereri pentru dobândirea calității de electrician autorizat, defalcate pe gradele și tipurile de autorizare reglementate, care sunt prezentate în figura alăturată.

Gradul de promovabilitate la examenele de autorizare a electricienilor organizate în anul 2024 a fost de 80,78 %.

Totodată, în anul 2024 au fost vizate 4924 de adeverințe de electrician autorizat și au fost vizate/acordate 628 de adeverințe de verificador de proiecte în domeniul instalațiilor electrice tehnologice și 222 de adeverințe de expert tehnic de calitate și extrajudiciar în domeniul instalațiilor electrice tehnologice.

În ceea ce privește numărul total de persoane fizice autorizate de ANRE ale căror adeverințe sunt valabile la sfârșitul anului 2024, datele se regăsesc în graficul următor:

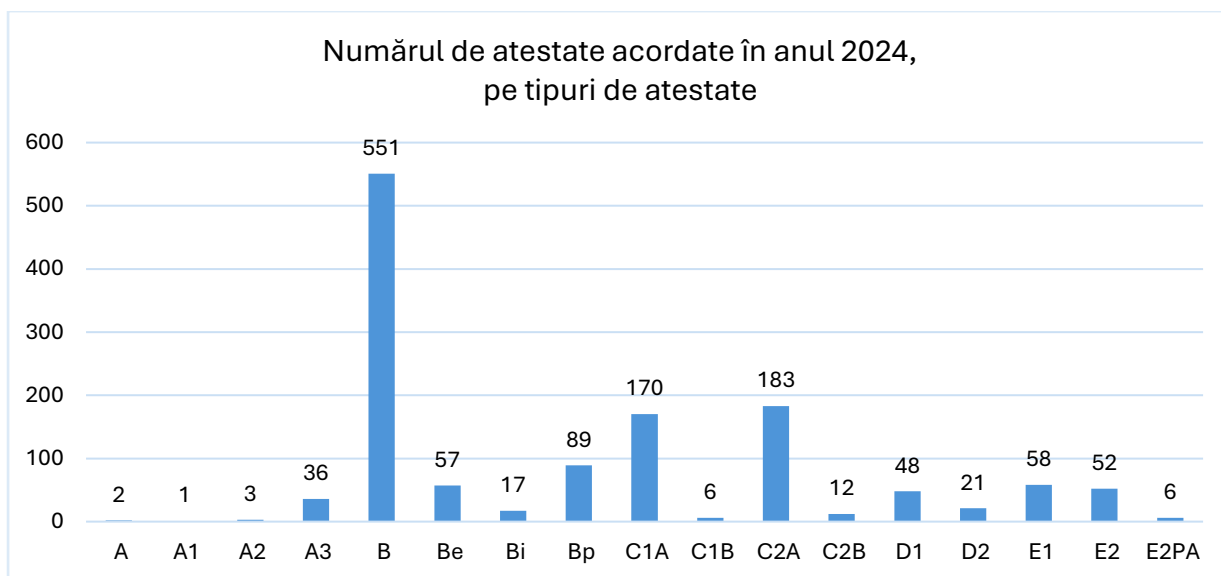

1.8. Atestarea operatorilor economici

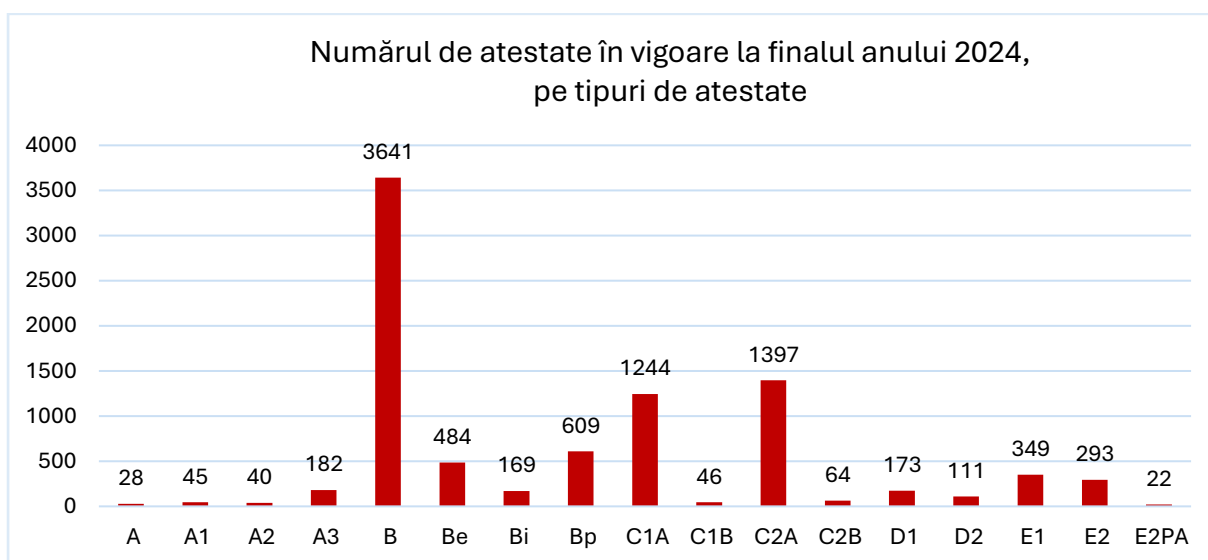
În conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru atestarea operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 134/ 2021, ANRE a continuat emiterea de atestate operatorilor economici care proiectează, execută și verifică instalații electrice. Conform acestei reglementări ANRE emite 17 tipuri de atestate.

În anul 2024, au fost înregistrate la ANRE 2244 de solicitări de atestate din partea operatorilor economici din domeniul energiei electrice , iar în urma analizei documentațiilor anexate cererilor primite ANRE a emis 1091 decizii prin care au fost acordate 1312 de atestate, respectiv au fost modificate/suspendate/retrase 162 de atestate. De asemenea, în cursul anului 2024 au fost vizate, în vederea prelungirii valabilității, un număr de 825 de atestate.

Situația atestatelor acordate în anul 2024, defalcată pe tipuri de atestate (definite pentru activități de proiectare/executare de lucrări de instalații electrice și diferite niveluri de tensiune), este prezentată sintetic în graficul de mai jos:

Numărul total al atestatelor acordate de ANRE, în vigoare la finalul anului 2024, este de 8897, fiind reprezentată în graficul următor:

2. Activitatea de autorizare și licențiere în domeniul gazelor naturale

2.1. Autorizații de înființare și licențe gaze naturale

În conformitate cu prevederile **Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor de înființare și a licențelor în sectorul gazelor naturale**, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 199/2020, cu modificările și completările ulterioare, în cursul anului 2024, la solicitarea operatorilor economici, ANRE a acordat/modificat **autorizații de înființare și licențe în sectorul gazelor naturale**.

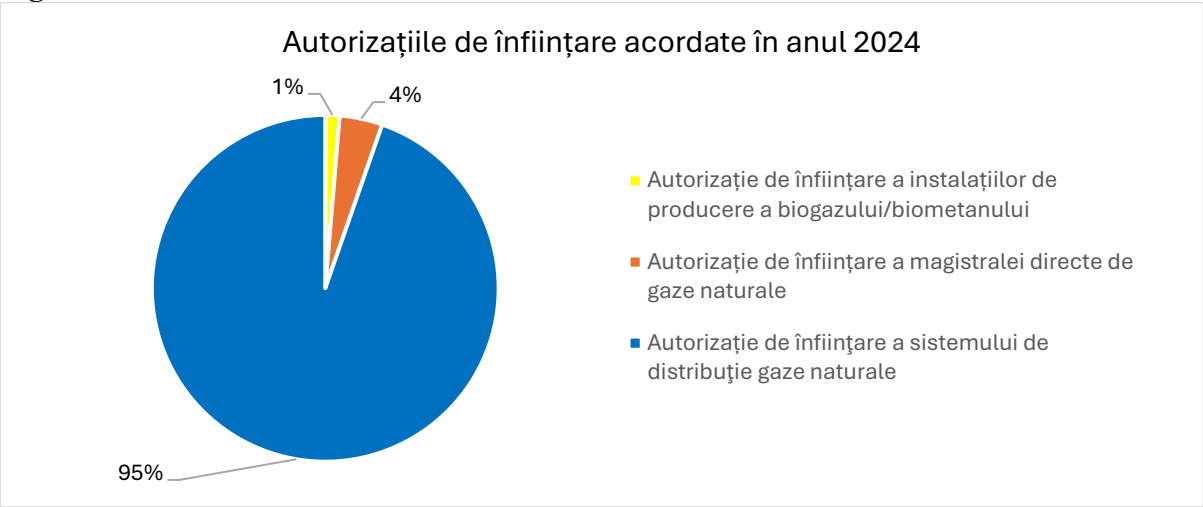
Situația autorizațiilor de înființare și a licențelor acordate/modificate de ANRE în anul 2024, este prezentată în tabelele și figurile următoare:

a) Autorizațiile de înființare acordate de ANRE în anul 2024

Tabelul nr. 1

Nr. crt.	Tipul autorizației	Autorizațiile de înființare acordate în anul 2024
1.	Autorizație de înființare a instalațiilor de producere a biogazului/biometanului	1
2.	Autorizație de înființare a magistralei directe de gaze naturale	3
3.	Autorizație de înființare a sistemului de distribuție gaze naturale	71
Total		75

Fig. nr. 1

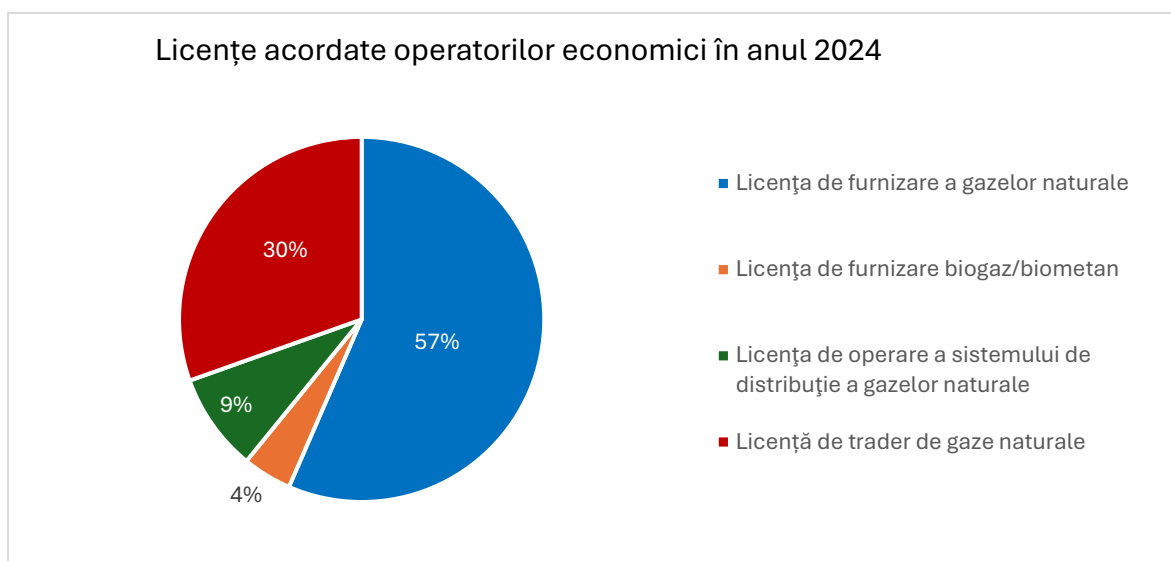

b) Licențele acordate de ANRE în anul 2024 și cele în vigoare la data de 31.12.2024

Tabelul nr. 2

Nr. crt.	Tipul licenței	Licențe acordate în anul 2024
1.	Licență de furnizare a gazelor naturale	13
2.	Licență de furnizare biogaz/biometan	1
3.	Licență de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale	2
4.	Licență de trader de gaze naturale	7
Total		23

Fig. nr. 2

Tabelul nr. 3

Nr.crt.	Tipul licenței	Licențe în vigoare la data de 31.12.2024
1	Licență de furnizare a gazelor naturale	154
2	Licență de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale	27
3	Licență de trader de gaze naturale	42
4	Licență de administrare a pieței centralizate de gaze naturale	4
5	Licența de operare a sistemului de înmagazinare subterana a gazelor naturale	2
6	Licență de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale	12
7	Licență de operare a sistemelor de transport al gazelor naturale	1
8	Licență de furnizare GNL	2
9	Confirmare licență sistem de distribuție închis	4
10	Licență de furnizare biogaz-biometan	1
Total		249

Fig. nr. 3

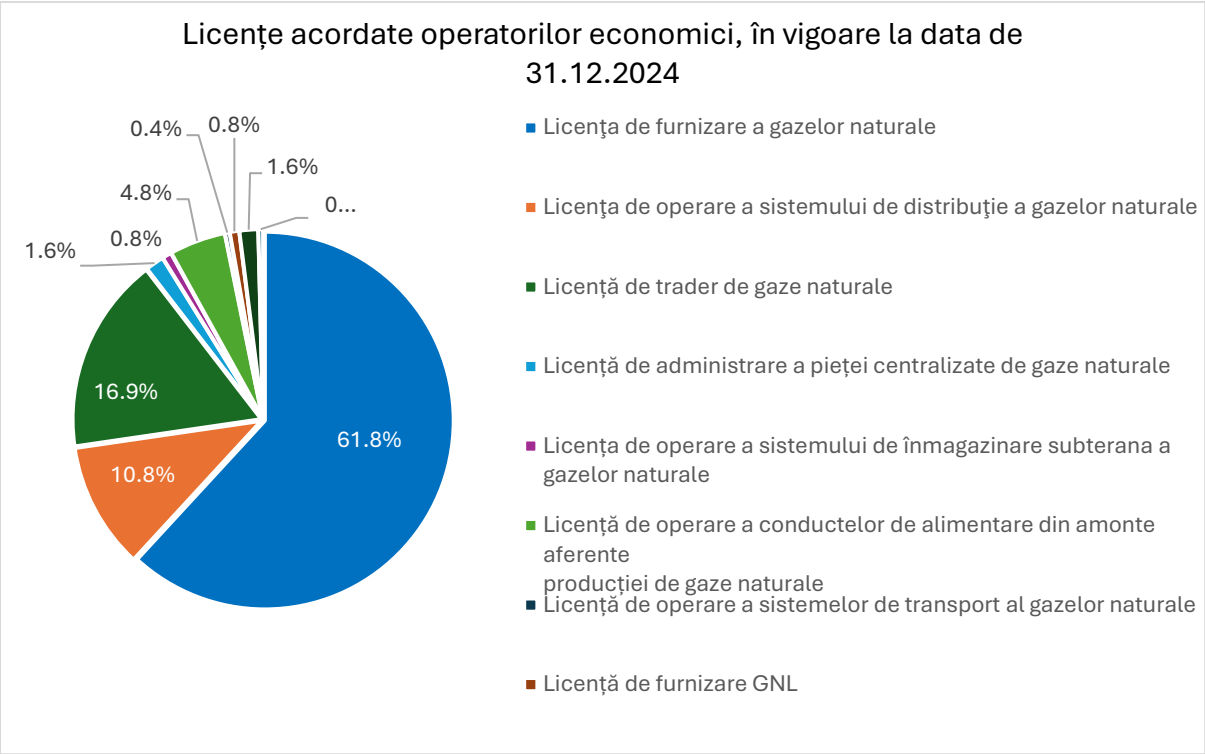

Fig. nr. 4 – Numărul de titulari licență de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale din cadrul fiecărui județ.

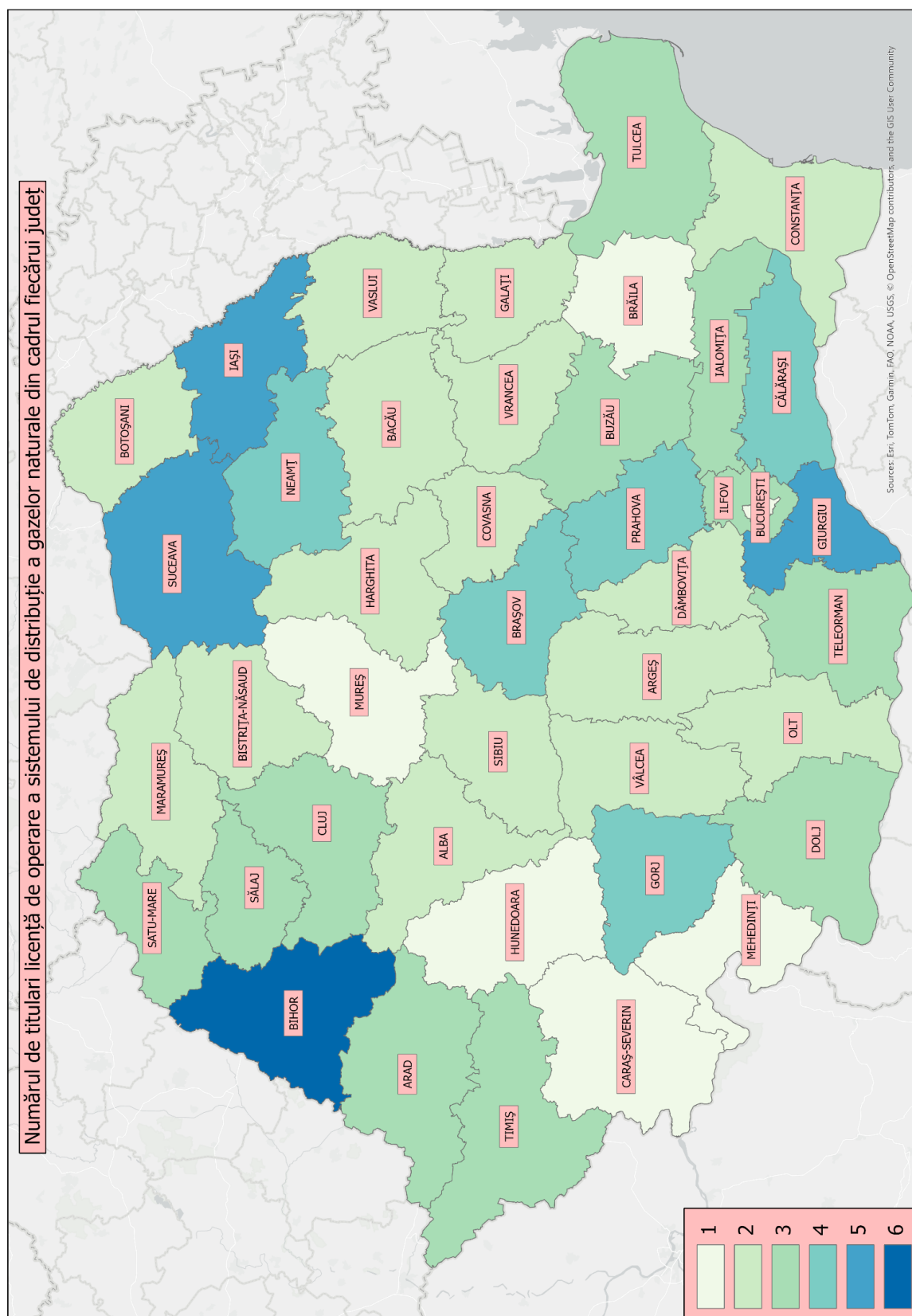
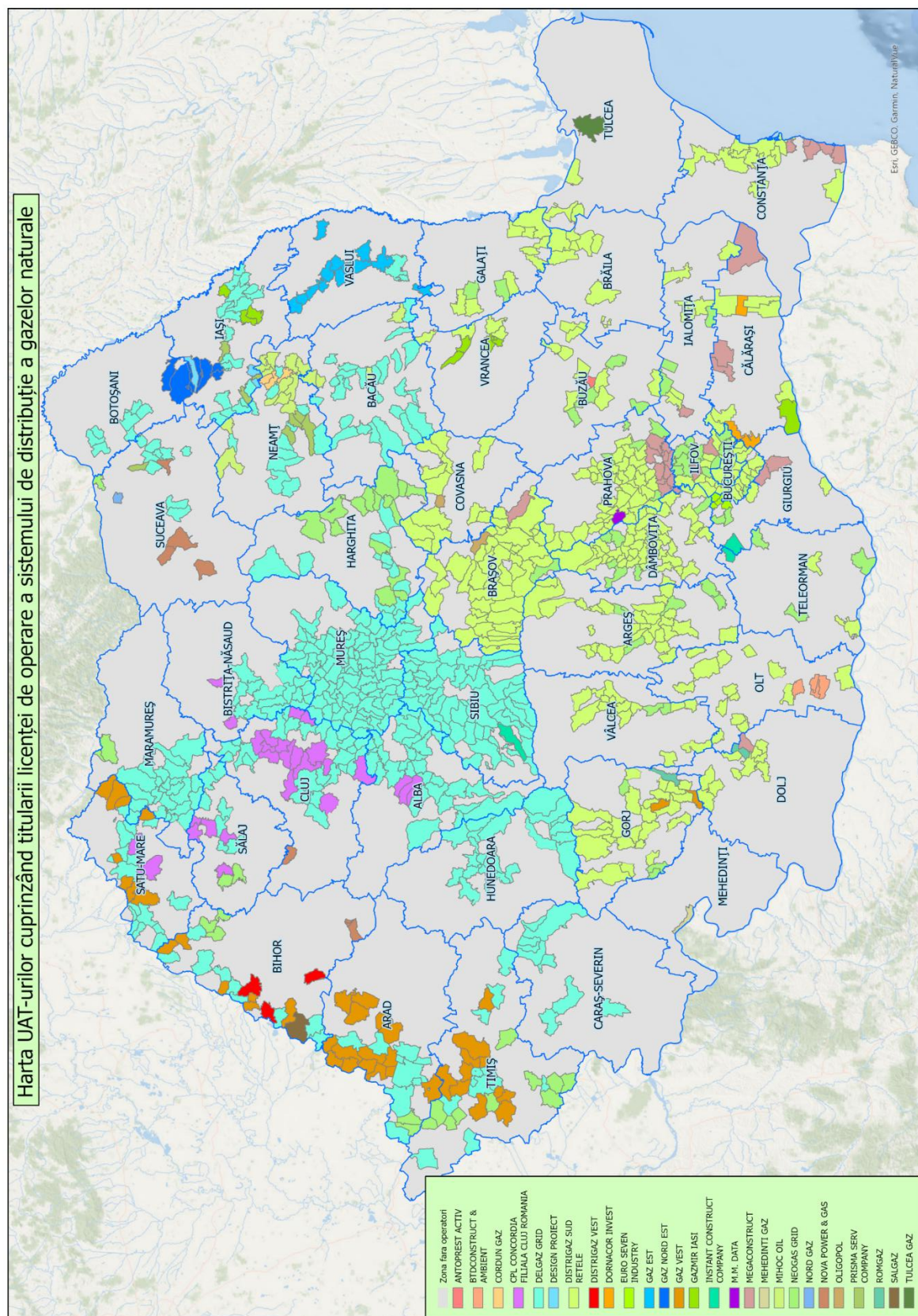

Fig. nr. 5 – Harta UAT-urilor cuprinzând titularii licenței de operare a sistemului de distribuție a gazelor naturale.

Numărul de confirmări⁶ acordate de ANRE în anul 2024 și cele în vigoare la data de 31.12.2024

Tabelul nr. 4

Nr.crt.	Activități desfășurate în România de titulari de licențe acordate de autorități de reglementare/alte instituții din state membre ale UE pe baza unor confirmării emise de ANRE	Nr. de confirmări acordate în anul 2024	Nr. de confirmări în vigoare la data de 31.12.2024
1.	Confirmare licență de furnizare gaze naturale licențiat UE	2	7
2.	Confirmare licență de trader de gaze naturale licențiat UE	3	16
TOTAL		5	23

c) Modificările de autorizații de înființare și licențe aprobate de ANRE în anul 2024

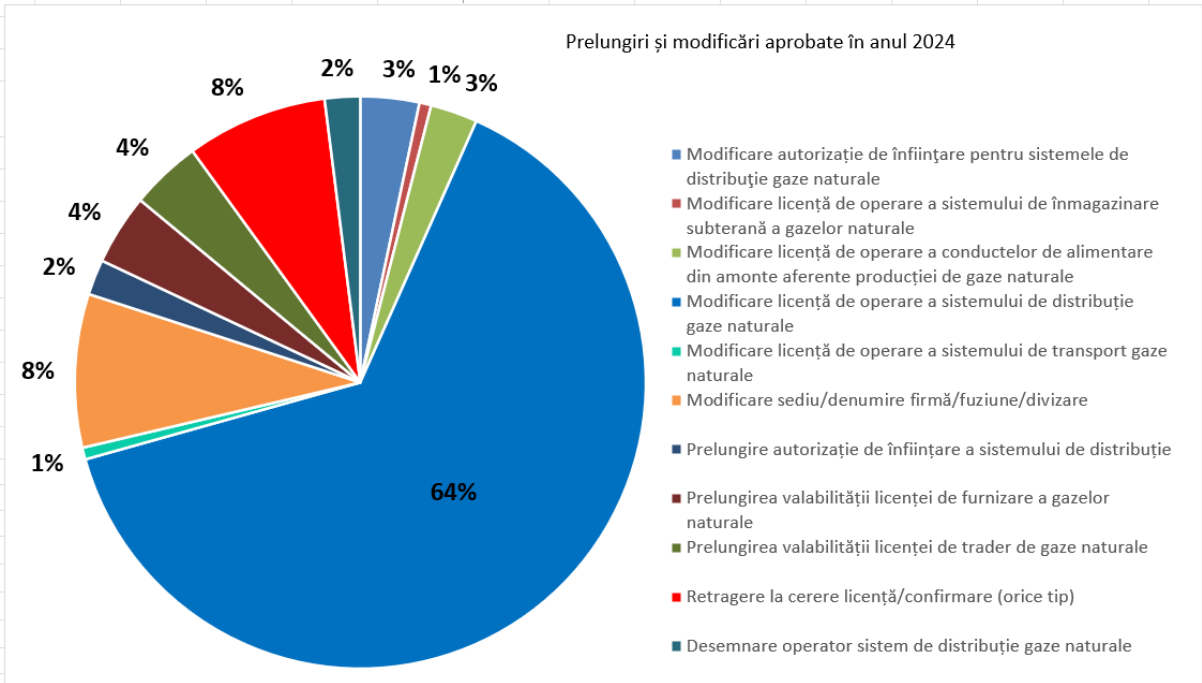
Tabelul nr. 5

Nr.crt.	Tipuri de modificare	Modificări aprobate în anul 2024
1	Modificare autorizație de înființare pentru sistemele de distribuție gaze naturale	5
2	Modificare licență de operare a sistemului de înmagazinare subterană a gazelor naturale	1
3	Modificare licență de operare a conductelor de alimentare din amonte aferente producției de gaze naturale	4
4	Modificare licență de operare a sistemului de distribuție gaze naturale	96
5	Modificare licență de operare a sistemului de transport gaze naturale	1
6	Modificare sediu/denumire firmă/fuziune/divizare	13
7	Prelungire autorizație de înființare a sistemului de distribuție	3
8	Prelungirea valabilității licenței de furnizare a gazelor naturale	6
9	Prelungirea valabilității licenței de trader de gaze naturale	6
10	Retragere la cerere licență/confirmare (orice tip)	12

⁶ ANRE a emis confirmări ale dreptului de a desfășura în România activitatea de furnizare a gazelor naturale/ activitatea de trader de gaze naturale, în conformitate cu *Procedura de confirmare a dreptului de participare la piețele de energie electrică/gaze naturale din România a unor persoane juridice străine având sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 14/2024, cu modificările ulterioare, la cererea unor operatori economici cu sediul în alte state membre ale UE, care dețineau o licență pentru activitatea de furnizare a gazelor naturale/ activitatea de trader de gaze naturale acordată de autoritatea de reglementare din statul în care operatorii respectivi au sediul social.

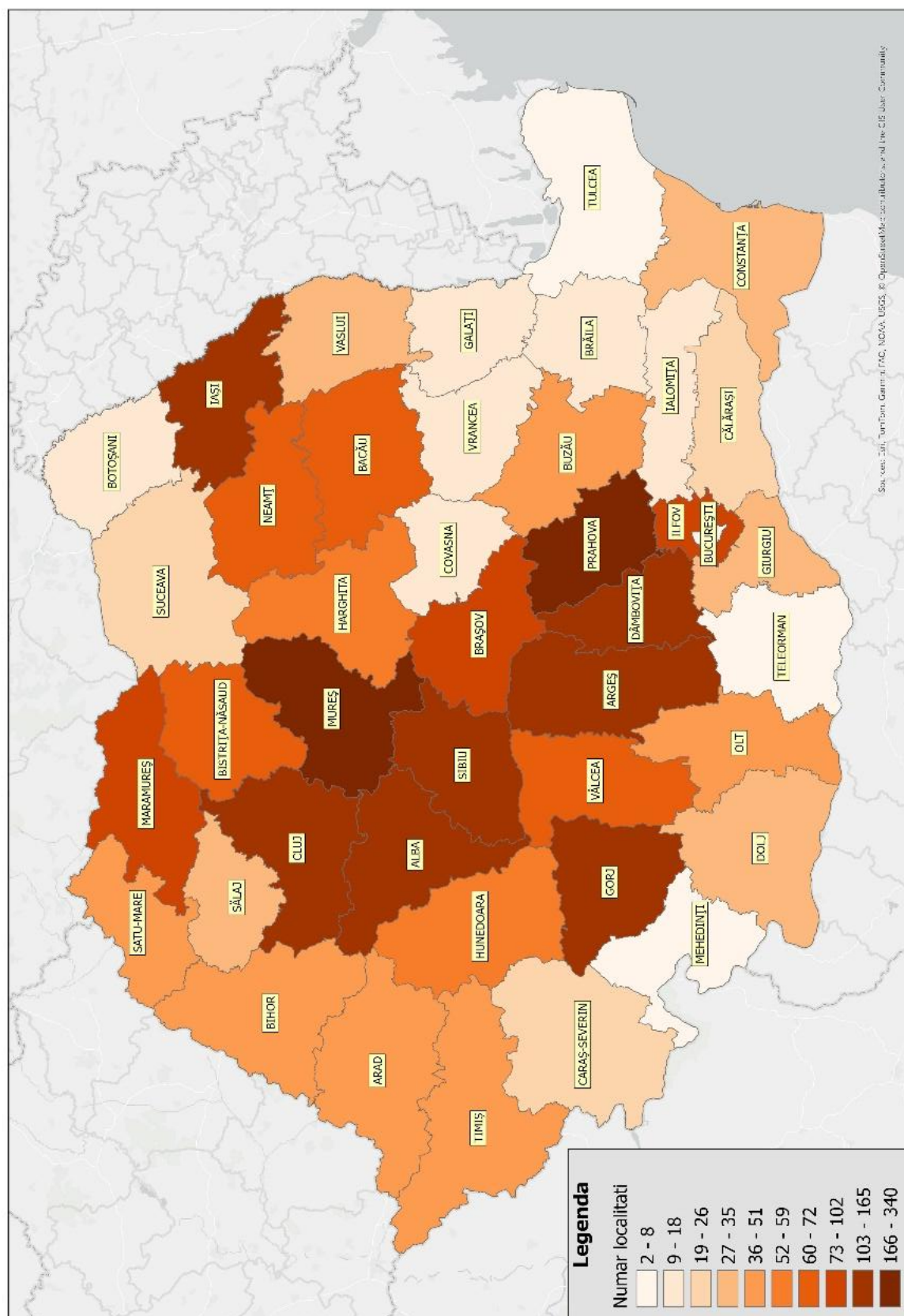
11	Desemnare operator sistem de distribuție gaze naturale ⁷	3
Total		150

Fig. nr. 6

⁷ ANRE a desemnat/prelungit perioada de desemnare a operatorilor licențiați pentru distribuția gazelor naturale în conformitate cu prevederile *Procedurii privind desemnarea unui operator de distribuție a gazelor naturale pentru preluarea operării unui sistem de distribuție a gazelor naturale*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 2/2017, cu modificările și completările ulterioare.

Fig. nr. 7 - Numărul de localități, din cadrul fiecărui județ, în care sunt acordate licențe de operare a sistemului de distribuție al gazelor naturale.

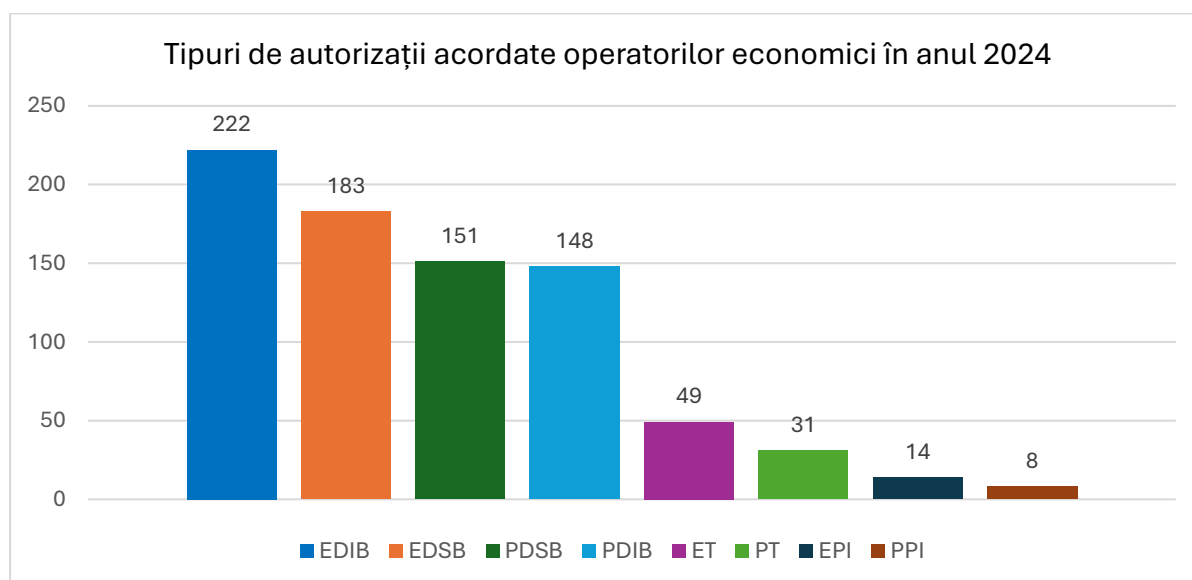

2.2. Autorizarea operatorilor economici pentru proiectare/execuție/exploatare

În conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru autorizarea operatorilor economici care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 132/2021, cu modificările și completările ulterioare, în cursul anului 2024, la solicitarea operatorilor economici, au fost acordate un număr de 806 autorizații de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale.

La data de 31.12.2024 erau în vigoare un număr de 5701 de autorizații de proiectare, execuție și exploatare în sectorul gazelor naturale

Fig. nr. 8 - Situația autorizațiilor acordate în anul 2024, defalcată pe tipuri de autorizații (definite pentru activitățile de proiectare, execuție și exploatare a obiectivelor/sistemelor /instalațiilor din domeniul gazelor naturale).

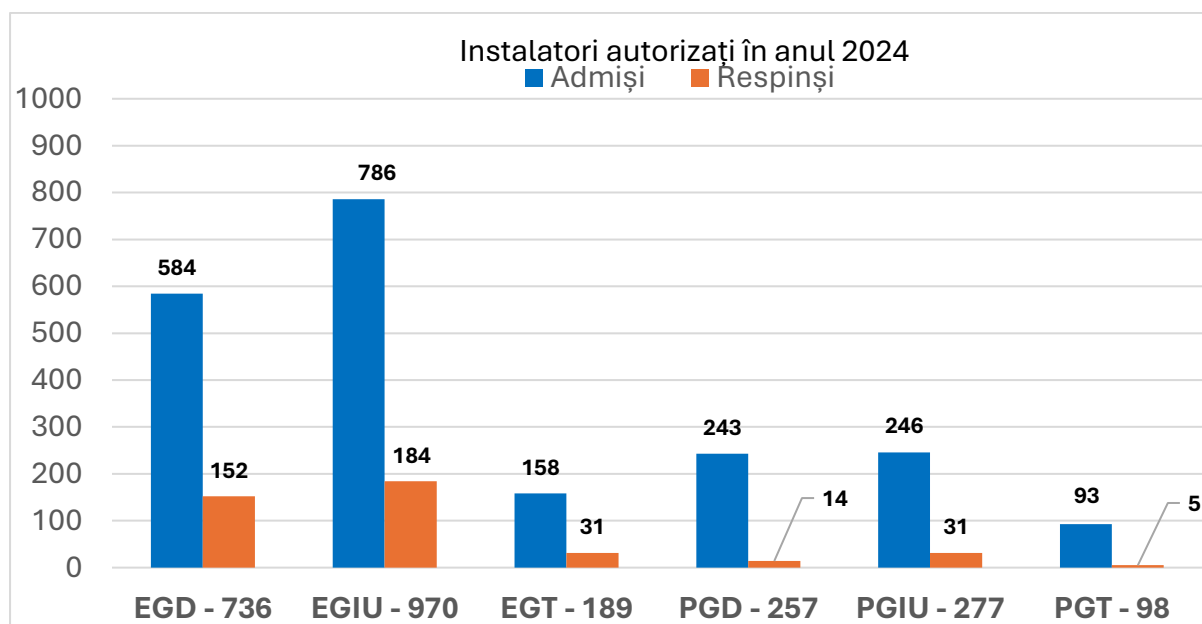
2.3. Autorizarea și atestarea persoanelor fizice

În conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 65/2023, cu modificările ulterioare, au fost organizate două sesiuni de examen pentru obținerea calității de instalator autorizat, o sesiune în primăvară și alta în toamnă.

În total, în cursul anului 2024 au fost analizate și soluționate dosare ce cuprind:

a) cereri întocmite în vederea dobândirii calității de instalator autorizat în domeniul gazelor naturale pentru un număr de 2527 autorizații, defalcate pe tipuri de autorizații;

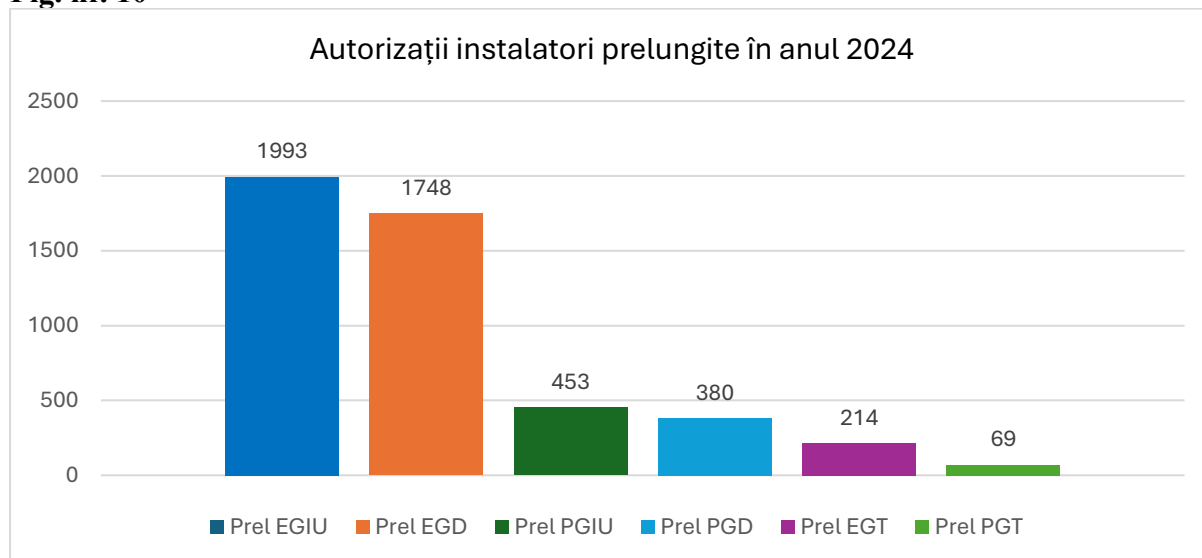
Fig. nr. 9

Gradul de promovabilitate la examenele de autorizare a persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale organizate în anul 2024 a fost de cca. 84 %.

b) prelungiri de valabilitate a 4857 de autorizații deținute, defalcate pe tipuri de autorizații.

Fig. nr. 10

În conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru atestarea verificatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 133/2021, cu modificările ulterioare, în cursul anului 2024, ANRE a acordat 53 atestate pentru verificatori de proiecte și 16 atestate pentru experți tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale.

La data de 31.12.2024 erau în vigoare 437 de atestate acordate verificatorilor de proiecte și 161 atestate acordate experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale.

3. Activitatea de autorizare și licențiere în domeniul energiei termice

3.1. Acordarea, modificarea, suspendarea sau retragerea de licențe în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică

Potrivit prevederilor art. 15 alin. (2) lit. i) și j) din *Legea nr. 325/2006*, activitatea de acordare, modificare, suspendare, refuz de acordare sau retragere a licențelor operatorilor serviciului public de alimentare cu energie termică este realizată de către ANRE, în calitate de autoritate competentă, aceasta elaborând, prin ordin al președintelui, regulamentul pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică.

În anul 2024, cadrul legal de acordare a licențelor în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică, reprezentat de *Regulamentul pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului de alimentare centralizată cu energie termică* aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2022, cu modificările și completările ulterioare, denumit în continuare *Regulament*, a fost revizuit prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 5/2024.

Activitățile specifice serviciului public de alimentare cu energie termică pentru care ANRE acordă licențe sunt producerea, transportul, distribuția și furnizarea energiei termice.

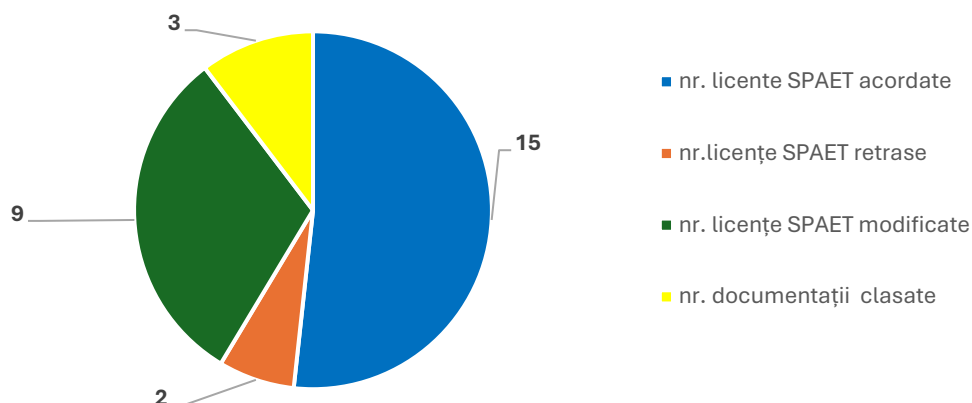
Conform *Regulamentului*, ANRE emite două tipuri de licențe aferente serviciului public de alimentare centralizată cu energie termică: licența pentru prestarea serviciului public de alimentare cu energie termică (*licență SPAET*) și licența pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice. În anul 2024 au fost acordate/modificate 13 licențe SPAET și au fost acordate 2 licențe SPAET provizorii.

În anul 2024 au fost înregistrați în baza de date a ANRE un număr de 49 de operatori economici titulari de licența SPAET și 4 operatori economici titulari de licență pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice.

Activitatea de acordare/modificare/retragere a licențelor în anul 2024:

Obiectul solicitării	Nr. licențe acordate	Nr. licențe modificate	Nr. licențe retrase	Nr. documentații clasate
Acordare / modificare licențe SPAET	13	9	2	1
Acordare Licențe SPAET provizorii	2			
Total pe tipuri de solicitare	15	9	2	1
Total	27			

Activitatea de acordare /modificare a licențelor în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică, în anul 2024

Licențele SPAET se acordă persoanelor juridice cărora le-a fost atribuită gestiunea serviciului de alimentare cu energie termică și care au obligația de a solicita ANRE și de a obține eliberarea licenței, în termen de 90 de zile de la data aprobării hotărârii de dare în administrare sau, după caz, de la data semnării contractului de delegare a gestiunii. Activitățile specifice serviciului public de alimentare cu energie termică pentru care ANRE acordă licențe sunt următoarele:

- a) producerea energiei termice, cu excepția producerii energiei termice în cogenerare;
- b) transportul energiei termice;
- c) distribuția energiei termice;
- d) furnizarea energiei termice.

Pentru realizarea tuturor activităților cuprinse în serviciul public de alimentare cu energie termică în cadrul unui SACET cu un singur producător de energie termică se acordă o singură licență, cu excepția producerii de energie termică în cogenerare, pentru care se acordă o licență separată. În cazul în care, în cadrul unui SACET există mai mulți producători de energie termică, ANRE acordă licențe distincte fiecăruia dintre aceștia pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei termice pe care le dețin.

În anul 2024 a crescut numărul de solicitări privind acordarea de licențe în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică, ca urmare a faptului că unitățile administrative teritoriale au realizat analiza de eficiență economică serviciului public de alimentare cu energie termică, alegând în majoritatea cazurilor, în funcție de specificul localității, să păstreze gestiunea directă, ca modalitate de gestiune a acestui serviciu public.

În conformitate cu prevederile art. 32 alin. (3) din *Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr.51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare* :

(3) Durata contractelor de delegare a gestiunii este limitată. Pentru contractele de delegare a gestiunii a căror durată estimată este mai mare de 5 ani, aceasta se stabilește, după caz, în conformitate cu prevederile Legii nr. 98/2016, ale Legii nr. 99/2016 și ale Legii nr. 100/2016 și nu va depăși durata maximă necesară recuperării investițiilor prevăzute în sarcina operatorului/operatorului regional prin contractul de delegare. În cazul gestiunii directe, autoritățile administrației publice locale, cu excepția celor care sunt membre ale asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, sunt obligate ca, periodic, respectiv o dată la 5 ani, să facă

analize privind eficiența economică a serviciului, respectiv să schimbe modalitatea de gestiune a serviciilor publice, după caz.

În ceea ce privește solicitările care au vizat actualizarea condițiilor specifice asociate licenței, respectiv solicitările de modificare a licențelor, acestea s-au realizat ca urmare a modificării caracteristicilor capacităților energetice de producere, transport sau distribuție a energiei termice exploatate în baza licenței, raportate la stadiul actual al infrastructurii tehnico-edilitare aferente sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică.

Acordarea, modificarea, suspendarea sau retragerea de autorizații pentru desfășurarea activităților de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobile de tip condominiu

Potrivit prevederilor art. 15 din Legea serviciului public de alimentare cu energie termică nr. 325/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, activitatea de autorizare a persoanelor juridice care montează și exploatează sisteme de repartizare a costurilor în imobile tip condominiu este realizată de către ANRE, în calitate de autoritate competentă, aceasta elaborând prin ordin al președintelui, regulamentul pentru acordarea/suspendarea/retragerea autorizațiilor pentru montarea, punerea în funcțiune, repararea și exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor.

Ca urmare, cadrul legal de reglementare privind acordarea autorizațiilor pentru desfășurarea activităților de montare și/sau exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobile de tip condominiu a fost reprezentat, în anul 2024, de *Regulamentul pentru acordarea autorizațiilor pentru montarea, punerea în funcțiune, repararea și exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor* aprobat prin *Ordinul Președintelui ANRE nr. 87/2022*, (*Ordinul nr. 87/2022*).

Conform *Ordinului nr. 87/2022*, autorizațiile eliberate de ANRE se acordă pentru următoarele activități:

- a) montarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire, tip I;
- b) exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire, tip II;
- c) montarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum, tip III;
- d) exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum, tip IV.

În trimestrul IV 2024, a fost aprobat un nou *Regulament pentru acordarea autorizațiilor pentru montarea, punerea în funcțiune, repararea și exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor* aprobat prin *Ordinul Președintelui ANRE nr. 63/10.09.2024*. Față de vechea reglementare, noul *Regulament* a fost completat, între altele, procedura de confirmare a dreptului operatorilor economici, persoane juridice străine, înregistrate într-un stat membru UE/SEE/Elveția, de a presta servicii transfrontaliere pentru desfășurarea activității de montare/exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire/apă caldă de consum, în imobile de tip condominiu, în România.

Pentru anul 2024 situația acordării/modificării/retragerii tipurilor de autorizații enumerate mai sus se prezintă statistic astfel:

Obiectul solicitării	Nr. autorizații acordate	Nr. autorizații vizate
Acordare/vizare/modificare autorizații pentru montarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire	1	1
Acordare autorizații pentru montarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum	1	0
Acordare/vizare autorizații pentru exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire	1	1
Acordare autorizații pentru exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum	1	0
Total pe tipuri de solicitare	4	2

În cuprinsul Registrului de evidență al persoanelor juridice autorizate să desfășoare activități de montare și exploatare a sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum, publicat pe pagina de internet a ANRE la secțiunea Piața de energie/Persoane juridice/Energie termică, secțiunea Registre de evidență ale titularilor de autorizații, se regăsesc informații utile privind tipul autorizațiilor deținute de către aceste persoane juridice, respectiv denumirea titularilor, adresele sediilor sociale ale acestora, numărul și data eliberării autorizațiilor, tipul și data expirării acestora, date de contact ale titularilor (adresă de corespondență, telefon, fax, e-mail, tipul de repartitoare de costuri pentru încălzire, respectiv pentru apă caldă de consum utilizate, pentru care sunt valabile autorizațiile.

La sfârșitul anului 2024 erau înregistrate în baza de date a ANRE 18 persoane juridice care dețineau un număr de 51 autorizații valabile pe întreg teritoriul României, repartizate pe tipuri de activități astfel: 16 autorizații pentru montarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire, 18 autorizații pentru exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire, 8 autorizații pentru montarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum, 9 autorizații pentru exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum - tip IV.

În aplicarea prevederilor *Ordinului nr. 63/2024*, ANRE urmărește activitatea persoanelor juridice autorizate care montează și exploatează sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum în imobile de tip condominiu și desfășoară activități de control în vederea constatării, notificării și sancționării abaterilor de la reglementările emise în domeniul de activitate al ANRE, în condițiile legii.

În conformitate cu prevederile reglementării mai sus enunțate, persoanele juridice autorizate au avut obligația de a transmite raportul activității desfășurate în perioada 1 aprilie 2024 și 31 martie 2025 conform condițiilor de valabilitate asociate autorizațiilor deținute.

Rezultatele consolidate la nivel național, pentru anul 2024, în baza rapoartelor primite din partea persoanelor juridice autorizate, sunt prezentate mai jos sub formă tabelară și grafică, astfel:

A. Sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire montate

Localitatea	Nr. total de condominii în care au fost montate rep.de costuri	Nr. total al apartamentelor din condominiile prevăzute în coloana 2	Nr. total al apartamentelor în care au fost montate rep. de costuri	Nr. total al rep. de costuri montate
ARAD	3	92	65	183
BACĂU	23	516	106	434
BOTOȘANI	10	182	32	112
BUCUREȘTI	359	15934	12899	50539
BUZĂU	0	0	0	0
CLUJ NAPOCA	13	656	388	1320
CONSTANȚA	25	1127	506	1513
CRAIOVA	39	1152	450	1314
DR. TURNU SEVERIN	1	17	6	21
FOCȘANI	1	15	4	16
GALAȚI	1	39	14	67
GHEORGHENI	3	50	26	122
IAȘI	10	311	219	739
MĂGURELE	1	10	10	14
MANGALIA	1	19	14	53
ORADEA	40	1058	994	3779
PITEȘTI	12	427	244	912
PLOIEȘTI	13	384	274	1199
PREDEAL	1	14	14	62
RĂDĂUȚI	12	175	77	267
RÂMNICU VÂLCEA	13	270	97	377
SUCEAVA	1	20	3	8
TIMIȘOARA	12	371	223	453
TOTAL	594	22.839	16.665	63.504

În perioada de raportare cuprinsă între lunile aprilie 2024 – martie 2025, numărul total al apartamentelor în care au fost montate sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire reprezintă aproximativ 73% din numărul total al apartamentelor aflate în condominiile în care au fost încheiate contracte de prestării servicii cu persoane juridice autorizate să monteze sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire. Numărul de echipamente montate în perioada de raportare este de 63504 unități. Montarea repartitoarelor s-a realizat fie în condominii pentru care au fost încheiate contracte noi, fie în condominii în care erau deja instalate astfel de echipamente.

B. Sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire exploatate

Localitatea	Nr. total de condominii în care au fost montate rep.de costuri	Nr. total al apartamentelor din condominiile prevăzute în coloana 2	Nr. total al apartamentelor în care au fost montate rep. de costuri	Nr. total al rep. de costuri exploatate
ARAD	475	11318	5113	17665
BACĂU	668	16244	5484	15556
BOTOȘANI	545	11660	4856	13441
BRAD	2	37	26	79
BRĂILA	2	114	56	56
BRAȘOV	37	2585	1070	2614
BUCUREȘTI	5902	241254	201920	755811
BUZĂU	21	596	274	765
CLUJ	367	15965	8299	17217
CONSTANȚA	520	22344	10670	33463
CRAIOVA	1366	32549	18510	59786
DROBETA TURNU SEVERIN	643	11232	9206	29093
FĂGĂRAȘ	76	2354	873	2340
FIENI	1	32	26	109
FOCȘANI	63	1322	610	1873
GALAȚI	22	1902	1157	1505
GHEORGHIEI	23	419	335	1071
GIURGIU	8	142	54	194
IAȘI	846	24795	10939	30003
LUDUȘ	2	34	33	116
MAGURELE	1	10	10	14
MANGALIA	6	276	69	272
MIERCUREA CIUC	1	46	35	145
ODORHEIUL SECUIESC	8	139	121	357
ORADEA	385	14151	12838	37234
PITEȘTI	67	2725	1554	4947
PLOIEȘTI	628	20347	15373	55550
PREDEAL	3	89	89	501
RĂDĂUȚI	264	5055	3211	10793
RÂMNICU VÂLCEA	74	2092	1261	4341
SINAIA	2	34	29	356
SUCEAVA	557	12054	4797	14206
TÂRGU MUREȘ	2	55	55	304
TIMIȘOARA	250	7054	4353	13622
TULCEA	49	1084	466	2006
TOTAL	13.910	462.109	323.772	1.127.462

Numărul apartamentelor pentru care s-a realizat exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire reprezintă 70% din numărul total al apartamentelor aflate în

condominiile în care au fost încheiate contracte de prestării servicii cu persoane juridice autorizate să exploateze sisteme de repartizare a costurilor pentru încălzire. Numărul condominiilor și respectiv al apartamentelor pentru care se realizează exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire este unul dinamic întrucât, în unitatea de timp pentru raportare, unele asociații de proprietari au renunțat la repartizarea costurilor pe baza citirii indexului repartitoarelor, pentru toate apartamentele sau în cadrul aceluiași condominiu doar unui proprietari aleg să procedeze astfel.

C. Sisteme de repartizare a costurilor pentru apă caldă montate

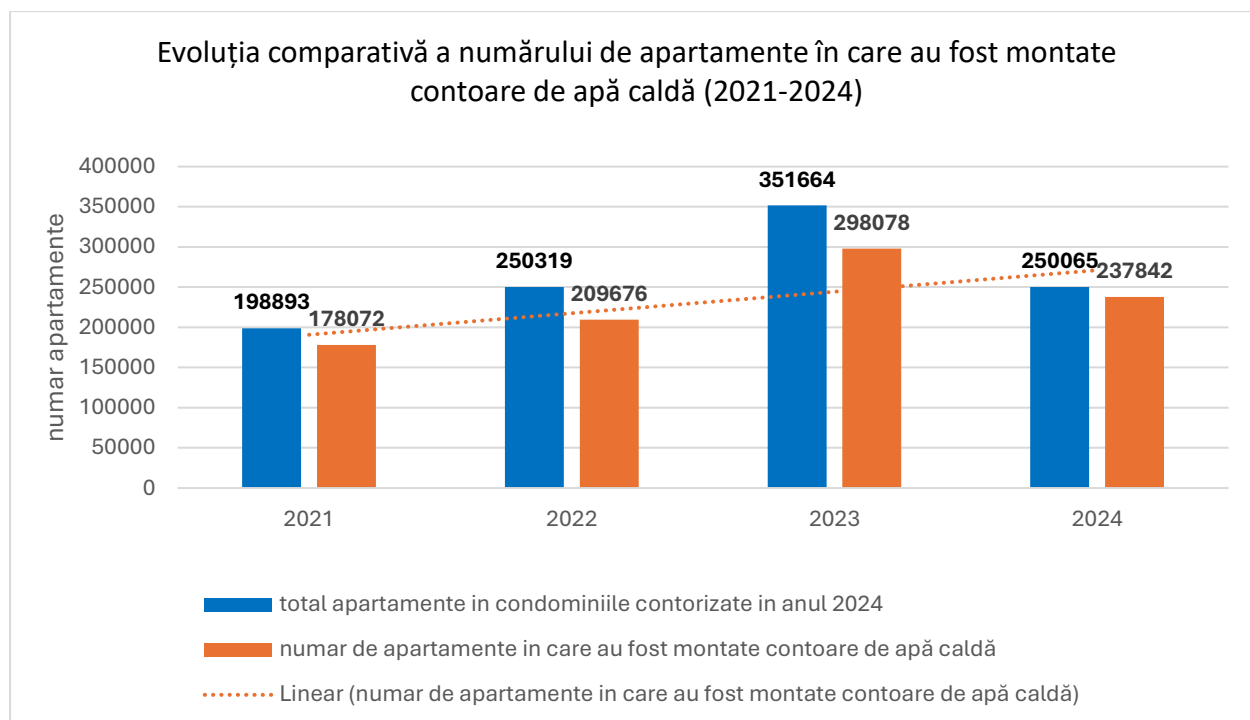
Localitatea	Nr. total de condominiu în care au fost montate rep.de costuri	Nr. total al apartamentelor din condominiile prevăzute în coloana 2	Nr. total al apartamentelor în care au fost montate rep. de costuri	Nr. total al rep. de costuri montate
ARAD	72	2271	1014	1773
BRAȘOV	8	327	159	182
BUCUREȘTI	793	25003	21999	45577
BUZĂU	1	20	13	20
CLUJ	13	656	383	601
CONSTANȚA	15	779	250	457
CRAIOVA	94	2577	1375	2756
FOCȘANI	3	66	22	36
IAȘI	15	472	143	179
ORADEA	111	3703	3616	6046
PLOIEȘTI	108	3208	2635	4521
PREDEAL	1	61	56	115
TIMIȘOARA	39	1518	883	1279
VOLUNTARI	1	10	8	15
TOTAL	1.274	40.671	32.556	63.557

În perioada de raportare cuprinsă între lunile aprilie 2024 – martie 2025, numărul total al apartamentelor în care au fost montate sisteme de repartizare a costurilor pentru apă caldă de consum reprezintă 80% din numărul total al apartamentelor aflate în condominiile în care au fost încheiate contracte de prestării servicii cu persoane juridice autorizate să monteze sisteme de repartizare a costurilor pentru apă caldă. Numărul de echipamente montate în perioada de raportare este de 63557 unități.

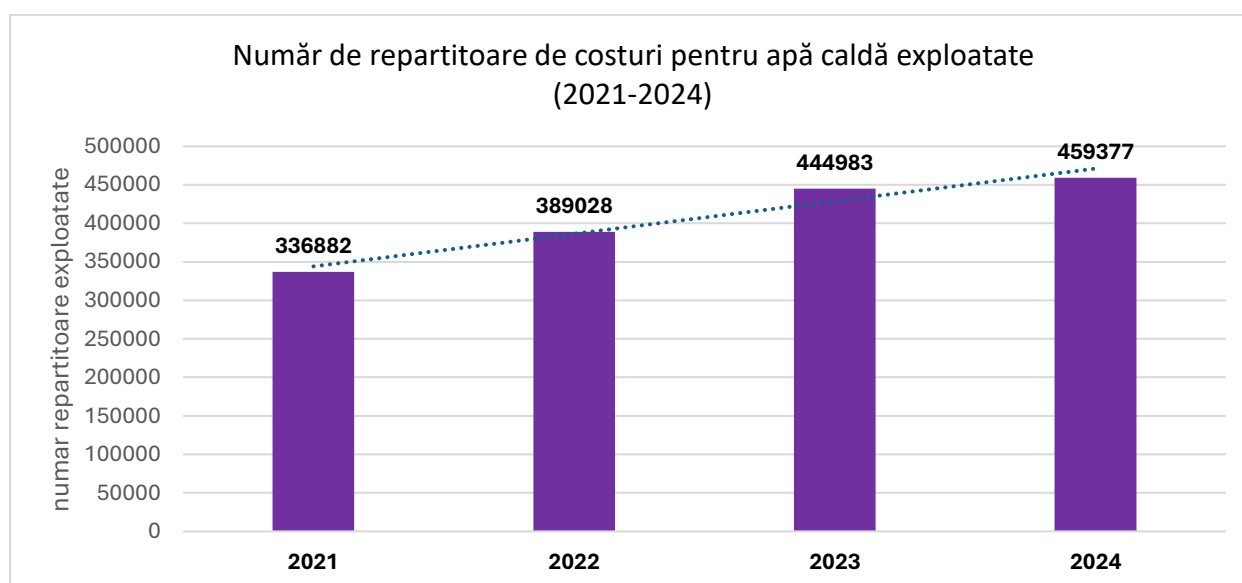
D. Sisteme de repartizare a costurilor pentru apă caldă exploatare

Localitatea	Nr. total de condominiu în care au fost montate rep.de costuri	Nr. total al apartamentelor din condominiile prevăzute în coloana 2	Nr. total al apartamentelor în care au fost montate rep. de costuri	Nr. total al rep. de costuri pentru apă caldă exploatare (contoare de apă caldă)
ARAD	280	8664	4947	7102
BACĂU	7	171	103	137
BĂILE FELIX	6	113	112	164
BRAGADIRU	1	40	40	40
BRĂILA	10	45	29	32
BRAȘOV	54	1365	1336	1769
BUCUREȘTI	6235	181447	176518	361458
BUZĂU	1	13	13	20
CLUJ	140	2893	2893	4452
CONSTANȚA	112	2487	1958	2695
CRAIOVA	273	4540	4008	8064
FĂGĂRAȘ	32	822	448	588
FIENI	1	32	27	54
FOCȘANI	5	115	38	61
IAȘI	155	1564	1564	2510
MANGALIA	2	342	4	5
MIERCUREA CIUC	1	46	40	44
ODORHEIUL SECUIESC	2	50	39	39
ORADEA	627	16963	16963	25665
PITEȘTI	5	229	148	279
PLOIEȘTI	929	22070	20761	35695
PREDEAL	4	72	66	134
RÂMNICU VÂLCEA	14	435	334	557
REGHIN	1	131	125	125
TIMIȘOARA	238	5246	5229	7549
TULCEA	15	155	84	117
VOLUNTARI	2	15	15	22
TOTAL	9.152	250.065	237.842	459.377

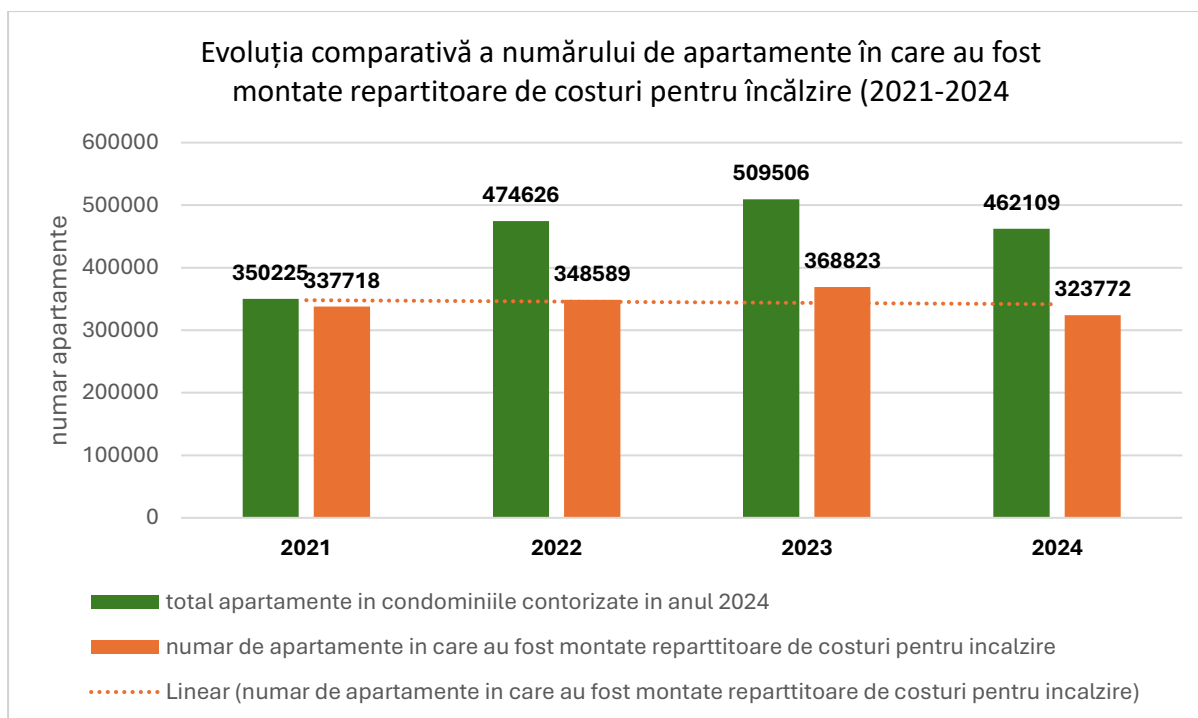
Numărul apartamentelor pentru care a fost realizată exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă reprezintă 95% din numărul total al apartamentelor aflate în condominiile care au fost încheiate contracte de prestării servicii cu persoane juridice autorizate să monteze sisteme de repartizare a costurilor pentru apă caldă.

Din graficul de mai sus rezultă că, în perioada 2021-2024, numărul apartamentelor pentru care se realizează exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă are un trend ușor crescător.

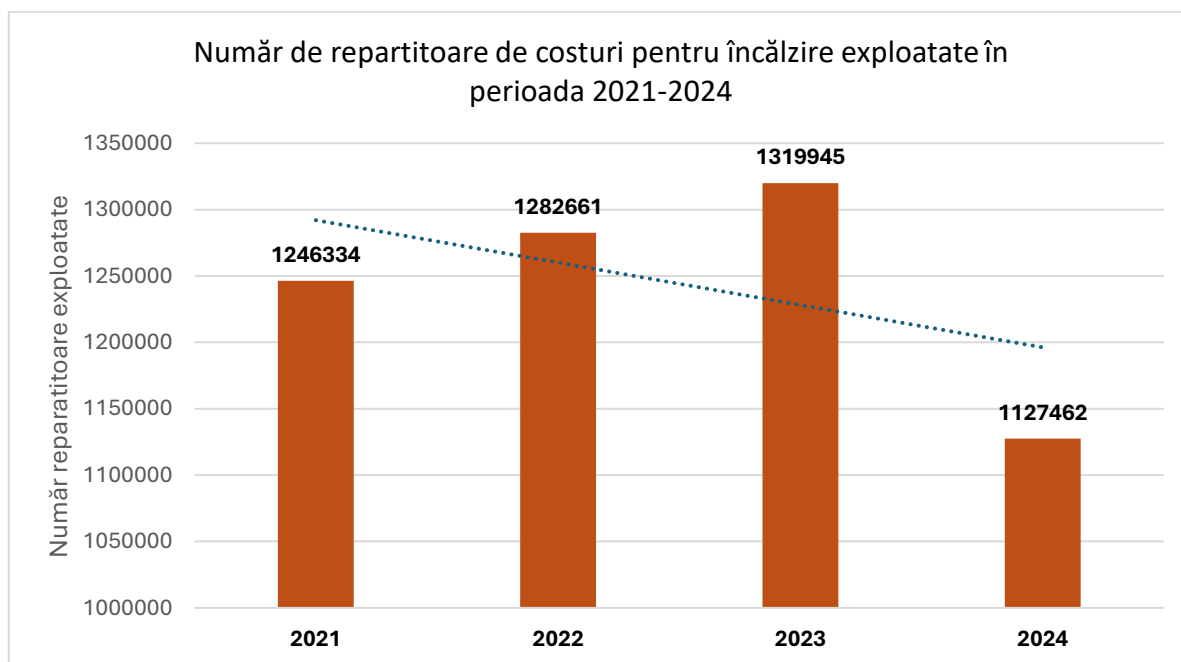

Numărul sistemelor de repartizare a costurilor pentru apă caldă montate și respectiv exploatare în perioada 2021 – 2024 a înregistrat un trend ascendent.

Din graficul de mai sus rezultă că, în anul 2024, numărul total al apartamentelor branșate la SACET sau alimentate de la sursă proprie locală de producere a energiei termice, pentru care au fost încheiate contracte de prestări servicii cu titularii de autorizații, a înregistrat o ușoară scădere. Procentul apartamentelor dotate cu repartitoare de costuri pentru încălzire reprezintă aproximativ 70% din totalul apartamentelor existente în condominiile în care au fost încheiate contracte de prestări servicii pentru exploatarea acestor echipamente.

Situația repartitoarelor de costuri pentru încălzire exploatate este una dinamică, în sensul în care unele condominii aleg să-și instaleze astfel de echipamente, în timp ce altele se debranzează total sau parțial de la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică.

Din graficul de mai sus rezultă că, față de anul 2023, a scăzut inclusiv numărul de repartitoare de costuri pentru încălzire, corelat cu scăderea numărului de apartamente pentru care au fost încheiate contracte de prestări servicii pentru exploatarea acestor tipuri de echipamente.

În conformitate cu prevederile art. 10 alin. (4) din Legea nr. 121/2014 privind eficiența energetică, în cazul în care încălzirea, răcirea sau apa caldă menajeră pentru o clădire sunt furnizate din sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau de la o sursă centrală care alimentează mai multe clădiri sau de la un sistem de răcire centralizat, este obligatorie montarea contoarelor de energie termică în punctele de delimitare/separare a instalațiilor din punctul de vedere al proprietății sau al dreptului de administrare.

Totodată, potrivit alin. (5) din același articol: în imobilele de tip condominiu racordate la sistemul de alimentare centralizată cu energie termică sau dotate cu o sursă proprie locală de producere a energiei termice, în sistem de distribuție orizontală, este obligatorie montarea sistemelor de măsurare a consumurilor până la 31 decembrie 2024 pentru individualizarea consumurilor de energie pentru încălzire/răcire și apă caldă de consum la nivelul fiecărui apartament sau spațiu cu altă destinație decât cea de locuit. Pentru condominiile cu distribuție verticală a agentului termic în care utilizarea de contoare individuale nu este fezabilă din punct de vedere tehnic sau nu este eficientă din punctul de vedere al costurilor, este obligatorie montarea sistemelor tehnice de stabilire a consumurilor individuale de energie termică, denumite în continuare repartitoare de costuri; în cazul repartitoarelor de costuri pentru încălzire, acestea se montează pe toate corpurile de încălzire din fiecare apartament sau spațiu cu altă destinație decât cea de locuit.

Potrivit dispozițiilor art. 10 alin. (10) *contoarele și repartitoarele de costuri pentru energia termică instalate sunt dispozitive care pot fi citite de la distanță. Contoarele și repartitoarele de costuri pentru energia termică care nu pot fi citite de la distanță, dar care au fost deja instalate, se modernizează astfel încât să poată fi citite de la distanță sau se înlocuiesc cu dispozitive care pot fi citite de la distanță până la 1 ianuarie 2027, cu excepția cazurilor în care asociațiile de proprietari demonstrează că acest lucru nu este rentabil în condițiile stabilite prin art. 10 alin. (6) din aceeași lege.*

În conformitate cu prevederile art. 47 alin. (3) din Legea nr. 325/2006, constituie contravenție, alta decât cele prevăzute în Legea nr. 121/2014, cu modificările și completările ulterioare, și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei nerespectarea termenului-limită privind montarea de către proprietari/locatari a repartitoarelor de costuri.

În același sens, potrivit prevederilor art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006, republicată, cu modificările și completările ulterioare, constituie contravenție în domeniul serviciilor de utilități publice și se sancționează cu amendă de la 500 lei la 1.000 lei nerespectarea de către utilizatori a termenelor pentru încheierea acțiunii de contorizare individuală la nivel de apartament.

Odată cu intrarea în vigoare a dispozițiilor O.U.G. nr. 156/2024 privind unele măsuri fiscal-bugetare în domeniul cheltuielilor publice pentru fundamentarea bugetului general consolidat pe anul 2025, pentru modificarea și completarea unor acte normative, precum și pentru prorogarea unor termene, în acord cu prevederile art. LXXIII, aplicarea prevederilor art. 47 alin. (3) din Legea nr. 325/2006, precizate în antecedentă, se suspendă până la data de 31 decembrie 2025, astfel, fiind suspendată aplicarea sancțiunilor prevăzute potrivit prevederilor Legii nr. 325/2006, nu și a sancțiunilor prevăzute potrivit prevederilor Legii nr. 51/2006.

Capitolul IV

SURSE REGENERABILE DE ENERGIE, COGENERARE ȘI HIDROGEN

VI.1 PRODUCEREA ENERGIEI ELECTRICE DIN SURSE REGENERABILE

Sectorul energetic național din România trebuie să facă față astăzi tuturor provocărilor atât la nivel global, cât și local: securitatea aprovizionării cu energie electrică, concurența în creștere și reducerea impactului asupra mediului prin reducerea emisiilor cu efect de seră. România trebuie să acopere decalajul de performanță economică față de țările mai dezvoltate ale UE.

Astfel, una dintre principalele provocări ale UE și implicit a României este modul în care este asigurată energia electrică, folosind energie electrică competitivă și cu impact cât mai redus asupra mediului privind emisiile gazelor cu efect de seră, în

contextul schimbărilor climatice, a cererii globale în creștere de energie electrică și al viitorului incert al surselor tradiționale de energie (electrică).

Creșterea investițiilor în energie electrică verde este globală și spectaculoasă, iar România face parte din această tendință. Pe termen scurt, eforturile financiare pentru dezvoltarea energiei regenerabile sunt încă importante, având în vedere promovarea producerii de energie din surse regenerabile prin schema de promovare prin certificate verzi în desfășurare, pe termen lung, investițiile în cercetare și dezvoltare fac din energia regenerabilă o soluție viabilă pentru furnizarea de energie.

1.1. Sistemul de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie

1.1.1. Promovarea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie

1.1.2.1. Sistemul de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie prin certificate verzi

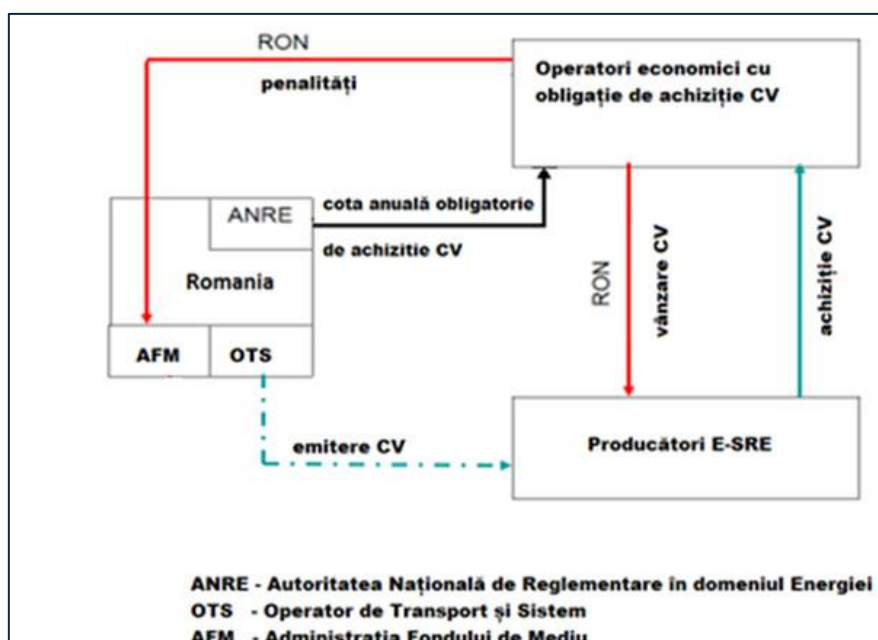
Pentru ca un producător de E-SRE să beneficieze de sistemul de promovare prin CV acesta trebuie să fi fost acreditat de către ANRE până la 31 decembrie 2016, în conformitate cu prevederile reglementărilor în vigoare, fiindu-i acordată o decizie de acreditare pentru aplicarea sistemului de promovare prin CV. Certificatele verzi se acordă de către Operatorul de Transport și Sistem (OTS) producătorilor E-SRE în baza prevederilor Ordinului președintelui ANRE nr. 4/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În conformitate cu prevederile legale în vigoare la momentul acreditării, numărul de CV primit de producători E-SRE pentru fiecare 1 MWh livrat în SEN este între 0,5 CV și 6 CV funcție de tipul sursei regenerabile de energie utilizate și de dată la care centrala a fost acreditată. Furnizorii de energie electrică sunt obligați să achiziționeze anual un număr de CV echivalent cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii de achiziție de CV stabilite pentru anul respectiv și cantitatea de energie electrică furnizată anual către consumatorii finali.

Cota anuală obligatorie de achiziție de CV stabilită de ANRE reprezintă numărul de CV pe care un furnizor de energie electrică este obligat să le achiziționeze pentru fiecare MWh de energie electrică care este comercializat consumatorilor.

Numărul de CV pe care furnizorii/producătorii de energie electrică sunt obligați să-l achiziționeze anual pentru fiecare 1 MWh de energie electrică vândut consumatorilor finali se determină ca produs dintre valoarea cotei anuale obligatorii de achiziție de CV stabilite pentru anul respectiv și cantitatea de energie electrică facturată anual consumatorilor finali de către fiecare furnizor/producător de energie electrică cu obligația de achiziție de CV. În cazul neachiziționării CV, se aplică penalități operatorilor economici cu obligația de achiziție de CV.

Funcționarea sistemului de certificate verzi este redată în figura de mai jos:

Prin intrarea în vigoare a Legii nr. 184/2018 furnizorii de energie electrică sunt obligați să achiziționeze anual un număr de CV echivalent cu produsul dintre valoarea cotei obligatorii de achiziție de CV stabilite pentru anul respectiv, conform art. 4 alin. (9¹) din *Legea nr. 220/2008*, și cantitatea de energie electrică livrată la consumatorii finali, astfel încât impactul mediu la consumatorul final să fie de maximum 11,7 euro/MWh în anul 2018, de 12,5 euro/MWh în anul 2019, de 13 euro/MWh în anii 2020 și 2021 și de 14,5 euro/MWh începând cu anul 2022. Valoarea în lei se calculează funcție de cursul mediu de schimb stabilit de Banca Națională a României pentru anul precedent, iar prețul certificatelor verzi utilizate pentru anul precedent se calculează ca valoare medie ponderată a prețului certificatelor verzi din tranzacțiile pe piața centralizată anonimă spot de CV din anul precedent.

În cadrul obligației anuale a fost instituită obligația trimestrială de achiziție de CV pentru cantitatea de energie electrică facturată trimestrial consumatorilor finali la care se aplică cota obligatorie estimată de achiziție CV, stabilită conform art. 4 alin. (7) din *Legea nr. 220/2008* așa cum a fost modificată prin prevederile Legii nr. 122/2015.

Prin intrarea în vigoare a Legii nr. 155/2020 prosumatorii, persoane fizice, juridice și autorități ale administrației publice locale care dețin centrale electrice ce produc energie din surse regenerabile, precum și persoanele fizice sau juridice care dețin unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile au fost exceptați de la obligația de achiziție anuală și trimestrială de CV prevăzută la art. 8 alin. (2) și (2¹) din (*Legea nr. 220/2008*) pentru energia electrică produsă și utilizată pentru consumul final propriu, altul decât consumul propriu tehnologic al centralei electrice.

Prin intrarea în vigoare a OUG nr.134/2024, pentru stocarea energiei electrice în instalațiile de stocare a energiei electrice, inclusiv în cazul funcționării în regim de pompaj a unei CHEAP, operatorul instalațiilor de stocare este exceptat de la obligația de achiziție anuală și trimestrială de CV.

Pentru anul 2024, prin Ordinul nr. 2 /2025, ANRE a stabilit cota obligatorie de achiziție de CV la valoarea de 0,496 CV/MWh, pe baza numărului de CV susținute prin sistemul de promovare

prin CV în perioada menționată și a consumului final de energie electrică diminuat cu consumul final de energie electrică exceptat de 7355,3518 GWh din perioada respectivă, determinat astfel încât impactul mediu la consumator pentru anul 2024 să fie de 14,5 euro/MWh.

Consumul final de energie electrică exceptat în cuantum de 7355,3518 GWh, are în vedere exceptarea de care beneficiază marii consumatori electrointensivi, conform HG nr. 495/2014 și exceptarea consumului la bare alimentat din producția de energie electrică din surse regenerabile a producătorilor/prosumatorilor.

Prin intrarea în vigoare a Regulamentului privind funcționarea pieței centralizate pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin CV, producătorii E-SRE au posibilitatea tranzacționării energiei electrice din surse regenerabile susținută prin CV (PCE-ESRE-CV).

În cadrul pieței centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin CV se pot înregistra:

- în calitate de vânzători: producătorii de energie din surse regenerabile, titularii de licență de producere de E-SRE care beneficiază sau au beneficiat de sistemul de promovare prin CV, inclusiv persoanele fizice sau juridice care, potrivit prevederilor legale, pot desfășura activități de comercializare a E-SRE în sectorul energiei electrice fără a deține o licență acordată de ANRE;
- în calitate de cumpărători: furnizorii de energie electrică și operatorilor economici echivalați acestora cu obligație de achiziție de CV; producătorii de E-SRE care se află în situația de a nu realiza numărul de CV contractate, angajat într-un contract bilateral cu un furnizor de energie electrică, poate achiziționa diferența de pe piețele centralizate de CV, doar pentru a acoperii această diferență.

La stabilirea cotei de achiziție de CV, pentru anul 2024, ANRE a avut în vedere numărul de CV emise pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie pentru anul 2024 și consumul final de energie electrică pentru anul 2024, astfel încât impactul mediu la consumatorul final să fie în anul 2024 de 14,5 euro/MWh.

În cursul anului 2024 s-au tranzacționat pe PCV, CV primite de producătorii de E-SRE începând cu data de 01 aprilie 2017 și certificatele verzi amânate la tranzacționare începând cu 01 iulie 2013 care se vor putea tranzacționa până la data de 31 martie 2032, în conformitate cu prevederile OUG nr. 24/2017.

Începând cu data intrării în vigoare a OUG nr. 24/2017 un CV are valoarea de tranzacționare stabilită între:

- o valoare minimă de tranzacționare de 29,4 euro/ CV;
- o valoare maximă de tranzacționare de 35 euro/ CV.

Valoarea în lei se calculează la valoarea cursului mediu de schimb stabilit de BNR pentru anul precedent.

În cazul nerealizării cotelor anuale de achiziție, prin neachiziționarea numărului de CV pe care un furnizor de energie electrică este obligat să le dețină pentru fiecare 1 MWh de energie electrică vândut consumatorilor finali, furnizorilor de energie electrică li se aplică penalități, astfel că, aceștia sunt obligați să plătească contravaloarea CV neachiziționate Administrației Fondului pentru Mediu la o valoare egală cu 70 euro/CV pentru fiecare certificat verde

neachiziționat, calculată în lei la valoarea medie a cursului de schimb stabilit de Banca Națională a României pentru anul precedent.

1.1.2.2. Sistemul de promovare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 400 kW aparținând prosumatorilor

Condiții de aplicabilitate

Prosumatorilor li se poate aplica, la cerere, sistemul de promovare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum pe care le dețin, în condițiile în care aceștia nu beneficiază de sistemul de promovare prin CV. Astfel, prosumatorii cu centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum pot vinde energia electrică produsă și livrată în rețelele electrice furnizorilor de energie electrică cu care aceștia, în calitate de consumatori finali, au încheiat/încheie contracte de furnizare a energiei electrice, prin mecanismele de compensare cantitativă/regularizare financiară prevăzute la art. 73¹ alin. (3) sau (4) din *Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*.

- Compensarea cantitativă dintre energia electrică produsă din surse regenerabile și livrată în rețeaua electrică de prosumatorii persoane fizice și juridice care dețin centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 200 kW pe loc de consum și cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică;
- Regularizarea financiară pentru energia electrică produsă din surse regenerabile și livrată în rețeaua electrică de prosumatorii persoane fizice și juridice care dețin centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de peste 200 kW, dar nu mai mult de 400 kW pe loc de consum.
- În situația în care prosumatorii nu optează pentru mecanismul de compensare cantitativă/regularizare financiară, după caz, aceștia au posibilitatea comercializării energiei electrice produse și livrate în rețeaua electrică cel puțin prin tranzacții bilaterale negociate direct (art. 23 alin (2) din *Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*).

Compensarea cantitativă

Furnizorii de energie electrică cu care prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a E-SRE cu putere electrică instalată de până în 200 kW pe loc de consum încheie/au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice sunt obligați ca la cererea prosumatorilor să achiziționeze energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică, la un preț identic cu prețul energiei electrice active utilizat de furnizorul de energie electrică în contractul de furnizare încheiat cu prosumatorul în calitate de consumator, în perioada de facturare și care nu include niciuna din următoarele componente: valoarea serviciilor de transport, valoarea serviciilor de distribuție, valoarea serviciilor de sistem, valoarea accizei conform prevederilor legale, valoarea contribuției de cogenerare, valoarea certificatelor verzi, alte componente prevăzute de cadrul legal aplicabil sau din contractul de furnizare, după caz, cu marcarea distinctă a TVA-ului pe care furnizorul de energie electrică îl datorează la bugetul de stat pentru fiecare din pozițiile de mai sus.

Cantitatea de energie electrică produsă și reportată este returnată în mod automat, parțial sau total, pentru acoperirea consumului de energie electrică al prosumatorului în perioada/perioadele următoare de facturare în care cantitatea de energie electrică consumată de prosumator din rețeaua electrică este mai mare decât cantitatea de energie electrică produsă și

livrată în rețeaua electrică de acesta, în următoarele 24 de luni de la data producerii, caz în care această cantitate de energie este facturată cu un preț egal cu cel al energiei electrice active preluate de către furnizorul de energie electrică prevăzut în factură în luna în care această energie electrică a fost produsă.

Prin mecanismul de compensare cantitativă atât cantitatea de energie electrică produsă și livrată în rețeaua electrică cât și cantitatea de energie electrică consumată din rețeaua electrică sunt facturate la prețul prevăzut în contractul de furnizare, iar energia electrică produsă și rămasă neconsumată este reportată pentru a putea fi utilizată în lunile următoare și evidențiată într-o factură distinctă.

În perioada de aplicare a dispozițiilor *OUG nr. 27/2022*⁸, compensarea cantitativă prevăzută la art. 73¹ alin. (3) din *Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, se realizează cu preluarea energiei electrice produse și livrate în rețeaua electrică de prosumatori la un preț identic cu cel al energiei electrice active consumate de aceștia în calitate de consumatori, stabilit de furnizorii de energie electrică conformitate cu prevederile art. 12¹ din Metodologia de stabilire a regulilor de comercializare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 400 kW pe loc de consum aparținând prosumatorilor, aprobată prin Ord. ANRE nr. 15/22, cu modificări și completări ulterioare, și care nu include valoarea: serviciilor de transport, serviciilor de distribuție, serviciilor de sistem, certificatelor verzi, contribuției de cogenerare, accizei, dezechilibrelor și al alte componente prevăzute de cadrul legal aplicabil sau din contractul de furnizare, după caz, cu marcarea distinctă a TVA-ului pe care furnizorul de energie electrică îl datorează la bugetul de stat pentru cele enumerate mai sus.

În perioada de aplicabilitate a prevederilor *OUG nr. 27/2022*, în cazul compensării cantitative prevăzută la art. 73¹ alin. (3) din *Legea nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare*, prețul energiei electrice produse și livrate în rețeaua electrică de prosumatori este identic cu cel al energiei electrice active consumate de aceștia în calitate de consumatori, stabilit de furnizorii de energie electrică astfel:

- în situația în care prețul energiei electrice stabilit în contractul de furnizare este mai mic decât prețul final facturat plafonat prevăzut la art. 1 alin. (1) și (2) din *OUG nr. 27/2022*, se aplică prețul contractual;
- în situația în care prețul energiei electrice stabilit în contractul de furnizare este mai mare decât prețul final facturat plafonat prevăzut la art. 1 alin. (1) și (2) din *OUG nr. 27/2022* și prosumatorul consumă lunar o cantitate de energie care se încadrează în marjele stabilite pentru a beneficia de prețul plafonat, atunci prețul energiei electrice consumate din rețea este prețul mediu de achiziție a energiei electrice calculat de către fiecare furnizor, pentru fiecare lună din perioada de aplicare a prevederilor *OUG 27/2022* conform prevederilor art. 3 alin. (2) din *OUG nr. 27/2022*;
- dacă prosumatorii nu se încadrează în oricare din tranșele de consum prevăzute la art. 1 din *OUG nr. 27/2022*, prețul energiei electrice consumate din rețeaua electrică de respectivii prosumatori este prețul mediu de achiziție a energiei electrice calculat de

⁸ *OUG nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare*

către fiecare furnizor conform prevederilor art. 6 alin. (1) sau (2), după caz, din OUG nr. 27/2022.

Prosumatorii pot utiliza cantitatea de energie reportată pe o perioadă de maximum 24 de luni de la data facturării.

Neutilizarea de către prosumator a unei cantități de energie electrică reportate în termenul de maxim 24 de luni de la data livrării acesteia în rețeaua electrică din cea prevăzută în factură conduce la includerea valorii energiei electrice acesteia rămase nereturnate în procesul de compensare financiară.

Perioada de valabilitate a contractului de vânzare-cumpărare a energiei electrice este cel mult egală cu perioada de valabilitate a contractului de furnizare a energiei electrice încheiat între prosumator și furnizor, fără a depăși data încetării contractului de furnizare a energiei electrice.

Regularizare financiară

La solicitarea prosumatorilor care produc energie electrică în unități de producere a energiei cu o putere instalată de peste 200 kW, dar nu mai mult de 400 kW pe loc de consum, furnizorii de energie electrică care încheie/au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice sunt obligați să achiziționeze energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică cu prețul mediu ponderat înregistrat în Piața pentru Ziua Următoare aferent lunii în care a fost produsă și livrată energia în conformitate cu prevederile art. 10 din Ordinul ANRE nr. 15/2022.

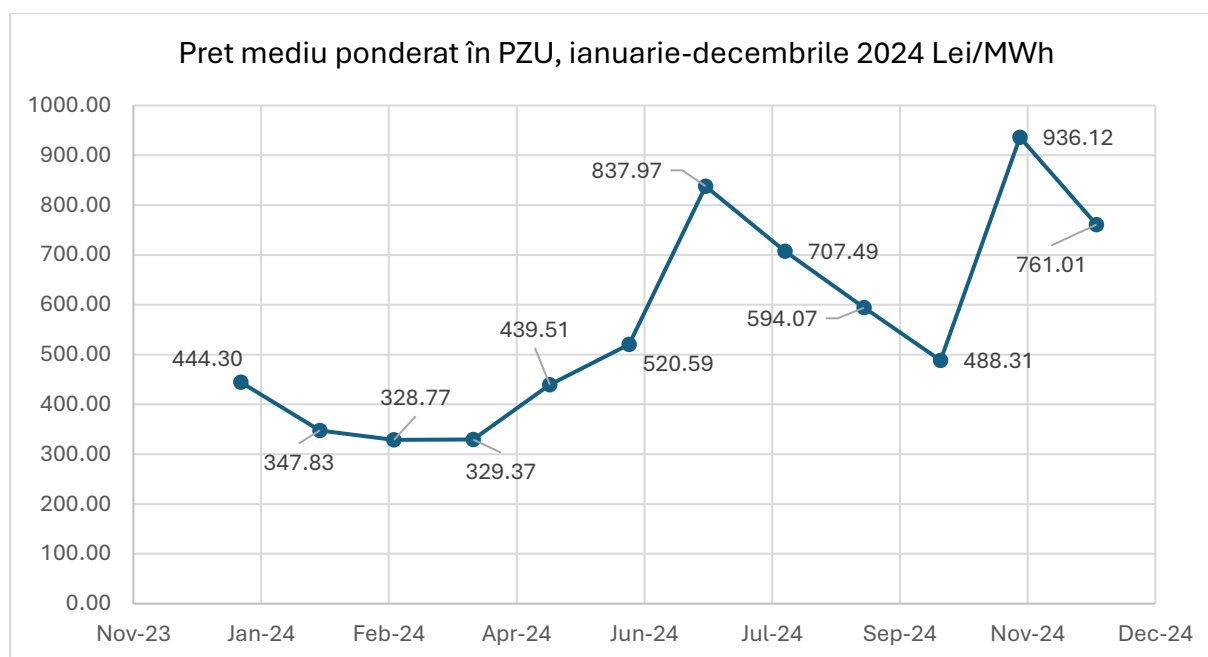
Perioada de valabilitate a contractului de vânzare-cumpărare a energiei electrice este cel mult egală cu perioada de valabilitate a contractului de furnizare a energiei electrice încheiat între aceleași părți contractuale, fără a depăși data încetării contractului de furnizare a energiei electrice.

Regularizarea financiară dintre valoarea energiei electrice produse din surse regenerabile și livrate în rețelele electrice și valoarea energiei electrice consumate din rețelele electrice se realizează conform reglementărilor aplicabile în domeniul fiscal (TVA).

Prețul mediu ponderat înregistrat în piața pentru ziua următoare aferent lunii în care a fost produsă și livrată energia electrică, utilizat de furnizori pentru regularizarea financiară este prețul publicat de către Societatea „Operatorul Pieței de Energie Electrică și de Gaze Naturale OPCOM” - S.A. pe site-ul propriu în prima zi lucrătoare din luna următoare lunii în care a fost produsă și livrată energia electrică.

Evoluția prețului mediu ponderat înregistrat în piața pentru ziua următoare pentru lunile ianuarie -decembrie 2024 se regăsește în tabelul mai jos:

Tabelul nr. 1

1.1.2.2.1 Obligațiile operatorilor de distribuție și furnizorilor de energie electrică privind prosumatorii

Obligațiile operatorilor de distribuție privind prosumatorii:

- a) asigură racordarea prosumatorilor la rețeaua de distribuție,
- b) asigură certificarea calității de prosumator,

În vederea obținerii certificatului de racordare care atestă calitatea de prosumator, *prosumatorul și operatorul de distribuție la rețeaua căruia se racordează prosumatorul* respectă etapele prevăzute în cadrul Procedurii privind racordarea la rețelele electrice de interes public a locurilor de consum și de producere aparținând prosumatorilor aprobată prin Ordinul ANRE nr. 19/2022, cu modificările și completările ulterioare.

c) asigură achiziționarea, montarea, sigilarea, verificarea, citirea și, dacă este cazul, înlocuirea grupurilor de măsurare a energiei electrice produse ;

d) asigură măsurarea energiei electrice consumate/injectate din/în rețea și transmiterea informațiilor către furnizor în vederea facturării energiei electrice.

Operatorul de distribuție asigură măsurarea energiei electrice active și a energiei electrice reactive aferente locurilor de consum/locurilor de consum și producere.

Citirea contoarelor aferente locurilor de consum/locurilor de consum și producere se face de către operatorul de distribuție cu periodicitățile convenite între părțile contractante.

Operatorul de distribuție transmite furnizorului datele de măsurare în vederea decontării consumului de energie electrică/cantității de energie electrică produsă și livrată în rețea de către prosumatori, în formatul-cadru stabilit de ANRE, în termen de maximum 8 zile lucrătoare.

Obligațiile furnizorilor de energie electrică privind prosumatorii:

Prevederile legale în vigoare stipulează obligativitatea furnizorilor de energie electrică de a prelua la cerere surplusul de energie electrică de la prosumatorii cu care au încheiat/încheie contracte de furnizare a energiei electrice, în calitate de consumatori finali, și anume de a achiziționa energia electrică produsă în centralele electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 200 /400 kW pe loc de consum aparținând prosumatorilor și livrată în rețeaua electrică.

- a) Încheie contractul de vânzare-cumpărare a energiei electrice produse în centralele electrice din surse regenerabile de energie aparținând prosumatorilor;
- b) estimează cantitățile lunare de energie electrică produsă în centrala electrică aparținând prosumatorului, care vor fi livrate în rețeaua electrică;
- c) emite lunar (lună calendaristică) factura/facturile de energie electrică:
 - pentru energia electrică produsă și livrată în rețeaua electrică care cuprinde/cuprind cantitatea efectiv livrată în luna contractuală respectivă și
 - pentru energia electrică consumată din rețea.

1.1.2.2.2 Facilitățile de care beneficiază prosumatorii cu capacitate instalată de până la 400 kW/loc de consum pentru comercializarea energiei electrice produse:

Facilități pentru Prosumatorii cu capacitate instalată de până la 400 kW/loc de consum:

- a) pot vinde energia electrică produsă și livrată furnizorilor de energie electrică cu care au încheiat contracte de furnizare a energiei electrice;
- b) sunt exceptați de la obligația de achiziție de CV pentru energia electrică produsă și utilizată la locul de producere pentru consum propriu;
- c) sunt exceptați de la obligațiile fiscale - persoanele fizice;

Facilități pentru Prosumatorii persoane fizice:

- sunt scutiți de la plata impozitului pe venit pentru veniturile obținute din vânzarea energiei electrice la furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice;
- nu au obligația să depună Declarația unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice pentru veniturile obținute din vânzarea energiei electrice la furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice;
- sunt exceptați de la plata contribuțiilor de asigurări sociale a plătitorilor de venit la sistemul public de pensii pentru veniturile realizate din vânzarea energiei electrice la furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice;
- sunt scutiți de obligația emiterii facturii pentru livrările de energie electrică către furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice;
 - nu mențin evidențe pentru livrările de energie electrică efectuate către furnizorii de energie electrică cu care respectivii prosumatori au încheiate contracte de furnizare a energiei electrice;
 - numai prosumatorii care nu sunt autorizați conform OUG 44/2008 pot instala unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile fără înregistrarea și autorizarea funcționării acestora.

1.1.3. Monitorizarea funcționării sistemului de promovare a E-SRE

Monitorizarea sistemului de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie prin CV este instituită în baza prevederilor art. 20 din *Legea nr. 220/2008* potrivit căruia ANRE monitorizează dezvoltarea și funcționarea pieței de CV, întocmește și face public anual pe site-ul propriu, până la data de 30 iunie, un raport privind modul de funcționare a sistemului de promovare a energiei electrice din surse regenerabile, respectiv **ANRE publică anual pe site-ul propriu⁹, ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică, pentru anul precedent.**

1.1.3.1. Monitorizarea sistemului de promovare a energiei electrice produse din surse regenerabile de energie prin certificate verzi

La sfârșitul anului 2024 numărul producătorilor de E-SRE acreditați era de 709, diminuat față de numărul total de 778 producători acreditați până la sfârșitul anului 2016 cu numărul producătorilor pentru care a expirat durata de valabilitate a deciziei de acreditare sau prin preluarea de către alți producători ca urmare a încheierii de contracte de operare de capacitate de producere energie electrică din surse regenerabile, ca urmare a preluării dreptului de folosință și exploatare, (8 dintre aceștia având centrale pentru două tipuri de tehnologii de producere) repartizați pe tipuri de surse după cum urmează: 52 utilizează energie eoliană, 89 utilizează energie hidroelectrică în centrale electrice cu putere instalată de cel mult 10 MW, 548 utilizează energie solară și 28 utilizează biomasă, inclusiv gaz de fermentare a deșeurilor și gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate.

În tabelul nr. 2 de mai jos este prezentată evoluția numărului producătorilor E-SRE acreditați și a puterii electrice instalate, pe tipuri de surse regenerabile de energie, în perioada 2013-2024.

Tabelul nr.2

Surse regenerabile de energie/tehnologie	Producători E-SRE																							
	număr												Pi [MW]											
	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Centrale eoliene	60	64	66	67	67	66	66	63	59	53	53	52	2593	2810	2932	2963	2962	2961	2961	2960	2960	2960	2960	2953
Centrale hidro, $P_i \leq 10$ MW, din care:	69	100	104	103	103	102	103	103	101	98	93	89	263	295	314	348	342	341	336	321	304	259	212	205
- Centrale hidro re tehnologizate, $P_i \leq 10$ MW	9	15	15	19	19	18	17	17	15	15	15	12	50	82	88	68	62	61	56	55	48	48	25	23
Centrale pe bază de biomasă – toate tipurile de tehnologii (inclusiv cogenerare) și gaz de fermentare EE din deșeurii municipale, ape uzate	14	14	25	28	28	28	28	28	28	29	28	28	66	81	107	124	124	124	124	124	124	124	124	116
Centrale fotovoltaice	370	403	514	577	576	576	573	568	558	554	552	548	1124	1217	1296	1360	1359	1359	1358	1358	1357	1357	1357	1355

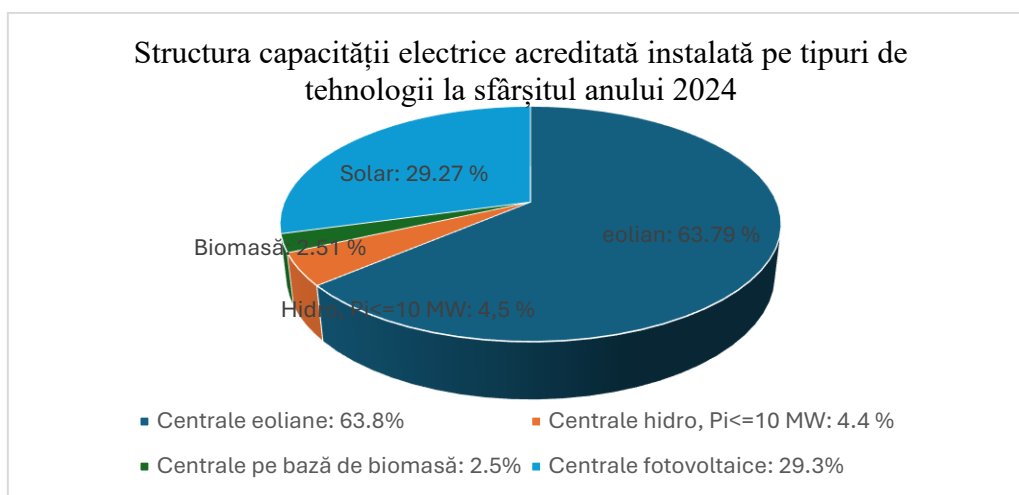
Situația numărului de producători de E-SRE pentru care au fost modificate/suspendate /retrase deciziile de acreditare, în cursul anului 2024, în conformitate cu prevederile *Regulamentului de modificare, suspendare, întrerupere și retragere a acreditării acordate centralelor electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie, precum și de stabilire a drepturilor și obligațiilor producătorilor de energie electrică acreditați, aprobat prin Ordinul ANRE nr. 179/2018, cu modificările și completările ulterioare*, este prezentată în tabelul de mai jos:

⁹ <https://anre.ro/wp-content/uploads/2025/03/Monitdec24-cu-eticheta-1.pdf>

Tabelul nr. 3

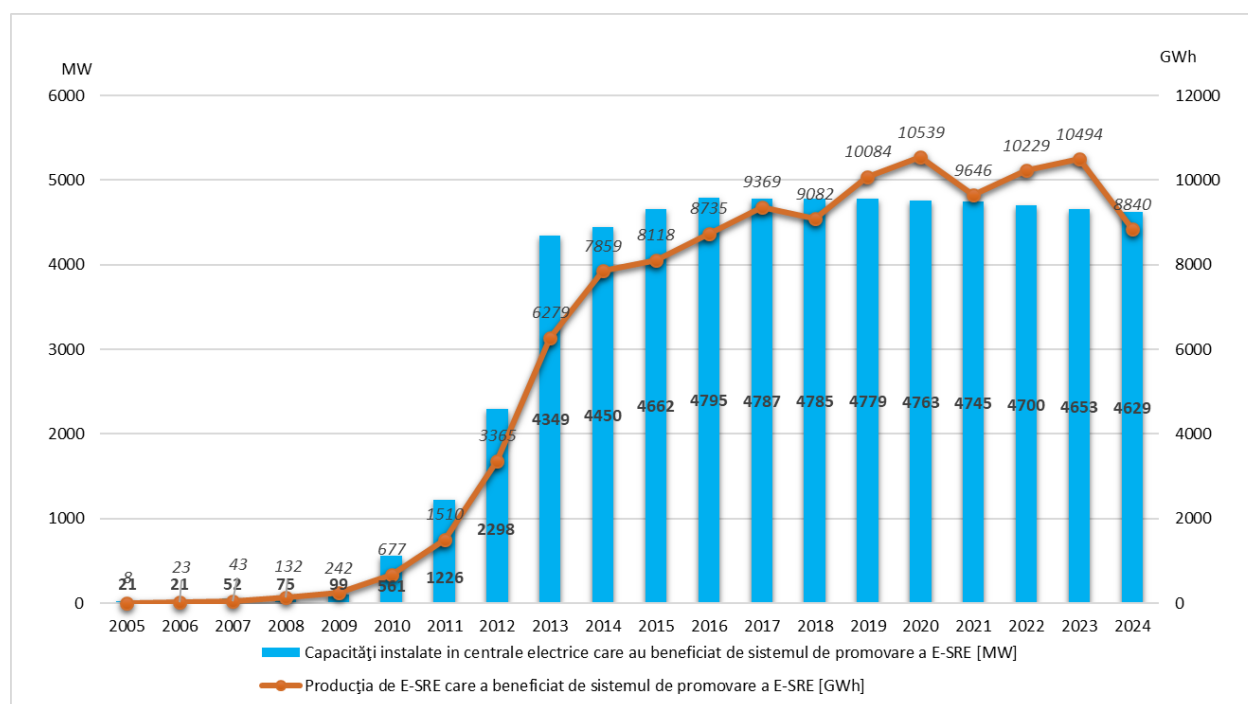
Tip decizie ANRE	Nr. producători
Decizie de modificare a acreditării	8
Decizie de acordare a acreditării	5
Decizie de retragere a acreditării	3
Decizie de suspendare a acreditării	5
Decizie de rectificare	1

La sfârșitul anului 2024 capacitatea instalată acreditată în unitățile de producție a E-SRE era de 4629 MW, în scădere cu 24 MW față de anul 2023, reprezentând capacitățile electrice pentru care perioada de acreditare a expirat. În figura nr. 1 de mai jos este prezentată structura capacității electrice acreditată instalată pe tipuri de tehnologii la sfârșitul anului 2024.

Figura nr. 1

E-SRE care a beneficiat de sistemul de promovare în cursul anului 2024 a fost de 8840 GWh. În figura nr. 2 este prezentată evoluția capacității electrice instalate în centrale electrice care au beneficiat de sistemul de promovare a E-SRE și a energiei electrice produse în aceste centrale pentru perioada 2005-2024.

Figura nr. 2

Nota 1: Valorile capacităților instalate în centrale electrice care au beneficiat de sistemul de promovare a E-SRE sunt aferente fiecărui sfârșit de an calendaristic

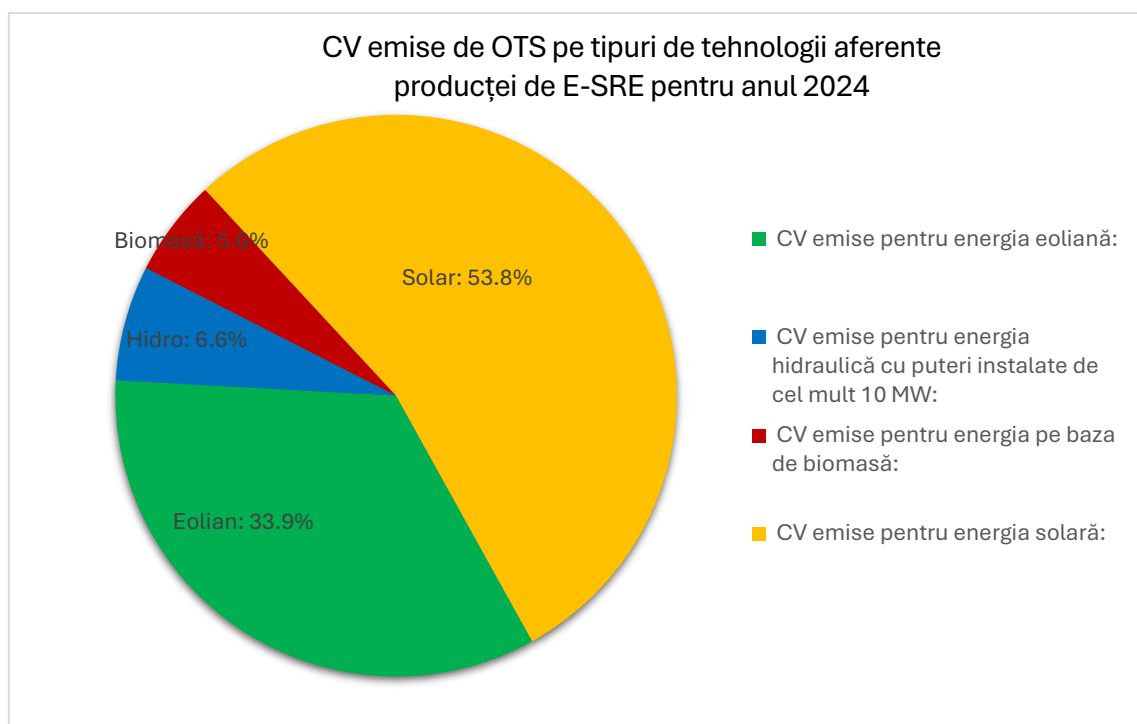
Pentru energia electrică produsă în centralele electrice acreditate, producătorilor de energie electrică din surse regenerabile de energie le sunt acordate lunar certificate verzi de către Operatorul de Transport și Sistem (OTS). Numărul de certificate verzi primite de producătorii de E-SRE pentru fiecare 1 MWh produs și livrat în rețeaua electrică și/sau la consumatorii finali depinde de tipul sursei regenerabile de energie, iar în cazul energiei hidro și eoliene este dependent și de utilizarea anterioară a echipamentelor (centrale re tehnologizate, respectiv reutilizate).

În anul 2024 au fost emise un număr de 21123878 CV din care un număr de 16943252 CV pentru producția de E-SRE de 8840 GWh și un număr de 4180626 CV recuperate din CV amânate de la tranzacționare pentru centralele eoliene (1892744 CV), fotovoltaice (2048231 CV) și hidroelectrice (239651 CV).

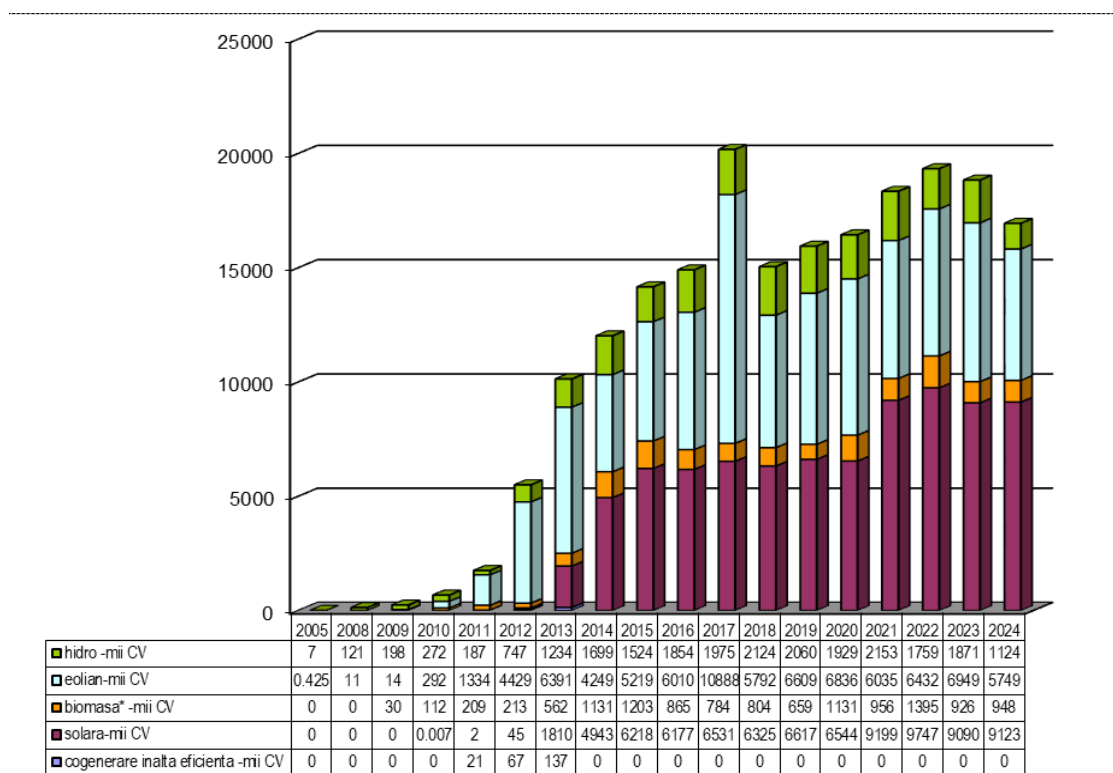
Distribuția pe tip de sursă regenerabilă pentru certificatele verzi emise pentru tranzacționare pentru producția de E-SRE din anul 2024 este următoarea:

- 5.748.684 CV pentru energia electrică produsă în centrale electrice care produc energie electrică pe baza de energie eoliană;
- 1.123.927 CV pentru energia electrică produsă în centrale electrice care produc energie electrică pe baza de energie hidrolică cu puteri instalate de cel mult 10 MW;
- 947.982 CV pentru energie electrică produsă în centrale pe biomasă, inclusiv gaz de fermentare a deșeurilor și gaz de fermentare a nămolurilor din instalațiile de epurare a apelor uzate;
- 9.122.659 CV pentru energie electrică produsă în centrale electrice care produc energie electrică pe bază de energie solară.

Ponderea CV emise de OTS pentru tranzacționare pe tipuri de tehnologii aferente producției de E-SRE pentru anul 2024 este prezentată în figura nr 3 de mai jos.

Figura nr. 3

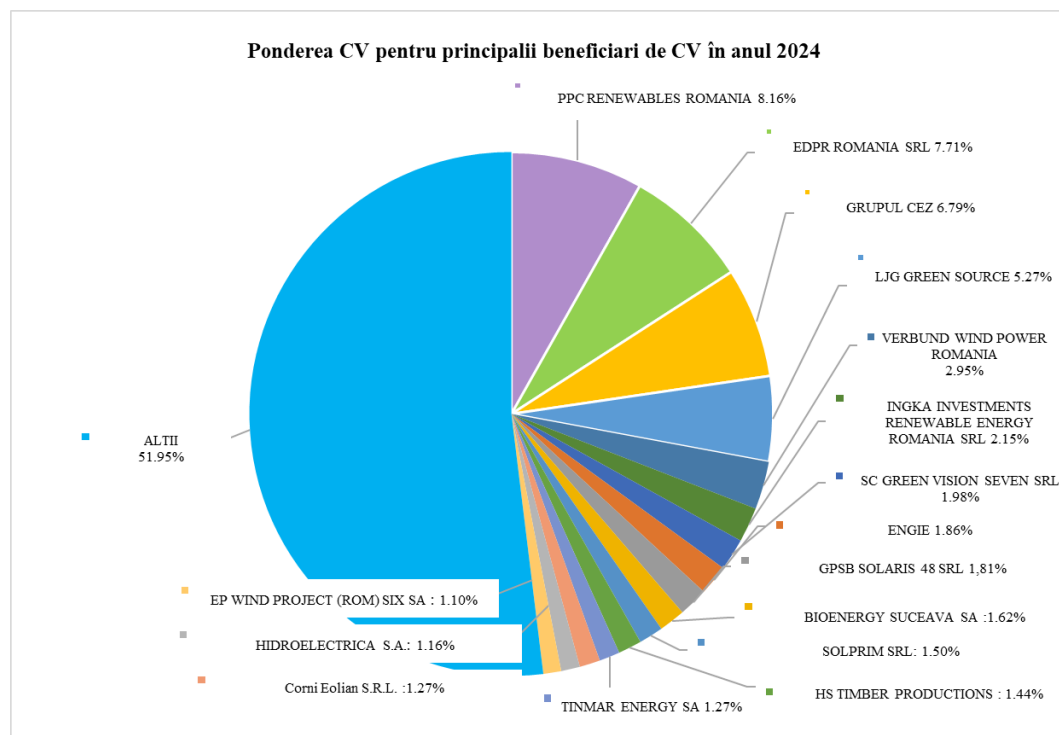
În figura nr. 4 este prezentată evoluția anuală a numărului de CV emise de OTS pentru tranzacționare pe tipuri de tehnologii aferente producției de E-SRE pentru anul 2024 de la momentul aplicării sistemului de promovare a E-SRE până în prezent.

Figura nr. 4

**valoarea pentru biomasă conține și cogenerarea de înaltă eficiență*

Structura principalilor beneficiari de CV este prezentată în figura de mai jos.

Figura nr. 5

Din figura de mai sus se observă că beneficiarii de CV cu un procent mai mare de 5% din numărul CV emise în anul 2024 au fost: PPC Renewables Romania, Grup CEZ România, Grup EDP România, LJV Grup.

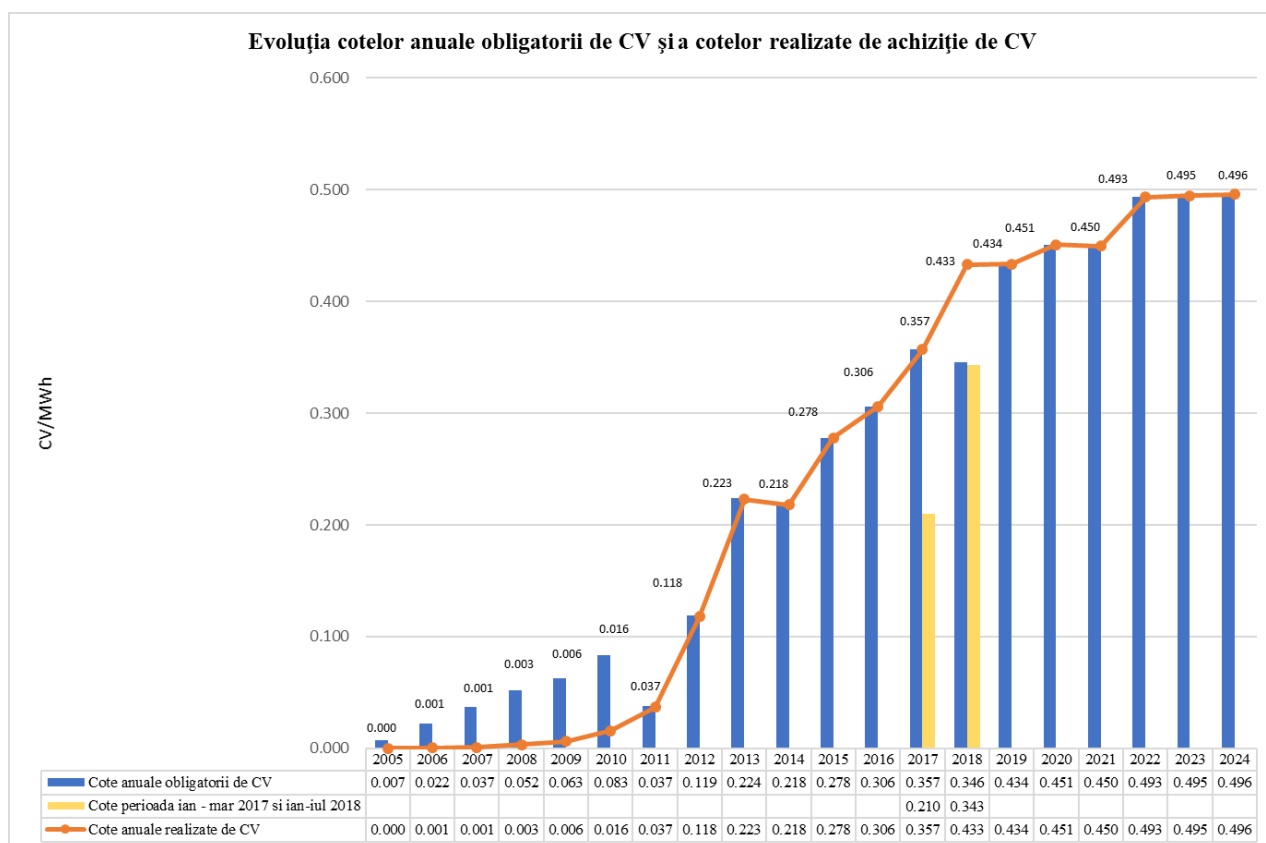
Ponderea beneficiarilor de CV cu un procent mai mare de 1% din numărul CV emise în anul 2024 a fost de 48% și corespunde unui număr de 16 producători.

De asemenea, pentru un număr de 653 producători au fost emise aproximativ 52% din numărul total de CV emise în anul 2024.

Pentru anul 2024, ANRE a stabilit cota obligatorie de achiziție de CV la valoarea de 0,496 CV/MWh, pe baza numărului de certificate verzi susținute prin sistemul de promovare prin certificate verzi în perioada menționată și a consumului final de energie electrică diminuat cu consumul final de energie electrică exceptat de 7.355,3518 GWh din perioada respectivă, determinat astfel încât impactul mediu la consumator pentru anul 2024 să fie de 14,5 euro/MWh.

În figura nr. 6 este prezentată evoluția cotelor anuale obligatorii de CV și a cotelor realizate de achiziție de CV de către operatorii economici cu obligație de achiziție de certificate verzi, în perioada 2005-2024.

Figura nr. 6

Nota: 1) Cota obligatorie de achiziție de CV pentru anul 2017 a fost:

- pentru perioada ianuarie – martie 2017, la valoarea de : 0,210 CV/MWh;
- pentru perioada aprilie – decembrie 2017, la valoarea de: 0,357 CV/MWh.

Cota obligatorie de achiziție de CV pentru anul 2018, a fost:

- pentru perioada ianuarie - iulie 2018 , la valoarea de 0, 0,343 CV/MWh
- pentru perioada august – decembrie 2018, la valoarea de 0,433 CV/MWh

Nota: 2) Începând cu anul 2015 calculul cotei obligatorii de achiziție CV a avut în vedere consumul anual exceptat de energie electrică

Certificatele verzi primite de producătorii de E-SRE de la OTS, se tranzacționează pe piața de CV și pe PCE-ESRE-CV. Odată cu intrarea în vigoare a OUG 24/2017, atât CV emise pentru tranzacționare cât și CV amânate la tranzacționare începând cu 01 iulie 2013 au valabilitate și se pot tranzacționa până la data de 31 martie 2032.

Tranzacționarea CV emise producătorilor de E-SRE de către OTS se face, în sistem concurențial, pe piața contractelor bilaterale și/sau pe piața centralizată de CV, numai între producătorii de E-SRE în calitate de vânzători și furnizorii consumatorilor finali de energie electrică în calitate de cumpărători și nu este condiționată de tranzacționarea energiei electrice aferente.

În anul 2024 tranzacționarea CV s-a efectuat pe piața certificatelor verzi (PCV), care este o piață concurențială, separată de piața de energie electrică și care are următoarele componente:

- a) Piața contractelor bilaterale de certificate verzi (PCBCV), care cuprinde:
 - Piața centralizată anonimă la termen de certificate verzi (PCTCV),

- Piața contractelor bilaterale negociate direct de certificate verzi (PCBCV-ND);
- b) Piața centralizată anonimă spot de certificate verzi (PCSCV),
- c) Piața centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV);

CV au fost transferate în cursul anului 2024 în baza instrumentelor și a mecanismelor concurențiale specifice piețelor de CV în care sunt încheiate tranzacțiile cu încadrare în scala de preț, detaliate după cum urmează:

- Piața contractelor bilaterale negociate direct de certificate verzi (PCBCV),
 - Piața centralizată anonimă la termen de certificate verzi (PCTCV),
 - Piața contractelor bilaterale negociate direct de certificate verzi (PCBCV-ND):
 - Piața Contractelor Bilaterale a Certificatelor Verzi încheiate pe platforma OPCOM înainte de intrarea în vigoare a OUG 24/2017(PCCBCV);
 - Contracte bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct încheiate înainte de intrarea în vigoare a OUG nr. 57/2013(CB ND înainte de OUG 57/2013);
 - Contracte bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct, încheiate în conformitate cu prevederile Legii nr. 23/2014 (CB ND $P_i < 3$ MW).
- Piața centralizată anonimă spot de certificate verzi (PCSCV);
- Piața centralizată pentru energia electrică din surse regenerabile susținută prin certificate verzi (PCE-ESRE-CV).

Situația certificatelor verzi transferate în cursul anului 2024 este prezentată în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 4

Tip piață/contract			CV transferate	
			Număr	%
PCBCV	PCTCV		38000	0.20%
	PCBCV ND	PCCBCV	3345400	17.91%
		Pi<3MW & înainte de OUG 57/2013	3234632	17.32%
PCSCV*			8425929	45.10%
PCE-ESRE-CV			3636870	19.47%
Total 2024			18680831	100.00%

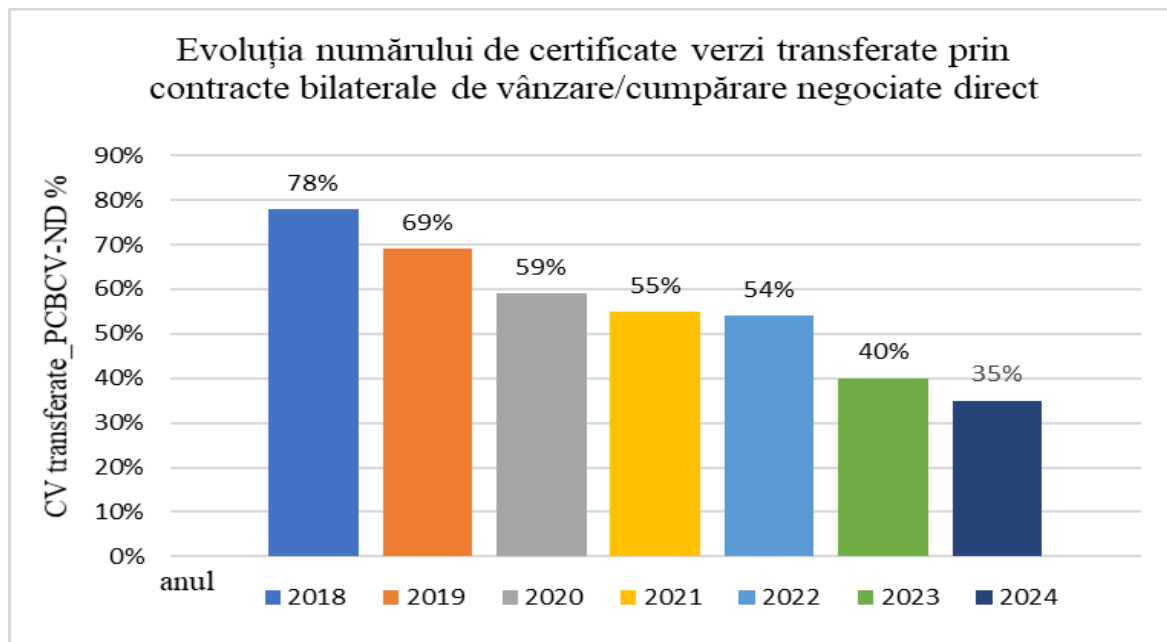
*valoarea totală a nr. de CV transferate conform datelor publicate pe pagina de internet a OPCOM:

https://www.opcom.ro/uploads/doc/PCBCV/Rapoarte/raport_PCBCV_2024_RO.pdf

În anul 2024 producătorii E-SRE au transferat prin contractele bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct, încheiate pe Piața Contractelor Bilaterale a Certificatelor Verzi încheiate pe platforma OPCOM înainte de intrarea în vigoare a OUG 24/2017 un număr de 3345400CV, și respectiv un număr de 3234632 CV în baza Contractelor bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct încheiate înainte de intrarea în vigoare a OUG nr. 57/2013 și pe baza contractelor bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct, încheiate în conformitate cu prevederile Legii nr. 23/2014 (CB ND $P_i < 3$ MW).

Evoluția numărului de certificate verzi transferate prin contracte bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct de către producătorii E-SRE în perioada 2018-2024 este prezentată în figura de mai jos:

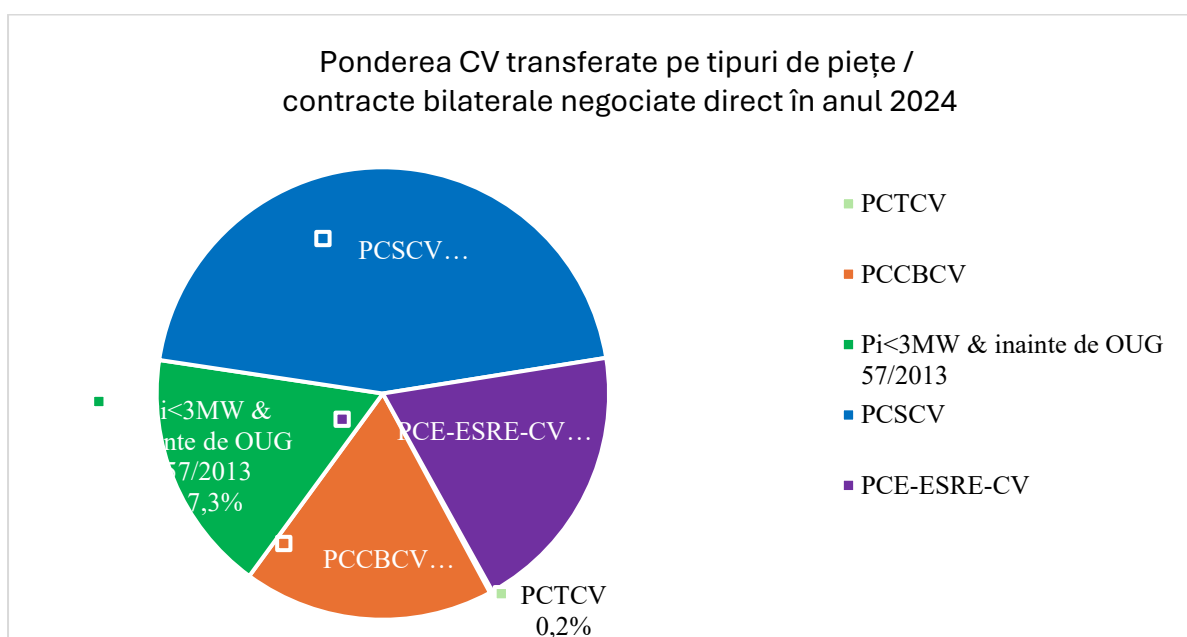
Figura nr. 7

Din figura de mai sus se constată o scădere semnificativă a numărului de certificate verzi transferate de către producătorii E-SRE prin contracte bilaterale de vânzare/cumpărare negociate direct de la cca. 78% în 2018, la aproximativ 35% în anul 2024.

Conform acestor date, ponderea CV transferate pe tipuri de piețe/contracte bilaterale negociate direct este prezentată în figura nr 8:

Figura nr. 8

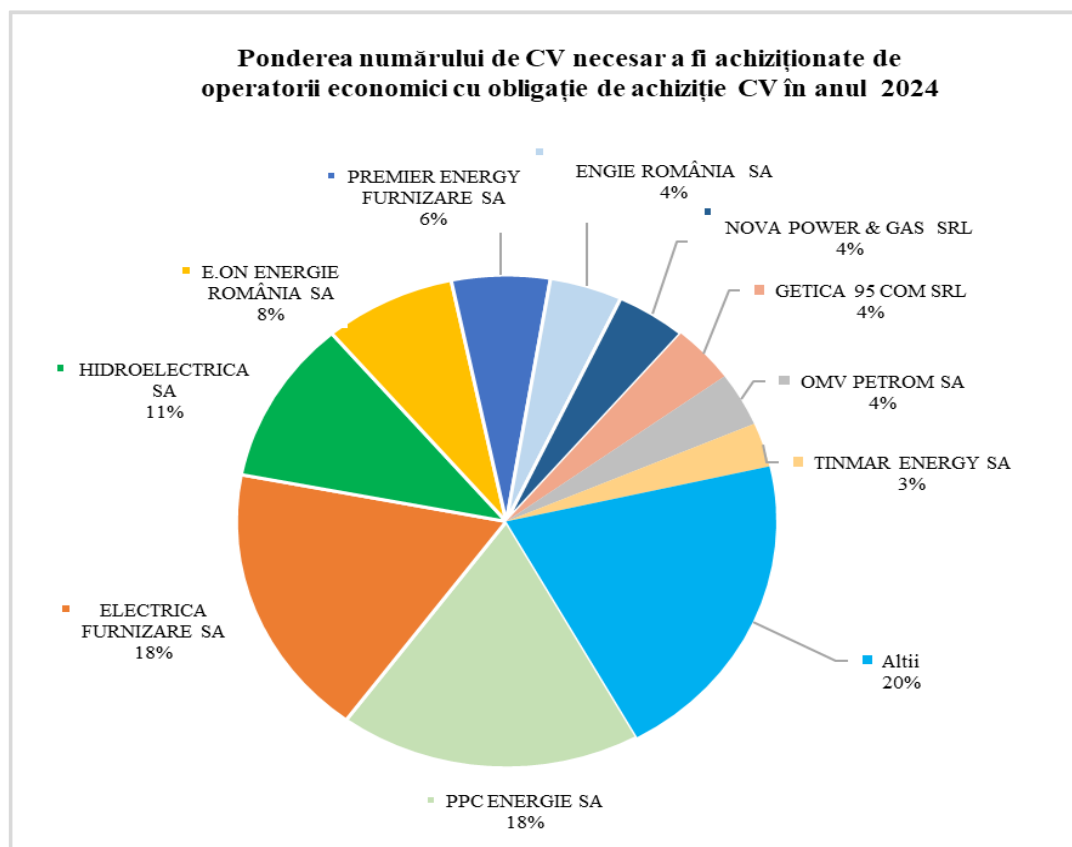
Prețul mediu ponderat la care au fost efectuate transferurile de CV în anul 2024 pe tipuri de piețe a fost:

- PCBCV 145,494 Lei/CV¹⁰
- PCBCV-ND 145,4079 Lei/CV¹¹
- PCTCV 145,4271 Lei/CV¹²
- PCSCV 145.4271 Lei/CV¹³
- PCE-ESRE-CV: 145.4271 Lei/CV

Obligația anuală de achiziție de CV, pentru anul 2024, a revenit unui număr de 120 de operatori economici, care au trebuit să achiziționeze un număr de 21.011.248 CV.

În figura nr. 9 este prezentată ponderea numărului de CV necesar a fi achiziționate de principalii operatori economici cu obligație de achiziție de CV în anul 2024.

Figura nr. 9

Prin aplicarea cotei obligatorii de achiziție de CV, impactul mediu al certificatelor verzi în factura consumatorului final de energie electrică, pentru anul 2024 a fost de 72,1 lei/MWh (14,5 euro/MWh), evoluția acestuia în perioada 2005-2024 fiind prezentată în figura nr 10:

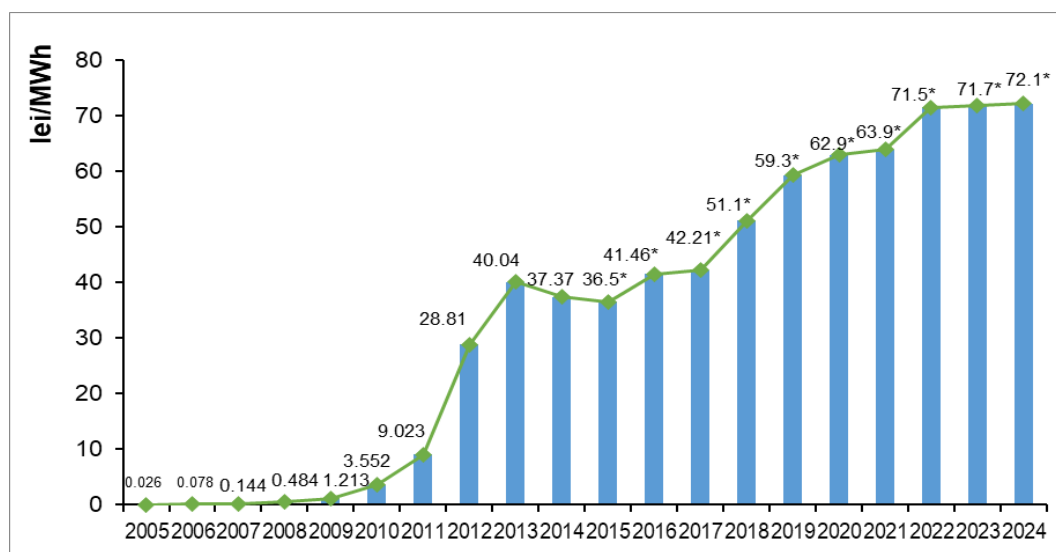
¹⁰ Valoare rezultată ca medie ponderată a prețului în lei a CV pe PCBCV în anul 2024, conform datelor din Raportul anual OPCOM pe 2024

¹¹ Valoare rezultată ca medie ponderată a prețului în lei a CV pe PCBCV-ND în anul 2024, conform datelor din Raportul anual OPCOM pe 2024

¹² Valoarea este reținută din Raportul anual OPCOM pe 2024

¹³ Valoarea este reținută din Raportul anual OPCOM pe 2024

Figura nr. 10

Nota*: 2015 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2015 de cca. 3,45 TWh
 2016 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2016 de cca. 6,85 TWh
 2017 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2017 de cca. 7,208 TWh
 2018 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2018 de cca. 7,496 TWh
 2019 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2019 de cca. 7,598 TWh
 2020 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2020 de cca. 7,684 TWh
 2021 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2021 de cca. 8,934 TWh
 2022 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2021 de cca. 6,981 TWh
 2023 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2023 de cca. 5,189 TWh
 2024 - impactul ține seama de un consum exceptat în anul 2024 de cca. 7,241 TWh

Gradul de îndeplinire a țintei naționale privind ponderea de E-SRE în consumul final brut de energie electrică

În contextul prevederii de la art. 20 alin. (2) din Legea nr 220/2008, ANRE a calculat pe baza rezultatelor aferente anului 2024 ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică, pentru anul precedent, astfel:

Energia electrică realizată în anul 2024 în unitățile de producere a E-SRE a fost de 24.905 GWh, din care 8.840 GWh a beneficiat de sistemul de promovare prin CV, restul de 16.065 GWh a fost produs atât în centrale hidroelectrice cu putere instalată mai mare de 10 MW care nu beneficiază de schema de sprijin prin CV, alte unități de producere a E-SRE care nu beneficiază de schema de sprijin prin CV și în centrale electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor.

Pentru calculul ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică, conform metodologiei descrise în Directiva (UE) 2018/2001, Anexa II, respectiv în Anexa nr. 10 din Metodologia de monitorizare, sunt utilizate valorile normalizate ale energiei electrice produse în centrale hidroelectrice și respectiv produse în centrale eoliene.

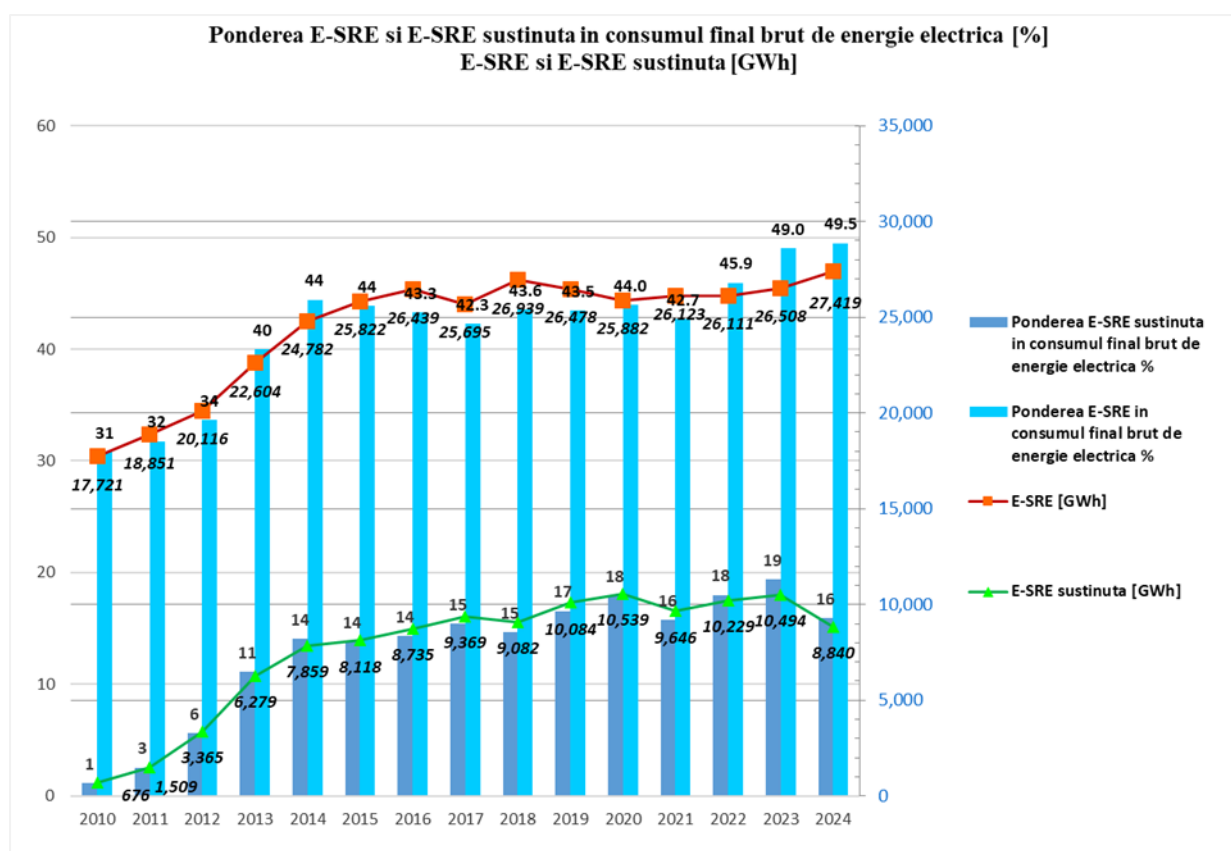
Având în vedere prevederile legislative în vigoare, calculul ponderii energiei din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică a luat în considerare valoarea normalizată de 27.419 GWh pentru energia electrică realizată în anul 2024 în unitățile de producere a E-SRE, și valoarea de 55.405 GWh pentru consumul final brut de energie electrică,

calculat ținând cont de valoarea totală a producției de energie electrică la care s-a adăugat cantitatea de energie electrică înregistrată din import și din care a fost scăzută cantitatea de energie electrică înregistrată pentru export, conform datelor publicate în Comunicatul de presă nr. 35/14 februarie 2024 de Institutul Național de Statistică și a condus la realizarea unei ponderi de E-SRE în totalul consumului final brut de energie electrică al României de 49,5%.

De asemenea, cantitatea de energie electrică de 8.840 GWh care a beneficiat de sistemul de promovare prin CV a condus la realizarea unei ponderi de 16 % în totalul consumului final brut de energie electrică al României.

Evoluția ponderii energiei electrice produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică al României în perioada 2005-2024 este prezentată în figura următoare:

Figura nr. 11

Notă: 1) În calculele privind determinarea ponderii E-SRE în consumul final brut de energie electrică au fost utilizate, pentru perioada 2010 - 2020, valori normalizate ale producției de energie electrică din centrale hidroelectrice, respectiv centrale eoliene, în conformitate cu prevederile Directivei 2009/28/CE;

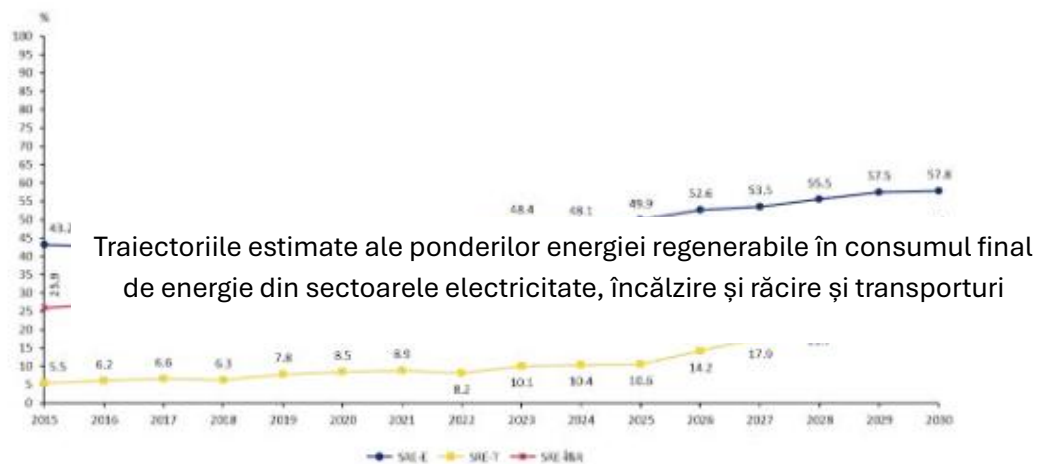
2) Ponderea E-SRE în consumul final brut de energie electrică anul 2024 a fost de 49,5 %, utilizând valori normalizate ale producției de energie electrică din centrale hidroelectrice, respectiv centrale eoliene

Conform Planului Național Integrat în domeniul Energiei și Schimbărilor Climatice 2025-2030 (PNIESC) actualizat în luna octombrie 2024, România și-a stabilit următoarele obiective privind ponderea energiei din surse regenerabile (SRE) în consumul final brut de energie:

- Pentru anul 2025: ponderea estimată este de 31%
- Pentru anul 2030: obiectivul este de 38,3%.

În vederea realizării obiectivelor menționate, în figura nr.12 este prezentată traiectoria orientativă a ponderii energiei produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică pentru perioada 2021–2030 defalcat pe cele trei componente, aferente sectoarelor electricitate, încălzire și răcire și transporturi.

Figura nr.12

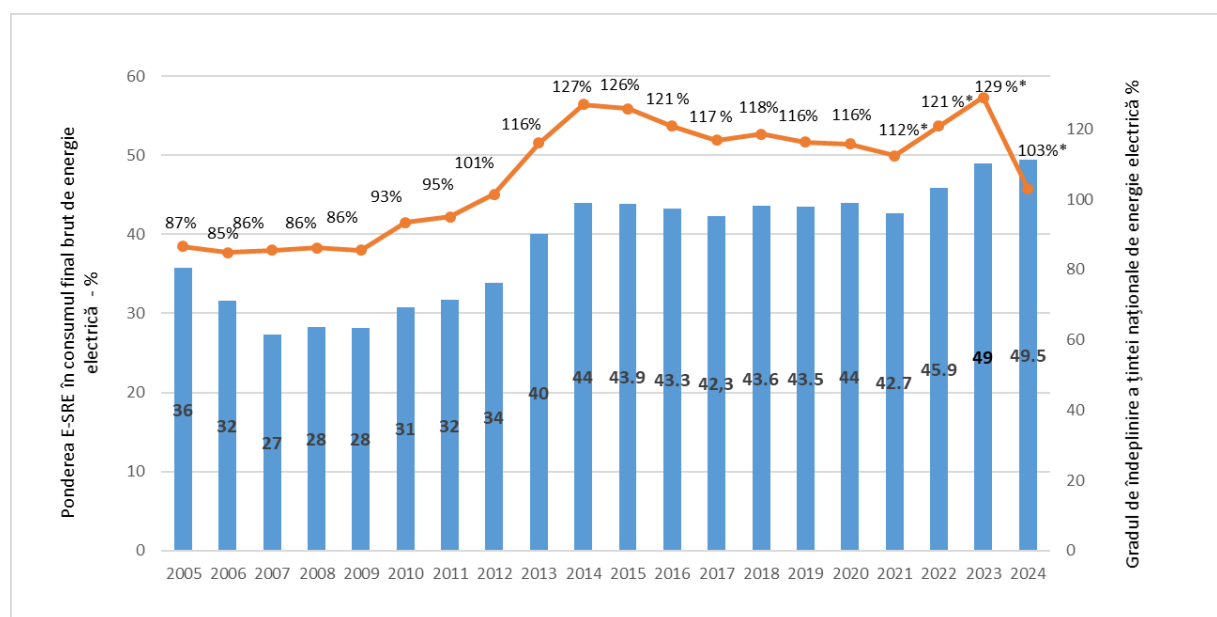
Sursa: 2015 – 2022 Eurostat (SHARES tool), 2023 – 2030 Modelul LEAP_RO

Notă: Începând cu 2023, sunt incluse date privind pompele de căldură, date care nu sunt incluse în tool-ul SHARES pentru perioada 2015-2022

Ponderea energiei electrice din surse regenerabile de energie în consumul final brut de energie electrică în anul 2024 a fost de 49.5%, astfel, s-a depășit valoarea de 48,1% pentru anul 2024 considerată în PNIESC 2025-2030.

În figura de mai jos este prezentată evoluția gradului de îndeplinire a țintei naționale privind ponderea de E-SRE în consumul final brut de energie electrică în perioada 2005-2024.

Figura nr. 13

* gradul de îndeplinire a țintei evaluat după cum urmează:

- În perioada 2021-2023 în funcție de valoarea țintei naționale legal stabilită de 38% pentru anul 2020,

- Pentru anul 2024 în funcție de valoarea de referință de 48,1% considerată în PNIESC 2025-2030, actualizat în anul 2024

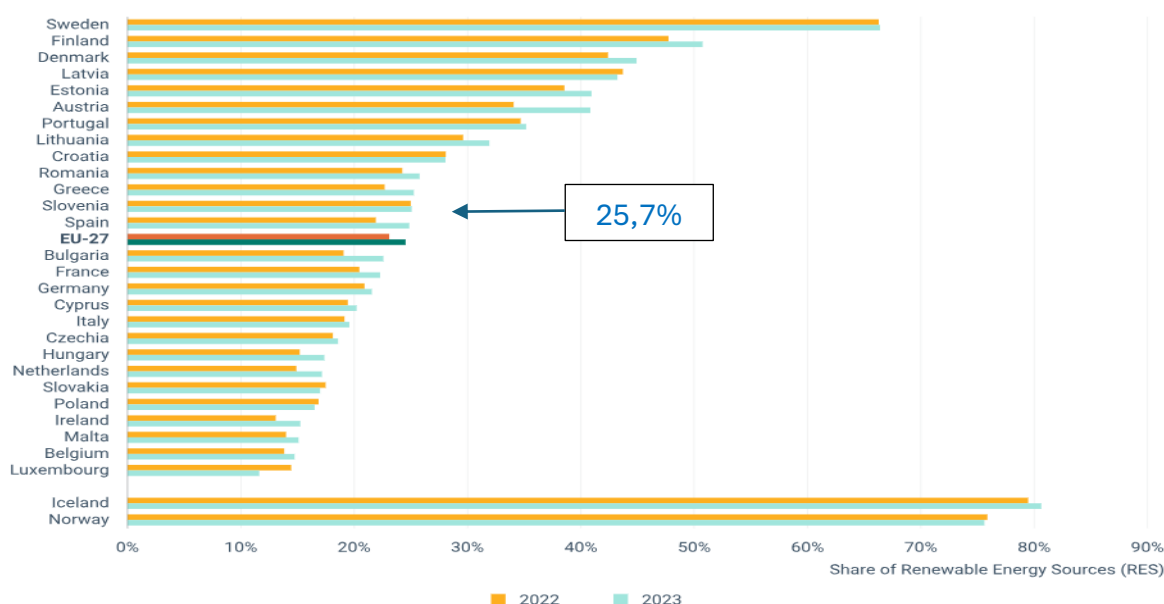
În figura nr. 13 este prezentat gradul de îndeplinire a țintei naționale pentru perioada 2005-2024 realizat după cum urmează:

- pentru perioada 2005-2010 comparând valoarea realizată în anul de analiză cu cea a țintei naționale legal stabilită;
- începând cu anul 2010 gradul de îndeplinire a țăntelor a fost evaluat comparând ponderea realizată a energiei electrice produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică al României, cu valorile anuale rezultate prin interpolare între țăntele naționale legal stabilite pentru perioada 2010-2020;
- începând cu anul 2021, până în anul 2023, gradul de îndeplinire a țintei naționale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în consumul final brut de energie electrică a fost realizat comparând valoarea realizată în anul de analiză cu cea a țintei naționale legal stabilită de 38% pentru anul 2020.

Având în vedere traiectoria orientativă a ponderii energiei electrice produse din surse regenerabile în consumul final brut de energie electrică, respectiv valoarea de 48,1% pentru anul 2024, considerată în PNIESC 2025-2030, gradul de îndeplinire a țintei naționale privind ponderea energiei electrice produse din surse regenerabile de energie în consumul final brut de energie electrică, pentru anul 2024 atinge valoarea de 103 %.

Obiectivul pentru România privind ponderea energiei din surse regenerabile de energie în consumul final brut de energie a fost de 24% pentru anul 2020. Această țăntă pentru anul 2023 a fost 25,7%, ușor peste valoarea obiectivului pentru România de 24% pentru anul 2020 și peste valoarea obiectivului colectiv realizat la nivelul UE-27 de 24,5% pentru anul 2023 conform ultimelor date europene oficiale publicate de Eurostat:

Figura nr. 14

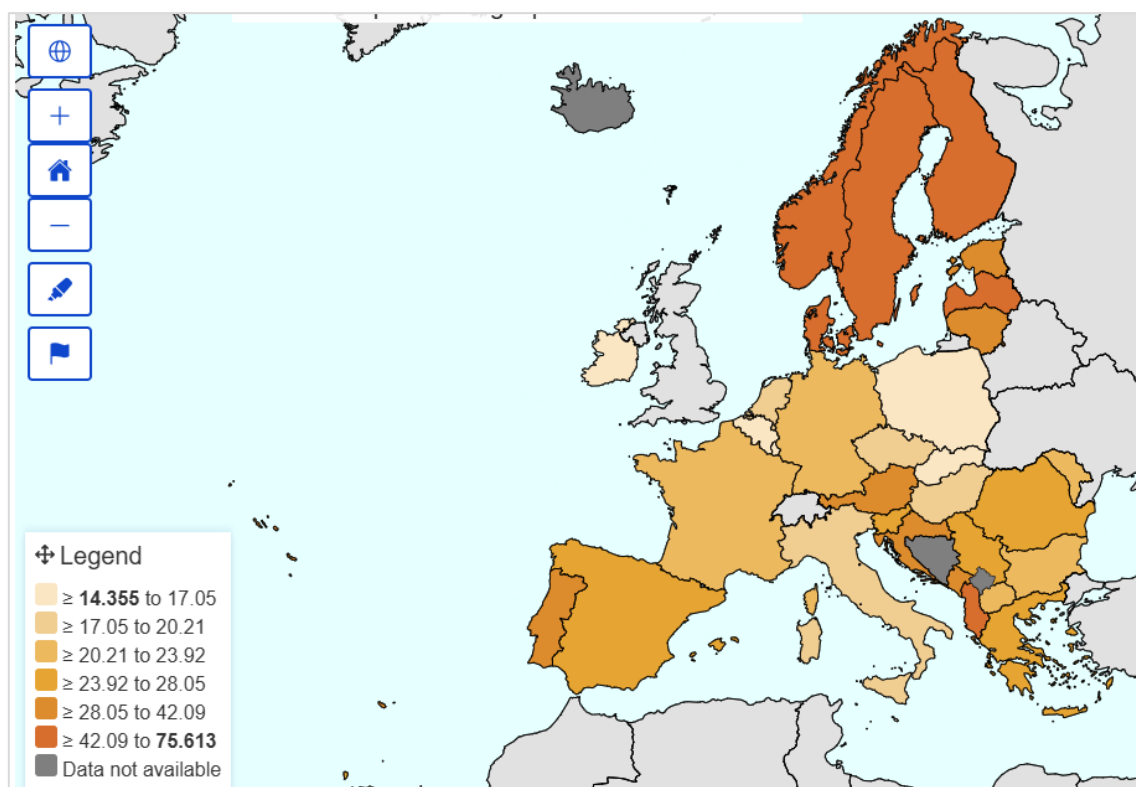

Sursa: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/NRG_IND_REN/default/table?lang=en

Conform datelor europene oficiale publicate de Eurostat pentru anul 2023 se constată că Suedia, Finlanda și Danemarca au realizat cele mai mari valori în rândul statelor membre pentru ponderea energiei din surse regenerabile de energie în consumul final brut de energie, datorită instalațiilor hidroelectrice și eoliene de producere a energiei electrice, iar la polul opus Luxemburg și Belgia au raportat cele mai scăzute valori.

Distribuția statelor membre UE privind ponderea energiei din surse regenerabile de energie în consumul final brut de energie pe harta Europei realizată pentru anul 2023 se regăsește prezentată în figura de mai jos:

Figura nr. 15

Sursa: https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/sdg_07_40/default/map?lang=en&category=t_nrg.t_nrg_sdg_07

În conformitate cu prevederile *Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie*, ANRE a analizat situația costurilor și veniturilor producătorilor de energie electrică din surse regenerabile care beneficiază de sistemul de promovare prin certificate verzi, pe baza datelor transmise de producătorii acreditați.

Datele transmise de către producătorii acreditați au fost prelucrate prin aplicarea modelului matematic transmis pentru notificarea modificării sistemului de promovare a producerii energiei electrice prin CV și autorizat de către Comisia Europeană prin Decizia CE nr. C(2016) 8865.

Sistemul de promovare prin certificate verzi stabilit prin *Legea nr. 220/2008* a fost aplicat producătorilor pentru energia electrică produsă din surse regenerabile, în baza deciziei de acreditare emise de ANRE, pentru punerile în funcțiune, respectiv retehnologizările de grupuri/centrale realizate până la data de 31 decembrie 2016.

Din analiza cost-beneficiu, cu actualizare efectuată pentru anul de analiză 2024 la nivel agregat pentru fiecare categorie de tehnologie de producere a E-SRE, cu luarea în considerare a indicatorilor rezultați din medierea costurilor și conform cu capacitățile puse în funcțiune până la finalul anului 2016¹⁴, nu a fost identificat un risc de supracompensare.

În cadrul Raportului cu privire la analiza de supracompensare a sistemului de promovare prin certificate verzi a energiei electrice din surse regenerabile de energie pentru anul 2024, se remarcă valori ale ratei interne a rentabilității comparabile sau sub valoarea de referință din decizia CE C(2015) 2886. Raportul cu privire la analiza de supracompensare a sistemului de promovare prin certificate verzi a energiei electrice din surse regenerabile de energie pentru anul 2024 se regăsește publicat pe pagina de internet a ANRE¹⁵.

Bugetul estimativ al schemei de sprijin prin certificate verzi prevăzut în Decizia CE nr. 4938/2011, reprezintă cumulul ajutorului acordat pe parcursul a 15 ani pentru noile capacități de producție intrate în schema de sprijin prin CV la nivelul fiecărui an, începând cu 2011 și până în 2016, și este prezentat în tabelul de mai jos:

Tabelul nr. 5

Anul	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Total
Buget Estimat Decizia CE nr.4938/2011 [mil. RON]	23305*	13902	14504	10666	9322	9015	80713

* *Calcululele pentru 2011 au fost efectuate având în vedere aplicarea sistemului de promovare de la 1 ianuarie 2011.*

Nivelurile preconizate pentru bugetele anuale estimate reprezintă proiecția pe 15 ani a bugetului aferent centralelor instalate acreditate într-un an de analiză și cuprind valoarea totală a certificatelor verzi emise pentru întreaga perioadă de acreditare.

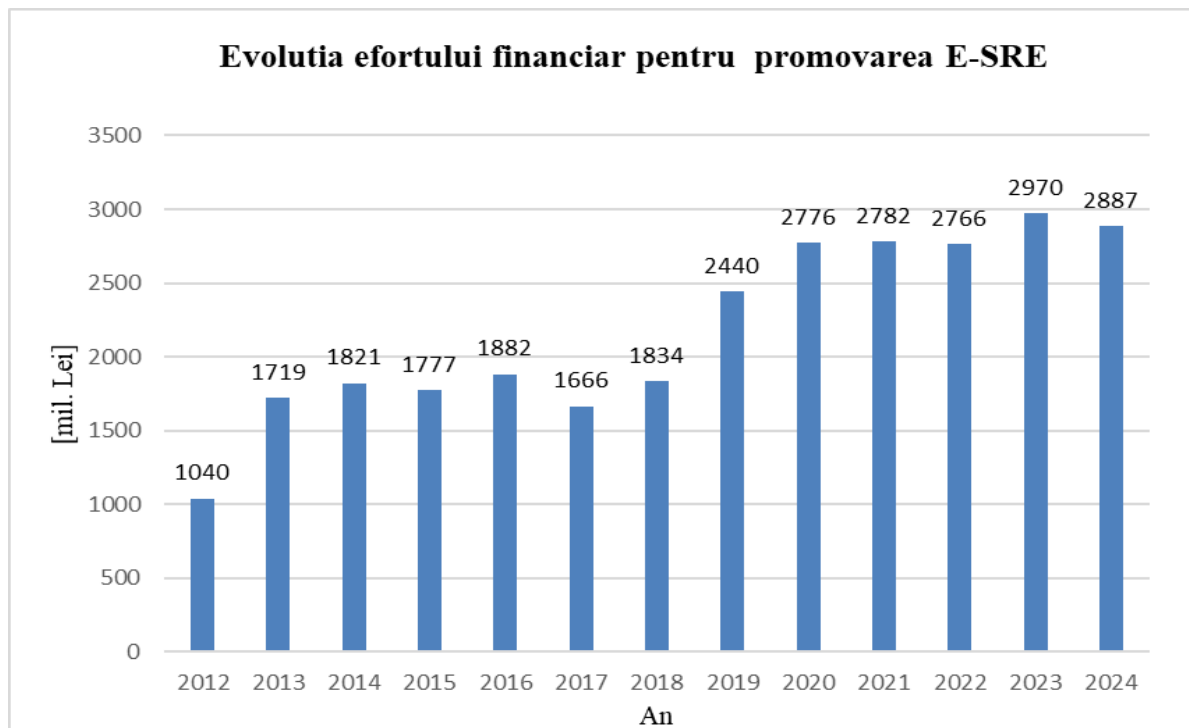
Ulterior, bugetul estimativ al schemei de sprijin prin certificate verzi a fost revizuit prin Decizia CE nr. 2886/2015, modificările introduse vizează reducerea sprijinului pe MWh și, astfel, reducerea bugetului de la 19,5 miliarde EUR (estimare inițială) la 17,4 miliarde EUR.

¹⁴ *sistemul de promovare prin certificate verzi stabilit prin Legea nr. 220/2008 a fost aplicat producătorilor pentru energia electrică produsă din surse regenerabile, inclusiv pentru energia electrică produsă pe perioada de probă, în baza deciziei de acreditare emise de ANRE, pentru punerile în funcțiune, respectiv retehnologizările de grupuri/centrale realizate până la data de 31.12.2016*

¹⁵ <https://anre.ro/surse-regenerabile/>, secțiunea *Rapoarte suse regenerabile de energie electrică*

Evoluția efortului financiar pentru promovarea E-SRE este exprimat prin valoarea ajutorului de stat raportat de producătorii de E-SRE din vânzarea certificatelor verzi, în perioada 2012-2024 este prezentat în figura de mai jos:

Figura nr. 16

1.1.3.2. Monitorizarea sistemului de promovare a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 400 kW aparținând prosumatorilor

Monitorizarea prosumatorilor pentru anul 2024 a avut în vedere datele și informațiile transmise de 9 operatori de distribuție care raportează informațiile privind prosumatorii racordați la rețeaua electrică, conform machetei prevăzute în Anexa nr. 8.1¹⁶, și datele și informațiile transmise de furnizorii de energie electrică referitoare la contractele de vânzare-cumpărare încheiate cu prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie, pentru anul 2024 conform machetelor prevăzute în *Anexa nr. 8.2, nr. 8.3 și nr. 8.4*¹⁷ din Metodologia de monitorizare¹⁸, modificată prin Ordinul ANRE nr. 90/2022.

În cursul anului 2024, pentru colectarea datelor necesare monitorizării activității prosumatorilor din România, la nivelul ANRE au fost utilizate următoarele aplicații, accesibile direct din site-ul ANRE (Portal ANRE):

¹⁶ Anexa nr. 8.1 din Metodologia de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 52/2021

¹⁷ Anexele nr. 8.2, 8.3, 8.4 din Metodologia de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 52/2021

¹⁸ Metodologia de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 52/2021, cu modificările și completările ulterioare

- aplicația informatică accesibilă direct din site-ul ANRE (Portal ANRE) pentru datele de raportare primite de la operatorii de distribuție aferente prosumatorilor racordați la rețelele de distribuție ale operatorilor de distribuție
- aplicația informatică accesibilă direct din site-ul ANRE (Portal ANRE) pentru datele de raportare primite de la furnizorii de energie electrică referitoare la contractele de vânzare -cumpărare încheiate cu prosumatorii care dețin centrale electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie

Situația centralizată privind numărul de deținători de unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor, defalcat pe categorii de putere electrică instalată sunt prezentate în tabelul nr. 6, după cum urmează:

Tabelul nr.6

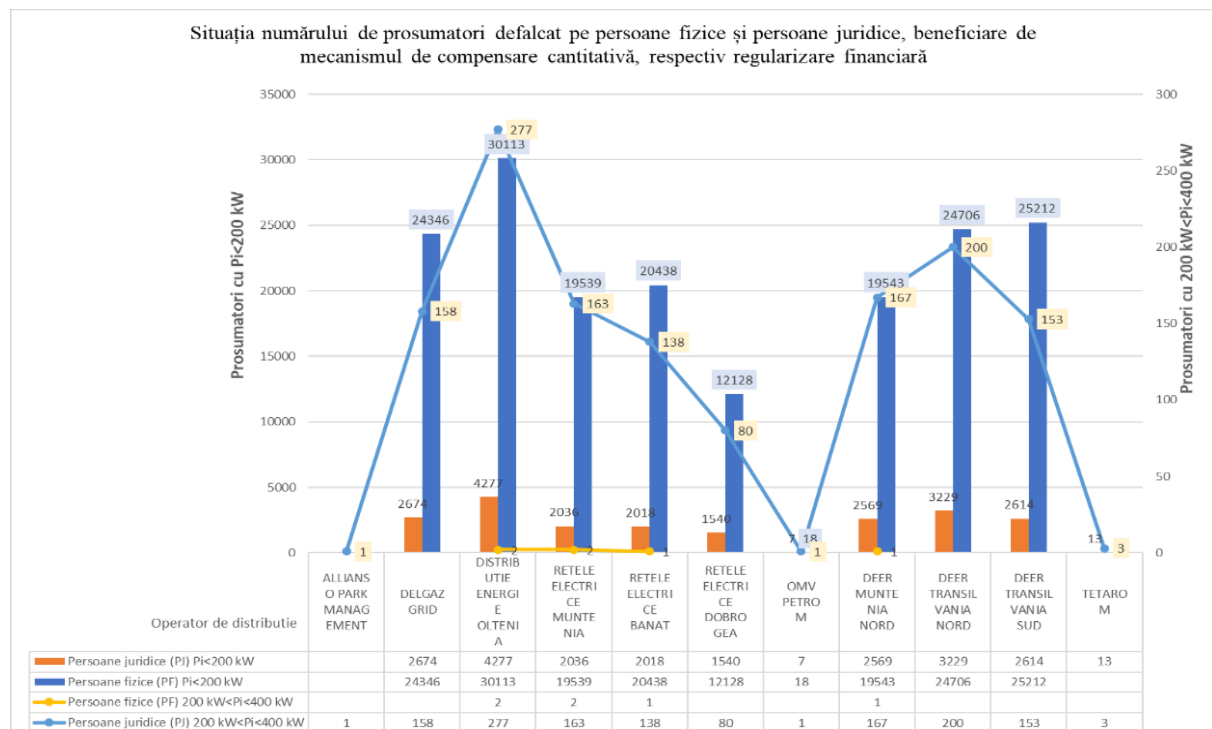
Nr. crt.	Operator de distribuție	Numar prosumatori cu Pi ≤200 kW			Numar prosumatori cu Pi 200-400 kW			Numar prosumatori cu Pi > 400 kW			Numar Total prosumatori
		Persoane fizice (PF)	Persoane juridice (PJ)	Total	Persoane fizice (PF)	Persoane juridice (PJ)	Total	Persoane fizice (PF)	Persoane juridice (PJ)	Total	
1.	ALLIANSO PARK MANAGEMENT					1	1		1	1	1
2.	DELGAZ GRID	24346	2674	27020		158	158	1	66	67	27178
3.	DISTRIBUTIE ENERGIE OLTENIA	30113	4277	34390	2	277	279		31	31	34669
4.	RETELE ELECTRICE MUNTENIA	19539	2036	21575	2	163	165		69	69	21740
5.	RETELE ELECTRICE BANAT	20438	2018	22456	1	138	139		49	49	22595
6.	RETELE ELECTRICE DOBROGEA	12128	1540	13668		80	80		17	17	13748
7.	OMV PETROM	18	7	25		1	1			0	26
8.	DEER MUNTENIA NORD	19543	2569	22112	1	167	168		37	37	22280
9.	DEER TRANSILVANIA NORD	24706	3229	27935		200	200		54	54	28135
10.	DEER TRANSILVANIA SUD	25212	2614	27826		153	153		58	58	27979
11.	TETAROM		13	13		3	3		6	6	16
Total an 2024		176043	20977	197020	6	1341	1347	1	388	389	198756

Notă: * Numărul total de prosumatori a fost calculat considerând codul unic al punctului de măsură al prosumatorului racordat la rețeaua proprie a operatorului de distribuție.

Având în vedere informațiile centralizate privind unitățile de producere a energiei electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor prezentate în tabelul nr. 6, se constată că un număr de 197020 prosumatori au beneficiat de mecanismul de compensare cantitativă și un număr de 1347 prosumatori au beneficiat de mecanismul de regularizare financiară, respectiv un număr de 389 prosumatori au puterea electrică instalată mai mare de 400 kW pe loc de producere și consum, conform prevederilor legislative aplicabile în cursul anului 2024.

Situația prosumatorilor defalcăt pe persoane fizice și persoane juridice, beneficiare de mecanismul de compensare cantitativă, respectiv regularizare financiară este prezentată în figura de mai jos:

Figura nr. 17

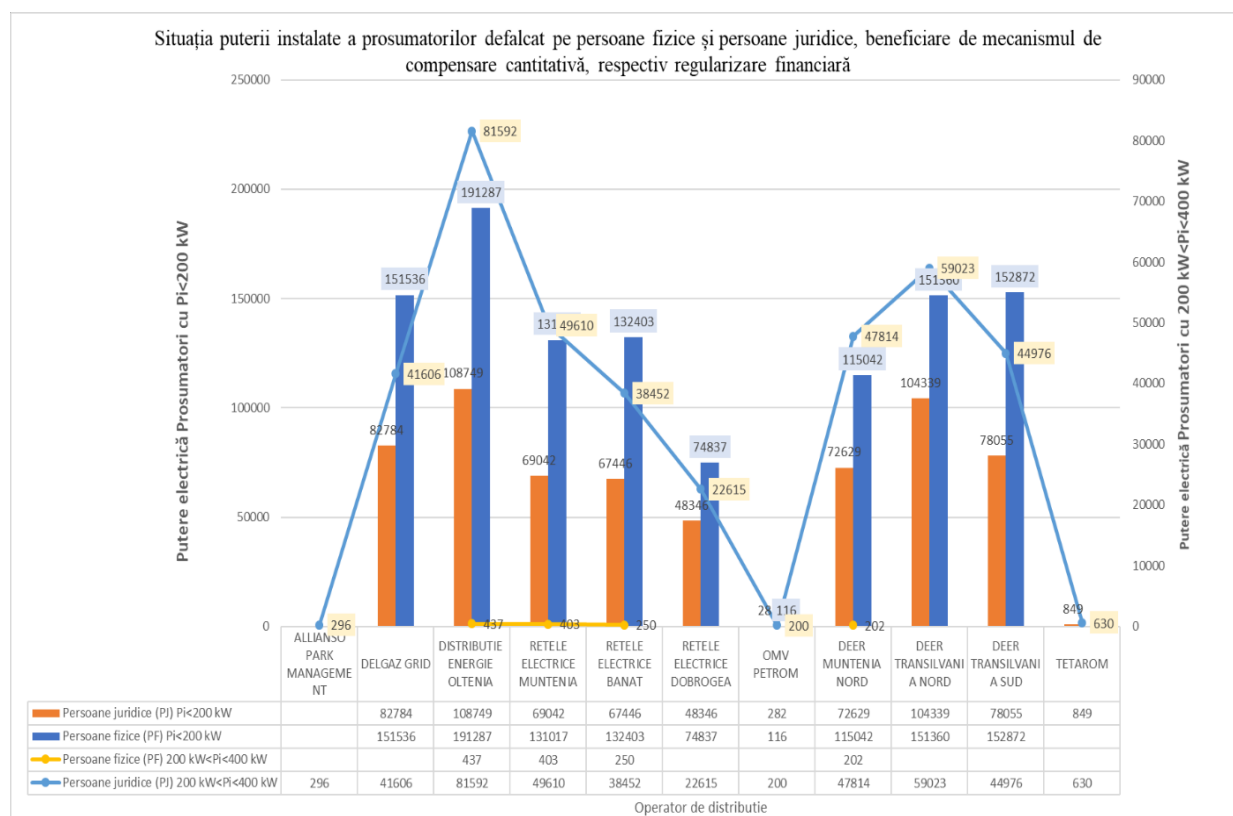
Situația centralizată privind puterea electrică instalată a deținătorilor de unități de producere a energiei electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor, defalcăt pe categorii de putere electrică instalată sunt prezentate în tabelul nr. 7, după cum urmează:

Tabelul nr. 7

Nr crt	Operator de distribuție	Putere instalată prosumatori cu $P_i \leq 200$ kW			Putere instalată prosumatori cu $P_i 200-400$ kW			Putere instalată prosumatori cu $P_i > 400$ kW			Putere instalată Total prosumatori kW
		Persoane fizice (PF)	Persoane juridice (PJ)	Total	Persoane fizice (PF)	Persoane juridice (PJ)	Total	Persoane fizice (PF)	Persoane juridice (PJ)	Total	
1.	ALLIANSO PARK MANAGEMENT					296	296		1314	1314	1610
2.	DELGAZ GRID	151536	82784	234320		41606	41606	400	43622	44022	319948
3.	DISTRIBUTIE ENERGIE OLTENIA	191287	108749	300036	437	81592	82029		12400	12400	394465
4.	RETELE ELECTRICE MUNTENIA	131017	69042	200059	403	49610	50013		68734	68734	318806
5.	RETELE ELECTRICE BANAT	132403	67446	199848	250	38452	38702		27982	27982	266533
6.	RETELE ELECTRICE DOBROGEA	74837	48346	123183		22615	22615		12353	12353	158151
7.	OMV PETROM	116	282	399		200	200			0	599
8.	DEER MUNTENIA NORD	115042	72629	187672	202	47814	48016		21036	21036	256723
9.	DEER TRANSILVANIA NORD	151360	104339	255698		59023	59023		33835	33835	348557
10.	DEER TRANSILVANIA SUD	152872	78055	230927		44976	44976		29569	29569	305471
11.	TETAROM		849	849		630	630		6240	6240	7719
Total an 2024		1100469	632522	1732991	1292	386814	388105	400	257085	257485	2378581

Având în vedere informațiile centralizate privind unitățile de producere a energiei electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor prezentate în tabelul nr.7, se constată că puterea electrică instalată aferentă prosumatorilor care au beneficiat de mecanismul de compensare cantitativă a fost de aproximativ 1.733 MW și puterea electrică instalată aferentă prosumatorilor care au beneficiat de mecanismul de regularizare financiară a fost de aproximativ 388 MW, respectiv 257 MW prosumatori au puterea electrică instalată mai mare de 400 kW, pe loc de producere și consum, conform prevederilor legislative aplicabile în cursul anului 2024.

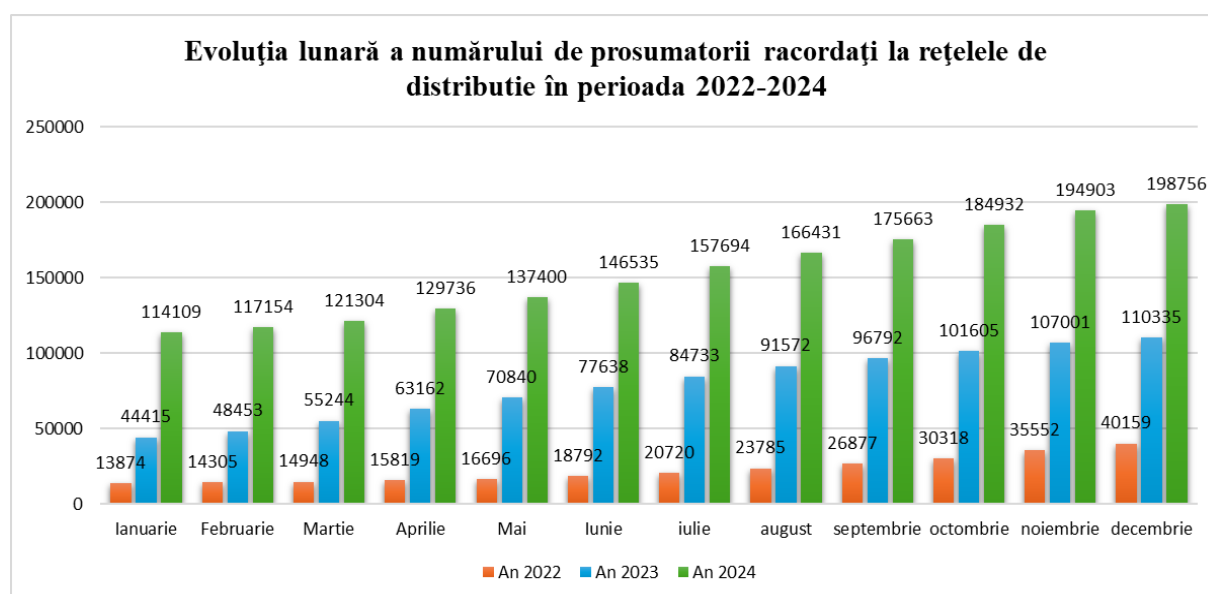
Figura nr. 18

1.1.3.3. Monitorizarea dezvoltării și funcționării capacităților electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor

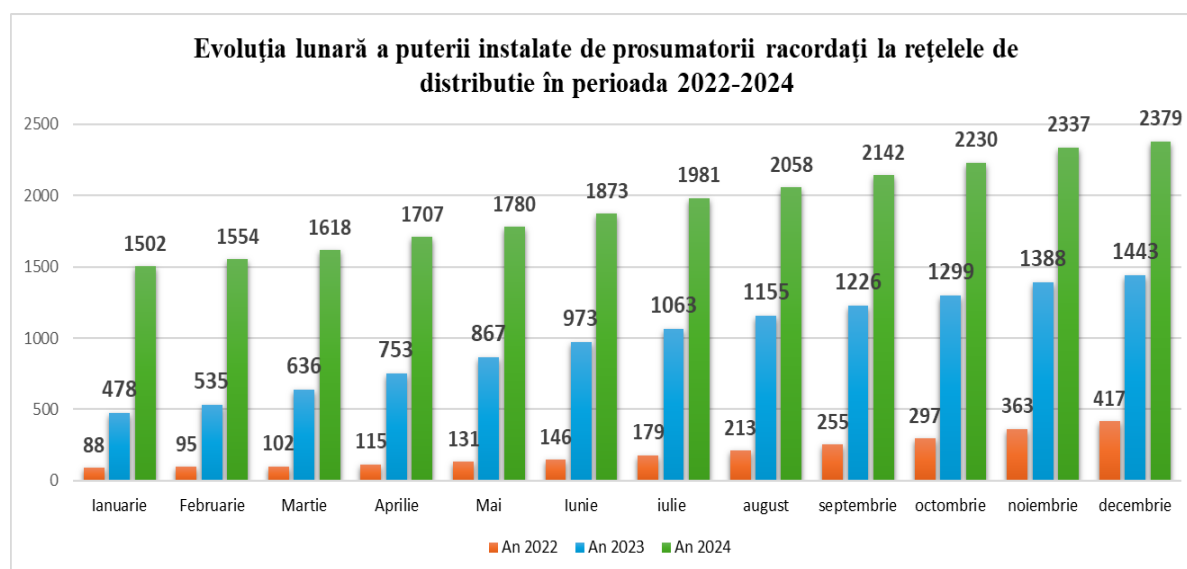
Principalele elemente ce caracterizează rezultatele monitorizării dezvoltării și funcționării capacităților electrice de producere a energiei electrice din surse regenerabile **aparținând prosumatorilor** au în vedere următoarele aspecte:

- Evoluția lunară a numărului de deținători de unități de producere a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor racordați la rețeaua proprie a operatorilor de distribuție în perioada 2022- 2024 este prezentată în figura de mai jos.

Figura nr. 19

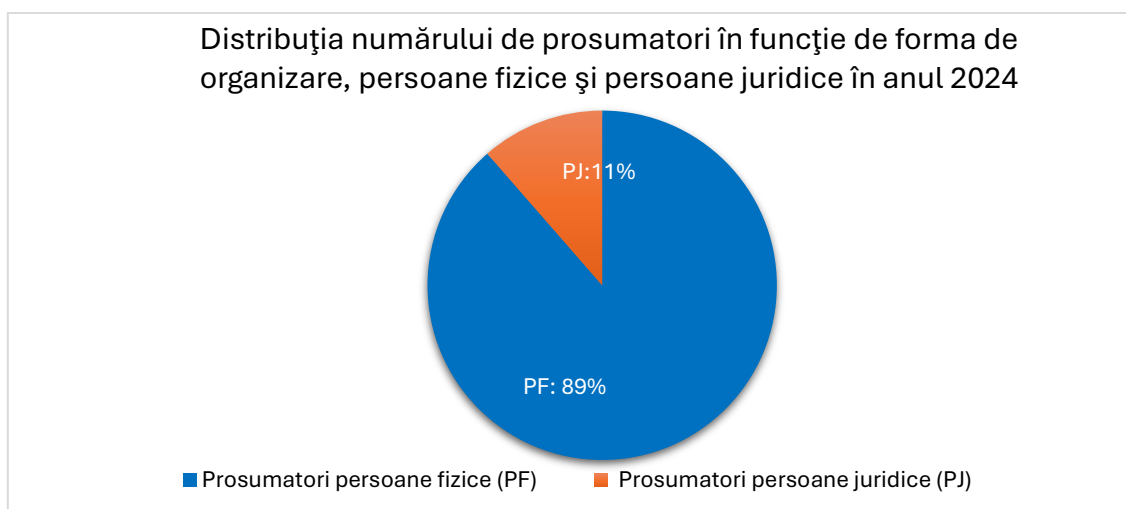
Pentru anul 2024 se constată o creștere semnificativă a numărului de prosumatori, de la un număr de 114109 ajungând la un număr de 198756 prosumatori la sfârșitul anului, o creștere de aproximativ 85000 de prosumatori.

- b) Evoluția lunară a puterii instalate aferente unităților de producere a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor racordați la rețeaua proprie a operatorilor de distribuție în perioada 2022- 2024 este prezentată în figura de mai jos:

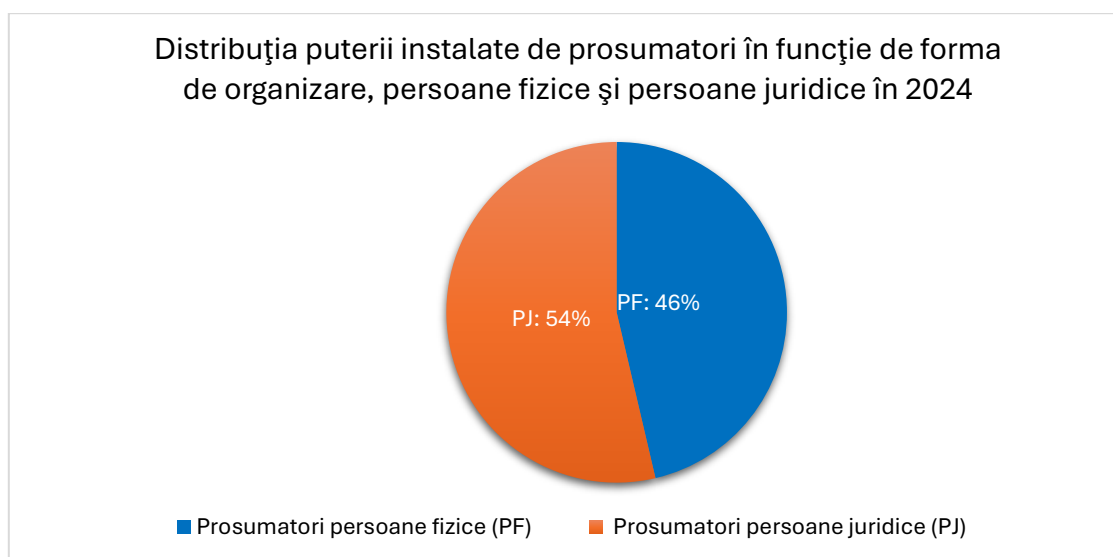
Figura nr.20

Pentru anul 2024 se constată o creștere semnificativă a puterii instalate de prosumatori, de la valoarea de 1502 MW la începutul anului și ajungând la 2379 MW la sfârșitul anului, o creștere de aproximativ 900 de MW.

- c) Distribuția numărului de prosumatori în funcție de forma de organizare, persoane fizice și persoane juridice este prezentată în figura de mai jos:

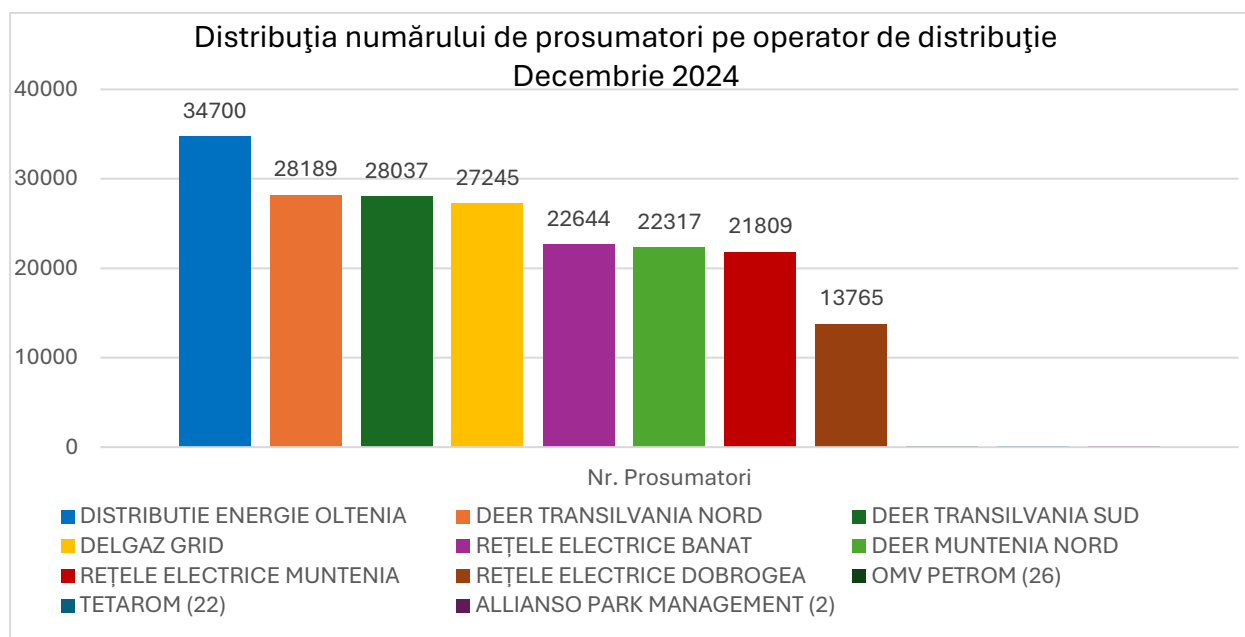
Figura nr. 21

Din analiza solicitărilor de racordare la rețeaua operatorilor de distribuție se constată că majoritatea certificatelor de racordare emise de operatorii de distribuție certificate cu calitatea de prosumator aparțin persoanelor fizice, cu un procent de 89 %, restul de 11 % aparțin prosumatorilor persoane juridice.

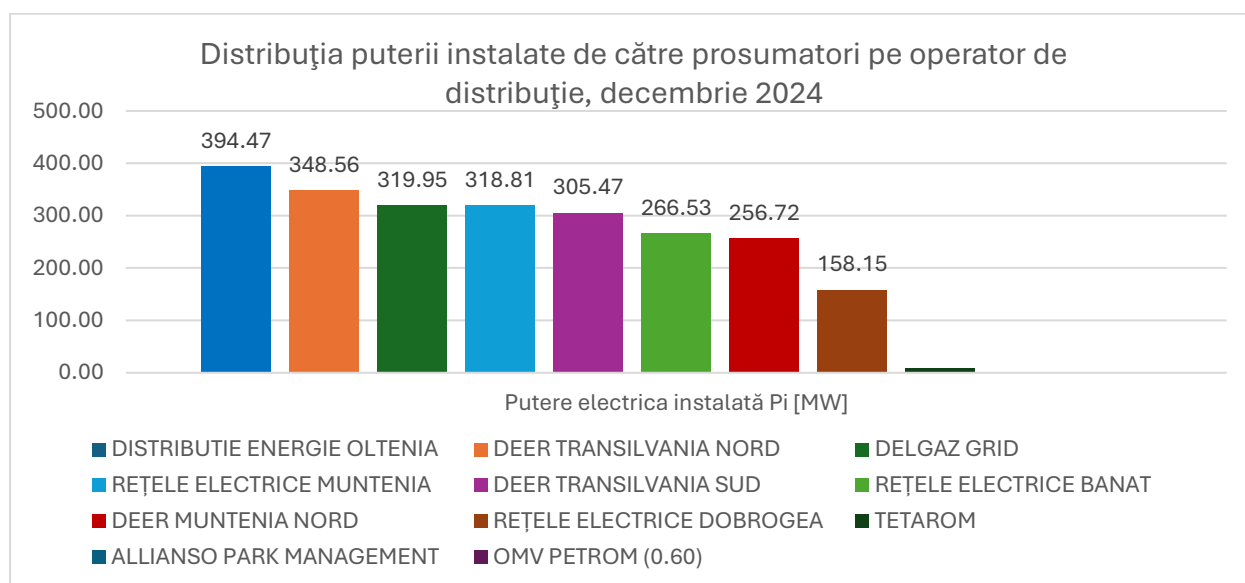
Figura nr. 22

Din analiza datelor prezentate se constată că puterea instalată aferentă unităților de producere a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor racordați la rețeaua proprie a operatorilor de distribuție pentru persoane juridice a depășit jumătate din totalul puterii instalate de către prosumatori, ajungând la valoarea de 54 % din totalul puterii instalate.

- d) Distribuția numărului de prosumatori și a puterii instalate pentru unitățile de producere a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor pe operator de distribuție este prezentată în figurile nr. 23 și nr.24:

Figura nr. 23

Situația privind distribuția prosumatorilor pe operator de distribuție ne indică faptul că operatorul de distribuție concesionar Distribuție Energie Oltenia are racordați la rețeaua proprie un procent de 18% din totalul prosumatorilor, ceilalți operatori de distribuție concesionari au racordați prosumatori care reprezintă un procent cuprins între 7 și 14% din totalul prosumatorilor, iar operatorii de distribuție OMV Petrom și TETAROM dețin 0.02% și respectiv 0.01% prosumatori racordați la rețelele proprii de distribuție din totalul de prosumatori.

Figura nr. 24

Din analiza datelor pentru distribuția puterii instalate aferentă unităților de producere a energiei electrice produse în centrale electrice din surse regenerabile aparținând prosumatorilor racordați la rețeaua proprie a operatorilor de distribuție se constată că operatorul de distribuție concesionar Distribuție Energie Oltenia deține un portofoliu de 17 % din totalul puterii instalate

de prosumatori, 6 operatori de distribuție care se situează între 11% și 15% din totalul puterii instalate, au un portofoliu de 76 %, iar ceilalți 3 operatori de distribuție care se situează sub 10 % din totalul puterii instalate au un portofoliu de 7 %.

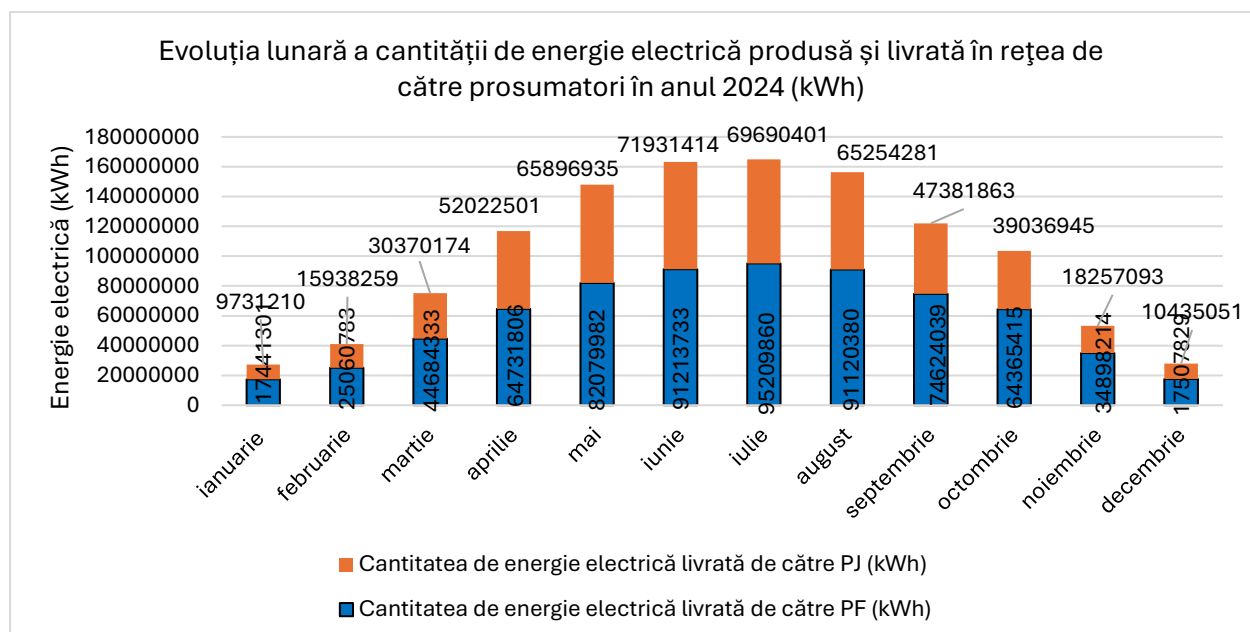
Evoluția lunară a cantității de energie electrică produsă și livrată în rețea de către prosumatori în anul 2024 este prezentată în tabelul nr. 8.

Tabelul nr. 8

Luna AN 2024	Cantitatea de energie electrică livrată de către PF (kWh)	Cantitatea de energie electrică livrată de către PJ (kWh)	Total cantitate de energie electrică livrată în rețea de către prosumatori (kWh)
ianuarie	17441301	9731210	27172511
februarie	25060783	15938259	40999042
martie	44684333	30370174	75054507
aprilie	64731806	52022501	116754307
mai	82079982	65896935	147976917
iunie	91213733	71931414	163145147
iulie	95209860	69690401	164900261
august	91120380	65254281	156374661
septembrie	74624039	47381863	122005902
octombrie	64365415	39036945	103402360
noiembrie	34898214	18257093	53155307
decembrie	17507829	10435051	27942880
Total	702937675	495946127	1198883802

f) Reprezentarea grafică a cantității de energie electrică produsă și livrată în rețea de către prosumatori în anul 2024, defalcat pe persoane fizice și persoane juridice este prezentată în figura de mai jos:

Figura nr. 25

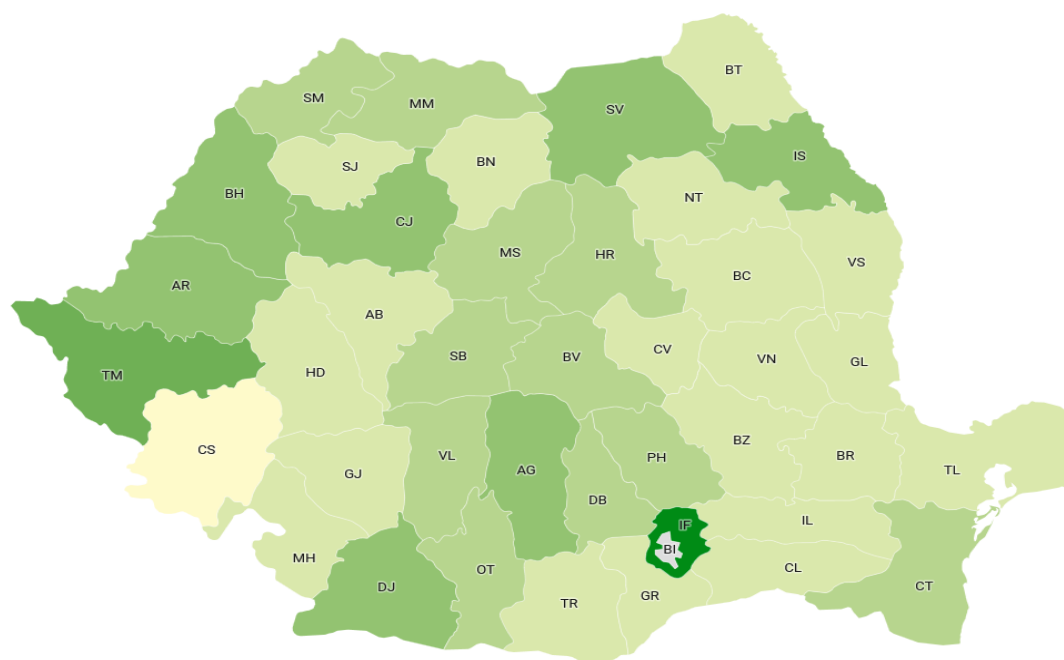
Din analiza datelor raportate se constată o distribuție de tip curba lui Gauss a cantității de energie electrică produsă și livrată în rețea de către prosumatori în anul 2024, cu un maxim înregistrat în lunile iunie și iulie și valori minime în lunile ianuarie și februarie respectiv noiembrie și decembrie, în concordanță cu evoluția datelor climatice la nivelul României.

g) Distribuția pe județ a prosumatorilor racordați la rețelele operatorilor de distribuție la finalul anului 2024 se regăsește prezentată în figura de mai jos.

Figura nr. 26

Distribuția pe județ a numărului de prosumatori - An 2024

< 2,000 2,000–4,000 4,000–6,000 6,000–8,000 8,000–10,000 10,000–12,000 ≥ 12,000

Source: ANRE • Get the data • Embed • Download image • Created with Datawrapper

Harta¹⁹ ilustrează o distribuție inegală a numărului de prosumatori la nivel național, cu o concentrare semnificativ mai mare în județele Timiș, Iași și municipiul București (Ilfov inclus). Aceste zone se remarcă printr-o nuanță mai intensă de verde, indicând peste 10.000 de prosumatori, ceea ce sugerează un grad ridicat de adopție a tehnologiilor de producere a energiei electrice din surse regenerabile, precum panourile fotovoltaice.

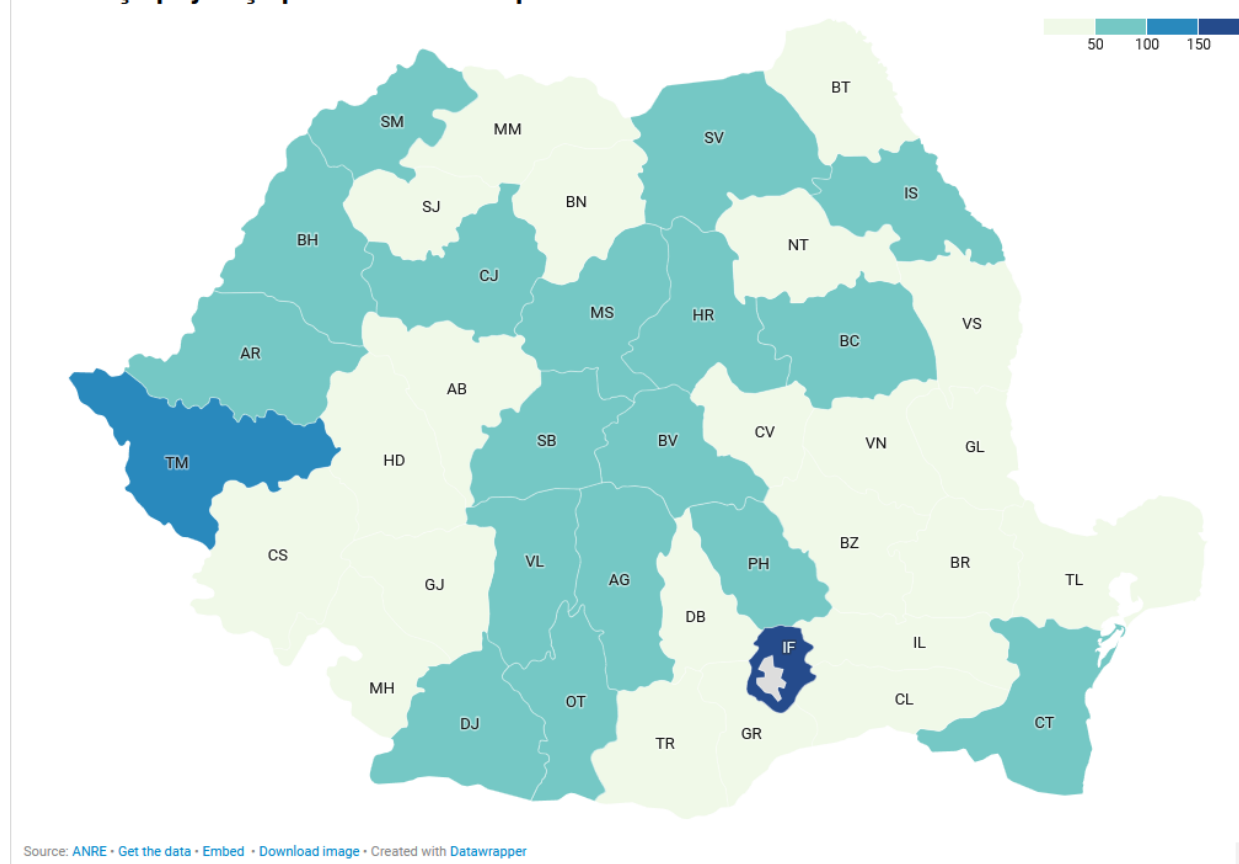
La polul opus, județe precum Caraș-Severin și Mehedinți înregistrează cele mai mici valori, cu sub 3.000 de prosumatori, evidențiind posibile decalaje în accesul la finanțări, infrastructură sau informare. Distribuția neuniformă reflectă în parte diferențele regionale în ceea ce privește dezvoltarea economică, urbanizarea și interesul pentru tranziția energetică.

Distribuția pe județ a puterii instalate de către prosumatorii racordați la rețelele operatorilor de distribuție la finalul anului 2024 se regăsește prezentată în figura de mai jos.

¹⁹ Harta poate fi accesată interactiv la adresa https://www.datawrapper.de/_/Ui1Tx/

Figura nr. 27

Distribuția pe județ a puterii instalate de prosumatori – An 2024

Distribuția teritorială a puterii instalate²⁰ de prosumatori în anul 2024 evidențiază diferențe semnificative între județe, cu județele Timiș și Ilfov în frunte, indicând atât un interes crescut pentru energia regenerabilă, cât și o capacitate de investiție mai ridicată în aceste zone. În contrast, județele din estul și sudul extrem al țării înregistrează valori mai scăzute ale puterii instalate, sugerând un potențial insuficient valorificat. Această discrepantă subliniază **necesitatea unor măsuri de sprijin adaptate regional** pentru a asigura o dezvoltare echilibrată a prosumatorilor în România.

Având în vedere evoluția numărului de prosumatori și a puterii instalate de aceștia în anul 2024, este de așteptat să apară congestii sau lipsa de capacitate pentru conectarea de noi capacități regenerabile în rețelele electrice ale operatorilor de distribuție, după un trend similar înregistrat în ceea ce privește conectarea regenerabilelor în perioada 2012-2016 asupra rețelilor de transport. Este de așteptat apariția și formarea de microgrid-uri și a piețelor locale de energie, odată cu apariția agregatorilor și a comunităților de energie.

De asemenea, cu cât producția energiei electrice este mai aproape de locul de consum, cu atât pierderile de transport/distribuție ale acestora sunt mai mici și, implicit, economiile vor devenii mai substanțiale. O soluție pentru a elimina costurile cu pierderile de transport/distribuție este de a opta pentru descentralizarea sistemului de producție prin crearea unor cooperative de mici

²⁰Harta poate fi accesată interactiv la adresa https://www.datawrapper.de/_/NtzIB/

producători. Micile cooperative înseamnă descentralizarea sistemului național, dar nu la nivel de individ, ci la nivel de comunități.

Energia solară este o soluție foarte bună pentru clădirile izolate, care nu sunt conectate la rețeaua electrică. Date fiind costurile foarte ridicate de racordare pe care le-ar implica conectarea lor, un sistem de producție fotovoltaică și un set de acumulatori sunt o alegere financiară mai bună.

Având în vedere datele raportate de către operatorii de distribuție și analizele efectuate de ANRE pe baza acestor raportări, începând cu luna iunie 2024, cele mai recente date monitorizate în cadrul ANRE cu privire la prosumatori sunt publicate pe site-ul ANRE în secțiunea dedicată prosumatorilor, respectiv subsecțiunea la secțiunea - **Informații privind prosumatorii**²¹.

1.2. Garanții de origine

Conformarea cu cerințele referitoare la certificarea originii E-SRE ale Uniunii Europene, a fost instaurată prin promovarea Regulamentului de certificare a originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, în baza căruia ANRE a emis **Procedura de supraveghere a emiterii garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 23/2004**. În consecință, ANRE a înființat Registrul Unic al Garanțiilor de Origine și, în perioada 2005 – 2010, semestrial, a emis garanții de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, actualizând în permanență datele din acest registru.

În urma modificării legislației europene în domeniu, prin aprobarea **Directivei 2009/28/CE**²², a fost necesară reconsiderarea regulilor privind certificarea/garantarea originii energiei electrice produse din surse regenerabile de energie, fiind aprobat **Regulamentul**²³ **prin HG 1232/2011**. Sistemul de garantare a originii E-SRE își propune creșterea gradului de transparență față de clientul final prin diferențierea dintre energia electrică – consumată - provenită din surse regenerabile de energie și energia electrică - consumată - provenită din surse convenționale energie. Cadrul național relevant garantării E-SRE prevede organizarea și funcționarea sistemului de GO²⁴, aferent producției de E-SRE, cu scopul unic de a dovedi că energia electrică sau o pondere din aceasta, livrată unui consumator final prin furnizorul de energie electrică, este produsă din surse regenerabile de energie. Concret, se acordă, la cerere, o garanție de origine, producătorilor de E-SRE, pentru fiecare 1 MWh produs și livrat în rețeaua electrică de interes public.

Garanțiile de origine emise în baza Regulamentului se utilizează de către furnizorul de energie electrică, la cererea unui consumator final, pentru a proba corectitudinea informațiilor conținute în eticheta energiei electrice, drept urmare ulterior emiterii, garanțiile de origine trebuie transferate furnizorilor de energie electrică.

²¹ <https://anre.ro/consumatori/energie-electrica/cum-devin-prosumator/>

²² *Directiva 2009/28/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 23 aprilie 2009 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, de modificare și ulterior de abrogare a Directivelor 2001/77/CE și 2003/30/CE*

²³ **Regulamentul** de emitere și urmărire a garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie,

²⁴ GO = garanție de origine

Prin implementarea Mecanismului de Alocare Centralizată de Energie Electrică (MACEE) instituit prin prevederile Ordonanței de Urgență a Guvernului nr. 153/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2023, OPCOM S.A., în calitate de achizitor unic, cumpără energia electrică de la producătorii de energie electrică participanți și o vinde cumpărătorilor la prețul de 450 lei/MWh. În poziția de cumpărători de energie electrică se pot înscrie doar furnizorii de energie electrică care au contracte încheiate cu consumatorii finali, pe lângă operatorul de transport și de sistem energie electrică și operatorii de distribuție energie electrică, pentru acoperirea consumului propriu tehnologic. În poziția de vânzători au participat și producătorii de energie electrică din sursele regenerabile, conform prevederilor legale în vigoare.

Astfel, pentru GO emise pentru cantitățile de energie electrică produse din surse regenerabile și tranzacționate prin MACEE, prin achizitorul unic OPCOM S.A., nu s-a putut identifica trasabilitatea producător E-SRE – furnizor de energie electrică. Drept urmare, în vederea aplicării prevederilor art. 21 alin. (2) din Regulamentul de emitere și urmărire a garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, aprobat prin HG nr. 1232/14.12.2011, s-a aprobat OUG 32/2024, cu modificările și completările ulterioare. În cadrul Anexei 12 din OUG 32/2024 se instituie un mecanism de alocare prin pro-ratare a E-SRE cumpărată de achizitorul unic, de la producătorii de energie electrică din SRE participanți la MACEE, către furnizorii de energie electrică participanți în mod echitabil și transparent, prin indicarea coeficienților de repartizare a cantităților de energie electrică produsă din surse regenerabile de la fiecare producător de E-SRE la fiecare furnizor de energie electrică în parte.

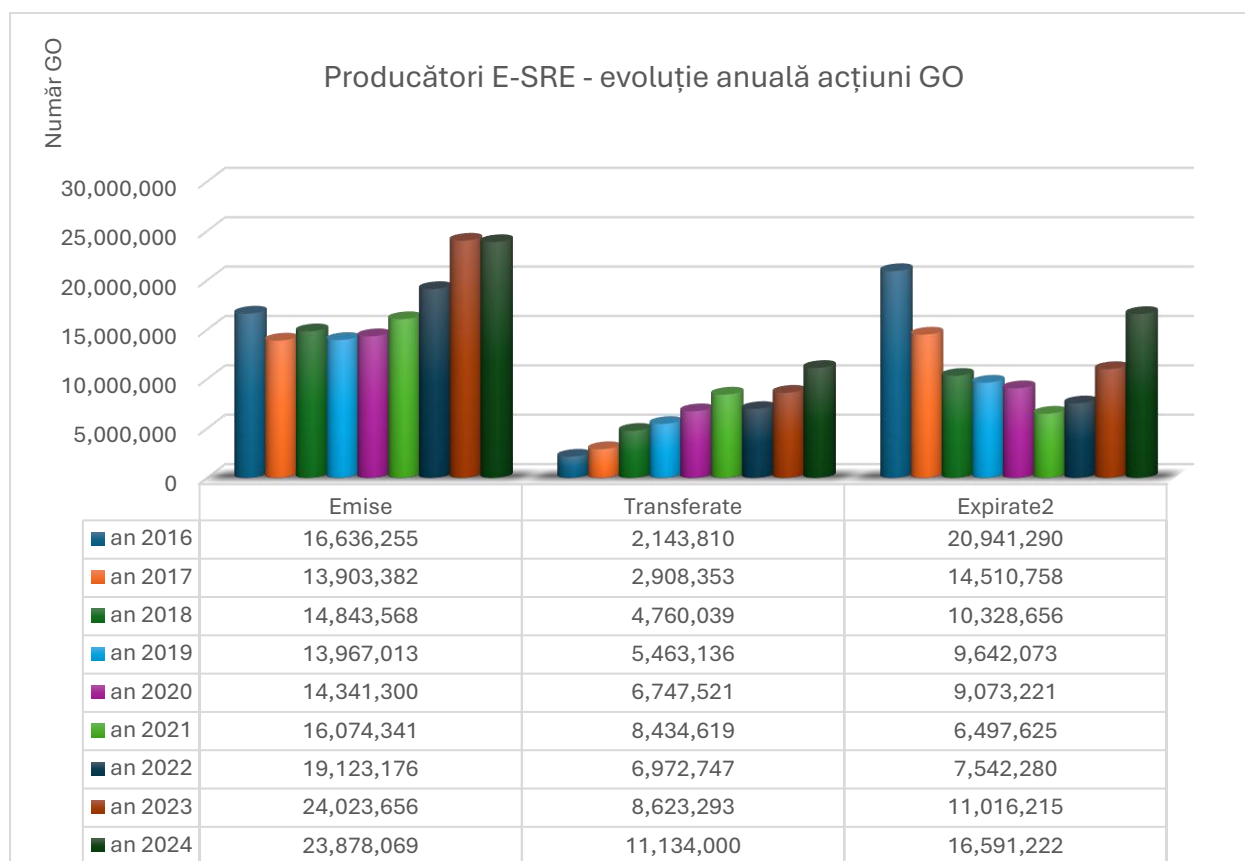
În vederea punerii în aplicare a prevederilor **H.G. nr. 1232/2011**, ANRE a implementat aplicația web pentru emiterea și urmărirea garanțiilor de origine, pe o pagină de internet securizată, dezvoltată special în acest scop.

Odată cu dezvoltarea aplicației, începând din februarie 2013, a devenit funcțional un nou Registrul Unic al Garanțiilor de Origine (RUGO), în format electronic, care conține informații referitoare la garanțiile de origine emise, transferate, retrase și anulate (utilizate).

Totodată, ANRE monitorizează situația garanțiilor de origine pentru energia electrică produsă din surse regenerabile de energie, rezultatele obținute fiind cuprinse într-un raport anual ce conține informații relevante activităților întreprinse în RUGO în anul anterior.

În figura următoare este prezentată situația garanțiilor de origine din contul producătorilor de E-SRE în perioada 2016 - 2024, astfel:

- emise către producătorii de E-SRE;
- transferate de producătorii E-SRE către furnizorii de energie electrică/producători de E-SRE;
- expirate în contul producătorilor E-SRE.

Figura nr. 28

În urma solicitărilor producătorilor de E-SRE, ANRE a emis un număr de 23878069 GO, care corespund unei cantități de E-SRE de aproximativ 23878069 MWh (la emiterea garanțiilor de origine, fracțiunile mai mari sau egale cu 0,5 MWh/centrală/lună se rotunjesc prin adaos la 1 MWh – 1 GO, iar cele mai mici de 0,5 MWh/centrală/lună nu sunt luate în considerare). Se constată o ușoară scădere a numărului de GO emise în 2024 față de numărul de nr. GO emise în anul precedent (în anul 2023 s-au emis 24023656 GO).

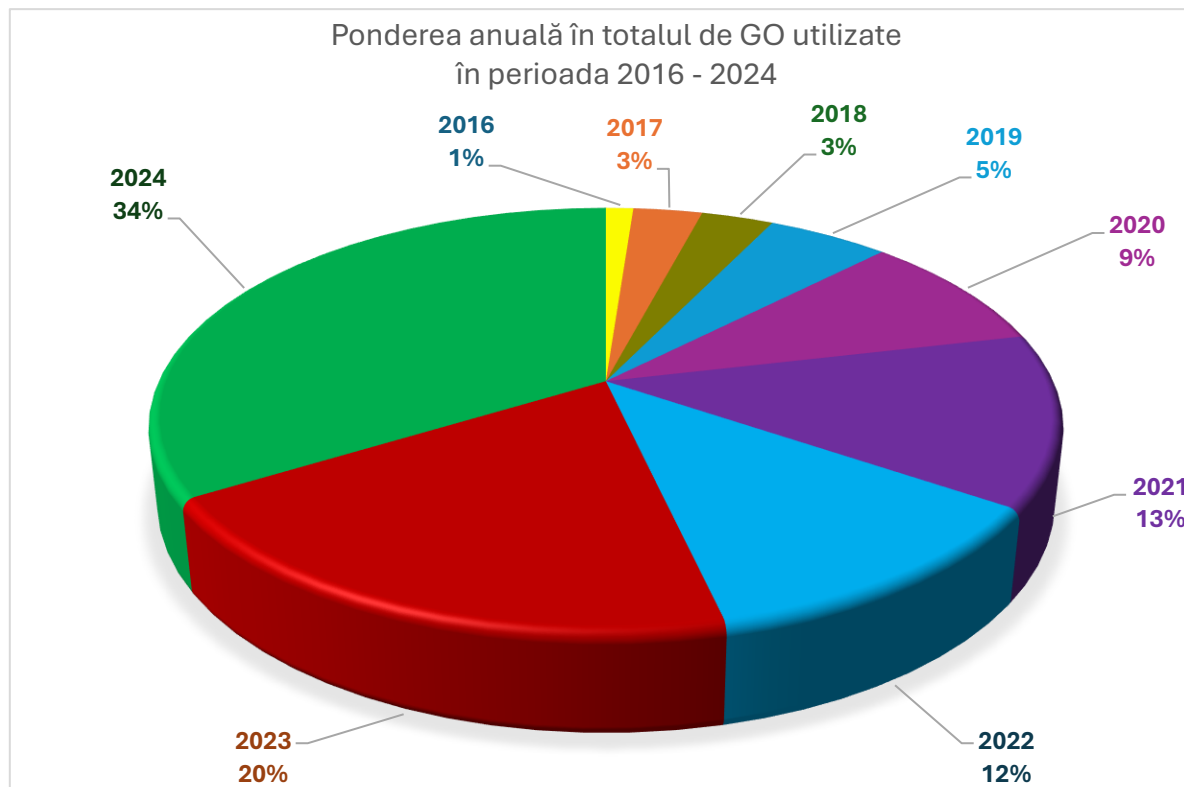
În cursul anului 2024, 418 producători de E-SRE au solicitat emiterea de GO pentru cantitatea de E-SRE produsă, în capacitățile deținute, în perioadele stabilite conform legislație. Față de cei 343 producători de E-SRE ce au solicitat GO în 2023, se constată o creștere de 21,87% a producătorilor de E-SRE care au solicitat emitere de GO, față de anul precedent.

Din totalul GO emise în anul 2024, o pondere de aproape 64,75% au reprezentat garanțiile de origine emise pentru Societatea de Producere a Energiei Electrice în Hidrocentrale Hidroelectrica (Hidroelectrica), care a primit un număr de 14.929.919 GO, pentru energia electrică produsă în hidrocentralele și microhidrocentralele deținute. Numărul total de furnizori de energie electrică activi în RUGO, pe întreaga perioadă a anului 2024 este de 51. Se constată faptul că 13 furnizori de energie electrică nu au avut nici o notificare de utilizare a GO la consumatorii finali, până la sfârșitul anului 2024, deși au primit prin transfer un total de 157.447 GO.

În anul 2024, 58,39% din totalul GO deținute de furnizorii de energie electrică au fost utilizate de către aceștia pentru consumatorii finali deținuți în portofoliul lor, cu scopul de a demonstra sursa de producere a energiei electrice consumate. Este de menționat faptul că numărul final

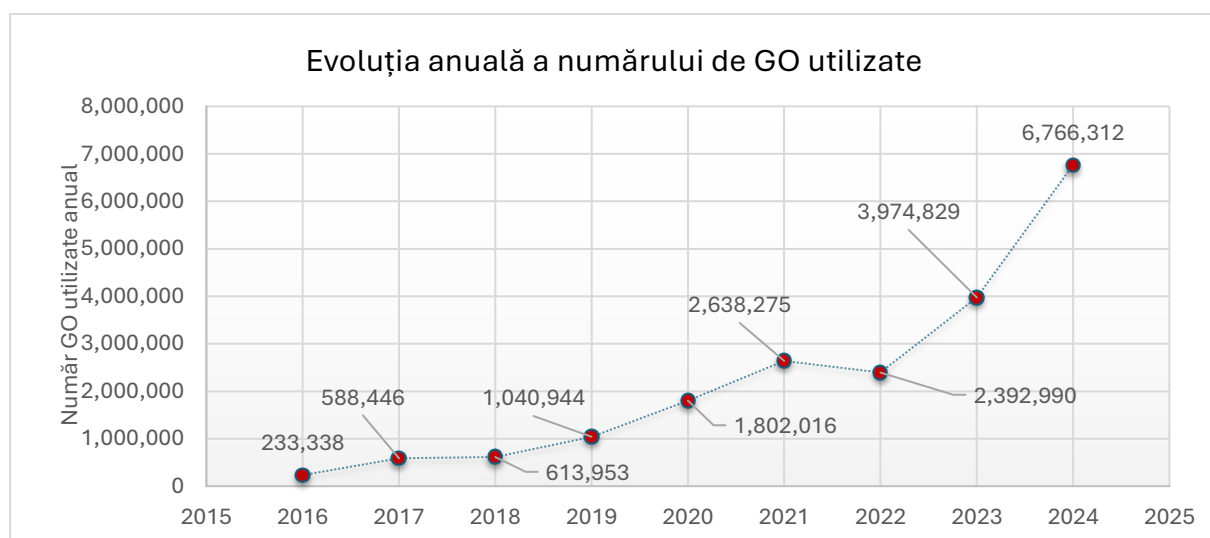
de GO, din cadrul soldului final, poate fi utilizat pe întreaga perioadă de valabilitate a acelor garanții de origine. Ponderea anuală în totalul GO utilizate în întreaga perioadă 2016-2024 este reprezentată în figura nr. 29, de unde reiese trendul în continuă creștere a cererii de utilizare a energiei electrice produse din surse regenerabile și garantată ca atare prin GO.

Figura nr. 29

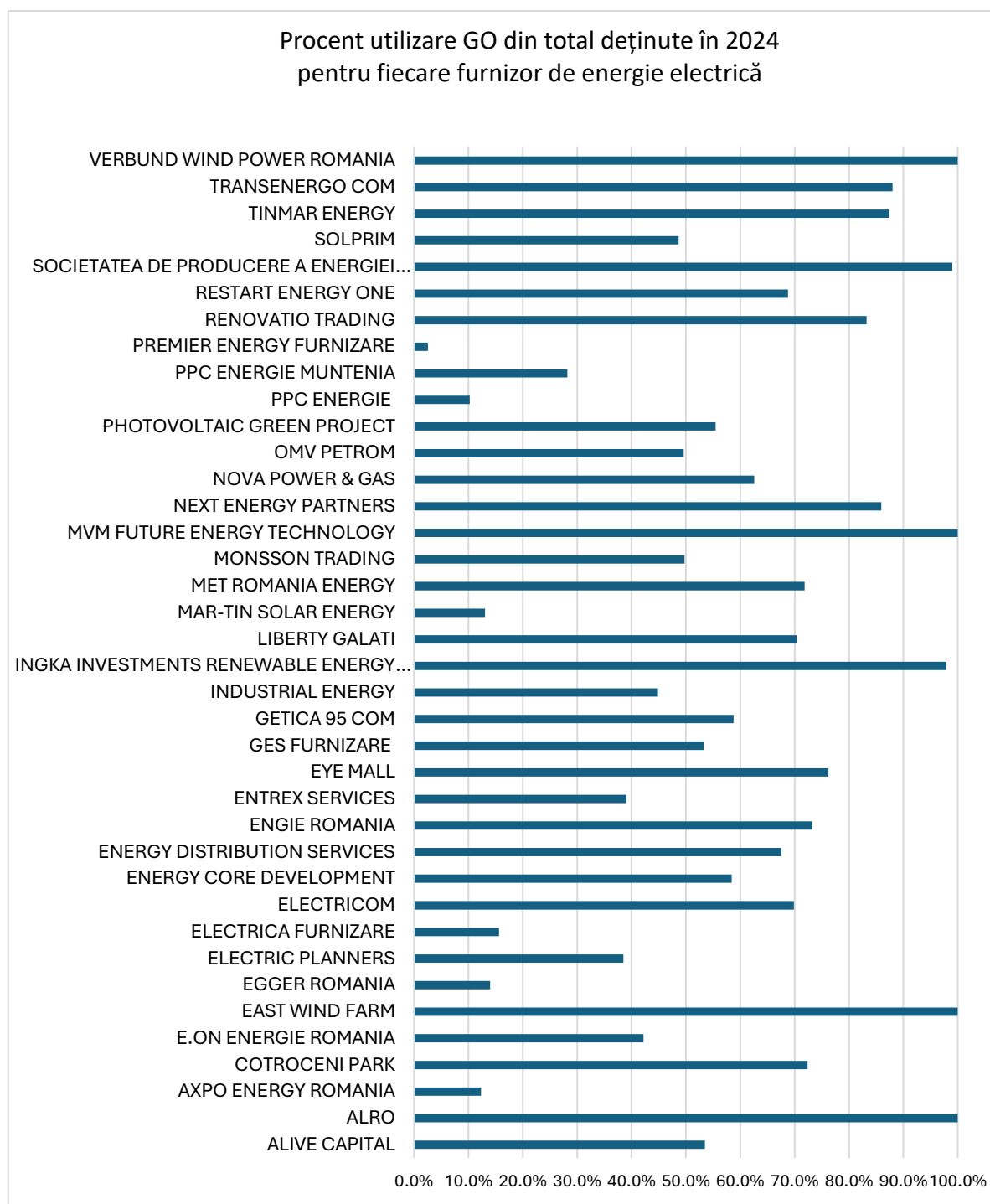

Evoluția anuală a numărului de GO utilizate în fiecare an din 2016 până în 2024 și reflectarea trendului ascendent în continuă creștere:

Figura nr. 30

Procentul de utilizare a GO în 2024 de către fiecare furnizor de energie electrică participant în *RUGO*, din total GO deținute de fiecare în parte este:

Figura nr. 31

Concluziile analizei asupra acțiunilor realizate cu GO în anul 2024 sunt următoarele:

Anul 2024 a reprezentat un an cu creșteri considerabile a acțiunilor de operare în RUGO, ca urmare a solicitărilor operatorilor implicați în sistemul de garantare a energiei electrice produse din surse regenerabile, pentru toate acțiunile relevante, emitere/transfer/utilizare a GO.

ANRE a emis un număr de 23.878.069 GO, față de 24.023.656 GO emise în anul precedent, pentru un număr de producătorilor de E-SRE mai mare cu 21,87%, față de numărul solicitanților aferenți anului anterior.

Cele mai multe GO emise în anul 2024 au fost pentru energia produsă din energie hidroelectrică, 64,75 % din totalul GO emise care au însumat un total de 15.460.125 GO, în ușoară scădere față de 2023. Restul tehnologiilor au înregistrat creșteri în ceea ce privește nr. de GO primite (emise), unde pentru energia electrică produsă din sursă solară s-au emis cu 51,12% mai multe GO decât 2023, iar pentru energia electrică produsă din sursă eoliană s-au emis cu 23,96% mai multe GO decât în anul 2023.

- Numărul total de GO transferate atât din conturile producătorilor de E-SRE cât și din conturile furnizorilor de energie electrică a fost de 11.278.072, mai mare cu 28,51% față de anul precedent, când s-au transferat un total de 8.775.478 GO.

- În anul 2023 numărul GO utilizate de către furnizorii de energie electrică la clienții finali a fost de 3.974.829 GO, reprezentând 48,65% din numărul GO deținute de furnizorii de E-SRE în cursul anului, iar anul 2024 a înregistrat o creștere a GO utilizate la consumatorii finali de 70,22% față de anul anterior. Gradul de utilizare a GO deținute de furnizorii de energie electrică pe întreaga perioadă de referință a înregistrat peste 58%. Este de menționat și faptul că, pe întreaga perioadă de valabilitate a GO rămase în contul furnizorilor de energie electrică la finalul anului 2024, pot fi notificate utilizările acestora.

În consecință, se poate menționa faptul că se preconizează o creștere a activității desfășurate în cadrul sistemului de garantare a E-SRE prin GO, pe fondul politicilor comunitare și naționale de promovare a utilizării energiei electrice produse din surse regenerabile cât și ca urmare a trendului ascendent realizat în ultima perioadă medie de timp.

1.3. Facturarea certificatelor verzi la consumatorii finali

Activitățile de achiziție/tranzacționare/facturare și regularizare a CV la consumatorii finali sunt realizate de furnizorii de energie electrică în baza prevederilor specifice din *Legea nr. 220/2008*, cât și în conformitate cu reglementările ANRE în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (6) și (6¹) din *Legea nr. 220/2008*, ANRE a elaborat *Procedura de facturare a certificatelor verzi (Procedura)*, aprobată prin *Ordinul ANRE nr. 187/2018*, cu modificări și completări introduse prin *Ordinul ANRE nr. 19/2023* care stabilește:

- a. modul de facturare a certificatelor verzi la consumatorii finali;
- b. modul de regularizare a certificatelor verzi la consumatorii finali;
- c. obligațiile de raportare privind facturarea/regularizarea CV aferente energiei electrice facturate/furnizate consumatorilor finali de către furnizorii de energie electrică, operatorii de distribuție, alții decât operatorii de distribuție concesionari, care realizează revânzarea energiei electrice achiziționate de la unul sau mai mulți furnizori de energie electrică către consumatori finali de energie electrică racordați la rețelele acestora de distribuție a energiei electrice și de către producătorii de energie electrică care alimentează cu energie electrică consumatorii racordați prin linii directe de centralele electrice pe care le dețin.

În cadrul prezentului sub-capitol, sub denumirea de furnizori de energie electrică sunt cuprinse categoriile de operatori economici cărora li se aplică prevederile *Procedurii* și care sunt precizate la art. 2 alin. (1) din *Procedură*, după cum urmează:

- a. furnizorii de energie electrică, în activitatea de facturare/regularizare a certificatelor verzi la consumatorii finali;

- b. producătorii de energie electrică care alimentează cu energie electrică consumatorii racordați prin linii directe de centralele electrice pe care le dețin, în activitatea de facturare/regularizare a certificatelor verzi la consumatorii finali;
- c. operatorii de distribuție, alții decât operatorii de distribuție concesionari, care realizează revânzarea energiei electrice achiziționate de la unul sau mai mulți furnizori de energie electrică către consumatorii finali de energie electrică racordați la rețelele acestora de distribuție a energiei electrice.

Furnizorii de energie electrică au obligația ca, în facturile de energie electrică emise consumatorilor finali de energie electrică, să factureze CV aferente energiei electrice consumate, separat față de tarifele/prețurile pentru energia electrică, în conformitate cu prevederile art. 8 alin. (4) din *Legea nr. 220/2008*. Ca urmare, contravaloarea CV se facturează consumatorilor finali de către furnizorul de energie electrică pentru energia electrică facturată acestora în intervalul de facturare, evidențiată distinct în cadrul facturii emise pentru energie electrică, intervalul de facturare a contravalorii CV fiind același cu cel de facturare a energiei electrice.

Conform prevederilor art. 15 din *Procedură* furnizorii de energie electrică transmit la ANRE următoarele date:

a) până la data de 31 martie a fiecărui an, date privind facturarea lunară a contravalorii CV pentru anul anterior aferente energiei electrice facturate (...),.

b) până la data de 30 septembrie a fiecărui an, date privind regularizarea anuală a contravalorii CV aferente anului anterior (...),

În cadrul activității de monitorizare a aplicării prevederilor *Procedurii*, ANRE urmărește un set de indicatori, prin analiza machetelor privind facturarea lunară a CV transmise de furnizorii de energie electrică, completate conform anexelor nr. 1 și 2 la *Procedură* pentru etapa verificării facturării CV la consumatorii finali în anul 2024 și conform anexelor 3 și 4 la *Procedură*, pentru etapa verificării regularizării contravalorii CV pentru anul 2024. Astfel, prin monitorizarea aplicării prevederilor *Procedurii* s-a avut în vedere respectarea următoarelor aspecte:

- Pentru facturarea lunară a CV în anul 2024

- Utilizarea cotei anuale obligatorii estimată de achiziție de CV, stabilită prin *Ordinul ANRE nr. 107/2023* la valoarea de 0,4944765 CV/MWh,
- Prețul mediu ponderat (PMP) al CV utilizate de furnizorul de energie electrică pentru îndeplinirea cotei obligatorii de achiziție de CV pentru anul anterior, care nu poate fi mai mare decât prețul mediu ponderat al tranzacțiilor din piață centralizată anonimă spot a CV din anul anterior. PMP al tranzacțiilor din sesiunile de tranzacționare pe piața centralizată de CV din perioada 1 ianuarie - 31 decembrie 2024 este calculat de *OPCOM SA*²⁵, cu patru zecimale, ca valoare medie ponderată a prețurilor de închidere din sesiunile de tranzacționare din piață centralizată anonimă spot de CV pentru fiecare perioadă, și publicat de acesta pe site-ul propriu. Valoarea calculată pentru anul 2024 este de 145,4271 lei/CV.

²⁵ OPCOM SA - Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale

- Pentru regularizarea anuală a contravalorii CV pentru anul 2024:

- Utilizarea cotei anuale obligatorii de achiziție de CV, stabilită prin *Ordinul ANRE nr. 2/2025* la valoarea de 0,496 CV/MWh,
- Prețul mediu ponderat (PMP) al CV care este determinat de furnizorul de energie electrică pentru îndeplinirea cotei obligatorii de achiziție de CV pentru anul 2024, ca raport între contravaloarea certificatelor verzi efectiv utilizate pentru cota obligatorie de achiziție de certificate verzi pentru anul anterior și numărul de CV necesar a fi achiziționate de respectivul furnizor pentru îndeplinirea integrală a cotei obligatorii de achiziție de CV, calculat cu patru zecimale. În situația în care prețul mediu rezultat este mai mare decât prețul mediu ponderat al tranzacțiilor din sesiunile de tranzacționare pe piața centralizată anonimă spot de CV din anul 2024, regularizarea anuală a contravalorii CV se realizează la prețul mediu ponderat al tranzacțiilor din sesiunile de tranzacționare pe piața centralizată anonimă spot de CV din anul 2024, stabilit de OPCOM SA la valoarea de 145,4271 lei/CV.

În conformitate cu prevederile *Procedurii*, furnizorul de energie electrică facturează contravaloarea CV către consumatorii finali ca produs între următoarele:

- cantitatea de energie electrică facturată în fiecare interval de facturare al anului 2024,
- cota anuală obligatorie de achiziție de certificate verzi, stabilită la valoarea de 0,496 CV/MWh prin *Ordinul ANRE nr. 2/2025*, prețul mediu ponderat al CV tranzacționate pe piața centralizată anonimă spot de CV de 145,4271 lei/CV, stabilit și publicat de OPCOM SA pe pagina proprie de internet la adresa: https://www.opcom.ro/uploads/doc/PCBCV/Rapoarte/raport_PCBCV_2023_RO.pdf. Prețul unitar al CV aferente cantității de energie electrică consumată facturată în anul 2024 se calculează, conform prevederilor art. 9 alin. (4) lit. b) din *Procedură*, ca produs dintre cota anuală obligatorie de achiziție CV în valoare de 0,496 CV/MWh și prețul mediu ponderat al CV în valoare de 145,4271 lei/CV. Astfel, prețul unitar al CV în anul 2024 este 72,1318416 lei/MWh.

În anul 2024, un număr de 100 operatori economici implicați în activități de furnizare și producere a energiei electrice și un număr de 6 operatori de distribuție, alții decât cei neconcesionari, care au facturat energie electrică la consumatorii finali au încărcat în Portalul ANRE datele privind facturarea lunară a CV la consumatorii finali, conform cu anexele nr. 1 și/sau nr. 2 la *Procedură*.

1.4. Activitatea de analiză, modelare și simulare realizată în cadrul ANRE

1.4.1. Prevederi legale

Acțiunile desfășurate prin utilizarea soft-ului PLEXOS au fost structurate în concordanță cu prevederile legale în vigoare privind necesitatea de aducere la îndeplinire a prevederilor articolului 9 alin. (1) lit. s), alin. (5) lit. a), b), c) și f) din *Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007 privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare*.

Analizele și simulările privind funcționarea complexă a Sistemului Electroenergetic Național și a pieței de energie electrică și respectiv gaze naturale, au avut în vedere elaborarea și rularea

de scenarii de analiză pentru determinarea performanțelor diferitelor configurații ale componentelor de producere a energiei electrice (integrând toate tipurile de producere și surse primare de energie electrică: hidro, nuclear, surse regenerabile, hidrocarburi, combustibili solizi) și pentru diferite situații de consum al energiei electrice.

Modelările și simulările au fost realizate cu ajutorul soft-ului PLEXOS²⁶ fiind dezvoltate o serie de modele de analiză, conform datelor și informațiilor extrase și prelucrate din bazele de date din cadrul ANRE adaptate specificității proprietăților și datelor necesare modelelor de simulare, dar și prin colectarea de date actualizate și suplimentare de la operatorii de rețea respectiv din cadrul unor platforme online accesibile în mod gratuit.

1.4.2. Scopul și utilitatea modelării cu ajutorul soft-urilor dedicate

Scopul principal al soft-ului este de a asista ANRE la stabilirea scenariilor necesar a fi modelate din punct de vedere al **funcționării optime a sistemului electroenergetic din România în contextul descentralizării și a creșterii ponderii energiei electrice din surse regenerabile** ce poate influența funcționarea piețelor de energie electrică și gaze naturale. Prin proiectarea și dezvoltarea de scenarii de analiză și modelare folosind datele reale ale sistemului de producere, transport și distribuție a energiei electrice și gaze naturale, ținând cont de planificarea utilizării eficiente a resurselor energetice disponibile, se pot obține rezultate ce pot servi ca bază pentru **analize tehnice și economice considerând implementarea diferitelor scenarii și ținte**, introduse cu pachetul de reglementări emise la nivel european Clean Energy Package.

La nivel european, autoritățile naționale de reglementare lucrează activ pentru a îmbunătăți performanțele piețelor de energie electrică și gaze naturale. Astfel, operatorii de sisteme de transport (OTS) sunt obligați să **evalueze în mod regulat adecvanța SEN pe termen lung** (*capacitatea sistemului electroenergetic de a satisface în permanentă cererile de putere și energie ale consumatorilor, luând în considerare ieșirile din funcțiune ale elementelor sistemului, atât cele programate cât și cele rezonabil de așteptat a se produce neprogramat*) și să pregătească **planuri de dezvoltare ale rețelelor pe termen lung din fiecare țară, în conformitate cu normele aplicabile stabilite de către Uniunea Europeană**.

Autorităților naționale de reglementare din statele membre UE le revine **responsabilitatea de a monitoriza acest proces** și, în majoritatea cazurilor, cum este și cazul ANRE, acestea **pot revizui și aproba planurile sau evaluările operatorilor de sisteme de transport energie electrică și gaze naturale înaintate spre analiză**. Pentru a permite o monitorizare eficientă, este recomandată o înțelegere solidă a beneficiilor, dar și provocărilor pe care le poate aduce cuplarea piețelor europene, pentru a se putea realiza o analiză și propune scenarii de modelare cu ajutorul datelor reale tehnice și comerciale aferente funcționării pieței de energie și a sistemului electroenergetic interconectat.

Astfel, în urma modelării și simulării cu ajutorul soft-urilor dedicate, precum soft-ul PLEXOS dar și altele, autoritățile de reglementare pot beneficia de **capabilități și informații clare** ce pot oferi un real ajutor în revizuirea și **evaluarea în mod critic a planurile de dezvoltare pe termen lung prezentate de OTS și de operatorii de distribuție concesionari**, a funcționării optime a piețelor de energie electrică și gaze naturale, cu luarea în considerare a topologiei rețelei de energie electrică și suportabilitatea țintei RES asumate.

²⁶ PLEXOS este un soft dezvoltat de către Energy Exemplar, utilizat pentru simularea scenariilor de funcționare piață energie electrică și gaze naturale (<https://energyexemplar.com/solutions/plexos/>)

ANRE este de asemenea implicată în promovarea dezvoltării piețelor competitive de energie electrică și gaze naturale ce poate conduce la necesitatea efectuării unor analize de piață mai detaliate ce ar putea fi susținute de o serie de scenarii de modelare și simulare, pentru a evalua impactul potențial al asupra prețului energiei electrice ținând cont de costurile de producere a energiei electrice, costurilor combustibililor utilizați pentru producerea energiei la nivel local, prețurilor pieței de energie la nivel internațional, schimburilor transfrontaliere, concurența și lichiditatea piețelor, cu luarea în considerare a **stării tehnice a rețelelor actuale din România și necesitatea de investiții în rețeaua de producere, transport și distribuție a energiei electrice pentru integrarea optimă a RES** (considerând ținta asumată) și **obținerea unei flexibilități în funcționarea SEN** prin analiza necesității utilizării unor sisteme de backup/stocare.

Activitatea de analiză și modelare cu ajutorul soft-urilor dedicate este capabilă să ofere **informații și prognoze despre viitor** ce pot utilizate în dezvoltarea diferitelor strategii pentru a face față provocărilor viitoare, cum ar fi integrarea optima a SRE. Modelele de analiză prin modelare utilizate la nivelul Comisiei Europene sunt de cele mai multe ori modele simplificate, în primul rând din cauza constrângerilor privind datele de intrare disponibile precum și granularitatea acestora și în al doilea rând de unitățile de procesare și calcul dedicate ce necesită configurații superioare și timp îndelungat pentru rezolvarea unor modele matematice (sisteme energetice digitale) ale unor sisteme energetice reale ținând cont de funcționarea realistă a acestora. În consecință, unele din efectele legate de limitările și constrângerile de funcționare ale sistemului energetic la nivel local pentru fiecare stat membru ar putea fi adesea ignorate în dezvoltarea scenariilor viitoare.

Pe termen mediu și lung, pentru a obține echilibrul optim dintre producție și consum, vor fi necesare soluții suplimentare de flexibilitate precum și o evaluarea realistă a **adecvantei resurselor nu numai la nivel regional (UE) cât și la nivel local** în baza considerării unor scenarii de prognoză și consum ținându-se cont de disponibilitatea surselor de producere a energiei electrice actuale și viitoare, scoaterea din uz a unor active de producere, punerilor în funcțiune viitoare, pentru atingerea țăintelor RES și reducerea emisiilor de carbon.

Instrumentele moderne și soft-urile specifice de analiză și modelare privind dezvoltarea sistemului energetic la nivel local, interconectat, pot oferi o **bază solidă pentru estimările schimbărilor necesare în sistemul electroenergetic** atât din punct de vedere al instalării de noi surse de producere a energiei electrice, dezvoltarea optimă a rețelelor de transport și distribuție precum și creșterea flexibilității utilizării energiei electrice în sistemul energetic (studiile recente abordează necesitatea atât a producerii flexibile de energie electrică, cât și a flexibilizării consumului de energie electrică) pentru a atinge anumite obiectivele și țintele climatice și de mediu.

Examinarea investițiilor necesare în sistemul de producere și transport al energiei electrice cu luarea în considerare a sistemului de producere și transport gaze naturale și găsirea unor opțiuni de flexibilizare devine astfel o **problemă de co-optimizare pentru extinderea capacităților de producție, transport și stocare a energiei electrice la nivel local, interconectat cu sistemele vecine**.

Nevoia de reducere a emisiilor de gaze cu efect de seră a adăugat o nouă dimensiune de luat în considerare pentru **dezvoltarea scenariilor energetice pe termen lung**. În plus față de factorii tradiționali precum progresul tehnologic, considerațiile demografice, economice și politice poate exista un alt aspect al previziunilor energetice moderne legate de luat în considerare cu privire la acoperirea, calendarul și strictetea politicilor de atenuare a emisiilor de gaze cu efect

de seră și a poluanților atmosferici. În timp ce scenariile actuale arată că trecerea la un viitor energetic cu emisii reduse de carbon necesită o schimbare drastică a investiției energetice și a amestecului rezultat în utilizarea tehnologiilor energetice, amestecul tehnologic exact pe tipuri de resurse, căile către mixul necesar, prețul și proiecțiile costurilor aferente ar trebui tratate cu un grad mare de precauție.

Scenariile de analiză nu pot furniza previziuni exacte, dar ar putea fi utilizate ca o **bază solidă a unei viitoare analize calitativă a riscurilor de luare a deciziilor asociate cu diferite căi de progres** spre atingerea ȋintelor asumate la nivelul statului membru.

Recentul context pandemic, respectiv criza COVID-19 a arătat rolul esențial al utilizării datelor și informațiilor pentru gestionarea crizelor dar și pentru luarea deciziilor în cunoștință de cauză de către autorități. Datele relevante au un rol cheie în realizarea obiectivelor Acordului verde European și ale Planului de redresare al UE, având în vedere potențialul lor de inovare și contribuția acestora la eficiență în utilizarea optimă și în monitorizarea de date colectare a industriilor din toate sectoarele, inclusiv sectorul energetic.

Modelarea numerică poate aduce o contribuție majoră la înțelegerea funcționării piețelor de energie electrică și gaze naturale la nivel european și local, a nevoilor de infrastructură locală actuale și viitoare și este un element esențial al oricărui exercițiu de reglementare, analiză și planificare, precum și o cerință pentru analiza efectelor unor modificări legislative emise la nivel european. Modelarea matematică oferă posibilitatea de a cuantifica impactul opțiunilor, în identificarea politicilor alternative, ale căror rezultate pot fi utilizate în sprijinul luării deciziilor, modelările devenind tot mai complexe ținând cont de complexitatea și modul de funcționare specific al sistemelor energetice în ansamblul lor.

Începând cu luna **septembrie 2020**, în cadrul ANRE s-au putut realiza activitățile de analiză și simulare conform ROF, după finalizarea procesului de achiziție publică a licenței soft-ului PLEXOS valabilă pentru o perioadă de 12 luni. Activitatea de analiză și simulare a avut în vedere acțiunile propuse conform **Planului de Acțiuni pentru utilizarea soft-ului PLEXOS** în cadrul ANRE, aprobat de conducerea ANRE.

1.4.3. Modele de analiză dezvoltate și rezultate obținute

Conform competențelor și atribuțiilor ANRE, ținând cont de **principalele funcționalități ale soft-ului PLEXOS**, pe parcursul anului 2024 au fost dezvoltate cu ajutorul soft-ului PLEXOS modele²⁷ de analiză și proiecte de studiu privind influența configurării în model a rețelei de transport a energiei electrice, prin care se analizează acoperirea curbei de consum la nivel de regiune, folosind date reale privind rețelele de transport a energiei electrice.

Datele de natură economică referitoare la funcționarea generatoarelor/producătorilor (costuri cu operarea și mentenanța, costurile fixe, costuri variabile, costurile cu pornirea unităților generatoare, etc.) – au fost considerate datele prelucrate din datele puse la dispoziție de către producători prin documentațiile înaintate pentru rularea PowrSym de către OTS, conform obligațiilor legale în vigoare la momentul configurării bazelor de date.

²⁷ Modelul de energie electrică cu noduri virtuale, Modelul de energie electrică cu rețea de transport energie electrica integrata și Modelul de gaze naturale.

Activitatea de analiză, modelare și simulare cu ajutorul soft-ului PLEXOS a fost canalizată în **4 direcții** principale respectiv:

- **Colectare date** și informații pentru creare și configurare baze de date de tip Excel, .csv, .xml prelucrabile în fișiere specifice soft-ului PLEXOS,
- **Creare baze de date** specifice și modele de analiză în limbajul soft-ului,
- **Configurare și dezvoltare model de analiză:** modele de energie electrică și respectiv modele de gaze naturale.
- **Simulare scenarii de analiză configurate**, interpretare rezultate obținute și calibrări necesare a fi realizate, în funcție de analiza și interpretarea rezultatelor.

Rezultatele obținute din scenariilor analizate cu ajutorul soft-ului, precum și ipotezele de analiză considerate în baza utilizării datelor aferente bazelor de date existente sau actualizate au fost aprobate de conducerea ANRE, conform rapoartelor și notele de informare întocmite în perioada 2020-2024.

În prezent, ANRE a demarat acțiunea de actualizare și reconfigurare a modelelor dezvoltate în PLEXOS către o arhitectură integrată (model integrat energie electrică și gaze naturale), capabilă să susțină analize complexe privind funcționarea și interacțiunea celor două domenii și piețelor de energie electrică și gaze naturale. În acest proces, actualitatea, granularitatea și coerența datelor tehnice și comerciale furnizate de operatorii de transport și sistem devin esențiale pentru crearea unui cadru de simulare realist și relevant din punct de vedere operațional și de reglementare. Utilizarea unor seturi de date actualizate, validate și compatibile cu cerințele și proprietățile specifice soft-ului PLEXOS este importantă pentru o reprezentare fidelă a infrastructurii rețelelor de transport a energiei electrice și respectiv conductelor de transport gaze naturale, a capacităților disponibile, a schimburilor transfrontaliere, precum și a comportamentului piețelor în condiții de stres sau scenarii de tranziție energetică. Această abordare integrată sprijină consolidarea unei perspective sistemice asupra funcționării sistemului electroenergetic național.

1.4.4. Analiza datelor privind funcționarea SEN în anul 2024

Bazele de date specifice analizelor sectorului energiei electrice conțin următoarele date și informații ce sunt actualizate în funcție de necesitățile de modelare ale ANRE:

- Puterile instalate disponibile pentru unitățile de producere a energiei electrice, pe tipuri de surse primare de producere a energiei electrice (hidro, gaze, cărbune, nuclear, eolian, solar, biomasă);
- Caracteristici tehnice specifice fiecărui tip de unitate de producere (randament, durata de intrare în regimul nominal de funcționare, ș.a);
- Costuri unitare pe fiecare tip de unitate de producere a energiei electrice (costuri de operare, costuri cu mentenanța, costuri de pornire/oprire);
- Consumuri specifice de combustibil pentru producerea energiei electrice;
- Grafice anuale de funcționare (opriți planificate și durata lor, în funcție de tipul intervenției pe fiecare tip de unitate de producție);
- Curbe anuale a consumului de energie electrică pentru perioada 2015-2024.
- Prețuri combustibili utilizați pentru producerea energiei electrice;
- Parametrii tehnici ai liniilor de transport și / sau de distribuție energie electrică;
- Date privind emisiile de gaze cu efect de seră (emisii ale unităților de producere a energiei electrice, valori admise de legislația în vigoare, prețuri certificate emisie CO₂, etc.);

- Date privind disponibilitatea de utilizare a capacităților de producție a energiei electrice durată unui an de producție (%), pe tipuri de surse de producere a energiei electrice;
- Date specifice limitărilor și restricțiilor de sistem, limitări de combustibil utilizat pentru producerea energiei electrice,
- Orice alte date necesare în procesul de analiză și modelare (de ex. prețurile energiei electrice conform date site Opcom - PZU, producțiile orare anuale pe tipuri de sursa de producere a energiei electrice conform date site OTS, altele).

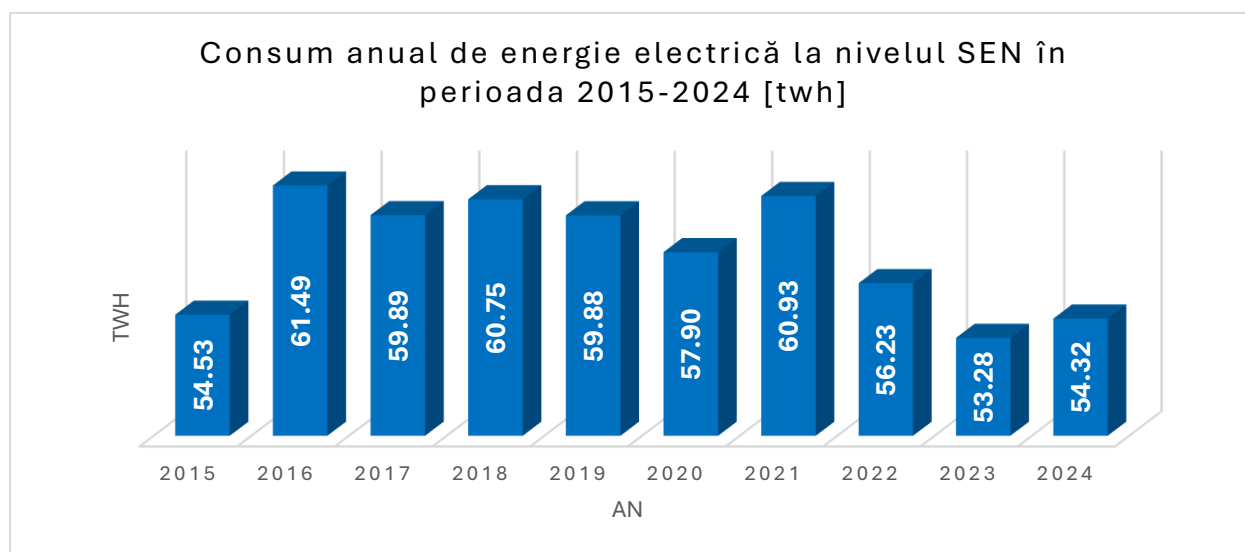
Bazele de date specifice analizelor sectorului gazelor naturale conțin următoarele date și informații ce sunt actualizate în funcție de necesitățile de modelare ale ANRE:

- Date tehnice și economice ale perimetrelor de producție la nivel agregat,
- Date tehnice și economice ale depozitelor de înmagazinare gaze naturale,
- Valorile tarifelor de extracție și înmagazinare aprobate de ANRE,
- Cantitățile totale lunare cumpărate în baza contractelor de Import încheiate și prețul mediu ponderat aferent,
- Date privind traseele conductelor de transport gaze naturale în regiune,
- Parametrii specifici perimetrelor de producție,
- Curba anuală de consum de gaze naturale - date zilnice,
- Orice alte date necesare în procesul de analiză și modelare

Astfel, având în vedere necesitatea actualizării bazelor de date utilizate în activitatea de modelare și simulare în domeniul energiei electrice au fost colectate o serie de date și informații privind funcționare sistemului electroenergetic precum și a pieței de energie electrice pentru ziua următoare.

Tabelul nr.9 Consumul lunar de energie electrica în anul 2024

Nr. Crt.	Luna	Consumul lunar de energie electrică în anul 2024 [MWh]
1.	Ianuarie	5,088,496
2.	Februarie	4,512,359
3.	Martie	4,659,695
4.	Aprilie	4,125,033
5.	Mai	4,039,357
6.	Iunie	4,251,466
7.	Iulie	4,783,534
8.	August	4,394,931
9.	Septembrie	4,048,366
10.	Octombrie	4,436,740
11.	Noiembrie	4,884,334
12.	Decembrie	5,091,488
13.	Total	54,315,801

Figura nr. 32

Conform datelor centralizate cu privire la evoluția anuală a consumului de energie electrică se observă o scădere majoră a consumului de energie electrică al României în ultimii 3 ani, sub valoarea consumului anual al anului 2015.

Conform literaturii de specialitate și tendințelor internaționale, instalarea de sisteme fotovoltaice la nivelul prosumatorilor poate genera o reducere a consumului net de energie electrică din rețea cu până la 20–40% pentru fiecare gospodărie²⁸, în funcție de dimensiunea sistemului, nivelul de autoconsum și gradul de însorire. Această tendință contribuie la scăderea cererii de energie electrică consumată din rețea.

Tabel nr. 10 Evoluție comparativă consum de energie electrica și producție de energie electrică pe tipuri de sursa primară de producere a energiei electrice în anul 2024 față de anul 2023

AN	Consum [GWh]	Productie [GWh]	Carbune [GWh]	Hidrocarburi [GWh]	Ape [GWh]	Nucleara [GWh]	Eoliana [GWh]	Foto [GWh]	Biocombustibil [GWh]
2022	56,228	55,178	10,546	10,617	14,054	11,114	6,917	1,366	564
2023	53,375	56,625	8,171	9,590	18,347	11,210	7,454	1,462	389
2024	54,316	51,496	7,035	10,357	14,267	10,926	6,348	2,092	442
<i>Evoluție în anul 2024 față de anul 2023</i>	1.73%	-9.96%	-16.15%	7.41%	-28.60%	-2.61%	-17.42%	30.10%	11.94%

²⁸ Conform datelor analizate și publicate accesibile la adresa <https://seia.org/net-metering>

Figura nr. 33 Variația orară a consumului de energie electrică în anul 2023 și în anul 2024

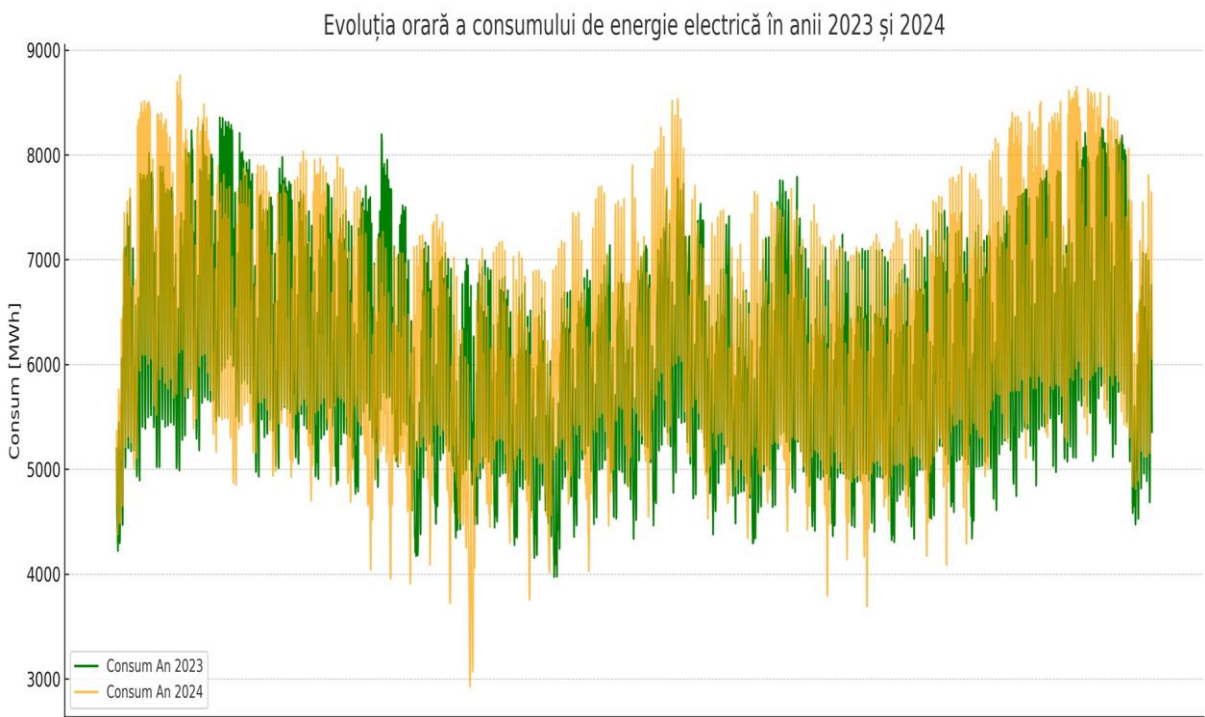

Figura nr.34 Evoluția consumului lunar de energie electrică în perioada 2022-2024 [MWh]

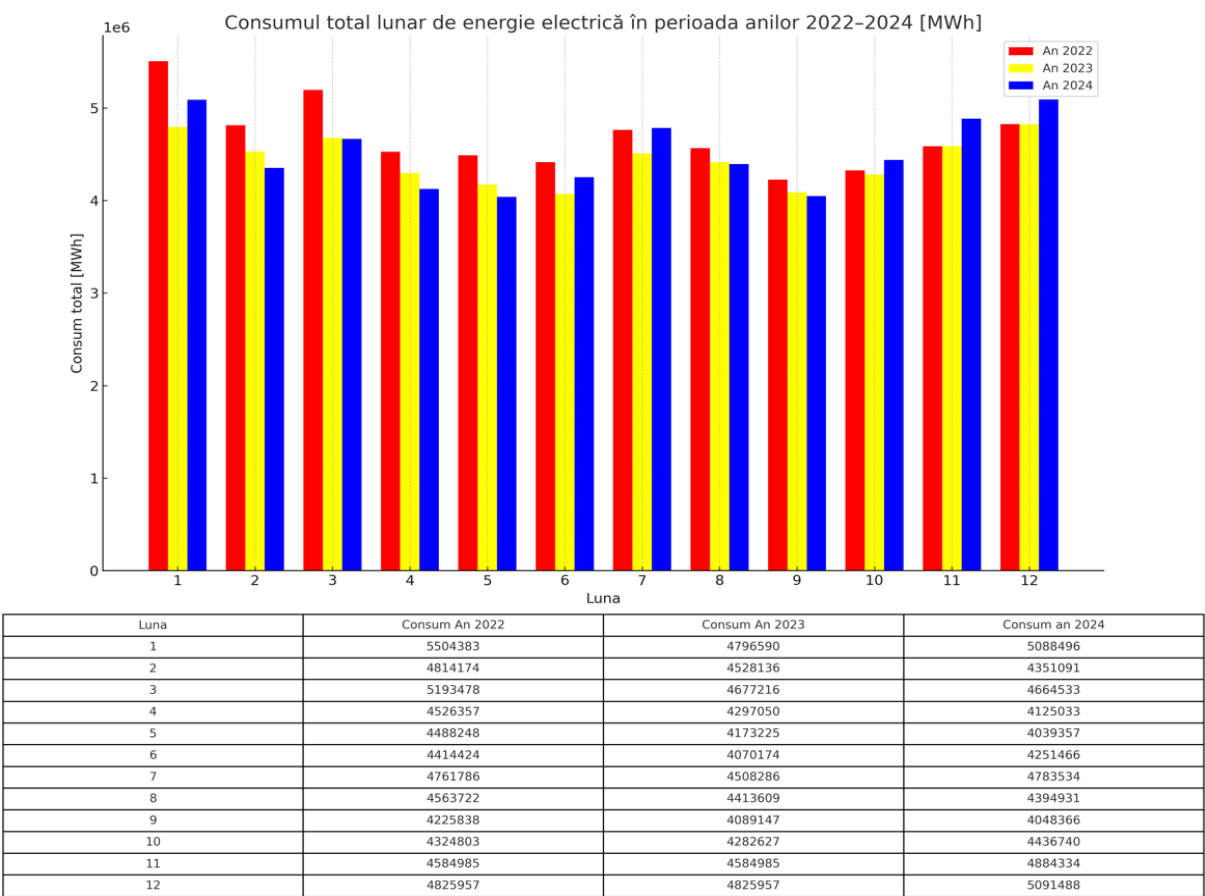
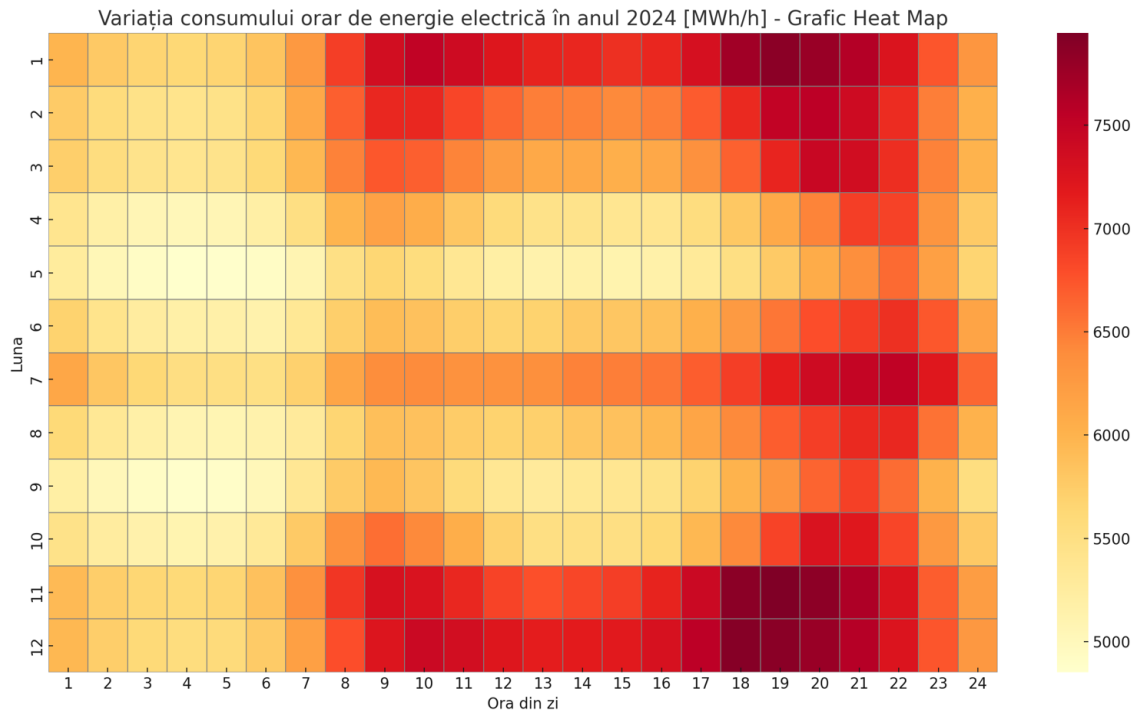
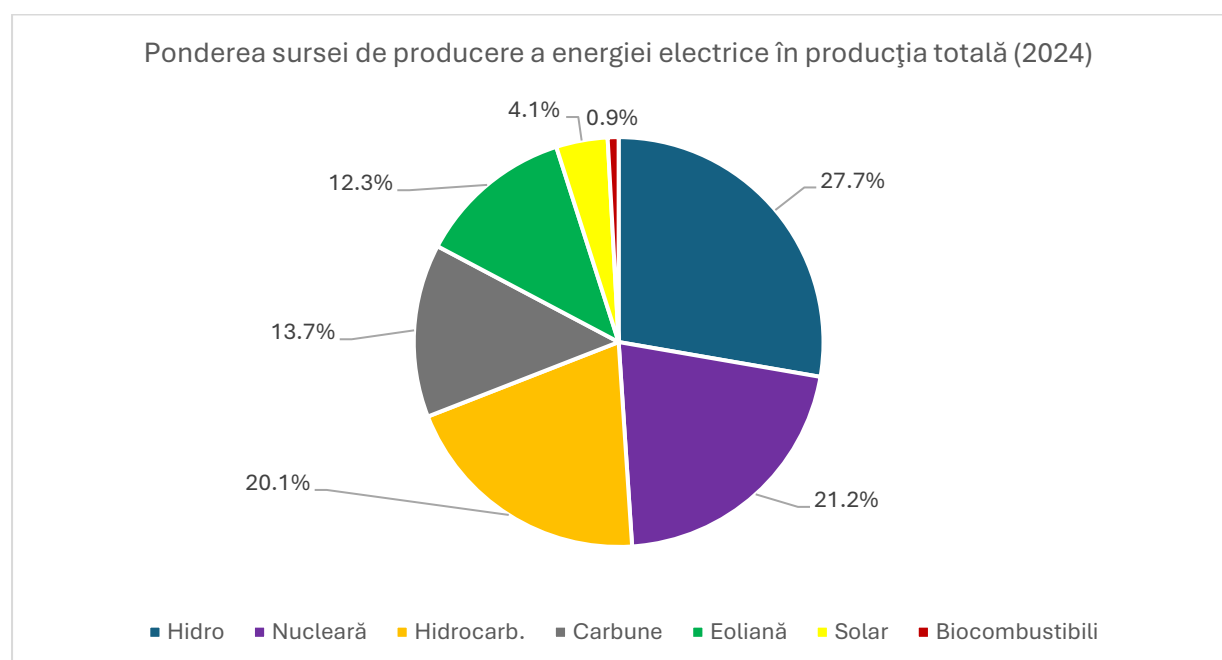

Figura nr. 35. Variația consumului orar de energie electrică în anul 2024 [MWh/h] -grafic de tip Heat Map

Cele mai mari valori de consum de energie electrică în anul 2024 sunt în general evidențiate în intervalul orar **08:00–12:00** și din nou între orele **18:00–21:00**, ceea ce corespunde tipic cu activitatea economică și utilizarea casnică (vârf de dimineața și vârf de seară). Lunile **ianuarie, februarie și decembrie** au cele mai intense culori în orele de vârf, indicând **un consum mai ridicat**, cel probabil din cauza încălzirii electrice sau a iluminatului extins în sezonul rece, în timp ce lunile de vară (iunie–august) arată un **consum mai uniform**, cu intensități moderate pe toată durata zilei, posibil influențat de climatizare, dar cu mai puține vârfuri abrupte.

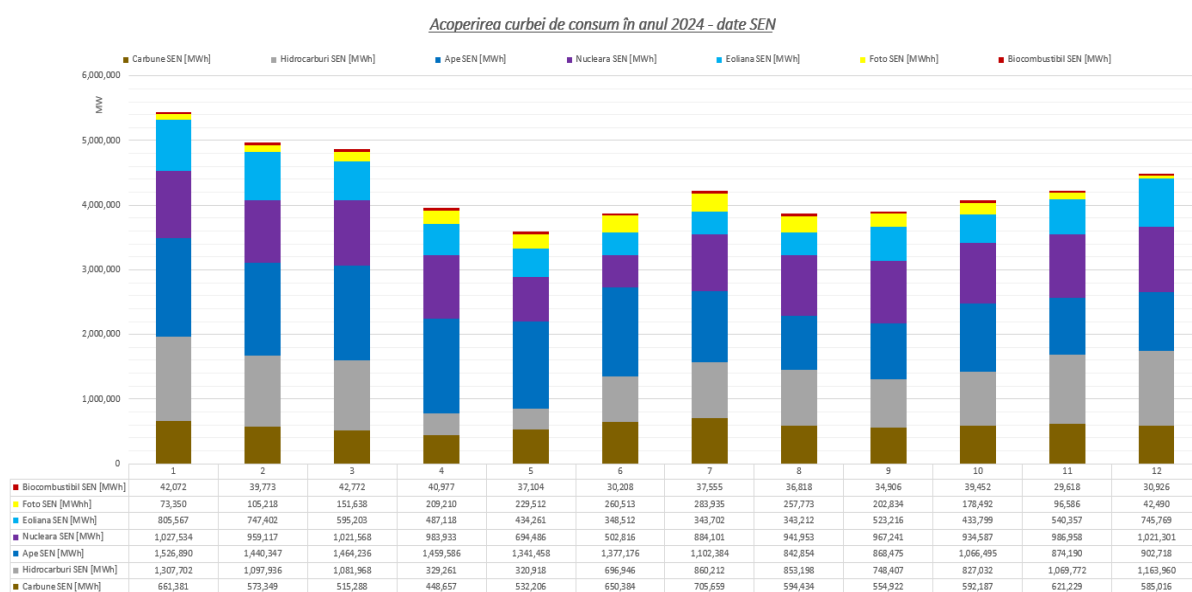
Figura nr. 36

Acest grafic evidențiază ponderea fiecărei surse în **producția totală de energie pentru anul 2024**. Se pot observa clar sursele dominante (cum ar fi **Nucleară, Hidrocarburi**), sursele regenerabile (**Eoliana, Solar, Hidro**) contribuind în diferite proporții, producția pe **Cărbune** și **Biocombustibili** având un rol mai redus în mixul energetic.

Hidro domină atât ca putere instalată, cât și în producție, evidențiind un randament ridicat și o utilizare eficientă. Eoliana și solarul au o capacitate instalată semnificativă, dar o producție mai redusă, influențată de factori naturali precum vântul și radiația solară, ceea ce sugerează necesitatea unor soluții de echilibrare. În schimb, nuclearul, deși subdimensionat ca putere instalată, are un grad de utilizare ridicat, iar sursele precum biomasa, biogazul și deșeurile contribuie marginal, având un impact limitat în mixul energetic național.

Figura nr. 37 Acoperirea curbei de consum lunar de energie electrică în anul 2024 -producție energie electrică pe tipuri de surse [MWh]

În anul 2024, acoperirea curbei de consum de energie electrică a fost caracterizată de o variabilitate mai accentuată față de anul 2023, în special în lunile de vară, când producția din surse regenerabile de producerea energiei electrice (hidro, eoliană și fotovoltaică) a înregistrat scăderi semnificative. Această reducere a fost compensată parțial printr-o creștere a aportului din sursele convenționale, precum carbunele și hidrocarburi, care au asigurat continuitatea alimentării în perioadele de dezechilibru. Deși nivelul total de consum lunar a fost comparabil cu cel din anul precedent **ponderea surselor regenerabile în totalul producției a fost mai volatilă**, semnalând un impact crescut al condițiilor meteorologice asupra stabilității mixului energetic.

Integrarea accelerată a surselor regenerabile de energie (SRE), în special a celor cu caracter intermitent precum energia eoliană și fotovoltaică, impune o analiză riguroasă a **adecvanței sistemului electroenergetic național**. Variabilitatea acestor surse generează incertitudini în planificarea producției și necesită o rezervă suficientă de capacități flexibile, convenționale sau tehnologii de stocare, pentru a răspunde rapid la dezechilibrele dintre cerere și ofertă. În lipsa unor măsuri adecvate, există riscul apariției unor perioade de neacoperire a consumului sau de necesitate crescută pentru importuri. De asemenea, integrarea mecanismelor de răspuns la cerere, precum și investițiile în digitalizare și infrastructura de rețea devin esențiale pentru asigurarea adecvanței sistemului pe termen mediu și lung.

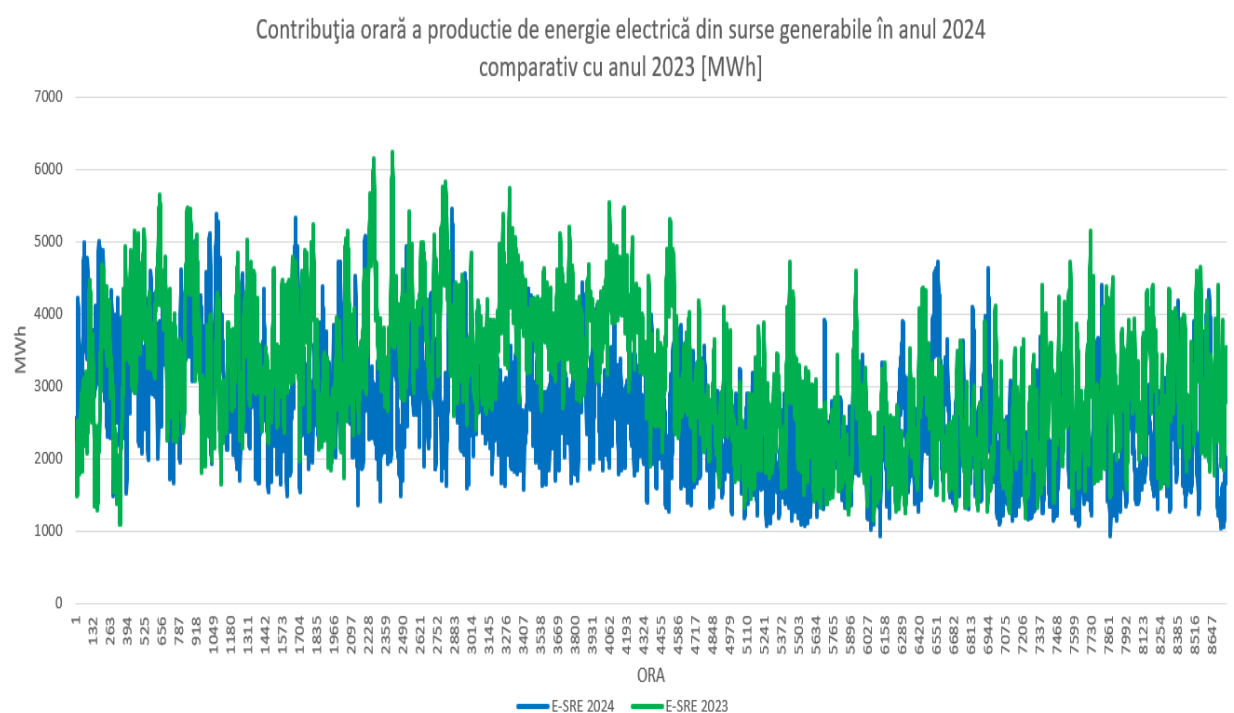
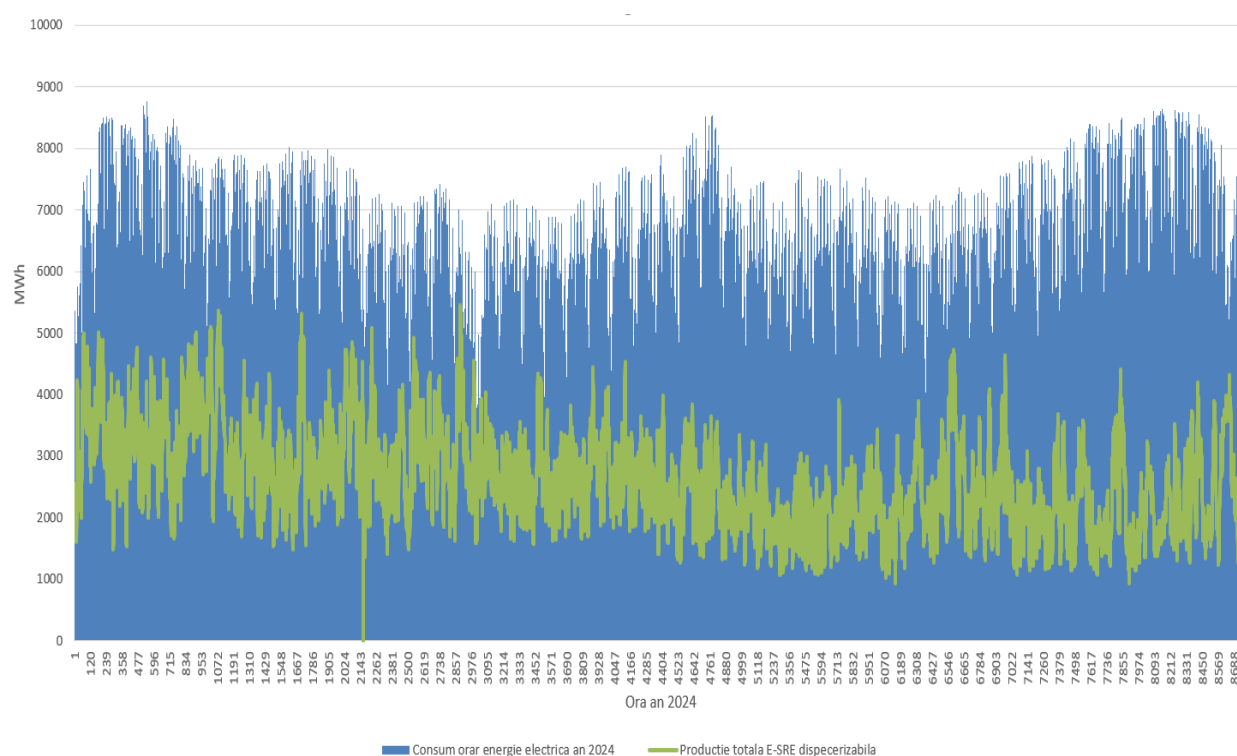
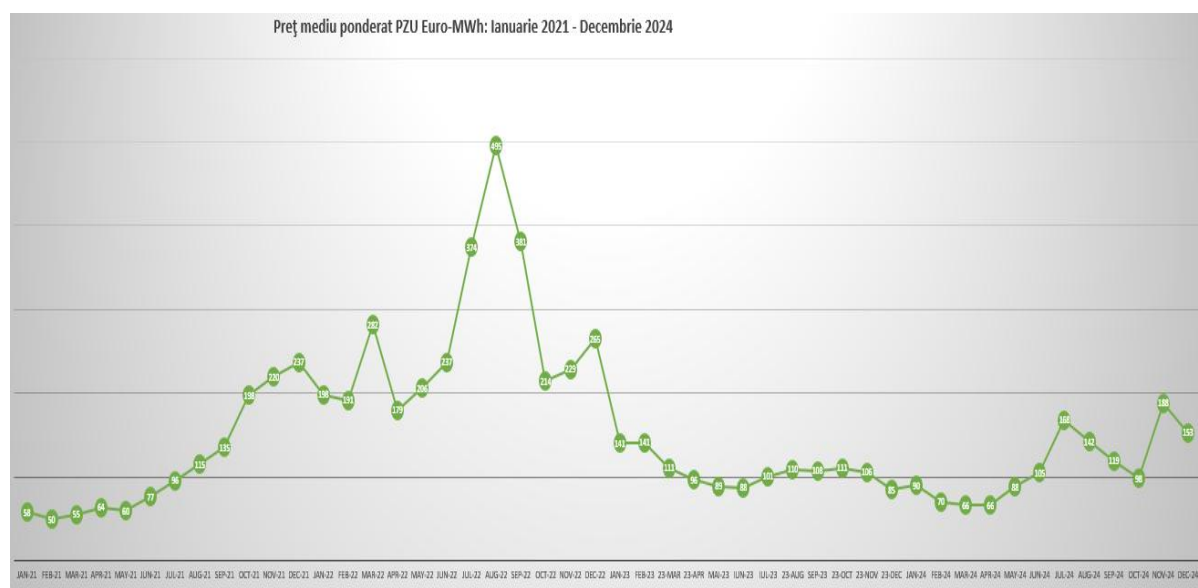
Figura nr. 38**Figura nr. 39** Contribuția producției de tip E-SRE la acoperirea curbei de consum anuale în anul 2024

Figura nr. 40 Evoluția prețului mediu ponderat al energiei electrice pe PZU în perioada ianuarie 2021-decembrie 2024

Prețul mediu al energiei electrice pe PZU în România a cunoscut o volatilitate semnificativă în perioada analizată. Începând cu anul 2021, prețurile au crescut treptat, atingând un vârf accentuat în vara anului 2022, cu un maxim de 495 Euro/MWh în august 2022. Acest vârf reflectă cel mai probabil efectele crizei energetice europene, generate de instabilitățile geopolitice și de creșterea prețurilor la gaze naturale. Ulterior, prețurile au scăzut semnificativ, stabilizându-se în 2023 într-un interval mai scăzut și relativ constant, în jurul valorii de 100 Euro/MWh. În 2024, se observă o ușoară revenire a prețurilor în a doua jumătate a anului, culminând cu o nouă creștere în luna noiembrie (188 Euro/MWh), urmată de o scădere în luna decembrie. Această evoluție sugerează o piață influențată atât de factori sezonieri, cât și de contextul internațional, dar cu o tendință de normalizare după perioada de vârf.

Evoluția prețului mediu pe piața pentru ziua următoare (PZU) din România în perioada 2021–2024 evidențiază necesitatea unui cadru de reglementare echilibrat și adaptabil, capabil să asigure funcționarea eficientă a unei piețe liberalizate, dar și protecția consumatorilor și a investițiilor pe termen lung.

Vârful de preț din 2022, generat în contextul crizei energetice europene, a scos în evidență vulnerabilitatea sistemului în fața dezechilibrelor dintre cerere și ofertă, accentuate de o capacitate de producție limitată și de dependența de surse externe. Aceste episoade extreme confirmă importanța unor mecanisme de adevare a capacității, precum și a unei strategii coerente de diversificare a surselor de producție.

Stabilizarea relativă din anul 2023 sugerează eficiența intervențiilor și funcționarea pieței în condiții de echilibru, însă creșterea din 2024 confirmă caracterul volatil și sezonier al pieței. Pentru a proteja consumatorii și a asigura securitatea energetică, reglementatorul are rolul de a urmări întărirea mecanismelor de piață, stimularea investițiilor sustenabile și integrarea tehnologiilor noi, în paralel cu monitorizarea comportamentului concurențial.

1.4.5. Concluzii și propuneri de acțiuni viitoare privind activitatea de modelare

Tranziția energetică și decarbonizarea profundă a viitorului mix de energie electrică vor necesita o integrare optimă a surselor intermitente de energie produsă din surse regenerabile.

Ponderea mare a surselor variabile de energie (vRES) în viitoarea producție de energie electrică precum și dependența acestora de variațiile climatice, are potențialul de a schimba semnificativ dinamica sistemului de alimentare cu energie electrică atât la nivel local, cât și la nivel regional. Modul în care flexibilitatea este oferită în prezent de tehnologiile convenționale de producere energie termică (care oferă în prezent o mare parte din flexibilitate pe toate intervalele de timp) va genera necesitatea de analiză a posibilității de integrare a viitoarelor capacități de energie din surse regenerabile dar și tehnologiilor noi, cum ar fi hidrogenul, combustibilii din surse regenerabile, cu respectarea în același timp a condițiilor de siguranță și reziliență în alimentarea continuă cu energiei electrice a consumatorilor racordați la rețelele de energie electrică și gaze naturale.

În acest context, va deveni esențială dezvoltarea unor soluții tehnice și operaționale care să permită o coordonare eficientă între cerere și ofertă, inclusiv prin digitalizarea sistemelor energetice, implementarea de tehnologii de stocare a energiei la scară largă, precum și prin modernizarea infrastructurii de transport și distribuție a energiei electrice.

Analizele realizate cu ajutorul scenariilor modelate trebuie să fie capabile să ofere informații despre viitor și permit stabilirea de strategii pentru a face față provocărilor legate de dinamica implementării și disponibilității surselor de producere a energiei (electrice), cum ar fi integrarea optimă a surselor de energie regenerabile, a capacităților de stocare în vederea reducerii impredictibilității funcționării capacităților de producere utilizând surse regenerabile, care sunt surse de energie electrice variabile și greu predictibile.

Astfel modelele folosite pentru analiza dezvoltării viitoarelor sisteme energetice sunt de cele mai multe ori modele simplificate, în primul rând din cauza constrângerilor privind datele de intrare disponibile și granularitatea acestora dar și a unităților de procesare și calcul ce necesită configurații tehnice adecvate scopului simulărilor și timp îndelungat pentru rezolvarea unor modele matematice complexe de analiză, conținând cel mai adesea milioane de variabile.

Ținând cont de aceste aspecte, efectele legate de limitările și constrângerile reale ale sistemului energetic din rețeaua de transport și distribuție a energiei electrice și diferențele la nivel local și regional pentru fiecare stat membru sunt adesea ignorate atunci când se dezvoltă și implementează scenarii de analiză și modelare a sistemelor energetice.

Pe termen scurt pentru a obține și menține echilibrul optim dintre producție și consum, sunt necesare urgent soluții suplimentare de flexibilitate. De asemenea, poate fi necesară o evaluare realistă a adecvării resurselor la nivel regional și local pe bază de scenarii de prognoză viitoare pentru consum, ținând cont de disponibilitatea resurselor de producere a energiei actuale și viitoare, scoaterea din uz a unor active de producere, atingerea obiectivelor privind țintele RES, emisiile de carbon și altele.

Instrumentele moderne și aplicațiile specifice de analiză privind evaluarea dezvoltării sistemului energetic studiat (la nivel local), inclusiv în sistem interconectat (nivel regional), de tipul soft-ului PLEXOS, pot oferi o bază solidă pentru îndeplinire atribuțiilor ANRE prevăzute prin articolul 9 alin. (1) lit. s), alin. (5) lit. a), b), c) și f) *din OUG 33/2007*, permițând evaluări ale schimbărilor necesare în sistemul energetic atât din punct de vedere al instalării de noi surse

de producere a energiei electrice, dezvoltarea optimă a rețelilor de transport și distribuție precum și creșterea flexibilității utilizării energiei electrice în sistemul energetic (studiile recente abordează necesitatea atât a generării flexibile de energie, cât și a consumului) pentru a atinge anumite obiective și ținte climatice și de mediu. Examinarea investițiilor necesare în opțiuni de flexibilitate devine astfel o problemă de co-optimizare pentru extinderea capacităților de producție, transport și stocare a energiei electrice.

Modelarea și simularea joacă un rol important în domeniul energiei din mai multe motive:

➤ *Înțelegerea și analiza comportamentului sistemului*

Modelarea și simularea permit înțelegerea comportamentului sistemului energetic în diverse scenarii și condiții. Aceasta ajută la identificarea potențialelor probleme și la evaluarea impactului diferitelor politici și reglementări.

➤ *Evaluarea impactului politicilor și reglementărilor*

Utilizarea rezultatelor modelării și simulării permite evaluarea impactului politicilor și reglementărilor propuse înainte de implementarea lor efectivă. Acest lucru poate ajuta la identificarea potențialelor consecințe nedorite și la ajustarea politicilor și măsurilor pentru a maximiza beneficiile și a minimiza riscurile sau eventuale probleme ce pot apărea-

➤ *Proiectarea și evaluarea infrastructurii existente prin integrarea de noi surse de producere și transport energie la nivel național*

Modelarea și simularea facilitează proiectarea și evaluarea infrastructurii energetice, inclusiv rețelele de transport energie electrică și gaze naturale, noi centralele electrice și integrarea unor noi surse de energie regenerabilă. Acest lucru permite planificarea dezvoltării sustenabile și eficiente a infrastructurii la nivel național, în concordanță cu Planurile Naționale Integrate privind Energia și Clima (PNIESC).

➤ *Formarea deciziilor privind reglementarea*

Datele și informațiile obținute din modelările și simulările realizate pot servi drept bază pentru luarea deciziilor politice și de reglementare informate. Acestea oferă o perspectivă holistică și cantitativă asupra impactului diferitelor opțiuni și măsuri. Evaluarea impactului politicilor și reglementărilor în domeniul energiei electrice și/sau al gazelor naturale implică adesea necesitatea utilizării modelelor și simulărilor pentru a anticipa și evalua corect efectele acestor schimbări înainte de a fi implementate. Aceste modele pot lua în considerare interacțiuni complexe între diferite aspecte ale sistemelor de energie electrică și gaze naturale și pot oferi informații importante pentru elaborarea și ajustarea politicilor și reglementărilor.

Este recomandată o înțelegere solidă a beneficiilor dar și provocărilor pe care le poate aduce cuplarea piețelor europene, pentru a se putea analiza cu ajutorul datelor reale tehnice și comerciale aferente funcționării pieței de energie și a sistemului electroenergetic interconectat. Astfel, în urma modelării și simulării cu ajutorul soft-urilor dedicate, precum soft-ul PLEXOS, autoritățile de reglementare pot beneficia de capacități și informații clare ce pot oferi un real ajutor în revizuirea și evaluarea în mod critic a planurilor de dezvoltare pe termen lung prezentate de operatorii de transport și de operatorii de distribuție concesionari (energie electrică și gaze naturale), a funcționării optime a piețelor de energie electrică și gaze naturale,

cu luarea în considerare a topologiei rețelei de energie electrică, suportabilitate țintei RES asumate și altele.

ANRE este de asemenea implicată în promovarea dezvoltării piețelor competitive de energie electrică și gaze naturale ce poate conduce la necesitatea efectuării unor analize de piață detaliate și o serie de scenarii de modelare și simulare, pentru a evalua impactul potențial al modificărilor asupra costurilor de producere a energiei electrice, prețurilor pieței de energie, schimburilor transfrontaliere, concurenței și lichidității piețelor, ținând cont de starea tehnică a rețelelor și necesitate de investiții în rețeaua de producere, transport și distribuție a energiei electrice pentru integrarea optimă a RES (considerând ținta asumată) și obținerea unei flexibilități în funcționarea SEN prin necesitatea utilizării unor sisteme de stocare adecvate.

Modelarea și simularea sunt instrumente esențiale în cadrul reglementărilor domeniului energiei electrice și gazelor naturale, contribuind la înțelegerea, optimizarea și emiterea de reglementări pentru un sistem energetic mai fiabil, mai eficient și mai sustenabil.

Evaluarea unor scenarii și situații critice de funcționare SEN poate oferi bază solidă pentru reevaluarea reglementărilor în vigoare aplicabile domeniilor specifice și necesităților viitoare de monitorizare a impactului reglementărilor pe termen mediu și lung.

Utilizarea modelărilor și simulărilor avansate, precum cele oferite de PLEXOS, este cu atât mai importantă în contextul tranziției energetice, al integrării surselor regenerabile variabile și al creșterii interdependențelor regionale. Aceste instrumente permit evaluarea scenariilor complexe, testarea deciziilor strategice înainte de implementare și identificarea riscurilor și oportunităților într-un mod riguros și fundamentat.

Totodată, din perspectiva reglementatorului, este importantă formarea și consolidarea unei echipe de specialiști capabili să utilizeze, interpreteze și adapteze modelele de simulare la specificul sistemului energetic național. Instruirea continuă și dezvoltarea competențelor interne în domeniul modelării energetice reprezintă un pilon important pentru susținerea unui proces de reglementare robust. Consolidarea competențelor tehnice în cadrul autorității de reglementare este importantă pentru asigurarea unei supravegheri eficiente a piețelor de energie, pentru elaborarea de reglementări bine fundamentate și pentru menținerea unui cadru decizional coerent, transparent și aliniat obiectivelor strategice naționale și europene.

În concluzie, modelarea numerică cu ajutorul PLEXOS a funcționării optime a sistemului energetic (electroenergetic și de gaz natural) din România poate aduce o contribuție majoră la înțelegerea funcționării piețelor de energie electrică și gaze naturale atât la nivelul regiunii România cât și la nivel european, a nevoilor de infrastructură și surse de producție locală actuale și viitoare și este un element esențial al oricărui exercițiu de reglementare, analiză și planificare pe termen scurt, mediu și lung.

VI.2 PRODUCEREA ENERGIEI ELECTRICE ȘI A ENERGIEI TERMICE ÎN COGENERARE

2.1 PROMOVAREA ENERGIEI ELECTRICE PRODUSE ÎN COGENERARE DE ÎNALTĂ EFICIENȚĂ

Priorități în promovarea energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență

Principalele priorități ale activității de reglementare în domeniul promovării energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență pentru anul 2024 au fost următoarele:

- a) elaborarea de reglementări care să permită aplicarea schemei de promovare de tip bonus instituită prin *H.G. nr. 219/2007* și implementată prin *HG nr. 1215/2009*;
- b) emiterea deciziilor lunare de aprobare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus;
- c) emiterea deciziilor anuale de calificare, pentru anul 2023, a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin;
- d) emiterea deciziilor privind supracompensarea activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare 01.01.2023-31.12.2023;
- e) emiterea ordinelor de aprobare a valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare și ale prețurilor de referință pentru energia electrică, aplicabile în anul 2024 – perioada iulie-octombrie;
- f) emiterea deciziilor de aprobare a valorilor bonusurilor pentru energia electrică și a prețurilor reglementate pentru energia termică, pentru producătorii care au accesat schema de sprijin, pentru perioada iulie-octombrie 2024;
- g) emiterea ordinelor de aprobare a valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare și ale prețurilor de referință pentru energia electrică, aplicabile în noiembrie-decembrie 2024 și în anul 2025;
- h) realizarea analizei de ante-supracompensare pentru perioada de evaluare 01.01.2025 – 31.12.2025 - ANRE analizează costurile și veniturile aferente activității de producere a energiei electrice în cogenerare de înaltă eficiență, respectiv a energiei termice produse în cogenerare, estimate pe anul următor pentru fiecare producător care beneficiază de schemă de sprijin și, în conformitate cu rezultatele obținute, se aprobă bonusurile pentru fiecare producător, pentru anul următor;
- i) emiterea deciziilor de aprobare a bonusului pentru energia electrică și a prețurilor reglementate pentru energia termică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, pentru perioada noiembrie – decembrie 2024 și pentru anul 2025;
- j) emiterea avizelor pentru aprobarea prețurilor pentru energia termică pe baza formulelor de determinare/ajustare a prețului pentru energia termică produsă și livrată din centrale de cogenerare în cazul în care operatorii și administrația publică locală au optat pentru stabilirea prețului energiei termice pe bază de formule precum și emiterea avizelor pentru aprobarea prețurilor reglementate pentru energia termică în cogenerare determinate pe baza acestor formule;
- k) analizele de ajustare a contribuției pentru sem. I 2024, pentru perioada iulie-octombrie 2024, pentru perioada noiembrie-decembrie 2024 și emiterea ordinelor de aprobare a contribuției pentru cogenerare în perioadele respective;

Pe parcursul anului 2024, ANRE a emis decizii privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care **nu beneficiază de scheme de sprijin** pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, după cum urmează:

a) emiterea deciziilor privind **aprobarea valorilor prețurilor de referință** pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în perioada iulie – octombrie 2024;

b) emiterea deciziilor privind **aprobarea valorilor prețurilor de referință** pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în perioada noiembrie - decembrie 2024 și semestrul I al anului 2025.

Activitatea pe prioritățile de reglementare a) - k) în domeniul promovării energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență pentru anul 2024 s-a materializat în:

Elaborarea de reglementări care să permită aplicarea schemei de sprijin de tip bonus

În anul 2024 au fost aprobate **11 reglementări**, și anume Ordinele nr. 13 din 22.05.2024, nr. 19 din 12.06.2024, nr. 20 din 12.06.2024, nr. 48 din 26.06.2024, nr. 73 din 15.10.2024, nr. 74 din 15.10.2024, nr. 76 din 22.10.2024, nr. 84 din 19.11.2024, nr. 87 din 03.12.2024, nr. 88 din 10.12.2024 și nr. 91 din 17.12.2024.

De asemenea, au fost emise **trei reglementări** aplicabile producătorilor în cogenerare care nu au accesat schema de sprijin de tip bonus, și anume: Ordinele nr. 12 din 22.05.2024, nr. 21 din 12.06.2024 și nr. 75 din 15.10.2024.

Emiterea deciziilor lunare de aprobare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus

În lunile ianuarie - decembrie 2024 au fost emise **12 decizii** de aprobare a cantităților **lunare** de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus.

Deciziile sunt destinate beneficiarului C.N. Transelectrica S.A. în calitate de Administrator al schemei de sprijin de tip bonus și reprezintă temeiul de stabilire, de către acesta, a drepturilor lunare de încasare ale producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare conform prevederilor art. 10 alin. (2) și art. 16 din H.G. nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare.

Cantitățile lunare de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de bonus au fost determinate conform prevederilor art. 31 - 34 din *Regulamentul de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență*, aprobat prin *Ordinul ANRE nr. 114/2013*, cu modificările și completările ulterioare.

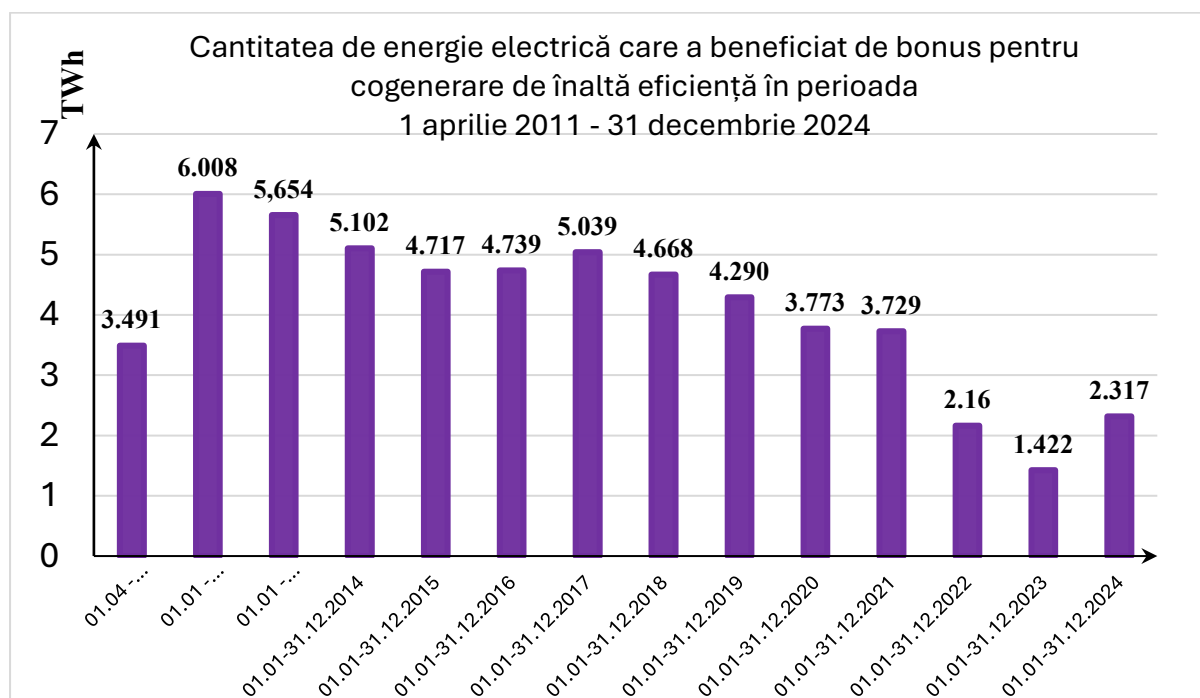
Pentru cei 22 de producători vizați, cantitatea totală de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de bonus pentru perioada ianuarie – decembrie 2024 a fost de 2,294 TWh, înainte de regularizarea care se efectuează în luna martie 2025, respectiv de

2,317 TWh după regularizarea efectuată în luna martie 2025, **cu o creștere de cca. 62,94% față de valoarea corespunzătoare anului 2023**, ca urmare a faptului că o parte dintre producătorii care nu au putut accesa prelungirea schemei de sprijin în anul 2022 au accesat mai târziu, în cursul anului 2023, solicitarea de acces la prelungirea schemei putând fi realizată de producători până cel târziu la 10 decembrie 2023, conform prevederilor HG nr. 1215/2009.

Emiterea deciziilor anuale de calificare a cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin

În luna martie 2024 au fost emise **23 de decizii** privind calificarea cantității de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată din centralele care au beneficiat de schema de sprijin pentru perioada ianuarie-decembrie 2023.

Deciziile anuale de calificare au stat la baza regularizării plăților corespunzătoare bonusului pe perioada ianuarie-decembrie 2023, de către C.N. Transelectrica S.A. Cantitatea calificată pentru anul 2023, cumulată pentru cei 23 de producători, a fost de 1,422 TWh.

Emiterea deciziilor privind supracompensarea activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare 01.01.2023-31.12.2023

În luna martie 2024 au fost emise **2 decizii** privind supracompensarea activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare 01.01.2023-31.12.2023.

În urma realizării analizei privind supracompensarea activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare 01.01.2023 - 31.12.2023, analiză efectuată în trim. I al anului 2024, s-a constatat că, din aplicarea schemei de sprijin pentru perioada menționată pentru 32 de centrale de producere a energiei electrice și termice în cogenerare (aflate în exploatarea comercială a 23 de producători), la 3 centrale (2 producători) s-a înregistrat supracompensarea activității de producere a energiei electrice și

termice în cogenerare, într-un quantum total de 5.482.571 lei. Deciziile președintelui ANRE referitoare la quantumul supracompensării au stat la baza emiterii deciziilor și facturilor de către C.N. Transelectrica S.A. pentru recuperarea valorii supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență aferente perioadei de evaluare 01.01.2023 - 31.12.2023 constatate.

Emiterea deciziilor de aprobare a valorii bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, a valorilor prețurilor reglementate pentru energia termică livrată sub formă de apă fierbinte din centralele de cogenerare pentru perioada iulie-octombrie 2024, perioada noiembrie – decembrie 2024 și anul 2025, precum și realizarea analizei de ante-supracompensare pentru perioada de evaluare 01.01.2025 – 31.12.2025

În luna iunie 2024 au fost emise **15 decizii** de aprobare care stabilesc valoarea bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și valoarea prețului reglementat pentru energia termică livrată din centralele de cogenerare care accesează schema de sprijin în perioada iulie - octombrie 2024, **7 decizii** de aprobare care stabilesc valoarea bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată în SEN din centrale de cogenerare care accesează schema de sprijin în perioada iulie - octombrie 2024, **7 decizii** de aprobare care stabilesc valoarea prețurilor reglementate pentru energia termică livrată din centrale de cogenerare care nu accesează schema de sprijin, pentru perioada iulie - octombrie 2024. În luna decembrie 2024, a fost emisă o decizie de aprobare care a stabilit valoarea prețurilor reglementate pentru energia termică livrată din centrale de cogenerare care nu accesează schema de sprijin, pentru decembrie 2024 și semestrul I al anului 2025 (acest producător a preluat activitatea unui producător care și-a încetat activitatea).

Bonusurile stabilite pentru perioada iulie-octombrie 2024 nu au fost diminuate, conform rezultatelor analizei de ante-supracompensare realizate în anul 2023 pentru anul 2024, excepție făcând o centrală pentru care, la analiza de ante-supracompensare efectuată pentru anul 2023, s-a constatat, supracompensarea activității pentru anul 2024 și, în consecință, pentru această centrală a fost aprobat un bonus diminuat pentru perioada iulie-octombrie 2024.

În luna octombrie 2024 au fost emise **15 decizii** (24 de centrale) de aprobare care stabilesc valoarea bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și valorile prețurilor reglementate pentru energia termică livrată din centralele de cogenerare care accesează schema de sprijin pentru anul 2025 și perioada noiembrie-decembrie 2024, **7 decizii** (7 centrale) de aprobare care stabilesc valoarea bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și livrată în SEN din centrale de cogenerare care accesează schema de sprijin pentru anul 2025 și perioada noiembrie-decembrie 2024, **7 decizii** (9 centrale) de aprobare care stabilesc valoarea prețurilor reglementate pentru energia termică livrată din centrale de cogenerare care nu accesează schema de sprijin, pentru sem. I al anului 2025 și perioada noiembrie-decembrie 2024.

În urma realizării analizei de ante-supracompensare în trimestrul IV al anului 2024, s-a constatat că, din aplicarea schemei de sprijin pentru anul 2025 pentru 22 de producători de energie electrică și termică în cogenerare, nu se estimează înregistrarea unei supracompensări a activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare și a fost aprobat bonusul la nivelul bonusului de referință. Pentru perioada noiembrie-decembrie 2024, pentru o centrală, a fost aplicată diminuarea de bonus ca urmare a rezultatelor analizei de ante-supracompensare efectuate în trimestrul IV 2023, pentru anul 2024.

Emiterea avizelor pentru aprobarea prețurilor pentru energia termică pe baza formulelor de determinare/ajustare a prețului pentru energia termică produsă și livrată din centrale de cogenerare, în cazul în care operatorii și administrația publică locală au optat pentru stabilirea prețului energiei termice pe bază de formule precum și emiterea avizelor pentru aprobarea prețurilor reglementate pentru energia termică în cogenerare determinate pe baza acestor formule

Au fost emise 2 avize pentru 2 producători pentru avizarea prețurilor reglementate pentru energia termică în cogenerare determinate pe baza formulelor avizate de ANRE.

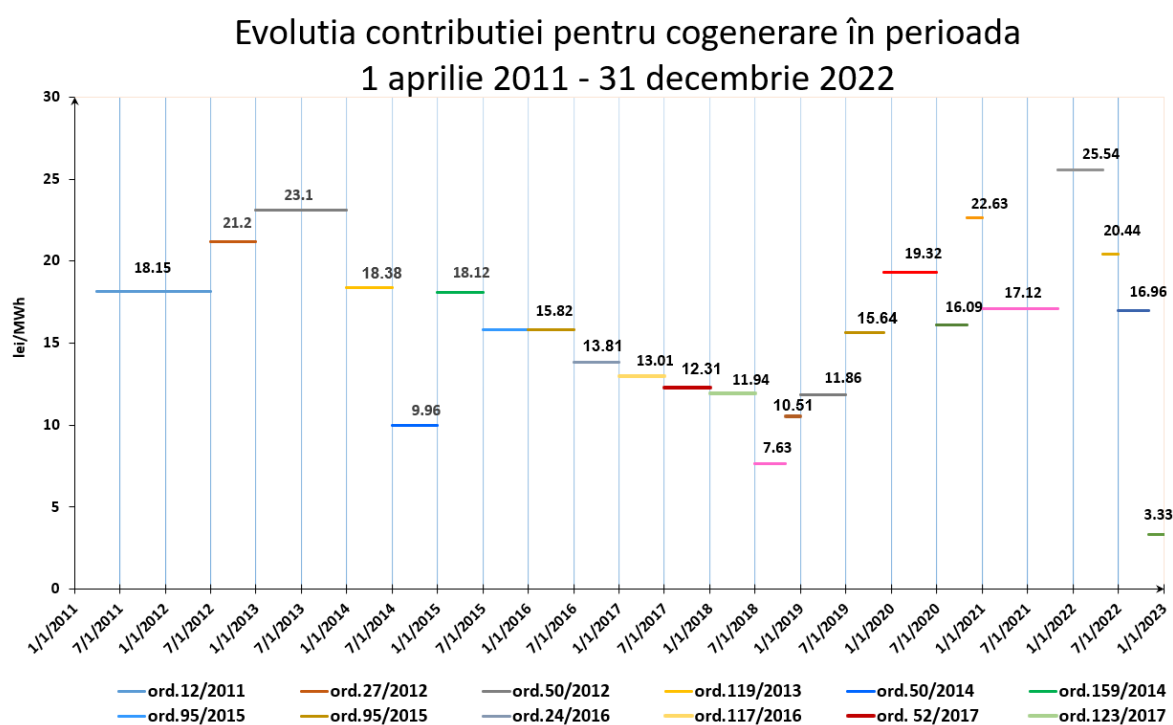
Stabilirea prin ordin a contribuției pentru cogenerare pentru semestrul II din anul 2024, pentru perioada noiembrie-decembrie 2024 și pentru anul 2025

ANRE aprobă anual, prin ordin, valoarea contribuției pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență. În cazul unor variații mai mari de $\pm 2,5\%$, prin ordin ANRE, această valoare poate fi modificată semestrial.

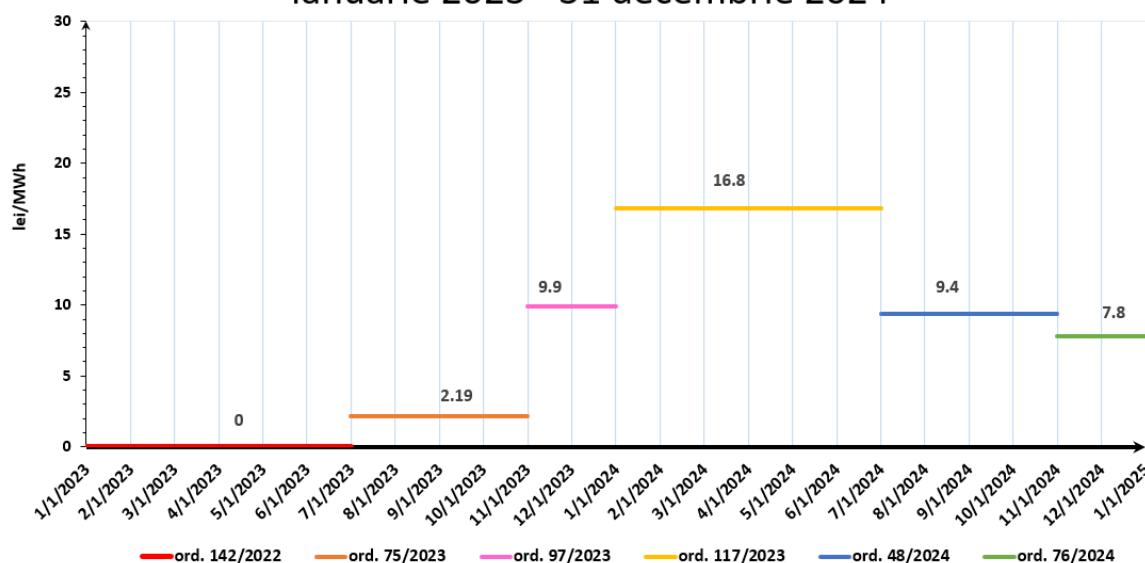
Valoarea contribuției pentru semestrul II al anului 2024 s-a modificat, prin evaluarea, din luna iunie 2024, a costurilor și veniturilor schemei de sprijin realizate, precum și a celor prognozate pentru semestrul II 2024, fiind aprobată prin Ordinul ANRE nr. 48/2024, la valoarea de 9,4 lei/MWh, exclusiv TVA.

Valoarea contribuției începând cu 1 noiembrie 2024 a fost 7,8 lei/MWh, exclusiv TVA, fiind aprobată prin Ordinul ANRE nr. 76/2024.

Valoarea contribuției începând cu 1 ianuarie 2025 a fost 3,5 lei/MWh, exclusiv TVA și a fost aprobată prin Ordinul ANRE nr. 91/2024.

Evolutia contributiei pentru cogenerare in perioada 01 ianuarie 2023 - 31 decembrie 2024

Datele aferente monitorizării schemei de sprijin pentru cogenerare pentru anii 2011-2024 sunt prezentate în tabelul I.

Tabelul I - Rezultatele aplicării schemei de sprijin pentru perioada 2011-2024

Anul	Valoarea totală a contribuției facturate consumatorilor și furnizorilor exportatori ¹⁾	Cantitatea de en. electrică facturată consumatorilor finali (inclusiv cea consumată de furnizori și producători în regim de autofurnizare/autoconsum) la care s-a aplicat contrib. de cogenerare	Cantitatea de en. electrică exportată la care s-a aplicat contribuția de cogenerare	Cantitatea de en. electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin	Valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor în cogenerare beneficiari ai schemei tip bonus ²⁾	Cantitatea de en. electrică importată cu garanții de origine pt. producția de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență, pentru care s-a solicitat returnarea contribuției	Economia de combustibil în procesele de cogenerare de înaltă eficiență beneficiare de bonus, în conformitate cu Regulamentul de calificare
	mii lei	GWh	GWh	GWh	mii lei	GWh	GWh
2011	630931	32639	1465	3491	594473	0	2131
2012	928877	46450	1108	6008	978098	0	3498
2013	1072789	44930	1959	5654	1098112	0	3430
2014	772374	45457	3310 ¹⁾	5102	927234	0	3016
2015	757447	46476	0 ¹⁾	4717	896796	0	2623
2016	708194	47103	0 ¹⁾	4739	887761	0	2751

2017	624519	48669	0 ¹⁾	5039	842872	0	2864
2018	519931	50145	0 ¹⁾	4668	611658	0	2702
2019	649543	49488	0 ¹⁾	4290	734643	0	2438
2020	876398	47923	0 ¹⁾	3773	745657	0	2094
2021	915645	50575	0 ¹⁾	3729	943053	0	2224
2022	992174	46742	0 ¹⁾	2160*)	726378	0	1363
2023	87887	37398	0 ¹⁾	1422*)	213087	0	947
2024	595781	45623	0 ¹⁾	2317	514586	0	1438

1) Conform H.G. nr. 494/2014 pentru modificarea H.G. nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică se prevede scutirea de la plata contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență, respectiv a tarifului unitar, plătit lunar, exprimat în lei/kWh, a furnizorilor care livrează energie electrică la export.

2) Valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor în cogenerare beneficiari ai schemei tip bonus include bonusurile neacordate/necuenite, dar nu include cuantumul supracompensării/regularizării antesupracompensării.

*) conține inclusiv cantitatea de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență care a beneficiat de schema de sprijin cu bonusul având valoarea 0,00 lei/MWh în perioada noiembrie 2022-iunie 2023.

Trebuie subliniat că valoarea sumei, necesar a fi acoperită într-un an din plata contribuției pentru cogenerare, se stabilește ținând cont de: costurile cu plata bonusurilor datorate producătorilor, costurile cu administrarea schemei de sprijin, de veniturile/costurile realizate din analiza de supracompensare/regularizare ante-supracompensare, diferența dintre bonusul încasat și cel cuvenit, veniturile financiare (dobânzi, penalități) și corecțiile aferente anului anterior, înregistrate de administratorul schemei de sprijin, Transelectrica S.A.

Bugetul estimat al schemei de sprijin este de 10,735 miliarde lei conform Deciziei Comisiei Europene C(2009)7085, modificată prin Decizia C(2016) 7522 final și a fost mărit la valoarea de 21,883 miliarde lei ca urmare a aprobării prelungirii perioadei de aplicare a schemei de sprijin prin Decizia Comisiei Europene C(2021) 9774 final.

Valoarea totală a contribuției facturate consumatorilor a crescut în anul 2024 față de anul 2023 ca urmare a creșterii valorii unitare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență (lei/MWh-media anuală) așa cum rezultă din graficul "Evoluția contribuției pentru cogenerare 1 ianuarie 2023-31 decembrie 2024".

Valoarea totală a bonusului, plătit de la începutul aplicării schemei de sprijin la 1.04.2011 și până la 31.12.2024 producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență (inclusiv valoarea bonusului necuenit sau neacordat) este de circa 10,714 miliarde lei, valoarea regularizării antesupracompensării este de 0,061 miliarde lei, iar cuantumul supracompensării calculate pentru această perioadă este de 1,007 miliarde lei, rezultând circa 9,768 miliarde lei bonus cuvenit producătorilor beneficiari ai schemei de sprijin.

Valoarea totală a bonusurilor datorate producătorilor în cogenerare beneficiari ai schemei tip bonus în anul 2024 înregistrează o creștere față de anul 2023, ca urmare a faptului că unii producători au accesat prelungirea schemei de sprijin pe parcursul anului 2023.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 92/2023 privind aprobarea valorilor bonusului de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2024, au fost aprobate bonusurile care s-au aplicat în perioada 01 noiembrie – 31 decembrie 2023 și în anul 2024:

- pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, au fost aprobate următoarele valori aferente anului al XIV-lea de acordare a schemei de sprijin:

Aplicabile până la data de 31.03.2024

- 301,74 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 308,93 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 329,69 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 337,43 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 156,73 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Aplicabile începând cu data de 01.04.2024

- 343,43 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 353,74 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 365,58 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 376,47 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 156,73 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

- pentru producătorii aflați sub incidența art. 15 alin. (2) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, au fost aprobate următoarele valori aferente anului al XIV-lea de acordare a schemei de sprijin:

Aplicabile până la data de 31.03.2024

- 240,44 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 247,63 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 268,39 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 276,13 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 327,55 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Aplicabile începând cu data de 01.04.2024

- 282,13 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 292,44 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 304,28 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 315,17 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 327,55 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Aceste bonusuri, în conformitate cu prevederile art. 25 alin. (3) din HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, au fost aplicate în semestrul I 2024 și în perioada 01 noiembrie -31 decembrie 2023.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 20/2024 au fost aprobate următoarele valori ale bonusului de referință, aferente anului al XIV-lea de acordare a schemei de sprijin:

- 249,34 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 255,22 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 280,79 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 287,41 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 437,50 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Aceste bonusuri, în conformitate cu prevederile art. 10 alin. (5¹) din HG nr. 1215/2009 privind stabilirea criteriilor și a condițiilor necesare implementării schemei de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență pe baza cererii de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, au fost aplicate în perioada 01 iulie-31 octombrie 2024.

Prin Ordinul președintelui ANRE nr. 74/2024 au fost aprobate pentru perioada noiembrie-decembrie din anul 2024 și anul 2025, următoarele valori ale bonusului de referință, aferente anului al XV-lea de acordare a schemei de sprijin:

Aplicabile până la data de 31.03.2025

- 108,87 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 114,91 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 180,26 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 187,40 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 251,62 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid.

Aplicabile începând cu data de 01.04.2025

- 99,38 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 106,24 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de transport, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 118,72 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune până la data de 01.01.2016;
- 126,09 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent gaze naturale din rețeaua de distribuție, cu punere în funcțiune după data de 01.01.2016;
- 251,62 lei/MWh pentru centrale care utilizează preponderent combustibil solid

Considerații asupra aplicării până în prezent a actualului sistem de promovare a cogenerării

Pe perioada schemei de sprijin începând cu anul 2011 au fost realizate investiții în unități noi de cogenerare care însumează o capacitate electrică instalată de 199,5 MW.

Principalele cauze care au determinat un interes scăzut din partea investitorilor pentru investiții în instalații de cogenerare care deservește SACET, sunt următoarele:

- ajutorul de stat pentru promovarea producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie a fost mult mai atractiv și a fost promovat aproximativ în aceeași perioadă, concentrând investitorii noi în direcția energiei verzi;
- producătorii în cogenerare de înaltă eficiență beneficiază de o rentabilitate a bazei reglementate a activelor, de 9%, considerată de investitori insuficientă pentru noi investiții;
- bonusul este un ajutor de operare fără a impune obligativitatea investițiilor;
- începând cu 01.01.2016, Schema de sprijin pentru cogenerare a fost închisă pentru capacități noi, altele decât cele existente, sau care înlocuiesc, în limita capacității instalate, pe cele existente;
- condițiile impuse pentru accesarea prelungirii perioadei de aplicare a schemei de sprijin de tip bonus; producătorii aflați în dificultate în conformitate cu prevederile Comunicării Comisiei Europene (2014/C 249/2001) referitoare la Orientările privind ajutoarele de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor nefinanciare aflate în dificultate, nu au accesat prelungirea perioadei de aplicare a schemei de sprijin;
- incertitudinea privind încasările aferente energiei termice livrate, având în vedere debransările în continuă creștere, gradul de încasare de la consumatori, plata cu întârziere a subvențiilor de la primării;
- starea tehnică precară a rețelelor de transport și distribuție care, din cauza nivelului ridicat al pierderilor, conduce la prețuri mari pentru energia termică livrată prin SACET, încurajând opțiunile de încălzire cu surse alternative;
- plata în avans a facturilor la gaze naturale solicitată producătorilor în cogenerare de către unii furnizori;
- starea financiară a producătorilor este precară, ceea ce nu permite accesarea de credite pentru dezvoltarea/modernizarea/înlocuirea echipamentelor care ar fi condus la majorarea cantităților de energie electrică calificate ca fiind de înaltă eficiență și ar fi condus la încasarea unui bonus mai mare decât au încasat cu actualele instalații;
- din punctul de vedere al realizării investițiilor necesare pentru înlocuirea capacităților de cogenerare neperformante, cu o eficiență energetică globală nesatisfăcătoare, se observă că în timp ce unii producători noi sau existenți, cu capital privat, mixt sau de stat, au reușit să identifice resurse pentru investiții, iar bonusul ușurează plata creditelor pentru aceste investiții, alți producători, din ce ce în ce mai puțini, în special cei cu capital de stat, din cauza unor fluxuri de numerar marcate de existența unui volum mare de creanțe sau din

motive de management, nu au reușit să facă investiții de înlocuire a capacităților neperformante. O parte dintre acești producători, fie și-au încetat activitatea, fie au intrat în insolvență sau se află sub amenințarea acesteia. În aceste cazuri, bonusul asigură doar un minim de resurse pentru asigurarea continuității serviciului public, fără întreruperi, până la găsirea de către proprietari a unei soluții de finanțare pentru proiectele de investiții necesare;

- nerespectarea în totalitate a angajamentelor consiliilor locale privind plata subvenției pentru acoperirea diferenței dintre prețul de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice și prețul energiei termice facturate populației.

Precizăm că prevederile din decizia Comisiei Europene C (2009)7085 de acordare a ajutorului de stat nr. 437/2009-România și cele din H.G. nr. 1215/2009 stabilesc fără echivoc că bonusul este un ajutor de operare, având scopul de a suplini diferențele între costurile și veniturile producătorilor în cogenerare, asociate strict energiei produse în cogenerare de înaltă eficiență. Acest tip de ajutor de stat nu impune obligativitatea investițiilor, dar creează premisele de recuperare a costurilor cu investițiile făcute dacă activitatea operatorilor nu este grevată de fluxuri de numerar deficitare cauzate de neîncasări, sau menținerea unor tarife de vânzare a energiei termice la consumatorii finali sub costuri.

Reiterăm că, în conformitate cu prevederile art. 7 alin (1) și alin. (11) din H.G. nr. 1215/2009, cu modificările și completările ulterioare, schema de sprijin se aplică numai producătorilor de energie electrică și termică în cogenerare care solicită ANRE acordarea acestui sprijin pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, pentru capacitățile de cogenerare înscrise în Lista specificată la art. 9 alin. (4) până la data de 31.12.2016, precum și pentru capacitățile de cogenerare noi care înlocuiesc ulterior datei de 31.12.2016 capacități de cogenerare existente care au beneficiat de bonus pentru energia electrică de înaltă eficiență, în limita capacității electrice instalate înscrise la data de 31.12.2016 în Lista specificată la art. 9 alin. (4), pentru fiecare producător beneficiar al schemei de sprijin.

2.2 Date privind capacitățile, producțiile de energie, consumurile de combustibil și economiile de energie primară, pentru producerea energiei electrice și termice în cogenerare în România

Pe baza datelor de exploatare aferente anului 2023, transmise în anul 2024 de producătorii care exploatează unități de cogenerare (indiferent dacă unitățile respective beneficiază sau nu de bonus de cogenerare), conform prevederilor art. 13 alin. (3) din H.G. nr. 219/2007 privind promovarea cogenerării bazate pe cererea de energie termică utilă, cu modificările și completările ulterioare, au fost evaluate următoarele:

- producțiile de energie electrică și termică în cogenerare, pe baza metodei de calcul prevăzută în Anexa II din Directiva 2004/8/CE (înlocuită prin Anexa I – D2012/27/UE) – (Tabelul II);
- capacitățile (electrice/ termice) de cogenerare (Tabelul III);
- cantitățile de combustibil (Tabelul IV) și
- cantitățile de energie electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și economiile de energie primară obținute prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență, determinate conform Anexei III din Directiva 2004/8/CE (înlocuită prin Anexa II – D2012/27/UE) – (Tabelul V).

Tabelul II - Producția națională de energie electrică și termică în cogenerare

Anul	Energie electrică total produsă în unități de cogenerare	Energie electrică produsă în cogenerare (Anexa II- D2004/8/EC înlocuită prin Anexa I – D2012/27/UE)		Energie electrică produsă în cogenerare din total producție națională	Energie termică utilă produsă în unități de cogenerare (Anexa II- D2004/8/EC înlocuită prin Anexa I – D2012/27/UE)	
		Total	din care Autoproducători		Total	din care Autoproducători
	TWh	TWh	%	%	PJ	%
2007	14,23	6,62	14,65	10,7	73,2	15,85
2008	14,06	6,21	15,62	9,6	71,5	18,04
2009	12,33	6,26	13,74	10,8	66,3	17,50
2010	11,93	6,54	17,74	10,8	69,0	22,46
2011	13,47	7,28	17,45	11,9	71,9	23,50
2012	12,54	6,72	16,07	11,4	66,1	22,37
2013	11,1	6,6	18,78	11,3	57,9	21,99
2014	10,7	6,1	19,38	9,4	55,4	21,86
2015	9,2	5,6	16,07	8,5	51,0	18,43
2016	8,9	5,29	10,78	8,2	45,9	13,07
2017	8,91	5,79	12,96	9,1	47,0	11,17
2018	7,91	5,39	13,92	8,4	42,2	10,80
2019	7,29	5,11	16,79	8,6	39,2	17,07
2020	6,72	4,64	19,42	8,3	35,43	19,13
2021	6,66	4,70	16,48	7,91	36,06	18,25
2022	5,85	3,93	17,54	7,05	32,78	22,10
2023	4,19	2,66	26,69	4,63	21,61	27,16

Tabelul III - Capacitățile electrice și termice de cogenerare din România în anul 2023

Tehnologia de cogenerare	Capacitate maximă	
	Electrică	Termică
	Brut	Net
	MW	MW
TG în ciclu combinat, cu recuperare de energie termică	283	313
TG prevăzută cu recuperarea de energie termică	96	123
Motoare cu combustie internă	221	188
TA de contrapresiune	591	2347
TA de condensatie cu prize de cogenerare	1444	2581
Alte tehnologii de cogenerare	3	10
TOTAL	2638	5562

Tabelul IV - Cantitățile de combustibil utilizate pentru producerea de energie electrică și termică în cogenerare

Anul	Combustibil total utilizat de unitățile de cogenerare	Combustibil utilizat pentru cogenerare (Anexa II-D2004/8/EC înlocuită prin Anexa I – D2012/27/UE)	din care:				
			Combustibil Fosil Solid	Păcură	Gaze Naturale	Regenerabile și deșeuri	Alți combustibili
	PJ	PJ	%	%	%	%	%
2007	221,4	122,8	38,2	8,3	52,8	0,0	0,7
2008	216,8	118,1	39,5	6,3	52,8	0,0	1,4
2009	188,6	112,4	39,8	6,9	49,7	0,5	3,1
2010	186,1	117,3	38,6	3,8	50,8	1,9	4,9
2011	200,3	124,3	38,2	3,5	52,4	2,0	3,9
2012	188,5	114,5	38,4	3,3	53,7	2,0	2,7
2013	159,7	103,6	37,4	0,6	54,6	3,6	3,8
2014	154,1	97,7	36,0	0,5	54,4	5,4	3,7
2015	135,0	90,3	34,9	0,8	54,8	6,4	3,1
2016	128,0	82,2	28,5	1,4	59,8	6,4	3,9
2017	122,9	85,3	24,6	0,3	66,1	5,6	3,4
2018	108,7	77,4	23,4	0,2	67,5	5,7	3,2
2019	100,3	72,6	22,4	0,1	69,2	6,2	2,1
2020	92,6	66,0	21,2	0,1	66,8	7,9	4,0
2021	93,3	66,9	19,6	0,3	68,1	8,8	3,2
2022	87,1	59,3	22,2	0,6	64,3	8,6	4,3
2023	62,0	39,2	27,9	0,1	55,1	10,4	6,5

Tabelul V - Producția de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și economiile de energie primară obținute prin utilizarea cogenerării de înaltă eficiență

Anul	Energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență (Anexa III-D 2004/8/EC înlocuită prin Anexa II – D2012/27/UE)	Consum de combustibil în cogenerare de înaltă eficiență (Anexa III-D 2004/8/EC înlocuită prin Anexa II – D2012/27/UE)	PES în valoare absolută (Anexa III-D 2004/8/EC înlocuită prin Anexa II – D2012/27/UE)	PES (Anexa III-D 2004/8/EC înlocuită prin Anexa II – D2012/27/UE)
	TWh	PJ	PJ	%
2007	4,4	67,9	10,5	13,4
2008	3,7	62,4	9,2	12,8
2009	3,5	49,6	8,2	14,2
2010	3,3	47,5	8,0	14,5

2011	3,4	43,3	8,3	16,0
2012	3,0	36,7	7,2	16,4
2013	4,4	56,9	10,5	15,5
2014	3,3	39,7	8,7	18,0
2015	2,9	34,4	7,7	18,3
2016	2,9	35,1	8,3	19,1
2017	3,5	42,3	9,6	18,5
2018	3,4	39,7	9,3	18,9
2019	3,2	37,0	8,8	19,1
2020	3,3	40,9	9,3	18,5
2021	3,2	37,8	9,1	19,5
2022	2,7	31,9	7,3	18,6
2023	2,1	25,6	6,1	19,3

PES – economia de energie primară față de producerea separată a energiei (Primary Energy Savings)

2.3 Cogenerare de înaltă eficiență din surse regenerabile de energie

În anul 2024 au fost emise 12 decizii privind calificarea cantităților de energie electrică produse în cogenerare de înaltă eficiență din surse regenerabile de energie, care beneficiază de certificate verzi suplimentare conform prevederilor art. 6 alin. (4) din Legea nr. 220/2008 pentru stabilirea sistemului de promovare a producerii energiei din surse regenerabile de energie, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

2.4 Emiterea avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul programului termoficare

Având în vedere prevederile:

Ordonanței de urgență nr. 53/2019 privind aprobarea Programului multianual de finanțare a investițiilor pentru modernizarea, reabilitarea, retehnologizarea și extinderea sau înființarea sistemelor de alimentare centralizată cu energie termică a localităților și pentru modificarea și completarea Legii serviciilor comunitare de utilități publice nr. 51/2006;

Regulamentului de emitere a avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul Programului Termoficare, aprobat prin Ordinul Președintelui ANRE nr. 70/2024,

în anul 2024 au fost emise 2 avize tehnice pentru două proiecte de instalare de grupuri de cogenerare.

Capitolul V

MONITORIZAREA PIEȚEI DE ENERGIE

Principalele evoluții pe piața angro și cu amănuntul de energie electrică și gaze naturale

VI. Monitorizare piață. Principalele evoluții pe piața angro și cu amănuntul de energie electrică și gaze naturale în anul 2024

În anul 2024, cantitatea de energie electrică produsă în unitățile de producere cu putere instalată mai mare de 5 MW a fost de 50,23 TWh, din care cca. 47,59 TWh au fost livrați în rețelele de transport și distribuție, în scădere cu cca. 10% față de anul precedent. Cei mai importanți producători, care au asigurat cca 74% din producția totală de energie, sunt Hidroelectrica, Nuclearelectrica, OMV Petrom și Complexul Energetic Oltenia.

România a revenit la poziția de importator net în anul 2024 cu volume de energie ce au depășit 3 TWh.

Volumul livrărilor de energie electrică aferente componentelor pieței angro a fost de 58,7 TWh, în scădere cu 7,7% față de anul 2023.

Producția internă de gaze naturale în anul 2024 a reprezentat aproximativ 82,24% din totalul surselor iar importul de gaze naturale ce a intrat în consum a reprezentat 17,76%. Consumul anual de gaze naturale a atins în anul 2024 nivelul de aproximativ 106,05 TWh, înregistrându-se o creștere de 3,50% față de anul 2023.

Rapoarte de monitorizare a pieței de energie electrică

Activitatea de monitorizare a pieței de energie electrică s-a desfășurat în baza prevederilor Metodologiei de monitorizare a pieței angro de energie electrică (Metodologia PAN), aprobată prin Ordinul ANRE nr. 18/2023 și a Metodologiei de monitorizare a pieței cu amănuntul (Metodologia PAM), aprobată prin Ordinul ANRE nr. 17/2023. În vederea asigurării transparenței informațiilor care caracterizează piața de energie electrică și componentele sale, ANRE elaborează și publică rapoarte lunare de monitorizare a pieței angro (PAN) și cu amănuntul (PAM) de energie electrică, care conțin date agregate și de sinteză privind funcționarea sistemului electroenergetic național și a pieței de energie electrică.

În cursul anului 2024, participanții la piața de energie electrică, operatorii pieței de energie electrică (OPCOM și BRM SA) și operatorul de transport și sistem (CNTEE Transelectrica SA) au transmis, conform obligațiilor de raportare prevăzute prin cadrul de reglementare, date tehnice (în cazul producătorilor monitorizați) și date de tranzacționare în formatele și cu periodicitatea solicitate de ANRE. Pentru menținerea unui grad ridicat de acuratețe a bazei de date ANRE, se urmărește permanent modul în care participanții la piață își respectă obligațiile de raportare ce le revin, preocupându-se constant de îndrumarea acestora în sensul realizării unor raportări corecte și complete.

În cazul identificării unor posibile încălcări ale reglementărilor aferente pieței angro sau ale pieței cu amănuntul de energie electrică ori în cazul sesizării unor practici anticoncurențiale sau de abuz de piață, experții din compartimentul de specialitate elaborează informări/analize specifice destinate conducerii ANRE și, după caz, altor compartimente din ANRE, semnalând în același timp direcției de control sau după caz direcției de investigații eventualele nereguli

constatate în funcționarea componentelor pieței de energie electrică, în conformitate cu legislația națională sau a celei europene.

Rapoarte de monitorizare a pieței de gaze naturale

Activitatea de monitorizare a pieței de gaze naturale s-a desfășurat în baza prevederilor Metodologiei de monitorizare a pieței gazelor naturale, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 5/2013. În vederea asigurării transparenței informațiilor care caracterizează piața de gaze naturale și componentele sale, ANRE elaborează și publică rapoarte lunare de monitorizare a pieței gazelor naturale, care conțin date agregate și de sinteză privind funcționarea pieței de gaze naturale.

În cursul anului 2024, participanții la piața de gaze naturale, operatorii pieței de gaze naturale și operatorul de transport și de sistem (SNTGN Transgaz SA), conform obligațiilor de raportare prevăzute prin cadrul de reglementare, au transmis date tehnice specifice și date de tranzacționare în formatele și cu periodicitatea solicitate de ANRE. Pentru menținerea unui grad ridicat de acuratețe a bazei de date, ANRE urmărește permanent modul în care participanții la piață își respectă obligațiile de raportare ce le revin, preocupându-se constant de îndrumarea acestora în sensul realizării unor raportări corecte și complete.

Modificările intervenite în legislația primară națională și creșterea complexității tipurilor de date și indicatori solicitați de instituțiile europene abilitate (ACER/CEER) în baza reglementărilor europene au determinat o creștere și o diversificare a activității de monitorizare a pieței de gaze naturale.

Analize specifice pieței de energie

În ceea ce privește activitatea de analiză/evaluare în scopul aprecierii modului de funcționare și a evaluării nivelului de eficiență/performanță, concurență și transparență a pieței angro și cu amănuntul de energie electrică din România, au fost realizate diverse analize ale activității participanților la piața angro și cu amănuntul de energie electrică pornind de la datele de tranzacționare colectate pe baza Metodologiei PAN și a Metodologiei PAM. Acolo unde au fost identificate elemente care ridicau suspiciuni de încălcare a legislației/cadrului de reglementare în vigoare, ce necesitau o analiză în detaliu, au fost întocmite note de necesitate, în vederea deschiderii acțiunilor de control, sau note de sesizare, după caz.

Pornind de la necesitatea verificării modului în care participanții la PAN au respectat prevederile art. 15 alin. (3) din OUG nr. 119/2022 pentru modificarea și completarea OUG. Nr. 27/2022, ANRE a realizat o analiză a pieței contractelor bilaterale negociate directe, atât din punct de vedere al contractării, cât și al cantităților aflate în livrare în anul 2023. În scopul facilitării raportării informațiilor contractuale solicitate prin prevederile legale menționate, ANRE a dezvoltat o aplicație informatică in-house (spv.anre.ro) destinată participanților la piață. Pentru evaluarea funcționării acestei piețe, au fost calculați indicatori specifici, pe baza datelor de tranzacționare raportate de participanții la piață potrivit obligațiilor de raportare lunară din Metodologia PAN (date ex-post), indicatori care au permis evaluări ale nivelului de concentrare și eficiență, precum și comparații cu celelalte componente ale PAN.

Colectarea, prelucrarea și raportarea de date către instituții naționale și europene

ANRE a colectat și prelucrat date și informații necesare asigurării contribuției României la Raportul de monitorizare a pieței interne europene de energie în anul 2023, elaborat de ACER/CEER în cursul anului 2024 cu sprijinul autorităților naționale de reglementare din țările membre UE. În acest sens, ANRE a colaborat îndeaproape cu reprezentanții OPCOM, CNTEE Transelectrica SA, BRM și SNTGN Transgaz SA în scopul prezentării unui set de indicatori sintetici care caracterizează funcționarea pieței de energie din România pe toate componentele sale.

În virtutea Protocolului de cooperare încheiat între ANRE și Institutul Național de Statistică (INS), au fost colectate și prelucrate datele aferente consumului și prețurilor medii pentru gazele naturale și energia electrică aferente clienților finali, în formatele stabilite de EUROSTAT în vederea realizării raportărilor semestriale și anuale. Colectarea și prelucrarea datelor s-a realizat cu respectarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/152 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale și energie electrică și de abrogare a Directivei 2008/92/CE.

Aplicarea prevederilor Regulamentului (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2011 privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT), astfel cum a fost modificat de Regulamentul (UE) nr. 1106/2024

A continuat activitatea de analiză preliminară a cazurilor suspecte de încălcări ale prevederilor REMIT, în baza legislației secundare, pornind de la notificările transmise pe Platforma de notificare a ACER sau semnalate de alte direcții din ANRE. Astfel, în cursul anului 2024, au fost realizate 2 analize preliminare privind posibile cazuri de manipulare de piață, așa cum este definită la art. 5 din REMIT, cu propuneri privind începerea/neînceperea unei investigații conform prevederilor legale (după caz).

În baza prevederilor REMIT, ale Regulamentului de punere în aplicare (UE) nr. 1348/2014, a Deciziei ACER nr. 1/2012 și Ordinului ANRE nr. 1/2015, cu modificările și completările ulterioare, ANRE a continuat verificarea și actualizarea informațiilor din Registrul național al participanților la piața angro de energie. În anul 2024, s-au înregistrat 71 de participanți noi pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale, în creștere cu mai mult de 50% față de anul precedent, astfel că la finele anului 2024 s-a ajuns la un număr de 882 de participanți cu cod ACER.

ANRE a continuat să ofere îndrumare participanților la piață care au solicitat clarificări cu privire la procedura de acordare a codului ACER, de actualizare sau corectare a datelor de înregistrare. Datele de tranzacționare și cele fundamentale ale participanților la piață sunt transmise de 3 Mecanisme de Raportare Înregistrate - OPCOM, BRM și TRANSGAZ.

Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE)

În conformitate cu prevederile din Anexa 11 la OUG nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, a fost stabilit Mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică (MACEE), fiind instituite o serie de obligații în sarcina ANRE.

Ca urmare a prevederilor referitoare la obligațiile și sarcinile aferente ANRE incluse în Anexa 11 la OUG nr. 27/2022, în luna decembrie 2023, au fost derulate o serie de activități în cadrul procesului complex de derulare a MACEE, care au continuat și pe parcursul anului 2024.

Lunar, s-au realizat verificări ale datelor de monitorizare din baza de date ANRE în vederea elaborării și transmiterii către OPCOM, precum și a publicării pe site-ul ANRE, până cel târziu în ziua a 15-a a lunii anterioare lunii de livrare, a listei actualizate a operatorilor economici care cumpără energie electrică, conform prevederilor din Anexa 11 la OUG nr. 27/2022. Suplimentar, pentru actualizarea acestei liste, au fost analizate declarațiile pe propria răspundere primite de la operatorii economici, conform cărora aceștia se încadrează în prevederile art. 2 alin. (2) din Anexa 11 la OUG nr. 27/2022.

Conform prevederilor introduse prin OUG nr. 32/2024, participarea la licitațiile suplimentare lunare aferente MACEE a devenit voluntară începând cu luna aprilie 2024.

1. Principalele evoluții pe piața angro și cu amănuntul de energie electrică în anul 2024

Structura energiei electrice produse și livrată din unitățile de producere monitorizate

În baza prevederilor Metodologiei PAN, în anul 2024 a continuat procesul de monitorizare lunară a sectorului de producere a energiei electrice, axat pe activitatea producătorilor monitorizați PAN. Aceștia sunt definiți ca titulari ai licenței pentru exploatarea capacităților de producere a energiei electrice (cu sau fără instalații de stocare), care au încheiat cu OTS contract pentru prestarea serviciului de transport al energiei electrice și a serviciului de sistem și cărora li se aplică tariful pentru serviciul de transport – componenta de introducere a energiei în rețea (TG) pentru energia electrică livrată în rețeaua electrică de transport și în rețeaua electrică de distribuție.

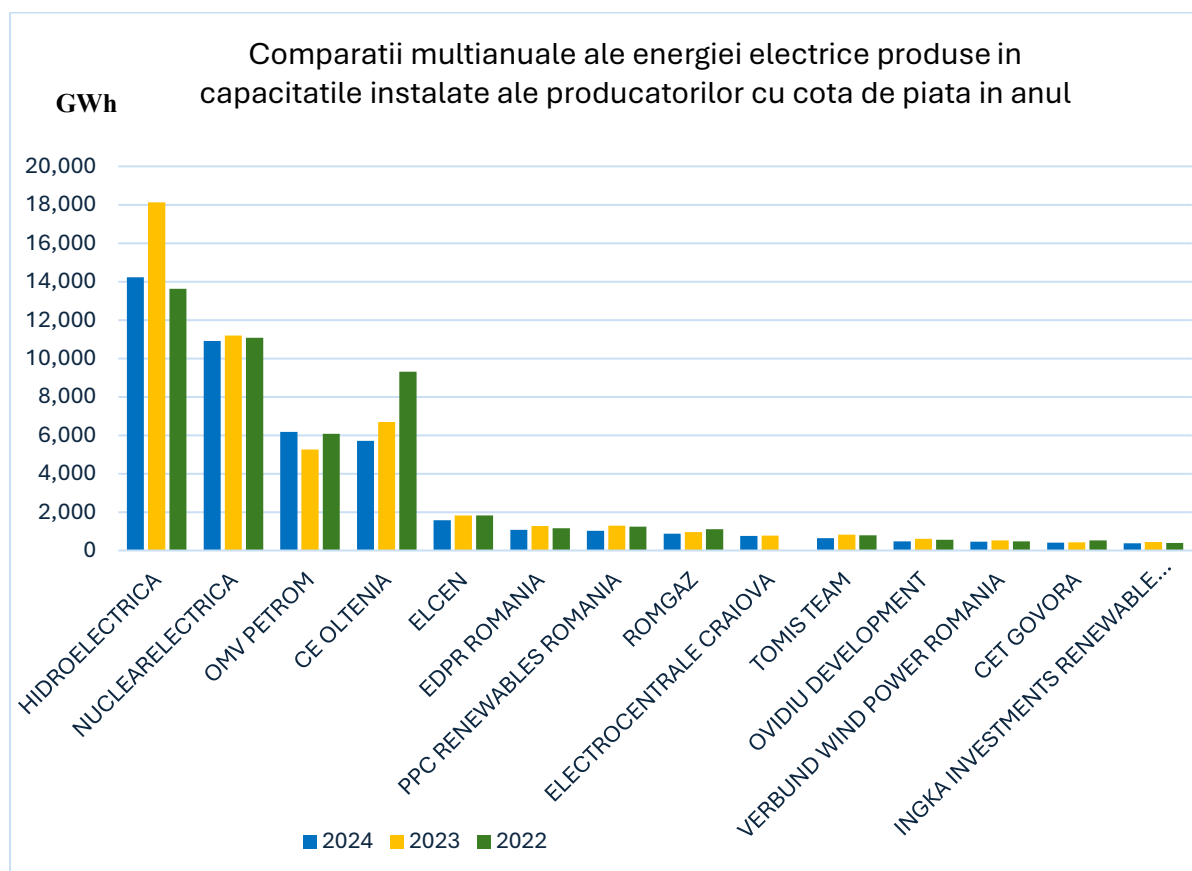
Din datele colectate lunar de la cei 144 producători monitorizați PAN reiese faptul că în anul 2024, cantitatea de energie electrică produsă în unitățile de producere cu putere instalată mai mare de 5 MW a fost de 50,23 TWh, din care cca. 47,59 TWh au fost livrați în rețelele de transport și distribuție, în scădere cu cca. 10% față de anul precedent.

Valorile indicatorilor anuali de concentrare din ultimii 3 ani, calculați în funcție de energia electrică produsă, se situează în zona limitelor care despart piețele cu un grad moderat de concentrare de cele cu un grad de concentrare ridicat.

Indicatori de concentrare energie electrică produsă	2022	2023	2024
C1 (%)	25.45	32.33	28.31
C3 (%)	63.55	64.24	62.33
HHI	1542	1708	1585

Precizăm că aceiași indicatori, calculați pentru energia electrică livrată în rețele de producători monitorizați PAN, sunt publicați lunar în Raportul privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică.

În următorul grafic se prezintă clasamentul producătorilor monitorizați PAN ale căror cote de piață se situează peste 0,5% din totalul producției anuale de energie electrică din anul 2024, cu comparații la nivelul ultimilor 3 ani.

Cei mai importanți producători din punct de vedere al energiei produse, care domină an de an sectorul de producere, sunt Hidroelectrica, Nuclearelectrica, OMV Petrom și Complexul Energetic Oltenia. Aceștia au asigurat cumulativ la nivelul anului 2024 cca. 74% din producția totală de energie produsă în instalațiile de producere care depășesc 5 MW putere instalată.

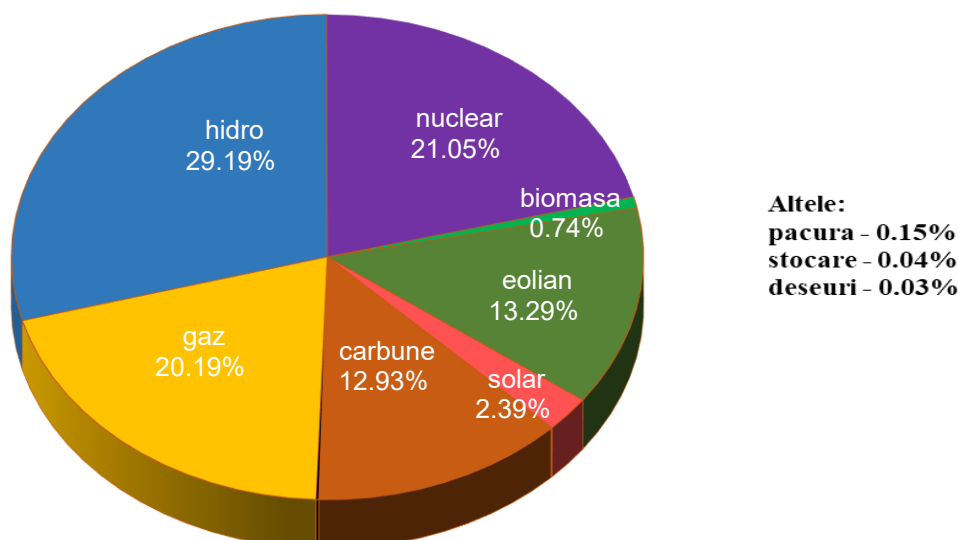
Hidroelectrica a înregistrat o producție de cca. 14,2 TWh, în scădere față de anul precedent cu cca. 22% (reprezentând cca. 4 TWh mai puțin), din cauza condițiilor meteo și hidrografice nefavorabile (hidraulicitate predominant excedentară în primul trimestru, dar deficitară în tot restul anului), care au culminat, la sfârșitul anului, cu cel mai scăzut nivel al rezervei de energie în principalele lacuri de acumulare din ultimii 5 ani.

Producătorul nuclear și-a menținut poziția secundă în clasamentul celor mai mari producători de energie electrică, cu o producție de nivel similar, de aproximativ 11 TWh.

Pentru prima oară în ultimii 5 ani, OMV Petrom a produs o cantitate de energie care îl situează pe a treia poziție din punct de vedere al cotei de piață (peste 6 TWh), poziționându-se înaintea producătorului Complexul Energetic Oltenia, a cărui producție a scăzut cu cca. 15% față de anul 2024. OMV Petrom, este, de asemenea, singurul din cei 14 producători având cote peste 0,5% care a înregistrat o creștere a energiei produse (cu 18%).

Prezentăm în continuare structura pe tipuri de surse primare de producere a energiei electrice livrate în rețele de producătorii monitorizați PAN în anul 2024.

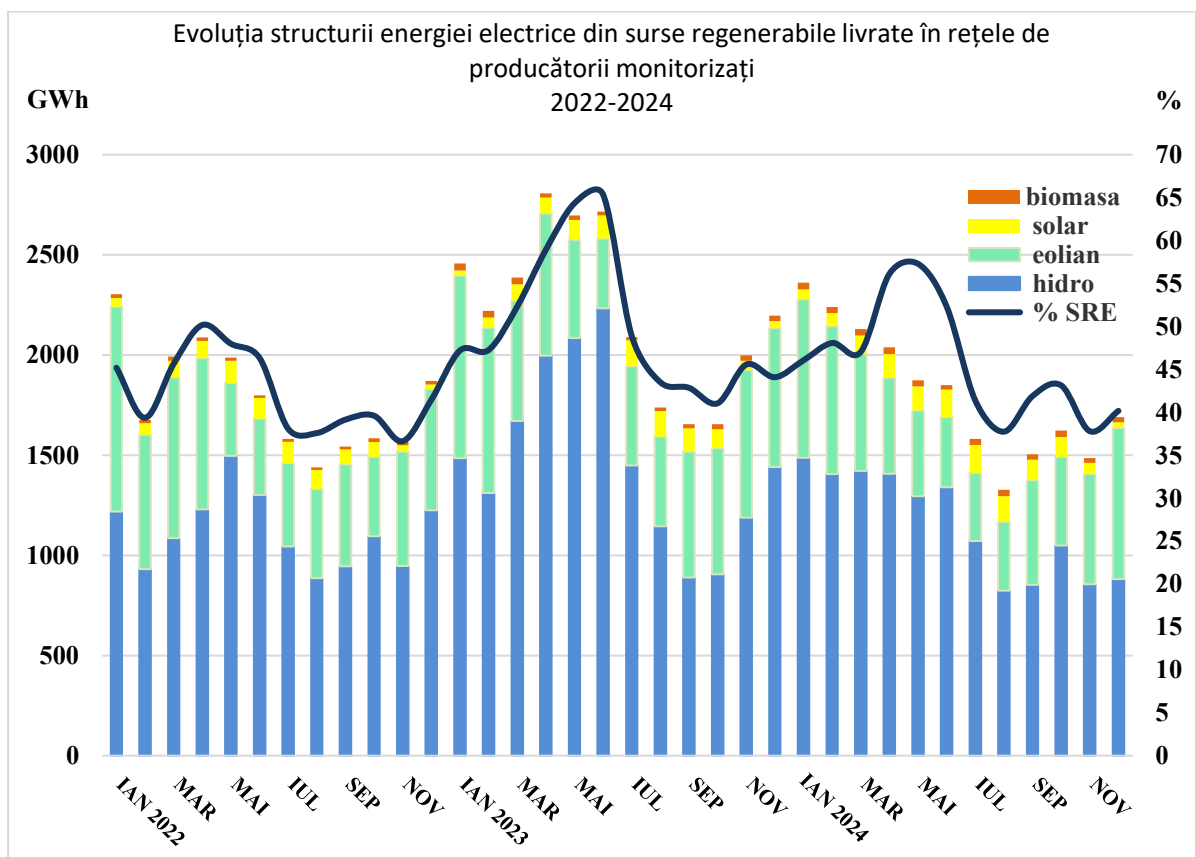
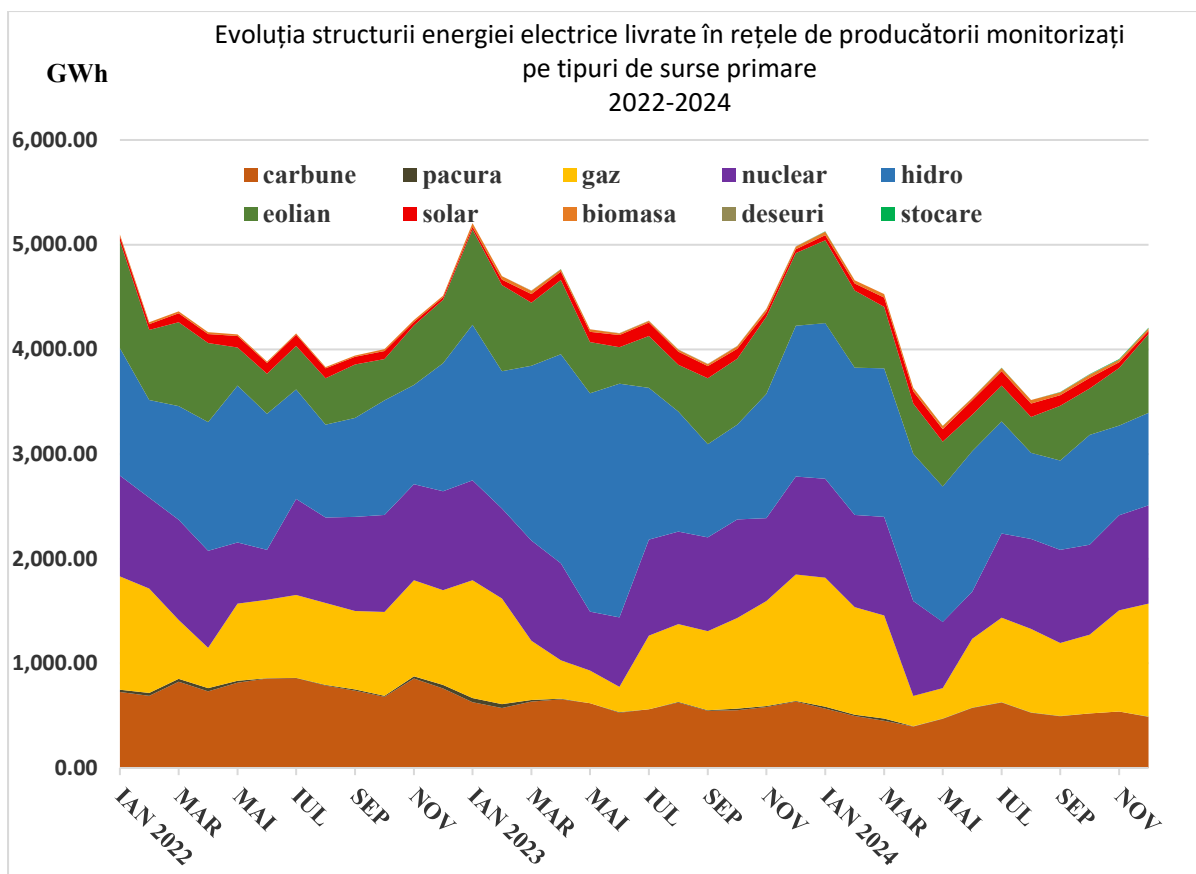
Mix energetic surse primare de producere
(energia electrică livrată în rețele de producătorii monitorizați PAN)
Anul 2024

Structura mixului energetic al României din punct de vedere al energiei livrate în rețele s-a menținut comparativ cu anii anteriori, cea mai importantă sursă de producere a energiei rămânând cea hidroenergetică, urmată de cea nucleară și pe bază de gaz.

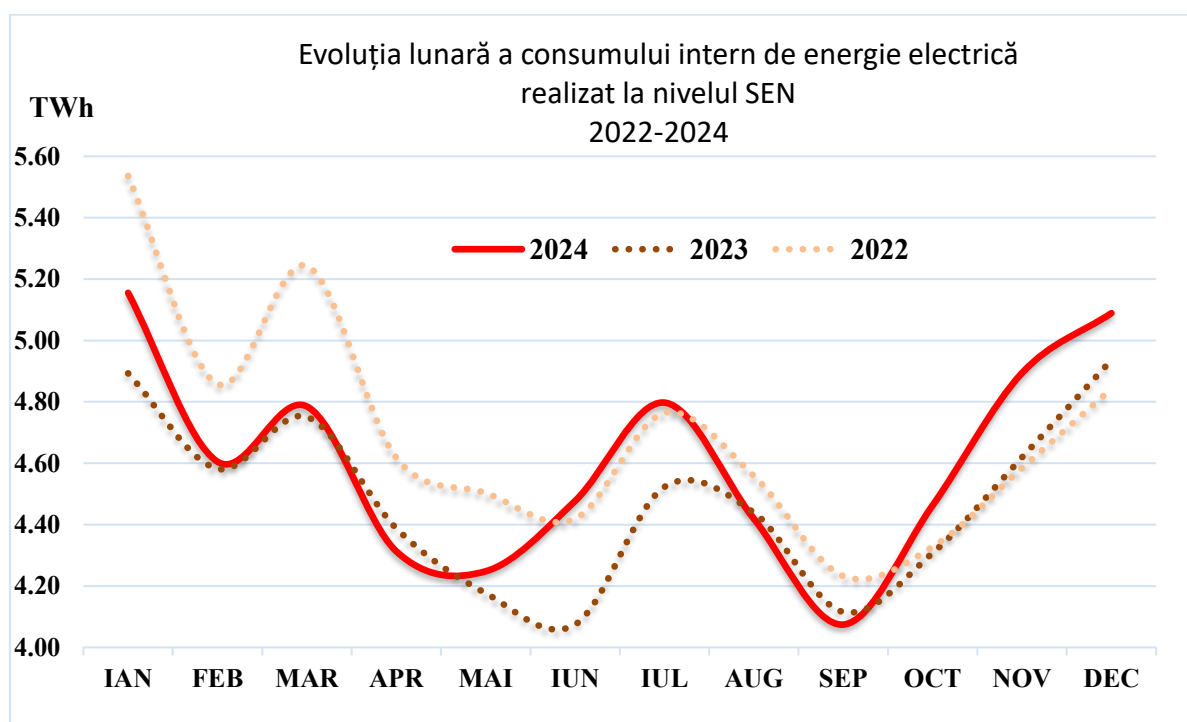
Prin comparație cu anul precedent, scăderea de cca. 10% a energiei totale livrate în rețele a fost determinată de scăderile înregistrate în cazul sursei hidroenergetice (-22%), eoliene (-16%), cărbunelui (-14%), păcurii (-54%), care nu au putut fi compensate de creșterile pe seama sursei solare (13%), biomasei (17%), gazului (7,7%) și a energiei provenite din instalațiile de stocare (de peste 6 ori mai mare decât în anul precedent).

În următoarele grafice se prezintă evoluția lunară multianuală a structurii energiei electrice livrate, în funcție de toate tipurile de surse primare de producere, și structura energiei electrice livrate doar din surse regenerabile simultan cu evoluția procentului acestora din totalul energiei livrate în sistemul energetic.

La nivel lunar, ponderile energiei livrate din surse regenerabile din totalul energiei electrice livrate în rețele de producătorii monitorizați PAN au avut valori mai mici față de cele din lunile similare ale anului precedent, în special din cauza scăderii energiei din sursă hidroenergetică, în timp ce ponderea anuală a reprezentat cca. 45,6% față de 50% în anul 2023. Precizăm că în cantitatea de energie electrică livrată în rețele de producătorii monitorizați PAN nu este inclusă energia electrică provenită din unitățile de producere nedispecerizabile sau de la prosumatori.

Pe baza datelor raportate conform Metodologiei PAN privind energia livrată în rețele de producătorii monitorizați PAN și importul/exportul comercial (determinate pe baza contractelor de import/export încheiate de participanți și energia importată/exportată de agentul de transfer CNTEE Transelectrica SA prin piețele spot cuplate PZU și PI), în Raportul privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică este publicat consumul intern realizat SEN, care, începând cu ianuarie 2023, reprezintă consumul lunar realizat la nivelul întregului SEN, raportat de CNTEE Transelectrica SA.

În primele 4 luni din an și în perioada de sfârșit a verii (august-septembrie), consumul intern din 2024 a evoluat pe o curbă de valori apropiate de cele din anul 2023, în timp ce în perioada mai-iulie valorile înregistrate au fost mult mai mari decât cele din anul precedent, apropiindu-se de cele din 2022, pe fondul uneia din cele mai călduroase veri din ultimii ani.

Evoluții înregistrate pe piața angro de energie electrică

Piața de energie electrică funcționează conform regulilor instituite prin legislația primară, în principal Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare, prin regulamentele europene ca acte de directă aplicabilitate și prin cadrul de reglementare elaborat de ANRE, participanții la piața angro de energie electrică având posibilitatea de a încheia tranzacții pe piețe organizate, tranzacții bilaterale negociate direct și tranzacții pentru importul și exportul energiei electrice.

Similar anului 2023, și în anul 2024 s-a aplicat mecanismul de achiziție centralizată de energie electrică instituit în cadrul OPCOM prin Anexa nr. 11 la OUG nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, participarea la licitațiile suplimentare lunare aferente acestui mecanism devenind voluntară începând cu luna aprilie 2024, conform prevederilor introduse prin OUG nr. 32/2024.

Piața pentru ziua următoare (PZU) funcționează din iunie 2021 în mecanism cuplat în proiectul european SDAC și prin cuplare pe bază de fluxuri, începând cu iunie 2022. Piața intrazilnică (PI) funcționează în regim cuplat cu piețele din alte 23 de state membre UE în proiectul european SIDC.

Piețele spot administrate de BRM au devenit operaționale din data de 22 mai 2024, PI, respectiv 19 noiembrie 2024, PZU.

Prezentăm, în continuare, volumele anuale livrate pe fiecare dintre componentele pieței angro în perioada 2022 – 2024 și evoluția acestora în 2024 față de valorile anului precedent. Raportarea volumelor livrate la consumul intern realizat SEN oferă o referință pentru aprecierea dimensiunilor acestora. Datele din tabel sunt prezentate doar pentru piețele pe care au fost raportate volume livrate în luna analizată. Precizăm că toate volumele sunt raportate în ore RO, toate prețurile includ componenta TG.

Evoluția lunară a acestor volume, ponderea lor din consumul intern realizat SEN și prețurile medii realizate pe respectivele componente ale pieței angro se publică lunar pe site-ul ANRE, în cadrul Rapoartelor lunare privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică.

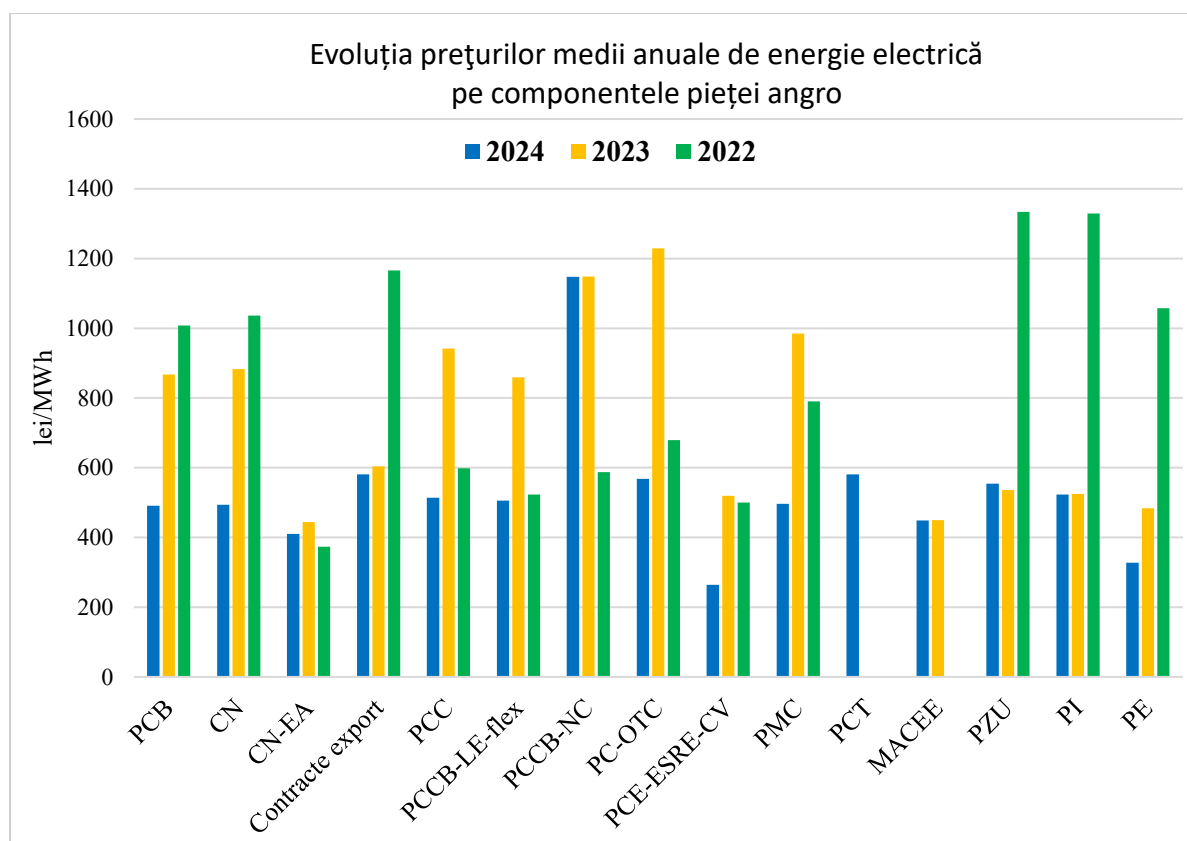
COMPONENTELE PIEȚEI ANGRO	2022 (GWh)	2023 (GWh)	2024 (GWh)	Evoluție 2024/ 2023 (%)	Pondere 2024 din consumul intern realizat SEN ¹ (%)
1. Piața contractelor bilaterale	7794	8347	9200	▲10.2	16.6
• Vânzare pe contracte negociate direct (CN)	7461	8047	8897	▲10.6	16.1
• Vânzare pe contracte negociate entitate agregată (CN-EA)	333	300	302	▲0.7	0.5
2. Piața contractelor de export ²	2867	2303	2375	▲3.1	4.3
3. Piețe centralizate de contracte bilaterale, din care:	43379	16426	9804	▼40.3	17.7
• PCCB-LE-flex	20562	11801	7422	▼37.1	13.4
• PCCB-NC	2609	481	154	▼68.0	0.3
• PC-OTC	19948	3386	1607	▼52.5	2.9
• PCE-ESRE-CV	256	291	490	▲68.4	0.9
• PMC ³	4	467	111	▼76.2	0.2
• PCT ⁴	-	-	20	-	0.04
4. MACEE	-	16087	13549	▼15.8	24.5
5. PZU ⁵	25577	17033	19713	▲15.7	35.6

6. PI ⁵	1128	1489	2471	▲66.0	4.5
7. PE	1967	1959	1601	▼18.3	2.9

Note:

1. Valoarea indicatorului Consum intern realizat SEN la nivelul anului 2024 a fost de 55320 GWh, acest indicator fiind prezentat lunar în Rapoartele publice de monitorizare a pieței de energie electrică. La nivel de an, datele agregate cuprind și corecțiile finale raportate de CNTEE Transelectrica SA în baza Metodologiei PAN și au fost publicate în Raportul de monitorizare a pieței de energie electrică pentru luna decembrie 2024.
2. Cantitățile aferente contractelor de export sunt cele raportate de participanții la piața angro și nu includ cantitățile exportate prin intermediul CNTEE Transelectrica, în calitatea sa de agent de transfer pentru PZU cuplat și PI cuplat.
3. Volumele livrate în anul 2022 corespund tranzacțiilor încheiate pe Piața de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC) organizată la OPCOM, iar cele livrate în anii 2023 și 2024, tranzacțiilor încheiate pe Piața de energie electrică pentru clienții finali mari (PMC), organizată la BRM.
4. Volumele livrate în anul 2024 corespund tranzacțiilor încheiate pe Piața contractelor la termen de energie electrică (PCT), organizată la BRM.
5. Cantitățile tranzacționate pe PZU și PI sunt cele publicate de operatorii pieței de energie electrică desemnați (OPEED), respectiv OPCOM și BRM.

În graficul următor sunt prezentate prețurile medii anuale pe fiecare componentă a pieței angro comparativ cu valorile anilor 2022 și 2023.

Notă: cu excepția PZU și PE (preț de deficit), prețurile medii anuale sunt determinate ca medii ponderate, iar prețul mediu de export a luat în considerare și exportul realizat prin intermediul CNTEE Transelectrica SA, în calitatea sa de agent de transfer pentru PZU/PI cuplat; toate prețurile includ componenta TG a tarifului de transport și nu conțin TVA, accize sau alte taxe.

Cu toate că valoarea medie anuală a prețului mediu de dezechilibru a înregistrat un trend descendent, pe parcursul anului 2024 s-au înregistrat și vârfuri ale prețurilor pe intervale de decontare.

Din analiza activității comerciale transfrontaliere cu energie electrică, realizate pe baza contractelor încheiate de participanții la piață la care se adaugă energia exportată sau importată prin mecanismele cuplate PZU și PI prin intermediul agentului de transfer CNTEE Transelectrica SA (pe granițele României cu Ungaria și Bulgaria), prezentate în tabelul următor, în anul 2024, comparativ cu anul anterior, se constată o reducere a volumului la export (cu cca. 22,4%) și o creștere substanțială a volumului de energie importat (cu cca. 71,3%).

TRANZACȚII IMPORT/EXPORT	2022	2023	2024
1. EXPORT COMERCIAL			
volum livrat (GWh)	4639	8705	6759
preț mediu (lei/MWh)	1088.23	494.63	431.12
din care, prin PZU cuplat			
volum livrat (GWh)	1228	5633	3263
preț mediu (lei/MWh)	865.54	432.72	322.45
din care, prin PI cuplat			
volum livrat (GWh)	544	770	1122
preț mediu (lei/MWh)	1196.06	489.60	429.78
2. IMPORT COMERCIAL			
volum livrat (GWh)	5886	5713	9786
preț mediu (lei/MWh)	1613.53	803.98	644.08
din care, prin PZU cuplat			
volum livrat (GWh)	3788	1482	3627
preț mediu (lei/MWh)	1635.79	720.11	837.79
din care, prin PI cuplat			
volum livrat (GWh)	497	654	1255
preț mediu (lei/MWh)	1471.03	564.95	599.53

Pe ansamblu, se poate constata faptul că în perioada 2022-2024, România a înregistrat o evoluție alternantă a soldului export – import, din poziția de importator net în anul 2022 transformându-se în exportator net în anul 2023 (sold de aproape 3 TWh) și revenind la poziția de importator net în anul 2024 cu volume de energie ce au depășit 3 TWh.

SOLD (Export comercial – Import comercial)	2022	2023	2024
Volum (GWh)	-1247	2992	-3027

Evoluția componentelor pieței angro de energie electrică

În 2024, volumul livrărilor de energie electrică aferente componentelor pieței angro a fost de 58,7 TWh, în scădere cu 7,7% față de anul 2023.

Comparativ cu anul anterior, creșteri ale volumelor livrate s-au înregistrat pe piața contractelor bilaterale negociate direct, contractelor de export, PCE-ESRE-CV, PZU și PI, în timp ce volumele livrate pe PMC (organizată la BRM) și pe celelalte piețe centralizate de contracte organizate la OPCOM și pe PE au fost în scădere.

Pe fondul aplicării prevederilor legislației primare privind schemele de sprijin (OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare), dimensiunea pieței de energie electrică s-a micșorat pentru al doilea an consecutiv, piețele de contracte centralizate înregistrând o scădere puternică, cu un număr redus de tranzacții cu livrare în 2024, determinat în principal de obligativitatea instituită producătorilor de a vinde prin MACEE 80% din energia electrică disponibilă. Astfel, volumul de energie electrică vehiculat prin MACEE a reprezentat 23,7% din volumul livrărilor pe piața angro din 2024.

Piețe centralizate de contracte administrate de operatorii de piață

Prezentăm, în continuare, volumele tranzacționate în anul 2024 pe contracte forward cu livrări pe diferite orizonturi de timp (pentru anul 2024 sau anii viitori), pe componentele pieței centralizate de contracte pe care s-au încheiat tranzacții în anul analizat, prețurile medii anuale de tranzacționare (medii ponderate) și numărul de contracte tranzacționate.

Sinteza tranzacțiilor cu energie electrică încheiate pe platformele OPCOM în anul 2024 și evoluția comparativ cu anul anterior este prezentată în tabelul următor.

Tip piață	Volum tranzacționat		Preț mediu ponderat		Număr contracte tranzacționate	
	GWh	Evoluție față de 2023 (%)	Lei/MWh	Evoluție față de 2023 (%)	Număr	Evoluție față de 2023 (%)
PCCB-LE-flex	17532	1008.8	506.67	▼ 33.0	545	▲ 505.6
PCCB-NC	1229	5767.7	545.05	▼ 34.4	3600	▲ 1233.3
PCE-ESRE-CV	798	▲ 52.9	269.82	▼ 1.4	132	▲ 36.1
PC-OTC	5054	-	517.92	-	-	-

Pe piața centralizată pentru serviciul universal, pe piața de energie electrică pentru clienții finali mari și pe piața centralizată destinată atribuirii contractelor de energie electrică pentru perioade lungi de livrare nu s-a depus nicio ofertă.

Pe toate piețele centralizate de contracte bilaterale administrate de OPCOM s-au înregistrat creșteri ale volumului tranzacționat, concomitent cu scăderea prețurilor tranzacționate comparativ cu anul precedent.

În următorul tabel, prezentăm sinteza tranzacțiilor cu energie electrică încheiate la termen în anul 2024, în lei/MWh sau Euro/MWh, pe platformele BRM. Toate tranzacțiile s-au încheiat prin mecanismul simplu competitiv.

Tip piață	Volum tranzacționat GWh	Preț mediu ponderat		Nr. contracte
		Lei/MWh	Euro/MWh	
PMC	1828	545.42		34
PCT	121	512.50		2
	186		95	1

MACEE

Anul 2024 a fost al doilea an în care s-au înregistrat livrări pe contractele încheiate cu OPCOM în calitate de achizitor unic. Având în vedere specificul acestei piețe, din totalul celor 13549 GWh livrați în cursul anului, o cantitate de 11654 GWh (reprezentând 86% din cantitatea livrată) s-a tranzacționat la licitația anuală pentru livrări în lunile din 2024, la care se adaugă o cantitate de 1895 GWh (cca. 14%), ce a fost tranzacționată la licitațiile lunare suplimentare organizate pentru lunile din perioada februarie-decembrie 2024.

Atât prețul plătit de achizitorul unic OPCOM producătorilor pentru cantitățile vândute de aceștia prin intermediul MACEE, cât și cel plătit de cumpărători către același achizitor unic pentru energia achiziționată a fost cel stabilit prin legislația primară: de 450 lei/MWh pentru energia electrică alocată urmare desfășurării licitației anuale și a licitațiilor lunare suplimentare organizate în februarie și martie 2024 și de 400 lei/MWh pentru energia electrică alocată urmare derulării licitațiilor lunare suplimentare, organizate începând cu luna aprilie 2024.

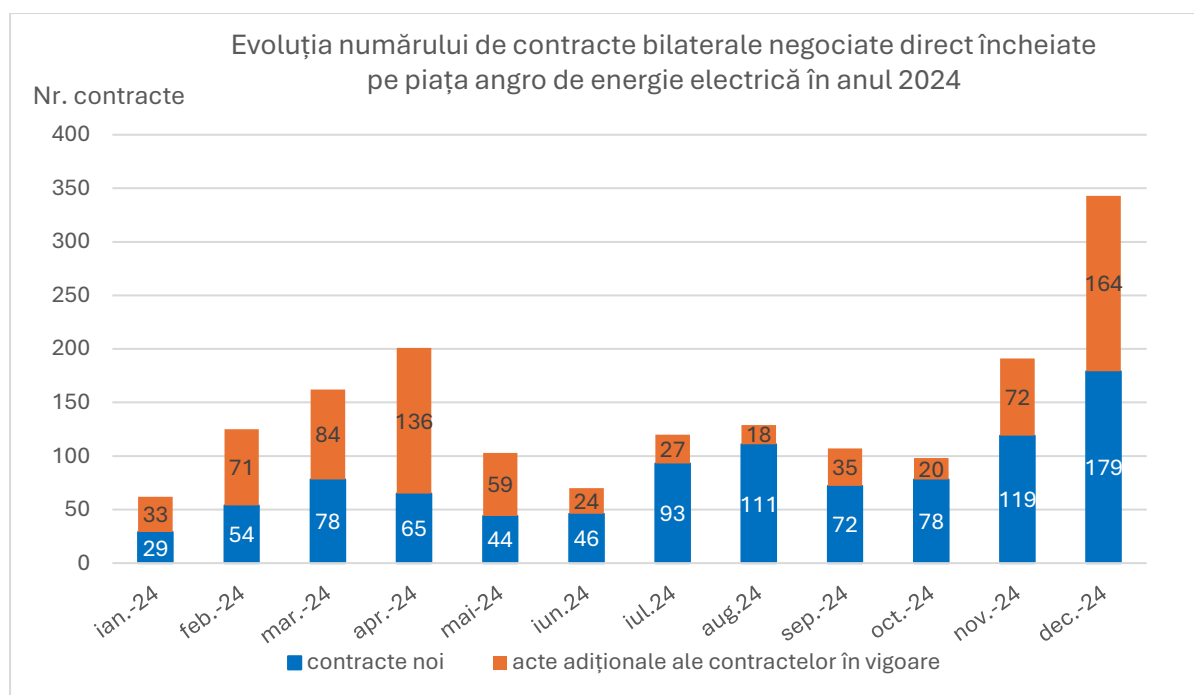
Pe parcursul anului, numărul maxim de cumpărători care au participat la licitațiile organizate de OPCOM (anuală, lunare) a fost de 54 de titulari de licență, în timp ce, în calitate de vânzători, la acest mecanism au participat maxim 9 producători.

Cele mai mari cantități lunare provenite din licitația anuală și din cele suplimentare organizate pentru fiecare lună din 2024 au fost livrate în lunile ianuarie și februarie 2024 (peste 1700 GWh lunar), iar cele mai mici cantități s-au înregistrat în luna septembrie (800 GWh). În restul lunilor, cantitățile lunare au variat în intervalul [840-1200] GWh. Indicatorii de concentrare la cumpărare, calculați în funcție de cantitățile anuale livrate, au avut valori reduse (C1 17% și C3% 36%).

Piața contractelor bilaterale negociate direct

În legătură cu obligația de raportare a datelor și informațiilor esențiale din contractele bilaterale încheiate prin negociere directă pe PAN în 2 zile lucrătoare de la data încheierii acestora, potrivit prevederilor art. 15 alin. (3) din OUG nr. 27/2022, participanții la piață au la dispoziție portalul ANRE spv.anre.ro, secțiunea contractelor bilaterale negociate direct. Se raportează, de asemenea, orice modificare prin act adițional a contractelor în vigoare (prețul contractual, cantitate contractată, perioadă de livrare).

La nivelul anului 2024, s-a raportat încheierea/modificarea prin acte adiționale a unui număr de 1711 contracte bilaterale negociate direct de vânzare-cumpărare, dintre care 968 au fost contracte noi, iar 743 acte adiționale la contractele aflate deja în vigoare. Situația acestor contracte se regăsește în graficul următor, detaliat pe luni calendaristice:

Notă: Nu sunt incluse contractele de import/export.

Din punct de vedere al contractelor bilaterale negociate direct aflate în livrare în anul 2024, din prelucrarea și analiza datelor de tranzacționare raportate în baza Metodologiei PAN a reieșit faptul că la nivelul anului a fost vândută o cantitate de cca. 9,2 TWh, în creștere cu peste 10% față de cantitatea din 2023, reprezentând cca. 16,6% din consumul intern realizat în SEN, în timp ce cantitatea cumpărată s-a apropiat de 10,5 TWh, de asemenea mai mare decât cea din anul precedent.

Precizăm că diferența dintre cantitatea livrată la vânzare și cea livrată la cumpărare este determinată de specificul modului de colectare a datelor de tranzacționare conform Metodologiei PAN și anume vânzarea este raportată doar de producătorii deținători de capacități cu puteri instalate mai mari de 5 MW.

În tabelul următor sunt prezentați principalii indicatori care caracterizează piața contractelor bilaterale negociate direct în funcție de livrările de energie electrică din cursul anului 2024.

An 2024		Cantitate	Pret mediu	C1	C3	HHI	Nr participanți monitorizați
		MWh	lei/MWh				
Cumpărare	Total, din care:	10 472 813.29	474.83	11.1	32.6	638	87
	de la participanți monitorizați	10 031 303.34	478.24				83
	de la producători $P_i \leq 5$ MW	441 509.94	397.34				32
Vanzare	Total, din care:	9 199 779.34	491.29	9.6	24.6	387	137
	ca tre participanți monitorizați	9 194 981.00	491.27				137
	ca tre producători $P_i \leq 5$ MW	4 798.34	524.49				5

Note: 1. Prețurile medii anuale sunt calculate ca medii ponderate la nivel de an între cantitățile și prețurile medii lunare ale cumpărătorilor/vânzătorilor de pe/pe această piață.

2.Datele din tabel cuprind și informațiile referitoare la cumpărările/vânzările entităților agregate/agregatorilor de la producătorii din entitate/agregare, indiferent de puterea instalată

Din cei 233 participanți monitorizați în baza Metodologiei PAN, activi în 2024, mai mult de jumătate au livrat energie electrică pe contracte negociate direct (încheiate în 2024 sau în perioade anterioare), peste 37% din participanți au cumpărat cantități pe acest tip de contracte, iar 40 dintre participanți au derulat contracte atât în calitate de vânzători cât și de cumpărători, număr în creștere față de anul precedent.

Din comparația cu datele anului 2024, rezultă o creștere a cantității pe contracte negociate cu peste 9% la cumpărare și peste 10% la vânzare, în timp ce prețul mediu anual, atât la cumpărare cât și la vânzare a scăzut la aproape jumătate față de prețurile medii înregistrate în 2023.

Piața pentru ziua următoare – PZU

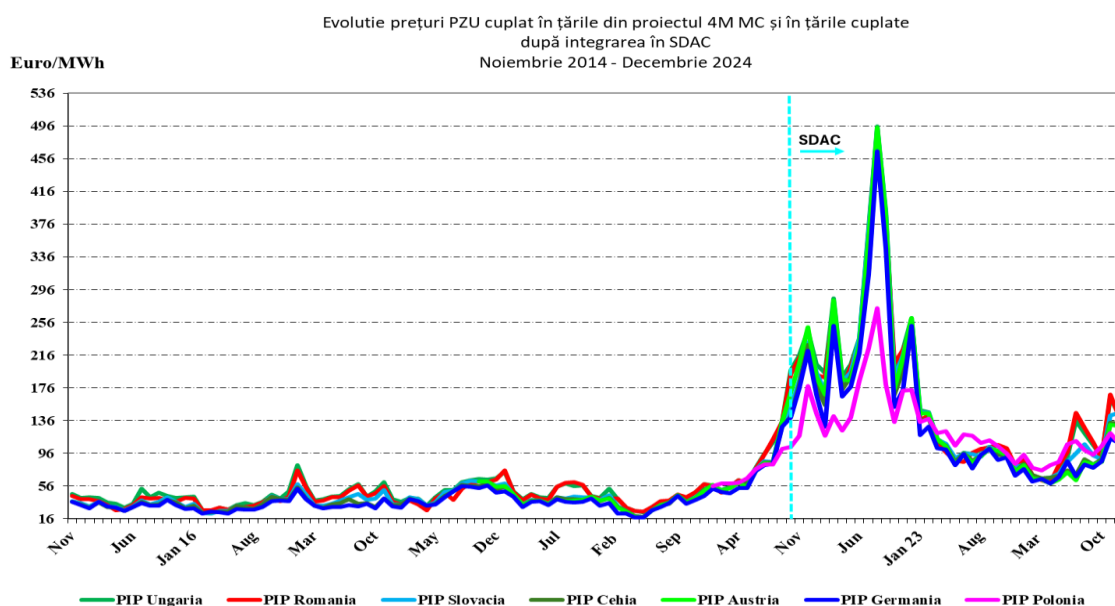
Volumul de energie electrică tranzacționat pe PZU în 2024 a crescut cu cca. 15,7% față de anul anterior. Pondere lunară a tranzacțiilor derulate pe PZU din consumul intern realizat SEN a variat între 29,3% (luna iunie) și 44,6% (luna martie), în timp ce la nivelul întregului an 2024, această pondere a fost de 35,6%, în creștere față de cea din anul anterior.

Este de menționat faptul că, începând cu 19 noiembrie 2024, a devenit operațională piața pentru ziua următoare (PZU) administrată de operatorul pieței de energie electrică BRM, în calitate de OPEED.

Cumulat la nivelul piețelor pentru ziua următoare administrate de OPCOM și BRM, prețul mediu anual calculat în ore RO ca medie ponderată, a fost de 554,52 lei/MWh, în creștere cu cca. 3,4% față de media anului 2023.

Începând cu data de 08 iunie 2022, piața pentru ziua următoare din România a trecut la următoarea etapă prevăzută de Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei din 24 iulie 2015 de stabilire a unor linii directoare privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor (Regulamentul CACM), prin implementarea proiectului CORE FB MC (cuplare pe bază de fluxuri).

În graficul următor este prezentată evoluția prețurilor spot medii lunare, începând cu luna noiembrie 2014 – momentul cuplării în proiectul 4M MC, înregistrate în țările membre ale proiectului Interim Coupling după momentul cuplării în cadrul proiectului pan-european SDAC.

Prețul stabilit pe PZU în anul 2024 încorporează cu suficientă acuratețe informațiile disponibile privind nivelul resurselor și al necesarului de energie electrică corespunzătoare momentului, modificările cadrului legal și evenimentele cu caracter special cu impact asupra sectorului energetic, prezentând, totodată, volatilitatea ridicată specifică.

Piața intrazilnică – PI

PI este o piață voluntară care oferă participanților instrumente standard de tranzacționare, menite să faciliteze ajustarea portofoliului de contracte cât mai aproape de momentul livrării energiei electrice și o mai bună gestionare a posibilelor dezechilibre, contribuind astfel la menținerea în echilibru a producției și consumului.

Din data de 19 noiembrie 2019, piața intrazilnică din România funcționează în regim cuplat cu piețele din alte 23 de state membre UE participante la proiectul european SIDC (Single Intra-Day Coupling). Noile reguli de tranzacționare au fost elaborate și aprobate de toate autoritățile de reglementare din țările participante și de ACER în conformitate cu prevederile Regulamentului CACM.

Începând cu data de 22 mai 2024, ca dată de tranzacționare, a devenit operațională PI administrată de operatorul pieței de energie electrică BRM, în calitate de OPEED.

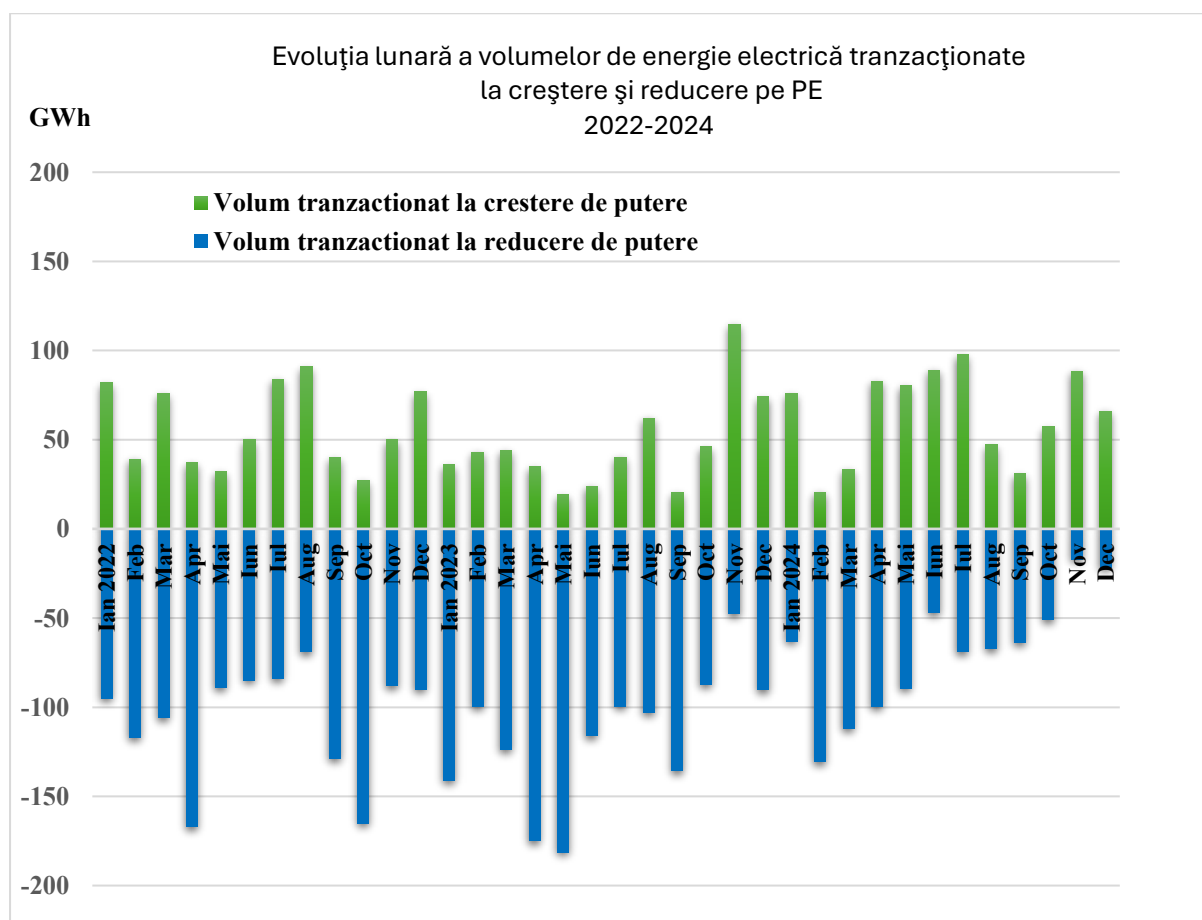
Față de valorile anului precedent, volumul de energie electrică tranzacționat în anul 2023 pe PI a înregistrat o creștere de cca. 66% (creștere cu 37,4% a volumului tranzacționat pe PI – OPCOM și inițierea tranzacțiilor pe PI – BRM), în timp ce prețul mediu ponderat de tranzacționare, calculat de ANRE ca medie a prețurilor medii lunare pe PI ponderate cu volumele lunare tranzacționate în anul 2023 (ore RO) pe PI administrate de OPCOM și de BRM, a fost de 522,59 lei/MWh, înregistrând o scădere de 0,5% față de media anului 2023.

Piața de echilibrare

În baza prevederilor Ordinului ANRE nr. 127/2021²⁹, începând cu 1 iulie 2024, pe piața de echilibrare funcționează doar furnizorii de servicii de echilibrare, care dețin unități de furnizare a rezervelor/grupuri de furnizare a rezervelor calificate pentru furnizarea de produse standard pentru echilibrarea sistemului. Astfel, la sfârșitul anului 2024, erau înregistrați 24 asemenea furnizori de servicii de echilibrare.

Pe aceeași piață, au operat 162 Părți Responsabile cu Echilibrarea (PRE), din care 10 PRE având responsabilitatea echilibrării pentru cel puțin încă un participant, 3 PRE distincte aparținând OTS (pentru achiziționarea energiei pentru consumul stațiilor proprii, pentru îndeplinirea calității de agent de transfer pentru PZU și PI), alte 4 aparținând OPCOM (pentru asigurarea rolului de contraparte pentru PZU, PI, IDA și de achizitor unic pentru MACEE) și 3 PRE aparținând BRM în calitate de operator al pieței de energie electrică, contraparte ID și operator piață forward.

În graficul următor sunt prezentate, la nivel lunar, volumele de energie electrică tranzacționate la creștere și reducere de putere, pentru perioada 2022-2024.

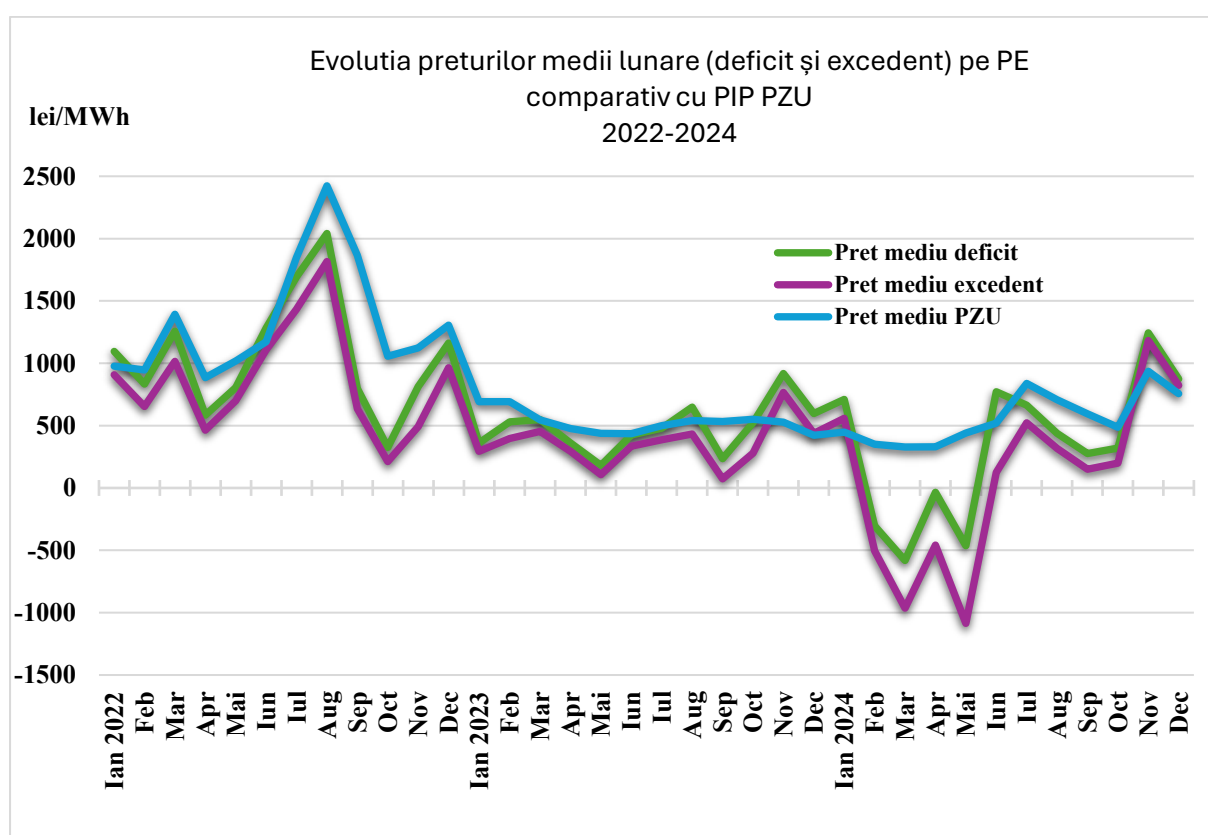

²⁹ Ordinului ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, cu modificările și completările ulterioare

Pe ansamblu, în 2024, dimensiunea PE a fost mai mică cu cca. 18% față de cea din anul precedent. Dacă la creștere volumul tranzacționat l-a depășit cu 30% pe cel similar din 2023, la scădere acesta s-a situat la aproape 60% din cel înregistrat în 2023.

Valorile anuale ale indicatorilor de concentrare C1 și HHI în anul 2024, determinate pe baza energiei efectiv livrate de producători pentru fiecare tip de reglaj și sens, au rămas, ca și în anii anteriori, în plaja de valori specifică unei piețe cu concentrare ridicată. Practic, primii 3 producători au asigurat pe reglajul secundar peste 90% din volum, iar pe reglajul terțiar peste 80% din volum. Producătorul Hidroelectrică a fost și în acest an participantul dominant pe toate tipurile de reglaj, atât la creștere cât și la scădere, fiind urmat, dar la distanță, de producătorul Complexul Energetic Oltenia.

În următorul grafic prezentăm evoluția pe ultimii 3 ani a celor două prețuri medii lunare de decontare a dezechilibrelor PRE, în corelare cu prețul mediu lunar înregistrat pe PZU.

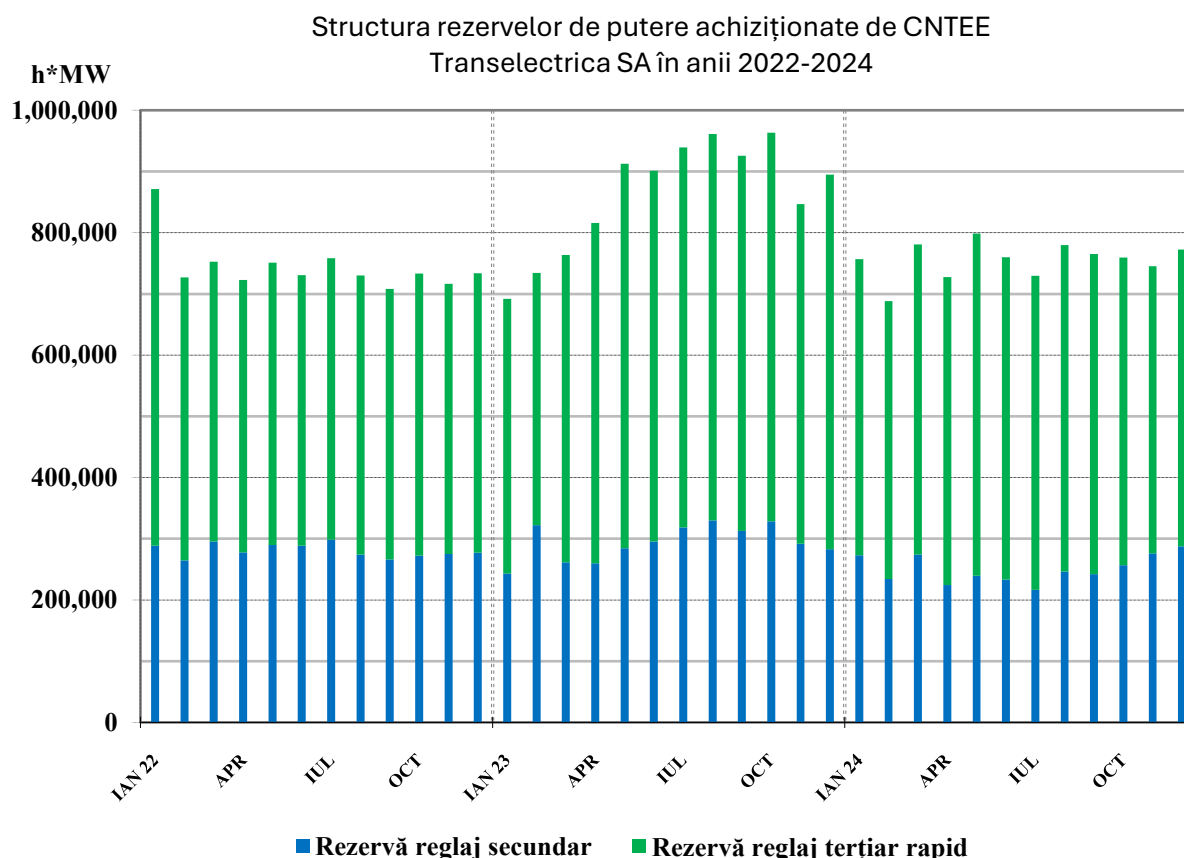
Prețurile medii anuale de deficit și excedent înregistrate în anul 2024 (calculate ca medii aritmetice ale valorilor lunare) au fost în scădere față de cele similare din anul precedent. Astfel prețul mediu de deficit la nivelul anului 2024 a fost de 327,20 lei/MWh în scădere față de prețul din anul precedent (483,90 lei/MWh), în timp ce în cazul prețului mediu de excedent scăderea a fost mult mai mare, media anuală ajungând la doar 73,66 lei/MWh față de cea din anul 2023 (354,76 lei/MWh).

Piața serviciilor de sistem

În vederea acoperirii necesarului de rezerve stabilit de UNO-DEN pentru menținerea nivelului de siguranță în funcționarea SEN, CNTEE Transelectrica SA a achiziționat în anul 2024 rezerva de reglaj secundar frecvență-putere (RS) și cea corespunzătoare reglajului terțiar rapid (RTR)

prin organizarea de licitații, conform prevederilor legale în vigoare. În 2024 nu s-au organizat licitații pentru achiziția rezervei de reglaj terțiar lent, evaluându-se faptul că dezechilibrele din PE pot fi acoperite cu RS și cu RTR în condițiile unei funcționări interconectate la platforma europeană de compensare a dezechilibrelor (IGCC).

În graficul următor este prezentată evoluția lunară a rezervelor de putere achiziționate de CNTEE Transelectrica SA începând cu ianuarie 2022, reprezentând obligații ale producătorilor de energie electrică de menținere la dispoziția dispecerului/ofertare pe PE a capacităților de producere contractate.

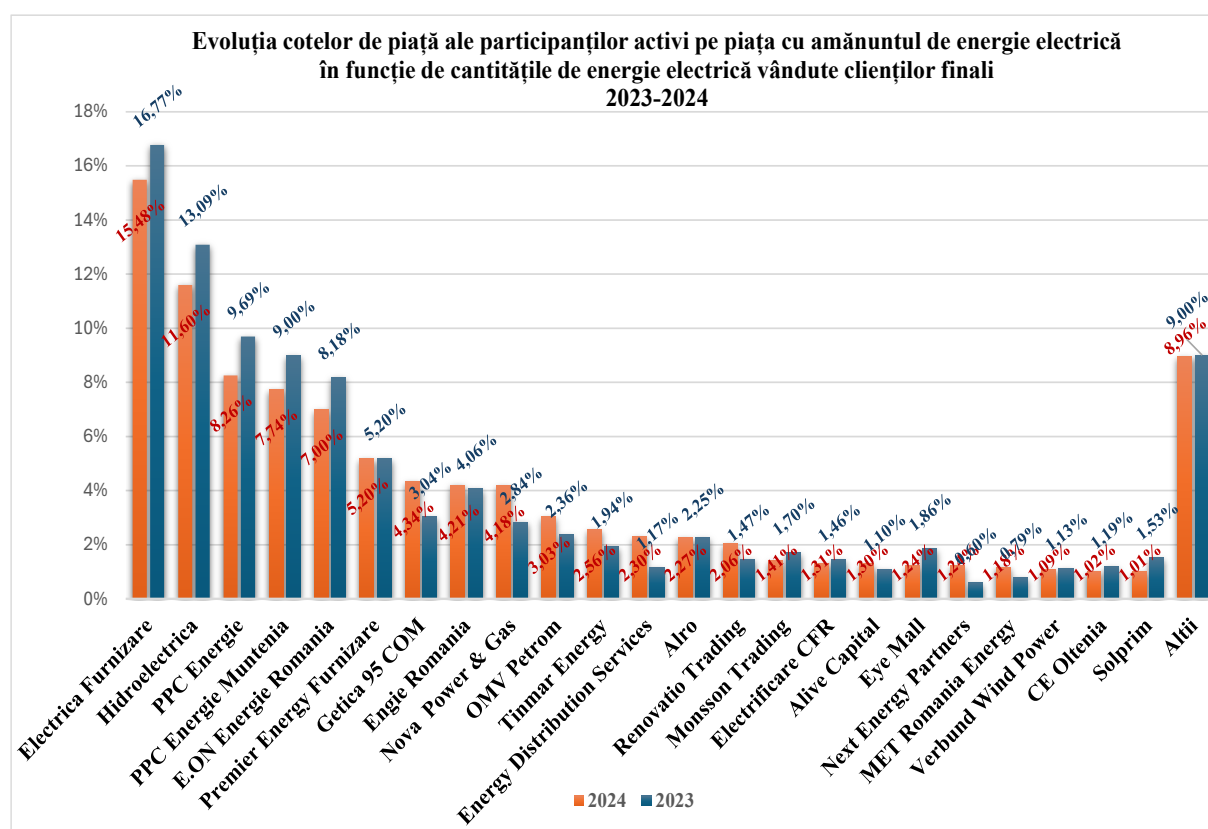
Pe această piață au activat 17 furnizori de servicii de echilibrare, pentru cel puțin unul din cele 2 tipuri de rezervă de reglaj pentru care s-au organizat licitații. Aceștia sunt, în ordine alfabetică,: AOT Energy, Bepco, Complexul Energetic Oltenia, Electrocentrale București, Electrocentrale Craiova, Electro Energy Sud, Electrogup, Elektra Green Power, Elektra Wind Power, Energy Innovative Solutions, Ground Investment Corp, Hidroelectrica, Megalodon Storage, Nova Gas & Power, Nova PS 170, OMV Petrom, True Energy Management.

Dintre aceștia, participantul dominant a fost Hidroelectrica, cu cote de piață la nivel de an de peste 50% pentru ambele tipuri de servicii de sistem, urmat de Complexul Energetic Oltenia cu cca. 24% pe rezerva de reglaj secudar și aproape 19% pe cea de terțiară rapidă. Valorile anuale ale indicatorilor de concentrare C3 și HHI mențin această piață ca și în anii anteriori, în plaja de valori specifică unei piețe cu concentrare ridicată.

Piața cu amănuntul de energie electrică

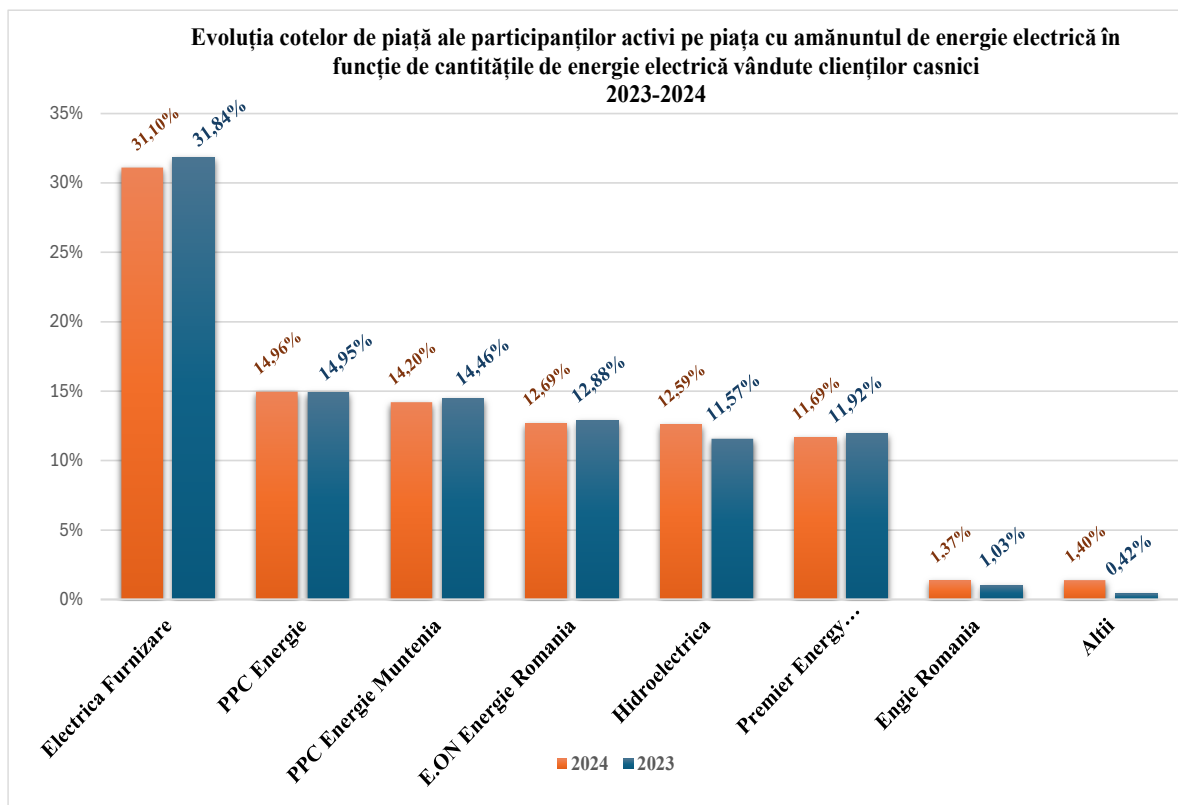
Pe parcursul anului 2024, pe PAM au activat 91 de operatori economici, din care 50 sunt titulari de licență a căror activitate principală o constituie furnizarea de energie electrică (inclusiv furnizorii de ultimă instanță care activează atât pe segmentul de ultimă instanță, cât și pe cel concurențial) și 41 sunt titulari de licență pentru exploatarea comercială a capacităților de producere a energiei electrice cu puteri instalate peste 5 MW, a căror activitate principală o constituie producerea de energie electrică, dar care dețin drept complementar de furnizare.

Prezentăm în continuare cotele de piață ale participanților la PAM, în perioada 2023-2024, determinate în funcție de energia electrică furnizată tuturor clienților casnici și noncascnici, indiferent de regimul de furnizare (concurențial, serviciu universal (SU) și ultimă instanță (UI)).

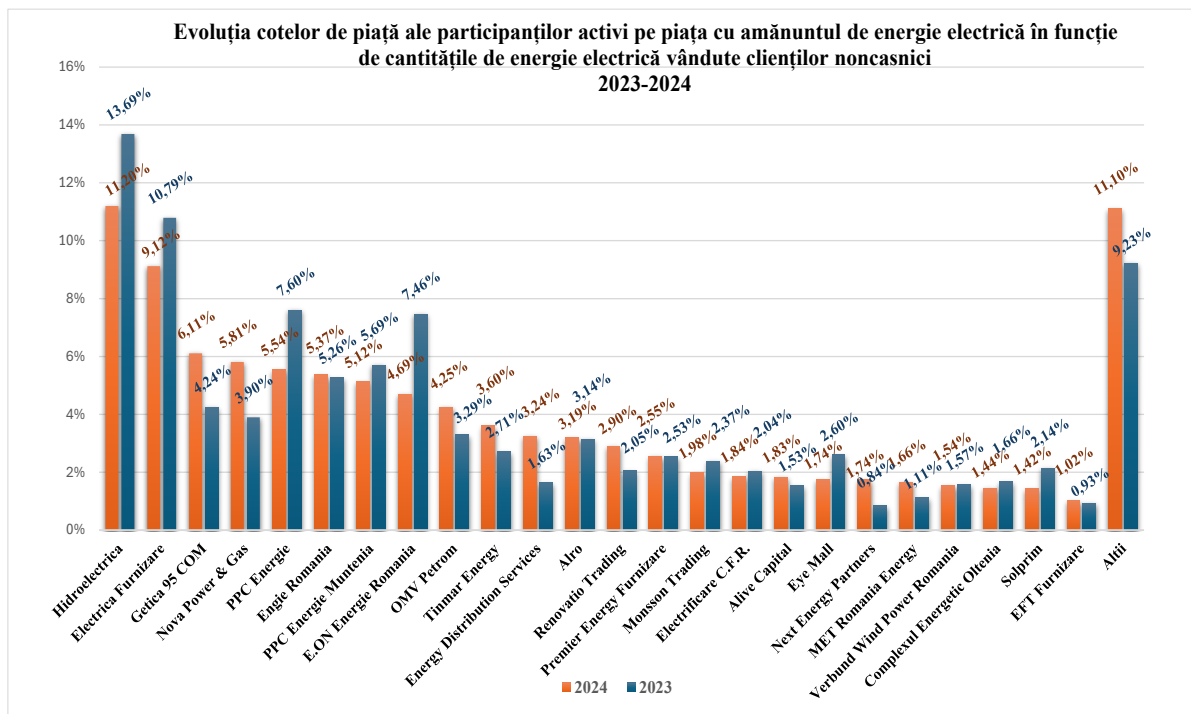

Notă: categoria “Alții” cuprinde 77 de participanți la PAM în 2023 și 72 în 2024 ale căror cote de piață individuale sunt sub 1%.

În graficele următoare prezentăm cotele de piață ale participanților activi pe PAM în perioada 2023-2024 (furnizori concurențiali, furnizorii de ultimă instanță, producători) în funcție de cantitatea totală de energie electrică furnizată clienților casnici (primul grafic) și finali noncascnici (al doilea grafic), indiferent de regimul de furnizare (concurențial, SU, UI).

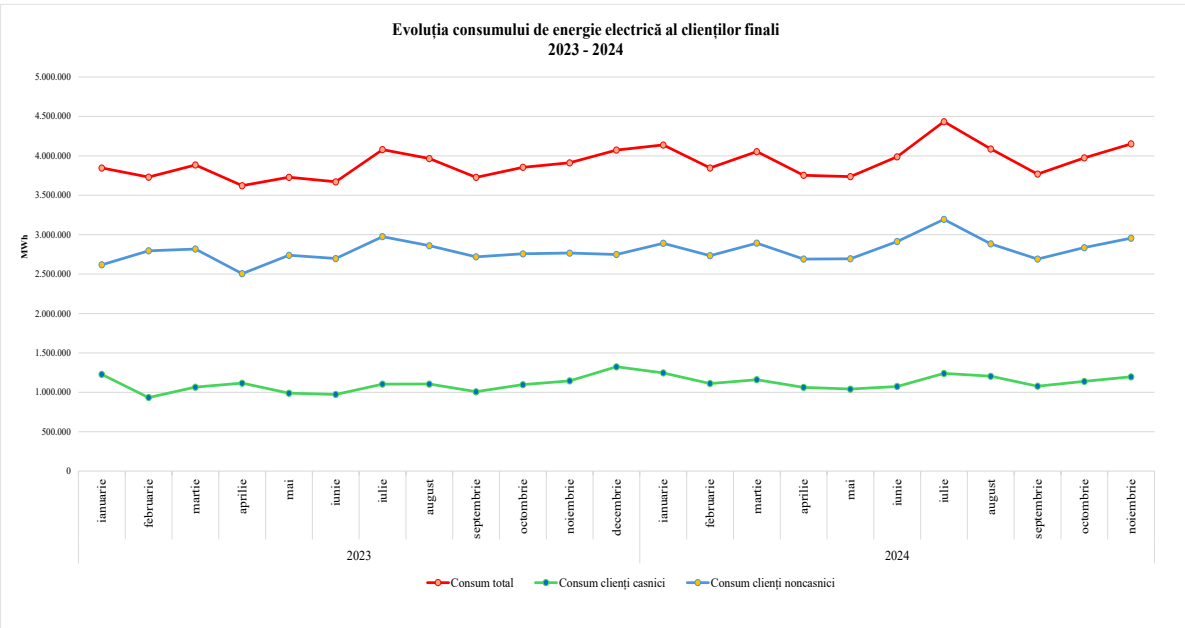
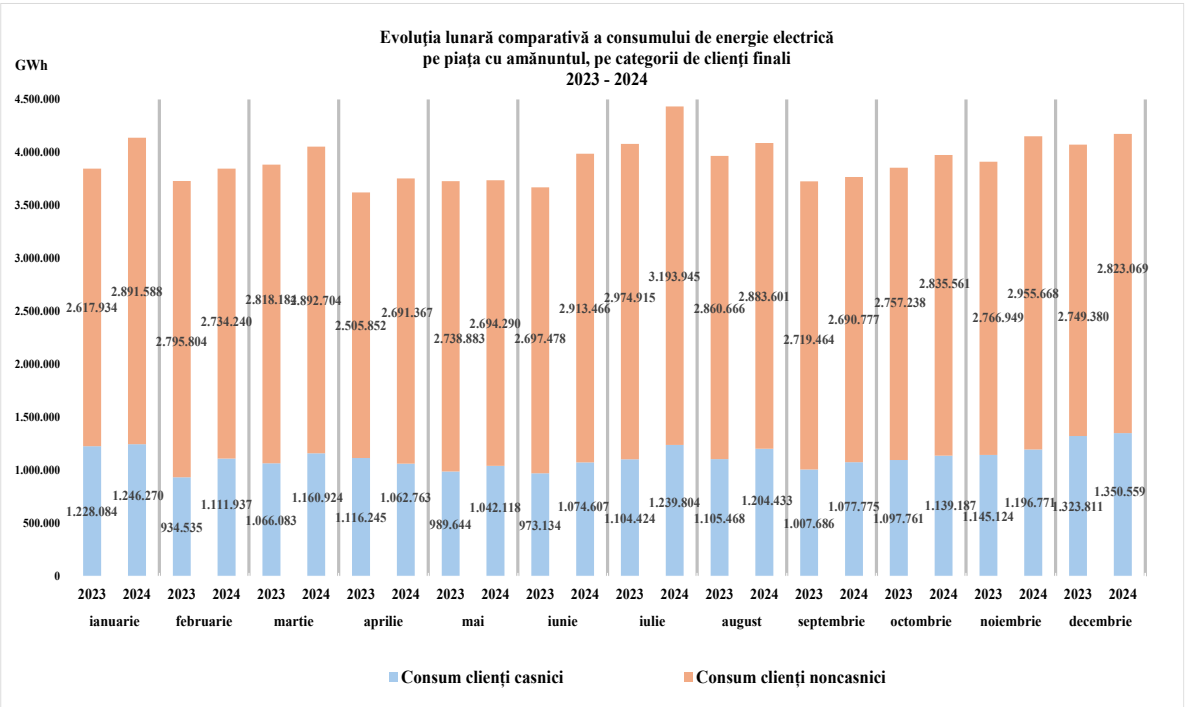

Notă: categoria “Alții” cuprinde 27 de participanți la PAM în 2023 și 26 în 2024, ale căror cote de piață individuale sunt sub 1%

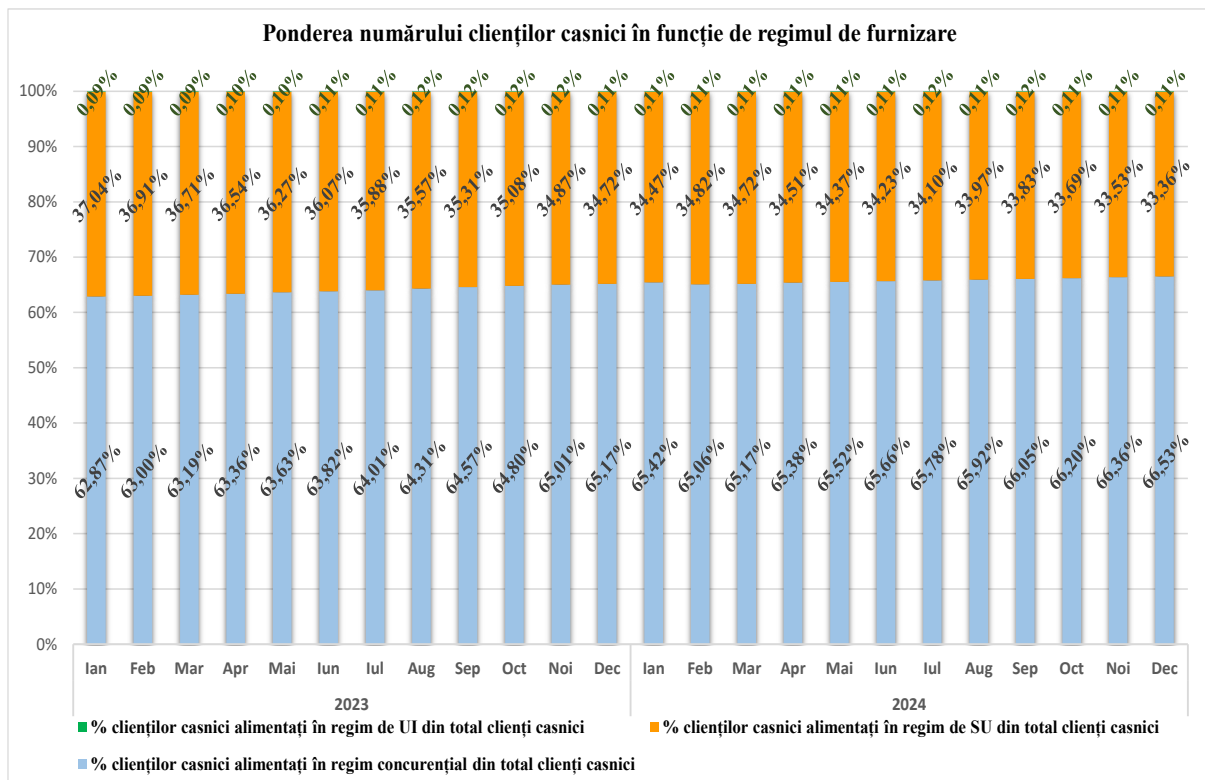
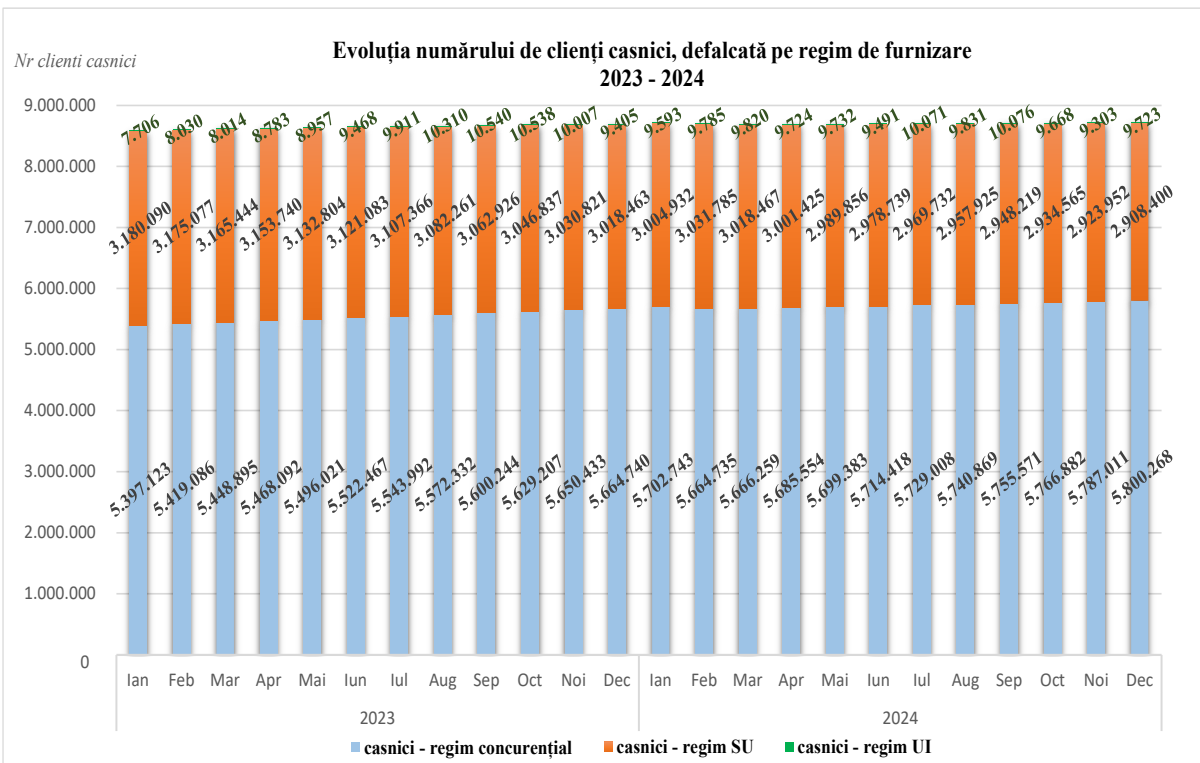

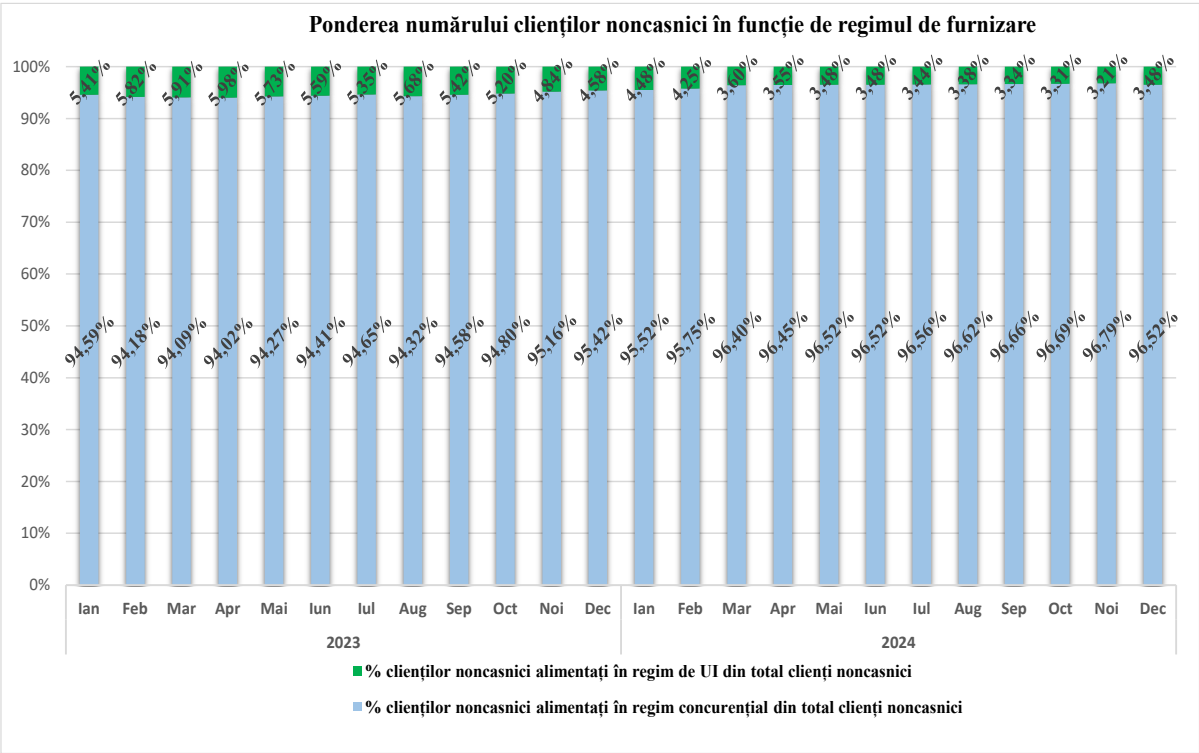
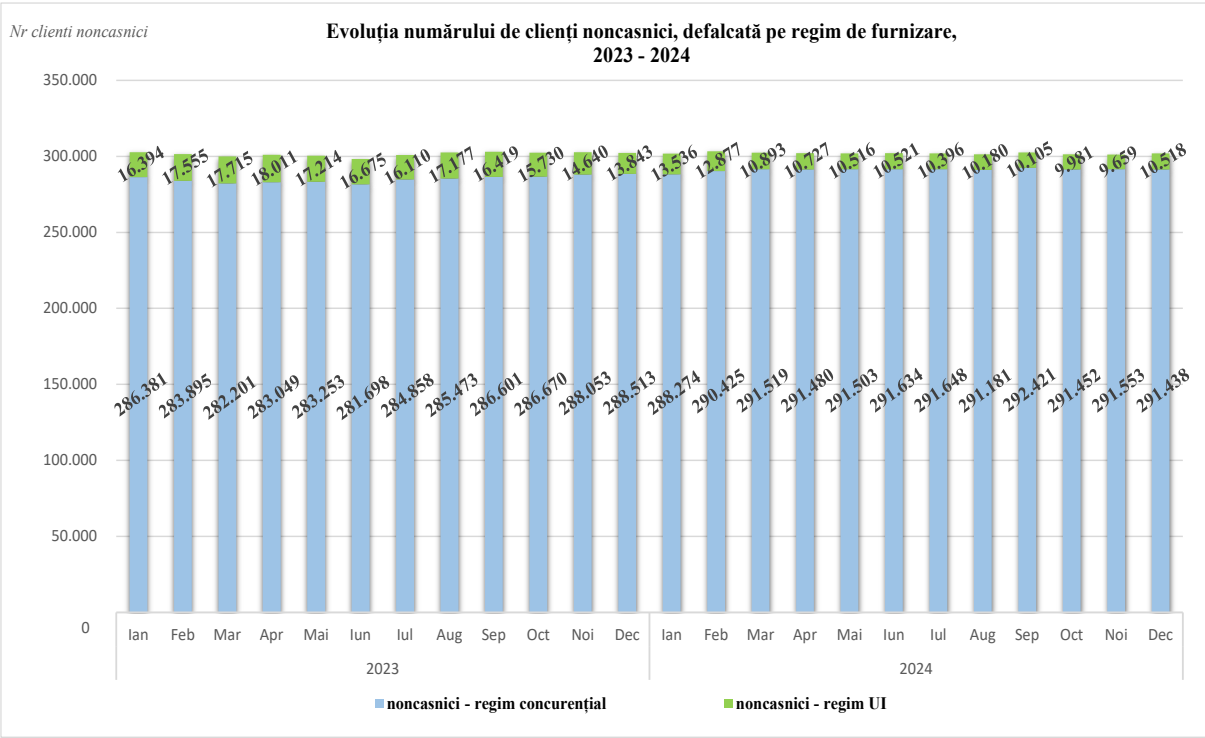
Notă: categoria “Alții” cuprinde 70 de participanți la PAM, atât pentru anul 2023, cât și pentru 2024, ale căror cote de piață individuale sunt sub 1%

În următoarele două grafice sunt prezentate consumurile lunare totale pentru clienții casnici și respectiv finali noncasnici și evoluția acestora în perioada 2023-2024.

În următoarele patru grafice este prezentată evoluția lunară, pentru aceeași perioadă 2023-2024, a numărului de clienți casnici, respectiv noncasnici, în funcție de regimul de furnizare, precum și reprezentarea ponderilor acestora din numărul total.

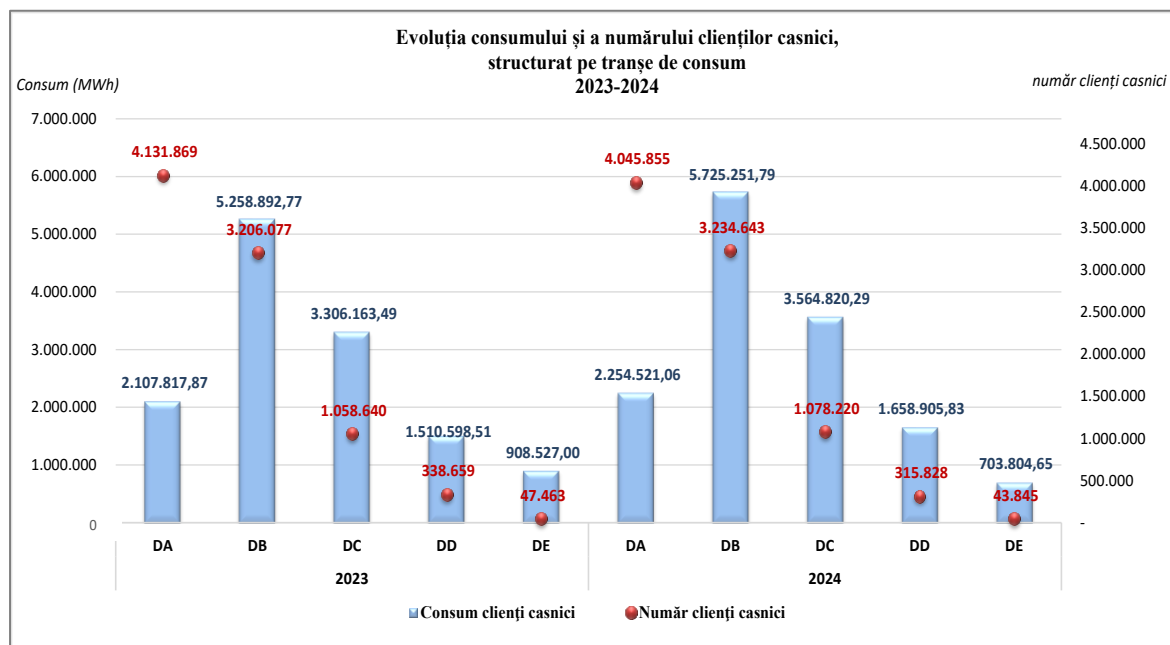
Pe parcursul anului 2024, ponderea clienților casnici vulnerabili din numărul total al clienților casnici a fost de 1%.

Evoluția consumului și a numărului clienților casnici și noncasnici cărora li se furnizează energie electrică pe PAM, structurați pe tranșe de consum, în perioada 2023–2024 este prezentată în graficele următoare.

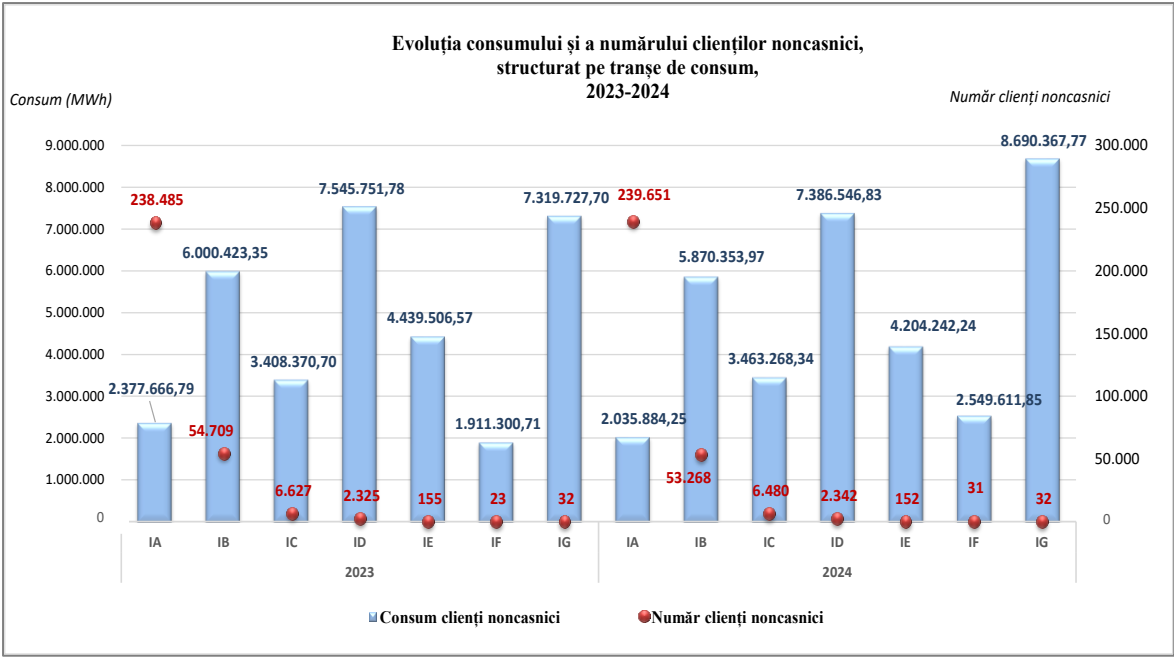
Structura pe tranșe de consum pe categorii de clienți finali este prezentată în conformitate cu intervalele de consum anual prevăzute pentru fiecare tranșă în Regulamentul (UE) 1952/2016³⁰. Încadrarea clienților în tranșe de consum se realizează pe baza prognozei anuale de consum a acestora.

Tranșe de consum clienți casnici	Consum anual de energie electrică (kWh)	
	minim	maxim
Tranșa DA		<1000
Tranșa DB	≥1000	<2500
Tranșa DC	≥2500	<5000
Tranșa DD	≥5000	<15000
Tranșa DE	≥15000	

Tranșe de consum clienți noncasnici	Consum anual de energie electrică (MWh)	
	minim	maxim
Tranșa IA		<20
Tranșa IB	≥ 20	<500
Tranșa IC	≥ 500	<2000
Tranșa ID	≥ 2000	<20000
Tranșa IE	≥ 20000	<70000
Tranșa IF	≥ 70000	<150000
Tranșa IG	≥ 150000	

³⁰ Regulamentul (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 privind statisticile europene referitoare la prețurile la gaze naturale și energie electrică și de abrogare a Directivei 2008/92/CE

Consumul clienților noncasnici a înregistrat în anul 2024 o creștere cu cca. 3,6% în raport cu anul anterior, la un număr de clienți mai mic cu aproximativ 1,3%. Cele mai mari creșteri de consum în raport cu anul anterior au fost înregistrate la clienții noncasnici din categoria IF cu circa 33% și IG, cu 19%, în condițiile unei ușoare creșteri a numărului de clienți pe tranșa IF și a unui număr de clienți egal pe tranșa IG.

Consumul clienților casnici a înregistrat în anul 2024, o creștere cu cca. 6,2% în raport cu anul anterior, la un număr de clienți mai mare cu aproximativ 2,9%. Cea mai mare creștere de consum în raport cu anul anterior s-a înregistrat la categoria DD, cu circa 9,8%, în condițiile unei diminuări cu cca 6% a numărului de clienți.

Pe ansamblul PAM consumul clienților finali în 2024 a fost de cca. 48,1 TWh, în creștere cu 4,37% față de consumul înregistrat în anul anterior.

În următoarele tabele este prezentat consumul de energie electrică al clienților finali, structurat pe tip de client, tranșe de consum și pe regim de furnizare, pentru anul 2024.

- MWh -

Tranșă de consum clienți casnici -Anul 2024-	Total PAM	Regim concurențial	Regim SU	Regim UI
DA	2.254.520	1.468.130	781.380	5.010
DB	5.725.250	4.040.170	1.679.410	5.670
DC	3.564.820	2.664.630	898.930	1.260
DD	1.658.910	1.356.920	301.320	660
DE	703.800	629.040	74.370	390
Total	13.907.310	10.158.910	3.735.400	13.000

-MWh -

Tranșă de consum clienți noncasnici -Anul 2024-	Total PAM	Regim concurențial	Regim UI
IA	2.035.880	1.946.680	89.200
IB	5.870.350	5.091.020	779.340
IC	3.463.270	3.093.250	370.020
ID	7.386.550	7.089.750	296.800
IE	4.204.240	4.204.220	
IF	2.549.610	2.425.800	123.810
IG	8.690.370	8.690.370	
Total	34.200.280	32.541.090	1.659.180

Prețurile medii ponderate prezentate în următoarele două tabele au fost calculate la nivel național pentru anul 2024, agregat pe tranșe de consum, pe baza datelor colectate de la furnizorii activi pe PAM destinate raportării către EUROSTAT, conform obligațiilor de raportare pe care le are România în baza Regulamentului (UE) 1952/2016.

Prețurile medii colectate au la bază prețurile finale facturate clienților finali casnici și noncasnici în anul 2024, în conformitate cu prevederile OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, și includ componenta de achiziție a energiei electrice (cu TG inclus), componenta de furnizare, tarifele reglementate pentru serviciile de rețea în vigoare în perioada de facturare (tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice corespunzător nivelului de tensiune aferent punctului de delimitare dintre instalațiile OD și cele ale clientului, tariful pentru serviciul de transport - componenta de extragere a energiei electrice din rețea și tariful pentru serviciul de sistem), accize sau alte taxe și TVA.

-lei/MWh-

Tranșă consum clienți casnici	Semestrul I 2024	Semestrul II 2024	An 2024
DA	811,32	792,98	802,15
DB	834,74	825,82	830,28
DC	936,59	926,62	931,60
DD	995,07	978,10	986,59
DE	941,81	929,21	935,51

-lei/MWh-

Tranșă consum clienți noncasnici	Semestrul I 2024	Semestrul II 2024	An 2024
IA	1.036,63	1.044,15	1.040,39
IB	1.021,83	1.028,64	1.025,23
IC	946,79	988,27	967,53
ID	911,02	967,54	939,28
IE	878,59	948,54	913,56
IF	891,98	953,26	922,62
IG	680,63	741,19	710,91

În tabelele următoare sunt prezentate valorile indicatorilor de structură ale componentei concurențiale a pieței cu amănuntul și numărul furnizorilor activi în anul 2024, calculați pentru fiecare tranșă de consum definită pentru clienții casnici și noncascnici de *Regulamentul (UE) 1952/2016*.

<i>Indicatori de concentrare Total PAM - Anul 2024-</i>	Tranșe consum Clienți casnici							
	DA	DB	DC	DD	DE	Total		
C1 (%)	30	32	35	35	58	31		
C3 (%)	67	64	63	74	84	60		
HHI	2046	1969	2014	2298	3787	1852		
Consum (GWh)	2255	5725	3565	1659	704	13907		
Nr. furnizori activi	26	28	25	23	26	32		
<i>Indicatori de concentrare Total PAM - Anul 2024-</i>	Tranșe consum Clienți noncasnici							
	IA	IB	IC	ID	IE	IF	IG	Total
C1 (%)	23	24	15	10	11	19	22	11
C3 (%)	61	53	38	27	31	43	41	26
HHI	1535	1297	816	509	631	954	890	485
Consum (GWh)	2036	5870	3463	7387	4204	2550	8690	34200
Nr. furnizori activi	64	72	62	60	34	19	26	93

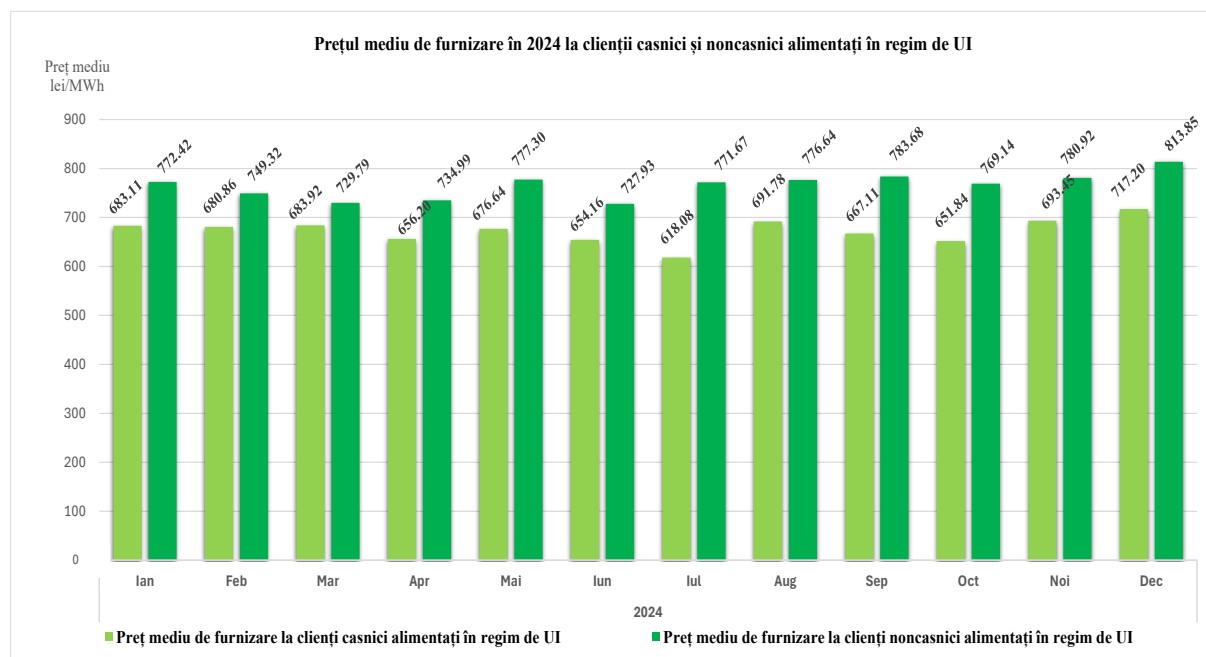
În anul 2024, rata de schimbare a furnizorului de către clienții casnici și noncascnici, definită ca acțiunea voluntară prin care un client final alege să treacă la un alt furnizor, determinată în funcție de volumul de energie electrică, în acord cu criteriile stabilite de ACER și CEER pentru Raportul anual privind monitorizarea pieței interne de energie, a fost de circa 13%. Rata de schimbare a furnizorului de către clienții noncascnici, calculată în funcție de volumul de energie electrică furnizată, a fost de 17,89% în 2024, în scădere față de cea din 2023, care s-a situat la 30,21%.

În tabelul următor este prezentat numărul de locuri de consum ale clienților finali casnici și noncascnici, din punct de vedere al repartiției pe regimuri de furnizare și niveluri de tensiune.

Locuri de consum 2024	Număr la sfârșitul anului	% din total nr. locuri de consum
Total Casnic	9,511,356	93.6
Concurential	6,448,693	63.5
JT	6,447,828	63.5
MT	865	0.0
Serviciu Universal	3,053,156	30.1
JT	3,052,800	30.1
MT	356	0
Ultima Instanta	9,507	0.1
JT	9,505	0.1
MT	2	0

Total Noncasnic	646,590	6.4
Concurential	614,407	6.0
JT	589,361	5.8
MT	24,598	0.2
IT	448	0.0
Ultima Instanta	32,183	0.3
JT	1,744	0.0
MT	30,426	0.3
IT	13	0.0
Total locuri de consum	10,157,946	100
Casnic	9,511,356	100
JT	9,510,133	100
MT	1,223	0
Noncasnic	646,590	100
JT	591,105	91.4
MT	55,024	8.5
IT	461	7.13

Pe piața de energie electrică pentru clienții finali deserviți de furnizorii de ultimă instanță au activat 5 FUI în perioada 1 ianuarie-31 decembrie 2024 de la care au fost colectate informații privind numărul de clienți, cantitățile de energie electrică vândute și prețul mediu de furnizare.

Prețurile medii de furnizare prezentate reflectă prețurile finale facturate clienților finali, colectate de la furnizorii activi pe PAM. Precizăm că aceste prețuri nu conțin TVA, accize sau alte taxe, dar includ tarifele reglementate pentru serviciile de rețea, în vigoare în perioada de facturare (tariful pentru serviciul de distribuție a energiei electrice corespunzător nivelului de tensiune aferent punctului de delimitare dintre instalațiile OD și cele ale clientului, tariful pentru serviciul de transport - componenta de extragere a energiei electrice din rețea și tariful pentru serviciul de sistem).

Rezultatele activității de monitorizare, respectiv principalii indicatori specifici pieței angro și cu amănuntul de energie electrică și evoluția lunară a acestora, pot fi accesate pe site-ul ANRE, în cadrul Rapoartelor lunare privind rezultatele monitorizării pieței de energie electrică.

2. Principalele evoluții pe piața de gaze naturale în anul 2024

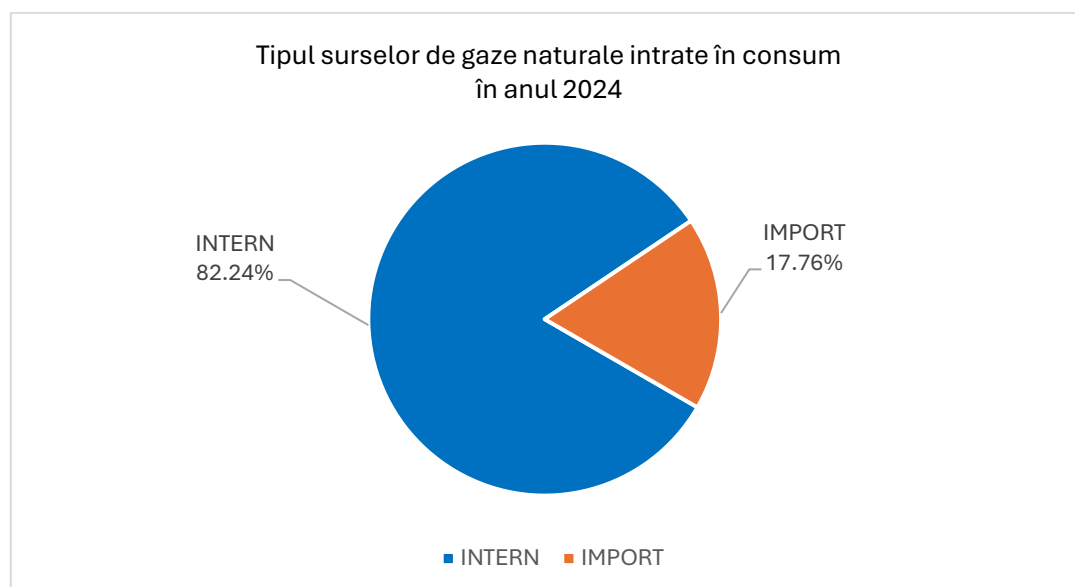
Consumul anual de gaze naturale a atins în anul 2024 nivelul de aproximativ 106,05 TWh, înregistrându-se o creștere de 3,50% față de anul 2023.

Numărul de participanți pe piața gazelor naturale din România s-a modificat constant după ce piața a fost liberalizată, mai ales în sectorul furnizării de gaze naturale, cuprinzând, în anul 2024:

- un operator al Sistemului Național de Transport – S.N.T.G.N. Transgaz S.A;
- 12 producători: S.N.G.N. Romgaz S.A., OMV Petrom S.A., Amromco Energy S.R.L., Black Sea Oil&Gas S.A., Dacian Petroleum S.R.L., Foraj Sonde S.A., Gas Plus Dacia S.R.L., Mazarine Energy România S.R.L., Petro Ventures Resources S.R.L., Raffles Energy S.R.L., Serinus Energy România S.A., Stratum Energy România LLC;
- 2 operatori de înmagazinare: S.N.G.N. Romgaz S.A. – Filiala de Înmagazinare de Gaze Naturale Depogaz Ploiești S.R.L. și Depomureș S.A.;
- 28 operatori de distribuție - cei mai mari fiind Distrigaz Sud Rețele S.R.L. și Delgaz Grid S.A.;
- 75 furnizori activi pe piața de gaze naturale;
- 22 traderi activi pe piața de gaze naturale.

Piața angro de gaze naturale

Producția internă de gaze naturale în anul 2024, producție curentă și extrasă din înmagazinare, ce a intrat în consum a reprezentat aproximativ 82,24% din totalul surselor.

Producția extrasă din perimetrele de producție în cursul anului 2024 și cea injectată în depozitele de înmagazinare subterană sunt prezentate în tabelul de mai jos.

Luna	Producția curentă (MWh)	Cantitate injectată din producție internă (MWh)
Ianuarie	8.744.337,191	33.092,272
Februarie	8.203.846,473	107.449,540
Martie	8.720.839,209	299.494,820
Aprilie	8.277.268,643	2.754.799,258
Mai	8.420.614,570	2.969.835,825
Iunie	7.903.375,763	3.069.629,356
Iulie	8.248.483,479	2.660.565,948
August	8.355.514,871	3.198.523,500
Septembrie	7.660.551,898	2.472.031,462
Octombrie	8.519.258,238	916.332,658
Noiembrie	8.305.003,822	19.137,649
Decembrie	8.704.842,885	0,000
TOTAL 2024	100.063.937,042	18.500.892,288

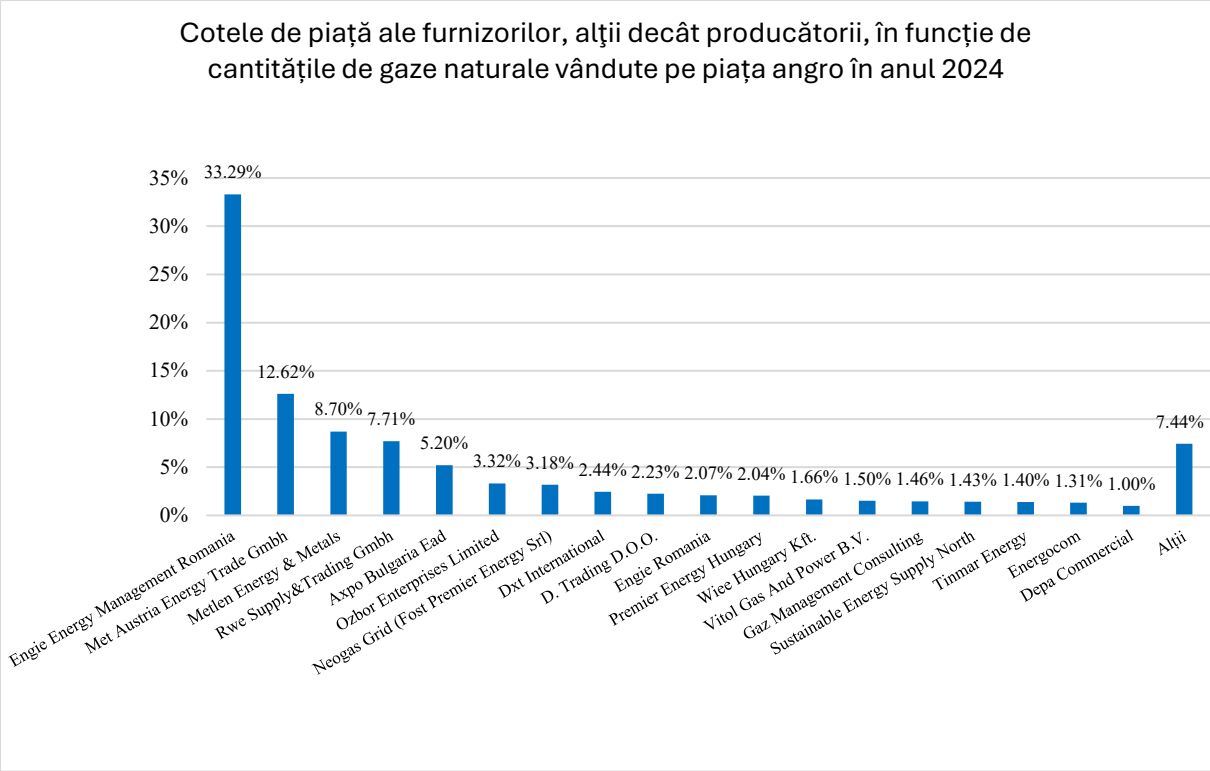
Cantitatea de gaze naturale produsă în anul 2024 a fost de 100,064 TWh, după cum urmează:

Amromco Energy	Black Sea Oil & Gas	Dacian Petroleum	Foraj Sonde	Gas Plus Dacia	Mazarine Energy	OMV Petrom	Petro Ventures Resources	Raffles Energy	Romgaz	Serinus Energy Romania	Stratum Energy Romania	Total (TWh)
0,477	8,276	0,170	0,078	1,182	0,270	34,457	2,365	0,008	52,174	0,038	0,568	100,064

În tabelul următor sunt prezentați indicatorii de concentrare aferenți anului 2024 pentru furnizorii activi pe piața angro de gaze naturale, alții decât producătorii. Indicatorii au fost calculați prin raportarea cantității vândute de un furnizor pe piața angro la totalul cantităților de gaze naturale vândute în anul respectiv de toți furnizorii de pe piața angro, cu excepția cantităților vândute de producătorii de gaze naturale.

Indicatori de concentrare furnizori angro, anul 2024	C1 (%)	C3 (%)	HHI
Valoare	33,29	54,61	1.487,40

În graficul de mai jos sunt prezentate cotele de piață ale furnizorilor, alții decât producătorii, în funcție de cantitățile de gaze naturale vândute pe piața angro, în anul 2024.

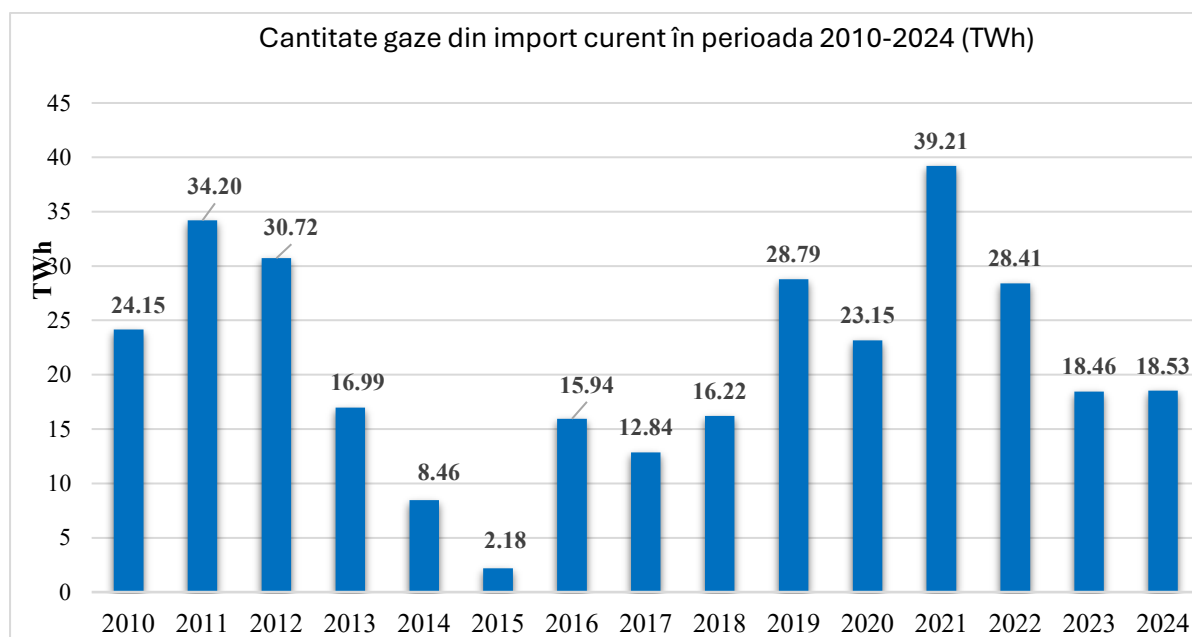
Notă: Categori­a Alții cuprinde 74 furnizori care dețin o cotă de piață sub 1% din totalul vânzărilor pe piața angro de gaze naturale.

Importul de gaze naturale ce a intrat în consum în anul 2024 a reprezentat 17,76% din totalul surselor. Acesta cuprinde, pe lângă importul curent, și extractia de gaze naturale din surse externe din depozitele de înmagazinare subterană, dar exclude cantitățile înmagazinate în depozitele de înmagazinare subterană din import curent.

În tabelul de mai jos este prezentată situația importului curent și a importului intrat în consum.

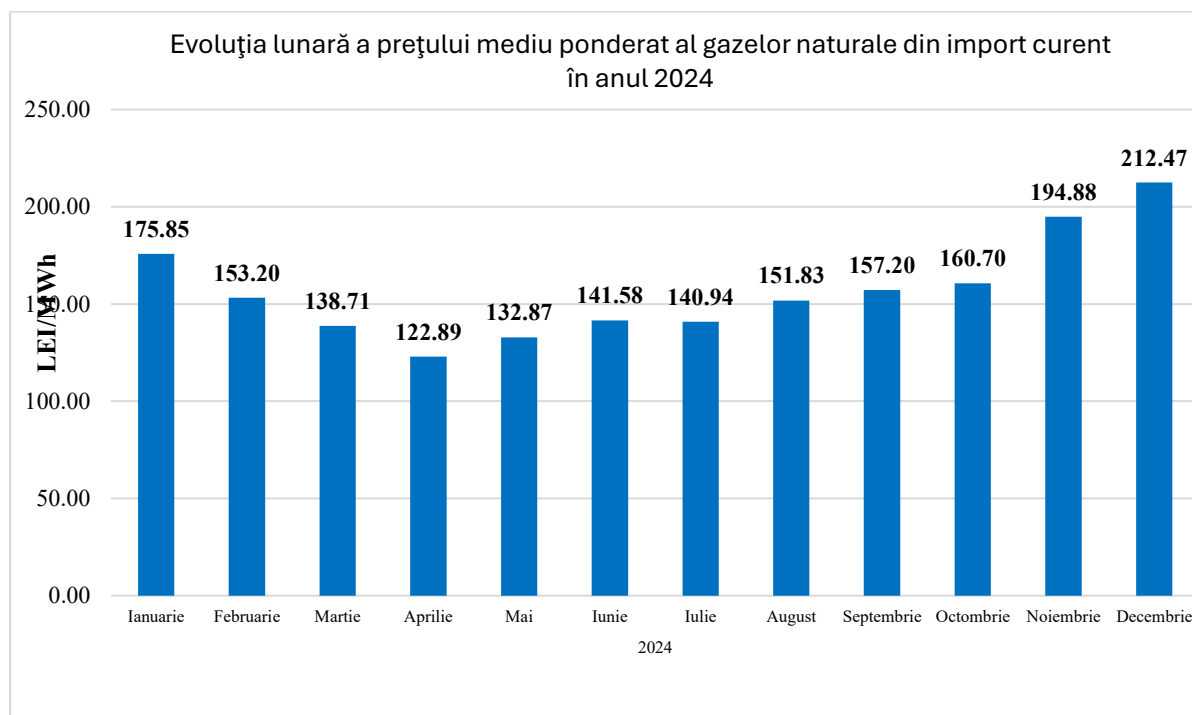
Luna	Import curent (MWh)	Import intrat în consum (MWh)
Ianuarie	1.444.728,646	1.752.736,206
Februarie	1.409.172,179	1.741.952,260
Martie	1.574.112,793	1.719.692,591
Aprilie	1.519.728,609	1.403.796,515
Mai	1.490.040,769	1.274.001,250
Iunie	1.562.951,276	1.381.332,035
Iulie	1.544.851,488	1.516.528,488
August	1.598.329,101	1.506.198,101
Septembrie	1.670.475,770	1.553.480,103
Octombrie	1.956.379,699	1.944.171,808
Noiembrie	1.350.748,355	1.464.158,274
Decembrie	1.407.294,389	1.551.735,613
TOTAL 2024	18.528.813,074	18.809.783,244

În graficul de mai jos sunt prezentate cantitățile din import curent în perioada 2010-2024.

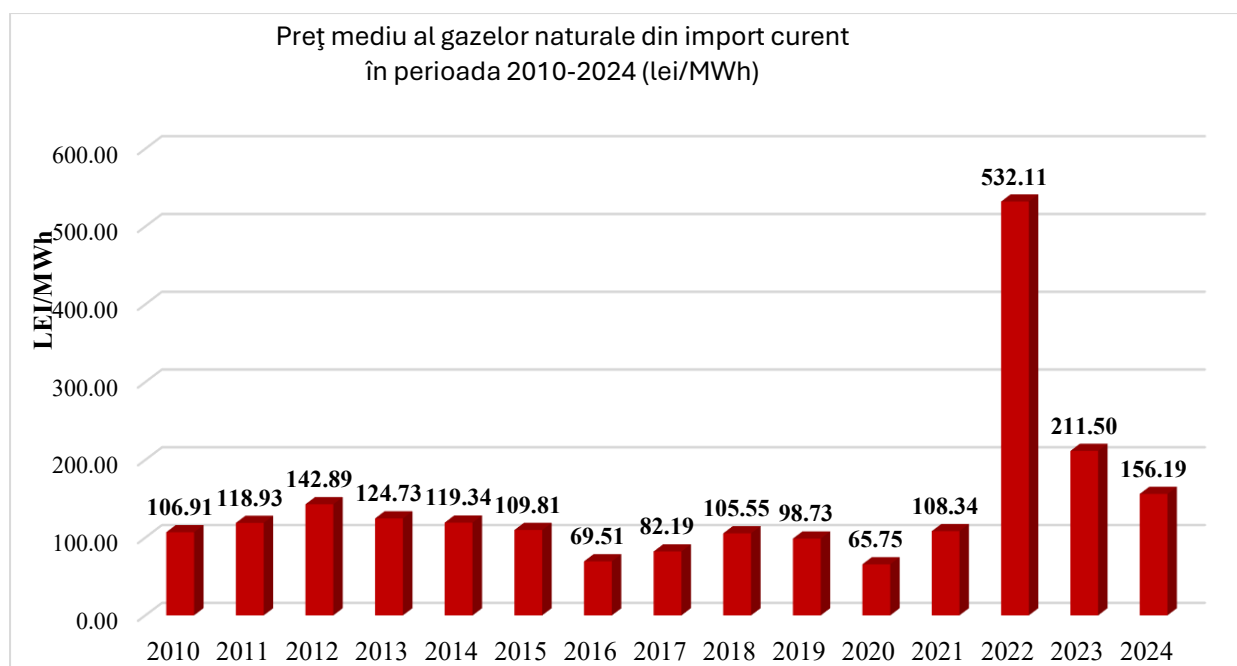

În anul 2024, se constată o ușoară creștere a cantităților de gaze naturale importate față de anul precedent, ca urmare a creșterii consumului anual.

În graficul următor, sunt prezentate prețurile medii lunare ale gazelor naturale din import curent pentru anul 2024.

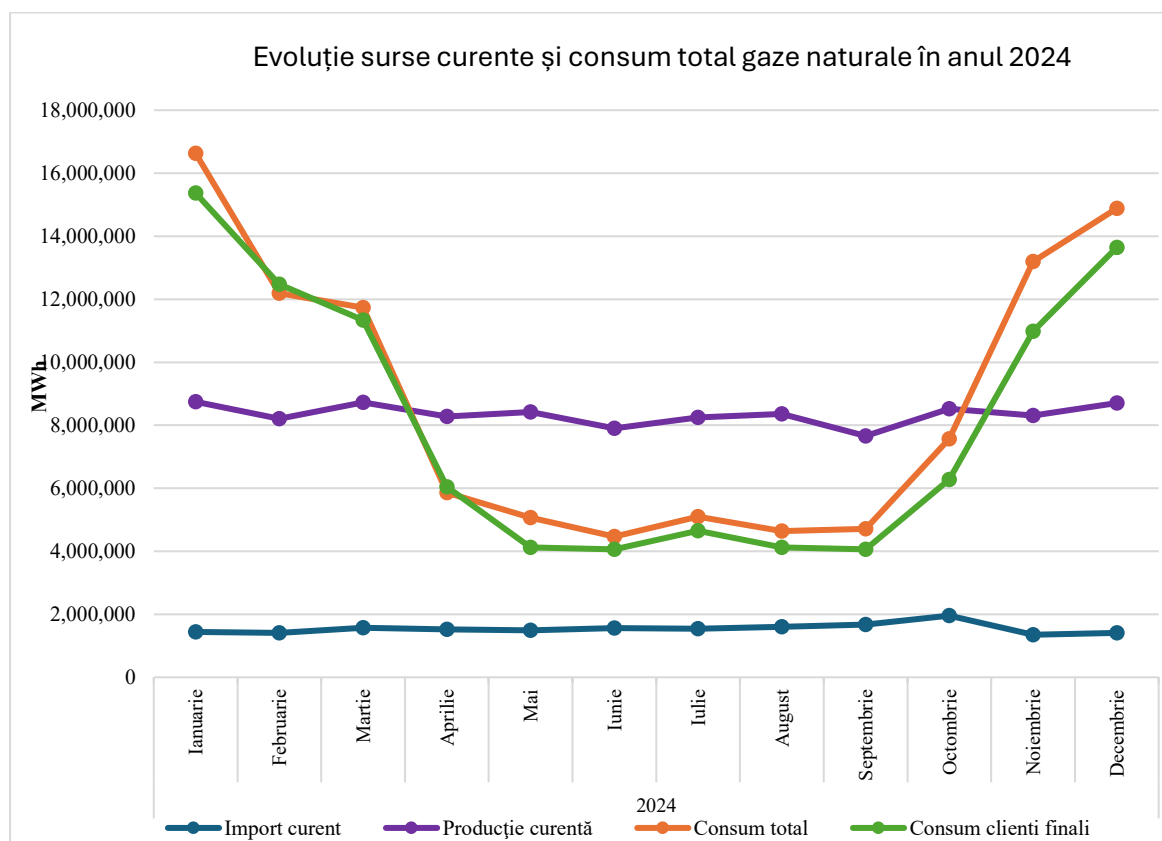

În graficul de mai jos sunt prezentate prețurile medii ale gazelor naturale din import curent pentru perioada 2010-2014.

Prețurile gazelor naturale din import curent sunt determinate prin ponderarea acestora cu cantitățile livrate lunar corespunzătoare tranzacțiilor de vânzare a gazelor naturale provenite din import, raportate de către participanții la piață. Prețurile nu conțin TVA, accize sau alte taxe.

În graficul de mai jos este prezentată evoluția surselor curente și a consumului total în anul 2024.

Cantitățile de gaze naturale exportate indiferent de sursa de proveniență, precum și cantitățile exportate din producție internă, în cursul anului 2024, sunt prezentate în tabelul de mai jos:

Luna	Cantități exportate (MWh)	Cantități exportate din producția internă (MWh)
Ianuarie	154.289,650	147.232,210
Februarie	165.122,068	161.638,396
Martie	197.854,807	190.074,605
Aprilie	1.497.393,010	1.427.792,639
Mai	1.775.761,070	1.699.226,551
Iunie	1.776.714,064	1.776.714,064
Iulie	2.027.346,407	2.027.346,407
August	2.064.336,940	2.064.336,940
Septembrie	2.097.424,201	2.097.424,201
Octombrie	2.486.871,142	2.486.871,142
Noiembrie	2.229.550,785	2.187.261,136
Decembrie	2.051.851,532	2.051.851,532
TOTAL 2024	18.524.515,676	18.317.769,823

Înmagazinarea gazelor naturale

Activitatea de înmagazinare a gazelor naturale în perioada de vară este necesară pentru funcționarea în condiții optime a pieței românești, datorită faptului că producția curentă împreună cu importul curent nu reușesc să acopere necesarul de consum lunar din perioada de iarnă. Întrucât producția curentă este excedentară consumului în perioada de vară, înmagazinarea devine chiar o necesitate pentru producătorii de gaze naturale, în situația în care furnizorii nu achiziționează cantități pentru înmagazinare, necesare consumului din perioada rece.

Tip operator economic	Stoc la data de 31 octombrie 2024 (MWh)
Producători	8.943.531,747
Restul participanților la piață*	25.836.554,321
Total înmagazinat	34.780.086,068

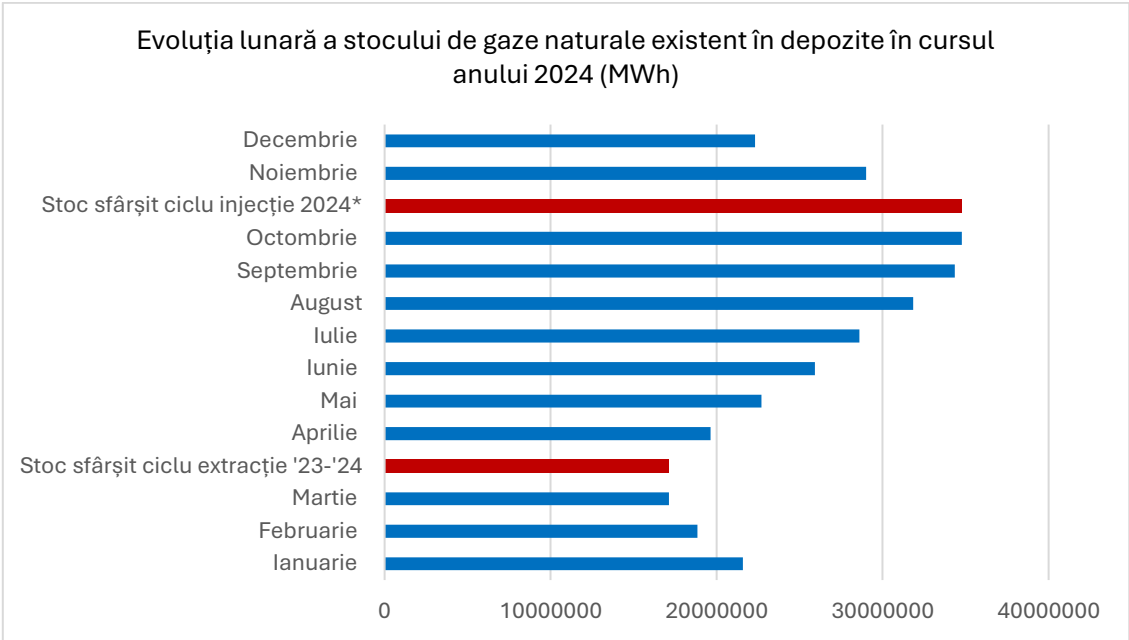
*furnizori și operatorul de transport și de sistem

În tabelul și graficul următor este evidențiată evoluția lunară a stocului de gaze naturale existent în depozitele de înmagazinare subterană în cursul anului 2024:

Stoc 2024	Total (MWh)*
Ianuarie 2024	21.582.521,172
Februarie 2024	18.840.946,088
Martie 2024	17.125.203,226
Stoc la sfârșitul ciclului de extracție 2023-2024	17.125.203,226
Aprilie 2024	19.627.558,152
Mai 2024	22.691.902,521
Iunie 2024	25.916.319,829
Iulie 2024	28.597.282,549
August 2024	31.832.432,615

Septembrie 2024	34.349.104,091
Octombrie 2024	34.780.086,068
Stoc la sfârșitul ciclului de injecție 2024*	34.780.086,068
Noiembrie 2024	29.007.965,595
Decembrie 2024	22.319.063,995

* au fost luate în considerare și extracțiile realizate în cursul verii

* au fost luate în considerare și extracțiile realizate în cursul verii

Pe piața națională de gaze acționează doi operatori de înmagazinare subterană a gazelor naturale, Depomureș S.A. și S.N.G.N. Romgaz S.A. – Filiala de Înmagazinare de Gaze Naturale Depogaz Ploiești S.R.L. Capacitatea totală și evoluția utilizării acestei capacități este prezentată în tabelul de mai jos:

Operator înmagazinare subterană	An	Capacitate depozit (MWh)	Stoc după activitatea de extracție (MWh)	Cantitate injectată
				(apr.-oct.) (MWh)
Romgaz	2013	30.709.000	6.704.018,854	21.188.550,748
	2014		8.141.654,008	18.077.373,958
	2015		5.611.283,576	17.869.463,343
	2016		8.521.425,916	14.894.617,259
	2017		5.311.927,379	16.121.839,816
	2018		3.486.578,156	18.095.856,140
	2019		3.350.173,024	26.183.951,444
	2020		17.632.619,755	11.510.603,344
	2021		5.530.359,023	19.190.773,605
	2022		6.105.753,296	24.301.135,539
	2023		12.571.080,685	19.554.952,100
	2024		16.085.117,826	16.438.460,306
Depomureș	2013	3.154.550	330.006,289	3.024.810,381
	2014		570.191,740	2.587.221,864
	2015		272.360,874	2.883.003,902

	2016		378.675,860	2.084.214,398
	2017		172.135,518	3.021.150,985
	2018		664.282,762	2.362.868,907
	2019		354.952,744	2.579.950,000
	2020		1.246.198,529	1.748.920,000
	2021		225.282,800	2.543.134,000
	2022		94.688,096	2.788.415,000
	2023		1.110.271,993	2.099.075,100
	2024		1.040.085,400	2.250.137,791

Structura tranzacțiilor pe piața angro de gaze naturale

În tabelul următor sunt prezentate cantitățile și prețurile medii pentru gazele naturale livrate în anul 2024, comparativ cu anul 2023, ca urmare a tranzacțiilor încheiate pe fiecare tip de piață/platformă de tranzacționare:

TRANZACȚII PE PIAȚA ANGRO	TOTAL AN 2023	TOTAL AN 2024
1. CONTRACTE ÎNCHEIATE CONFORM OUG NR. 27/2022*	47.382.189,592	34.168.507,651
Cantități tranzacționate pentru clienții casnici (MWh)	41.098.428,992	27.644.359,143
Preț mediu (lei/MWh)	150,00	132,34
% din consumul intern	40,11%	26,07%
Cantități tranzacționate pentru PET (MWh)	4.874.876,609	4.944.994,066
Preț mediu (lei/MWh)	150,00	128,56
% din consumul intern	4,76%	4,66%
Cantități tranzacționate pentru consumul tehnologic (MWh)	1.408.883,991	1.579.154,442
Preț mediu (lei/MWh)	150,00	130,05
% din consumul intern	1,37%	1,49%
2. PIAȚA CONTRACTELOR BILATERALE ÎNCHEIATE PRIN NEGOCIERE DIRECTĂ **		
Cantități tranzacționate (MWh)	35.028.843,147	29.421.543,078
Preț mediu (lei/MWh)	242,09	168,04
% din consumul intern	34,19%	27,74%
3. IMPORT***		
Cantități tranzacționate (MWh)	18.458.474,136	18.528.813,074
Preț mediu (lei/MWh)	211,50	156,19
% din consumul intern	18,01%	17,47%
4. PIEȚE ORGANIZATE BRM****	18.531.767,340	29.836.902,004
4.1. Modalitate de tranzacționare - platforma GAS -FORWARD SIMPLU COMPETITIVĂ		

Cantități tranzacționate (MWh)	177.000,000	0,000
Preț mediu (lei/MWh)	239,50	
% din consumul intern	0,17%	
4.2. Modalitate de tranzacționare - platforma GAS -FORWARD DUBLU COMPETITIVĂ		
Cantități tranzacționate (MWh)	5.967.410,067	6.296.722,004
Preț mediu (lei/MWh)	399,77	153,33
% din consumul intern	5,82%	5,94%
- din care, transferate pe contraparte centrală prin novatie		
Cantități tranzacționate (MWh)	1.842.734,001	91.736,000
Preț mediu (lei/MWh)	474,92	158,47
% din consumul intern	1,80%	0,09%
4.3. Modalitate de tranzacționare - platforma GAS -FORWARD CONTRAPARTE CENTRALĂ		
Cantități tranzacționate (MWh)	1.348.812,196	5.478.045,000
Preț mediu (lei/MWh)	258,94	171,07
% din consumul intern	1,32%	5,17%
4.4. Modalitate de tranzacționare - platforma DAY AHEAD MARKET GAS		
Cantități tranzacționate (MWh)	7.341.900,600	14.751.190,000
Preț mediu (lei/MWh)	185,78	152,98
% din consumul intern	7,17%	13,91%
4.5. Modalitate de tranzacționare - platforma WITHIN-DAY MARKET GAS		
Cantități tranzacționate (MWh)	3.696.644,477	3.310.945,000
Preț mediu (lei/MWh)	186,77	152,68
% din consumul intern	3,61%	3,12%
5. PIEȚE CENTRALIZATE OPCOM	0,000	0,000
6. PIAȚA DE ECHILIBRARE A GAZELOR NATURALE*****	763.408,594	777.950,664
6.1. Ring PE_IMB		
Cantități tranzacționate (MWh)	763.408,594	777.950,664
Preț mediu (lei/MWh)	193,69	155,65
% din consumul intern	0,75%	0,73%
TOTAL tranzacții pe piața angro	120.164.682,809	112.733.716,471

Notă: Consumul intern aferent anului 2023 a fost de 102.464.330,164 MWh, iar cel al anului 2024 a fost de 106.051.366,289 MWh.

* Prețurile stabilite conform contractelor încheiate în temeiul prevederilor OUG 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, nu conțin tarife. În tabel sunt prezentate prețurile medii realizate aferente anilor 2023 și 2024;

**Prețul mediu prezentat în tabel este calculat ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale tranzacționate în baza contractelor bilaterale încheiate prin negociere directă și nu include tarife;

***Prețul mediu, calculat ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale din import, este determinat pe baza datelor raportate de operatorii economici în conformitate cu prevederile specificate în contractele de achiziție, respectiv contractele de vânzare-cumpărare încheiate de către aceștia;

****Prețul mediu prezentat în tabel este calculat ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale tranzacționate pe piețele centralizate administrate de Bursa Română de Mărfuri;

***** Prețul mediu prezentat în tabel este calculat ca medie ponderată cu volumele de gaze naturale tranzacționate pe piața de echilibrare, conform raportării Bursei Române de Mărfuri, care gestionează piața de echilibrare în numele S.N.T.G.N. Transgaz S.A.

Situația comparativă cu anul precedent a cantităților și prețurilor gazelor naturale vândute de către producătorii de gaze naturale, participanți la piața angro, pentru livrare în anul 2024, realizate pe fiecare tip de piață/platformă de tranzacționare/participant este următoarea:

Tranzacții ale producătorilor	2023		2024	
	Cantitate (MWh)	Preț (Lei/MWh)	Cantitate (MWh)	Preț (Lei/MWh)
Cantități tranzacționate conform OUG 27/2022*, din care:	47.382.189,592	150,00	34.168.507,651	131,69
Cantități tranzacționate conform OUG 27/2022 - Casnici	41.098.428,992	150,00	27.644.359,143	132,34
Cantități tranzacționate conform OUG 27/2022 - PET	4.874.876,609	150,00	4.944.994,066	128,56
Cantități tranzacționate conform OUG 27/2022 - Consum tehnologic	1.408.883,991	150,00	1.579.154,442	130,05
Cantități tranzacționate conform contractelor bilaterale încheiate prin negociere directă**, din care:	14.594.840,224	212,49	16.018.157,122	164,59
- Producători	31.735,963	226,74	708.124,503	166,08
- Furnizori	14.563.104,261	212,46	15.310.032,619	164,52
Echilibrare cu OTS	202.241,558	181,48	176.281,085	134,46
Contracte pe piețele centralizate ale BRM***, din care:	7.842.806,146	271,68	17.772.477,065	151,83
Platforma gas forward simplu competitivă	0,000	0,000	0,000	0,00

Platforma day ahead market gas	2.257.158,965	180,84	6.117.859,199	139,84
Platforma within day market gas	1.390.935,481	178,88	1.741.979,714	143,48
Platforma gas forward dublu competitivă și platforma gas forward contraparte centrală, din care:	3.985.311,264	358,89	9.747.763,269	160,70
- tranzacționate pe gas forward contraparte centrală	835.854,712	419,50	3.610.028,791	173,85
Piața de echilibrare	209.400,436	207,45	164.874,883	158,78
Contracte pe piețele centralizate ale OPCOM SA:	0,000	0,00	0,000	0,00

Notă: *Conform prevederilor OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, prețurile medii realizate pentru gazele naturale tranzacționate nu includ tarife;

**Prețurile medii realizate, pentru gazele naturale tranzacționate, în cazul contractelor bilaterale încheiate prin negociere directă, includ tarife;

***Prețurile medii pentru gazele naturale tranzacționate pe piețele centralizate administrate de Bursa Română de Mărfuri, includ tarife.

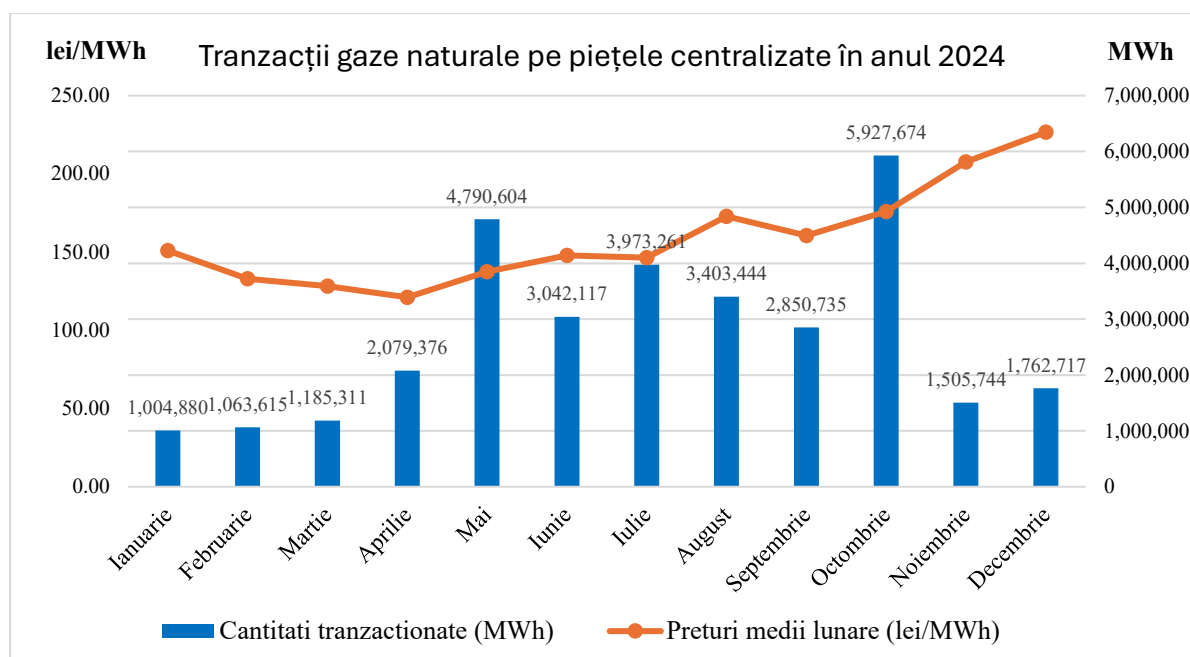
Piețe centralizate

În anul 2024, cantitățile de gaze naturale tranzacționate pe piețele centralizate, pe platformele administrate de către BRM, au însumat 32,58 TWh, iar pe platformele administrate de către OPCOM nu au fost derulate tranzacții.

Tabelul următor conține cantitățile de gaze naturale tranzacționate în anul 2024, pe fiecare dintre platformele de tranzacționare ale BRM: Gas Forward simplu și dublu competitiv, Gas Forward Contraparte centrală BRM, Day Ahead și Within Day, împreună cu prețurile aferente, determinate ca medie ponderată a prețurilor gazelor naturale fără tarife incluse, conform rapoartelor Bursei Române de Mărfuri, cu cantitățile aferente tranzacțiilor încheiate pe platformele respective, cantitățile tranzacționate urmând a fi livrate ulterior.

Tranzacții pe platformele administrate de BRM, în anul 2024	Cantitate tranzacționată (MWh)	Preț mediu ponderat (lei/MWh)
Total cantități tranzacționate	32.589.478	159,15
- Gas Forward simplu și dublu competitiv	6.522.836	152,81
- Gas Forward Contraparte centrală BRM	8.004.507	178,35
- Day ahead BRM	14.751.190	152,98
- Within day BRM	3.310.945	152,68

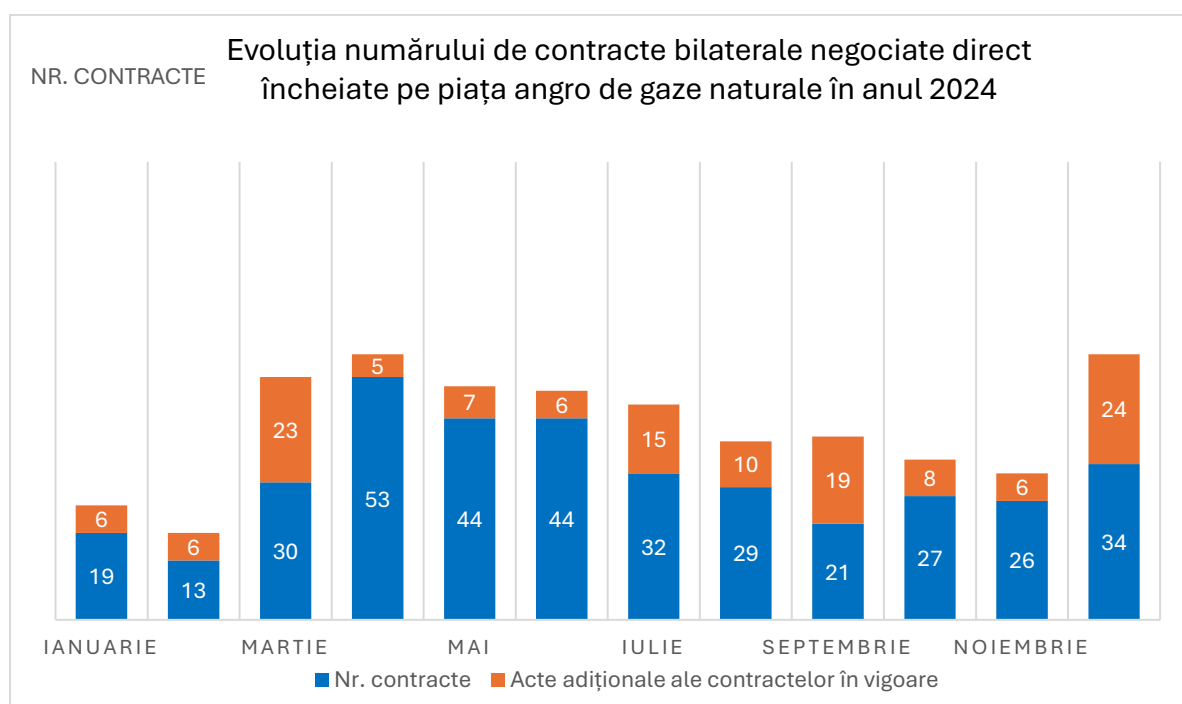
Evoluția lunară a cantităților totale de gaze naturale tranzacționate pe piețele centralizate în anul 2024 și a prețurilor medii aferente este prezentată în graficul următor.

Contracte bilaterale încheiate prin negociere directă

În conformitate cu prevederile art. 15 alin. (3) din OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, participanții la piață au obligația de a raporta în două zile lucrătoare pe portalul ANRE spv.anre.ro, la secțiunea contractelor bilaterale încheiate pe piața angro prin negociere directă, datele privind aceste contracte.

În perioada 1 ianuarie – 31 decembrie 2024, participanții la piață au raportat semnarea a 372 contracte bilaterale încheiate prin negociere directă și 135 de acte adiționale la contractele deja raportate. În graficul următor este prezentată evoluția, în anul 2024, a numărului de contracte bilaterale încheiate prin negociere directă.

În analiza contractelor bilaterale încheiate prin negociere directă pe piața angro de gaze naturale au fost luate în considerare contractele încheiate pe piața națională, raportate de participanți în calitate de cumpărători, exceptând contractele din import. Actele adiționale ale contractelor în vigoare au adus modificări cu privire la prețul contractual, cantitatea de gaze naturale contractată sau perioada de livrare.

Piața cu amănuntul de gaze naturale

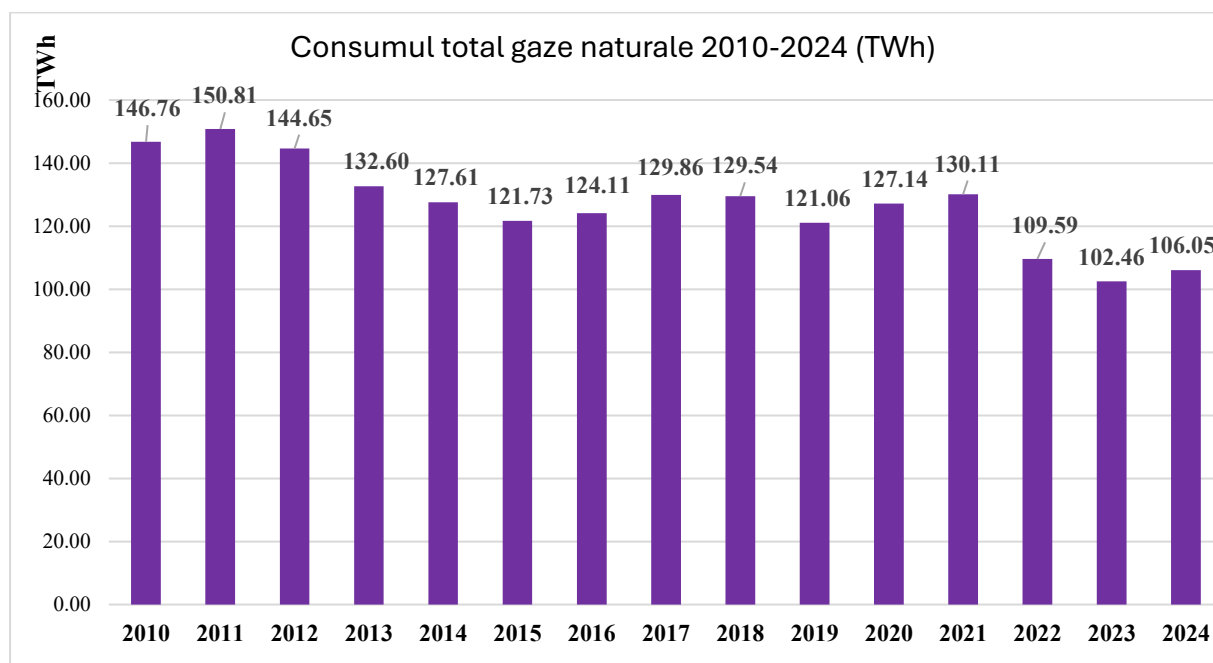
În anul 2024 pe piața concurențială cu amănuntul de gaze naturale au activat 61 de furnizori de gaze naturale. În acest număr sunt incluși șapte furnizori de gaze naturale care au raportat distinct activitatea desfășurată în regim de ultimă instanță.

Numărul total de clienți finali de gaze naturale la nivelul lunii decembrie 2024 a fost de 4.735.288, din care 219.566 clienți noncasnici (aproximativ 4,64%) și 4.515.722 clienți casnici (aproximativ 95,36%).

Consumul total de gaze naturale înregistrat în 2024 a fost de aproximativ 106,05 TWh, înregistrând o creștere de 3,50% în 2024 față de 2023.

În cadrul consumului total al sectorului gazelor naturale, o parte este reprezentată de consumuri specifice activităților din sector sau consumuri ale operatorilor în legătură cu procesele tehnologice specifice: consum tehnologic, consum energetic și abaterile datorate instrumentelor de măsură, în conformitate cu prevederile Metodologiei de monitorizare a pieței gazelor naturale, aprobată prin Ordinul ANRE nr. 5/2013.

În graficul următor este prezentat consumul total pentru perioada 2010-2024.

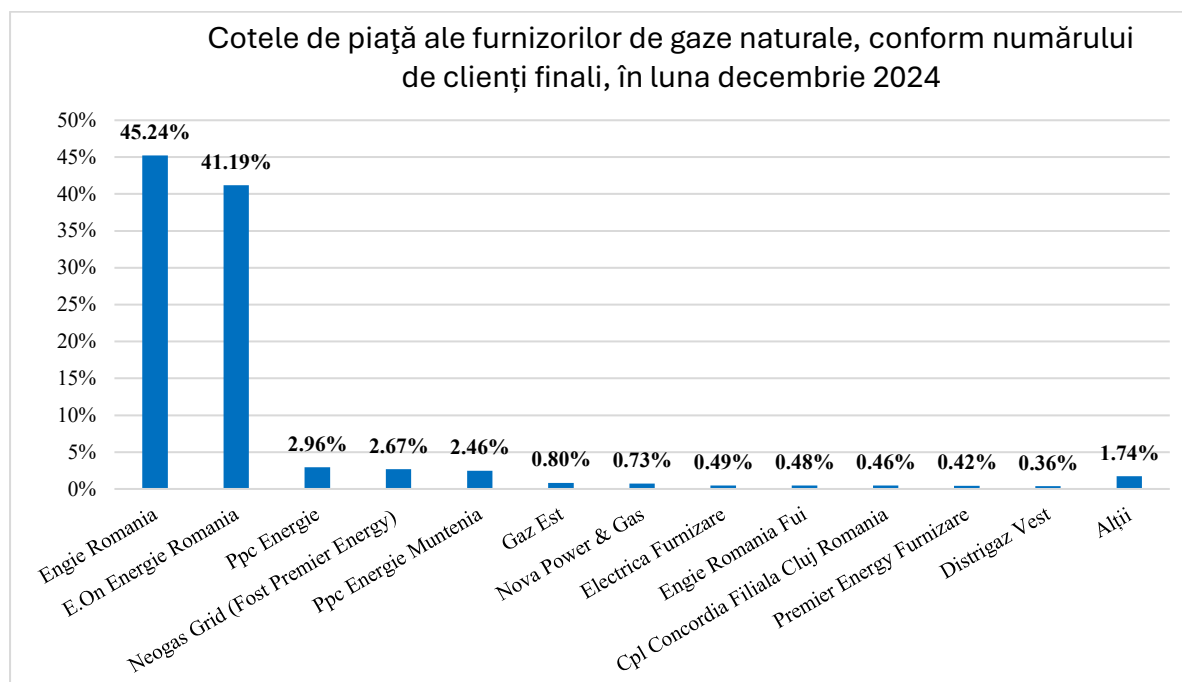
Exceptând consumurile specifice menționate, în anul 2024, consumul clienților finali asigurat de furnizori a fost de aproximativ 97,13 TWh (include excedentele și deficiturile UR - clienți finali, din relația cu Transgaz), înregistrând o creștere de 2,42% față de anul 2023.

Clienți finali	Nr. clienți	Consum clienți finali (TWh)	Pondere în total consum clienți finali
Casnici	4.515.722	34,10	35,11%
Noncasnici	219.566	63,03	64,89%
Total	4.735.288	97,13	100,00%

În anul 2024, clienții casnici au reprezentat 95,36%, iar cei noncasnici 4,64% din numărul total al clienților finali. În tabelul următor este prezentat numărul și consumul clienților finali pentru fiecare lună din anul 2024.

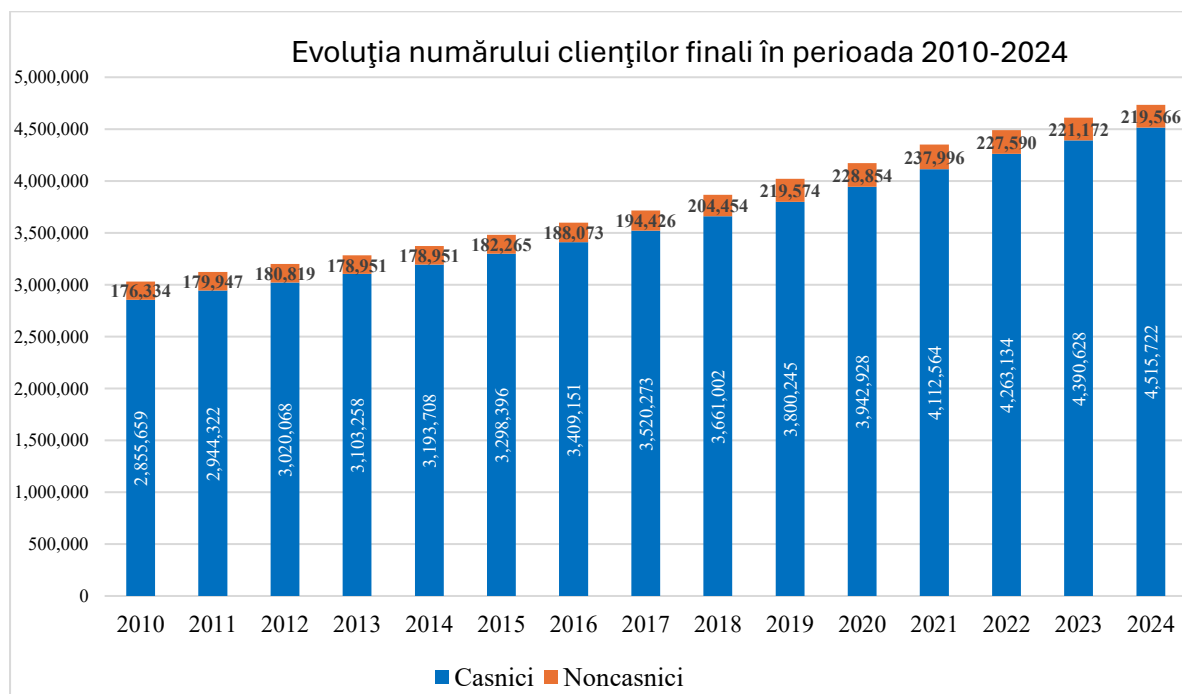
Anul 2024				
Luna	Număr clienți finali		Total număr clienți finali	Consum total clienți finali (MWh)
Ianuarie	Casnic	4.396.475	4.616.561	15.368.039,694
	Noncasnic	220.086		
Februarie	Casnic	4.407.219	4.626.415	12.476.983,964
	Noncasnic	219.196		
Martie	Casnic	4.422.188	4.641.563	11.331.746,612
	Noncasnic	219.375		
Aprilie	Casnic	4.434.690	4.653.112	6.037.997,278
	Noncasnic	218.422		
Mai	Casnic	4.441.925	4.659.960	4.124.753,153
	Noncasnic	218.035		
Iunie	Casnic	4.450.303	4.668.055	4.065.750,473
	Noncasnic	217.752		
Iulie	Casnic	4.459.153	4.677.551	4.652.249,337
	Noncasnic	218.398		
August	Casnic	4.468.452	4.687.502	4.122.078,911
	Noncasnic	219.050		
Septembrie	Casnic	4.476.206	4.695.059	4.061.822,238
	Noncasnic	218.853		
Octombrie	Casnic	4.490.482	4.709.237	6.274.310,496
	Noncasnic	218.755		
Noiembrie	Casnic	4.502.951	4.721.678	10.981.927,916
	Noncasnic	218.727		
Decembrie	Casnic	4.515.722	4.735.288	13.638.948,841
	Noncasnic	219.566		
Total 2024				97.136.608,912

Cotele de piață ale furnizorilor de gaze naturale, determinate în funcție de numărul de clienți finali, în luna decembrie 2024, sunt prezentate în graficul de mai jos.

Categoria Alții cuprinde 47 furnizori care dețin o cotă de piață sub 0,3% din totalul clienților pe piața cu amănuntul.

În graficul următor este prezentat numărul clienților finali în perioada 2010-2024.

În tabelul următor sunt prezentate informații privind numărul clienților casnici vulnerabili și cantitățile de gaze naturale furnizate acestora, în anul 2024.

Anul 2024	Număr clienți vulnerabili	Cantitate (MWh)
Ianuarie	84.388	115.298,804
Februarie	85.660	117.801,157
Martie	86.006	82.159,262
Aprilie	28.664	16.096,762
Mai	27.988	7.659,356
Iunie	27.813	4.023,212
Iulie	27.223	2.864,336
August	27.687	2.953,482
Septembrie	27.528	3.123,024
Octombrie	27.481	5.824,159
Noiembrie	79.947	51.118,825
Decembrie	88.484	95.370,838
Total		504.293,217

*Notă: **consumator vulnerabil** - persoană singură/familie, client final aparținând unei categorii de clienți casnici, care, din motive de sănătate, vârstă, venituri insuficiente sau izolare față de sursele de energie, se află în risc de marginalizare socială și care, pentru prevenirea acestui risc, beneficiază de măsuri de protecție socială, inclusiv de natură financiară, și servicii suplimentare pentru a-și asigura cel puțin nevoile energetice minimale.*

Prețul mediu de vânzare a gazelor naturale la clienții finali, în anul 2024

Prețul final pentru consumul de gaze naturale al clienților finali casnici și noncascnici, inclusiv pentru clienții finali preluați în regim de ultimă instanță, a fost facturat în conformitate cu prevederile OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare:

- a) maximum 0,31 lei/kWh, cu TVA inclus, în cazul clienților casnici;
- b) maximum 0,37 lei/kWh, cu TVA inclus, în cazul clienților noncascnici, cu excepțiile prevăzute în OUG nr. 27/2022.

Precizăm că, prețurile prezentate în tabelul de mai jos au fost colectate de la furnizorii de gaze naturale care au în portofoliu clienți finali, în formatul solicitat de Eurostat, în conformitate cu prevederile Regulamentului (UE) 2016/1952 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 octombrie 2016 și reprezintă prețuri medii facturate (în conformitate cu prevederile OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare).

Prețurile de vânzare pe categorii de clienți finali (inclusiv la clienții alimentați în regim de ultimă instanță - UI), în funcție de tranșele de consum se prezintă astfel, în anul 2024:

Tip client		Tranșa consum anual (MWh)		Preț fără tarife* (lei/MWh)	Preț cu tarife** (lei/MWh)
		Minim	Maxim		
Clienți finali casnici	D1		≤ 5,56	167,44	235,12
	D2	> 5,56	≤ 55,56	170,28	235,88
	D3	> 55,56		173,38	238,90
Clienți finali noncascnici***	I1		≤ 280,00	203,78	266,19
	I2	> 280,00	≤ 2.800,00	199,76	260,23
	I3	> 2.800,00	≤ 28.000,00	184,02	241,14

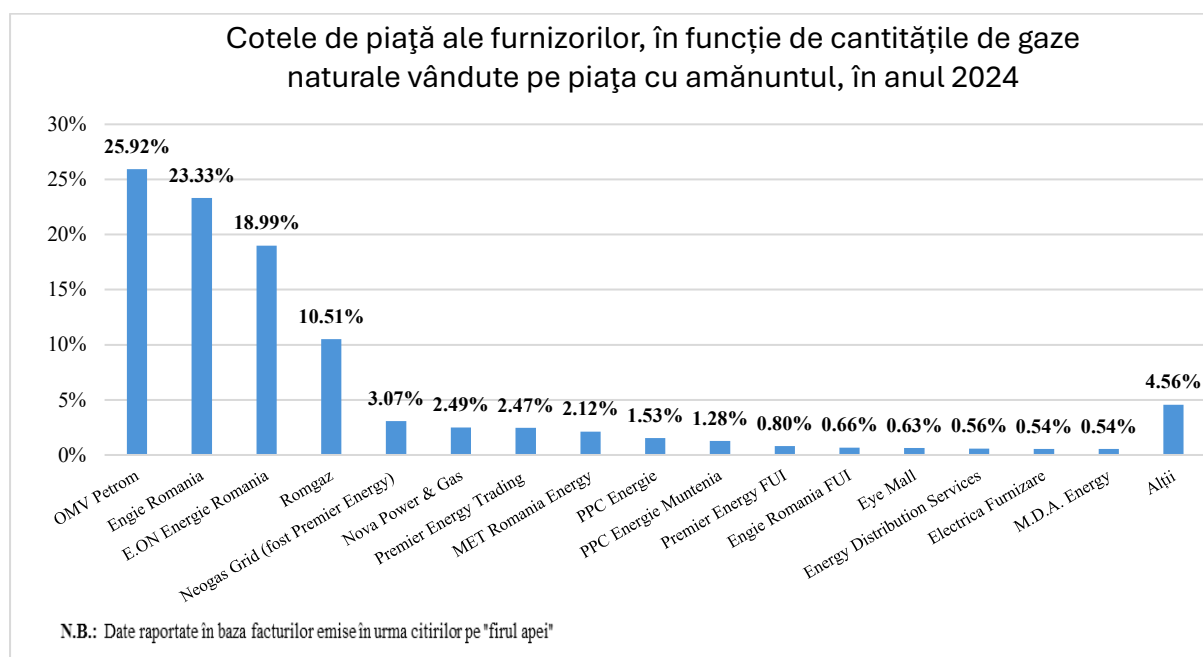
I4	> 28.000,00	≤ 280.000,00	170,93	197,83
I5	> 280.000,00	≤ 1.120.000,00	150,69	160,28
I6	> 1.120.000,00		180,00	187,61

Notă: * Prețul mediu de vânzare corespunzător fiecărei categorii de clienți finali nu include tarifele aferente serviciilor de transport și/sau distribuție necesare pentru vehicularea gazelor naturale până la locul de consum al clientului final, alte taxe, acciza sau TVA;

** Prețul mediu de vânzare corespunzător fiecărei categorii de clienți finali include tarifele aferente serviciilor de transport și/sau distribuție necesare pentru vehicularea gazelor naturale până la locul de consum al clientului final și nu include alte taxe, acciza sau TVA;

*** au fost excluse categoriile de clienți din industria chimică și producătorii de energie electrică și termică, exceptând consumul populației.

Cotele de piață ale celor 61 de furnizori activi pe piața cu amănuntul de gaze naturale în anul 2024, determinate în funcție de cantitățile de gaze naturale vândute sunt prezentate în graficul următor.

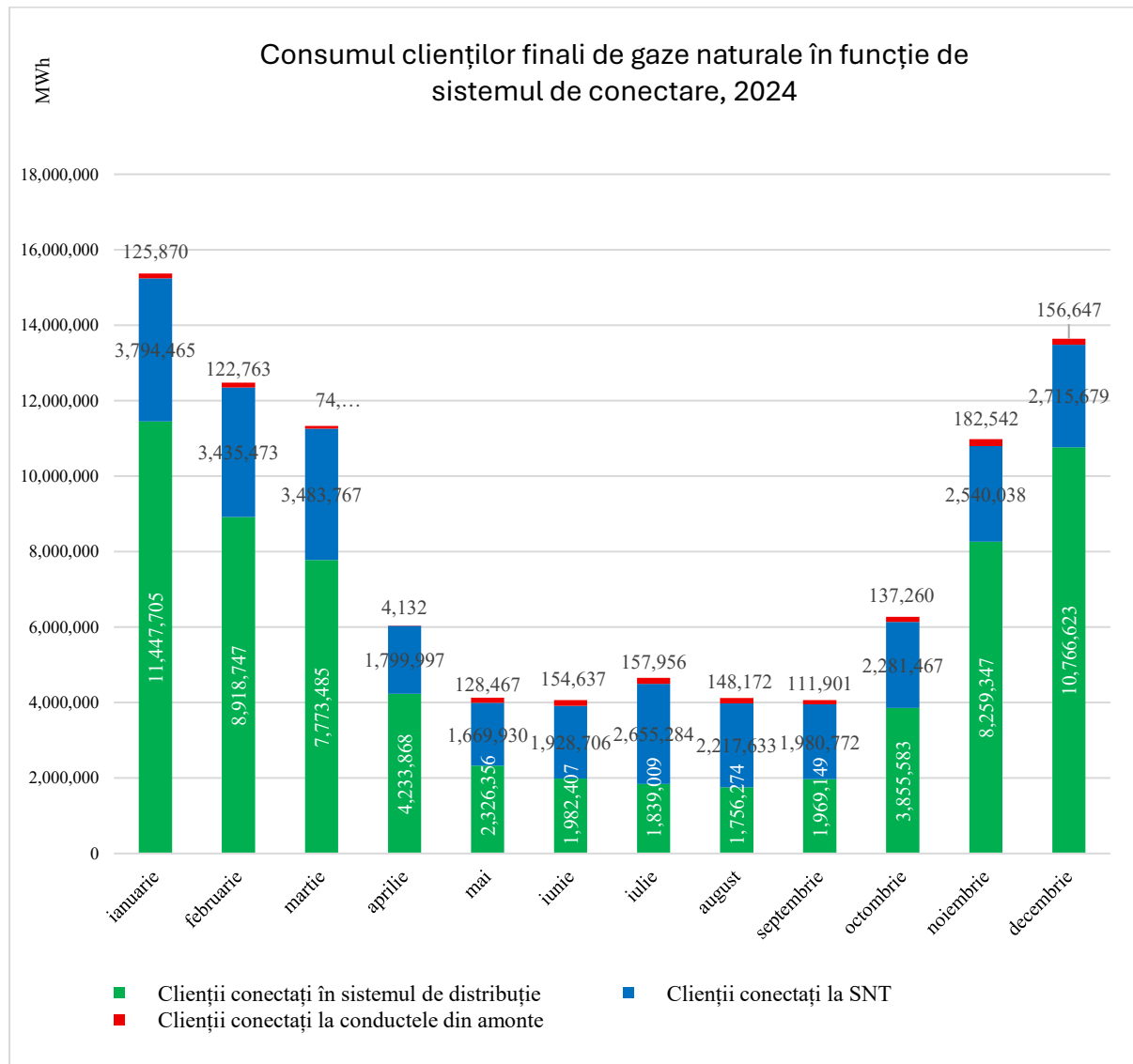
Categoria Alții cuprinde 45 de furnizori care dețin o cotă de piață sub 0,5% din totalul vânzărilor pe piața cu amănuntul.

Notă: Numărul total al furnizorilor activi pe piața cu amănuntul de gaze naturale cuprinde șapte furnizori care au raportat distinct activitatea desfășurată în regim de ultimă instanță (doi furnizori sunt incluși în lista furnizorilor cu o cotă de piață de peste 0,5% iar cinci furnizori sunt incluși în categoria Alții).

Analizând graficul următor, care prezintă evoluția lunară a consumului de gaze naturale realizat de clienții finali, în cursul anului 2024, evidențiat distinct în funcție de tipul de conectare, mai exact, în Sistemul Național de Transport, în Sistemele de distribuție și în Conducele din amonte, se poate observa o variație mai mică a consumului realizat de clienții conectați în SNT și în Conducele din amonte, comparativ cu cel realizat de clienții conectați în Sistemele de distribuție.

Precizăm că din totalul numărului de clienți conectați în SNT, cea mai mare pondere din consumul aferent acestora o au clienții industriali și o pondere mai mică o au alți clienți noncasnici care desfășoară activități economice.

Se poate observa o variație mai mare a consumului de gaze naturale aferent clienților conectați în Sistemele de distribuție față de celelalte sisteme de conectare, iar aceasta se datorează numărului mai mare de clienți conectați în sistemele de distribuție, printre aceștia numărându-se clienții casnici și noncasnici, din care clienți industriali și alți clienți noncasnici care desfășoară activități comerciale, profesionale și sociale.

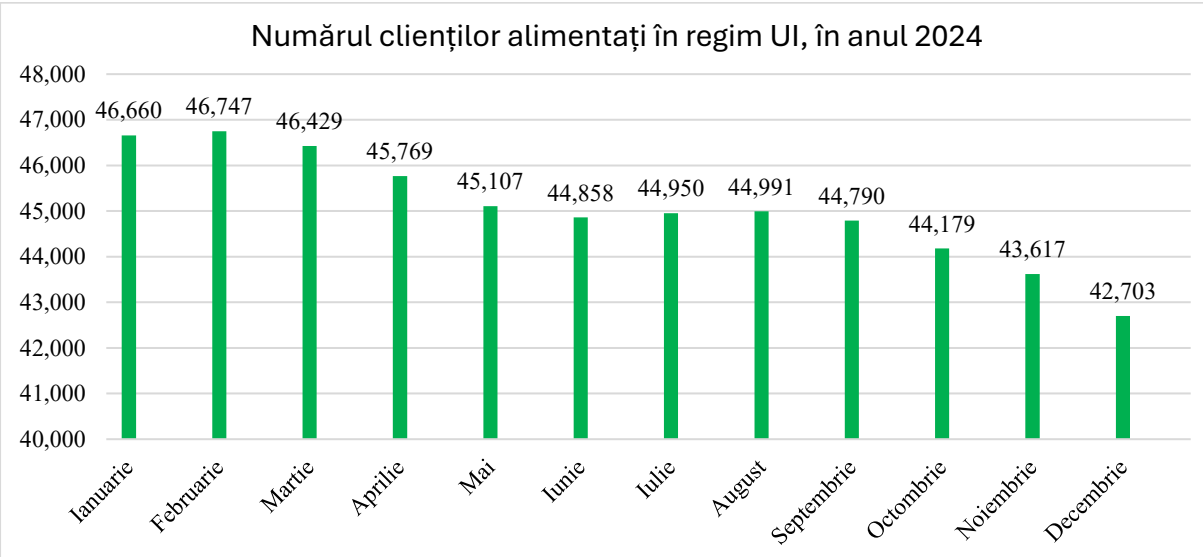
Numărul total de clienți finali de gaze naturale, fără clienți UI, la nivelul lunii decembrie 2024 a fost de 4.692.585.

Clienții finali deserviți de furnizorii de ultimă instanță (UI)

În tabelul următor sunt prezentate informațiile privind numărul de clienți finali deserviți de cei șapte furnizori desemnați ca furnizori de ultimă instanță și cantitățile de gaze naturale vândute acestora în anul 2024.

Luna 2024	Număr clienți UI		Total număr clienți UI	Consum total UI (MWh)
Ianuarie	Casnic	34.035	46.660	630.359,313
	Noncasnic	12.625		
Februarie	Casnic	34.131	46.747	442.630,328
	Noncasnic	12.616		
Martie	Casnic	33.870	46.429	388.826,846
	Noncasnic	12.559		
Aprilie	Casnic	33.685	45.769	138.457,876
	Noncasnic	12.084		
Mai	Casnic	33.527	45.107	62.350,755
	Noncasnic	11.580		
Iunie	Casnic	33.373	44.858	69.144,984
	Noncasnic	11.485		
Iulie	Casnic	33.500	44.950	58.931,380
	Noncasnic	11.450		
August	Casnic	33.768	44.991	57.668,602
	Noncasnic	11.223		
Septembrie	Casnic	33.530	44.790	64.211,156
	Noncasnic	11.260		
Octombrie	Casnic	33.697	44.179	127.228,548
	Noncasnic	10.482		
Noiembrie	Casnic	33.390	43.617	239.598,670
	Noncasnic	10.227		
Decembrie	Casnic	32.857	42.703	284.965,612
	Noncasnic	9.846		
Total 2024				2.564.374,070

În graficul următor este prezentată evoluția numărului de clienți finali alimentați în regim de ultimă instanță, în anul 2024.

Prețul mediu de vânzare a gazelor naturale la clienții finali alimentați în regim de ultimă instanță (UI), în anul 2024, în funcție de sistemul de conectare și de clasa de consum se prezintă astfel:

Tip client	Sistem de conectare	Clasa de consum	Preț (lei/MWh)
Clienți finali casnici	Clienți finali conectați la conductele din amonte	A1 Consum anual de până la 280.000,00 MWh	151,87
	Clienți conectați în sistemul de distribuție	C1 Consum anual de până la 280,00 MWh	168,00
		C2 Consum anual între 280,01 MWh și 2.800,00 MWh	171,02
Clienți finali noncasnici	Clienți finali conectați la conductele din amonte	A1 Consum anual de până la 280.000,00 MWh	175,87
	Clienți conectați la SNT	B1 Consum anual de până la 280.000,00 MWh	190,48
		B2 Consum anual de peste 280.000,01 MWh	180,69
	Clienți conectați în sistemul de distribuție	C1 Consum anual de până la 280,00 MWh	208,97
		C2 Consum anual între 280,01 MWh și 2.800,00 MWh	208,92
		C3 Consum anual între 2.800,01 MWh și 28.000,00 MWh	198,60
		C4 Consum anual între 28.000,01 MWh și 280.000,00 MWh	176,83
		C5 Consum anual peste 280.000,01 MWh	220,08

Note: Prețul mediu de vânzare corespunzător fiecărei categorii de clienți finali nu include tarifele aferente serviciilor de transport și/sau distribuție necesare pentru vehicularea gazelor naturale până la locul de consum al clientului final, alte taxe, acciza sau TVA.

Prețul mediu de vânzare a gazelor naturale aferent clienților finali alimentați în regim de ultimă instanță (UI) este raportat în conformitate cu legislația în vigoare.

Indicatori de concentrare a pieței cu amănuntul de gaze naturale

În tabelul următor sunt prezentați indicatorii de concentrare a pieței cu amănuntul în anul 2024. Acești indicatori au fost calculați prin raportarea cantității vândute de un furnizor pe piața cu amănuntul la totalul cantităților de gaze naturale vândute în anul respectiv de furnizorii de pe piața cu amănuntul.

Indicatori de concentrare a pieței cu amănuntul, anul 2024	C1 (%)	C3 (%)	HHI
Valoare	25,92	68,24	1.720,54

Rezultatele activității de monitorizare pot fi accesate pe site-ul ANRE, în cadrul **Rapoartelor lunare privind piața de gaze naturale**³¹. Rezultate monitorizării publicate în prezentul raport anual pot diferi de cele publicate în rapoartele lunare de monitorizare a pieței de gaze naturale, ca urmare a raportărilor corectate, retransmise de operatorii economici.

³¹ <https://anre.ro/despre/rapoarte/>

Colectare, analiză, verificare scheme de sprijin

În anul 2024, ANRE a validat și transmis spre decontare Ministerului Energiei, respectiv Ministerului Muncii Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale – ANPIS 482 de cereri de decontare care însumează 3.139.928.710,98 lei, din care 361 de cereri de decontare au fost aferente sectorului energiei electrice în valoare de 2.996.192.782,89 lei și 121 de cereri de decontare aferente sectorului gazelor naturale în valoare 143.735.928,09 lei.

Ca urmare a modificărilor succesive ale cadrului legal privind schema de compensare/plafonare a prețurilor la energie electrică și gaze naturale, ANRE a actualizat Regulamentul pentru verificarea

raportărilor și calculul valorilor pentru care se solicită compensațiile prevăzute de schema de Plafonare, Ghidul de utilizare și a realizat modificări succesive ale platformei informatice ANRE, secțiunea - Raportare Plafonări.

ANRE a răspuns prompt și operativ numeroase solicitări de clarificări venite din partea participanților la piață și a manifestat un rol proactiv în relația cu operatorii economici organizând în acest sens o serie de dezbateri/întâlniri cu operatorii economici, asociațiile profesionale cât și cu instituțiile statului implicate în acest proces.

Prin OUG nr. 118/2021, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 259/2023, cu modificările și completările ulterioare, OUG nr. 3/2022, OUG nr. 27/2022, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 206/2022, cu modificările și completările ulterioare, Guvernul României a instituit o schemă de compensare/plafonare a prețurilor la energie electrică și gaze naturale. Pentru aplicarea prevederilor legale instituite prin aceste OUG, în conformitate cu Decizia președintelui ANRE nr. 99/04.04.2022, au fost instituite la nivelul ANRE două structuri: un grup de lucru și un compartiment dedicat.

Grupul de lucru a fost constituit prin alocarea unui număr de angajați din alte departamente de specialitate ale ANRE și este structurat pe subgrupuri de lucru dedicate pentru energie electrică și gaze naturale, având la 31 decembrie 2024 în componența sa un număr de 13 experți.

Pe portalul ANRE www.spv.anre.ro, a fost dezvoltată o secțiune dedicată - *Raportare Plafonari*, respectiv au fost create rapoarte de analiză multidimensională a informațiilor încărcate pe această secțiune, rapoarte care constituie instrumente utile în desfășurarea activității specifice pentru membrii grupului de lucru.

În luna februarie 2024, prin decizia președintelui ANRE nr. 72/06.02.2024 a fost actualizat **Ghidul de utilizare** prin care s-a urmărit armonizarea indicațiilor de raportare cuprinse în *Ghid* cu toate modificările legislative succesive aduse OUG nr. 27/2022. În consecință, s-a impus elaborarea unei forme consolidate a Ghidului de utilizare pentru implementarea prevederilor OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare, s-au adus clarificări privind datele/informațiile pe care furnizorii le încarcă pe platforma informatică ANRE pentru cantitățile facturate aferente consumului clienților plafonați pentru sectoarele EE și GN, privind alocarea cantităților achiziționate, în funcție de consumul clienților, pentru sectorul EE și GN, precum și privind datele/informațiile pe care furnizorii le încarcă pe platforma

informatică ANRE referitor la alocarea dezechilibrelor în funcție de consumul clienților, pentru sectoarele EE și GN.

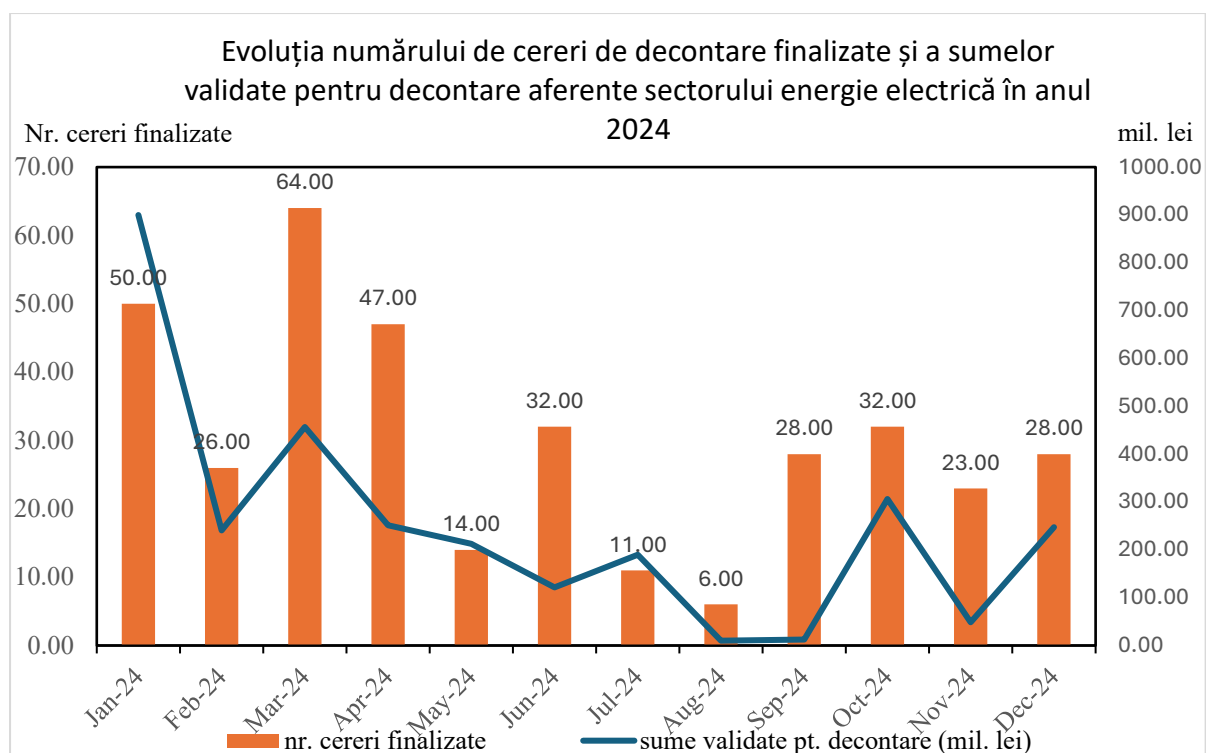
De precizat că și **Regulamentul pentru verificarea raportărilor și calculul valorilor pentru care se solicită compensațiile prevăzute de schema de Plafonare** a fost actualizat, astfel încât să reflecte modificările succesive ale cadrului legislativ aferent *Schemei de compensare/plafonare* instituită prin prevederile *OUG nr. 27/2022*, cu modificările și completările ulterioare, iar principalele modificări au constat în introducerea precizării de clasare a cererilor de suspendare în situația refuzului furnizorului de a remedia neconcordanțele/erorile identificate în procesul de verificare/validare, mențiuni privind procesul de reîncadrare și perioadele de facturare acceptate pentru analiza cererilor de decontare.

Ca urmare a modificărilor succesive ale prevederilor *OUG nr. 27/2022*, au fost primite în mod constant din partea participanților la piață numeroase **solicitări de clarificări**, solicitări la care experții ANRE au răspuns prompt și operativ, oferind constant participanților la piață îndrumări pentru completarea și transmiterea corectă a datelor încărcate în secțiunea dedicată - *Raportare Plafonari*. În anul 2024, în scopul eficientizării/optimizării activităților specifice, ANRE a manifestat un rol proactiv în relația cu operatorii economici organizând în acest sens o serie de dezbateri/întâlniri atât cu operatorii economici, cu asociațiile profesionale ACUE, AFEER cât și cu instituțiile statului implicate în acest proces – Guvern, Ministerul Energiei, Ministerul Muncii, Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale - Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială (ANPIS) ș.a.

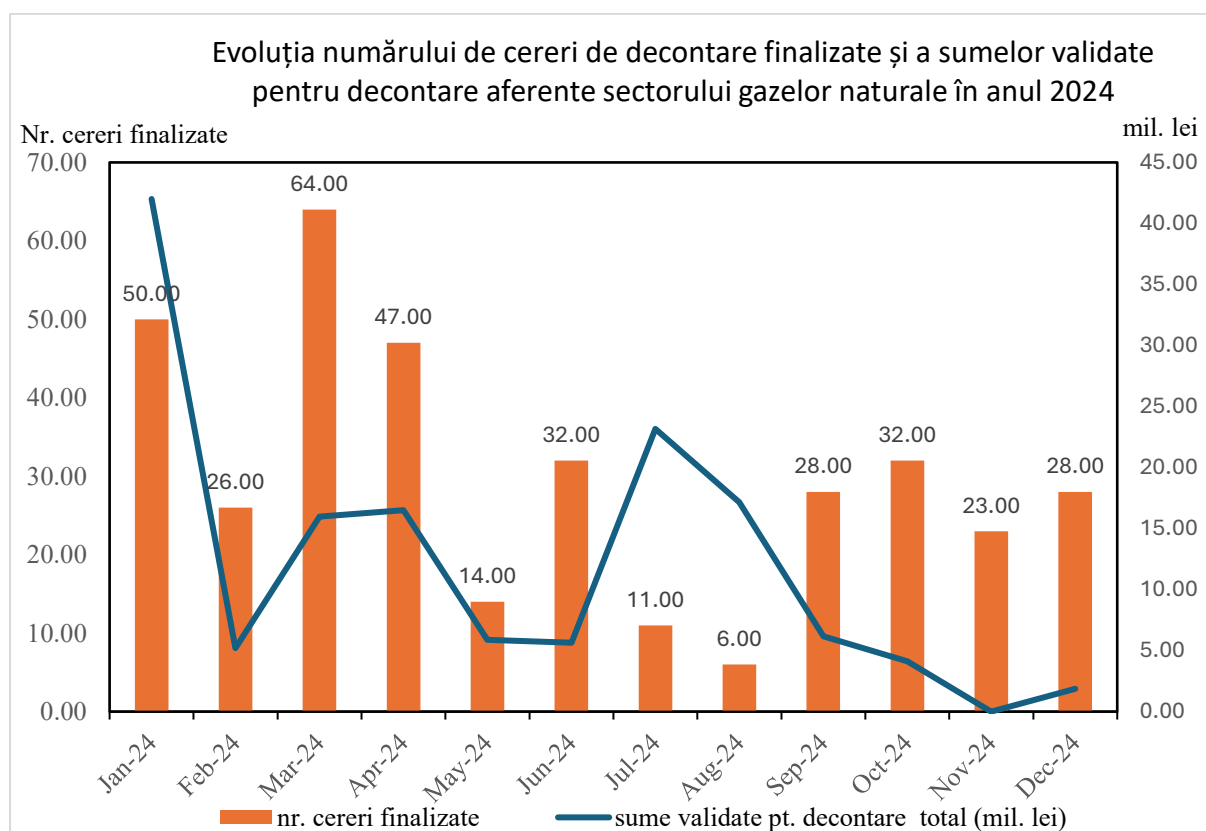
Precizăm că experții din cadrul grupului de lucru și CCAVSS au identificat deseori erori/neconcordanțe în datele încărcate de participanții la piață, oferindu-le îndrumare în mod constant acestora pentru corectarea acestor erori.

În anul 2024, ANRE a validat și transmis spre decontare Ministerului Energiei, respectiv Ministerului Muncii Familiei, Tineretului și Solidarității Sociale – ANPIS 482 de cereri de decontare care însumează 3.139.928.710,98 lei, din care 361 de cereri de decontare au fost aferente sectorului energiei electrice în valoare de 2.996.192.782,89 lei și 121 de cereri de decontare aferente sectorului gazelor naturale în valoare 143.735.928,09 lei. situația aferentă sectoarelor de energie electrică și de gaze naturale, este prezentată în următoarele grafice.

Acestea prezintă numărul de cereri de decontare finalizate și valoarea acestora.

Precizăm că informațiile din graficul de mai sus includ și regularizările ca urmare a reîncadrărilor conform prevederilor art. 1 din OUG nr. 27/2022, cu modificările și completările ulterioare.

Capitolul VI

ACTIVITATEA DE CONTROL, INVESTIGAȚII ȘI SOLUȚIONARE PETIȚII

VIII. 1. ACTIVITATEA DE CONTROL

În anul 2024, ANRE a efectuat un număr de 411 de acțiuni de control de tip inspecție, 130 de acțiuni de tip verificare și un număr de 504 acțiuni de control de tip supraveghere. În urma acțiunilor de control efectuate, au fost întocmite 570 de procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor și au fost aplicate un număr de 1295 de sancțiuni contravenționale. Au fost aplicate amenzi de cca. 40,4 milioane lei, surse care se fac

venituri la bugetul de stat și au fost dispuse o serie de măsuri de conformare.

Principalele fapte pentru care au fost aplicate sancțiuni contravenționale în anul 2024 au constat în nerespectarea prevederilor legale referitoare la: certificatele verzi, nerespectarea obligației legale de a vinde cantitățile necesare de gaze naturale către furnizorii clienților casnici, nerespectarea indicatorilor de performanță.

1.1. Tipuri de acțiuni de control

Activitatea de control a ANRE are ca obiectiv prevenirea și limitarea abaterilor de la legislația specifică domeniului energiei electrice și a gazelor naturale, precum și protejarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice/ juridice participante la activitățile din acest domeniu și a fost realizată atât prin **acțiuni de control de tip inspecție** realizate în conformitate cu **programul anual de control**, aprobat de președintele ANRE, cât și prin acțiunile de control de tip **verificare și supraveghere**, rezultate din activitățile de monitorizare ale compartimentelor de specialitate din cadrul ANRE și din activitatea de tratare a petițiilor, plângerilor, reclamațiilor primite din partea persoanelor fizice/juridice.

Acțiunile de control de tip inspecție au drept scop verificarea modului în care persoanele fizice/ persoanele fizice autorizate/ persoanele juridice, titulare de licențe, autorizații sau atestate acordate de către ANRE respectă prevederile legislației în vigoare incidente domeniului energiei și a gazelor naturale și acoperă, în totalitate sau în mare parte, prin tematica propusă, atribuțiile și responsabilitățile esențiale ce le-au fost conferite prin actele normative în vigoare din domeniul energiei. În anul 2024, s-au efectuat un număr de **411 de acțiuni de control de tip inspecție**.

Acțiunile de control de tip verificare au drept scop cercetarea/analiza desfășurată în urma unor sesizări primite de la terți sau a unor sesizări din oficiu, precum și a unor solicitări/sesizări primite din partea compartimentelor de specialitate din cadrul ANRE și acoperă un număr limitat din atribuțiile și responsabilitățile persoanei supuse controlului, fiind concludentă asupra aspectelor care constituie obiectul celor sesizate/solicitate. În anul 2024 s-au efectuat un număr de **130 de acțiuni de tip verificare**.

Acțiunile de control de tip supraveghere au drept scop constatarea modului în care persoanele fizice/ persoanele fizice autorizate/ persoanele juridice, titulare de licențe, autorizații sau atestate acordate de către ANRE își îndeplinesc atribuțiile și responsabilitățile conferite prin actele normative în vigoare, pe bază de documente, date, informații, instrumentate în mod continuu de către compartimentele din cadrul ANRE, în îndeplinirea atribuțiilor specifice acestora și în care pot fi identificate încălcări ale legislației specifice din domeniului energiei

și al gazelor naturale. În anul 2024 s-au efectuat un număr de **504 acțiuni de control de tip supraveghere**.

Situația acțiunilor de control, pe categorii de operatori economici supuși controlului este redată în tabelul următor:

Tip acțiune de control	Licențiați			Atestați/Autorizați			Energie regenerabilă		Alții	
	Energ. Electr.	Gaze Nat.	Energ. Term.	Energ. Electr.	Gaze Nat.	Energ. Term.	Acreditare CV	Licențiați Obligații CV	Energ. Electr.	Gaze Nat.
Inspecție (411)	10	1	0	248	146	4	0	2	0	0
Verificare (130)	59	25	0	13	15	2	0	0	8	8
Supraveghere (504)	314	121	1	8	28	2	7	18	5	0
Subtotal	383	147	1	269	189	8	7	20	13	8
Total	531			466			27		21	

1.2. Tematicile acțiunilor de control

Tematicile acțiunilor de control, desfășurate la titularii de licențe în domeniul energiei electrice și în domeniul gazelor naturale, au constat în principal în verificarea modului în care au fost respectate dispozițiile legale în vigoare privind:

- respectarea de către furnizorii de energie electrică și gaze naturale a prevederilor *OUG 27/2022* în activitatea de facturare a consumului de energie electrică și gaze naturale la clienții finali,
- respectarea în anul 2023, de către producătorii de gaze naturale care desfășoară activități de extracție offshore, a obligației legale de a vinde, cantitățile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă, aferente îndeplinirii obligației de ofertare prevăzute în *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, cu prețul de 150 lei/MWh, către furnizorii clienților casnici, pentru a asigura în perioada respectivă necesarul de consum al clienților casnici, către furnizorii producătorilor de energie termică sau direct către producătorii de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației;
- verificarea respectării de către distribuitori a formatelor cadru ale avizelor tehnice de racordare, contractelor de racordare și certificatelor de racordare și clauzelor de rambursare către consumatorii casnici și prosumatorii casnici ale căror instalații electrice sunt racordate la joasă tensiune, a contravalorii lucrărilor de proiectare și execuție a branșamentului, respectiv clauze pentru rambursarea contravalorii grupului de măsurare a energiei electrice sau, după caz, a blocului de măsură și protecție, complet echipat;

- respectarea prevederilor regulamentelor privind accesul și/sau racordarea la sistemele de distribuție gaze naturale și/sau la conductele de alimentare din amonte;
- respectarea prevederilor regulamentelor privind accesul și/sau racordarea la sistemele de transport/distribuție energie electrică;
- respectarea modalității de calcul a tarifelor de racordare la rețeaua de distribuție a energiei electrice;
- emiterea facturilor aferente consumului de energia electrică/gaze naturale clienților finali (respectarea termenelor, a conținutului și a modului de emitere);
- respectarea prevederilor legale referitoare la emiterea facturilor pentru energia electrică produsă și livrată de către prosumatori;
- compensarea cantitativă dintre energia electrică produsă din surse regenerabile și cea livrată în rețeaua electrică de prosumatorii persoane fizice și juridice care dețin centrale electrice din surse regenerabile cu putere electrică instalată de cel mult 200 kW pe loc de consum;
- schimbarea furnizorului de energie electrică;
- verificarea modului de ofertare, încheiere și derulare a contractelor de furnizare energie electrică;
- obligația de achiziție a certificatelor verzi;
- respectarea condițiilor de valabilitate ale atestatelor și autorizațiilor deținute în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale;
- proiectarea, verificarea, execuția, recepția și punerea în funcțiune a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- proiectarea, verificarea, execuția, recepția și punerea în funcțiune a instalațiilor electrice;
- respectarea obligațiilor legale privind activitatea de distribuție a energiei electrice a operatorilor de distribuție neconcesionari (inclusiv foste platforme industriale);
- verificarea concordanței dintre caracteristicile tehnice prevăzute în anexe la licența de distribuție gaze naturale și cele din teren, privind conductele și bransamentele de gaze naturale;
- activitatea de distribuție și furnizare a energiei electrice în ansambluri rezidențiale;
- respectarea termenelor de reconectare a localităților situate în județele Brăila, Ialomița, Buzău, Călărași, Constanța și Tulcea, care au avut întreruperi în alimentarea cu energie electrică ca urmare a viscolului de la sfârșitul lunii noiembrie 2023;
- respectarea termenelor prevăzute de reglementările în vigoare în cadrul proceselor de racordare la sistemele de distribuție și la sistemul de transport al energiei electrice;
- respectarea indicatorilor de performanță pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și gaze naturale (asigurarea calității și continuității în alimentarea cu energie electrică și gaze naturale);
- acordarea de compensații clienților finali pentru nerespectarea indicatorilor stabiliți prin standardele de performanță în domeniul energiei electrice și gazelor naturale, atât pentru desfășurarea activității de distribuție, cât și pentru activitatea de furnizare ;
- actualizarea caracteristicilor tehnice ale sistemelor de distribuție a gazelor naturale;

- respectarea prevederilor legale privind obținerea autorizațiilor de înființare a obiectivelor noi, atât în domeniul energiei electrice, cât și în domeniul gazelor naturale;
- verificarea situației costurilor introduse în tariful de distribuție atât la energie electrică cât și la gaze naturale pe perioada a-IV-a de reglementare 2019-2023 la operatori de distribuție concesionari;
- verificarea modului de calcul a valorii puterii calorifice superioare (PCS) din facturile de gaze naturale.

1.3. Sancțiuni contravenționale și amenzi aplicate

În urma acțiunilor de control efectuate, în anul 2024 au fost întocmite **570 de procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor** (340 în domeniul energiei electrice, 202 în domeniul gazelor naturale, 24 în domeniul energiei regenerabile și 4 în domeniul energiei termice), fiind aplicate pentru neregulile constatate un număr de **1295 de sancțiuni contravenționale**, repartizate astfel:

- **852** în domeniul energiei electrice;
- **415** în domeniul gazelor naturale;
- **24** în domeniul energiei regenerabile;
- **4** în domeniul energiei termice.

Prin procesele – verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, au fost aplicate amenzi în cuantum total de **40.432.831,11 lei, surse care se fac venituri la bugetul de stat.**

Din totalul de 570 procese-verbale de constatare și sancționare a contravențiilor, 4 au fost aplicate unor persoane fizice și 566 au fost aplicate agenților economici, persoane juridice.

Modul de repartizare a sancțiunilor contravenționale și cuantumul amenzilor aplicate este evidențiat în tabelul următor:

Repartizarea sancțiunilor pe tipuri de operatori economici		
Tip Operator Economic	Nr. total sancțiuni aplicate	Sumă totală amenzi aplicate (lei)
Licențiați EE	778	5.660.000,00
Licențiați GN	320	34.260.831,11
Licențiați ET	1	10.000,00
Atestați EE	46	110.000,00
Autorizați ET	3	0
Autorizați GN	95	224.000,00
Acreditat CV	7	20.000,00
Licențiat EE – Obligații achiziție CV	17	25.000,00
Alții EE (PF, PFA, Dezvoltatori, OD)	18	95.000,00
Alții GN (PF, PFA, Dezvoltatori, OD)	10	28.000,00
Total	1295	40.432.831,11

1.4. Categoriile de fapte pentru care au fost aplicate sancțiuni contravenționale

Principalele fapte săvârșite de către persoanele fizice/juridice supuse acțiunilor de control, pentru care au fost aplicate sancțiuni contravenționale în anul 2024 au constat în nerespectarea prevederilor legale referitoare la:

- obligația de achiziție/plată a contravalorii certificatelor verzi neachiziționate de către operatorii economici licențiați în domeniul energiei electrice;
- nerespectarea în anul 2023, de către producătorii de gaze naturale care desfășoară activități de extracție offshore, a obligației legale de a vinde cantitățile necesare de gaze naturale rezultate din activitatea de producție internă curentă, aferente îndeplinirii obligației de ofertare prevăzute în *Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012*, cu modificările și completările ulterioare, cu prețul de 150 lei/MWh, către furnizorii clienților casnici, pentru a asigura în perioada respectivă necesarul de consum al clienților casnici, către furnizorii producătorilor de energie termică sau direct către producătorii de energie termică, numai pentru cantitatea de gaze naturale utilizată la producerea de energie termică în centralele de cogenerare și în centralele termice destinată consumului populației;
- indicatorii de performanță stabiliți prin standardele de performanță pentru serviciile de distribuție a energiei electrice și a gazelor naturale, pentru activitățile de furnizare a energiei electrice și a gazelor naturale,
- accesul la sistemele de distribuție a gazelor naturale;
- racordarea la rețelele electrice de interes public;
- racordarea la sistemul de distribuție al gazelor naturale;
- nerespectarea condițiilor de valabilitate ale atestatelor și autorizațiilor deținute în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale;
- proiectarea, verificarea, execuția, recepția și punerea în funcțiune a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- proiectarea, verificarea, execuția, recepția și punerea în funcțiune a instalațiilor electrice;
- nefurnizarea/neprezentarea datelor, documentelor și/sau informațiilor solicitate în termenele stabilite de ANRE sau furnizarea/prezentarea incompletă ori eronată a acestora, precum și/sau nerealizarea măsurilor la termenele dispuse de ANRE și/sau refuzul nejustificat de a da curs convocării adresate de ANRE;
- emiterea facturilor aferente consumului de energie electrică/gaze naturale fără respectarea dispozițiilor legale sau neemiterea facturilor de energie electrică și gaze naturale la termenele legale;
- nerespectarea prevederilor legale privind obținerea autorizațiilor de înființare a obiectivelor noi, atât în domeniul energiei electrice, cât și în domeniul gazelor naturale;
- neactualizarea caracteristicilor tehnice ale sistemelor de distribuție a gazelor naturale.

1.5. Măsuri de conformare

Agenții constataitori au aplicat prin procesele verbale de constatare și sancționare a contravențiilor și **măsuri complementare de conformare**, în urma a 6 acțiuni de control de inspecție, prin care au fost propusă **suspendarea/încetarea activității pentru 6 operatori economici atestați ANRE**. Totodată, agenții constataitori au dispus prin procesele verbale de

constatare și sancționare a contravențiilor și măsuri de conformare, în baza prevederilor *Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr.123/2012*, cu modificările și completările ulterioare. Acestea sunt măsuri coercitive, obligatorii, dispuse în urma unor acțiuni de control pentru restabilirea legalității și/sau aplicarea corectă a reglementărilor sau în vederea remedierii unei situații existente neconforme.

Printre **măsurile de conformare dispuse de agenții constatatori** amintim următoarele:

- plata compensațiilor datorate clienților finali pentru nerespectarea cerințelor minime de calitate privind prestarea serviciilor de furnizare și/sau distribuție a energiei electrice și gazelor naturale prevăzute de standardele de performanță emise de ANRE pentru prestarea acestor activități;
- îndeplinirea condițiilor de valabilitate asociate atestatelor/autorizațiilor destinate activității de executare și/sau verificare și a activității de proiectare a lucrărilor de instalații electrice;
- îndeplinirea de către operatorii de distribuție, alții decât operatorii concesionari, a condițiilor impuse de lege pentru desfășurarea serviciului de distribuție a energiei electrice (emiterea avizelor tehnice de racordare și încheierea contractelor cu utilizatorii rețelei electrice, măsurarea și facturarea energiei electrice furnizată)
- actualizarea parametrilor tehnici din autorizația de înființare/licența de distribuție în sectorul gazelor naturale;
- transmiterea informațiilor privind cifra de afaceri netă, definită și calculată conform reglementărilor contabile, obținută în anul 2023 din desfășurarea activităților în sectorul energiei electrice și termice pe bază de licență/decizie de confirmare, în vederea stabilirii contribuției bănești anuale datorate ANRE;
- modificarea instalației de utilizare a gazelor naturale conform normelor tehnice pentru proiectarea, executarea și exploatarea sistemelor de alimentare cu gaze naturale;
- evidențierea elementelor obligatorii, prevăzute de reglementările în vigoare, în factura emisă prosumatorilor persoane fizice;
- transmiterea la ANRE, în formatul și la termenele precizate de aceasta, a cantităților de energie electrică pentru care au obligația achiziției de certificate verzi;
- monitorizarea de către operatorul de distribuție a continuității și calității energiei electrice prin montarea unui analizor la locul de consum al utilizatorului rețelei electrice de interes public;
- realizarea de către operatorului economic autorizat ANRE a verificării și reviziei tehnice a instalației de utilizare conform reglementărilor în vigoare;
- refacerea de către operatorii economici autorizați ANRE a fișelor de evidență a lucrărilor periodice de verificare tehnică a instalațiilor de utilizare a gazelor naturale;
- efectuarea demersurilor necesare în vederea obținerii autorizației de înființare;
- informarea ANRE cu privire la modificarea caracteristicilor tehnice ale capacităților energetice exploatate comercial în baza licenței;
- furnizarea către autoritatea competentă (ANRE) a datele și informațiile care îi sunt necesare în exercitarea atribuțiilor sale;
- acordarea de către operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale a despăgubirii pentru finanțarea proiectării și executării instalației de racordare aferentă locului de consum al solicitantului, în tranșe anuale egale, într-un interval de 5 ani de la data

punerii în funcțiune a instalației de utilizare a gazelor naturale aferente locului de consum al solicitantului;

- recepția și punerea în funcțiune a instalațiilor de racordare la sistemul de distribuție a gazelor naturale;
- regularizarea consumului de gaze naturale de către operatorul sistemului de distribuție a gazelor naturale;
- reluarea și/sau continuarea procesului de racordare la sistemul de distribuție a energiei electrice gazelor naturale;
- înscrierea în facturi a modalităților de facturare (citit/autocitit/estimat), defalcarea componentelor incluse în prețul de furnizare a gazelor naturale, cu precizarea tipului prețului gazelor naturale și a componentelor care sunt reglementate, sau o referință cu privire la locul unde poate fi găsită o descriere detaliată a acestora;
- transmiterea de către operatorul sistemului de distribuție a energiei electrice a propunerii de contract pentru realizarea rețelei electrice de interes public necesar pentru racordarea utilizatorilor individuali din ansamblurile imobiliare;
- stornarea de către furnizorul de gaze naturale a facturilor emise și refacturarea consumului de gaze naturale;
- înscrierea în facturi a numărului de telefon dedicat și gratuit la care clientul final poate transmite indexul autocitit, a perioadei în care clientul final poate transmite indexul autocitit, perioadă care trebuie corelată cu perioada stabilită de OSD pentru citirea mijlocului de măsurare, precum și a numărului de telefon pus la dispoziție de operator pentru sesizarea situațiilor de urgență privind funcționarea în condiții de siguranță a instalațiilor clientului final sau ale operatorului;
- realizarea demersurilor legale necesare în vederea obținerii autorizației de înființare a sistemului de distribuție a gazelor naturale.
- punerea la dispoziția furnizorilor de gaze naturale valoarea puterii calorifice superioare (PCS), asociată tuturor localităților pentru care deține licența de distribuție, zilnic și centralizat, într-o manieră clară, transparentă, ușor accesibilă și la intervale adecvate, în format electronic respectiv poșta electronică e-mail sau prin portalul societății.

VIII.2. ACTIVITATEA DE INVESTIGAȚII

In 2024, ANRE a finalizat 20 (douăzeci) de investigații la producătorii și furnizorii de energie electrică și gaze naturale, titulari de licență, care desfășoară activități pe piața angro de energie, 17 (șaptesprezece) în domeniul energiei electrice și 3 (trei) în domeniul gazelor naturale. Urmare a celor 20 acțiuni de investigație finalizate, ANRE

a aplicat sancțiuni contravenționale în 7 (șapte) dintre acestea. Sancțiunile aplicate au fost raportate la cifra de afaceri, realizată din activitatea licențiată, a anului anterior sancționării. Suma totală a amenzilor aplicate în 2024 a fost de 555,6 milioane lei, care se constituie venit la bugetul de stat.

Pe parcursul anului 2024, ANRE a realizat acțiuni de investigație la diferiți producători și furnizori de energie electrică și gaze naturale, titulari de licență, care desfășoară activități pe piața angro de energie și, urmare a unora dintre acestea, a aplicat sancțiuni contravenționale pentru fapte ce contravin prevederilor *Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25.10.2011, privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT)*, cu modificările și completările ulterioare. Activitatea de investigații se desfășoară în baza legislației primare³², în conformitate cu prevederile *Regulamentului pentru organizarea și desfășurarea activității de investigație în domeniul energiei privind funcționarea pieței angro de energie*, aprobat prin ordinul președintelui ANRE nr. 25/2017, cu modificările și completările ulterioare, precum și în conformitate cu *Regulamentul (UE) nr. 1227/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 25.10.2011, privind integritatea și transparența pieței angro de energie (REMIT)*, cu modificările și completările ulterioare.

Pornind de la baza legală prezentată anterior, structura de investigații din cadrul ANRE asigură:

a) Efectuarea de investigații, în condițiile legii, **din oficiu, ca răspuns la o plângere** înregistrată, formulată de către o persoană fizică ori juridică afectată în mod real și direct de o potențială încălcare a prevederilor legale privind buna funcționare a pieței angro de energie electrică și gaze naturale, precum și **la solicitarea ACER**, numai în domeniile în care ANRE are competență de investigare potrivit legii.

b) Urmărirea respectării regulilor de piață și promovarea unei concurențe deschise și echitabile pe piața angro de energie electrică și gaze naturale în beneficiul consumatorilor finali și înlăturarea și/sau eliminarea comportamentelor care afectează integritatea și transparența pieței angro de energie.

c) Corespondența directă cu ACER privind investigațiile declanșate, aflate în curs de desfășurare și/sau finalizate pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale ca urmare a cazurilor notificate în Platforma de Notificare ACER referitoare la încălcarea prevederilor REMIT.

Astfel, în **anul 2024, ANRE a finalizat un număr de 20 (douăzeci) investigații la producătorii și furnizorii de energie electrică și gaze naturale**, titulari de licență, care

³² Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 33/2007, privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 160/2012, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012, cu modificările și completările ulterioare.

desfășoară activități pe piața angro de energie. Dintre acestea, 17 (șaptesprezece) investigații au fost efectuate în domeniul energiei electrice și 3 (trei) investigații au fost efectuate în domeniul gazelor naturale. Scopul investigațiilor efectuate de ANRE constă în verificarea respectării de către participanții la piața angro de energie a prevederilor *REMIT*, precum și a altor regulamente europene specifice.

Urmare a celor **20 (douăzeci)** acțiuni de investigație finalizate, ANRE a aplicat sancțiuni contravenționale în 7 (șapte) dintre acestea. Conform prevederilor *Legii*, sancțiunile aplicate au fost raportate la cifra de afaceri, realizată din activitatea licențiată, a anului anterior sancționării. De asemenea, în anul 2024, ANRE a aplicat două sancțiuni contravenționale, pentru fapte de obstrucționare a investigației, unui participant la piața angro de energie electrică.

Situația investigațiilor finalizate în anul 2024 se prezintă astfel:

Nr. crt.	Denumire operator economic	Domeniul	Luna finalizării investigației
1.	EFT FURNIZARE S.R.L.	EE	Ianuarie 2024
2.	TINMAR ENERGY S.A.	EE	Ianuarie 2024
3.	NOVA POWER & GAS S.R.L.	EE	Ianuarie 2024
4.	FREEPOINT COMMODITIES EUROPE LLP United Kindom	EE	Ianuarie 2024
5.	ENERGY REPUBLIC TRADING S.R.L.	EE	Martie 2024
6.	LAND POWER S.R.L.	EE	Martie 2024
7.	QMB ENERG S.R.L.	EE	Martie 2024
8.	TOMIS TEAM S.A.	EE	Decembrie 2024
9.	TMK HIDROENERGY POWER S.R.L.	EE	Decembrie 2024
10.	DISTRIBUȚIE ENERGIE OLTENIA S.A.	EE	Decembrie 2024
11.	OVIDIU DEVELOPMENT S.A.	EE	Decembrie 2024
12.	CEZ VÂNZARE S.A.	EE	Decembrie 2024
13.	CEZ, a.s.	EE	Decembrie 2024
14.	ICCO ENERG S.R.L.	EE	Decembrie 2024
15.	TRADE MOTION S.R.L.	EE	Decembrie 2024
16.	ENERGY CORE DEVELOPMENT S.R.L.	EE	Decembrie 2024
17.	ELECTRIC PLANNERS S.R.L.	EE	Decembrie 2024
18.	ENGIE ROMANIA S.A.	GN	Decembrie 2024
19.	ENGIE ENERGY MANAGEMENT ROMANIA S.R.L.	GN	Decembrie 2024

20.	E.ON ENERGIE ROMÂNIA S.A.	GN	Decembrie 2024
-----	---------------------------	----	----------------

Operatorii economici sancționați în anul 2024, precum și cuantumul sancțiunilor aplicate se prezintă în tabelul următor:

Nr. crt.	Denumire operator economic	Domeniul	Valoare amendă aplicată [lei]	Luna finalizării investigației
1.	EFT FURNIZARE S.R.L.	EE	50.497.126,22	Ianuarie 2024
2.	TINMAR ENERGY S.A.	EE	363.982.051,85	Ianuarie 2024
3.	NOVA POWER & GAS S.R.L.	EE	100.106.676,12 1	Ianuarie 2024
4.	FREEPOINT COMMODITIES EUROPE LLP United Kindom	EE	22.917.465,30	Ianuarie 2024
5.	ENERGY REPUBLIC TRADING S.R.L.	EE	6.336.705,37	Martie 2024
6.	LAND POWER S.R.L.	EE	7.736.057,20	Martie 2024
7.	QMB ENERG S.R.L.	EE	3.933.081,90	Martie 2024
Sancțiuni contravenționale pentru obstrucționarea investigației				
1.	LORD ENERGY S.R.L.	EE	52.384,93	Noiembrie 2024
2.	LORD ENERGY S.R.L.	EE	52.384,93	Noiembrie 2024
Total amenzi aplicate în anul 2024			555.613.933,821	

Operatorii economici investigați ce au fost sancționați contravențional în urma acțiunilor de investigație s-au adresat instanțelor de judecată. Pe lângă cele 20 (douăzeci) acțiuni de investigație finalizate, au continuat analizele efectuate în cadrul altor 5 (cinci) acțiuni de investigație începute în anii anteriori.

Relația cu Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) și cu Consiliul Reglementatorilor Europeni în Energie (CEER)

ANRE asigură comunicarea permanentă cu Agenția pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei (ACER) privind investigațiile declanșate, aflate în curs de desfășurare și/sau finalizate pe piețele angro de energie electrică și gaze naturale referitoare la încălcarea prevederilor *REMIT*, stabilind în acest sens o interfață directă cu ACER. De asemenea, salariați ANRE sunt membri în grupuri de lucru organizate la nivelul Consiliului Reglementatorilor Europeni în Energie (CEER) și au participat activ la 14 sesiuni de lucru realizate în anul 2024 precum și la diferite întâlniri de lucru și de coordonare cu reprezentanții ACER.

Colaborare interinstituțională

ANRE a colaborat cu reprezentanți ai Ministerului Energiei în vederea elaborării proiectului de act normativ *Ordonanță de urgență a Guvernului pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 27/2022 privind măsurile aplicabile clienților finali din piața de energie electrică și gaze naturale în perioada 1 aprilie 2022-31 martie 2023, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul energiei, și adoptarea unor măsuri în domeniul energiei*. Propunerile din domeniul investigațiilor au vizat **Art. III - Legea energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012**. Totodată, ANRE a contribuit la completarea Strategiei Energetice Naționale, prin transmiterea unor propuneri în acest sens cu privire la documentul Draft elaborat de către Ministerul Energiei.

Activitatea de elaborare a cadrului de reglementare specific activității de investigare

Prin Decizia președintelui ANRE nr. 161/28.03.2024, a fost constituit un grup de lucru în vederea analizării și elaborării proiectelor de ordin pentru modificarea și completarea *Regulamentului pentru organizarea și desfășurarea activității de investigație în domeniul energiei privind funcționarea pieței angro de energie*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 25/2017, cu modificările și completările ulterioare, precum și a *Procedurii privind stabilirea și individualizarea sancțiunilor contravenționale raportate la cifra de afaceri*, de către *Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 13/2022, cu modificările și completările ulterioare. Cele două proiecte de ordin au fost aprobate în cadrul sesiunii Comitetului de Reglementare din data de 22.10.2024, iar actele normative au fost publicate în Monitorul Oficial al României în data de 05.11.2024.

VIII.3. ACTIVITATEA DE SOLUȚIONARE A PLÂNGERILOR DIN DOMENIILE: ENERGIE ELECTRICĂ, ENERGIE TERMICĂ ȘI GAZE NATURALE

*În anul 2024 au fost soluționate un număr de **21.575** reclamații formulate de persoane fizice și juridice beneficiare a serviciilor prestate de operatorii economici din sectoarele energiei electrice și gazelor naturale, în creștere cu 29% față de 2023 când s-au înregistrat 16.722 plângeri. În sectorul energiei electrice au fost înregistrate **19.091** reclamații și în sectorul gazelor naturale **2.484** reclamații.*

*În sectorul energiei termice, au fost soluționate **354** de petiții. Pentru plângerile care au necesitat verificări suplimentare s-au solicitat acțiuni de control, prin intermediul Direcției Control. Astfel, în anul 2024 au fost întocmite **35** de note de necesitate și **214** note de sesizare în domeniul energiei electrice și **24** de note de necesitate și **133** note de sesizare în domeniul gazelor naturale.*

3. 1. Soluționarea reclamațiilor în domeniul energiei electrice și al gazelor naturale

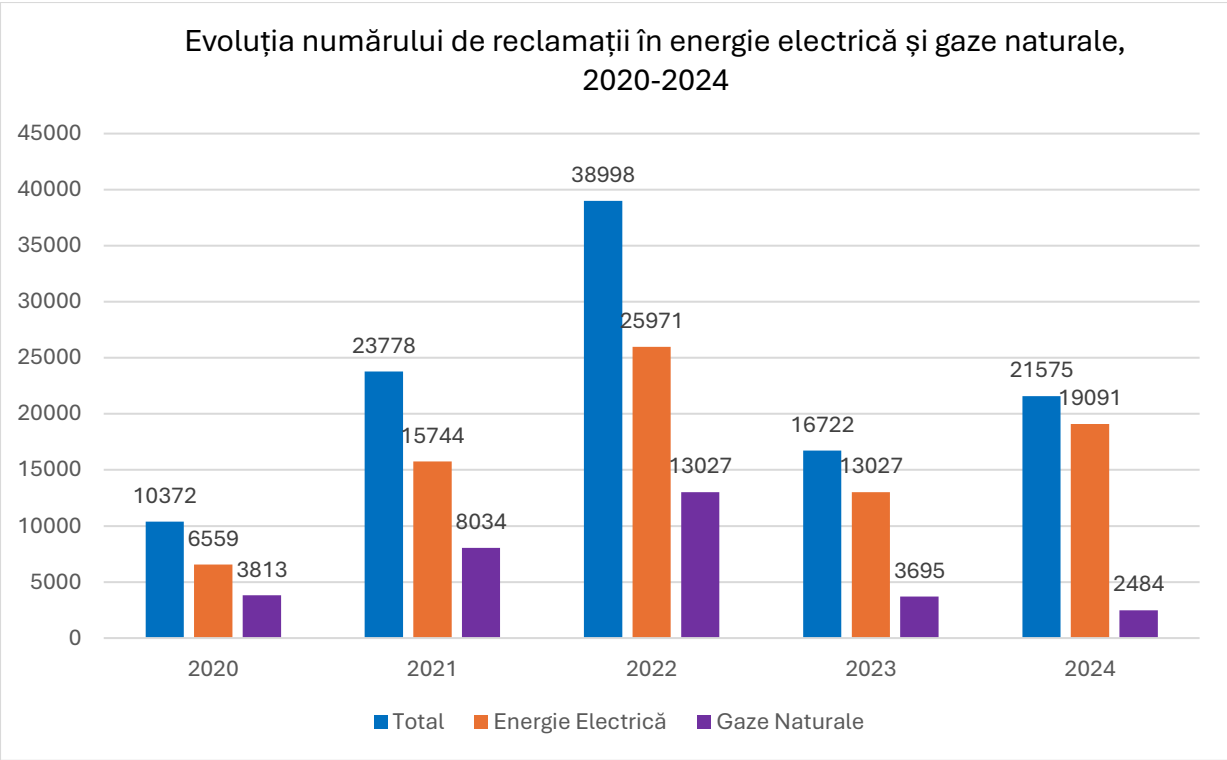
Analiza și formularea răspunsurilor cu privire la aspectele prezentate în reclamații s-a efectuat în temeiul prevederilor *Procedurii privind soluționarea reclamațiilor părților interesate în sectorul energiei*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 194/2020, cu modificările și completările ulterioare, și a legislației aplicabile sectoarelor energiei electrice și gazelor naturale.

Modul de soluționare a reclamațiilor a fost diferit, în urma analizei acestora, în funcție de problemele abordate: de la răspunsuri în scris cuprinzând lămuriri, explicații și referiri la legislația în vigoare, verificări la fața locului, solicitări de verificare și soluționare direct de către operatorii economici implicați, până la discuții directe cu părțile implicate în cadrul audiențelor care au avut loc la sediul ANRE.

Atunci când problemele sesizate în reclamații, referitoare la nerespectarea unor prevederi legale de către participanții la piața de energie electrică și de gaze naturale s-au dovedit îndreptățite, ANRE a transmis acestora scrisori de atenționare prin care s-au stabilit măsuri de conformare față de prevederile legale în vigoare și/sau au fost luate măsurile legale de aplicare a unor sancțiuni contravenționale.

În anul 2024 au fost înregistrate și soluționate un număr de **21.575** reclamații formulate de persoane fizice și juridice beneficiare a serviciilor prestate de operatorii economici din sectoarele energiei electrice și gazelor naturale.

În sectorul energiei electrice au fost înregistrate **19.091** reclamații și în sectorul gazelor naturale **2.484** reclamații.

3.1.1.Energie electrică:

Principalele probleme semnalate de reclamanți, sunt prezentate în tabelul următor:

Top 5 probleme reclamate în sectorul energiei electrice		
Nr.crt.	Denumire	Număr probleme
1.	Facturare energie electrică piața concurențială	10.632
2.	Prosumatori: aspecte comerciale, contract, reguli de comercializare	2.749
3.	Prosumator – Aspecte tehnice, Racordare	1.353
4.	Calitate	1.051
5.	Citire grup măsurare	869

Principalii operatori economici reclamați în anul 2024 au fost:

Furnizori de energie electrică reclamați		
Nr. crt.	Furnizor reclamat	Număr probleme
1.	SOCIETATEA DE PRODUCERE A ENERGIEI ELECTRICE IN HIDROCENTRALE HIDROELECTRICA	7.151
2.	ELECTRICA FURNIZARE	3.181
3.	PPC ENERGIE	2.047
4.	E.ON ENERGIE ROMÂNIA	430
5.	PREMIER ENERGY FURNIZARE	254

Distribuitori de energie electrică reclamați		
Nr. crt	Distribuitor reclamat	Număr probleme
1.	RETELE ELECTRICE ROMANIA	2.666
2.	DISTRIBUTIE ENERGIE ELECTRICA ROMANIA	2.466
3.	DELGAZ GRID	523
4.	DISTRIBUȚIE ENERGIE OLTENIA	449

Pentru plângerile care au necesitat verificări suplimentare s-au solicitat acțiuni de control, prin intermediul Direcției Control. Astfel, în anul 2024 au fost întocmite **35** de note de necesitate și **214** note de sesizare.

3.1.2 Gaze naturale:

Principalele probleme semnalate de reclamații, sunt prezentate în tabelul următor.

Top 5 probleme reclamate în sectorul gazelor naturale		
Nr.crt.	Denumire	Nr. probleme
1.	Facturare gaze naturale	10.632
2.	Racordare la sistemele de distribuție gaze naturale	2.749
3.	Lucrări asupra instalațiilor de utilizare	1.353
4.	Realizare instalații de utilizare	1.051
5.	Realizare conducte/bransamente	869

Principalii operatori economici reclamații în anul 2024 au fost:

Furnizori de energie electrică reclamați		
Nr. crt.	Furnizor reclamat	Nr. probleme
1.	ENGIE ROMANIA	233
2.	PPC	201
3.	ELECTRICA FURNIZARE	150
4.	E.ON. ENERGIE ROMANIA	146
5.	PREMIER ENERGY	47
Distribuitori de energie electrică reclamați		
Nr. crt.	Distribuitor reclamat	Număr probleme
1.	DISTRIGAZ SUD RETELE	361
2.	DELGAZ GRID	70
3.	NEOGAS GRID	58
4.	MEGACONSTRUCT	17

Pentru plângerile care au necesitat verificări suplimentare s-au solicitat acțiuni de control. Astfel, în anul 2024 au fost întocmite **24** de note de necesitate și **133** note de sesizare.

Activitatea de soluționare a neînțelegerilor precontractuale

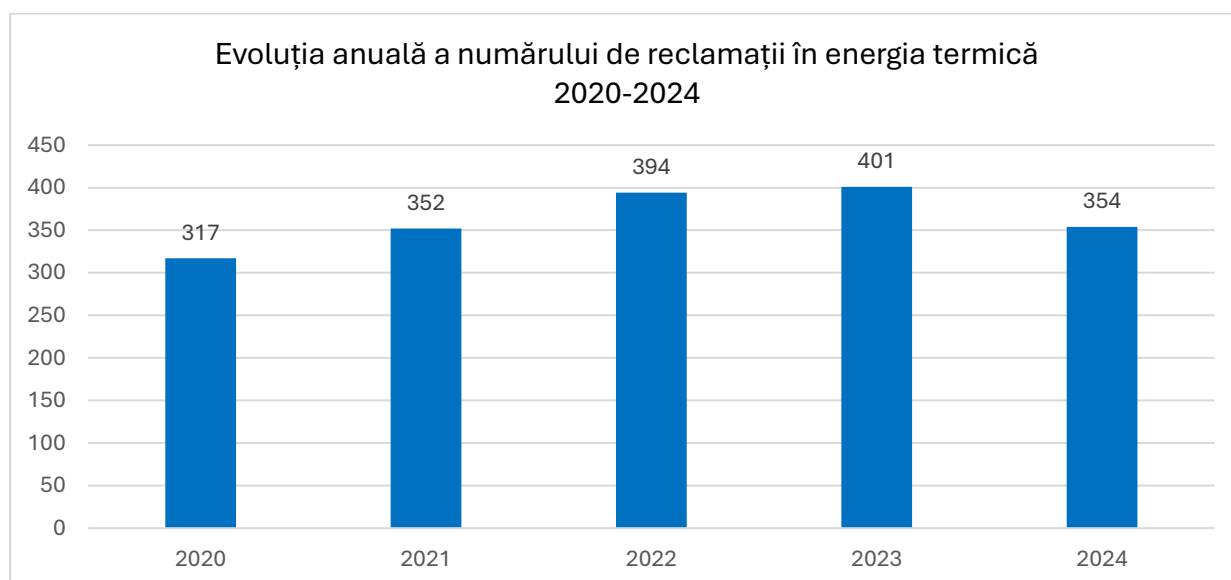
Prin activitatea specifică desfășurată de ANRE este asigurată și activitatea de soluționare a neînțelegerilor precontractuale în sectorul energiei electrice și al gazelor naturale, în baza prevederilor *Procedurii privind soluționarea neînțelegerilor apărute la încheierea contractelor în sectorul energiei*, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 128/2020, cu modificările ulterioare. În anul 2024 nu a fost înregistrată nicio cerere de soluționare a unor neînțelegeri precontractuale.

Activitatea de soluționare a plângerilor împotriva operatorilor de rețea

Prin activitatea specifică desfășurată de ANRE, este asigurată și activitatea de soluționare a plângerilor împotriva operatorilor de rețea/sistem din domeniul energiei, în baza prevederilor *Regulamentului privind soluționarea plângerilor împotriva operatorilor de rețea/sistem din sectorul energiei*, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 47/2021. În anul 2024 nu a fost înregistrată nicio plângere împotriva operatorilor de rețea din domeniul energiei.

Activitatea de soluționare a reclamațiilor în domeniul energiei termice

În anul 2024 au fost înregistrate și soluționate un număr de 354 de petiții, formulate de către persoane fizice și juridice care au beneficiat sau au solicitat servicii prestate de către operatorii economici din sectorul energiei termice, aflați în aria de reglementare a ANRE. Petițiile au fost transmise spre analiză și soluționare pe adresa ANRE în mod direct, formulate în scris și depuse la registratura autorității, prin intermediul serviciilor de poștă și curierat, prin completarea formularului dedicat, existent pe pagina proprie de internet, transmise pe suport electronic, la adresa de e-mail anre@anre.ro, în număr de 338 și în mod indirect, redirecționate prin intermediul altor instituții publice, în număr de 16.

Situația petițiilor redirecționate de alte instituții publice către ANRE se prezintă astfel:

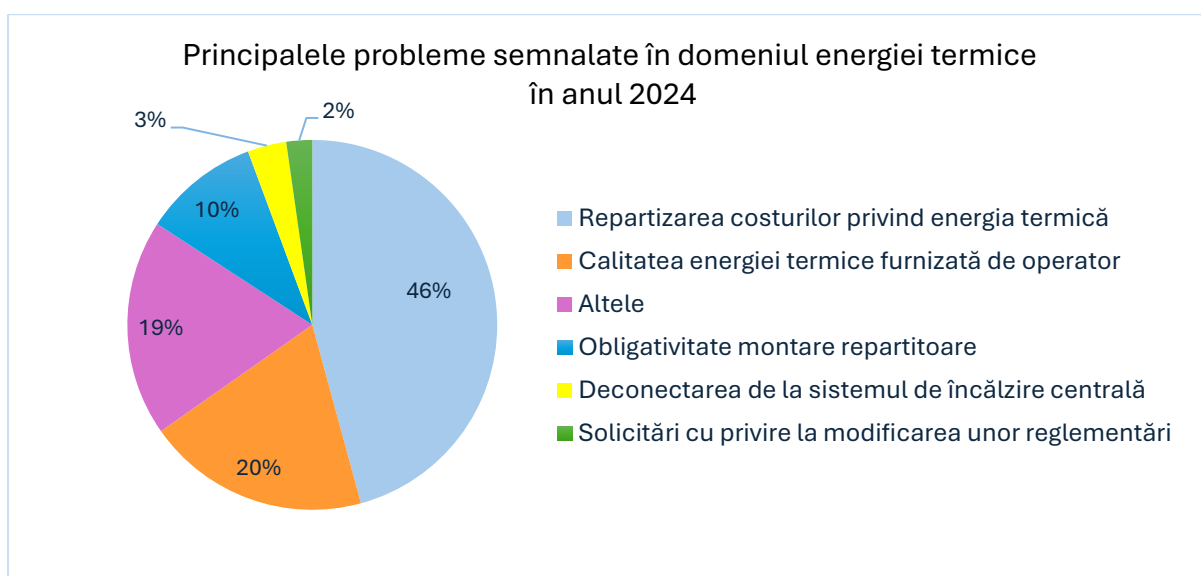
NR. CRT	INSTITUȚIA	NR. PETIȚII
1	Secretariatul General al Guvernului	1
2	Biroul Român de Metrologie Legală	1
3	Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice	10
4	Consiliul Concurenței	1
5	Primăria Municipiului București	1
6	Primăria Municipiului Ploiești	1
7	Primăria Sectorului 5	1

Pentru identificarea principalelor probleme prezentate de petenți, a fost întocmită o clasificare a petițiilor, în vederea identificării prevederilor legislative care sunt necesar a fi modificate, dacă este cazul și îmbunătățirea serviciilor furnizate către clienți, în scopul creșterii satisfacției acestora.

Principalele categorii de probleme identificate în petițiile soluționate, în sectorul energiei termice în anul 2024:

NR. CRT.	PRINCIPALELE PROBLEME SEMNALATE	NUMĂR PETIȚII	[%]
1	Repartizarea costurilor privind energia termică	162	46%
2	Calitatea energiei termice furnizată de operator	69	20%
3	Altele	67	19%
4	Obligativitate montare repartitoare	36	10%
5	Deconectarea de la sistemul de încălzire centrală	12	3%
6	Solicitări cu privire la modificarea unor reglementări	8	2%

Forma grafică din figura de mai jos prezintă evoluția numărului de petiții în domeniul energiei termice pentru anul 2024.

Capitolul VII

COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

1. COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

ANRE a asigurat menținerea și dezvoltarea unor legături permanente cu reglementatorii naționali și cu asociațiile din domeniu. Cooperarea cu ANRE Moldova a continuat și în anul 2024, conform Protocolului de colaborare și a Programului de cooperare și asistență pentru anul 2024. A fost continuată dezvoltarea relațiilor de cooperare instituțională cu SUA, CRE – Franța, AERA – Azerbaidjan, cu DG ENER etc. ANRE colaborează și se coordonează cu autoritățile de reglementare ale statelor membre ale Uniunii Europene în cadrul CEER și ACER, reprezentanții autorității

participând activ la activitățile grupurilor de lucru și în cadrul BoR și AG. ANRE s-a implicat activ în procesul de aderare la OECD, conform structurilor sectoriale, pentru parcurgerea etapelor necesare aderării. ANRE a găzduit reuniunea Grupului de lucru privind protecția consumatorilor, din cadrul Asociației Regionale a Reglementatorilor în domeniul Energiei - ERRA. ANRE a participat la elaborarea solicitării de asistență tehnică TSI privind comunitățile de energie iar proiectul a fost pre-selectat de Comisia Europeană pentru a fi finanțat.

ANRE a celebrat 25 de ani de activitate în 2024, iar pe parcursul acestor ani dezvoltarea și menținerea unor relații optime și a unei comunicări corespunzătoare cu instituțiile Uniunii Europene și organisme naționale care coordonează transpunerea și implementarea acquis-ului comunitar a constituit un obiectiv important, permanent, în activitatea de cooperare a ANRE.

În 2024, ANRE a participat activ la **procesul decizional european**, consolidarea responsabilității democratice și **implementarea strategiei uniunii energetice** care să garanteze, din punctul de vedere al reglementatorului, o energie accesibilă, suportabilă, sigură, competitivă și durabilă, în condițiile unui mediu internațional din ce în ce mai dificil, marcat de evenimente imprevizibile. Totodată, s-a urmărit **reprezentarea corespunzătoare a instituției în cadrul structurilor naționale și a grupurilor/atelierelor de lucru organizate la nivel european**, în domeniul energiei, pentru realizarea cadrului de reglementare necesar unei tranziții energetice optime, cu implicarea tuturor sectoarelor economice și sociale în vederea realizării, până în 2050, a neutralității climatice. În vederea atingerii acestor obiective, personalul ANRE **a colaborat îndeaproape cu compartimentele de linie** pentru a ajunge la un răspuns eficient al instituției sau pentru elaborarea de documente de poziție, față de propunerile la nivel comunitar, care să faciliteze adoptarea de decizii comune și consecvente la nivel național, regional sau european.

ANRE a răspuns prompt tuturor solicitărilor ACER, CEER, Comisiei Europene și celorlalte instituții și/sau organizații europene. Mai precis, conform priorităților strategice ale ANRE a fost acordată atenție maximă participării la întâlnirile virtuale organizate în sistem teleconferință sau videoconferință de către aceste instituții, în vederea unei cooperări solide în materie de securitate energetică, monitorizare prețuri și măsuri adoptate la nivel național și internațional, evoluție vectori energie și schimbări climatice, decarbonizare, respectare a legislației comunitare, coduri de rețea, interconectare și liberalizare a piețelor de energie, convergență și transparență a prețurilor, mecanisme de capacitate și adecvanță la nivel regional și european.

În contextul cooperării internaționale, ANRE a continuat să-și exercite mandatul de membru cu drepturi depline al Consiliului Reglementatorilor Europeni din Domeniul Energiei - CEER și al Agenției Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei – ACER, participând fizic sau virtual, prin reprezentanții săi, la adunările generale ale CEER, la lucrările grupurilor de lucru constituite în cadrul CEER și ACER, la reuniunile Consiliului Autorităților de Reglementare din cadrul ACER, la elaborarea documentelor propuse în planul de activități al CEER și ACER pentru anul 2024 și/sau perioada următoare. De asemenea, ANRE a participat prin reprezentanții săi la evenimentele tip videoconferință organizate de Comisia Europeană pentru diversele grupuri de coordonare energie electrică, gaze naturale, energie termică și de experți în sisteme electrice mai curate, energii regenerabile și gaze naturale, având contribuții proprii la documentele și rapoartele prezentate.

În 2024, ANRE a elaborat și a transmis **raportările naționale** cu privire la evoluția piețelor de energie electrică, energie termică și de gaze naturale conform solicitărilor CEER, ACER și DG ENER, la proiectele de interes comun și/sau dezvoltarea sectorului în conformitate cu cerințele legislației europene, cu prevederile legislației naționale și cu recomandările CEER /ACER. Totodată, ANRE a contribuit conform cerințelor cuprinse în cadrul pachetului legislativ al Comisiei Europene „Energie curată pentru toți europenii” la **actualizarea și realizarea documentelor ACER și CEER** (pentru metodologii, centre regionale de coordonare, decizii, rapoarte, opinii, recomandări), furnizând informații privind evoluțiile la nivel național în domeniul reglementării din domeniul energiei.

ANRE a asigurat menținerea și dezvoltarea unor legături permanente cu reglementatorii naționali din domeniu, în scopul susținerii **cooperării bilaterale, regionale și/sau multilaterale**, a **schimbului de informații și bune practici în domeniul reglementării** piețelor de energie electrică, energie termică și de gaze naturale, de armonizare a legislației naționale în conformitate cu evoluția acquis-ului comunitar și de reconfigurare a piețelor de energie în concordanță cu prevederile legislative europene.

La începutul anului 2024, conducerea ANRE a avut o întâlnire de lucru cu doamna **Ditte Juul-Joergensen, Director general pentru Energie al Comisiei Europene (DG ENER)**. În discuții s-a subliniat rolul important pe care ANRE îl are în asigurarea unei bune funcționări a piețelor de energie din România și deschiderea privind integrarea unei cantități în creștere de energie produsă din surse regenerabile. De asemenea, reprezentanții conducerii ANRE au avut o întrevedere cu președintele autorității de reglementare din **Franța, CRE - Comisia de reglementare în domeniul energiei**, pe tema impactului investițiilor în creștere în rețeaua de energie electrică și creșterea numărului prosumatorilor. De asemenea, ANRE a fost reprezentată, la Paris, la Adunarea Generală a RegulaE Fr. și al 15-lea atelier de lucru – Reglementarea în sectorul energetic în spațiul francofon: bilanț și perspective. Atelierul de la Paris, organizat de RegulaE Fr. împreună cu European Commission's Technical Assistance Facility (TAF), Direcția Generală pentru Parteneriate Internaționale (DG INTPA), sub îndrumarea Comisiei de Reglementare a Energiei - Franța (CRE), urmează Summitului Francofoniei din 3-4 octombrie și a oferit ocazia pentru a face bilanțul celor 8 ani de existență, iterând punctele forte și realizările, respectiv perspectiva următoarelor acțiuni susținute în vederea dezvoltării cooperării tehnice între autoritățile de reglementare din spațiul francofon.

Pe linia cooperării **România – SUA**, președintele ANRE a efectuat o vizită de lucru în SUA pentru a participa la lucrările **cele de-a IX-a sesiuni a Dialogului Strategic România – SUA**, la invitația Ministerului Român al Afacerilor Externe și a luat parte la o serie de întrevederi la **Departamentul Energiei, Consiliul Securității Naționale, USAID și Departamentul de**

Stat - Resources'Power Sector Program – Offshore Wind Technical Assistance – având ca temă dezvoltarea energiei eoliene în Marea Neagră. Acest eveniment reprezintă un exemplu de succes al colaborării internaționale și al unei viziuni pe termen lung. Împreună cu experți internaționali și parteneri din sectorul energetic, sunt analizate oportunitățile oferite de Marea Neagră pentru dezvoltarea energiei eoliene offshore, un domeniu strategic pentru consolidarea securității energetice și avansarea tranziției către surse regenerabile.

La solicitarea autorităților de reglementare din domeniul energiei din statele membre UE, au fost schimbate opinii privind proiecte de interes comun (în special Franța, Grecia, Spania, Ungaria), au fost furnizate **informații legislative asupra aspectelor tehnice** privind reglementările din sectorul energiei electrice, al gazelor naturale și al energiei termice, vis-à-vis de obligativitatea aplicării reglementărilor europene în domeniu, asupra experienței și a bunelor practici în activitatea curentă de reglementare.

În contextul exprimării unor solicitări de către comunitatea energetică europeană și internațională au fost inițiate și purtate discuții ample, în plan bilateral și multilateral, în special cu țările vecine, care au vizat atât analiza și soluționarea unor probleme comune cât și întreprinderea unor **programe de asistență tehnică în domeniul reglementării sectorului energetic**.

Cooperarea cu **ANRE Moldova** a continuat și în anul 2024, conform **Protocolului de colaborare** și a **Programului de cooperare și asistență pentru anul 2024** în vederea consolidării dialogului și a dezvoltării eficiente a schimbului de experiență, fiind întreprinse mai multe întâlniri atât fizice cât și online. În cadrul întâlnirilor, la care și-au adus contribuția toate departamentele din cadrul ANRE, au fost abordate subiecte precum: cele mai bune practici în legătură cu transpunerea pachetului energie electrică în legislația națională primară și secundară, funcționarea pieței angro de gaze naturale, alocarea capacității transfrontaliere în legătură cu cuplarea piețelor de energie electrică, monitorizarea pieței gazelor naturale, investiții și reglementări în sectorul energiei termice, procesul de comunicare publică, aplicarea prevederilor Regulamentelor de soluționare a plângerilor, respectiv a reclamațiilor, ale Regulamentului privind organizarea și funcționarea comisiei pentru soluționarea disputelor pe piața angro și cu amănuntul apărute între participanții la piața de energie electrică și gaze naturale, respectiv pentru accesul la rețelele/sistemele din domeniul energiei, ale Procedurii privind soluționarea neînțelegerilor apărute la încheierea contractelor, ale Standardelor de performanță pentru distribuție și furnizare și ale Regulamentului de constatare, notificare și sancționare a abaterilor de la reglementările emise în domeniul energiei aplicabil activității de control.

În cadrul programului de cooperare **USAID-NARUC – ANRE - ANRE Moldova -NEURC Ucraina, ESTEEM - Mecanismul de Consolidare a Stabilității și Expertizei Tehnice pe Piețele Energetice Europene și Eurasiatice** au fost susținute întâlniri, cu reprezentanții tuturor părților implicate, atât fizice la București, respectiv Chișinău, cât și virtuale, în cadrul cărora experții ANRE au diseminat cunoștințe și bune practici privind nominalizarea operatorului pieței de energie desemnat (NEMO); monitorizarea abaterilor de la prevederile legislative în transportul și distribuția energiei electrice; pachetele de compensare pentru consumatori; implementarea Regulamentului 2022/1032 privind stocarea gazelor naturale; contorizare și facturare; cuplarea piețelor pe PZU; examinarea plângerilor privind încălcările prevederilor REMIT și monitorizarea pieței de gaze naturale și energie electrică REMIT, mecanisme de raportare, desfășurarea investigațiilor pe piața de energie, manipularea piețelor angro de gaze naturale și electricitate, implementarea interdicțiilor împotriva abuzului de piață, obligațiile părților în tranzacții, cooperare la nivel comunitar și național.

Cuplarea piețelor din **România, Moldova și Ucraina** are ca scop creșterea fluxurilor de energie electrică, concurență și lichiditate, precum și dezvoltarea capacităților de monitorizare a pieței prin cooperare regională, iar, în perspectivă, stabilirea piețelor naționale de capacitate sau a unei piețe subregionale de capacitate care să asigure securitatea aprovizionării. În acest sens s-a desfășurat, la București, întâlnirea organizată de **USEA** în vederea discutării **proiectului LIP - Romanian–Moldovan Market Coupling Local Implementation Project** în cadrul căruia operatorii de sisteme de transport și operatorii nominalizați ai pieței de energie electrică din România și Republica Moldova colaborează cu omologii ucraineni și europeni pentru a implementa alocarea implicită a capacităților transfrontaliere pe frontierele comune.

ANRE a continuat și în anul 2024 dezvoltarea relațiilor bilaterale de cooperare instituțională cu **Agencia de Reglementare a Energiei din Azerbaidjan – AERA**, din perspectiva semnării unui MOU pentru extinderea relațiilor de colaborare între cele două autorități pe subiecte ce țin de funcționarea piețelor de energie, legislația europeană în domeniu și preluarea celor mai bune practici de reglementare. În cadrul celei de-a **VIII-a sesiune a Comisiei Economice Mixte România-Azerbaidjan**, reprezentanții celor două autorități, ANRE și AERA, au avut o întrevedere la Baku privind stadiul actual al relațiilor de cooperare între cele două autorități de reglementare, identificarea de noi teme de interes reciproc, inițierea demersurilor de încheiere a unui Memorandum de Înțelegere pentru extinderea relațiilor de colaborare între cele două autorități pe subiecte ce țin de funcționarea piețelor de energie, cadrul legislativ secundar și preluarea celor mai bune practici de reglementare și importanța menținerii nivelului de cooperare în cadrul proiectului Parteneriatului strategic în domeniul dezvoltării și transportului energiei verzi, încheiat la București în decembrie 2022.

ANRE a contribuit la întocmirea proiectelor **Protocoalelor aferente sesiunilor Comisiilor mixte interguvernamentale de cooperare economică România - Republica Moldova, România – Turcia**, la solicitarea Agenției Române pentru Investiții și Comerț Exterior.

ANRE a participat la elaborarea și promovarea, în parteneriat cu Ministerul Energiei, a solicitării de asistență tehnică **Lowering regulatory barriers and ensuring smooth implementation of renewable energy communities and demand-side response** în cadrul programului european de asistență tehnică TSI ”Making Energy Systems Fit for the Green and Digital Transition”. Proiectul a fost pre-selectat de Comisia Europeană pentru a fi finanțat.

ANRE a găzduit reuniunea **Grupului de lucru privind protecția consumatorilor**, din cadrul **Asociației Regionale a Reglementatorilor în domeniul Energiei - ERRA**. Reprezentanții autorităților și comisiilor de reglementare în domeniul energiei din Albania, Armenia, Estonia, Georgia, Grecia, Ungaria, Letonia, Lituania, Republica Moldova, Macedonia de Nord și Turcia au dat curs invitației ANRE de a participa la sesiunile de discuții organizate la București. Reuniunile programate pe parcursul celor două zile s-au axat pe schimbul de bune practici în ceea ce privește demersurile și inițiativele care pot contribui la o mai bună și eficientă protecție a drepturilor consumatorilor de energie.

Privind procesul de aderare a României la **OCDE**, ANRE s-a implicat activ, conform structurilor sectoriale, pentru parcurgerea etapelor necesare aderării, și anume prin elaborarea punctelor de vedere ale ANRE cu privire la proiectele rapoartelor OCDE: Studiul Economic România 2024, Raportul privind Politicile de Reglementare din România 2024, participarea la misiunea de documentare a OCDE la București, participarea la sesiunile de audiere a României în cadrul Comitetului pentru Evaluare Economică și de Dezvoltare al OCDE și, respectiv, a Comitetului pentru Politici de Reglementare al OCDE, completarea Inventarului

autorizațiilor și licențelor emise de ANRE în cadrul proiectului OCDE – Consiliul Concurenței, completarea Chestionarului OCDE referitor la Indicatorii privind Reglementarea Pieței de Bunuri și Produse – Product Market Regulation Indicators (PMR) în domeniul energiei, formularea propunerii de aderare a ANRE la Rețeaua Reglementatorilor Economici – NER din cadrul OCDE și participarea în sistem online la cea de a 31-a sesiune a Comitetului OCDE pentru politici de reglementare

La solicitarea autorităților de reglementare din domeniul energiei din statele membre UE, au fost schimbate opinii privind proiecte de interes comun (în special Franța, Grecia, Spania, Ungaria), au fost furnizate informații legislative asupra aspectelor tehnice privind reglementările din sectorul energiei electrice, al gazelor naturale și al energiei termice, vis-a-vis de obligativitatea aplicării reglementărilor europene în domeniu, asupra experienței și a bunelor practici în activitatea curentă de reglementare și s-au purtat discuții asupra aspectelor tehnice privind reglementările din sectorul energiei electrice, al gazelor naturale și al energiei termice, vis-a-vis de obligativitatea aplicării reglementărilor europene în domeniu, asupra experienței și a bunelor practici în activitatea curentă de reglementare.

2. Participarea ANRE la activitatea grupurilor de lucru ACER, CEER și a celor regionale

ANRE colaborează și se coordonează cu autoritățile de reglementare ale statelor membre ale Uniunii Europene în cadrul asociației Consiliul European al Reglementatorilor din Domeniul Energiei (CEER), precum și cu Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei – ACER, pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței interne europene, a regulilor privind schimburile transfrontaliere de energie electrică, a celor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune. Astfel, reprezentanții ANRE au participat la activitățile programate ale grupurilor de lucru ACER, CEER, și a celor regionale.

În anul 2024, reprezentanții ANRE cu atribuții privind reglementările tehnice și piața angro de energie electrică au activat în cadrul următoarelor grupuri de lucru, unde au fost dezbătute și agreeate documente care conțin termenii și condițiile, precum și metodologiile, inclusiv amendamentele la acestea, elaborate conform prevederilor din codurile europene de rețea și din pachetul legislativ „Energie curată pentru toți cetățenii”:

A. Grupuri de lucru ACER

1. Grupul de lucru FCA TF (Forward Capacity Allocation Task force)

În cadrul ședințelor fizice/virtuale ale grupului de lucru FCA TF s-au dezbătut termenii și condițiile, precum și metodologiile prevăzute în *Regulamentul (UE) 2016/1719 al Comisiei de stabilire a unei orientări privind alocarea capacităților pe piața pe termen lung*, în principal la nivel paneuropean, în vederea agreeării regulilor privind calculul și alocarea capacităților interzonale pe piețele la termen, stabilirea unei metodologii comune de stabilire a capacității interzonale pe termen lung, modul de restituire a drepturilor de transport pe termen lung pentru alocările ulterioare pe piața pe termen lung sau de a transfera aceste drepturi precum și regulile de operare ale platformei unice la nivel european de alocare a drepturilor de transport pe termen lung.

2. Grupul de lucru CACM TF (Capacity Allocation and Congestion Management Task force)

În cadrul ședințelor fizice/virtuale ale grupului de lucru CACM TF s-au dezbătut termenii și condițiile, precum și metodologiile prevăzute în *Regulamentul (UE) 2015/1222 al Comisiei de stabilire a unor linii directe privind alocarea capacităților și gestionarea congestiilor* cu privire la alocarea capacităților interzonale și gestionarea congestiilor pe piețele pentru ziua următoare și piețele intrazilnice, procesul de revizuire pentru definirea zonelor de ofertare precum și cuplarea piețelor pentru ziua următoare și intrazilnice.

3. Grupul de lucru EB TF (Electricity Balancing Task force)

În cadrul ședințelor fizice/virtuale ale grupului de lucru EB TF s-au dezbătut termenii și condițiile, precum și metodologiile prevăzute în *Regulamentul (UE) 2017/2195 al Comisiei de stabilire a unei linii directe privind echilibrarea sistemului de energie electrică* și activitatea care se referă la integrarea piețelor de echilibrare și promovarea posibilităților de realizare a schimburilor de servicii de echilibrare prin platformele europene pentru energie de echilibrare, contribuind totodată la siguranța în funcționare și la dezvoltarea și armonizarea regulilor privind participarea la piața de echilibrare de energie electrică a tuturor actorilor implicați.

4. Grupul de lucru SO GC TF (System Operations Grid Connection Task force)

În cadrul ședințelor fizice/virtuale ale grupului de lucru SO GC TF s-au dezbătut termenii și condițiile precum și metodologiile prevăzute în *Regulamentul (UE) 2017/1485 de stabilire a unei linii directe privind operarea sistemului de transport al energiei electrice*, *Regulamentul (UE) 2016/631 al Comisiei din 14 aprilie 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a instalațiilor de generare*, *Regulamentul (UE) 2016/1388 al Comisiei din 17 august 2016 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor*, *Regulamentul (UE) 2017/2196 al Comisiei din 24 noiembrie 2017 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic*, *Regulamentul (UE) 2016/1447 al Comisiei din 26 august 2016 de instituire a unui cod de rețea privind cerințele pentru racordarea la rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu* pentru stabilirea cerințelor și a principiilor comune de siguranță în funcționare a sistemului electroenergetic, a principiilor comune de planificare operațională în sistemul interconectat, stabilirea proceselor comune de reglaj frecvență-putere și a structurilor de reglaj pentru asigurarea condițiilor pentru menținerea siguranței în funcționare în întreaga Uniune, de stabilire a condițiilor de racordare a unităților generatoare, a locurilor de consum, a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu etc.

5. Grupul de lucru Adequacy and Capacity Remunerations Mechanisms Taskforce (ACRM TF)

Sarcinile ACRM TF privesc cerințele *Regulamentului (UE) 2019/943 al Parlamentului European și al Consiliului privind piața internă de energie electrică (reformare)* și ale *Regulamentului (UE) nr. 941/2019 al Parlamentului European și al Consiliului privind pregătirea pentru riscuri în sectorul energiei electrice* referitoare la adecvanța resurselor, standardele de fiabilitate, mecanismele de asigurare a capacității, valoarea pierderilor datorate întreruperii alimentării cu energie electrică, costul unei noi intrări pentru producere sau pentru consum dispecerizabil, evaluarea pe termen scurt și sezonieră a adecvanței.

B. Grupuri de lucru regionale

Grupurile de lucru regionale sunt constituite în baza unui Memorandum de înțelegere (MoU) încheiat între autoritățile relevante din regiunile de calcul al capacităților interzonale în vederea colaborării și aprobării termenilor și condițiilor și metodologiilor la nivel regional. Regiunile din care România face parte sunt cea central europeană, denumită regiunea de calcul al capacităților CORE (RCC CORE) și regiunea sud-est europeană, denumită regiunea de calcul al capacităților SEE (RCC SEE).

1. Grupul de lucru RCC CORE

În cadrul grupului de lucru RCC CORE s-au desfășurat activități de monitorizare și analiză a indicatorilor cheie privind capacitățile interzonale din piețele pentru ziua următoare și intrazilnică, monitorizarea stadiului implementării metodologiilor privind coordonarea regională a siguranței în funcționare și repartizarea costurilor, privind calculul coordonat al capacităților pe termen lung, analiza amendamentelor la metodologia de calcul al capacităților pentru ziua următoare în regiunea de calcul al capacităților CORE, aprobată prin Decizie ANRE, analiza metodologiei de calcul comun al capacităților în intervalul de echilibrare, pentru regiunea de calcul al capacităților CORE, aprobată prin Decizie ANRE.

În perioada 24.10.2024-25.03.2025 ANRE și autoritatea de reglementare din Luxembourg (ILR) au coordonat toate subiectele regionale, având astfel responsabilitatea de a pregăti agendele de lucru, prezentările, să faciliteze corespondența între autoritățile de reglementare și operatorii de transport și de sistem și ENTSO-E în vederea organizării întâlnirilor.

Principalele subiecte coordonate de ANRE au fost:

- metodologia de calcul coordonat al capacităților pentru piața pentru ziua următoare în regiunea de calcul al capacităților Europa Centrală;
- monitorizarea implementării metodologiei privind coordonarea regională a siguranței în funcționare și repartizarea costurilor;
- modul de integrare a țărilor terțe în procesul de calcul al capacităților transfrontaliere;
- monitorizarea implementării metodologiei privind calculul capacităților pe termen lung;
- aprobarea amendamentului la metodologia privind procedurile de ultimă instanță;
- monitorizarea respectării țintei de 70% pentru capacitatea minimă disponibilă pentru comerțul transfrontalier conform prevederilor art. 16 alin. (8) din Regulamentul (UE) nr. 943/2019.

2. Grupul de lucru RCC SEE

În cadrul grupului de lucru CCR SEE s-au desfășurat activități de monitorizare și analiză a metodologiei regionale de calcul comun al capacităților în intervalul de echilibrare, pentru amendamentul la metodologia de calcul al capacităților pentru piața intrazilnică și pentru ziua următoare, pentru metodologia de redispecerizare și comercializare în contrapartidă și pentru metodologia de coordonare regională a siguranței în funcționare.

C. Participări la evenimente internaționale

ANRE participă în calitate de **partener contractual beneficiar al finanțării**, începând cu luna iunie 2021 într-un consorțiu de *28 de state europene partenere*, în cadrul **Proiectul CA-RES4 - Acțiune concertată pentru sprijinirea transpunerii și implementării Directivei 2018/2001/EC privind promovarea surselor regenerabile de energie**, în conformitate cu **Grant Agreement 101035887- CA-RES4 - Consortium Agreement**.

Proiectul **CA-RES4**³³ este un instrument al programului **Horizon 2020** care are ca obiectiv principal sprijinirea transpunerii și implementării **Directivei privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile** prin crearea și consolidarea unei rețele de experți care să-și împărtășească cunoștințele și experiența acumulate, abordări comune și o coordonare mai puternică între țările participante. Astfel, Comisia Europeană acordă asistență tehnică statelor membre pentru transpunerea și implementarea Directivei pentru promovarea surselor regenerabile de energie prin intermediul Proiectului european CA-RES4.

Printr-o acțiune concertată, țările participante fac schimb de experiență și bune practice, luând parte la un proces de învățare încrucișată pentru dezvoltarea unor abordări comune. Sesiunile paralele de lucru în cadrul întâlnirilor plenare sunt organizate pe structura a **6 grupuri tematice (Core Theme CT1-CT6)**³⁴ ale Proiectului CA-RES4, și anume:

- CT1: Guvernare, realizare țintă și cooperare
- CT2: Energie electrică din surse regenerabile
- CT3: Decarbonizarea încălzirii și răcirii
- CT4: Mobilizarea și durabilitatea biomasei
- CT5: Decarbonarea transportului
- CT6: Angajamentul consumatorului/cetățenilor (în piața de energie electrică din SRE)

Derularea activității din cadrul proiectului coordonat de Agenția pentru Energie din Austria (AEA), a început odată cu prima întâlnire plenară în luna noiembrie 2021, care s-a desfășurat online ca urmare a contextului pandemic global, unde participanții au folosit ocazia pentru a discuta problemele de implementare legate de actuala Directivă SRE 2018/2001/UE.

În anul 2024 au fost organizate două întâlniri de lucru, la Budapesta în luna mai 2024 și respectiv la Bruxelles în luna octombrie 2024. Scopul întâlnirilor și al dialogului între țările participante la acțiunea concertată CA-RES4 este de a facilita un schimb structurat de informații, experiență și bune practici în ceea ce privește transpunerea în legislația națională a Directivei privind promovarea surselor regenerabile de energie cât și la definitivarea țărilor privind energia pentru anul 2030 aferente *Planului național integrat Energie – Schimbări Climatice*, de a realiza cât mai multă convergență a obiectivelor și metodologiilor, după caz, și de a maximiza beneficiile muncii în comun, precum și de a dezvolta abordări comune pentru punerea în aplicare a anumitor părți (mai complexe) ale Directivei.

De asemenea, în anul 2024, a fost organizată o întâlnire de lucru online în cadrul parteneriatului de Cooperare între Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei și Agenția pentru Energie din Austria (AEA), care au avut drept scop schimbul de experiență între ANRE și Agenția pentru Energie din Austria (AEA) în domeniul energiei electrice din surse regenerabile, principala temă de discuție abordată fiind garanțiile de origine pentru energie electrică produsă din surse regenerabile de energie.

³³ Concerted Action on the Renewable Energy Directive

³⁴CT1: Governance, Target achievement and Cooperation, CT2: RES Electricity, CT3: Decarbonising Heating and Cooling, CT4: Biomass Mobilisation and Sustainability, CT5: Decarbonising Transport, CT6: Consumer's/Citizen engagement

Capitolul VIII

COMUNICARE PUBLICĂ ȘI RELAȚIA CU MASS MEDIA

COMUNICARE PUBLICĂ ȘI RELAȚIA CU MASS MEDIA

În anul 2024, pentru consolidarea poziției instituției ca sursă principală de informare privind serviciile aferente pieței de energie electrică, gaze naturale și energie termică din România, activitatea de comunicare a ANRE s-a concentrat pe creșterea gradului de informare a clienților finali de energie electrică și gaze naturale din România cu privire la drepturile lor prevăzute în legislația europeană, națională, dar și în reglementările secundare emise de autoritate.

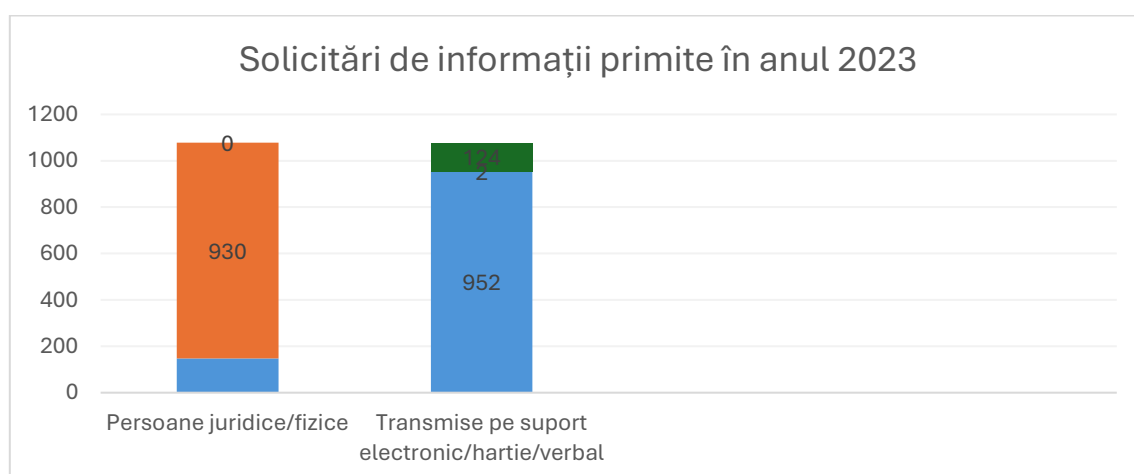
A fost asigurată informarea persoanelor interesate prin actualizarea permanentă a **paginii de internet a ANRE**, www.anre.ro și a **aplicației mobile „ANRE”**, astfel facilitând accesul rapid la informațiile

publice și prin intermediul unui dispozitiv mobil (telefon/tabletă). ANRE a folosit și distribuirea informațiilor de interes public prin intermediul **platformelor de socializare online**, utilizând conturi oficiale ale ANRE de Facebook, Instagram, X, LinkedIn, Youtube.

Din activitatea ANRE a anului 2024 menționăm organizarea evenimentului aniversar de celebrare a 25 de ani de activitate prin care ANRE și-a reafirmat angajamentul de a continua să contribuie prin reglementări specifice la dezvoltarea unui sistem energetic eficient, competitiv și transparent, precum și la consolidarea pieței de energie din România.

Accesul la informațiile de interes public

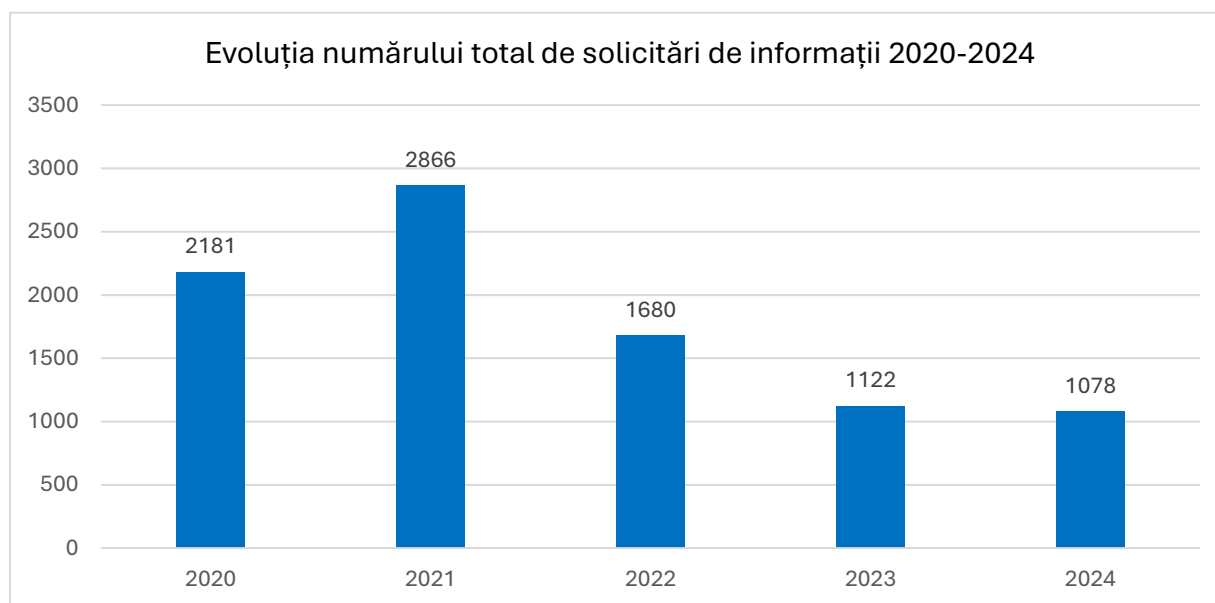
În aplicarea prevederilor legale privind accesul la informațiile de interes public, activitatea de informare în anul de referință s-a concentrat, în principal, pe furnizarea de informații solicitate în scris, în format electronic, telefonic și pe suport de hârtie. Astfel, ANRE a răspuns unui număr de 1078 de solicitări de informații. Dintre acestea 148 au reprezentat solicitări adresate de persoane juridice, române și străine și 930 au reprezentat solicitări adresate de persoane fizice, române și străine. Din totalul solicitărilor de informații transmise, 1076 au fost transmise pe suport electronic și 2 pe suport hârtie, iar 124 au reprezentat informațiile solicitate verbal de persoane fizice/juridice, române și străine la numărul de telefon dedicat. Dintre domeniile de interes rezultate din solicitările primite menționăm reglementările ANRE (196 solicitări), precum și modul de împlinire a atribuțiilor instituției (118 solicitări).

Deși majoritatea solicitărilor de informații s-au referit la aspecte specifice domeniului consultanței, **ANRE a răspuns în termenul minim legal de 10 zile la 84% dintre solicitările de informații primite în anul 2023, restul fiind soluționate favorabil în termen de 30 de zile.** Raportul privind rezultatele evaluării implementării Legii nr. 544/2001 privind accesul la informațiile de interes public, cu modificările și completările ulterioare³⁵, este prezentat în Anexa 5.

O mai bună comunicare a informațiilor reiese și din numărul sensibil mai scăzut al solicitărilor de informații față de anii anteriori. Totodată, trebuie să avem în vedere că numărul mare de solicitări din anii precedenți este determinat de schimbările majore din piața de energie electrică ce au determinat consumatorii să apeleze la ANRE pentru informații. De exemplu, în anul 2020 au fost 189 de solicitări privind liberalizarea pieței de energie, în anul 2021 au fost trimise 668 de solicitări de informații referitoare la liberalizarea pieței și găsirea ofertelor furnizorilor în Comparator, iar în anul 2022 au fost 352 de solicitări de informații referitoare la plafonare.

	Anul 2020	Anul 2021	Anul 2022	Anul 2023	Anul 2024
Număr total de solicitări de informații rezolvate	2181	2866	1680	1122	1078

Referitor la temele principale regăsite în solicitările de informații primite în anul 2024, putem observa câteva care predomină, și anume: informații referitoare la examinarea pentru autorizarea în domeniul energiei electrice și a gazelor naturale -152; Probleme legate de facturarea energiei electrice, în special întârzierea emiterii facturilor -121; Informații despre cadrul legal care vizează prosumatorii, mai ales cel ce determină mecanismele de compensare financiară – 53; Reclamații care se încadrează la petiții - 44.

³⁵ <https://anre.ro/transparenta/acces-informatii-de-interes-public/>

Transparență decizională

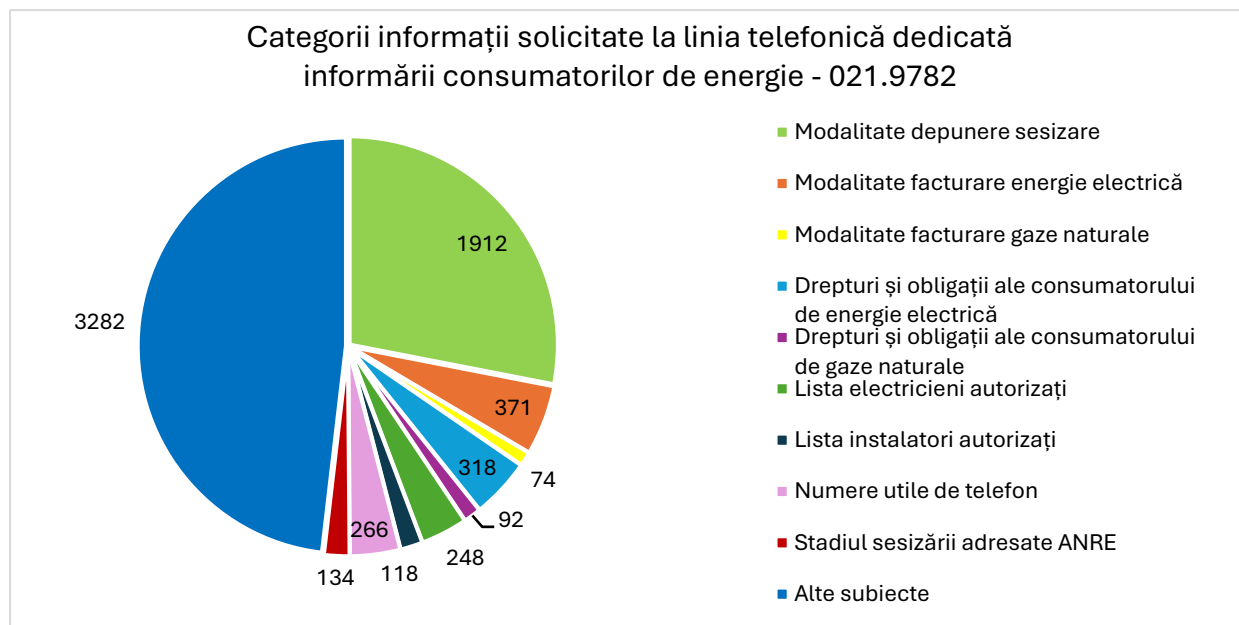
O altă modalitate eficientă de diseminare a informațiilor a reprezentat-o pagina de internet a instituției, care a fost permanent actualizată cu date și informații atât privind reglementările emise, cât și privind cele 102 proiecte de reglementări, dintre care 80 au fost supuse proceselor de consultare publică lansate de ANRE în anul 2024. Totodată, au fost publicate pe site-ul ANRE 70 de informări/anunțuri, 88 de ordine și a 49 de rapoarte. Pentru un nivel sporit de transparență transmitem toate informațiile de actualitate și prin aplicația mobilă “ANRE”, disponibilă gratuit prin Apple App Store și Google Play Store. Raportul privind evaluarea implementării Legii nr. 52/2003 privind transparența decizională³⁶ este prezentat în Anexa 6.

Informare prin intermediul Call-center

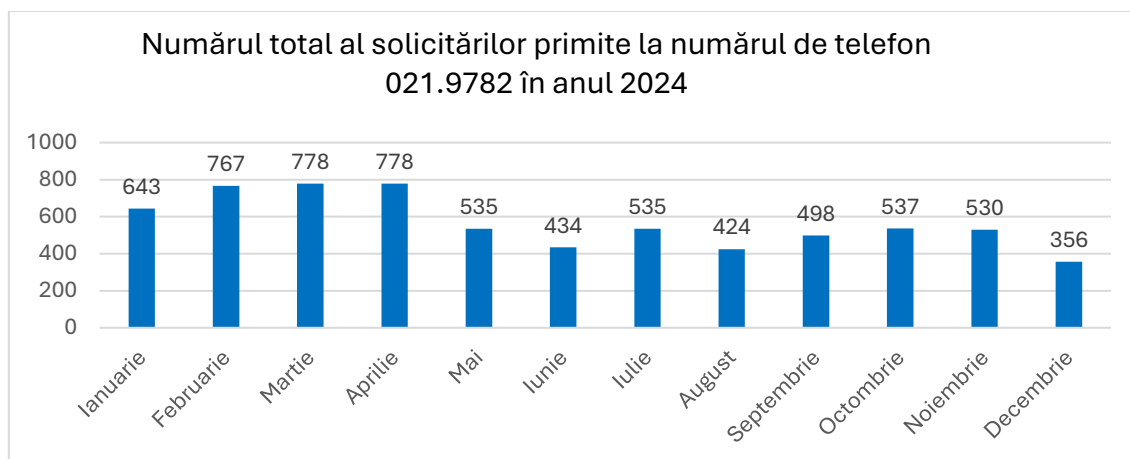
În vederea creșterii gradului de informare și de conștientizare a drepturilor clienților finali de energie electrică și gaze naturale în relația cu operatorii economici participanți la piață, ANRE a continuat și îmbunătățit activitatea de informare prin intermediul serviciului de tip Call-Center la cele două linii alocate **021.9782 - Linie telefonică dedicată informării consumatorilor de energie** și **0374.554.265 - Linie telefonică dedicată informării consumatorilor de energie cu privire la liberalizarea piețelor de energie**, extinzând aria de informații oferite în funcție de modificările legislative apărute în cursul anului.

Astfel, la numărul 021.9782 au fost acordate informații generale privind activitatea desfășurată de către ANRE, drepturile clienților de energie electrică și gaze naturale, procedura de transmitere a sesizărilor și căile de adresare în cazul nerespectării cadrului de reglementare emis de ANRE.

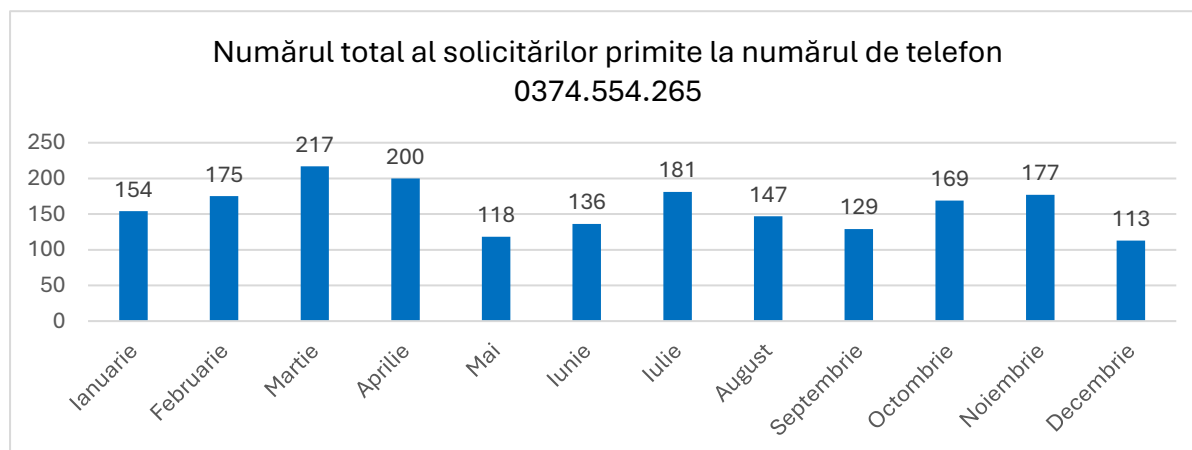
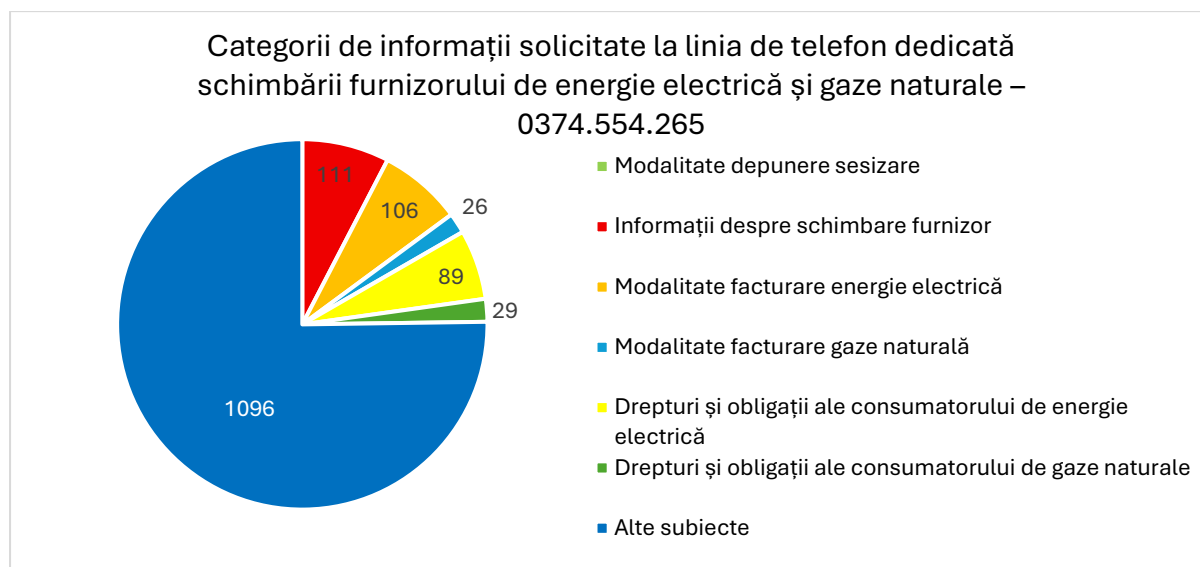
Categoriile de informații solicitate la acest număr, precum și evoluția lunară a numărului total de solicitări primite se regăsesc în figurile de mai jos.

³⁶ <https://anre.ro/transparența/acces-informații-de-interes-public/>

La numărul de telefon 0374.554.265 au fost acordate informații de specialitate cu privire la modalitatea și etapele de schimbare a furnizorilor de energie electrică și de gaze naturale, precum și îndrumări practice pentru utilizarea platformei POSF și a celor două comparatoare ofertă-tip furnizare energie electrică/gaze naturale de pe pagina de internet a ANRE, www.anre.ro. Categoriile de informații solicitate la acest număr de telefon, precum și evoluția numărului de solicitări se regăsesc în graficele următoare.

În anul 2024, pe lângă un număr semnificativ de reclamații (21.575), s-au remarcat cererile de informații de interes public adresate în baza Legii nr. 544/2001 (peste 1.000 de solicitări adresate atât în scris, cât și telefonic), precum și numărul ridicat de apeluri înregistrate de serviciile de call-center (peste 8.600 de apeluri înregistrate pe parcursul anului 2024), care reflectă interesul constant al clienților finali pentru cunoașterea drepturilor esențiale în relația cu furnizorul și distribuitorul de energie electrică și gaze naturale.

Activitatea de acordare a audiențelor

ANRE a răspuns în anul 2024 la 97 de solicitări de audiență. Printre subiectele abordate se numără: racordare prosumatori, aspecte legate de facturarea energiei electrice consumate sau produse de către prosumatori, reclamații privind abuzuri ale distribuitorilor și furnizorilor, clarificări cu privire la măsurile luate în urma petițiilor depuse la ANRE, clarificări privind racordarea la energie electrică sau gaze naturale.

Relația cu mass-media

Din partea mass-media s-au primit 100 de solicitări de acces la informațiile publice, la care s-a răspuns telefonic și prin email. Informarea opiniei publice s-a realizat și prin intermediul mass-media, prin cele 30 de comunicate și 70 informări de presă publicate pe pagina www.anre.ro și transmise ziarelor cotidiene, posturilor de televiziune și de radio, 66 de solicitări primite din partea presei, precum și prin interviuri și răspunsuri la întrebările adresate direct de către jurnaliști.

Social media

În anul 2024 au fost 130 de postări pe Facebook și Instagram, dintre care 58 au fost despre evenimente la care a participat reprezentanții ANRE. Postările au vizat atât activitatea instituțională, cât și transmiterea de informații de interes pentru toți consumatorii.

Eveniment aniversar - 25 de ani de activitate a ANRE

Evenimentul aniversar de celebrare a 25 de ani de activitate a avut loc la Ateneul Român în data de 09.07.2024, și a reprezentat o oportunitate de a consolida relațiile cu partenerii și de a recunoaște contribuțiile valoroase ale angajaților ANRE în decursul timpului. În cadrul evenimentului, au fost prezenți înalți reprezentanți din partea Administrației Prezidențiale, Parlamentului, Guvernului României, precum și din partea altor instituții cu care ANRE a colaborat cu succes și cu care va continua dialogul interinstituțional. Prin acest eveniment ANRE și-a reafirmat angajamentul de a continua să contribuie prin reglementări specifice la dezvoltarea unui sistem energetic eficient, competitiv și transparent, precum și la consolidarea pieței de energie din România.

În contextul aniversării a 25 de ani de activitate a ANRE, Președintele României, domnul Klaus Iohannis, a acordat Autorității Naționale de Reglementare în domeniul Energiei Ordinul „Meritul Industrial și Comercial” în grad de Cavaler. Această recunoaștere subliniază importanța rolului pe care instituția îl are în dezvoltarea economică durabilă a României. Distincția reflectă angajamentul continuu al ANRE de a susține și consolida sectorul energetic, asigurând un cadru de reglementare transparent, eficient și orientat spre protecția consumatorilor de energie și sprijinirea investițiilor.

Capitolul IX

ASPECTE JURIDICE ȘI AUDIT

ASPECTE JURIDICE

În 2024 au fost respinse în integralitate acțiunile în instanță împotriva ANRE, inclusiv cererile privind acordarea prejudiciilor/ despăgubirilor, referitoare la menținerea ca temeinice și legale a Metodologiilor de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (din cea de-a IV-a perioadă de reglementare) /gaze naturale și a tarifelor calculate în baza acestora.

ANRE a obținut soluții favorabile în dosarele ce au vizat contestarea proceselor verbale de sancționare, încheiate de agenții

constatatori ai ANRE, rata de câștig fiind de aproximativ 96%.

Au fost reprezentate cu succes interesele ANRE și în fața CJUE în speța vizând sancționarea lipsei de transparență în modificarea ulterioară a prețului de furnizare a gazelor naturale.

Din numărul total de dosare instrumentate în anul 2024, respectiv 418 dosare, au fost finalizate definitiv un număr de 178 de dosare, din care 168 au fost soluționate definitiv în favoarea ANRE.

În cursul anului 2024 au fost verificate din punct de vedere juridic toate proiectele de acte ale ANRE în vederea aplicării vizei de legalitate, au fost verificate și avizate pentru legalitate toate contractele în care ANRE este parte contractantă.

Atât ordinele și deciziile emise de ANRE (Metodologii, Tarife, Standard de performanță, Regulament de furnizare, STS, Licențe, s.a), cât și alte acte cu caracter normativ ori individual emise de ANRE (avize, hotărâri ale comisiilor ce desfășoară activități administrativ -jurisdicționale, răspunsuri pe Legea nr. 544/2001, răspunsuri/refuzuri de soluționare a petițiilor, acte sancționatorii și actele premergătoare acestora, etc.) pot fi contestate în justiție de cei care consideră că, prin aplicarea reglementărilor respective, le-au fost încălcate anumite drepturi.

Aspectele importante, cu impact în piața de energie, care au reieșit din dosarele instrumentate în anul 2024, sunt cele vizând **menținerea ca temeinice și legale a Metodologiilor de stabilire a tarifelor** pentru serviciul de distribuție a energiei electrice (din cea de-a IV-a perioadă de reglementare) /gaze naturale și a **tarifelor calculate în baza acestora**, prin **respingerea în integralitate** a acțiunilor, inclusiv a cererilor privind acordarea prejudiciilor/despăgubirilor.

Corelativ, tot cu impact în piața de energie, sunt de menționat și **soluțiile favorabile obținute în dosarele ce au vizat contestarea proceselor verbale de sancționare**, încheiate de agenții constatatori ai ANRE, rata de câștig a SCA fiind de aproximativ 96%.

Complexitatea acestor dosare este dată și de cererile complementare formulate de operatorii sancționați cu referire expresă la excepțiile de neconstituționalitate și întrebările preliminare adresate CJUE. În acest context, **au fost reprezentate cu succes interesele ANRE în fața CJUE, speța vizând sancționarea lipsei de transparență în modificarea ulterioară a prețului de furnizare a gazelor naturale**, în contractele în derulare, și sancționarea comportamentului abuziv al furnizorului de a modifica prețurile dintr-un contract cu preț fix și ferm, toate aceste aspecte subsumându-se domeniului privind protecția consumatorului.

De precizat sunt și **dosarele câștigate în ceea ce privește aria regenerabilelor** reglementată prin Legea 220/2008, cu modificările și completările ulterioare, cu impact asupra pieței de energie, în general și asupra **pieței regenerabilelor** în special, toate acestea concentrându-se pe dezvoltarea/promovarea **tranziției către energia verde**.

Un impact semnificativ asupra activității desfășurate în anul 2024 a avut instrumentarea **cauzelor în materia contenciosului administrativ și a contravenționalului**, care au decurs din **investigațiile** realizate de ANRE pentru **încalcări REMIT**, dar și din **acțiunile de control** pentru verificarea îndeplinirii **obligațiilor stabilite prin OUG. nr. 27/2022 (cu titlu de exemplu precizăm controalele desfășurate pentru verificarea îndeplinirii obligațiilor de către operatorii economici pe MACEE**, precum și cele privind acordarea sprijinului de către stat – plafonare/compensare) cu modificările și completările ulterioare, soldate cu aplicarea unor amenzi prin raportare la cifra de afaceri a operatorilor investigați/controlați.

Situația curentă a litigiilor aflate pe rolul instanțelor judecătorești:

Total: 418 cauze în derulare pe anul 2024, din care 178 cauze finalizate în anul 2024.

Clasificarea litigiilor gestionate de ANRE în fața instanțelor, în anul 2024, este prezentată mai jos:

- Contencios administrativ 140 de cauze;
- Pretenții/Insolvență 136 de cauze;
- Dreptul muncii 3 cauze;
- Drept contravențional 138 de cauze;
- CJUE 1 cauză.

Comparativ, în anul 2023 au fost 380 de litigii gestionate de ANRE în fața instanțelor, după cum urmează:

- Contencios administrativ 123 de cauze;
- Pretenții/Insolvență 114 de cauze;
- Dreptul muncii 9 cauze;
- Drept contravențional 121 de cauze;
- Penal 1 cauză;
- Civil 8 cauze;
- Interes public 4 cauze.

Din numărul total de dosare instrumentate în anul 2024, respectiv 418 dosare, au fost finalizate definitiv un număr de 178 de dosare, din care 168 au fost soluționate definitiv favorabil ANRE, iar 240 de dosare nesoluționate în anul 2024 se află în diferite stadii în instanță.

Organizarea și independența auditului public intern

În anul 2024 s-au realizat 5 misiuni de audit public intern de asigurare și 5 audituri interne ale sistemului de management al calității. Nu au fost identificate neconformități de natură să afecteze procesele și să influențeze produsele furnizate de ANRE prin structurile auditate.

Auditul intern a contribuit la îmbunătățirea proceselor de management al riscurilor, de control și guvernare, prin oferirea de consiliere și asigurări rezonabile managementului pentru îndeplinirea obiectivelor specifice.

Realizarea misiunilor de audit public intern

În anul 2024, la nivelul ANRE, s-au realizat 5 misiuni de audit public intern de asigurare în care s-au abordat următoarele domenii: achiziții publice, investigații, promovare surse regenerabile, asistență Comitet de reglementare, raportare de date către organismele naționale și europene, precum și analiza preliminară a posibilelor cazuri de încălcare a prevederilor REMIT.

Auditul intern al sistemului de management al calității

În anul 2024 s-au realizat 5 audituri interne ale sistemului de management al calității. Cu ocazia auditului nu s-au identificat cerințe legale, procedurale și de reglementare aplicabile care să nu fi fost luate în considerare la planificarea proceselor și nu au fost identificate neconformități de natură să afecteze procesele și să influențeze produsele furnizate de ANRE prin structurile auditate. S-au formulat recomandări de îmbunătățire a SMC, iar concluzia a fost că s-au atins toate obiectivele stabilite în *Programul de audit intern al SMC* și în conformitate cu Planurile de audit, iar cerințele SR EN ISO 9001:2015 supuse auditului au fost îndeplinite la nivelul compartimentelor auditate.

Capitolul X

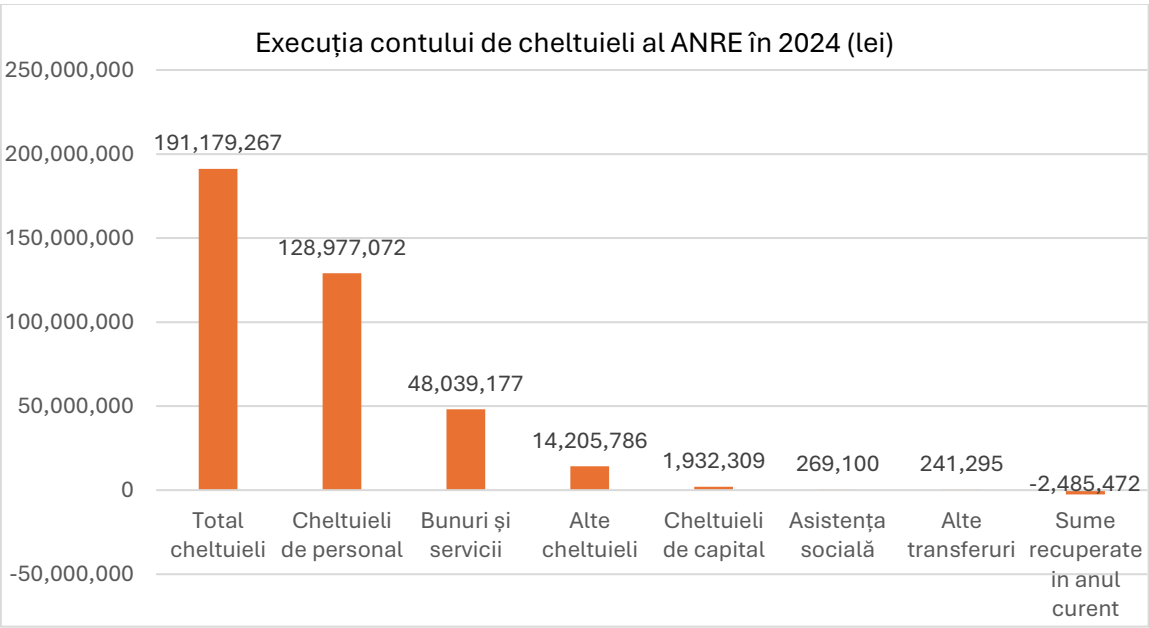
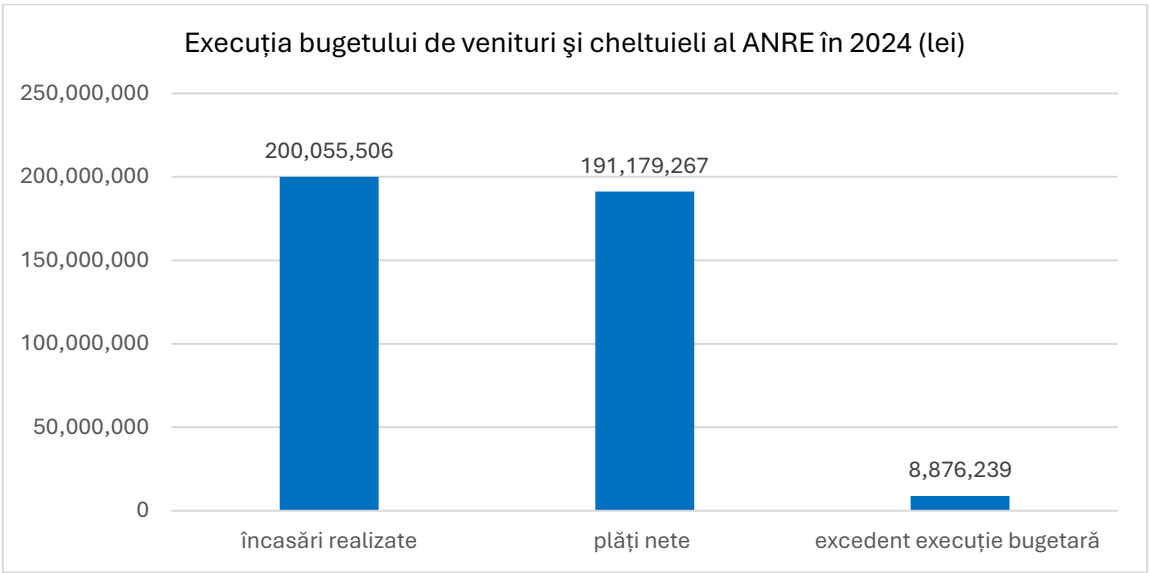
EXECUȚIE BUGETARĂ, MANAGEMENTUL RESURSELOR UMANE, ȘI ACTIVITĂȚI SUPORT

1.Execuția bugetului de venituri și cheltuieli

ANRE este o autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii, independentă decizional, organizatoric și funcțional, fără instituții subordonate. Situațiile financiare pentru 2024 au fost întocmite pe modelele aprobate prin legislația în vigoare, după balanța de verificare a conturilor sintetice la data de 31 decembrie 2024 pusă de acord cu balanțele de verificare ale conturilor analitice și în urma analizei soldurilor conturilor contabile.

Din contul de execuție al bugetului de venituri și cheltuieli al ANRE încheiat la 31 decembrie 2024 rezultă următoarele:

- încasările realizate sunt în valoare de 200.055.506 lei.
- plățile nete efectuate sunt în valoare 191.179.267 lei.
- rezultatul execuție bugetare reprezintă excedent în valoare de 8.876.239 lei.

Situațiile financiare ale anului 2024³⁷ sunt prezentate în următoarele anexe la prezentul raport:

Anexa 2...	Bilanț la 31.12.2024
Anexa 3..	Cont execuție cheltuieli la 31.12.2024
Anexa..4	Cont execuție venituri la 31.12.2024

Inventarierea anuală a patrimoniului s-a desfășurat în perioada 01.10.2024 - 31.10.2024 și a avut ca scop principal stabilirea situației reale a tuturor elementelor de natura activelor, datoriilor și capitalurilor, precum și a bunurilor și valorilor deținute cu orice titlu. Conform procesului verbal de inventariere nr.149334/08.11.2024 nu au fost constatate plusuri sau minusuri în gestiune.

2. Achiziții publice

În cursul anului 2024 a fost întocmit **Programul Anual al Achizițiilor Publice/2024**, coroborat cu Bugetul de Venituri și Cheltuieli și a Listei de investiții aprobate pentru anul 2024, au fost atribuite **135 contracte/comenzi de achiziție publică de produse/servicii/lucrări prin cumpărare directă și au fost organizate proceduri de achiziție publică**, din care au fost finalizate proceduri de licitație deschise online, pentru: atribuirea Acordului cadru de furnizare de licențe Microsoft, atribuirea contractelor de servicii de curățenie, asigurări voluntare de sănătate, servicii de transport aerian precum și procedura negociere fără publicarea prealabilă a unui anunț de participare, pentru atribuirea Contractului de servicii de curățenie.

3. IT

Pe parcursul celor 12 luni, echipa IT a rezolvat un total de **7.500 de probleme tehnice**, acoperind o gamă variată de domenii, de la suport pentru utilizatori și mentenanță hardware/software, până la optimizarea infrastructurii IT și asigurarea securității informatice. Printre cele mai frecvente solicitări s-au numărat:

- Asistența în utilizarea aplicațiilor și sistemelor interne;
- Remedierea erorilor de rețea și conexiuni;
- Actualizări de sistem și instalări software;
- Măsuri de prevenție și intervenție în cazuri de incidente de securitate cibernetică.

Activitatea s-a desfășurat într-un ritm constant, cu o medie de peste 600 de probleme soluționate lunar, menținând un timp de răspuns eficient și un grad ridicat de satisfacție din partea beneficiarilor.

4. Management Documente

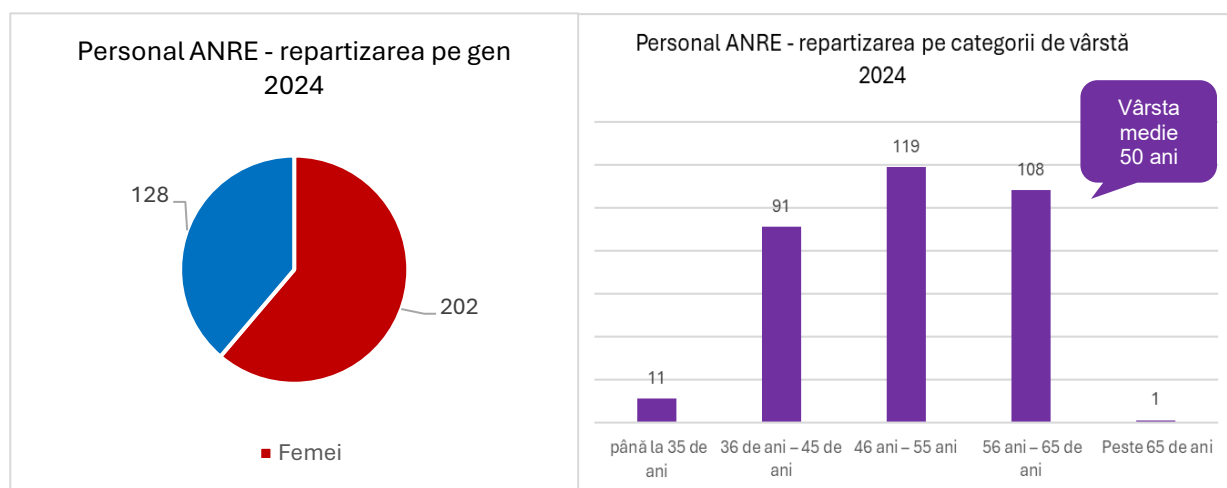
În anul 2024, ANRE a înregistrat 167727 de solicitări în Registratură, înregistrându-se o medie de 14.000 documente pe luna.

³⁷ Rapoartele financiare anuale ale ANRE sunt disponibile la <https://anre.ro/despre/buget/>

6. Managementul resursei umane

La 1 ianuarie 2024 au intrat în vigoare măsurile adoptate de ANRE pentru punerea în aplicare a prevederilor *Legii nr. 296/2023* privind unele măsuri fiscal-bugetare pentru asigurarea sustenabilității financiare a României pe termen lung. Astfel, ANRE a procedat la **reducerea numărului de funcții de conducere de la 40 la 28**, și la stabilirea unor structuri cu un nivel superior de normativ de personal, prin reorganizarea direcțiilor generale și organizarea de direcții care au în componență servicii sau doar compartimente. Noua structură organizatorică, prezentată în Anexa 7, îndeplinește condițiile generale de management, este suplă și cuprinde un număr mai redus de niveluri de conducere, poate fi adaptată cu ușurință la noile obiective ale ANRE, cu luarea în considerare a contextului european în domeniul energetic, și este economică, în sensul în care necesită cheltuieli reduse de personal și gestiune.

Astfel, la finalul anului 2024, ANRE avea un total de 330 angajați, din numărul total de 349 posturi aprobate prin *OUG nr. 33/2007* privind organizarea și funcționarea ANRE, aprobată prin *Legea nr. 160/2012*, rezultând un grad de ocupare a schemei de personal de 94,5%. Repartizarea personalului pe gen și pe categorii de vârstă este prezentată în graficele următoare:

În vederea asigurării necesarului de Personal de specialitate pentru îndeplinirea obiectivelor specifice stabilite la nivelul compartimentelor din cadrul ANRE, în cursul anului 2024, au fost organizate 13 concursuri, în urma cărora s-au efectuat **9 angajări**. Tot în cursul anului 2024, **20 de salariați au încetat activitatea** (din diverse motive: pensionare, demisie, acordul părților etc.).

În anul 2024, **cursurile de formare profesională** s-au desfășurat corespunzător cerințelor de formare profesională identificate, în vederea actualizării cunoștințelor și a dobândirii de noi competențe profesionale. Astfel, pe parcursul anului 2024, 3 experți au beneficiat de training personalizat pentru utilizarea avansată a platformei PLEXOS, iar 2 experți au participat la cursul *Regulation of Renewable Energy Sources*. Au mai avut loc cursuri formare profesională vizând domeniile financiar-contabilitate, achiziții publice, precum și securitatea și sănătatea în muncă.

Aprecierea generală a performanțelor profesionale ale salariaților, așa cum rezultă din Fișele de evaluare a performanțelor profesionale individuale pentru perioada 01.11.2023-31.10.2024, s-a înscris între valorile 4,68 și 5,00, excepție făcând doar doi salariați care au obținut note între 3 și 4, asigurându-se astfel obiectivele evaluării performanțelor profesionale urmărite în desfășurarea procesului de evaluare.

ANEXE

ORDINE ȘI DECIZII EMISE DE ANRE în 2024
PUBLICATE ÎN MONITORUL OFICIAL AL ROMÂNIEI (M.O.),
PARTEA I

Nr. crt.	Act normativ	Publicat
1.	Ordinul Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 1/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind determinarea nivelului stocului minim de gaze naturale obligatoriu de a fi constituit în depozitele de înmagazinare subterană în perioada 1 aprilie 2024— 31 octombrie 2024	M.O. nr. 95 din 1 februarie 2024
2.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 2/2024 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind cadrul organizat de tranzacționare pe piețele organizate de energie electrică la termen administrate de Societatea Operatorul Pieței de Energie Electrică și Gaze Naturale OPCOM — S.A., aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 12/2023	M.O. nr. 145 din 22 februarie 2024
3.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 4/2024 privind stabilirea cotei obligatorii de achiziție de certificate verzi, aferentă anului 2023	M.O. nr. 153 din 23 februarie 2024
4.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 3/2024 pentru aprobarea Procedurii privind aprobarea investițiilor operatorului de transport și de sistem și ale operatorilor de distribuție concesionari, ce constau în instalații de producere a energiei electrice din surse regenerabile de energie amplasate în stațiile electrice de transformare proprii	M.O. nr. 170 din 1 martie 2024
5.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 5/2024 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru acordarea licențelor în domeniul serviciului public de alimentare cu energie termică, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 61/2022	M.O. nr. 235 din 20 martie 2024
6.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 7/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind repartizarea consumurilor de energie termică între consumatorii din imobilele de tip condominiu, în cazul folosirii sistemelor de repartizare a costurilor pentru încălzire și apă caldă de consum	M.O. nr. 260 din 27 martie 2024
7.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 6/2024 pentru modificarea și completarea Regulamentului de furnizare a energiei electrice la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 5/2023, precum și pentru modificarea Regulamentului privind furnizarea gazelor naturale la clienții finali, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 29/2016	M M.O. nr. 262 din 27 martie 2024
8.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 8/2024 pentru modificarea unor ordine ale președintelui ANRE privind piața de energie electrică	M.O. nr. 267 din 28 martie 2024
9.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 9/2024 pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 124/2022	M.O. nr. 383 din 24.04.2024

	privind aprobarea Regulilor pentru gestionarea congestiilor prin utilizarea pe bază de piață de către operatorii de rețea a flexibilității resurselor din rețelele de distribuție și a celor din rețeaua de transport, a Regulilor aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorul de transport și de sistem și a Regulilor aplicabile achiziției de energie electrică reactivă pentru reglajul tensiunii în regim staționar de către operatorii de distribuție concesionari și privind modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 127/2021 pentru aprobarea Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru furnizorii de servicii de echilibrare și pentru furnizorii de rezervă de stabilizare a frecvenței și a Regulamentului privind clauzele și condițiile pentru părțile responsabile cu echilibrarea și pentru modificarea și abrogarea unor ordine ale președintelui ANRE	
10.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 10/2024 pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui ANRE și de aprobare a Metodologiei pentru evaluarea investițiilor în proiecte de interes comun în infrastructura energetică, inclusiv a riscurilor aferente acestora.	M.O. nr. 391 din 26 aprilie 2024
11.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 12/2024 privind modificarea Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 77/2022	M.O. nr. 477 din 23 mai 2024
12.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 13/2024 privind modificarea alin. (11) al art. 46 din Metodologia de stabilire și ajustare a prețurilor pentru energia electrică și termică produsă și livrată din centrale de cogenerare ce beneficiază de schema de sprijin, respectiv a bonusului pentru cogenerarea de înaltă eficiență, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 78/2022	M.O. nr. 477 din 23 mai 2024
13.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 11/2024 pentru modificarea și completarea Ordinului președintelui ANRE nr. 130/2020 privind stabilirea unor măsuri pentru rezervarea capacității de transport în punctele de interconectare a Sistemului național de transport al gazelor naturale din România cu sistemele de transport al gazelor naturale din țările învecinate României	M.O. nr. 480 din 24 mai 2024
14.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 15/2024 privind aprobarea tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem pentru operatorul de transport și sistem Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A.	M.O. nr. 503 din 30 mai 2024
15.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 16/2024 pentru prorogarea termenului prevăzut la art. 2 alin. (1) din Ordinul președintelui ANRE nr. 149/2020 privind aprobarea venitului total și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale pe conducta de transport gaze naturale Isaccea 2—Negru Vodă 2 și de stabilire a unor măsuri privind aplicabilitatea acestuia	M.O. nr. 503 din 30 mai 2024
16.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 18/2024 pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui ANRE privind piața de energie electrică	M.O. nr. 504 din 30 mai 2024
17.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 14/2024 privind aprobarea Procedurii de confirmare a dreptului de	M.O. nr. 505 din

	participare la piețele de energie electrică/gaze naturale din România a unor persoane juridice străine având sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene	31 mai 2024
18.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 17/2024 privind aprobarea venitului reglementat, a venitului reglementat corectat și a tarifelor de transport pentru activitatea de transport al gazelor naturale prin Sistemul național de transport	M.O. nr. 505 din 31 mai 2024
19.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 19/2024 privind aprobarea prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, care beneficiază de bonus	M.O. nr. 553 din 13 iunie 2024
20.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 20/2024 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2024	M.O. nr. 553 din 13 iunie 2024
21.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 21/2024 privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în perioada iulie—octombrie 2024	M.O. nr. 553 din 13 iunie 2024
22.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 22/2024 privind aprobarea tarifului reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice, practicat de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A.	M.O. nr. 579 din 21 iunie 2024
23.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 48/2024 pentru modificarea Ordinului președintelui ANRE nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia	M.O. nr. 601 din 27 iunie 2024
24.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 24/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea GAZ NORD EST — S.A.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
25.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 25/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea DORNACOR INVEST — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
26.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 26/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea DISTRIGAZ SUD REȚELE — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
27.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 27/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea DESIGN PROIECT — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
28.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 28/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea OLIGOPOL — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
29.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 29/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea NORD GAZ — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024

30.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 30/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea MIHOC OIL — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
31.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 31/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea MEGA CONSTRUCT — S.A.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
32.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 32/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea INSTANT CONSTRUCT COMPANY — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
33.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 33/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea GAZ VEST — S.A.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
34.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 34/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea EURO SEVEN INDUSTRY — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
35.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 35/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea DISTRIGAZ VEST — S.A.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
36.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 36/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea CPL CONCORDIA FILIALA CLUJ ROMÂNIA — S.R.L.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
37.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 37/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea CORDUN GAZ — S.A.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
38.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 38/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea TULCEA GAZ — S.A.	M.O. nr. 602 din 27 iunie 2024
39.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 39/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea SALGAZ — S.A.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
40.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 40/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea NAȚIONALĂ DE GAZE NATURALE „ROMGAZ” — S.A.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
41.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 41/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea PRISMA SERV COMPANY — S.R.L.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
42.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 42/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea PREMIER ENERGY — S.R.L.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024

43.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 43/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea NOVA POWER & GAS — S.R.L.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
44.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 44/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea M.M. DATA — S.R.L.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
45.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 45/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea GAZMIR IAȘI — S.R.L.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
46.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 46/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea GAZ EST — S.A.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
47.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 47/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea DELGAZ GRID — S.A.	M.O. nr. 604 din 28 iunie 2024
48.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 23/2024 pentru modificarea și completarea Normei tehnice privind stabilirea cerințelor pentru executarea lucrărilor sub tensiune în instalații electrice, cod NTE 010/20/01, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 34/2021	M.O. nr. 624 din 2 iulie 2024
49.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 49/2024 pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli rectificat al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2024 și a bugetului proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	M.O. nr. 643 din 5 iulie 2024
50.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 50/2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a prețului maximal pentru achiziționarea de către operatorul de transport și de sistem a serviciului de sistem pentru reglajul tensiunii în rețeaua electrică de transport	M.O. nr. 682 din 16 iulie 2024
51.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 52/2024 privind aprobarea Contractului-cadru dintre contrapartea CfD și plătitorul de contribuție CfD pentru colectarea contribuției CfD și a Contractului-cadru dintre operatorul schemei CfD și contrapartea CfD	M.O. nr. 734 din 26 iulie 2024
52.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 51/2024 privind aprobarea Metodologiei de determinare și colectare a contribuției aferente contractelor pentru diferență	M.O. nr. 739 din 29 iulie 2024
53.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 54/2024 pentru modificarea și completarea Regulilor comerciale privind colectarea, prelucrarea și transmiterea valorilor măsurate de energie electrică, aprobate prin Ordinul președintelui ANRE nr. 62/2020	M.O. nr. 745 din 30 iulie 2024
54.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei n. 53/2024 pentru aprobarea Metodologiei privind alocarea capacității rețelei electrice pentru racordarea locurilor de producere a energiei electrice, precum și pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui ANRE din domeniul racordării utilizatorilor la rețeaua electrică de interes public	M.O. nr. 758 din 2 august 2024

55.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 55/2024 privind stabilirea ratei reglementate a rentabilității capitalului investit, aplicată la stabilirea tarifelor pentru serviciile de transport și distribuție ale energiei electrice și gazelor naturale, pentru a cincea perioadă de reglementare	M.O. nr. 777 din 08 august 2024
56.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 56/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea BTDCONSTRUCT & AMBIENT — S.R.L.	M.O. nr. 842 din 23 august 2024
57.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 57/2024 privind aprobarea tarifului pentru achiziția serviciilor de sistem pentru operatorul de transport și sistem Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A.	M.O. nr. 865 din 29 august 2024
58.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 60/2024 pentru modificarea și completarea unor ordine ale președintelui ANRE privind piața de energie electrică	M.O. nr. 867 din 29 august 2024
59.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 61/2024 privind modificarea Procedurii de confirmare a dreptului de participare la piețele de energie electrică/gaze naturale din România a unor persoane juridice străine având sediul social într-un stat membru al Uniunii Europene, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 14/2024	M.O. nr. 875 din 30 august 2024
60.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 59/2024 pentru modificarea Metodologiei de determinare și colectare a contribuției aferente contractelor pentru diferență, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 51/2024	M.O. nr. 885 din 3 septembrie 2024
61.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 58/2024 pentru modificarea Contractului-cadru dintre operatorul schemei CfD și contrapartea CfD, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 52/2024	M.O. nr. 889 din 4 septembrie 2024
62.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 62/2024 pentru modificarea și completarea Procedurii privind soluționarea reclamațiilor părților interesate în sectorul energiei, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 194/2020	M.O. nr. 923 din 12 septembrie 2024
63.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 65/2024 privind modificarea Regulamentului pentru autorizarea electricienilor în domeniul instalațiilor electrice, respectiv a verifcătorilor de proiecte și a experților tehnici de calitate și extrajudiciari în domeniul instalațiilor electrice tehnologice, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 66/2023	M.O. nr. 925 din 13 septembrie 2024
64.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 68/2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice	M.O. nr. 946 din 20 septembrie 2024
65.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 67/2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor pentru serviciul de distribuție a energiei electrice	M.O. nr. 948 din 20 septembrie 2024

66.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 66/2024 privind aprobarea contribuției pentru contracte pentru diferență (CfD)	M.O. nr. 956 din 24 septembrie 2024
67.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 63/2024 privind aprobarea Regulamentului pentru acordarea autorizațiilor pentru montarea, punerea în funcțiune, repararea și exploatarea sistemelor de repartizare a costurilor	M.O. nr. 962 și 962 bis din 25 septembrie 2024
68.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 64/2024 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 118/2023 privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de ANRE în anul 2024	M.O. nr. 962 din 25 septembrie 2024
69.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 70/2024 pentru aprobarea Regulamentului de emitere a avizelor tehnice privind eficiența energetică în cadrul Programului Termoficare	M.O. nr. 971 din 26 septembrie 2024
70.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 69/2024 privind aprobarea Standardului de performanță pentru serviciul public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat	M.O. nr. 986 din 2 octombrie 2024
71.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 71/2024 pentru aprobarea Metodologiei de stabilire, ajustare și modificare a prețurilor și tarifelor aferente activităților de producere, transport, distribuție și furnizare a energiei termice din cadrul serviciului public de alimentare cu energie termică în sistem centralizat, cu excepția producerii energiei termice în centrale de cogenerare	M.O. nr. 1004 din 8 octombrie 2024
72.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 72/2024 pentru modificarea și completarea Metodologiei de monitorizare a sistemului de promovare a producerii energiei electrice din surse regenerabile de energie, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 52/2021	M.O. nr. 1025 din 14 octombrie 2024
73.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 73/2024 privind aprobarea prețului de referință al energiei electrice produse în cogenerare de înaltă eficiență, care beneficiază de bonus	M.O. nr. 1035 din 16 octombrie 2024
74.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 74/2024 privind aprobarea valorilor bonusurilor de referință pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență și ale prețurilor de referință pentru energia termică produsă în cogenerare, aplicabile în anul 2025	M.O. nr. 1035 din 16 octombrie 2024
75.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 75/2024 privind aprobarea valorilor prețurilor de referință pentru energia termică livrată în SACET din centrale cu unități de cogenerare care nu beneficiază de scheme de sprijin pentru promovarea cogenerării de înaltă eficiență, aplicabile în perioada noiembrie—decembrie 2024 și semestrul I al anului 2025	M.O. nr. 1035 din 16 octombrie 2024
76.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 76/2024 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 123/2017 privind aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și a unor prevederi privind modul de facturare al acesteia	M.O. nr. 1064 din 23 octombrie 2024

77.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 80/2024 pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli rectificat al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2024 și a bugetului proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	M.O. nr. 1066 din 24 octombrie 2024
78.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 77/2024 privind aprobarea tarifului reglementat pentru schimburile de energie electrică cu țările perimetrice, practicat de Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A.	M.O. nr. 1079 din 29 octombrie 2024
79.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 81/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea ANTOPREST ACTIV — S.R.L.	M.O. nr. 1081 din 29 octombrie 2024
80.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 82/2024 pentru modificarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 42/2024 privind aprobarea tarifelor reglementate pentru prestarea serviciului de distribuție realizat de Societatea PREMIER ENERGY — S.R.L.	M.O. nr. 1085 din 30 octombrie 2024
81.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 83/2024 pentru aprobarea Procedurii de anulare a obligațiilor de plată accesorii datorate bugetului Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei	M.O. nr. 1098 din 4 noiembrie 2024
82.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 79/2024 pentru modificarea Procedurii privind stabilirea și individualizarea sancțiunilor contravenționale raportate la cifra de afaceri, de către Comitetul de reglementare al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, ca urmare a acțiunilor de investigații, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 13/2022	M.O. nr. 1103 din 5 noiembrie 2024
83.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 78/2024 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru organizarea și desfășurarea activității de investigație în domeniul energiei privind funcționarea pieței angro de energie, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 25/2017	M.O. nr. 1105 din 5 noiembrie 2024
84.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare nr. 84/2024 privind modificarea și completarea Metodologiei de determinare și monitorizare a supracompensării activității de producere a energiei electrice și termice în cogenerare de înaltă eficiență care beneficiază de schema de sprijin de tip bonus, aprobată prin Ordinul președintelui ANRE nr. 84/2013	M.O. nr. 1.163 din 21 noiembrie 2024
85.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 85/2024 pentru autorizarea persoanelor fizice care desfășoară activități în sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 65/2023	M.O. nr. 1.225 din 5 decembrie 2024
86.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 86/2024 privind modificarea și completarea Regulamentului pentru atestarea verifcatorilor de proiecte și a experților tehnici pentru obiectivele/sistemele din sectorul gazelor naturale, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 133/2021	M.O. nr. 1.225 din 5 decembrie 2024
87.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 87/2024 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind stabilirea modului de colectare a contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență și	M.O. nr. 1.225 din 5 decembrie 2024

	de plată a bonusului pentru energia electrică produsă în cogenerare de înaltă eficiență, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 116/2013	
88.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 88/2024 privind aprobarea Regulamentului de calificare a producției de energie electrică în cogenerare de înaltă eficiență și de verificare și monitorizare a consumului de combustibil și a producțiilor de energie electrică și energie termică utilă, în cogenerare de înaltă eficiență	M.O. nr. 1286 și 1286 Bis din 19 decembrie 2024
89.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 89/2024 privind aprobarea Metodologiei de stabilire a tarifelor reglementate pentru serviciile de distribuție în sectorul gazelor naturale	M.O. nr. 1.295 și 1295 bis din 20 decembrie 2024
90.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 90/2024 privind stabilirea cotei obligatorii estimate de achiziție de certificate verzi, aferentă anului 2025	M.O. nr. 1288 din 19 decembrie 2024
91.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 91/2024 pentru aprobarea contribuției pentru cogenerarea de înaltă eficiență	M.O. nr. 1288 din 19 decembrie 2024
92.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 92/2024 pentru aprobarea Regulamentului privind racordarea la rețeaua electrică de transport a centralelor electrice eoliene offshore	M.O. nr. 1296 și 1296 bis din 20 decembrie 2024
93.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 100/2024 pentru completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 51/2024 privind aprobarea Metodologiei de determinare și colectare a contribuției aferente contractelor pentru diferență	M.O. nr. 1297 din 20 decembrie 2024
94.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 97/2024 privind aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, valabile de la 1 ianuarie 2025, pentru Societatea Distribuție Energie Electrică România — S.A., precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare	M.O. nr. 1.301 din 21 decembrie 2024
95.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 98/2024 privind aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, valabile de la 1 ianuarie 2025, pentru Societatea Delgaz Grid — S.A., precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare	M.O. nr. 1.301 din 21 decembrie 2024
96.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 99/2024 privind aprobarea tarifelor pentru serviciul de transport al energiei electrice și a prețului energiei electrice reactive pentru Compania Națională de Transport al Energiei Electrice „Transelectrica” — S.A., valabile de la 1 ianuarie 2025, precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare	M.O. nr. 1.301 din 21 decembrie 2024
97.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 101/2024 pentru aprobarea bugetului de venituri și cheltuieli al	M.O. nr. 1.301 din 21 decembrie 2024

	Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei pe anul 2025 și a bugetului proiectelor cu finanțare din fonduri externe nerambursabile	
98.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 95/2024 privind aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, a tarifului de introducere a energiei electrice în rețelele de distribuție a energiei electrice amplasate în județele Călărași, Ialomița, Tulcea și Constanța, valabile de la 1 ianuarie 2025 pentru Societatea Rețele Electrice Romania — S.A., precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare	M.O. nr. 1.309 din 23 decembrie 2024
99.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 96/2024 privind aprobarea tarifelor specifice pentru serviciul de distribuție a energiei electrice și a prețului pentru energia electrică reactivă, a tarifului de introducere a energiei electrice în rețelele de distribuție a energiei electrice, valabile de la 1 ianuarie 2025 pentru Societatea Distribuție Energie Oltenia — S.A., precum și a valorilor planurilor de investiții pentru perioada a V-a de reglementare	M.O. nr. 1.309 din 23 decembrie 2024
100.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 93/2024 privind aprobarea tarifelor și contribuțiilor bănești percepute de Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei în anul 2025	M.O. nr. 1.315 din 24 decembrie 2024
101.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr.102/2024 pentru modificarea și completarea Regulamentului privind drepturile și obligațiile membrilor Comitetului de reglementare, ale conducerii și ale personalului angajat al Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobat prin Ordinul președintelui ANRE nr. 139/2014	M.O. nr. 1331 din 31 decembrie 2024
102.	Ordinul președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 94/2024 pentru completarea Ordinului președintelui Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei nr. 90/2015 privind aprobarea contractelor-cadru pentru serviciul de distribuție a energiei electrice	M.O. nr. 10 din 9 ianuarie 2025

Total:

Ordine³⁸: 102

Decizii³⁹: 2802

³⁸ <https://spv.anre.ro/ordine/>

³⁹ <https://spv.anre.ro/decizii/>

BILANT CONSOLIDAT
nivel Ordonator Principal de Credite

La luna: DEC-2024

CUI Institutie Publica: 11514848

Institutie publica: AUTORITATEA NATIONALA DE REGLEMENTARE IN DOMENIUL ENERGIEI

Sector bugetar: 01

Sursa finantare:

D

F

--lei--

Cod rand	DENUMIRE INDICATORI	Sold la începutul perioadei	Sold la sfârșitul perioadei
A	B	1	2
01	ACTIVE	X	X
02	Active necurente	X	X
03	Active fixe necorporale	16.010.457,34	11.797.993,27
04	Active fixe corporale	16.636.781,13	19.886.760,42
05	Active financiare		
06	Creante necurente	1.447.783,50	81.206,17
07	Total active necurente (rd.03+04+05+06)	34.095.021,97	31.765.959,86
08	Active curente	X	X
09	Stocuri	2.920.524,75	2.903.555,61
10	Creante	2.565.220,59	3.492.522,05
11	Active financiare	0,00	0,00
12	Disponibilitati	303.513.550,49	312.350.139,91
13	Alte valori si avansuri de trezorerie	0,00	0,00
14	Cheltuieli în avans	74.284,73	560.735,49
15	Total active curente (rd.09+10+11+12+13+14)	309.073.580,56	319.306.953,06
16	Total active (rd.07+15)	343.168.602,53	351.072.912,92
17	DATORII	X	X
18	Datorii necurente	X	X
19	Datorii comerciale si alte datorii	38.954,19	47.746,65
20	Imprumuturi pe termen lung		
21	Provizioane	0,00	0,00

Cod rand	DENUMIRE INDICATORI	Sold la începutul perioadei	Sold la sfârșitul perioadei
22	Total datorii necurente (rd.19+20+21)	38.954,19	47.746,65
23	Datorii curente	X	X
24	Datorii comerciale si alte datorii	6.221.809,79	22.341.142,25
25	Imprumuturi pe termen scurt	0,00	0,00
26	Salariile, contributii si alte drepturi sociale	9.493.494,00	10.255.968,00
27	Venituri în avans		
28	Provizioane	561.892,53	199.203,55
29	Total datorii curente (rd.24+25+26+27+28)	16.277.196,32	32.796.313,80
30	Total datorii (rd.22+29)	16.316.150,51	32.844.060,45
31	Active nete (total active minus total datorii) (rd.16-30)=(rd.36)	326.852.452,02	318.228.852,47
32	CAPITALURI PROPRII	X	X
33	Rezerve, fonduri	10.296.638,62	15.020.385,38
34	Rezultatul reportat	222.532.125,84	316.491.225,22
35	Rezultatul patrimonial al exercitiului	94.023.687,56	-13.282.758,13
36	TOTAL CAPITALURI PROPRII (rd.33+/-34+/-35)	326.852.452,02	318.228.852,47

Cod 21 Capitol *).....51.10..... Subcapitol01.03.										-lei-
DENUMIREA INDICATORILOR										
Cod indicator	Credite de angajament		Credite bugetare		Angajamente bugetare	Angajamente legale	Plăți efectuate	Cheltuieli efective		
	inițiale	definitive	inițiale	definitive						
B	1	2	3	4	5	6	7	9		
A										
TOTAL CHELTUIELI (01+70+79+82+85)										
		267,355,039	249,860,135	267,355,039	249,860,135	191,179,267	191,179,267	191,179,267	211,274,624	
	01	250,200,080	247,151,836	250,200,080	247,151,836	191,732,430	191,732,430	191,732,430	206,357,029	
TITLUL I CHELTUIELI DE PERSONAL (cod 10+20+30+40+50+51+55+56+57+58+59+65)										
	10	157,987,675	157,987,675	157,987,675	157,987,675	128,977,072	128,977,072	128,977,072	128,021,196	
Chețtueli salariale în bani (cod 10.01.01 la 10.01.17+10.01.30)										
	10.01.01	153,136,124	153,136,124	153,136,124	153,136,124	124,962,541	124,962,541	124,962,541	124,368,324	
	10.01.01	113,584,767	113,584,767	113,584,767	113,584,767	98,356,411	98,356,411	98,356,411	97,681,688	
	10.01.03	5,332,957	5,332,957	5,332,957	5,332,957	2,628,754	2,628,754	2,628,754	2,523,591	
	10.01.04	25,248,524	25,248,524	25,248,524	25,248,524	17,780,315	17,780,315	17,780,315	17,894,607	
	10.01.06	84,390	84,390	84,390	84,390	76,751	76,751	76,751	79,046	
	10.01.07	1,888,242	1,888,242	1,888,242	1,888,242	345,556	345,556	345,556	376,213	
	10.01.12	4,821,744	4,821,744	4,821,744	4,821,744	4,424,820	4,424,820	4,424,820	4,467,956	
	10.01.13	821,500	821,500	821,500	821,500	300,388	300,388	300,388	299,815	
	10.01.30	1,354,000	1,354,000	1,354,000	1,354,000	1,049,546	1,049,546	1,049,546	1,045,408	
	10.02	710,000	710,000	710,000	710,000	590,541	590,541	590,541	590,701	
	10.02.06	1,600	9,600	1,600	9,600	9,600	9,600	9,600	9,600	
	10.02.30	708,400	700,400	708,400	700,400	580,941	580,941	580,941	581,101	
Contribuții (cod 10.03.01 la 10.03.08)										
	10.03	4,141,551	4,141,551	4,141,551	4,141,551	3,423,990	3,423,990	3,423,990	3,062,171	
	10.03.05	714,472	714,472	714,472	714,472	650,880	650,880	650,880	271,200	
	10.03.07	3,427,079	3,427,079	3,427,079	3,427,079	2,773,110	2,773,110	2,773,110	2,790,971	
TITLUL II BUNURI ȘI SERVICII (cod 20.01 la 20.07+20.09 la 20.16+20.18 la 20.25+20.27+20.28+20.30 la20.36)										
	20	89,314,711	72,744,467	89,314,711	72,744,467	48,039,177	48,039,177	48,039,177	47,947,902	
Bunuri și servicii (cod 20.01.01 la 20.01.09+20.01.30)										
	20.01	6,856,214	6,856,214	6,856,214	6,856,214	4,314,659	4,314,659	4,314,659	4,259,322	
	20.01.01	646,765	646,765	646,765	646,765	103,866	103,866	103,866	165,725	
	20.01.03	1,166,825	1,146,825	1,166,825	1,146,825	686,998	686,998	686,998	691,037	
	20.01.04	102,695	122,695	102,695	122,695	109,707	109,707	109,707	113,095	
	20.01.05	297,500	297,500	297,500	297,500	230,741	230,741	230,741	257,933	
	20.01.06	35,700	35,700	35,700	35,700	0	0	0	0	
	20.01.08	543,260	543,260	543,260	543,260	293,779	293,779	293,779	291,605	
	20.01.09	300,000	300,000	300,000	300,000	124,206	124,206	124,206	122,555	
	20.01.30	3,763,469	3,763,469	3,763,469	3,763,469	2,765,362	2,765,362	2,765,362	2,617,372	
Reparații curente										
	20.02	543,235	543,235	543,235	543,235	224,567	224,567	224,567	201,138	
	20.04	17,850	17,850	17,850	17,850	0	0	0	0	
	20.04.01	17,850	17,850	17,850	17,850	0	0	0	0	

Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei

Anexa 5

CONTUL DE EXECUȚIE A BUGETULUI INSTITUȚIEI PUBLICE - VENITURI
la data de 31.12.2024

cod 20

$$\frac{1}{\epsilon}$$
[illegible]

Conducătorul instituției

Conducătorul compartimentului
financiar- contabil

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

RAPORT DE EVALUARE**a implementării Legii nr. 544/2001**

în anul 2024

Subsemnata, Roxana Gheorghe, responsabilă de aplicarea Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare, în anul 2024, prezintă actualul raport de evaluare internă finalizat în urma aplicării procedurilor de acces la informații de interes public, prin care apreciez că activitatea specifică a instituției a fost:

- ☒ **Foarte bună**
☐ Bună
☐ Satisfăcătoare
☐ Nesatisfăcătoare

Îmi întemeiez aceste observații pe următoarele considerente și rezultate privind anul 2024:

I. Resurse și proces

1. Cum apreciați resursele umane disponibile pentru activitatea de furnizare a informațiilor de interes public?

- ☒ **Suficiente**
☐ Insuficiente

2. Apreciați că resursele materiale disponibile pentru activitatea de furnizarea informațiilor de interes public sunt:

- ☒ **Suficiente**
☐ Insuficiente

3. Cum apreciați colaborarea cu direcțiile de specialitate din cadrul instituției dumneavoastră în furnizarea accesului la informații de interes public:

- ☒ **Foarte bună**
☐ Bună
☐ Satisfăcătoare
☐ Nesatisfăcătoare

II. Rezultate**A. Informații publicate din oficiu**

1. Instituția dumneavoastră a afișat informațiile/documentele comunicate din oficiu, conform art. 5 din Legea nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare?

- ☒ **Pe pagina de internet**
☒ **La sediul instituției**
☐ În presă
☐ În Monitorul Oficial al României
☐ În altă modalitate

2. Apreciați că afișarea informațiilor a fost suficient de vizibilă pentru cei interesați?

- ☒ **Da**

[] Nu

3. Care sunt soluțiile pentru creșterea vizibilității informațiilor publicate, pe care instituția dumneavoastră le-a aplicat?

- Actualizarea permanentă a paginii de internet a ANRE, www.anre.ro, cu informații de interes public expuse într-un mod clar, structurat și completate periodic, fiind astfel asigurată o informare corespunzătoare a persoanelor interesate;
- Actualizarea permanentă a aplicației mobile „ANRE” cu informațiile noi publicate pe pagina de internet, astfel facilitând accesul rapid la informații publice a persoanelor interesate prin intermediul unui dispozitiv mobil (telefon/tabletă);
- Afișarea publicațiilor proprii la punctul de informare-documentare la sediul autorității;
- Distribuirea informațiilor de interes public prin intermediul platformelor de socializare online, utilizând conturi oficiale ale ANRE de Facebook, Instagram, X, LinkedIn, Youtube;

4. A publicat instituția dumneavoastră seturi de date suplimentare din oficiu, față de cele minimale prevăzute de lege?

Da, acestea fiind:

- materiale informative lunare privind activitatea instituției.

5. Sunt informațiile publicate într-un format deschis?

[x] Da

[] Nu

6. Care sunt măsurile interne pe care intenționați să le aplicați pentru publicarea unui număr cât mai mare de seturi de date în format deschis?

Nu este cazul.

B. Informații furnizate la cerere

1. Numărul total de solicitări de informații de interes public	În funcție de solicitant		După modalitatea de adresare		
	de la persoane fizice	de la persoane juridice	pe suport hârtie	pe suport electronic	verbal
1078	930	148	2	1076	Telefonic: - aprox. 124 solicitări soluționate la nr. de telefon dedicat <i>Notă: Precizăm că nu se poate ține o evidență scrisă a solicitărilor adresate verbal, aspect generat de faptul că astfel de cereri implică formularea răspunsului pe loc sau îndrumarea solicitantului să se adreseze în scris</i>

Departajare pe domenii de interes	
a) Utilizarea banilor publici (contracte, investiții, cheltuieli etc.)	0
b) Modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice (aplicare amenzi, situație controale/sanțiuni, justificare activitate acordare/modificare licențe)	118
c) Acte normative, reglementări	196
d) Activitatea liderilor instituției	2
f) Informații privind modul de aplicare a Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare	0
f) Altele, cu menționarea acestora: (examene autorizare electricieni/instalatori gaze, autorizare/atestare operatori economic, autorizare/atestare auditori/manageri energetici, eliberare autorizații/atestare, cursuri pregătire, liste operatori economici atestați/autorizați, societăți atestate/autorizate, deținători licențe, informări pe site, formulare, oferte Comparator tarife energie electrică și gaze naturale, liste furnizori de energie electrică și gaze naturale, condiții plafonare/compensare facturi energie electrică și gaze naturale, modalitate solicitare audiențe, modalitate depunere petiție, funcționalitate POSF, informații ce nu țin de activitatea ANRE)	762

2. Număr total de solicitări soluționate favorabil	Termen de răspuns				Modul de comunicare				Departajate pe domenii de interes					
	Redirecționate către alte instituții în 5 zile	Soluționate favorabil în termen de 10 zile	Soluționate favorabil în termen de 30 zile	Solicitanți pentru care termenul a fost depășit	Comunicare electronică	Comunicare în format hârtie	Comunicare verbală	Utilizarea banilor publici (contracte, investiții, cheltuieli etc.)	Modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice	Acte normative, reglementări	Activitatea liderilor instituției	Informații privind modul de aplicare a Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare	Altele	
1078	0	909	169	0	1076	2	124	0	118	196	2	0	762	

3. Menționați principalele cauze pentru care anumite răspunsuri nu au fost transmise în termenul legal:
Răspunsurile au avut termenul depășit ca urmare a subiectelor solicitate ce au necesitat puncte de vedere cu privire la interpretarea legislației secundare din partea direcțiilor de specialitate, respectiv date statistice solicitate operatorului de transport al energiei electrice.

4. Ce măsuri au fost luate pentru ca această problemă să fie rezolvată?
Solicitanții au fost notificați cu privire la prelungirea termenului de răspuns ca urmare a implicării terților.

5. Număr total de solicitări respinse	Motivul respingerii			Departajate pe domenii de interes							
	Excepție, conform legii	Informații inexistente	Alte motive (cu precizarea acestora)	Utilizarea banilor publici (contracte, investiții, cheltuieli etc.)	Modul de îndeplinire a atribuțiilor instituției publice	Acte normative, reglementări	Activitatea liderilor instituției	Informații privind modul de aplicare a Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare	Altele (se precizează și care)		
0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 (informații privind angajați din cadrul ANRE, altele)	

5.1 Informațiile solicitate nefurnizate pentru motivul exceptării acestora conform legii (enumerarea numelor documentelor/informațiilor solicitate):

- informații cu privire la situația unor angajați din cadrul ANRE;
- informații privind salariile angajaților ANRE.

6. Reclamații administrative și plângeri în instanță

6.1. Numărul de reclamații administrative la adresa instituției publice în baza Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare				6.2. Numărul de plângeri în instanță la adresa instituției în baza Legii nr. 544/2001, cu modificările și completările ulterioare			
Soluționate favorabil	Respinse	În curs de soluționare	Total	Soluționate favorabil	Respinse	În curs de soluționare	Total
0	0	0	0	2	0	7	9

7. Managementul procesului de comunicare a informațiilor de interes public

7.1. Costuri			
Costuri totale de funcționare ale compartimentului	Sume încasate din serviciul de copiere	Contravaloarea serviciului de copiere (lei/pagină)	Care este documentul care stă la baza stabilirii contravalorii serviciului de copiere?
0	0	0	0

7.2. Creșterea eficienței accesului la informații de interes public

a) Instituția dumneavoastră deține un punct de informare virtuală în care sunt publicate seturi de date de interes public ?

☒ Da

☐ Nu

b) Enumerați punctele pe care le considerați necesar a fi îmbunătățite la nivelul instituției dumneavoastră pentru creșterea eficienței procesului de asigurare a accesului la informații de interes public:

- Optimizarea fluxului intern al documentelor pentru eficientizarea activității de soluționare a cererilor de informații de interes public.

c) Enumerați măsurile luate pentru îmbunătățirea procesului de asigurare a accesului la informații de interes public:

- Continuarea implementării serviciului de tip call-center pentru informarea consumatorului de energie cu privire la drepturile pe care le au în calitate de consumator european;
- Elaborarea și afișarea publicațiilor proprii (broșuri/ghiduri informative) în locuri vizibile pe pagina de internet a autorității;
- Publicarea pe pagina de internet a autorității, în spații cât mai vizibile, a informațiilor de interes public;
- Creșterea calității conținutului publicat pe rețelele de socializare prin conturile active ale ANRE de Facebook, Instagram, X, LinkedIn, Youtube;
- Actualizarea permanentă a aplicației mobile „ANRE” și optimizarea funcțiilor pentru facilitarea accesului la informații de interes public;
- Continuarea campaniilor de informare prin materiale informative digitale promovate în mediul online.

AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE ÎN DOMENIUL ENERGIEI

RAPORT ANUAL PRIVIND TRANSPARENȚA DECIZIONALĂ ÎN ANUL 2024

INDICATORI	RĂSPUNS
A. Procesul de elaborare a actelor normative	
1. Numărul proiectelor de acte normative adoptate	102
2. Numărul proiectelor de acte normative care au fost anunțate în mod public	80
Dintre acestea, au fost anunțate în mod public:	
a) pe site-ul propriu	80
b) prin afișare la sediul propriu	0
c) prin mass-media	0
3. Numărul de cereri primite pentru furnizarea de informații referitoare la proiecte de acte normative	
a) persoane fizice	7
b) asociații de afaceri sau alte asociații legal constituite	0
3.1. Numărul asociațiilor, fundațiilor și federațiilor interesate luate în evidență conform art. 52 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare	16
4. Numărul proiectelor transmise persoanelor fizice care au depus o cerere pentru primirea informațiilor referitoare la proiectul de act normativ	0
5. Numărul proiectelor transmise asociațiilor de afaceri și altor asociații legal constituite	144
6. Numărul persoanelor responsabile pentru relația cu societatea civilă care au fost desemnate	2
6.1. Precizări cu privire la modalitatea de desemnare și eventualul cumul de atribuții	*
6.2. Precizări cu privire la înființarea structurii pentru relația cu mediul asociativ conform prevederilor art. 51 din Ordonanța Guvernului nr. 26/2000, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 246/2005, cu modificările și completările ulterioare	**
7. Numărul total al recomandărilor primite	2474
7.1. Dintre acestea, care este ponderea recomandărilor primite în format electronic/on-line	96%
8. Numărul total al recomandărilor incluse în proiectele de acte normative	1035
9. Numărul total al întâlnirilor de dezbatere publică organizate	0
9.1. Dintre acestea, câte au fost organizate la inițiativa:	
a) unor asociații legal constituite	0
b) unor autorități publice	0
c) din propria inițiativă	0
10. Numărul proiectelor de acte normative adoptate fără a fi obligatorie consultarea publică (au fost adoptate în procedura de urgență sau conțin informații exceptate)	0

Str. Constantin Nacu, nr. 3, Sector 2, București, Cod poștal: 020995
Tel: (021) 327 8100. Fax: (021) 312 4365. E-mail: anre@anre.ro. Web: www.anre.ro

10.1. Numărul proiectelor de acte normative anunțate în mod public și neadoptate	0
11. Numărul versiunilor îmbunătățite ale proiectelor de acte normative care au fost publicate	0
12. Numărul versiunilor finale adoptate ale actelor normative care au fost publicate	102
B. Procesul de luare a deciziilor	
1. Numărul total al ședințelor publice (stabilite de instituția publică)	55
2. Numărul ședințelor publice anunțate prin:	
a) afișare la sediul propriu	0
b) publicare pe site-ul propriu	55
c) mass-media	0
3. Numărul estimat al persoanelor care au participat efectiv la ședințele publice (exclusiv funcționarii)	0
4. Numărul ședințelor publice desfășurate în prezența mass-mediei	0
5. Numărul total al observațiilor și recomandărilor exprimate în cadrul ședințelor publice	0
6. Numărul total al recomandărilor incluse în deciziile luate	0
7. Numărul ședințelor care nu au fost publice, cu motivația restricționării accesului:	0
a) informații exceptate	
b) vot secret	0
c) alte motive (care?)	0
8. Numărul total al proceselor-verbale (minuta) ședințelor publice	55
9. Numărul proceselor-verbale (minuta) făcute publice	0
C. Cazurile în care autoritatea publică a fost acționată în justiție	
1. Numărul acțiunilor în justiție pentru nerespectarea prevederilor legale privind transparența decizională intentate administrației publice:	
a) rezolvate favorabil reclamantului	-
b) rezolvate favorabil instituției	-
c) în curs de soluționare	2
D. Afișare standardizată	
1. Precizați dacă pe site-ul autorității/instituției există secțiunea „Transparență decizională” (da/nu)	Da
2. Precizați dacă în secțiunea „Transparență decizională” pe site-ul autorității/instituției publice se regăsesc toate informațiile și documentele prevăzute de Legea nr. 52/2003 privind transparența decizională în administrația publică, republicată, cu modificările ulterioare	Da
E. Aprecierea activității	
1. Evaluați activitatea proprie: satisfăcătoare/bună/foarte bună	Foarte buna
2. Evaluați resursele disponibile	Bune
3. Evaluați colaborarea cu direcțiile de specialitate	Foarte buna

F. Evaluarea proprie a parteneriatului cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora	
1. Evaluați parteneriatul cu cetățenii și asociațiile legal constituite ale acestora: satisfăcătoare/bună/foarte bună	Foarte bună
2. Dificultățile întâmpinate în procesul de organizare a consultării publice	-
3. Punctele considerate necesar a fi îmbunătățite la nivelul autorității/instituției pentru creșterea eficienței consultărilor publice	-
4. Măsurile luate pentru îmbunătățirea procesului de consultare publică	-
G. Numele și prenumele persoanei desemnate responsabilă pentru relația cu societatea civilă la nivelul autorității sau instituției	***

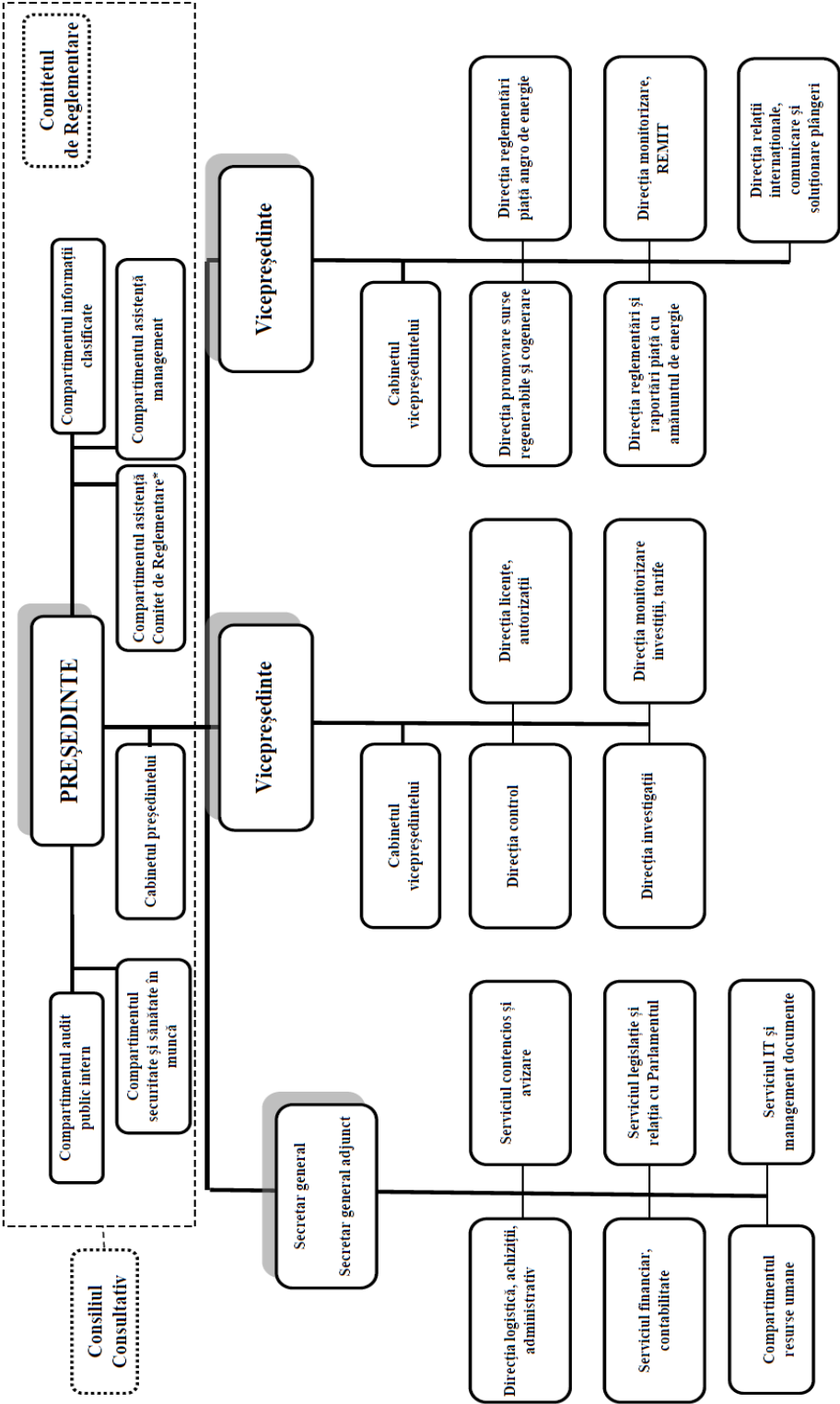
* Persoane desemnate pentru relația cu societatea civilă prin decizie internă din cadrul Compartimentului Comunicare, relații publice

** Persoane desemnate pentru relația cu mediul asociativ prin decizie internă din cadrul Compartimentului Comunicare, relații publice

*** Alexandra Oltenceanu și, Nicoleta Iancu, înlocuitor

STRUCTURA ORGANIZATORICĂ
a Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei
Număr posturi aprobate: 349 (exclusiv membrii Comitetului de Reglementare)

Anexă la Ordinul nr. 7/04.10.2024

* Asigură și relația cu Comitetul de Reglementare și Consiliul Consultativ

LISTĂ ABREVIERI

ACB	- analiză cost beneficiu
ACER	- Agenția Uniunii Europene pentru Cooperarea Autorităților de Reglementare din Domeniul Energiei
ARRF	- abaterea de reglaj la restabilirea frecvenței
ATC	- capacitatea disponibilă de transport
BRM	- Bursa Română de Mărfuri
CCM SEE	- Metodologia de calcul a capacităților aplicată zonei Europei de sud-est
CPC	- Componentă Piață Concurențială
CPT	- Consum Propriu Tehnologic
CORE	- regiunea de calcul a capacităților
DCC	- Regulamentul (UE) 2016/1388 de stabilire a unui cod de rețea privind racordarea consumatorilor
ENTSO - E	- Rețeaua europeană a operatorilor de transport și sistem din domeniul energiei electrice
ENTSO-G	- Rețeaua europeană a operatorilor sistemului de transport din domeniul gazelor naturale
ER	- Regulamentul (UE) 2017/2196 de stabilire a unui cod de rețea privind starea de urgență și restaurarea sistemului electroenergetic
FUI	- furnizor de ultimă instanță
GLDPM	- metodologia de furnizare a datelor privind producția și consumul
HG	- Hotărârea Guvernului
HHI	- indicele Herfindahl-Hirschman
HVDC	- Regulament (UE) 2016/1447 de instituire a unui cod de rețea a sistemelor de înaltă tensiune în curent continuu și a modulelor generatoare din centrală conectate în curent continuu
IT	- înaltă tensiune
JT	- joasă tensiune
MT	- medie tensiune
OD	- operator de distribuție
OR	- operator de Rețea
OTS	- operatorul de transport și de sistem
OUG	- Ordonanță de urgență a Guvernului
PRE	- Parte Responsabilă cu Echilibrarea
PC-OTC	- piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere dublă continuă
PCCB	- piața centralizată a contractelor bilaterale
PCCB-NC	- piața centralizată a contractelor bilaterale cu negociere continuă
PCR	- cuplare prin preț a regiunilor
PE	- piața de echilibrare
PI	- piață în cursul zilei
PZU	- piața pentru ziua următoare
RFP	- reglaj frecvență-putere
RRF	- rezerva de restabilire a frecvenței
RI	- rezerva de înlocuire
RfG	- Regulament (UE) 2016/631 de instituire a unui cod de rețea a instalațiilor de generare
RCC SEE	- Regiunea de calcul a capacităților zonei Europei de sud-est
RSF	- rezervă pentru stabilizarea frecvenței
REL	- rezervoare de energie cu capacitate limitată
SEN	- sistemul electroenergetic național
SNT	- sistemul național de transport al gazelor naturale
SO GL	- Regulamentul (UE) 2017/1485 de stabilire a unei linii directoare privind operarea sistemului de transport al energiei electrice
UD	- unitate dispecerizabilă
URS	- utilizatorii de rețea semnificativi

**AUTORITATEA NAȚIONALĂ DE REGLEMENTARE
ÎN DOMENIUL ENERGIEI**

Adresa: Str. Constantin Nacu, nr. 3, Sector 2, București, Cod poștal: 020995

Tel: (021) 327 8100. Fax: (021) 312 4365.

E-mail: anre@anre.ro.

www.anre.ro